

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**Zefektivnění procesu strategického řízení ve městě
Olomouci včetně tvorby strategického plánu
a optimalizace procesů na úřadě**

Strategický plán rozvoje města Olomouce

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Název projektu: Zefektivnění procesu strategického řízení ve městě Olomouci včetně tvorby strategického plánu a optimalizace procesů na úřadě.

Registrační číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002952.

ANALYTICKÁ ČÁST

Objednatel:

Statutární město Olomouc
Odbor koncepce a rozvoje
Adresa: Horní náměstí 583, 772 00 Olomouc
Tel.: (+420) 585 513 433, E-mail: podatelna@olomouc.eu
<http://www.olomouc.eu>

Zhotovitel:

MEPCO, s.r.o.,
Mezinárodní poradenské centrum obcí, s. r. o.
Adresa: Spálená 108/51, 110 00 Praha 1
Tel.: (+420) 736 780 126, E-mail: mepco@mepco.cz
<http://www.mepco.cz>

ve spolupráci s oddělením hospodářského rozvoje

ČERVEN 2017

OBSAH

1.	ÚVOD	4
2.	METODIKA.....	5
3.	ANALÝZA STAKEHOLDERŮ.....	7
4.	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	11
4.1	Poloha a geografické vymezení	11
4.1.1	Základní údaje	11
4.1.2	Rozvojové osy a oblasti.....	12
4.1.3	Olomoucká aglomerace.....	14
4.1.4	Shrnutí	16
4.2	Obyvatelstvo a bydlení.....	16
4.2.1	Vývoj počtu obyvatelstva.....	17
4.2.2	Věková a vzdělanostní struktura	25
4.2.3	Bydlení – domovní a bytový fond.....	29
4.2.4	Shrnutí	39
4.3	Ekonomika, trh práce, výzkum a cestovní ruch	40
4.3.1	Hospodářské charakteristiky	41
4.3.2	Shrnutí	45
4.3.3	Trh práce a zaměstnanost	45
4.3.4	Věda a výzkum	77
4.3.5	Cestovní ruch.....	85
4.4	Sociální soudržnost	117
4.4.1	Předškolní a základní vzdělávání	118
4.4.2	Středoškolské a vysokoškolské vzdělávání	134
4.4.3	Sociální oblast	149
4.4.4	Bezpečnost a kriminalita	161
4.4.5	Zdravotnictví	176
4.4.6	Volnočasové aktivity, kulturní a sportovní zařízení.....	180
4.4.7	Rodinná politika města.....	193
4.5	Doprava a infrastruktura	197
4.5.1	Dopravní chování	198
4.5.2	Dopravní infrastruktura	203
4.5.3	Technická infrastruktura.....	226
4.6	Životní prostředí a urbanismus.....	230
4.6.1	Příroda, krajina a zeleň.....	230
4.6.2	Horninové prostředí a těžba nerostných surovin.....	241
4.6.3	Hlukové znečištění	249
4.6.4	Voda a vodní hospodářství	253
4.6.5	Odpady	261
4.6.6	Zemědělská půda a lesy.....	268
4.6.7	Změna klimatu.....	272

4.6.8	Environmentální výchova a osvěta.....	274
4.6.9	Územní plán a urbanismus	275
4.7	Veřejná správa.....	279
4.7.1	Finanční analýza.....	279
4.7.2	Řízení města	292
4.8	Východiska pro návrhovou část.....	306
4.8.1	Vyhodnocení plnění cílů strategického plánu (2007-2016)	306
4.8.2	Analýza strategických dokumentů	339
4.8.3	Analýza pestel	346
4.8.4	Výstupy z dotazníkového šetření a pocitových map	353
4.8.5	Výstupy z řízených rozhovorů, pracovních skupin a veřejného projednání	355
4.8.6	SWOT analýza města	357
4.8.7	Problémová analýza.....	370
4.8.8	Identifikace kritických oblastí	377
	SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A MAP	380
	SEZNAM TABULEK.....	381
	SEZNAM PŘÍLOH	389
	SEZNAM ZKRATEK.....	390
	ZDROJE DAT A LITERATURY	395
	PŘÍLOHY	398

1. Úvod

Strategický plán rozvoje města Olomouce na období 2017–2023 (dále jen „Strategický plán“) je základním střednědobým strategickým rozvojovým dokumentem města. Dokument vymezuje základní rozvojové priority města ve všech aspektech udržitelného rozvoje, ve složce ekonomické, sociální i environmentální. Zvláštní pilíř je pak věnován posílení Olomouce jako funkčního centra a zajištění kvalitní veřejné správy.

Strategický plán je stěžejním nástrojem pro zajištění efektivního strategického řízení rozvoje města. Správně prováděné strategické řízení přispívá k rozvoji území a napomáhá bránit devastaci území. Dále pomáhá „nacházet správné věci“ (správné investice, správný rozsah veřejných služeb, atd.), „provádět je správně“ (efektivně, hospodárně, účelně) a „správně je komunikovat“ (s občany, veřejností, s partnery, ale také dovnitř úřadu a organizací města). Strategické řízení je také jedním z předpokladů dosahování cílů a dobrých výsledků. V neposlední řadě pak přispívá k získávání i šetření financí.

Strategický dokument navazuje na stávající místní koncepce i na základní koncepce vytvořené na krajské, národní i evropské úrovni. Strategický plán mj. vytváří rámec pro dílčí koncepční dokumenty, které budou v následujících letech ve městě Olomouci vznikat.

Strategický plán rozvoje města Olomouce na období 2017–2023 má tři klíčové části, bez jejichž vzájemné provázanosti není možné dosáhnout požadovaných výsledků. Jedná se o:

1. Analytickou část.
2. Návrhovou část.
3. Implementační část.

Hlavními uživateli Strategického plánu jsou zástupci politického vedení města a zaměstnanci magistrátu, zejména pak Odboru koncepce a rozvoje, kteří jsou také hlavními koordinátory aktivit při naplňování tohoto strategického dokumentu. Strategický plán je dále určen občanům města a subjektům ve městě působícím, neboť definuje základní rozvojové směry města i možnosti, jak se do procesu jeho vyhodnocování a naplňování zapojit.

2. Metodika

Analytická část hodnotí současnou socioekonomickou situaci a rozebírá klíčové oblasti rozvoje města. Celá kapitola je členěna do 3 základních částí: analýzy stakeholderů, socioekonomické analýzy a východisek pro návrhovou část. Analýza stakeholderů důkladně identifikuje subjekty, které mohou být potenciálně aktivně zapojeny do přípravy a realizace strategie, a byla využita pro definování členů pracovních skupin.

Stěžejní část dokumentu tvoří socioekonomická analýza (tzv. profil města), která je členěna do 7 bloků a soustřeďuje základní fakta o městě:

1. poloha a geografické vymezení,
2. obyvatelstvo a bydlení,
3. ekonomika, trh práce, výzkum a cestovní ruch,
4. sociální soudržnost,
5. doprava a infrastruktura,
6. životní prostředí a urbanismus,
7. veřejná správa.

Socioekonomická analýza charakterizuje tendence hospodářského a sociálního vývoje města a jeho okolí. Během analýzy jednotlivých složek byla provedena komparativní (srovnávací) analýza, tj. porovnání statistických ukazatelů v čase stejně jako vůči vyšším územním celkům (ORP/okres, kraj, ČR). Ve vybraných klíčových indikátorech byl také proveden benchmark v rámci velikostně podobných sídel (tj. statutárních měst Liberec, České Budějovice, Ústí nad Labem a Hradec Králové). Města byla primárně vybrána na základě populační velikosti. Pro dokreslení situace v regionu byla přidána data za okolní sídla Přerov a Prostějov. Porovnání však bylo prováděno primárně mezi Olomoucí a vybranými velkými městy. V rámci analýzy byla využita oficiální statistická data (data města a jeho organizací, ČSÚ, Úřadu práce, MPSV, MF, atd.), schválené platné strategické a programové dokumenty města zpracované v dílčích rozvojových oblastech, aktuální územní plán města, apod.

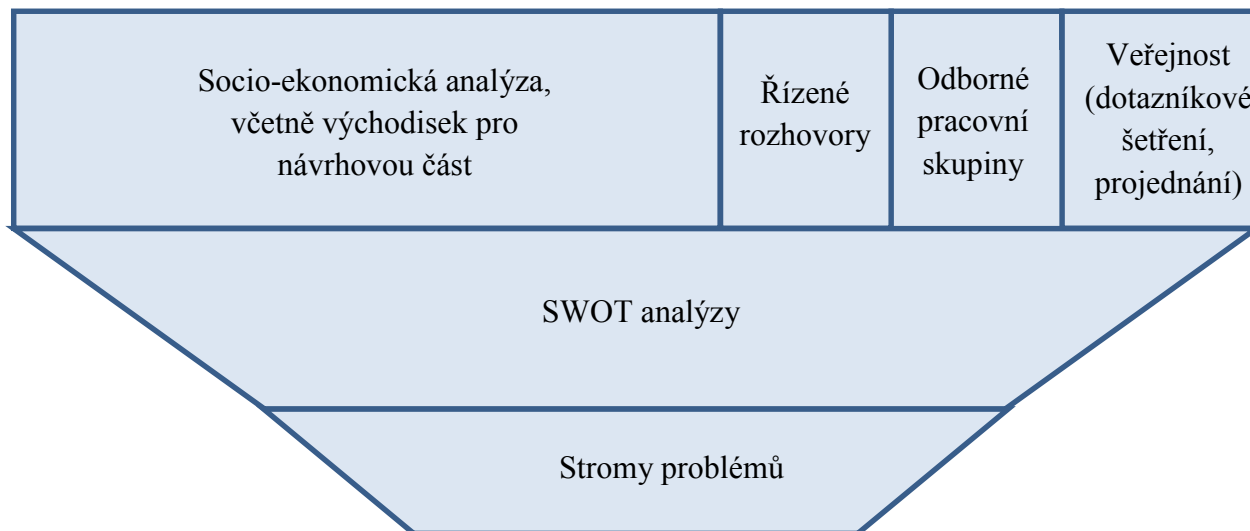
Kapitola východiska pro návrhovou část obsahuje vyhodnocení plnění stávajícího strategického plánu a rozvojových aktivit, analýzu strategických dokumentů na národní, regionální a místní úrovni, PESTEL analýzu a krátce jsou zde také shrnuty výstupy z dotazníkového šetření a pocitových map, závěry z řízených rozhovorů, pracovních skupin a veřejného projednání. Na závěr kapitoly jsou uvedeny analýzy SWOT a problémová analýza. SWOT analýzy byly diskutovány na prvním jednání pracovních skupin a jsou tak doplněny o názory místních expertů. V první fázi byly navrženy 4 pracovní skupiny:

1. Konkurenceschopná a kreativní Olomouc.
2. Olomouc perla Evropy.
3. Udržitelná Olomouc.
4. Olomouc centrum regionu.

Do pracovních skupin bylo osloveno více než 120 místních odborníků a zástupců více než 60 místních organizací a partnerů města.

Klíčové problémy města a jejich vzájemné vazby příčin a důsledků jsou znázorněny v problémové analýze formou tzv. „stromů problémů“. Stromy problémů pak tvoří základní kostru návrhové části.

Obr. č. 1: Schéma analytických podkladů pro návrhovou část

3. Analýza stakeholderů

Analýza stakeholderů identifikuje významné subjekty, které mohou být potenciálně aktivně zapojeny do přípravy a realizace strategického plánu nebo mohou být jeho realizací významně ovlivněny. Jako zdroj pro specifikaci možných subjektů byly využity převážně veřejné databáze, veřejně přístupné zdroje, zpracované analytické materiály a další podkladové materiály poskytnuté ze strany Magistrátu města Olomouce.

Významné subjekty mohou být:

- samosprávné celky;
- státní a další veřejné instituce;
- zastřešující organizace;
- významné podnikatelské subjekty a zaměstnavatelé;
- významné developerské subjekty;
- školská a vzdělávací zařízení;
- výzkumné instituce;
- organizace zřízené či založené městem či krajem;
- vlastníci a správci důležité infrastruktury;
- další územní jednotky církve;
- nevládní neziskové organizace;
- nadace a nadační fondy;
- zájmová a profesní sdružení.

Hodnocení vlivu a zájmu bylo provedeno expertně a je možné jej v průběhu realizace strategického plánu měnit, stejně jako doplňovat další významné subjekty. Klíčoví stakeholderi byli především ti, kteří patří do skupiny s vysokou úrovní vlivu i zájmu a byli navrženi k přizvání do pracovních skupin.

Tab. č. 3: Významní klíčoví hráči v Olomouci k 31. 12. 2016

NÁZEV STAKEHOLDERA	ZÁJEM	VLIV
SAMOSPRÁVNÉ CELKY		
Statutární město Olomouc*	Vysoký	Vysoký
Olomoucký kraj*	Vysoký	Vysoký
STÁTNÍ A VEŘEJNÉ INSTITUCE		
Úřad práce ČR - Krajská pobočka v Olomouci	Vysoký	Vysoký
Krajské vojenské velitelství Olomouc	Vysoký	Vysoký
Český statistický úřad Olomouc Krajská správa ČSÚ v Olomouci	Nízký	Nízký
Ředitelství silnic a dálnic ČR*	Vysoký	Vysoký
České dráhy, a. s.*	Nízký	Vysoký
Správa železniční dopravní cesty, s. o.*	Nízký	Vysoký
Povodí Moravy, s. p.	Vysoký	Vysoký

NÁZEV STAKEHOLDERA	ZÁJEM	VLIV
Lesy České republiky, s. p.	Nízký	Nízký
Krajský pozemkový úřad pro Olomoucký kraj	Nízký	Nízký
Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	Nízký	Nízký
Státní veterinární ústav Olomouc	Nízký	Nízký
Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje	Nízký	Nízký
Česká správa sociálního zabezpečení	Nízký	Nízký
Fakultní nemocnice Olomouc*	Nízký	Nízký
Vojenská nemocnice Olomouc*	Nízký	Nízký
Celní úřad pro Olomoucký kraj	Nízký	Nízký
Finanční úřad pro Olomoucký kraj	Nízký	Nízký
Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje	Nízký	Nízký
Policie ČR	Nízký	Nízký
Vrchní soud v Olomouci	Nízký	Nízký
Vrchní státní zastupitelství v Olomouci	Nízký	Nízký
Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci	Nízký	Nízký
Okresní soud v Olomouci	Nízký	Nízký
Okresní státní zastupitelství v Olomouci	Nízký	Nízký
ZASTŘEŠUJÍCÍ ORGANIZACE		
Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje	Vysoký	Vysoký
Okresní hospodářská komora Olomouc	Vysoký	Vysoký
Okresní agrární komora Olomouc	Nízký	Nízký
CzechInvest – Regionální kancelář pro Olomoucký kraj	Vysoký	Vysoký
Svaz průmyslu a dopravy ČR	Vysoký	Vysoký
Střední Morava - Sdružení cestovního ruchu	Vysoký	Vysoký
Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy	Nízký	Nízký
VÝZNAMNÉ PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A ZAMĚSTNAVATELÉ***		
Honeywell Aerospace**	Nízký	Nízký
NESTLÉ ČESKO, s. r. o., závod ZORA	Nízký	Vysoký
M. L. S. Holice, s. r. o. Group	Nízký	Vysoký
ADM Prague, s. r. o. /Archer Daniels Midland Company/	Nízký	Vysoký
AŽD Praha, s. r. o.	Nízký	Vysoký
Mora Moravia, a. s.**	Nízký	Nízký
AHOLD CZECH REPUBLIC, a. s.	Nízký	Vysoký
OLMA Olomouc, a. s.	Nízký	Vysoký
KOYO Bearings Česká republika, s. r. o.	Nízký	Vysoký
Senior Flexonics Czech, s. r. o.	Nízký	Vysoký
Sigma Group spol., s. r. o.**	Nízký	Vysoký
FARMAK, a.s.	Nízký	Vysoký
GEMO Olomouc, spol. s r.o.	Nízký	Vysoký
SKANSKA, a. s.	Nízký	Vysoký
GLOBUS ČR, k. s.	Nízký	Vysoký
Bartoň a Partner, s. r. o.	Nízký	Vysoký
ČD CARGO, a. s.*	Nízký	Vysoký
Česká pošta, s. p.	Nízký	Vysoký
DEVELOPERSKÉ SUBJEKTY		

NÁZEV STAKEHOLDERA	ZÁJEM	VLIV
VGP /GEMO (TPOH)	Nízký	Vysoký
PointPark Properties (P3 Olomouc)	Nízký	Vysoký
VCES	Nízký	Vysoký
Accolade / SPV red (Řepčín – Kopaniny)	Nízký	Vysoký
BEA centrum Olomouc	Nízký	Vysoký
VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE		
Mateřské školy	Vysoký	Vysoký
Základní školy	Vysoký	Vysoký
Střední školy	Vysoký	Vysoký
Univerzita Palackého v Olomouci*	Vysoký	Vysoký
Moravská vysoká škola Olomouc	Vysoký	Vysoký
VÝZKUMNÉ INSTITUCE		
Olomoucký klastr inovací	Vysoký	Vysoký
Vědeckotechnický park UP	Vysoký	Vysoký
OK4 Inovace	Vysoký	Vysoký
Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.	Vysoký	Vysoký
MĚSTSKÉ A KRAJSKÉ ORGANIZACE/INSTITUCE/SPOLEČNOSTI		
ORGANIZACE/INSTITUCE/SPOLEČNOSTI ZŘÍZENÉ MĚSTEM ČI S MAJETKOVOU ÚČASTÍ MĚSTA		
Městská policie Olomouc	Vysoký	Vysoký
Dopravní podnik města Olomouce, a. s.*	Vysoký	Vysoký
Lesy města Olomouce, a. s.	Nízký	Vysoký
Technické služby města Olomouce, a. s.*	Vysoký	Vysoký
Vodohospodářská společnost Olomouc, a. s.	Vysoký	Vysoký
Výstaviště Flora Olomouc, a. s.	Vysoký	Vysoký
Knihovna města Olomouce, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
Hřbitovy města Olomouce, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
Moravská filharmonie Olomouc, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
Moravské divadlo Olomouc, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
ZOO Olomouc - Sv. Kopeček, příspěvková organizace	Vysoký	Vysoký
Aquapark Olomouc, a. s.	Nízký	Nízký
Olterm & TD Olomouc, a. s.	Nízký	Nízký
SK Sigma Olomouc, a. s.	Nízký	Nízký
Správa nemovitostí Olomouc, a. s.	Nízký	Vysoký
Správa sportovních zařízení Olomouc, a. s.	Nízký	Vysoký
ORGANIZACE/INSTITUCE/SPOLEČNOSTI ZŘÍZENÉ KRAJEM ČI S MAJETKOVOU ÚČASTÍ KRAJE		
Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje	Vysoký	Vysoký
Sociální služby pro seniory Olomouc, příspěvková organizace	Vysoký	Vysoký
Klíč - centrum sociálních služeb, příspěvková organizace	Nízký	Vysoký
Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace	Vysoký	Vysoký
Správa silnic Olomouckého kraje*	Vysoký	Vysoký
Vědecká knihovna v Olomouci	Nízký	Nízký
Vlastivědné muzeum v Olomouci	Nízký	Nízký
Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace	Nízký	Nízký

NÁZEV STAKEHOLDERA	ZÁJEM	VLIV
Domov seniorů POHODA Chválkovice, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
Dětský domov a Školní jídelna, Olomouc, U Sportovní haly 1a	Nízký	Nízký
Dům dětí a mládeže Olomouc	Nízký	Nízký
Dětské centrum Ostrůvek (dříve Sdružená zařízení pro péči o dítě), příspěvková organizace	Nízký	Nízký
Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, příspěvková organizace	Nízký	Nízký
VLASTNÍCI A SPRÁVCI DŮLEŽITÉ INFRASTRUKTURY		
Moravská Vodárenská, a. s.	Vysoký	Vysoký
Česká telekomunikační infrastruktura, a.s (CETIN)	Nízký	Vysoký
Severomoravská plynárenská, a. s.	Nízký	Vysoký
Severomoravská energetika, a. s.	Nízký	Vysoký
ČEZ, a. s.	Nízký	Vysoký
CÍRKVE		
Arcibiskupství olomoucké	Vysoký	Vysoký
NEVLÁDNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE A NADAČNÍ FONDY		
Unie nestátních neziskových organizací Olomouckého kraje	Vysoký	Vysoký
Charita Olomouc – Samaritán pro lidi bez domova	Vysoký	Vysoký
Centrum pro rodiny s dvojčaty a vícččaty	Vysoký	Vysoký
Společnost Podané ruce, o. p. s.	Vysoký	Vysoký
Spolek Trend vozíčkářů Olomouc	Vysoký	Vysoký
Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc	Vysoký	Vysoký
Hnutí DUHA Olomouc	Vysoký	Vysoký
Fond ohrožených dětí Klokánek	Nízký	Nízký
Nadační fond pro srdce Hané	Nízký	Nízký
ZÁJMOVÁ A PROFESNÍ SDRUŽENÍ		
Česká komora autorizovaných architektů	Nízký	Nízký
Česká komora autorizovaných techniků a inženýrů	Vysoký	Vysoký
Sdružení Za krásnou Olomouc	Vysoký	Vysoký

Poznámky: Každý subjekt je v tabulce uveden pouze jednou.

* Subjekt spadá i do jiných kategorií, např. patří mezi největší zaměstnavatele nebo ke správcům a vlastníkům důležité infrastruktury.

** Firma sídlí mimo město Olomouc, ale velká část zaměstnanců dojíždí z Olomouce.

*** Seznam významných firem (velké i malé střední podniky) k září 2016 je uveden v příloze č. 1.

4. Socioekonomická analýza

Socioekonomická analýza charakterizuje tendence hospodářského a sociálního vývoje města a jeho okolí. Zabývá se zejména geografickými údaji, údaji o populaci, trhu práce, infrastruktuře, službách, podnikatelském prostředí, dopravní obslužnosti, životním prostředím. Během analýzy jednotlivých složek byla provedena komparativní (srovnávací) analýza, tj. porovnání statistických ukazatelů v čase stejně jako vůči vyšším územním celkům (ORP/okres, kraj, ČR) a ve vybraných klíčových indikátorech také v rámci velikostně podobných sídel (tj. statutárních měst Liberec, České Budějovice, Ústí nad Labem a Hradec Králové) popř. okolních sídel (tj. Přerov a Prostějov).

4.1 Poloha a geografické vymezení

Analýza byla zaměřena na charakteristiky týkající se základních informací, poloze, klimatu ale i postavení Olomouce v širších vazbách. Hodnocen byl význam města v sídelní struktuře a ve vazbě na rozvojové osy a oblasti. Základním zdrojem byla Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 – základní koncepční dokument ČR v oblasti regionálního rozvoje, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. Dále pak Politika územního rozvoje ČR, což je dokument územního plánování celostátní povahy. Využita byla i Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015–2020 i Strategie ITI Olomoucké aglomerace, kde budou využita data k vymezení území zázemí města.

4.1.1 Základní údaje

Statutární město Olomouc je **šestým největším městem v České republice** z hlediska počtu obyvatel. Olomouc je centrum vzdělanosti a služeb nadregionálního významu (obchod, zdravotnictví, vzdělání, výzkum, administrativa, služby, apod.). Olomouc lze charakterizovat nejen jako město s rozvinutým průmyslem, moderním vědecko-výzkumným zázemím, ale také s bohatou historií a kulturní tradicí (centrum kulturně historické rekreace s vysokým potenciálem růstu). Olomouc je druhá nejvýznamnější památková rezervace ČR, má stovky kulturních památek a také řadu národních kulturních památek. Díky kulturní památce UNESCO, sloupu Nejsvětější Trojice, je význam Olomouce, kterou můžeme charakterizovat jako barokní perlu Moravy, také celosvětový. Město je charakterizováno hospodářskou tradicí, kvalifikovanou pracovní silou, zejména v humanitních oborech, i výhodnou polohou, a má tak výrazný potenciál ekonomického růstu.

Od 1. 1. 2001 je **Olomouc centrem Olomouckého kraje** a tedy i sídlem Krajského úřadu Olomouckého kraje. Olomoucký kraj je vymezený pěti okresy: Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Jeseník. Velikostí zaujímá kraj 6,7 % rozlohy České republiky a osmé pořadí mezi čtrnácti kraji, podle počtu obyvatel je na sedmém místě.

V roce 2016 zde **žilo více než 100 tis. obyvatel**. Území města zabírá rozlohu 10 333 ha. V porovnání s vybranými městy má Olomouc druhý nejvyšší počet obyvatel a třetí největší

rozlohu území (tabulka 1).

Tab. č. 1: Základní charakteristika, vyšší územní celky a vybraná města, k 31. 12. 2015

Město	Počet obyvatel	Rozloha (v km ²)	Hustota zalidnění (obyv./km ²)
Olomouc	100 154	103,3	969,2
Liberec	103 288	106,1	973,6
České Budějovice	93 513	55,6	1 681,7
Hradec Králové	92 891	105,7	878,9
Ústí nad Labem	93 248	94,0	992,3
Přerov	43 994	58,4	752,8
Prostějov	43 977	39,0	1 126,5
Okres Olomouc	233 755	1 620	144,0
Olomoucký kraj	634 718	5 267	121,0
ČR	10 553 843	78 870	134,0

Zdroj: VDB ČSÚ 2016, Statistická ročenka České republiky - 2016

Město Olomouc leží ve východní části České republiky v nivě řeky Moravy. Rovinatý charakter města je na západě, ale hlavně na východě výrazně ohraničen vyšším georeliéfem, takže město je uzavřeno do protáhlé sníženiny otevřené ve směru SZ – JV.

Olomouc je díky své poloze dopravním uzlem a regionálním centrem se širším významem. Silniční doprava je zastoupena především dálnicemi D35 a D46 (propojení směrem na Hradec Králové a Ostravu, resp. Vyškov a Brno). Olomouc je i železničním uzlem, prochází jí II. a III. železniční koridor (více viz kapitola 4.5 Doprava a infrastruktura).

Tab. č. 2: Vzdálenosti Olomouce od vybraných evropských a českých měst, 2016

Berlín	500 km	Praha	277 km
Bratislava	197 km	Brno	76 km
Budapešť	389 km	Ostrava	100 km
Londýn	1 473 km	Plzeň	364 km
Moskva	1 715 km	Liberec	235 km
Paříž	1 302 km	Ústí nad Labem	365 km
Varšava	474 km	Hradec Králové	141 km
Vídeň	198 km	České Budějovice	288 km

4.1.2 Rozvojové osy a oblasti

Základní typologii území ČR obsahuje Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 (SRR), která definuje rozvojová, resp. nerozvojová území. Při zpracování typologie byl hodnocen sociálně-ekonomický potenciál, polohový potenciál a dynamika vývoje základních ukazatelů (např. – počtu obyvatel, míry nezaměstnanosti, počtu podnikatelských subjektů).

SRR definuje 3 typy území: rozvojová území, stabilizovaná území a periferní území.

Olomouc spadá mezi rozvojová území tzv. sídelní aglomerace (území s koncentrací 100 tis. – 300 tis. obyvatel). Tato centra jsou se svým zázemím poměrně intenzivně propojena hospodářsky, infrastrukturně, dojížděnou za prací a službami. Na druhé straně jsou zde u většiny sídelních aglomerací patrné výraznější rozdíly mezi jejich centry a zázemím z hlediska charakteru osídlení i ekonomické základny. Největší města v České republice (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň) a Ústecko–chomutovská aglomerace a Hradecko–pardubická aglomerace spadají do metropolitních území. Samotná města Olomouc společně s Libercem, Českými Budějovicemi, Karlovými Vary, Jihlavou a Zlínem pak také patří k tzv. „pólům rozvoje“.

Politika územního rozvoje mj. vymezuje rozvojové oblasti, rozvojové osy, specifické oblasti a koridory technické a dopravní infrastruktury na území ČR. V roce 2015 proběhla aktualizace dokumentu, která se nejvíce dotkla kapitol týkajících se rozvojových záměrů dopravní a technické infrastruktury.

Dle Politiky územního rozvoje (aktualizace 2015) spadá Olomouc do Rozvojové oblasti 8¹, do které spadá území obcí z ORP Olomouc (bez vojenského újezdu Libavá) a ORP Šternberk (jen obce v jižní části). Toto území je ovlivněné rozvojem dynamikou krajského města Olomouce. Rozvojová oblast se územně váže na silnou koncentraci obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž převážná část má republikový význam. Podporujícím faktorem rozvoje je průtah III. tranzitního železničního koridoru a stávající rychlostní spojení s Brnem (D46² (původně před rokem 2016 R46), D1) a Ostravou (D35 (původně před rokem 2016 R35), D47), jakož i perspektivní rychlostní silniční propojení s Prahou (R35, D11).

Dále Olomouc leží na **rozvojové ose 8 Hradec Králové/Pardubice–Moravská Třebová–Mohelnice–Olomouc–Přerov**, do které spadá území ovlivněné rychlostní silnicí R35 v úseku Mohelnice–Olomouc (od roku 2016 se jedná o dálnici D35) a její připravovanou částí v úseku Sedlice–Moravská Třebová–Mohelnice, připravovanou rychlostní silnicí R55 (od roku 2016 se jedná o dálnici D35) v úseku Olomouc–Přerov a železničními tratěmi. Olomouc také leží v **rozvojové ose 10 (Katowice–) hranice Polsko/ČR–Ostrava–Lipník nad Bečvou–Olomouc–Brno–Břeclav–hranice ČR/Slovensko (–Bratislava)**, do které spadá území ovlivněné dálnicemi D1 v úseku hranice Polsko/ČR–Ostrava–Brno a D2 v úseku Brno–Břeclav–hranice ČR/Slovensko, rychlostními silnicemi R35 (od roku 2016 se jedná o dálnici D35) v úseku Lipník nad Bečvou–Olomouc a R46 (od roku 2016 se jedná o dálnici D46), připravovanou rychlostní silnicí R48 v úseku Frýdek–Místek–Bělotín a železničními

¹ Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje upřesňují hlavní centrum rozvojové oblasti 8 Olomouc těmito obcemi: Bělkovice – Lašřany, Bohuňovice, Bukovany, Bystročice, Bystrovany, Dolany, Grygov, Hlubočky, Hlušovice, Hněvotín, Kožušany-Tážaly, Krčmaň, Lutín, Majetín, Mřklesy, Olomouc, Přáslavice, Samotíšky, Tovéř, Velká Bystřice, Velký Týnec, Křelov-Břuchotín, Skrbeň, Příkazy, Šternberk (pouze k.ú. Lhota u Šternberka, Šternberk), Štarnov, Horka nad Moravou, Liboš, Štěpánov, Slatinice.

² Od roku 2016 byly úseky rychlostních silnic přeřazeny do kategorie dálnic. Toto se týkalo i silnic před rokem 2016 označovaných jako R46, R35, R55 a R48.

tratěmi (od roku 2016 se jedná o dálnici D48). Úkolem PÚR ČR je také vytvořit podmínky pro dokončení základní sítě kapacitních silnic. Jako koridor kapacitních silnic je definována R55 v úseku Olomouc–Přerov (od roku 2016 se jedná o dálnici D55). Jako součást TEN-T má zajistit kvalitativně vyšší úroveň obsluhy území s vysokou koncentrací sídel a obyvatel.

4.1.3 Olomoucká aglomerace

Statutární město Olomouc patří k šesti největším metropolitním oblastem a sídelním aglomeracím celostátního významu. Od roku 2016 realizuje tzv. Strategii ITI Olomoucké aglomerace. Integrované územní investice (ITI) jsou novým nástrojem programového období 2014–2020 a jsou zaměřeny převážně na realizaci větších strategických projektů, které mají významný dopad pro řešená území.

Olomoucká metropolitní oblast se nachází v NUTS 2 Střední Morava a skládá se z krajského města Olomouce, dalších dvou významných regionální sídel (okresních měst) – Přerova a Prostějova, které dohromady tvoří jádra této oblasti, a jejich funkčního zázemí. Celkem se v Olomoucké aglomeraci nachází 240 obcí, zabírá rozlohu 2 322 km² a žije v ní necelých 452 tisíc obyvatel. Vymezení aglomerace bylo realizováno na základě kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu, klíčovým indikátorem byl podíl denně dojíždějících pracujících.

Z hlediska rozlohy je Olomoucká aglomerace druhá největší hned po Pražské metropolitní oblasti (tabulka 3). Počet zapojených obcí je také druhý nejvyšší, naopak z hlediska hustoty zalidnění se Olomoucká aglomerace řadí k těm nejhřidčeji zalidněným aglomeracím. Z hlediska počtu obyvatel převyšuje jen aglomeraci Plzeňskou a Hradecko-pardubickou.

Tab. č. 3: Porovnání Olomoucké aglomerace s ostatními ITI

ITI	Počet obyvatel	Rozloha (v km ²)	Hustota zalidnění (obyv./km ²)	Počet obcí
Pražská metropolitní oblast	1 999 732	4 983	401	515
Brněnská metropolitní oblast	609 114	1 755	347	167
Ostravská metropolitní oblast	965 338	1 896	509	119
Plzeňská metropolitní oblast	309 395	1 364	227	117
Hradecko-pardubická aglomerace	335 118	1 163	288	145
Ústecko-chomutovská aglomerace	521 577	1 542	338	75
Olomoucká aglomerace	451 874	2 322	195	240

Zdroj: MMR 2015

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace definuje 3 strategické cíle:

- SC 1 Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
- SC 2 Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
- SC 3 Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí

V rámci SC 1 byly definovány 4 specifické cíle:

- 1.1 Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení; Aktivita se budou týkat zvýšení kapacity vzdělávací infrastruktury předškolního vzdělávání, zkvalitnění vzdělávací infrastruktury pro střední a vyšší odborné školy a zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže a celoživotního učení.
- 1.2 Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání
Aktivita se budou týkat podpory začlenění absolventů přicházejících na trh práce, rozvoje infrastruktury pro vzdělávání lidských zdrojů.
- 1.3 Rozvoj místního podnikání a podpora začínajících podnikatelů
Aktivita se budou týkat zejména poradenství pro malé a střední podniky.
- 1.4 Rozvoj infrastruktury pro podnikání
Aktivita se budou týkat revitalizace brownfieldů.

V rámci SC 2 byly definovány 3 specifické cíle:

- 2.1 Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci
Aktivita se budou týkat zejména rozvoje kapacit výzkumných týmů, navázání strategických partnerství a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou.
- 2.2 Zvýšení intenzity a účinnosti spolupráce ve vývoji a inovacích v rámci aglomerace
Aktivita se budou týkat výstavby a rozvoje vědecko–technických parků, podnikatelských inovačních center a podnikatelských inkubátorů, rozvoje sítí spolupráce a komercializace výsledků výzkumu.
- 2.3 Zvýšení inovační výkonnosti místních podniků
Aktivita se budou týkat zakládání a rozvoje podnikových výzkumných a vývojových center, zavádění inovací a ochrany duševního vlastnictví v podnicích.

V rámci SC 3 byly definovány 3 specifické cíle:

- 3.1 Zlepšení mobility v rámci aglomerace
Aktivita se budou týkat rekonstrukce, modernizace a výstavby silnic na vybrané regionální silniční síti, výstavby a rekonstrukce cyklistické infrastruktury, výstavby a modernizace infrastruktury systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu, výstavby a modernizace přestupních terminálů veřejné dopravy, rozvoje systémů a služeb pro řízení a optimalizaci dopravy, zvyšování bezpečnosti v dopravě a pořízení vozidel pro přepravu osob.
- 3.2 Zlepšení životních podmínek účinnějším nakládáním s odpady
Aktivita se budou týkat předcházení vzniku odpadů a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů.
- 3.3 Podpora regionálních dominant
Aktivita se budou týkat rozvoje kulturního dědictví.

4.1.4 Shrnutí

- Statutární město Olomouc je šestým největším městem v České republice. V roce 2016 zde žilo více než 100 tis. obyvatel.
- Krajské město Olomouc leží ve východní části České republiky v nivě řeky Moravy. Díky své poloze je dopravním uzlem a regionálním centrem se širším významem. Silniční doprava je zastoupena především dálnicemi D35 a D46 (propojení směrem na Hradec Králové a Ostravu, resp. Vyškov a Brno). Olomoucí procházejí i II. a III. železniční koridor.
- Olomouc je centrum vzdělanosti a služeb nadregionálního významu (obchod, zdravotnictví, vzdělání, výzkum, administrativa, služby, apod.). Olomouc lze charakterizovat nejen jako město s rozvinutým průmyslem, moderním vědecko-výzkumným zázemím, ale také s bohatou historií a kulturní tradicí (centrum kulturně historické rekreace s vysokým potenciálem růstu).
- Podle Strategie regionálního rozvoje ČR spadá Olomouc mezi rozvojová území tzv. sídelní aglomerace (území s koncentrací 100 tis. – 300 tis. obyvatel).
- Dle Politiky územního rozvoje (aktualizace 2015) spadá Olomouc a území obcí z ORP Olomouc do Rozvojové oblasti 8.
- Olomouc leží na rozvojové ose 8 Hradec Králové/Pardubice – Moravská Třebová – Mohelnice – Olomouc – Přerov a rozvojové ose 10 (Katovice –) hranice Polsko/ČR – Ostrava – Lipník nad Bečvou – Olomouc – Brno – Břeclav – hranice ČR/Slovensko (Bratislava)
- Statutární město Olomouc je součástí jedné z šesti největších metropolitních oblastí a sídelních aglomerací celostátního významu a od roku 2016 realizuje tzv. Strategii ITI Olomoucké aglomerace.
- Klíčovými strategickými cíli Strategie ITI Olomoucké aglomerace jsou:
  - podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce;
  - tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky;
  - rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí.

4.2 Obyvatelstvo a bydlení

Analýza se zaměřila na definování současného a budoucího demografického vývoje města a také jeho zázemí. Přihlédnuto bylo k suburbanizačním procesům v okolí Olomouce. Zdrojem dat byly zejména údaje ČSÚ a data ze SLDB. Demografické údaje jsou důležité zejména při plánování služeb města, kapacit vzdělávacích zařízení a zařízení pro předškolní děti a základní školy, sociálních služeb i zdravotní péče. Kapitola obsahuje tabulky s údaji o vývoji počtu obyvatel od roku 1961 do roku 2001 po desetiletích, od roku 2001 pak za každý rok. Olomouc je srovnávána s vybranými městy ČR. Dále je pozornost věnována přírůstku a úbytku obyvatel ve vybraných městech mezi roky sčítání lidu.

Kapitola o bydlení se zaměřuje na analýzu domovního a bytového fondu, sledovány jsou např. ceny bytů a stavebních pozemků. Z důvodu chybějící centrální evidence je komplexní inventura domovního a bytového fondu prováděna pouze jednou za deset let, a to při Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB).

4.2.1 Vývoj počtu obyvatelstva

Počet obyvatel

Město Olomouc vykazuje z hlediska vývoje počtu obyvatel obdobné trendy jako ostatní srovnávaná města. V letech 1961–1991 vykázala všechna vybraná města včetně Olomouce růst počtu obyvatel (tabulka 4), ačkoliv v letech 1980–1991 byly přírůstky počtu obyvatel ve všech městech výrazně nižší než v předchozích letech (tabulka 5). V následujících letech 1991–2001 byl evidován úbytek u všech těchto měst vyjma Českých Budějovic. Obdobně tomu bylo i v letech 2001–2011, kdy jediným městem vykazujícím zvýšení počtu obyvatel byl Liberec. Nejnižšího počtu obyvatel dosáhlo město Olomouc v roce 2012. Od roku 2013 však počet obyvatel opět roste.

Tab. č. 4: Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel, vybraná města, 1961–2015

Rok	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí n. Labem	Přerov	Prostějov
1961	80 246	78 193	64 661	66 608	72 148	36 101	41 031
1970	89 386	84 046	76 699	80 463	79 544	44 324	42 862
1980	99 328	95 924	88 448	96 145	89 272	50 593	48 505
1991	102 786	101 162	97 243	99 917	98 178	51 300	50 074
2001	102 607	99 102	97 339	97 155	95 436	48 335	48 159
2002	101 624	97 677	95 986	95 755	94 544	47 582	47 678
2003	101 268	97 770	95 245	95 195	94 105	47 311	47 374
2004	100 752	97 400	94 622	94 694	93 859	46 938	47 165
2005	100 381	97 950	94 653	94 431	94 298	46 858	47 058
2006	100 168	98 781	94 747	94 255	94 565	46 912	47 109
2007	100 373	99 721	95 071	94 252	94 960	47 037	45 675
2008	100 373	100 914	94 936	94 497	95 289	46 503	45 378
2009	100 362	101 625	94 865	94 493	95 477	46 254	45 324
2010	100 233	101 865	94 754	94 318	95 464	45 778	45 116
2011	99 529	102 005	93 620	93 490	94 258	45 082	44 387
2012	99 471	102 113	93 467	93 035	93 747	44 824	44 330
2013	99 489	102 301	93 253	92 904	93 523	44 538	44 234
2014	99 809	102 562	93 285	92 808	93 409	44 278	44 094
2015	100 154	103 288	93 513	92 891	93 248	43 994	43 977

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)
Poznámka: data vždy k 31.12., v letech 1961–2001 jde o údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů (tedy ne k 31.12., ale

k datu sčítání příslušného roku), všechny údaje ze sčítání jsou přepočítány na územní strukturu měst k 1. 3. 2001 (tj. k datu 26. 3. 2011). Město Prostějov má započtenou až do roku 2006 část Držovice, která je ve statistických bilancích od 1. 1. 2007 samostatnou obcí.

Pozitivním zjištěním je, že Olomouc neztrácela obyvatelstvo v takové míře jako ostatní srovnávaná města (tabulka 5). Intenzita poklesu počtu obyvatel města Olomouc byla v porovnání s ostatními městy druhá nejnižší v letech 1991–2001 a v letech 2001–2011 třetí nejnižší, ačkoliv v letech 2001–2011 zaznamenalo město Olomouc nejvýraznější úbytek obyvatel za celé sledované období (-3,0 %).

Tab. č. 5: Přírůstek/úbytek obyvatel (v %), mezi roky SLDB, vybraná města, 1961–2011

Rok	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
1961–1970	11,4	7,5	18,6	20,8	10,3	22,8	4,5
1970–1980	11,1	14,1	15,3	19,5	12,2	14,1	13,2
1980–1991	3,5	5,5	9,9	3,9	10,0	1,4	3,2
1991–2001	-0,2	-2,0	0,1	-2,8	-2,8	-5,8	-3,8
2001–2011	-3,0	2,9	-3,8	-3,8	-1,2	-6,7	-7,8

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015), vlastní výpočty

Poznámka: Pokles u města Prostějova za roky 2001–2011 je způsoben mj. i osamostatněním obce Držovice k 1. 1. 2007 (1251 obyvatel).

Následující tabulka ukazuje porovnání vývoje počtu obyvatel města Olomouc s vyššími územními celky. Za posledních 10 počet obyvatel ČR roste, naopak Olomoucký kraj své obyvatele od roku 2008 ztrácí. Kontinuálně od roku 2006 roste počet obyvatel v okrese Olomouc, což může být dáno suburbanizačními procesy.

Tab. č. 6: Vývoj počtu obyvatel města Olomouc a vyšších územních celků 2006–2015

	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
2006	100 168	229 171	639 894	10 287 189
2007	100 373	230 607	641 791	10 381 130
2008	100 373	231 339	642 137	10 467 542
2009	100 362	231 843	642 041	10 506 813
2010	100 233	232 226	641 681	10 532 770
2011	99 529	232 032	638 638	10 505 445
2012	99 471	232 267	637 609	10 516 125
2013	99 489	232 474	636 356	10 512 419
2014	99 809	233 192	635 711	10 538 275
2015	100 154	233 755	634 718	10 553 843
Index změny 2015/2006	100,0	102,0	99,2	102,6

Zdroj: Demografická ročenka měst - (2006 až 2015), Demografická ročenka okresů - (2006 až 2015), Demografická ročenka krajů - (2006 až 2015), vlastní výpočty

Poznámka: Údaje v roce 2011 navázány na výsledky SLDB 2001.

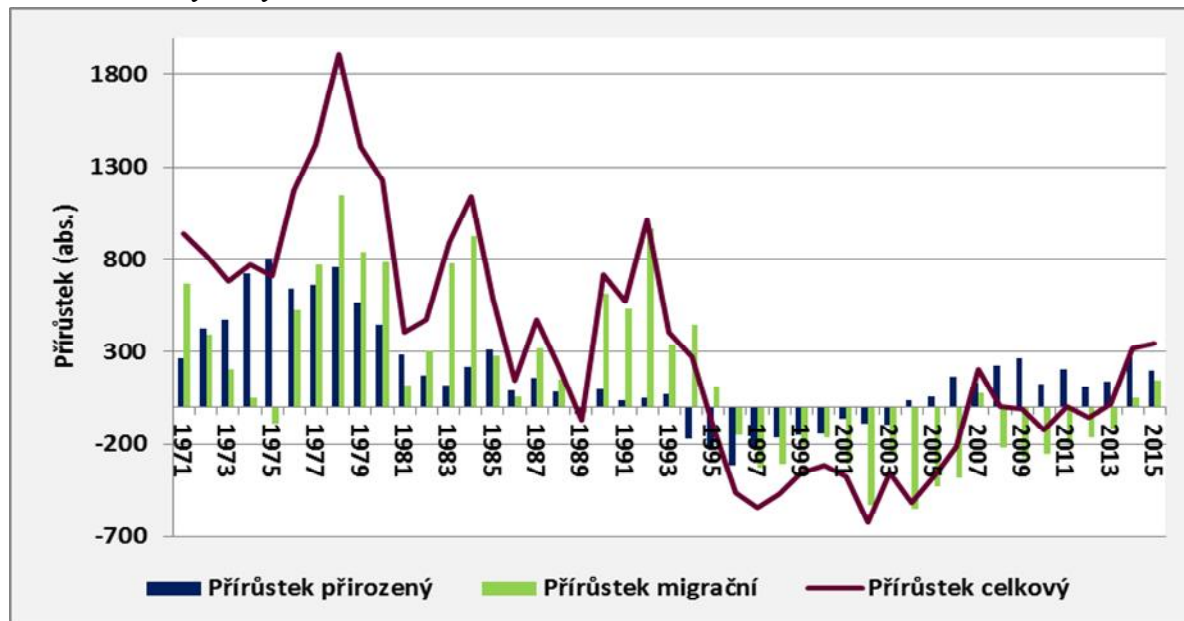
Pohyb obyvatel

Vývoj počtu obyvatel je ovlivňován dvěma pohyby obyvatelstva – přirozeným (tj. rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých) a mechanickým, neboli migračním (tj. rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých). Vývoj počtu obyvatel města Olomouc byl až do počátku 90. let 20. století kladně ovlivňován oběma pohyby obyvatelstva (obrázek 1). Poté je však patrné výrazné snížení přirozeného přírůstku a následný přirozený úbytek, který nastal v roce 1994. **Opětovný přirozený přírůstek byl zaznamenán až v roce 2004.**

Naproti tomu **migrační přírůstky se až do poloviny 90. let 20. století udržely v kladných číslech a významně převyšovaly hodnoty přirozené přírůstku / úbytku.** Úbytek populace migrací nastal v roce 1996 (tj. o dva roky později než přirozený úbytek), a to zejména z důvodu níže uvedeného procesu suburbanizace, který znamenal odliv lidí do zázemí města a osamostatnění obcí. V první polovině 90. let se od Olomouce osamostatnily tři obce: Bystrovany a Samotišky (od 1. 1. 1993) a Křelov-Břuchotín (od 1. 1. 1995). Migrační úbytek spolu s přirozeným úbytkem vyústil v celkový úbytek populace Olomouce, který trval až do roku 2006. Přírůstek počtu obyvatel byl však pouze jednorozční, v následujícím roce byl nulový a v letech 2009–2012 nastal opětovný pokles. **V posledních dvou letech si Olomouc udržuje mírný populační růst, který je zapříčiněn zejména přirozeným přírůstkem a dále kladným migračním saldem.**

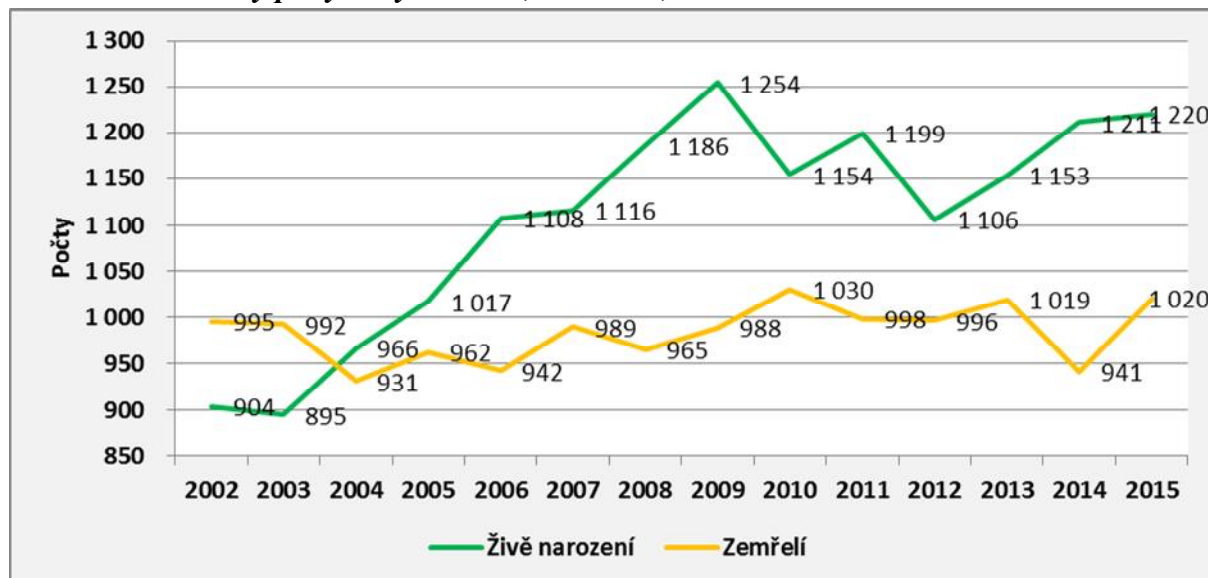
Obr. č. 2: Pohyb obyvatelstva, Olomouc, 1971–2015

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)
Poznámka: Data za Olomouc v územním vymezení platném v příslušném roce.

V posledních čtrnácti letech je patrný pozitivní vývoj u přirozeného pohybu obyvatelstva města Olomouc - od roku 2004 převyšuje počet živě narozených počet zemřelých, díky čemuž dosahuje město přirozeného přírůstku obyvatelstva (obrázek 2).

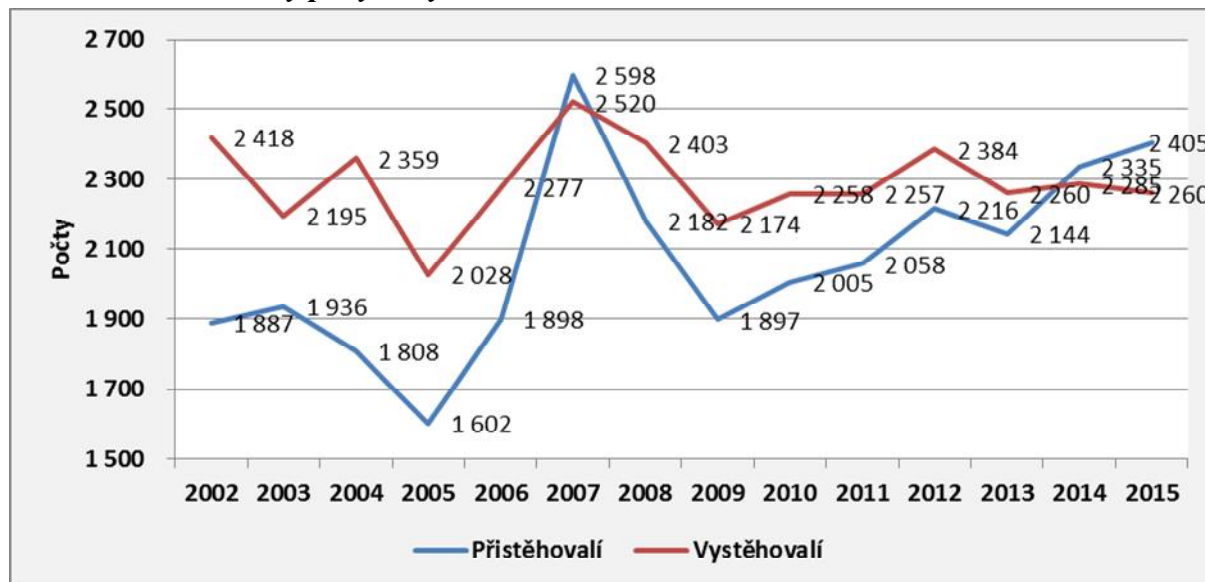
Obr. č. 3: Přirozený pohyb obyvatelstva, Olomouc, 2002–2015

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)

Naopak u mechanického pohybu je evidentní rozkolísaný vývoj (obrázek 3). Vyjma let 2007 a posledních dvou let 2014 a 2015 převažoval počet vystěhovaných nad počtem přistěhovaných, nicméně se jednalo spíše o marginální hodnotu. Počty přistěhovaných a vystěhovaných jsou přibližně dvojnásobně vyšší než počty živě narozených a zemřelých.

Obr. č. 4: Mechanický pohyb obyvatelstva, Olomouc, 2002–2015

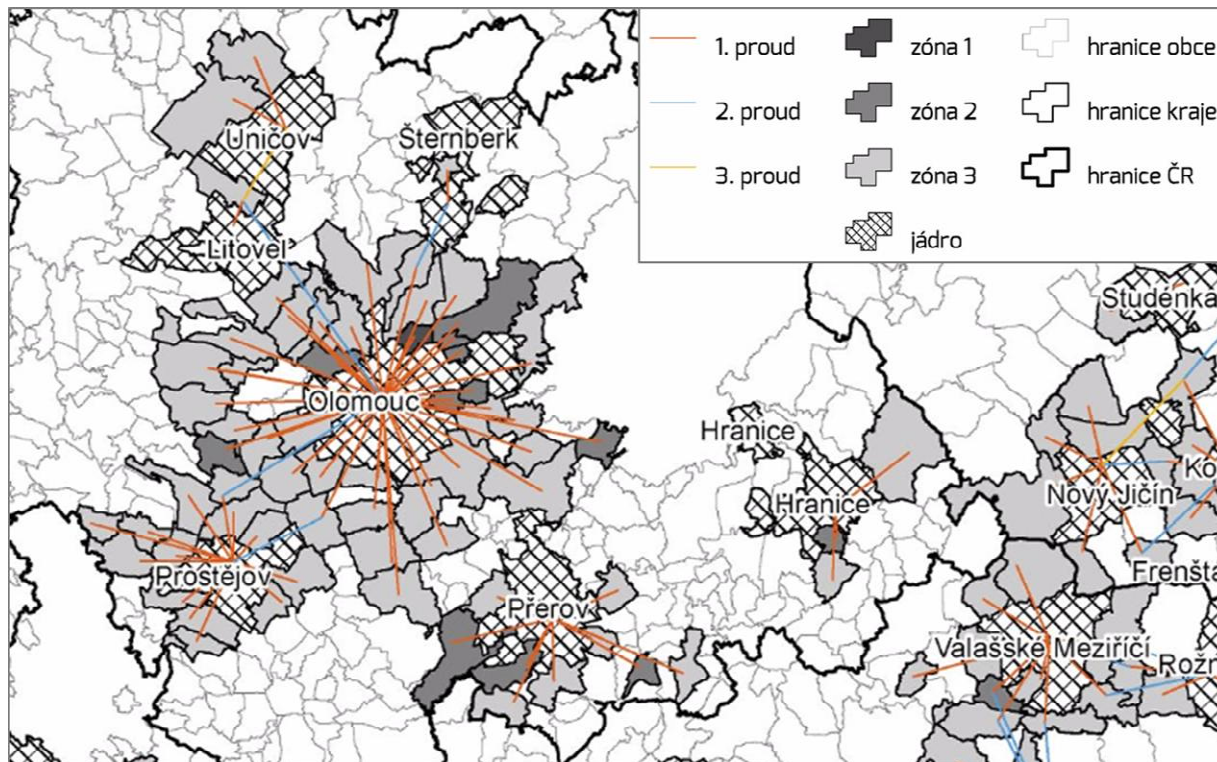
Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)

Suburbanizace

Sestupný trend počtu obyvatel pozorovaný od 90. let 20. století souvisel s procesem suburbanizace (zejména rezidenční), který se projevil v různé intenzitě srovnávaných měst. Vliv na úbytek měly i územní změny města Olomouce - osamostatnění tří obcí a souvisel také s celkovou změnou reprodukčního chování obyvatel. Populační růst tak vykazovaly obce v zázemí těchto měst. Město Olomouc představuje jádro suburbanizace zejména pro obce spadající do okresu Olomouc, avšak jsou s ním provázány i obce z okolních okresů (Šternberk, Litovel a Prostějov), intenzita suburbanizačních procesů je však nižší.

Nejvyšší intenzita suburbanizace města Olomouc je patrná zejména v jeho severním a severovýchodním zázemí. V zóně 1, která představuje nejvyšší míru suburbanizace, je pouze jedna obec, a to Hlušovice. Do zóny 2 spadá celkem sedm obcí: Dolany, Tověj, Samotišky, Bukovany, Bystrovany, Velký Újezd a Křelov-Břuchotín. Ostatní obce, u kterých byly evidovány suburbanizační procesy, se řadí do zóny 3.

Obr. č. 5: Suburbanizace, 2010

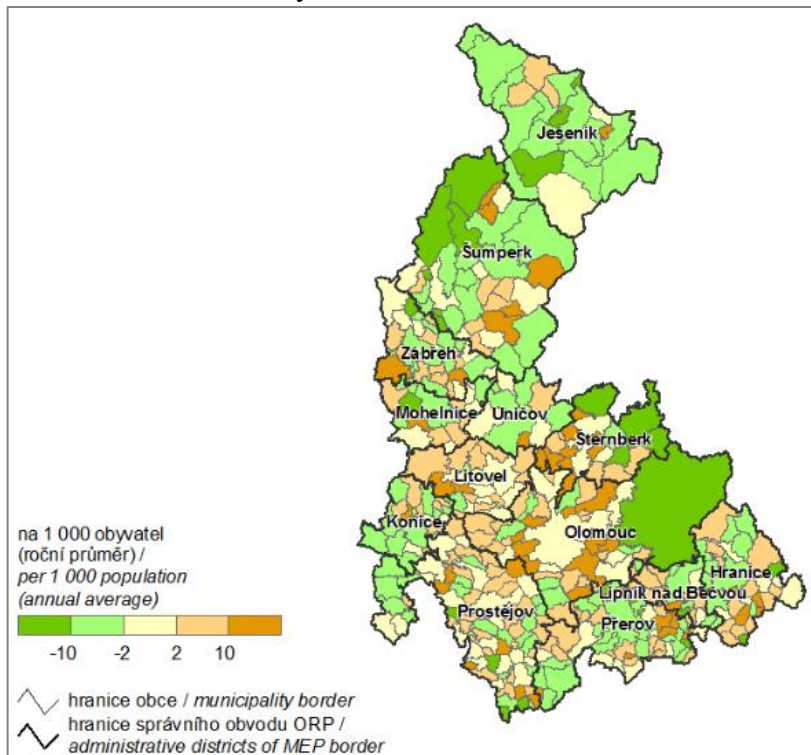

Zdroj: Atlas obyvatelstva 2010

Poznámka: Zóny a proudy značí intenzitu procesu suburbanizace, kdy 1. proud a 1. zóna značí nejvyšší intenzitu.

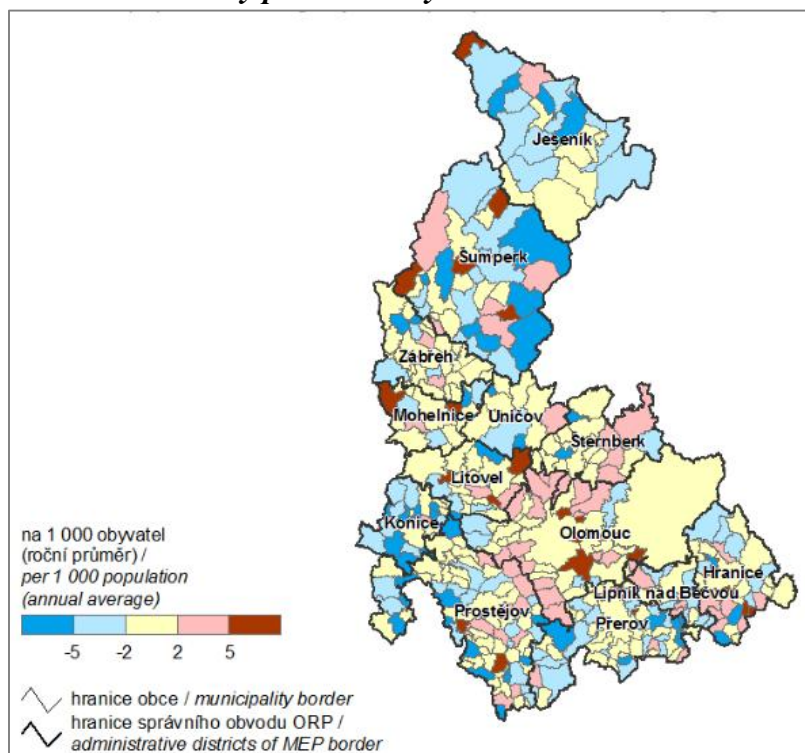
Také mezi lety 2011–2015 vykazuje většina obcí v blízkém okolí Olomouce kladné hodnoty přirozeného přírůstku i migračního salda. **Výrazný nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v celém zázemí Olomouce (viz obrázek 5 a 6). Proces suburbanizace se v posledních letech v zázemí města Olomouce daří mírně snižovat (viz obrázek 7 a 8).** Od roku 2013 počet obyvatel v Olomouci opět roste. Při porovnání vývoje hrubé míry přírůstku obyvatel mezi obdobími úplných aktualizací ÚAP, tj. lety 2009-2011, 2011-2013 a 2013-2015 je zřetelně vidět celkový pokles intenzity přírůstku obyvatel u obcí přímo sousedícími s Olomoucí a vzrůstající počet obcí ORP Olomouc s úbytkem obyvatel. Samotné město Olomouc postupně snižovalo míru úbytku obyvatel, až se v období 2013-2015 dostalo k nárůstu počtu obyvatel.

Obr. č. 6: Přírůstek/úbytek stěhováním v obcích Olomouckého kraje 2011–2015

Zdroj: Statistická ročenka Olomouckého kraje 2016

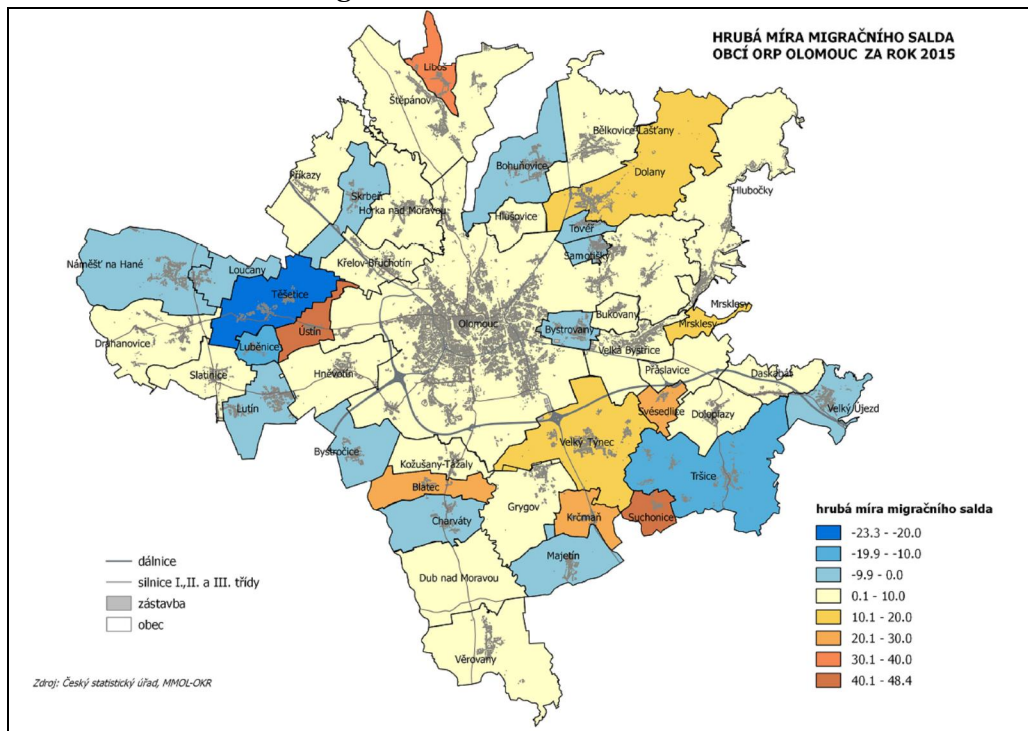
Obr. č. 7: Přirozený přírůstek/úbytek v obcích Olomouckého kraje 2011–2015

Zdroj: Statistická ročenka Olomouckého kraje 2016

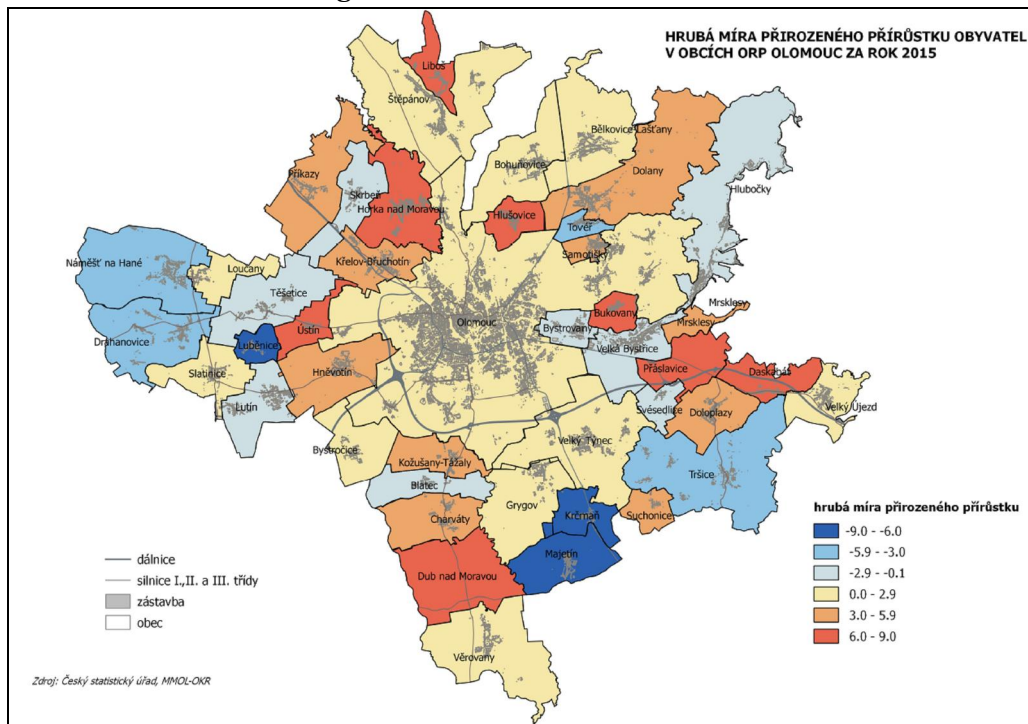

Obr. č. 8: Hrubá míra migračního salda obcí ORP Olomouc za rok 2015

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): ÚAP ORP Olomouc, aktualizace 2016

Obr. č. 9: Hrubá míra přirozeného přírůstu obcí ORP Olomouc za rok 2015

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): ÚAP ORP Olomouc, aktualizace 2016

4.2.2 Věková a vzdělanostní struktura

Obyvatelstvo podle věku

Základním demografickým ukazatelem je věková struktura populace. V Olomouci docházelo od roku 2002 do roku 2008 k postupnému snižování zastoupení dětské složky (0-15 let) v populaci (tabulka 7). Opětovný nárůst dětské složky započal v roce 2009 a udržel se do současnosti. Naproti tomu podíl obyvatelstva ve věku 15–64 let trvale klesal po celé sledované období a seniorská složka plynule rostla. Vlivem těchto skutečností převýšil podíl seniorské složky nad dětskou složkou již v roce 2003 a ve městě tak dochází k demografickému stárnutí.

Tab. č. 7: Podíl věkových skupin, Olomouc, 2002–2015

Rok	Počet osob ve věkové kategorii			Podíl osob ve věkové kategorii (%)		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
2002	14 783	72 296	14 545	14,5	71,1	14,3
2003	14 307	72 346	14 615	14,1	71,4	14,4
2004	13 999	72 015	14 738	13,9	71,5	14,6
2005	13 696	71 784	14 901	13,6	71,5	14,8
2006	13 435	71 554	15 179	13,4	71,4	15,2
2007	13 204	71 687	15 482	13,2	71,4	15,4
2008	13 126	71 331	15 916	13,1	71,1	15,9
2009	13 321	70 753	16 288	13,3	70,5	16,2
2010	13 539	70 192	16 502	13,5	70	16,5
2011	13 903	68 534	17 092	14,0	68,9	17,2
2012	14 174	67 618	17 679	14,2	68	17,8
2013	14 504	66 849	18 136	14,6	67,2	18,2
2014	14 962	66 287	18 560	15,0	66,4	18,6
2015	15 406	65 731	19 017	15,4	65,6	19,0
Index změny (v %) / změna procentních bodů	4,2	-9,1	30,7	0,9	-5,5	4,3

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)

Demografické stárnutí je trendem, který se projevuje na úrovni EU (zejména západní) i Česka. **Olomouc vykazuje tento trend stejně jako ostatní velká města,** což dokazuje neustále stoupající index stáří i průměrný věk (tabulka 8 a tabulka 9). Index stáří v Olomouci vzrostl z hodnoty 113,0 v roce 2006 na 123,4 v roce 2015. Průměrný věk oproti roku 2006 vzrostl o 1,4 roku na 42,2, který byl zaznamenán v roce 2015. **Podle obou těchto ukazatelů však vykazuje město Olomouc druhou nejnižší intenzitu demografického stárnutí oproti ostatním městům (změna procentních bodů u indexu stáří a index změny u průměrného věku).** Současně úroveň těchto ukazatelů je třetí nejnižší mezi porovnávanými

městy a index stáří od roku 2013 v Olomouci mírně klesá.

Tab. č. 8: Index stáří (v %), vybraná města, 2002–2015

Rok	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
2002	98,4	91,3	91,9	114,1	77,3	89,3	100,6
2003	102,2	93,5	96,5	118,3	78,8	95,3	103,8
2004	105,3	95,9	101,4	123,2	80,5	101,0	108,4
2005	108,8	98,7	107,1	128,5	82,8	107,0	111,8
2006	113,0	102,1	112,4	135,1	86,1	112,8	115,6
2007	117,3	103,5	116,9	139,7	88,0	118,4	121,0
2008	121,3	106,2	120,1	144,9	91,0	125,4	125,4
2009	122,3	107,3	122,6	147,0	93,7	131,1	126,2
2010	121,9	106,4	123,6	147,4	93,8	135,6	126,6
2011	122,9	107,9	125,2	151,6	100,0	140,2	128,9
2012	124,7	109,9	127,5	155,3	105,1	147,7	131,3
2013	125,0	112,5	128,9	155,9	109,0	151,5	134,0
2014	124,0	115,0	129,7	156,1	111,5	154,2	135,5
2015	123,4	116,3	129,0	156,0	115,2	156,2	136,3
Změna procentních bodů	25,0	25,0	37,1	41,9	37,9	66,9	35,7

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)

Poznámka: Index stáří = počet obyvatel ve věku 65 a více let dělený počtem obyvatel ve věku 0–14 let násobenou 100. Index změny vyjadřuje změnu mezi hodnotami indexu stáří v roce 2015 a v roce 2002 násobený stem.

Tab. č. 9: Průměrný věk, vybraná města, 2002–2015

Rok	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
2002	39,6	39,7	39,6	41,1	38,6	39,5	39,8
2003	39,9	39,9	39,9	41,4	38,8	39,9	40,1
2004	40,2	40,2	40,3	41,7	39,0	40,3	40,4
2005	40,5	40,3	40,6	42,0	39,2	40,6	40,6
2006	40,8	40,5	40,8	42,3	39,4	40,9	40,9
2007	40,9	40,6	41,0	42,5	39,6	41,1	41,2
2008	41,1	40,6	41,2	42,6	39,8	41,5	41,4
2009	41,3	40,7	41,4	42,7	40,0	41,9	41,6
2010	41,4	40,8	41,6	42,9	40,1	42,3	41,7
2011	41,7	41,0	41,9	43,3	40,6	42,6	42,1
2012	41,9	41,1	42,1	43,5	40,8	43,0	42,4
2013	42,0	41,2	42,3	43,6	41,1	43,2	42,6
2014	42,1	41,4	42,5	43,8	41,3	43,5	42,9
2015	42,2	41,5	42,6	43,9	41,5	43,8	43,0
Index změny (v %)	6,5	4,6	7,6	6,9	7,4	11,0	8,0

Zdroj: ČSÚ 2003, Demografická ročenka měst - (2002 až 2011), Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)

Následující tabulka porovnává vývoj indexu stáří a průměrného věku ve městě Olomouci a vyšších územních celcích. Všechny vyšší územní celky (ČR, kraj, okres) zaznamenávají postupný kontinuální nárůst indexu stáří i průměrného věku. I když v posledních letech hodnota indexu stáří mírně klesla, hodnoty indexu nad 80 % znamenají populaci regresivní, tedy ubývající. Na základě níže zmíněných ukazatelů lze konstatovat, že intenzita stárnutí není v Olomouci tak výrazná jako v okrese Olomouc nebo Olomouckém kraji, kde se intenzita stárnutí projevuje nejvíce. Přesto město Olomouc v roce 2015 vykazuje horší hodnoty než je republikový průměr (u indexu stáří i průměrného věku). Výrazně mladší je okres Olomouc, který má od roku 2011 jak index stáří, tak průměrný věk nižší, než je republikový průměr.

Tab. č. 10: Vývoj indexu stáří (v %) a průměrného věku ve městě Olomouci a vyšších územních celcích, 2006–2015

	Index stáří (v %)				Průměrný věk			
	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
2006	113,0	101,2	100,3	100,2	40,8	40,1	40,1	40,2
2007	117,3	104,0	103,5	102,4	40,9	40,3	40,3	40,3
2008	121,3	107,0	107,1	105,1	41,1	40,5	40,5	40,5
2009	122,3	108,3	109,4	107,0	41,3	40,6	40,7	40,6
2010	121,9	108,3	110,3	107,8	41,4	40,8	40,9	40,8
2011	122,9	109,7	112,9	110,4	41,7	41,0	41,2	41,1
2012	124,7	112,5	116,5	113,3	41,9	41,2	41,5	41,3
2013	125,0	114,1	119,5	115,7	42,1	41,4	41,7	41,5
2014	124,0	115,3	122,1	117,4	42,1	41,6	42,0	41,7
2015	123,4	115,8	123,9	119,0	42,2	41,7	42,2	41,9
Změna procentních bodů/ index změny	10,4	14,6	23,6	18,8	103,4	104,2	105,2	104,1

Zdroj: Demografická ročenka měst - (2006 až 2015), Demografická ročenka okresů - (2006 až 2015), Demografická ročenka krajů - (2006 až 2015), vlastní výpočty

Obyvatelstvo podle vzdělání

Olomouc vykazuje z hlediska vzdělanostní struktury pozitivní výsledky v porovnání s vybranými velkými městy. V populaci města představují vysokoškolsky vzdělané osoby, jejichž absolutní počet se v roce 2011 oproti roku 1991 téměř zdvojnásobil, více než 20 % (tabulka 11). Tento podíl významně převyšuje podíl evidovaný na úrovni celé populace Česka a jedná se i o nejvyšší podíl mezi vybranými městy. Data jsou však dostupná pouze ze Sčítání lidu, domů a bytů.

Tab. č. 11: Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání (v %), vybraná města, 2011

Nejvyšší dokončené vzdělání	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
bez vzdělání	0,3	0,4	0,3	0,2	0,6	0,3	0,3
základní včetně neukončeného	13,8	15,1	13,9	12,9	19,0	16,2	14,4
střední včetně vyučení bez maturity	26,5	29,9	27,7	26,1	30,4	32,1	33,0
úplné střední vzdělání s maturitou	30,3	28,6	31,0	32,0	27,7	30,8	30,8
vyšší odborné vzdělání	1,5	1,4	1,7	1,7	1,1	1,3	1,4
nástavbové vzdělání	3,1	3,1	3,6	3,9	3,0	2,6	3,0
vysokoškolské vzdělání včetně vědecké výchovy	20,6	14,9	17,1	18,1	10,8	12,8	13,2
nezjištěno	4,0	6,6	4,6	5,1	7,4	3,9	4,0

Zdroj: VDB ČSÚ

Druhou nejpočetnější skupinu obyvatel města Olomouc tvoří osoby s úplným středním vzděláním s maturitou - cca 30 % (tabulka 11). Významné je i zastoupení podílu osob s úplným středním vzděláním bez maturity (cca 27 %). Pozitivní je klesající počet osob se základním vzděláním a naopak rostoucí počet osob s vysokoškolským vzděláním. Pozitivně lze hodnotit i rostoucí trend patrný u osob s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním, jejichž počet se zvýšil třicetinasobně v porovnání let 1991 a 2011, avšak jedná se spíše o marginální hodnoty.

Tab. č. 12: Struktura vzdělání obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání, Olomouc, 1991–2011

	absolutně			relativně (v %)		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011
obyvatelstvo ve věku 15+	83 310	86 963	87 542	100,0	100,0	100,0
bez vzdělání	137	256	245	0,2	0,3	0,3
základní vč. neukončeného	21 091	15 977	12 070	25,3	18,4	13,8
střední vč. vyučení bez maturity	25 908	27 284	23 171	31,1	31,4	26,5
úplné střední vzdělání s maturitou	23 849	25 193	26 502	28,6	29,0	30,3
vyšší odborné a nástavbové	135	3 539	4 045	0,2	4,1	4,6
vysokoškolské vzdělání vč. vědecké výchovy	10 399	13 502	18 047	12,5	15,5	20,6
nezjištěno	1791	1212	3 462	2,1	1,4	4,0

Zdroj: VDB ČSÚ

Poznámky: Data z roku 1991 jsou včetně obcí Samotičky, Bystrovany a Křelov-Břuchotín, které se následně osamostatnily.

Město Olomouc vykazuje také vyšší vzdělanostní strukturu v porovnání s vyššími územními celky. V porovnání s okresem, krajem i celorepublikovým průměrem vykazuje

nižší podíl osob bez vzdělání a se základním vzděláním a naopak výrazně vyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním. Vyšší podíl v porovnání s průměrem za okres, kraj i ČR vykazují v Olomouci i obyvatelé s úplným středním vzděláním s maturitou, s vyšším odborným vzděláním i nástavbovým vzděláním. Nižší než celorepublikovým průměr je ve městě Olomouci i v okrese Olomouc zaznamenán u obyvatel se středním vzděláním bez maturity.

Tab. č. 13: Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání (v %), Olomouc a vyšší územní celky, 2011

Nejvyšší dokončené vzdělání	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
bez vzdělání	0,3	0,4	0,5	0,5
základní včetně neukončeného	13,8	17,1	18,4	17,6
střední včetně vyučení bez maturity	26,5	32,6	35,4	33,0
úplné střední vzdělání s maturitou	30,3	27,9	26,9	27,1
vyšší odborné vzdělání	1,5	1,3	1,1	1,3
nástavbové vzdělání	3,1	2,8	2,6	2,8
vysokoškolské vzdělání včetně vědecké výchovy	20,6	14,5	11,4	12,5
nezjištěno	4,0	3,5	2,5	5,3

Zdroj: Demografická ročenka měst - (2006 až 2015), Demografická ročenka okresů - (2006 až 2015), Demografická ročenka krajů - (2006 až 2015)

Udržitelnost kvality života obyvatel Olomouce bude záviset na schopnosti města adaptovat se na probíhající demografické změny – stárnutí obyvatel v následujících desetiletích – zvyšování nároků na užívání, prostupnost a bezbariérovost města a sociální kohezi. Město bude muset v souvislosti s očekávaným nárůstem potenciálně sociálně či zdravotně zranitelnějších skupin obyvatelstva adaptovat infrastrukturu, prostředí, sociální a zdravotní služby.

4.2.3 Bydlení – domovní a bytový fond

4.2.3.1 Domovní fond

V roce 2011 bylo na území města Olomouce evidováno celkem 10 657 domů, což je o 1 173 domů více (tj. 12,4 %) než v roce 2001. Ve srovnání se stavem před deseti lety byl zaznamenán nárůst absolutního počtu obydlých domů (celkem o 1 011), na druhou stranu si je ale třeba všimnout jeho relativního poklesu, a to o 0,9 p.b. (z 94,3 % na 93,4 %). Z tohoto se dá usuzovat mnohem vyšší relativní nárůst u neobydlých domů (o 29,8 %, tj. 162 domů). Za tímto počtem se skrývají především přesuny obydlých domů do kategorie neobydlých, neboť ty nemají přirozený zdroj přírůstu jako obydlé domy.

Tab. č. 14: Domovní fond ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011

Obec, region		Celkem	Obydlené domy			Neobydlené domy	
			Celkem	z toho		Celkem	%
				Rodinné domy	Bytové domy		
Olomouc	2001	9 484	8 941	6 114	2 614	543	5,7
	2011	10 657	9 952	6 858	2 816	705	6,6
Okres Olomouc	2001	40 312	35 929	31 026	4 347	4 383	10,9
	2011	44 423	39 747	34 480	4 663	4 676	10,5
Olomoucký kraj	2001	127 680	111 193	98 122	11 220	16 487	12,9
	2011	137 345	118 882	105 081	11 961	18 463	13,4
ČR	2001	1 969 018	1 630 705	1 406 806	195 270	338 313	17,2
	2011	2 158 119	1 800 075	1 554 794	211 252	358 044	16,6

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: Obydlenost domů (i bytů) v roce 2011 je odvozena od počtu skutečně bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob.

Největší podíl obydlených domů je ve vlastnictví fyzických osob (72,5 %), což přibližně odpovídá podílu rodinných domů z celkového počtu obydlených domů (ten činí 68,9 % podíl). Obecně se u měst v porovnání s vyššími územními celky jedná o podprůměrnou hodnotu, naopak vyšších hodnot ve městech dosahuje spoluvlastnictví vlastníků bytů (SVB).

Tab. č. 15: Obydlené domy podle vlastnictví v r. 2011

Obec, region		Vlastnictví domů			
		Fyzická osoba	Obec, stát	Bytové družstvo	SVB
Olomouc	n_i	7 220	247	171	1 549
	P_i^*	72,5 %	2,5 %	1,7 %	15,6 %
Okres Olomouc	n_i	33 537	997	424	3 313
	P_i^*	84,4 %	2,5 %	1,1 %	8,3 %
OK	n_i	101 294	2 767	1 473	9 109
	P_i^*	85,2 %	2,3 %	1,2 %	7,7 %
ČR	n_i	1 499 512	48 948	31 509	137 687
	P_i	83,3 %	2,7 %	1,8 %	7,6 %

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: SVB – spoluvlastnictví vlastníků bytů. Obydlenost domů (i bytů) v roce 2011 je odvozena od počtu skutečně bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob.

* V tabulce nejsou uvedeny počty a podíly bytů, které v rámci statistického šetření spadaly do kategorie „neuvečeno/nezjiřtěno“ – z tohoto důvodu jednotlivé procentní podíly nedávají v součtu 100 %.

Průměrné stáří olomouckých domů je nadprůměrných 52,2 let a neustále dochází k jeho zvyšování. V porovnání s velikostně stejnými městy jsou na tom hůře pouze severočeská města – Liberec a Ústí nad Labem.

Tab. č. 16: Průměrné stáří obydlených domů v letech 2001 a 2011

Rok	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
2001	49,7	55,6	46,4	51,1	45,3	47,6	46,5	46,9
2011	52,2	57,5	48,4	56,5	48,3	50	50,2	49,8

Zdroj: Český statistický úřad

4.2.3.2 Bytový fond

Převažující současné kapacity městského bydlení jsou realizovány v bytových domech sídlištní zástavby, v prvorepublikové zástavbě bytových domů městského typu popř. v nízkopodlažní městské zástavbě rodinného bydlení. V příměstských vesnických obcích přičleněných do správního území města převažuje bydlení v rodinných domech venkovského charakteru, doplněných novodobou rodinnou zástavbou předměstského charakteru.

K územím intenzivně zastavěným bytovou zástavbou patří v Olomouci především rozsáhlá panelová sídliště soustředěná zejména na jižním a západním okraji města (mezi nejintenzivněji zastavěné patří sídliště Úzké Díly v Neředíně či sídliště Povel) a také historické centrum Olomouce. Podíl panelových bytů v bytových domech na území města Olomouce představuje 42,78 % a **ve srovnání s velikostně podobnými sídly je zatížení panelovou výstavbou v Olomouci společně s Hradcem Králové na nejnižší úrovni.**

V současné době se na území města **nenachází žádné panelové sídliště s hrozícími či hromadícími se sociálně ekonomickými problémy obyvatel**, jako je zvýšená kriminalita, dlouhodobá nezaměstnanost, apod. Ve městě jsou přesto negativně vnímány lokality jako jsou např. sídliště Černá cesta či ulice Přichystalova.

Územní plán Olomouce považuje za zásadní problém panelových sídlišť jejich monofunkčnost stejně jako deficit statické dopravy a s ním související kvalitu veřejných prostranství. Z tohoto důvodu je v posledních letech pozornost soustředěna mj. na regeneraci těchto lokalit s cílem vytvořit atraktivní polyfunkční městské části.

Tab. č. 17: Obydlené byty podle materiálu nosných zdí v roce 2011

		Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
Kámen, cihla, tvárnice	n _i	22 571	19 694	19 894	13 747	21 359	55 960	156 423	2 628 690
	P _i	52,40%	46,10%	49,30%	34,70%	53,70%	62,10%	64,20%	64,00%
Stěnové panely	n _i	18 427	20 376	19 610	24 004	16 831	25 825	66 766	1 218 788
	P _i	42,80%	47,70%	48,50%	60,50%	42,40%	28,70%	27,40%	29,70%
Nepálené cihly	n _i	379	31	30	12	79	3 515	7 869	29 310
	P _i	0,90%	0,10%	0,10%	0,00%	0,20%	3,90%	3,20%	0,70%
Dřevo	n _i	50	450	52	143	118	377	1 236	27 780
	P _i	0,10%	1,10%	0,10%	0,40%	0,30%	0,40%	0,50%	0,70%
Jiné materiály	n _i	814	1 324	355	737	682	3 083	8 148	127 641

		Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
a kombinace	P_i	1,90%	3,10%	0,90%	1,90%	1,70%	3,40%	3,30%	3,10%
Nezjištěno	n_i	829	804	455	1 017	675	1 294	3 182	72 426
	P_i	1,90%	1,90%	1,10%	2,60%	1,70%	1,40%	1,30%	1,80%

Zdroj: Český statistický úřad

Na území statutárního města Olomouce existovalo v roce 2011 celkem 46 680 bytů, což je o 2 936 více (tj. o 6,7 %) než v roce 2001. Z těchto bytů bylo v porovnání s vyššími územními celky obydleno nadprůměrných 43 070 bytů (92,3 %). U obydlených bytů (OB) lze pozorovat stejné charakteristiky jako u obydlených domů. Zatímco ve srovnání se stavem před deseti lety došlo k nárůstu jejich absolutního počtu, a to o 2 703 bytů, u jejich podílu (z celkového bytového fondu) došlo k nepatrnému poklesu (o 0,01 p.b.).

Tab. č. 18: Bytový fond ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011

Obec, region		Celkem	Obydlené byty			Neobydlené byty	
			Celkem	z toho		Celkem	% z celkového počtu bytů
				v rodinných domech	v bytových domech		
Olomouc	2001	43 744	40 367	7 808	32 279	3 377	7,7
	2011	46 680	43 070	8 685	34 038	3 610	7,7
Okres Olomouc	2001	92 496	83 720	36 867	46 143	8 776	9,5
	2011	100 719	90 054	40 761	48 510	10 665	10,6
Olomoucký kraj	2001	259 240	232 048	115 080	114 731	27 192	10,5
	2011	279 323	243 624	122 522	118 373	35 699	12,8
ČR	2001	4 366 293	3 827 678	1 632 131	2 160 730	538 615	12,3
	2011	4 756 572	4 104 635	1 795 065	2 257 978	651 937	13,7

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: Obydlenost domů (i bytů) v roce 2011 je odvozena od počtu skutečně bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob.

Nadpoloviční většina bytů (celkem 24 871, tj. 57,7 %) je v osobním vlastnictví, z toho 7 107 vlastníků (16,5 %) bydlí ve vlastním domě.

Největší podíl na bytovém fondu tvoří v Olomouci byty s více než třemi místnostmi (celkem 72,6 %). Naopak za posledních deset let výrazně poklesl počet i podíl jedno a dvoupokojových bytů (o 10 192 bytů, tj. 54,4 %), které jsou ale na trhu s byty stále velmi poptávané. Za tímto poklesem lze mj. spatřovat odlišné vymezení obytné místnosti. Podle mezinárodních doporučení byla v SLDB 2011 do počtu obytných místností bytu zahrnuta i kuchyň, pokud splňovala velikostní parametry obytné místnosti (tj. pokud měla plochu 8 m² a větší). V SLDB 2001 byla kuchyň považována za obytnou místnost pouze v případech, kdy byla jedinou místností bytu (tzv. obytná kuchyň).

Tab. č. 19: Obydlené byty v Olomouci podle právního důvodu užívání a počtu obydlenných místností v letech 2001 a 2011

		Právní důvod užívání bytu				Počet obytných místností				
		Ve vlastním domě	V osobním vlastnictví	Nájemní	Družstevní	1	2	3	4	5 a více
2001	n _i	6 554	10 054	13 732	7 567	5 726	13 003	16 902	3 003	1 281
	P _i *	16,2 %	24,9 %	34,0 %	18,7 %	14,2 %	32,2 %	41,9 %	7,4 %	3,2 %
2011	n _i	7 107	17 764	11 835	2 218	1 997	6 540	11 362	14 398	5 523
	P _i *	16,5 %	41,2 %	27,5 %	5,1 %	4,6 %	15,2 %	26,4 %	33,4 %	12,8 %

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: *V tabulce nejsou uvedeny počty a podíly bytů, které v rámci statistického šetření spadaly do kategorie „neuvezeno/nezjištěno“ – z tohoto důvodu jednotlivé procentní podíly nedávají v součtu 100 %.

Podíl bytů postavených před rokem 1970 je v Olomouci více než 2/5 (přesně se jedná o 44,3 %), což bude v budoucnu představovat zvýšené nároky na jejich obnovu, rekonstrukci nebo zajištění náhrady např. formou nové bytové výstavby. Nejintenzivnější výstavba zde probíhala v šedesátých až osmdesátých letech, a to v souvislosti s výstavbou panelových sídlišť, čímž byla z architektonického hlediska negativně ovlivněna tvář města.

Tab. č. 20: Obydlené byty podle období výstavby nebo rekonstrukce domu v r. 2011

Obec, region		Období výstavby nebo rekonstrukce						
		Do r. 1919	1920-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2011	Nezjištěno
Olomouc	n _i	3 499	15 572	8 800	5 758	4 426	4 007	1 008
	P _i	8,1	36,2	20,4	13,4	10,3	9,3	2,3
Okres Olomouc	n _i	9 132	31 036	16 943	13 110	9 028	9 249	1 556
	P _i	10,1	34,5	18,8	14,6	10,0	10,3	1,7
OK	n _i	23 724	85 874	50 045	35 183	23 669	21 332	3 797
	P _i	9,7	35,2	20,5	14,4	9,7	8,8	1,6
ČR	n _i	374 654	1 472 371	822 621	615 104	359 204	364 333	96 348
	P _i	9,1	35,9	20,0	15,0	8,8	8,9	2,3

Zdroj: Český statistický úřad

Z jednotlivých ukazatelů úrovně bydlení v letech 2001 a 2011 je patrné, že ve městě Olomouci se postupně zvyšuje celková úroveň bydlení. Ve sledovaném období byl zaznamenán pokles průměrného počtu osob na jeden obydlenný byt (z 2,51 na 2,28) i na jednu obydlennou místnost nad 8 m² (z 1,00 na 0,71). Za hlavní příčinu tohoto jevu lze považovat nárůst celkového počtu obydlenných domů i bytů, který ale nekoresponduje s poklesem počtu obyvatel mezi r. 2001 a 2011. Na druhou stranu došlo ke zvýšení celkové (z 69,7 na 78,2 m²) i obytné plochy bytu (z 45,4 na 59,4 m²), stejně jako obytné plochy na jednu osobu (z 17,9 m² na 23,7 m²).

Tab. č. 21: Vybrané ukazatele úrovně bydlení ve městě Olomouci v letech 2001 a 2011

Rok	Průměrný počet osob na byt	Počet osob na obytnou místnost 8+ m ²	Průměrná celková plocha bytu (v m ²)	Průměrná obytná plocha bytu (v m ²)	Obytná plocha na osobu (v m ²)
2001	2,51	1,00	69,7	45,4	17,9
2011	2,28	0,71	78,2	59,4	23,7

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: Při sčítání 2011 byla oproti sčítání 2001 rozdílná definice obytné plochy bytu. V roce 2011 byla obytná plocha bytu součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud měla plochu minimálně 8 m², v roce 2001 se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m².

S kvalitou úrovně bydlení také souvisí velikost domácností žijících v jednom bytě. Ve městě Olomouci bylo v roce 2011 zaznamenáno celkem 43 070 bytových domácností. Bytové domácnosti jsou z 96,1 % tvořeny jednou hospodařící domácností a 3,9 % dvěma a více hospodařícími domácnostmi (celkový počet hospodařících domácností: 45 410). Největší počet bytů je ve městě Olomouci obydlen jednou (v r. 2011 se jednalo o 33,7 %) nebo dvěma (30,9 %) osobami, což lze na jednu stranu spojovat s kvalitou bydlení, na druhou stranu je to spojeno s demografickým trendem stárnutí populace a společenským trendem „singles“. Počet jednočlenných domácností se od r. 2001 zvýšil o 6,7 p.b., počet dvoučlenných domácností o 2,8 p.b. S poklesem průměrné velikosti domácností v bytech a se zvyšujícím se počtem i podílem jednočlenných domácností roste ve městě poptávka po menších a levnějších bytech.

Tab. č. 22: Bytové domácnosti podle počtu členů ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011

Obec, region		Jednočlenné	Dvoučlenné	Tříčlenné	Čtyřčlenné	Vícečlenné	Celkem
Olomouc	2001	10 915	11 326	8 074	7 678	2 374	40 367
	2011	14 510	13 293	7 594	5 616	2 057	43 070
Okres Olomouc	2001	19 653	22 019	16 418	18 084	7 546	83 720
	2011	25 327	26 548	16 853	14 713	6 613	90 054
Olomoucký kraj	2001	53 646	60 938	44 885	50 295	22 284	232 048
	2011	67 911	71 744	44 587	40 426	18 956	243 624
ČR	2001	957 757	1 049 211	743 672	746 289	330 749	3 827 678
	2011	1 214 201	1 211 977	737 515	629 420	311 522	4 104 635

Zdroj: Český statistický úřad

Bytový fond v letech 2007–2015

Nová bytová výstavba je ve městě Olomouci realizována soukromými developerskými společnostmi, statutární město Olomouc se již na této výstavbě aktivně nepodílí. V letech 2007–2015 bylo ve městě dokončeno celkem 3 497 bytů, tzn. v průměru 388,6 bytových jednotek ročně, což je nejvyšší hodnota ze všech sledovaných měst i regionů (v přepočtu na 1 000 obyvatel). Nejvíce bytů se podařilo dokončit v roce 2009 (celkem 694), od té doby roční počet dokončených bytů (s výjimkou r. 2014) nepřesáhl hodnotu 350 bytů.

Tab. č. 23: Počet dokončených bytů ve vybraných regionech v letech 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dokončené byty v letech 2007–2015	
										celkem	na 1 000 obyvatel*
Olomouc	516	482	694	350	223	282	253	480	217	3 497	34,92
Liberec	242	513	635	401	258	239	133	126	121	2 668	25,83
České Budějovice	245	490	371	542	409	370	144	306	240	3 117	33,33
Ústí nad Labem	86	59	76	55	66	54	77	57	77	607	6,51
Hradec Králové	558	590	286	514	120	222	91	87	186	2 654	28,57
Okres Olomouc	891	973	1156	887	652	708	603	893	534	7 297	31,23
Olomoucký kraj	1 766	1 839	2 026	1 648	1 305	1 490	1 231	1 420	1 095	13 820	21,77
ČR	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630	29 467	25 238	23 954	25 095	287 328	27,22

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * k 1. 1. 2016. ČSÚ v daném období nevidoval celkové počty zrušených bytů, takže výsledky úplně neodpovídají skutečnému stavu bytového fondu.

Správu a provoz městských bytových a nebytových prostor zajišťuje od r. 2002 Správa nemovitostí Olomouc, a. s. (SNO, a. s.) založená statutárním městem Olomouc zakladatelskou listinou ze dne 22. 11. 2001. Počet těchto prostor v závislosti na jejich odprodeji postupně klesá. Také v budoucnu bude docházet k jejich poklesu, a to na základě schválené „Dlouhodobé koncepce hospodaření s vybraným městským nemovitým majetkem ve vlastnictví statutárního města Olomouce na období 2016–2018“, která mj. obsahuje seznam nemovitých věcí, zejména objektů s nebytovými prostory, které jsou určeny k prodeji, směně nebo darování. V roce 2015 SNO, a.s. spravovala celkem 1 535 bytů a 398 nebytových prostor ve 158 domech vlastněných statutárním městem Olomouc.

Poznámka: v okamžiku převodu ze státu na obec (r. 1991) město Olomouc mělo ve svém vlastnictví celkem 16 578 bytových jednotek, na konci 90. let (r. 1999) vlastnilo již o cca polovinu méně – 8 359 obecních bytů.

Vyjma městských bytových domů spravuje a provozuje bytové domy pro soukromé vlastníky (společenství vlastníků jednotek a bytových družstev) – k 31. 12. 2015 spravovala 7 644 bytových jednotek a 617 nebytových prostor ve 463 domech.

Tab. č. 24: Městské bytové a nebytové prostory spravované Správou nemovitostí Olomouc, a.s. v letech 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Domy	169	171	163	147	150	143	143	141	158	-6,50%
Byty	2 255	2 246	2 095	1 912	1 863	1 844	1 819	1 643	1 516	-32,80%
Byty v prodaných domech	114	76	92	44	26	22	20	10	19	-83,30%
Nebytové prostory v prod. domech	25	16	19	9	6	5	4	1	4	-84,00%
Nebytové prostory	417	409	378	342	342	332	322	319	394	-5,50%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Městské zahrádky	247	241	231	263	239	237	223	219	216	-12,60%

Zdroj: Správa nemovitostí Olomouc, a.s.

V programovacím období 2007–2013 mohlo statutární město Olomouc v rámci schváleného Integrovaného plánu rozvoje města Olomouce – Revitalizace a regenerace sídliště čerpat dotace z Integrovaného operačního programu na revitalizaci veřejných prostranství a regeneraci bytových domů ve vybrané zóně města (tzv. zonální přístup).

Vybrána zóna, kterou tvoří území ZSJ Přichystalova + k.ú. Nový Svět + ZSJ Nové Sady – sever + ZSJ Schweitzerova + ZSJ Heyrovského + část ZSJ Holická + část ZSJ Tovární + část ZSJ U rybářských stavů + část ZSJ Družební, je situována v jižní části města Olomouce. V zóně o celkové rozloze 207 ha se nachází 529 obytných domů se 7 071 byty a 16 926 obyvateli (k 27. 12. 2007). Naprostou většinu bytových domů tvoří panelové domy ze 70. a 80. let 20. století (přibližně 98 %). Největším sídlištěm je sídliště Povel ve východní části zóny, které se řadí k nejintenzivněji zastavěným územím ve městě. Zde se také nachází převážná většina bytových domů. Dalším, již podstatně menším sídlištěm, je sídliště v části Nový Svět v ulici Přichystalova.

Pro naplnění globálního cíle IPRM bylo zvoleno několik prioritních os a opatření, jejichž naplnění je základním stavebním kamenem realizace IPRM:

Prioritní osa 1: Revitalizace zanedbaných nebo nedostatečně využívaných veřejných prostranství:

- Opatření 1.1 Výstavba, rekonstrukce a sanace veřejných ploch kromě rekreačních.
- Opatření 1.2 Budování či modernizace volně přístupných rekreačních ploch.
- Opatření 1.3 Revitalizace veřejných prostranství.

Prioritní osa 2: Modernizace bytových domů:

- Opatření 2.1 Snížení energetické náročnosti bytových domů, moderní sociální bydlení.
- Opatření 2.2 Odstranění statických poruch domů, výměny a modernizace lodžii.
- Opatření 2.3 Modernizace, rekonstrukce technického vybavení domů.

Prioritní osa 3: Sociální integrace, rozvoj a zvýšení vzdělanosti:

- Opatření 3.1 Sociální integrace, podpora vzdělávání a zaměstnanosti, rozvoj související infrastruktury.

Ceny bytů a stavebních pozemků

Z porovnání **průměrných cen prodaných bytů** (zapsaných v katastru nemovitostí v podobě kupních smluv) v jednotlivých krajských městech za poslední rok je patrné, že statutární město **Olomouc** se v rámci České republiky **řadí k nejdražším městům**. Po Praze, Brně a Hradci Králové tu jsou v průměru čtvrté nejvyšší tržní ceny bytů, a tyto byty se pro určité skupiny obyvatel (zejména pro mladé rodiny, skupiny obyvatel s nižšími příjmy či sociálně slabé) stávají z ekonomického hlediska čím dál tím méně dostupné.

Tab. č. 25: Průměrné tržní ceny bytů v krajských městech (v Kč/m²) v období Q4 2015–Q3 2016*

	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Průměr Q4 2015 – Q3 2016	Index Q3 2016/ Q4 2015
Brno	41 200	42 500	46 100	46 800	44 150	13,6 %
České Budějovice	28 900	28 300	27 900	31 700	29 200	9,7 %
Hl. město Praha	56 400	57 700	60 300	61 500	58 975	9,0 %
Hradec Králové	31 200	31 300	32 700	37 100	33 075	18,9 %
Jihlava	23 000	24 700	23 900	26 500	24 525	15,2 %
Karlovy Vary	22 400	21 300	23 600	22 100	22 350	- 1,3 %
Liberec	23 300	26 200	26 100	25 000	25 150	7,3 %
Olomouc	29 100	31 400	33 400	32 000	31 475	10,0 %
Ostrava	17 300	16 200	17 300	18 400	17 300	6,4 %
Pardubice	28 400	28 900	31 700	31 900	30 225	12,3 %
Plzeň	29 400	29 500	33 800	32 100	31 200	9,2 %
Ústí nad Labem	10 000	10 400	11 400	10 700	10 625	7,0 %
Zlín	25 800	28 800	28 200	27 500	27 575	6,6 %

Zdroj: Deloitte v České republice (viz. www.cenovamapa.org)

Poznámka: * vychází ze skutečných prodejních cen nemovitostí evidovaných katastrálními úřady

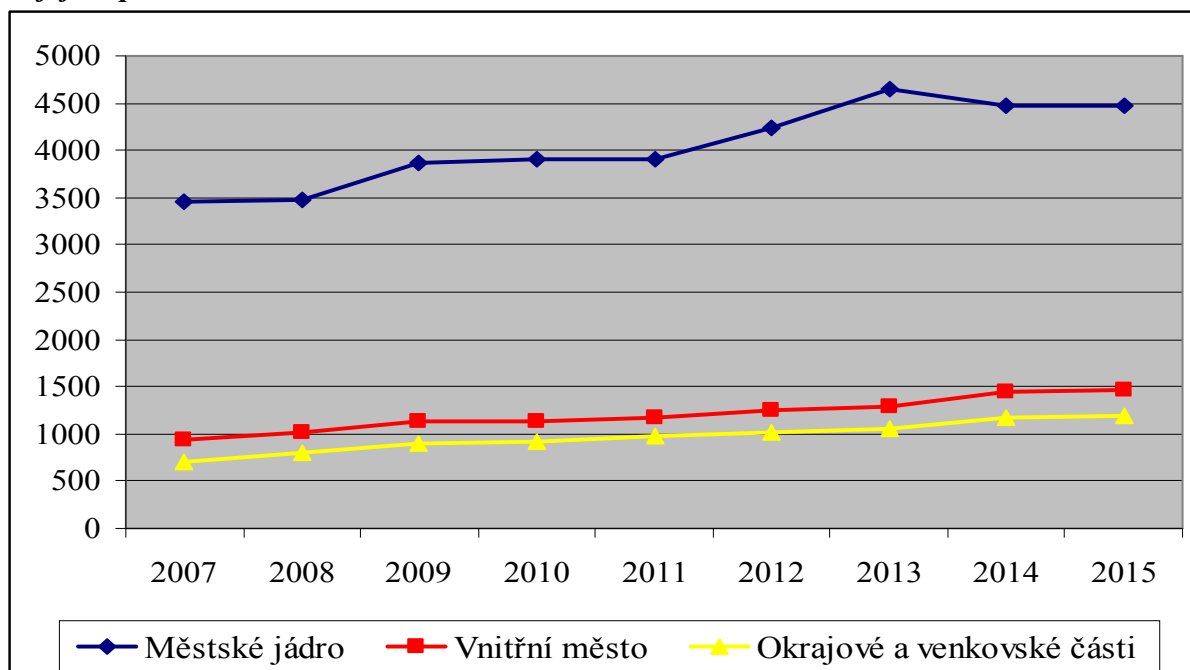
Cenová hladina stavebních pozemků v Olomouci klesá směrem od městského jádra (městské památkové rezervace) k okrajům města. Přestože od roku 2007 dosáhly nejvyššího nárůstu průměrných cen pozemky v okrajových a venkovských částech města (o 66,0 %, a to převážně v nových rozvojových lokalitách), došlo ve sledovaném období k rozšíření cenových nůžek mezi těmito pozemky a pozemky v městském jádru (u nich došlo k nárůstu průměrných cen o 29,3 %). Nutno ovšem podotknout, že se samostatnými pozemky v městském jádru (tzn. s pozemky bez objektu) se prakticky neobchoduje.

Tab. č. 26: Ceny stavebních pozemků ve městě Olomouci (v Kč/m²) v závislosti na jejich poloze v letech 2007–2015

Poloha		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Městské jádro	Průměrná cena	3 452	3 484	3 863	3 903	3 906	4 246	4 643	4 466	4 464	29,3 %
	Minimální cena	550	750	750	750	750	750	750	750	750	36,4 %
	Maximální cena	9 770	9 770	9 770	10 270	10 270	10 270	12 520	12 520	12 520	28,1 %
Vnitřní město	Průměrná cena	935	1 024	1 127	1 138	1 176	1 253	1 286	1 451	1 474	57,6 %
	Minimální cena	100	100	120	120	120	120	120	120	120	20,0 %
	Maximální cena	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	3 780	0,0 %
Okrajové a venkovské části	Průměrná cena	712	792	907	920	971	1 025	1 053	1 169	1 182	66,0 %
	Minimální cena	120	150	150	150	150	150	150	150	150	25,0 %
	Maximální cena	1 610	1 610	2 100	2 220	2 400	3 000	3 000	3 000	3 000	86,3 %

Zdroj: Cenová mapa stavebních pozemků na území statutárního města Olomouce

Obr. č. 10: Průměrné ceny stavebních pozemků ve městě Olomouci (v Kč/m²) v závislosti na jejich poloze v letech 2007–2015

Zdroj: Cenová mapa stavebních pozemků na území statutárního města Olomouce

Z tabulky dále je zřejmé, že dražší stavební pozemky jsou na území rodinných domů než domů bytových, stejně jako v lokalitách živnostenských provozů než u výrobních areálů.

Tab. č. 27: Průměrné ceny stavebních pozemků podle druhu území ve městě Olomouci (v Kč/m²) v letech 2007–2015

Druh území	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Území rodinných domů	865	1 029	1 171	1 320	1 332	1 400	1 458	.	1 701	96,60%
Území bytových domů	868	921	1 008	1 229	1 247	1 274	1 312	.	1 611	85,60%
Výrobní areály	505	505	649	672	691	749	832	.	846	67,50%
Živnostenské provozy	608	620	751	788	783	768	893	.	907	49,20%

Zdroj: Cenová mapa stavebních pozemků na území statutárního města Olomouce

4.2.4 Shrnutí

Vývoj počtu obyvatelstva

- Olomouc z hlediska vývoje počtu obyvatel vykazuje obdobné trendy jako vybraná města³, neztrácela však obyvatelstvo v takové míře. Nejvýraznější úbytek obyvatel za období sčítání 1961–2011 město Olomouc zaznamenalo v letech 2001–2011, a to o 3,0 %.
- V posledních dvou letech si Olomouc udržuje populační růst, který je zapříčiněn zejména přirozeným přírůstkem. Opětovný přirozený přírůstek byl v Olomouci evidován až od roku 2004. Pozitivní vliv má i migrační přírůstek, který byl zaznamenán v roce 2014 i 2015.
- Vývoj počtu obyvatelstva v Olomouci i jiných srovnatelných městech byl ovlivněn procesem geografického rozšiřování města, suburbanizací (zejména rezidenční). Pokles počtu obyvatel v jádrových městech klesal od poloviny 90. let a populační růst tak vykazovaly obce v zázemí těchto měst. Výrazný nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v celém zázemí statutárního města Olomouce, nejvyšší intenzita suburbanizace je patrná zejména v jeho severním a severovýchodním zázemí. Proces suburbanizace se v posledních letech v zázemí města Olomouce daří mírně snižovat.

Věková a vzdělanostní struktura

- Trend demografického stárnutí se projevuje i v Olomouci. Roste index stáří i průměrný věk, ve srovnání s vybranými městy je však intenzita stárnutí i hodnoty ukazatelů spíše nižší. Index stáří v Olomouci vzrostl z hodnoty 113,0 v roce 2006 na 123,4 v roce 2015. Průměrný věk oproti roku 2006 vzrostl o 1,4 let na 42,2, který byl zaznamenán v roce 2015.
- Olomouc dlouhodobě vykazuje velmi pozitivní výsledky z hlediska vzdělanostní struktury. V populaci města představují vysokoškolsky vzdělané osoby, jejichž absolutní počet se v roce 2011 oproti roku 1991 téměř zdvojnásobil na více než 20 %.
- Udržitelnost kvality života obyvatel Olomouce bude záviset na schopnosti města adaptovat se na probíhající demografické změny – stárnutí obyvatel v následujících desetiletích – zvyšování nároků na užívání, prostupnost a bezbariérovost města a sociální kohezi. Město bude muset v souvislosti s očekávaným nárůstem potenciálně sociálně či zdravotně zranitelnějších skupin obyvatelstva adaptovat infrastrukturu, prostředí, sociální a zdravotní služby.

---

³ Porovnání bylo provedeno v rámci velikostně podobných sídel (tj. statutárních měst Liberec, České Budějovice, Ústí nad Labem a Hradec Králové). Města byla primárně vybrána na základě populační velikosti. Pro dokreslení situace v regionu byla přidána data za okolní sídla Přerov a Prostějov. Porovnání však bylo prováděno primárně mezi Olomoucí a vybranými velkými městy.

Bydlení

- V Olomouci se podle jednotlivých ukazatelů bydlení v letech 2001 a 2011 postupně zvyšuje celková úroveň bydlení.
- Mezi posledními lety Sčítání lidí domů a bytů (SLDB) rostl počet obydlených domů i bytů, vyšší počet byl zaznamenán ale i u neobydlených domů/bytů.
- Stáří olomouckých domů je nadprůměrných 52,2 let a neustále dochází k jeho zvyšování. V porovnání s velikostně stejnými městy jsou na tom hůře pouze severočeská města – Liberec a Ústí nad Labem. Vysoký je v Olomouci podíl bytů postavených před rokem 1970 (více než 2/5), což bude v budoucnu představovat zvýšené nároky na jejich obnovu, rekonstrukci nebo zajištění náhrady např. formou nové bytové výstavby.
- Mezi lety 2007–2015 v Olomouci probíhala intenzivní bytová výstavba prováděná zejména developerskými společnostmi.
- Ve srovnání s velikostně podobnými sídly byl v Olomouci (společně s Hradcem Králové) zaznamenán nejnižší podíl panelových bytů v bytových domech. Územní plán Olomouce považuje za zásadní problém panelových sídlišť jejich monofunkčnost stejně jako deficit statické dopravy a s ním související kvalitu veřejných prostranství.
- Při porovnání mezi krajskými městy se Olomouc řadí (průměrná cena prodaných bytů) k nejdražším městům v České republice. Po Praze, Brně a Hradci Králové jsou tu v průměru čtvrté nejvyšší tržní ceny bytů.

4.3 Ekonomika, trh práce, výzkum a cestovní ruch

Z hlediska **hospodářské charakteristiky** města byla analyzována struktura hospodářské sféry, ekonomická situace ve městě (mj. vyhodnocení stávajícího podnikatelského klimatu a podnikatelských aktivit, včetně struktury ekonomických subjektů a vědecko-výzkumných aktivit). V oblasti hospodářského rozvoje byla dále podchycena vazba na okolí města (významní zaměstnavatelé). Analýza využila také informace získané z dlouhodobě prováděných průzkumů podnikatelského prostředí v Olomouci.

Na analýzu hospodářské aktivity navazuje **analýza trhu práce a zaměstnanosti**. Analýza se zaměřila na základní charakteristiky trhu práce – zaměstnanost, nezaměstnanost (podle věku, vzdělání, délky), nabídku a počet pracovních míst. Snahou bylo analyzovat soulad mezi nabídkou a poptávkou trhu práce a definování mezer.

Součástí této kapitoly je i analýza **vědy a výzkumu** a vazba na RIS3 strategii.

Poslední částí v oblasti ekonomiky je analýza **cestovního ruchu**. Analýza zkoumá nabídku a poptávku v oblasti cestovního ruchu – zejména mapuje místní potenciál a zdroje, kterými město a okolí disponuje, cílové skupiny cestovního ruchu, konkurenceschopnost i základní infrastrukturu.

4.3.1 Hospodářské charakteristiky

Základní hospodářské charakteristiky je možné sledovat dle ukazatelů hrubého domácího produktu („HDP“), průměrných mezd či přílivu zahraničních investic. Tyto ukazatele jsou sice k dispozici pouze za kraje, ale tahouny hodnot jsou právě jádrové oblasti, které v Olomouckém kraji tvoří zejména město Olomouc a jeho blízké okolí.

Tab. č. 28: Hrubý domácí produkt v krajích (v mil. Kč)

	2006	2008	2010	2012	2014	2015	Index změny 2015/2006
Česká republika	3 507 131	4 015 346	3 953 651	4 059 912	4 313 789	4 554 615	129,9
Hlavní město Praha	864 789	1 027 527	1 016 179	1 004 400	1 044 120	1 112 788	128,7
Středočeský kraj	376 518	439 322	419 500	449 502	493 325	527 868	140,2
Jihočeský kraj	191 540	203 332	202 252	208 433	219 426	230 508	120,3
Plzeňský kraj	181 563	189 114	198 183	198 464	222 957	232 894	128,3
Karlovarský kraj	76 540	84 114	82 811	82 405	84 595	86 956	113,6
Ústecký kraj	228 374	255 494	249 591	250 778	255 572	275 214	120,5
Liberecký kraj	120 553	127 616	126 195	131 580	139 430	147 208	122,1
Královéhradecký kraj	158 007	180 543	181 499	184 483	198 157	208 560	132,0
Pardubický kraj	144 434	161 898	159 564	158 240	171 921	180 168	124,7
Kraj Vysočina	143 355	156 970	154 713	165 755	174 056	180 155	125,7
Jihomoravský kraj	346 438	412 275	407 139	434 334	473 554	498 757	144,0
Olomoucký kraj	160 528	183 300	183 272	191 847	202 678	215 650	134,3
Zlínský kraj	164 361	191 064	184 895	190 952	214 013	222 918	135,6
Moravskoslezský kraj	350 131	402 777	387 858	408 739	419 985	434 971	124,2

Zdroj: Český statistický úřad

HDP je jeden z klíčových ukazatelů vývoje zejména národního hospodářství, měří výkonnost ekonomiky. Udává celkovou peněžní hodnotu statků a služeb vytvořenou za dané období na určitém území. **Od roku 2006 hrubý domácí produkt rostl v celé České republice i všech krajích. K nejvýraznějšímu nárůstu došlo zejména v moravských krajích.** Nejvyšších hodnot indexu změny dosáhl Jihomoravský kraj (144,0 %), Středočeský kraj (140,2 %) a dále pak Zlínský kraj (135,6 %) a **Olomoucký kraj (135,6 %).**

Tab. č. 29: Podíl jednotlivých krajů na hrubém domácím produktu ČR (v %)

	2006	2008	2010	2012	2014	2015
Česká republika	100	100	100	100	100	100
Hlavní město Praha	24,7	25,6	25,7	24,7	24,2	24,4
Středočeský kraj	10,7	10,9	10,6	11,1	11,4	11,6
Jihočeský kraj	5,5	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
Plzeňský kraj	5,2	4,7	5,0	4,9	5,2	5,1

	2006	2008	2010	2012	2014	2015
Karlovarský kraj	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9
Ústecký kraj	6,5	6,4	6,3	6,2	5,9	6,0
Liberecký kraj	3,4	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Královéhradecký kraj	4,5	4,5	4,6	4,5	4,6	4,6
Pardubický kraj	4,1	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0
Kraj Vysočina	4,1	3,9	3,9	4,1	4,0	4,0
Jihomoravský kraj	9,9	10,3	10,3	10,7	11,0	11,0
Olomoucký kraj	4,6	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
Pořadí OLK	10.	10.	9.	9.	10.	9.
Zlínský kraj	4,7	4,8	4,7	4,7	5,0	4,9
Moravskoslezský kraj	10,0	10,0	9,8	10,1	9,7	9,6

Zdroj: Český statistický úřad

Z hlediska podílu HDP na výkonu České republiky si v mezikrajském srovnání Olomoucký kraj za posledních cca 10 let polepšil o jednu příčku. S podílem 4,7 % HDP na celkovém výkonu ČR, který kraj drží od roku 2010 (s výjimkou roku 2014), je devátý v pořadí. Nižší podíl HDP na celkovém HDP ČR měl v roce 2015 Královéhradecký kraj (4,6 %), Pardubický kraj (4 %), Kraj Vysočina (4 %), Liberecký kraj (3,2 %) a Karlovarský kraj (1,9 %).

Tab. č. 30: Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele v krajích v Kč

	2006	2008	2010	2012	2014	2015	Index změny 2015/2006
Česká republika	341 604	384 992	375 921	386 317	409 870	432 006	126,5
Hlavní město Praha	730 658	838 605	811 822	807 594	834 578	881 411	120,6
Středočeský kraj	322 766	361 055	333 680	349 550	376 832	399 682	123,8
Jihočeský kraj	304 597	320 403	317 054	327 529	344 516	361 699	118,7
Plzeňský kraj	328 384	334 076	346 460	346 955	388 432	404 565	123,2
Karlovarský kraj	251 303	272 587	269 200	272 428	282 096	291 304	115,9
Ústecký kraj	277 425	306 244	298 627	303 122	309 863	334 249	120,5
Liberecký kraj	280 484	292 838	287 144	300 005	317 744	335 210	119,5
Královéhradecký kraj	287 745	326 177	327 441	333 429	359 156	378 326	131,5
Pardubický kraj	284 988	315 159	308 768	306 424	333 110	348 996	122,5
Kraj Vysočina	280 476	305 159	300 530	323 976	341 282	353 587	126,1
Jihomoravský kraj	306 314	360 502	353 185	372 135	404 513	424 994	138,7
Olomoucký kraj	251 051	285 593	285 621	300 777	318 621	339 556	135,3
Pořadí OLK	14.	13.	13.	12.	11.	11.	3.
Zlínský kraj	278 640	323 242	313 138	324 583	365 317	381 168	136,8
Moravskoslezský kraj	280 125	322 178	311 598	332 781	344 328	357 939	127,8

Zdroj: Český statistický úřad

Pro měření výkonnosti ekonomiky lze využít ukazatel hrubý domácí produkt přepočtený na jednoho obyvatele. **Výkonnost ekonomiky rostla v celé ČR i ve všech krajích. Třetí nejvýraznější nárůst od roku 2006 zaznamenal právě Olomoucký kraj (index změny 135,3 %).** Celkově je výkonnost Olomouckého kraje jednou z nejnižších v ČR, což může být dáno periferními oblastmi Jesenicka a Šumperska. V roce 2006 byla nejnižší v celé ČR, nicméně za posledních cca 10 let výkonnost v Olomouckém kraji vzrostla. V roce 2015 byl z hlediska hrubého domácího produktu Olomoucký kraj na 11. místě. Nižších hodnot vykazovaly kraje Liberecký, Ústecký a Karlovarský.

Průměrné měsíční mzdy za posledních 5 let také rostly ve všech krajích. Tempo růstu v Olomouckém kraji však bylo jedno z nejnižších. V roce 2015 byly mzdy v Olomouckém kraji 24,5 tis. Kč. **Průměrná měsíční mzda v Olomouckém kraji výrazně zaostává za průměrem ČR,** mzdy v samotném okrese Olomouc jsou z hlediska kraje nadprůměrné, nicméně stále výrazně pod průměrem ČR. V mezikrajském srovnání jsou mzdy v Olomouckém kraji jedny z nejnižších v ČR. Nižší průměrné mzdy jsou jen v Karlovarském kraji a Zlínském kraji. K mírnému zlepšení situace a snížení rozdílů průměrných mezd mezi Olomouckým krajem a ostatními kraji došlo v roce 2013 a 2014, kdy mzdy byly také vyšší než v Pardubickém kraji.

Tab. č. 31: Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance v krajích v Kč

Kraj	2011	2012	2013	2014	2015	Index změny 2015/2011
Praha	34 403	35 356	35 155	35 343	36 371	105,7
Středočeský	25 605	25 923	26 302	27 046	27 997	109,3
Jihočeský	23 040	22 871	23 429	24 239	25 246	109,6
Plzeňský	24 086	24 295	24 698	26 004	27 013	112,2
Karlovarský	21 568	21 663	22 333	23 008	24 119	111,8
Ústecký	23 081	23 608	23 886	24 331	25 301	109,6
Liberecký	23 240	23 850	24 381	25 114	26 358	113,4
Královéhradecký	22 697	23 371	23 639	24 348	25 192	111,0
Pardubický	22 792	23 080	23 187	23 879	24 856	109,1
Vysočina	22 680	23 272	23 745	24 347	25 258	111,4
Jihomoravský	24 518	25 153	25 587	26 079	27 051	110,3
Olomoucký	22 670	22 754	23 203	24 081	24 584	108,4
Pořadí OLK	12.	12.	11.	11.	12.	12.
Zlínský	22 461	22 517	23 117	23 755	24 554	109,3
Moravskoslezský	23 909	24 340	24 397	24 667	25 475	106,5

Zdroj: VDB ČSÚ

Příliv přímých zahraničních investic (dále jen „PZI“) dlouhodobě sleduje Česká národní banka. PZI jsou takové investice, které odráží záměr zahraničního investora získat trvalou majetkovou účast v místním podniku. PZI tak poskytují informace o mezinárodních investičních aktivitách formou majetkových účastí.

Nejnižší územní jednotkou, za kterou lze data získat, jsou okresy. Příliv přímých zahraničních investic do ČR od roku 1999 má vzrůstající tendenci. V okrese Olomouc zaznamenaly PZI také vzrůstající tendenci. **Hodnota PZI se od roku 2006 – 2013 ustálila na hodnotě kolem cca 8-9,5 mld. Kč. Ve srovnání s vybranými okresy se jedná o výrazně nejnižší hodnotu.**

Tab. č. 32: Přímé zahraniční investice v tis. Kč k 31.12.

Okresy	1999	2002	2004	2006	2008	2010	2013
České Budějovice	14 504 048	23 005 122	25 021 733	44 696 888	58 445 592	61 986 643	65 236 324
Ústí nad Labem	4 375 514	7 326 200	8 301 665	8 338 507	9 894 216	21 294 396	16 214 921
Liberec	2 004 261	8 360 616	10 606 016	10 387 737	18 843 667	16 686 713	18 064 475
Hradec Králové	2 630 508	9 874 622	8 081 600	5 164 251	10 020 878	12 247 159	14 490 481
Olomouc	2 233 932	3 041 244	6 702 215	9 189 693	9 710 614	8 199 064	9 593 364
Prostějov	1 595 711	2 009 643	4 168 828	4 020 279	4 381 320	5 768 163	6 449 871
Přerov	5 016 788	13 757 812	12 799 257	3 330 494	6 303 428	5 164 531	5 980 004
ČR	304 802 317	1 165 529 093	1 280 594 768	1 666 760 691	2 189 454 954	2 409 580 732	2 668 741 063

Zdroj: ČNB

Za posledních 15 let se v Olomouci usídlila řada významných investorů. První vlna investorů přišla na začátku 90. let. Dále v souvislosti s aktivitami města a vládním programem postupně přicházeli od roku 1998 další investoři. Jednalo se zejména o investory s evropským, americkým a japonským kapitálem. V drtivé většině směřovaly investice do průmyslových podniků, vesměs strojírenských. Investice ze zahraničí přicházely i do oblasti potravinářství, výroby kosmetiky a polygrafické výroby.

Tab. č. 33: Významní zahraniční investoři v Olomouci, do roku 2016

Zóna	Název firmy	Činnost	Zahájení činnosti
Průmyslová zóna Keplerova	M.L.S. Holice, spol. s r. o. Francie	výroba alternátorů, prodej, servis a opravy elektrických strojů točivých	2000
	Senior Flexonics Czech, s. r. o. Švýcarsko	výroba tvarovaných hliníkových a ocelových trubek pro automobilový průmysl	2001
	Smurfi t Kappa Olomouc, s. r. o. Rakousko	výroba a zpracování vlnité lepenky, návrh a výroba obalů z vlnitých lepenek s ofsetovým potiskem	2004
Průmyslová zóna Pavelkova	WEBA Olomouc, s. r. o. Rakousko	výroba velkých lisovacích nástrojů pro strukturální díly s vysokou a nejvyšší pevností	1992
	Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. Nizozemí	kovoobrábění, montáž kovových rámových konstrukcí a funkčních modulů	1998
	RAF ARMATURY, s. r. o. Lucembursko, Itálie, Rusko	výroba vodovodních baterií	1999
	Koyo Bearings ČR, s. r. o. Nizozemí, Německo	výroba jehličkových a válečkových ložisek pro automobilový a strojírenský průmysl	2001
Další firmy	Nestlé Česko, s. r. o., závod ZORA Švýcarsko	výroba čokolády a čokoládových cukrovinek	1992

Zóna	Název firmy	Činnost	Zahájení činnosti
se zahraniční majetkovou účastí	ProMinent Dosiertechnik CS, spol. s r. o. Německo	zařízení pro úpravu vody, úprava vody v bazénech, dávkovací zařízení a čerpadla chemikálií	1992
	VLTAVA LABE MEDIA, a. s., divize NOVOTISK Kypr	polygrafická výroba – rotační tisk novin	1993
	Grundfos Sales Czechia and Slovakia, s.r.o. Švýcarsko	prodej a servis čerpadel	2000
	ExlService Czech Republic, s. r. o. Velká Británie	provoz střediska sdílených služeb	2005
	Flowserve Czech Republic, s. r. o. Nizozemí	konstrukce a výroba mechanických ucpávek pro čerpadla, turbíny a míchadla	2006
	ADM Prague, s. r. o. Nizozemí	výroba rostlinných jedlých olejů a kosmetiky, částečně produkce biopaliv	2009
	OTSUKA BRANO, s. r. o. Japonsko, Velká Británie	vývoj a výroba pák ruční brzdy a pedálových ústrojí pro automobilový průmysl	2010
	Horiba Europe GmbH – org. sl. Německo	automobilové testovací systémy – emisní měřicí systémy	2011

Zdroj: Statutární město Olomouc

4.3.2 Shrnutí

- Hrubý domácí produkt za posledních 10 let rostl v celé ČR, nejvyššího nárůstu pak zaznamenal v moravských krajích. Olomoucký kraj zaznamenal 4. nejvyšší nárůst.
- Olomoucký kraj si od roku 2011 drží podíl na HDP ČR 4,7 % a je devátý v pořadí (zlepšení o jednu příčku za posledních 10 let).
- Za posledních 10 let vzrostla i výkonnost ekonomiky Olomouckého kraje, která dlouhodobě patří k nejnižším v ČR (v roce 2006 byla nejnižší v ČR, v roce 2015 Olomouckému kraji patřilo 11. místo ze všech krajů ČR).
- Průměrná měsíční mzda v Olomouckém kraji výrazně zaostává za průměrem ČR, nižší mzdy jsou dlouhodobě jen ve Zlínském a Karlovarském kraji.
- Za posledních 15 let přišla do Olomouce řada významných zahraničních investorů. Jednalo se zejména o investory s evropským, americkým a japonským kapitálem.
- Nejnižší územní jednotkou, za kterou lze získat data k přímým zahraničním investicím, jsou okresy. Hodnota přímých zahraničních investic rostla na cca 8-9,5 mld. Kč za rok (2006 – 2013), ve srovnání s vybranými okresy se jedná o výrazně nejnižší hodnotu.

4.3.3 Trh práce a zaměstnanost

4.3.3.1 Zaměstnanost

Důležitým aspektem pro hodnocení hospodářského rozvoje je **ekonomická aktivita** a charakteristiky vztahující se k zaměstnanosti. Ekonomicky aktivní obyvatelé představují

zdroj pracovní síly. Ekonomicky aktivní jsou zaměstnané i nezaměstnané osoby. Ekonomicky neaktivní osoby jsou pak nepracující důchodci, děti předškolního věku a další závislé osoby, osoby v domácnosti, osoby s vlastním zdrojem obživy a v neposlední řadě žáci, studenti a učni. Mezi faktory ovlivňující stupeň ekonomické aktivity obyvatelstva patří především počet obyvatel v produktivním věku, věkové složení obyvatelstva, věková skladba žen v reprodukčním věku 15–49 let a počet osob připravujících se na budoucí povolání.

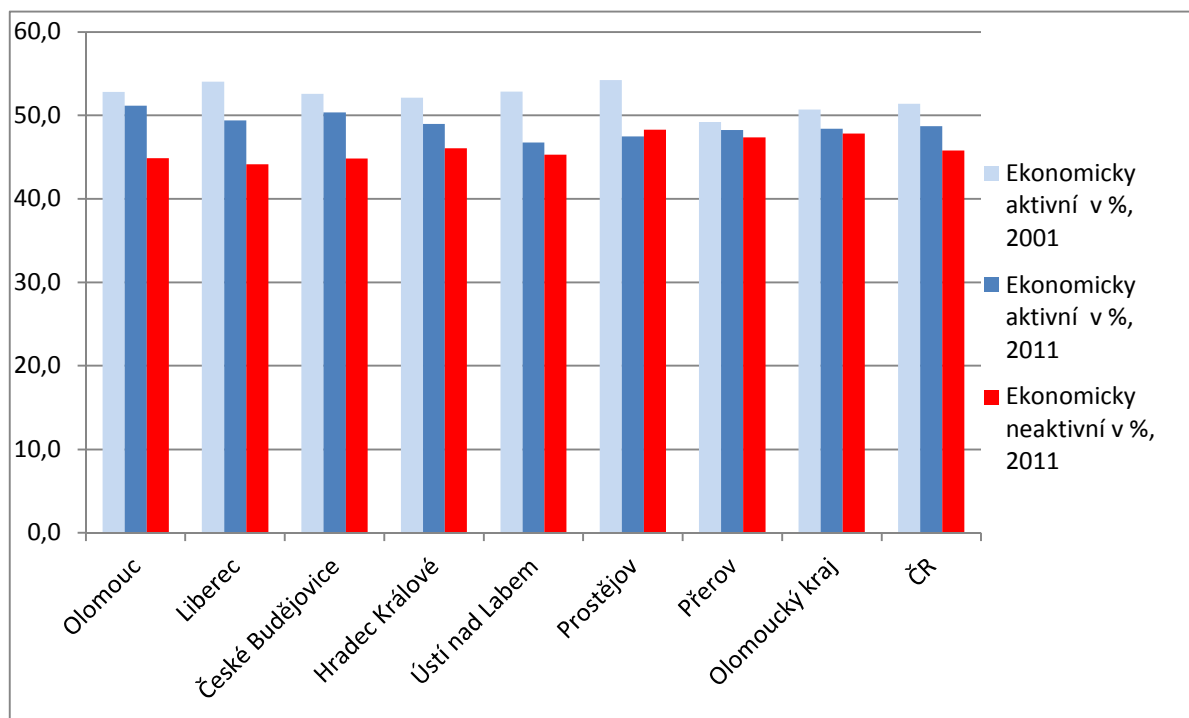
Data za ekonomickou aktivitu se zjišťují pouze za SLDB, v analýze jsou porovnávána data za roky 2001 a 2011. Úbytek ekonomicky aktivního obyvatelstva je celorepublikovým trendem, který je dán věkovou strukturou a demografickým stárnutím. **Pokles ekonomicky aktivního obyvatelstva v Olomouci je ve srovnání s ostatními městy jeden z nejnižších. Hodnoty za Olomouc se pohybují nad průměrem Olomouckého kraje i ČR.** Nicméně v důsledku demografického vývoje se v následujících letech očekává další pokles počtu ekonomicky aktivních. Na trh práce budou vstupovat početně méně zastoupené ročníky narozené v 90. letech a naopak dojde k odchodu silných „poválečných ročníků obyvatel“.

Tab. č. 34: Ekonomická aktivita obyvatelstva ve vybraných městech v letech 2001 a 2011

	Ekonomicky aktivní				Ekonomicky neaktivní	
	2001		2011		2011	
	n_i	P_i	n_i	P_i	n_i	P_i
Olomouc	54 163	52,8	51 667	51,2	45 340	44,9
Liberec	53 550	54,0	50 750	49,4	45 365	44,1
České Budějovice	51 156	52,6	47 185	50,3	42 049	44,9
Hradec Králové	50 630	52,1	46 188	49,0	43 480	46,1
Ústí nad Labem	50 440	52,9	43 512	46,8	42 160	45,3
Prostějov	25 442	54,2	21 311	47,5	21 657	48,3
Přerov	23 771	49,2	21 396	48,2	21 029	47,4
Okres Olomouc	116 408	51,8	115 246	50,0	106 715	46,3
Olomoucký kraj	326 451	50,7	303 992	48,4	300 693	47,8
ČR	5 253 400	51,4	5 080 573	48,7	4 784 923	45,8

Zdroj: www.risy.cz, SLDB 2001, SLDB 2011

Obr. č. 11: Ekonomická aktivita obyvatelstva ve vybraných městech v letech 2001 a 2011

Poznámka: Zbývající procento mezi ekonomicky aktivními a neaktivními obyvateli tvoří osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Zdroj: www.risy.cz, SLDB 2001, SLDB 2011

V Olomouci je vzhledem k administrativní funkci i geografické poloze v centrální části Moravy silně zastoupen sektor veřejných služeb reprezentovaný kvalitními vzdělávacími, zdravotnickými a sociálními zařízeními, které přesahují hranice okresu, a také obchodu.

Dle údajů ze SLDB v posledních deseti letech nadále docházelo ke změně odvětvové skladby zaměstnanosti. Olomouc se vyznačovala zvyšováním počtu pracovníků v terciární sféře. V terciárním sektoru, který zaměstnává největší podíl obyvatel, bylo zaměstnáno 67,6 % pracovníků, což bylo výrazně nad úrovní Olomouckého kraje i nad celorepublikovým průměrem. Vyšší podíl zaměstnaných v terciéru vykazuje Olomouc i při porovnání s vybranými městy. Naopak primér a sekundér svůj podíl mezi lety 2001 a 2011 ztrácely.

Tab. č. 35: Sektorová struktura zaměstnanosti v Olomouci a vyšších územních celcích v letech 2001 a 2011 (v %)

		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem
Olomouc	2001	1,6	30,2	61,4	6,9	100,0
	2011	0,9	23,8	67,6	7,7	100,0
Okres Olomouc	2001	5,0	36,5	52,2	6,2	100,0
	2011	2,9	30,8	57,1	9,3	100,0
Olomoucký kraj	2001	5,7	40,3	47,0	7,0	100,0

		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem
ČR	2011	3,4	34,8	51,6	10,2	100,0
	2001	4,4	37,7	50,3	7,6	100,0
	2011	2,7	32,2	53,9	11,2	100,0

Zdroj: SLDB 2001, SLDB 2011

Tab. č. 36: Sektorová struktura zaměstnanosti ve vybraných městech v roce 2011 (v %)

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Primér	0,9	0,4	0,9	1,1	0,4	0,9	1,3
Sekundér	23,8	32,1	27,9	23,4	26,0	33,8	30,7
Terciér	67,6	56,4	61,0	65,6	60,3	55,4	57,5
Nezjištěno	7,7	11,1	10,2	9,9	13,3	9,9	10,5

Zdroj: SLDB 2011

Dle počtu zaměstnaných podle odvětví nejvíce obyvatel v Olomouci pracuje v odvětvích průmyslu (17,6 %). Při porovnání této hodnoty s celorepublikovým průměrem se však jedná o výrazně nižší podíl. Druhou nejvyšší skupinou jsou zaměstnaní v obchodu s podílem 11,7 %. **Velmi výraznou skupinu pak tvoří zaměstnaní ve zdravotní a sociální péči (9,9 %), ve vzdělání (9,5 %) a v oblasti nemovitostí, vědecké a administrativní činnosti (9,1 %).** Právě v oblasti zdravotní a sociální péče a vzdělání lze zaznamenat **nejvyšší nadprůměrný rozdíl oproti celorepublikovým hodnotám (rozdíl téměř 3,5 %).** Výrazně nadprůměrný je v Olomouci také podíl zaměstnaných ve veřejné správě, obraně a sociálním zabezpečení. Ten tvoří 7,9 %, což je o 2 % více než je republikový průměr. Naopak pod hranicí celorepublikového průměru je v Olomouci zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu, ve stavebnictví a mírně také v odvětví ubytování, stravování a pohostinství.

Výraznou orientaci města Olomouce v oblasti terciéru dokládají údaje o rozložení zaměstnanosti dle odvětví i při srovnání s ostatními městy. Při porovnání zaměstnanosti dle odvětví v regionálním kontextu je vidět značná koncentrace pracovních míst v terciéru, oproti hodnotám za města Přerov a Prostějov, kdy v obou městech výrazněji dominuje průmysl. Pokud porovnáme **hodnoty s většími městy, je podíl zaměstnaných v odvětví vzdělávání suverénně nejvyšší. Výrazně vyšší podíl v porovnání s ostatními velkými městy zaznamenala Olomouc v oblasti zdravotní a sociální péče,** vyšší podíl byl pouze v Hradci Králové. Naopak podíl zaměstnaných v oblasti stavebnictví, průmyslu a peněžnictví je v Olomouci jeden z nejnižších.

Tab. č. 37: Zaměstnaní celkem a jejich podíl dle jednotlivých odvětví ve vybraných městech a v ČR v roce 2011

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov	ČR	
Zaměstnaní celkem	46 525	46 525	43 578	42 829	37 687	18 772	18 764	4 580 714	
z toho podle odvětví (%)	zemědělství, lesnictví, rybolov	0,9	0,4	0,9	1,1	0,4	0,9	1,3	2,7
	odvětví průmyslu	17,6	24,9	20,9	17,3	19,1	28,2	24,3	25,4
	stavebnictví	6,2	7,2	7,0	6,1	6,9	5,6	6,4	6,8
	obchod, opravy motor. vozidel	11,7	11,2	11,8	11,8	9,8	10,6	12,1	10,2
	doprava a skladování	6,1	4,8	5,4	4,5	7,6	6,4	5,2	5,6
	ubytování, stravování a pohostinství	3,0	2,7	3,2	2,6	2,5	2,9	2,7	3,1
	informační a komunikační činnosti	3,2	2,6	3,0	4,5	3,1	1,9	2,2	3,0
	peněžnictví a pojišťovnictví	2,8	3,0	2,9	3,4	2,4	2,0	3,2	2,5
	činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	9,1	8,2	9,7	9,0	7,6	6,9	6,9	7,8
	veřejná správa, obrana, soc. zabez.	7,9	5,8	6,5	7,1	8,0	8,4	7,7	5,9
	vzdělávání	9,5	7,0	7,6	7,9	7,0	6,2	6,6	6,0
	zdravotní a sociální péče	9,9	6,8	7,1	11,0	8,7	6,9	7,4	6,5
	ostatní	4,4	4,3	3,8	3,8	3,6	3,2	3,5	3,3
nezjištěno	7,7	11,1	10,2	9,9	13,3	9,9	10,5	11,2	

Zdroj: SLDB 2011

Pro nástin sledování vývoje zaměstnanosti v odvětvích lze uvést indikátor index změny skladby zaměstnanosti mezi SLDB 2001 a 2011. Indikátor může být částečně ovlivněn změnou metodiky, celkovým snížením počtu ekonomicky aktivních obyvatel a naopak zvýšením počtu osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Přesto může nastinit vývoj v oblasti změny odvětvové skladby zaměstnanosti. Za město Olomouc je patrné snížení podílu ve všech kategoriích odvětví. Nicméně stále si Olomouc drží pozici významného zaměstnavatele v oblasti vzdělávání, zdravotní a sociální péče. Hodnoty v této kategorii oproti roku 2001 zůstaly stejné. Relativně nízký byl pokles v odvětví veřejná správa, obchod a doprava. **Ve srovnání s vybranými městy klesala zaměstnanost v Olomouci výrazněji v odvětvích zemědělství, průmyslu a mírně ve stavebnictví.**

Tab. č. 38: Index změny 2011/2001 struktury zaměstnanosti ve vybraných odvětvích, srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov	Průměr za velká města	
Ekonomicky aktivní celkem	95,39	94,8	92,2	91,2	86,3	84,1	89,7	92,1	
Zaměstnaní celkem	96,57	93,2	90,4	90,0	86,4	85,5	88,3	91,4	
z toho podle odvětví	zemědělství, lesnictví, rybolov	50,60	47,3	61,9	65,8	49,3	37,9	54,1	56,3
	průmysl	70,15	76,7	75,9	70,9	70,8	68,0	58,7	73,2
	stavebnictví	61,92	61,7	61,6	64,0	62,5	56,7	60,8	62,3
	obchod, opravy motor. vozidel	88,34	82,6	81,3	71,7	70,9	77,8	81,4	79,0
	doprava a skladování	75,30	72,6	63,0	63,6	55,6	52,5	79,7	65,1
	veřejná správa, obrana, soc. zabez.	86,91	92,2	74,3	75,9	81,5	78,9	89,7	81,7
	vzdělávání, zdravotní a sociální péče	99,47	102,0	92,9	98,2	91,5	87,0	88,8	97,0

Poznámka: Index je ovlivněn celkovým snížením počtu ekonomicky aktivních obyvatel a zvýšením počtu osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Výsledky mohou být ovlivněny i změnou metodiky, která se týkala kategorií. V SLDB 2011 byla zvlášť vyčleněna kategorie vzdělávání. Dále byla upravena kategorie "doprava a skladování" z původní "doprava, pošty a telekomunikace".

Zdroj: www.risy.cz, SLDB 2001, SLDB 2011

Hodnoty výše zmíněné ekonomické aktivity dle odvětví odráží i zaměření největších zaměstnavatelů. Největšími zaměstnavateli jsou Fakultní nemocnice Olomouc a Univerzita Palackého, které jako jediné spadají do kategorie 3000–3999 zaměstnanců. Z hlediska počtu zaměstnanců je významná společnost Honeywell Aerospace Olomouc s. r. o. spadající do kategorie 1000-1499 zaměstnanců. Tato společnost sice sídlí mimo Olomouc v obci Hlubočky-Mariánské údolí, ale velká část zaměstnanců dojíždí právě z Olomouce. Dále v Olomouci sídlí dalších 6 subjektů, které zaměstnávají nad 500 zaměstnanců. V Olomouci prakticky neexistují soukromé firmy nad 1000 zaměstnanců a rovněž mezi subjekty s 250–1000 zaměstnanci jsou hojně zastoupeni zaměstnavatelé z veřejného sektoru (veřejná správa, doprava a spoje, služby). K tradičním dlouhodobě významným podnikatelským subjektům patří závody potravinářského průmyslu NESTLÉ ČESKO s. r. o., závod Zora a OLMA Olomouc, a. s. Dále se jedná o tradiční podniky M. L. S. Holice, spol. s. r. o. (z elektroprůmyslu), FARMAK, a. s. (z farmaceutického průmyslu) a GEMO Olomouc, spol. s. r. o. (ze stavebního průmyslu).

Tab. č. 39: Největší zaměstnavatelé v Olomouci v roce 2016

Odvětví	Název zaměstnavatele	Sídlo	Velikostní kategorie
Potravinařství	NESTLÉ ČESKO, s. r. o., závod Zora	Olomouc	500-999
	OLMA Olomouc, a. s.	Olomouc	250-499
Strojírenství	AŽD Praha, s. r. o., závody Olomouc	Olomouc	500-999
	Honeywell Aerospace Olomouc, s. r. o.	Hlubočky-Mariánské Údolí	1 000-1 499
	KOYO Bearings Česká republika, s. r. o.	Olomouc	250-499
	Mora Moravia, a. s.	Hlubočky-Mariánské Údolí	500-999
	Senior Flexonics Czech, s. r. o.	Olomouc	250-499
	Sigma Group, spol. s. r. o.	Lutín	250-499
Elektro průmysl	M. L. S. Holice, spol. s. r. o.	Olomouc	500-999
Farmaceutický průmysl	FARMAK, a. s.	Olomouc	250-499
Stavebnictví	GEMO Olomouc, spol. s. r. o. *	Olomouc	250-499
	SKANSKA, a. s. *	Olomouc	250-499
Obchod	AHOLD CZECH REPUBLIC, a. s. *	Olomouc	500-999
	GLOBUS ČR, k. s.	Olomouc	250-499
Služby	Bartoň a Partner, s. r. o. *	Olomouc	250-499
	Technické služby města Olomouce	Olomouc	250-499
Doprava a spoje	ČD CARGO, a. s. *	Olomouc	250-499
	ČESKÁ POŠTA, s. p. *	Olomouc	250-499
	ČESKÉ DRÁHY, s. r. o., ol. oblast*	Olomouc	500-999
	DOPRAVNÍ PODNIK Olomouc	Olomouc	250-499
Zdravotnictví	FAKULTNÍ NEMOCNICE Olomouc	Olomouc	3 000-3999
	VOJENSKÁ NEMOCNICE Olomouc	Olomouc	500-999
Školství, veřejná a státní správa	UNIVERZITA PALACKÉHO	Olomouc	3 000-3999
	OLOMOUCKÝ KRAJ	Olomouc	500-999
	STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC	Olomouc	500-999

Poznámka: * Hodnota uvádí počty zaměstnanců na všech pracovištích v okrese Olomouc. Mezi významnými zaměstnavateli jsou uvedeny tři společnosti, které sídlí mimo Olomouc, ale velká část zaměstnanců z Olomouce do těchto firem dojíždí za prací.

Zdroj: Úřad práce ČR

4.3.3.2 Podnikatelská aktivita a infrastruktura

Olomouc je charakterizována silným zastoupením sektoru veřejných služeb (zejména vzdělávacími, zdravotnickými a sociálními zařízeními). Nicméně významnou charakteristikou Olomoucka je vysoká koncentrace potravinářského a strojírenského průmyslu (s významnou a tradiční rolí čerpadlářství). Specifikem Olomouckého kraje je i relativně významné postavení výroby elektrických a optických přístrojů. Jak již bylo zmíněno výše, v Olomouci je silně zastoupen veřejný sektor. Komerční služby pak především slouží potřebám místního obyvatelstva, přičemž v souvislosti se vstupem významných

obchodních řetězců se město stalo regionálním nákupním centrem. Výhodná poloha města je výhodná také pro logistické společnosti, jejichž zájem o umístění ve městě nebo okolí se začíná zvyšovat.

Ke konci roku 2016 bylo v Olomouci evidováno 14 092 registrovaných podniků se zjištěnou podnikatelskou aktivitou, z toho podle právní formy 73,6 % tvořily fyzické osoby a 26,4 % právnické osoby. Podíl právnických osob je v Olomouci vyšší než krajský a republikový průměr. Míra podnikatelské aktivity byla v Olomouci vyšší než udávaná hodnota za Olomoucký kraj i ČR.

Tab. č. 40: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle stavu v Registru ekonomických subjektů (k 31. 12. 2016)

	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	Česká republika
Celkem	14 092	27 787	69 048	1 429 680
z toho fyzické osoby	9 955	21 434	54 282	1 052 478
z toho právnické osoby	4 137	6 353	14 766	377 202
Podíl fyzických osob (v %)	70,6	77,1	78,6	73,6
Podíl právnických osob (v %)	29,4	22,9	21,4	26,4
Míra podnikatelské aktivity	140,4	118,8	108,9	135,1
Počet fyzických osob podnikajících na 1000 obyvatel	99,2	91,6	85,6	99,5
Počet právnických osob na 1000 obyvatel	41,2	27,2	23,3	35,7

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelských subjektů přepočtený na 1000 obyvatel.

Při porovnání míry podnikatelské aktivity s vybranými velkými městy dosahuje hodnota v Olomouci průměrných hodnot. Vyšší míra podnikatelské aktivity je v Hradci Králové a Českých Budějovicích, přibližně obdobnou hodnotu jako Olomouc vykazuje Liberec. V Olomouci je mezi sledovanými městy druhý nejvyšší podíl právnických osob (29,4 %).

Tab. č. 41: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle stavu v Registru ekonomických subjektů (k 31. 12. 2016), srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Přerov	Prostějov
Celkem	14 092	14 314	14 317	9 649	14 306	4 368	5 247
z toho fyzické osoby	9 955	10 362	9 609	7 178	10 214	3 266	3 862
z toho právnické osoby	4 137	3 952	4 708	2 471	4 092	1 102	1 385
Podíl fyzických osob (v %)	70,6	72,4	67,1	74,4	71,4	74,8	73,6
Podíl právnických osob (v %)	29,4	27,6	32,9	25,6	28,6	25,2	26,4
Míra podnikatelské aktivity	140,4	137,8	153,2	103,8	153,9	99,7	119,3
Počet fyzických osob podnikajících na 1000 obyvatel	99,2	99,8	102,8	77,2	109,8	74,6	87,8
Počet právnických osob na 1000 obyvatel	41,2	38,1	50,4	26,6	44,0	25,2	31,5

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelských subjektů přepočtený na 1000 obyvatel.

Z hlediska převažující činnosti působí v Olomouci nejvíce subjektů v odvětví profesních vědeckých a technických činností (19,3 %, 2 717 podniků). Podíl subjektů působících v odvětví profesních vědeckých a technických činností výrazně převyšuje celorepublikový průměr (o 4,7 %) a je také výrazně vyšší než údaj za kraj a okres. Druhou nejvyšší skupinu tvoří podniky z odvětví „velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel“ (18,6 % 2626 subjektů). Vyšší než celorepublikový podíl pak město Olomouc vykazuje též u podniků působících v oblasti zdravotní a sociální péče (o 1,6 %), ve vzdělání a ostatní činnostech (o 0,8 %), v kulturní, zábavní a rekreační činnosti (o 0,7 %), dále pak v oblasti ubytování, stravování a pohostinství, administrativní a podpůrné činnosti a peněžnictví a pojišťovnictví. Naopak výrazně nižší než je celorepublikový průměr působí olomoucké podniky v odvětví zemědělství, lesnictví, rybářství (o 3,4 %), stavebnictví (o 3 %), a v průmyslu (o 2,6 %).

Tab. č. 42: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle převažující činnosti (k 31. 12. 2016), srovnání regionů

	Olomouc		Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
	n _i	P _i	P _i	P _i	P _i
Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou	14 092	100	100	100	100
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	289	2,1	4,5	6,7	5,5
B-E Průmysl celkem	1 526	10,8	14,0	15,0	13,5
F Stavebnictví	1 326	9,4	12,9	13,4	12,4
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	2 626	18,6	17,0	16,5	19,5
H Doprava a skladování	333	2,4	2,9	3,0	2,8
I Ubytování, stravování a pohostinství	764	5,4	5,2	5,5	4,9
J Informační a komunikační činnosti	345	2,4	1,9	1,5	2,6
K Peněžnictví a pojišťovnictví	446	3,2	3,2	3,1	2,6
L Činnosti v oblasti nemovitostí	602	4,3	2,9	2,6	4,4
M Profesní, vědecké a technické činnosti	2 717	19,3	15,1	12,7	14,5
N Administrativní a podpůrné činnosti	330	2,3	1,9	1,5	1,9
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	12	0,1	0,7	1,0	0,7
P Vzdělávání	406	2,9	2,4	2,2	2,1
Q Zdravotní a sociální péče	507	3,6	2,7	2,6	2,0
R Kulturní, zábavní a rekreační činnost	399	2,8	2,4	2,3	2,2
S Ostatní činnosti	1 050	7,5	7,5	7,5	6,6
U Činnosti exteriorních organizací a orgánů	0	0,0	0,0	0,0	0,0
X Nezařazeno	0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů je v Olomouci obdobná jako v ostatních srovnatelně velkých městech. Nejvyšší podíl subjektů i na těchto územích tvoří podnikatelské subjekty v obchodu a profesní, vědecké a technické činnosti. Podíl podniků působících v Olomouci v oblasti profesní, vědecké a technické činnosti je mezi vybranými městy nejvyšší. Naopak nejnižší podíl mezi všemi sledovanými městy vykazuje Olomouc u subjektů působících

ve stavebnictví (9,4 %) a druhý nejnižší podíl v průmyslu (10,8 %). Struktura podnikatelských subjektů směřuje v Olomouci spíše k terciéru.

Tab. č. 43: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle převažující činnosti (k 31. 12. 2016), srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Přerov	Prostějov
Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou	14 092	14 314	14 317	9 649	14 306	4 368	5 247
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	2,1	1,9	2,0	1,9	3,2	2,2	2,0
B-E Průmysl celkem	10,8	13,4	10,5	11,4	12,9	14,3	14,4
F Stavebnictví	9,4	14,1	11,0	13,9	9,9	9,8	10,6
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	18,6	19,1	16,9	19,7	21,0	20,2	19,6
H Doprava a skladování	2,4	2,7	2,3	3,2	2,4	2,3	2,4
I Ubytování, stravování a pohostinství	5,4	4,5	5,7	5,7	4,4	5,3	5,4
J Informační a komunikační činnosti	2,4	3,1	2,4	2,5	2,9	1,9	1,6
K Peněžnictví a pojišťovnictví	3,2	2,5	3,5	2,8	3,1	3,3	3,6
L Činnosti v oblasti nemovitostí	4,3	4,4	5,9	3,7	4,1	3,9	4,7
M Profesionální, vědecké a technické činnosti	19,3	16,4	19,1	15,7	18,0	15,3	14,8
N Administrativní a podpůrné činnosti	2,3	2,3	2,3	2,5	1,8	1,3	1,6
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
P Vzdělávání	2,9	3,1	3,4	2,6	2,3	2,7	2,1
Q Zdravotní a sociální péče	3,6	2,4	2,9	3,1	3,0	3,4	3,4
R Kulturní, zábavní a rekreační činnost	2,8	2,4	2,6	2,3	2,4	2,9	3,0
S Ostatní činnosti	7,5	6,5	7,2	7,1	7,2	7,3	7,9
U Činnosti exterritoriálních organizací a orgánů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
X Nezařazeno	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska právní formy dominují v Olomouci fyzické osoby (9 809 subjektů), společnosti s ručením omezeným (3 273 subjektů) a akciové společnosti (250 subjektů). Při srovnání s ostatními městy je v Olomouci nejvíce akciových společností, stejně tak se zde nachází nejvyšší počet nadací a nadačních fondů. Vysoký je v Olomouci počet církevních organizací. Naopak v porovnání s ostatními velkými městy je zde nižší počet zahraničních fyzických osob.

Tab. č. 44: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle právní formy (k 31. 12. 2016), srovnání regionů

	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	Česká republika
Celkem	14 092	27 787	69 048	1 429 680
Podnikatelé - fyzické osoby	9 809	21 203	53 763	1 025 462

	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	Česká republika
Společnosti s ručením omezeným	3 273	4 687	9 967	281 511
Akciové společnosti	250	332	657	19 721
Veřejné obchodní společnosti	16	19	73	1 618
Komanditní společnosti	0	1	9	417
Státní podniky	1	1	3	107
Zahraniční fyzické osoby	146	231	519	27 012
Nadace a nadační fondy	17	18	26	731
Obecně prospěšné společnosti	31	39	74	1 679
Příspěvkové organizace	78	219	672	10 420
Spolky	225	455	1 238	19 520
Družstva	43	88	347	9 477
Církevní organizace	25	48	191	2 943
Ostatní	178	446	1 509	29 062

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 45: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle právní formy (k 31. 12. 2016), srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Přerov	Prostějov
Celkem	14 092	14 314	14 317	9 649	14 306	4 368	5 247
Podnikatelé - fyzické osoby	9 809	10 120	9 428	6 941	9 948	3 228	3 833
Společnosti s ručením omezeným	3 273	3 058	3 627	1 948	3 126	810	998
Akciové společnosti	250	146	240	118	218	58	73
Veřejné obchodní společnosti	16	38	43	30	21	8	5
Komanditní společnosti	0	7	5	3	2	0	2
Státní podniky	1	1	1	1	4	0	0
Zahraniční fyzické osoby	146	242	181	237	266	38	29
Nadace a nadační fondy	17	7	16	3	13	2	0
Obecně prospěšné společnosti	31	43	39	16	29	8	5
Příspěvkové organizace	78	94	72	80	67	35	30
Spolky	225	227	249	117	184	72	73
Družstva	43	73	154	26	90	16	117
Církevní organizace	25	17	26	19	19	4	9
Ostatní	178	241	236	110	319	89	73

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska velikosti subjektů v Olomouci působí cca 8 000 subjektů bez zaměstnanců, téměř 3 000 mikropodniků, 500 malých podniků, 150 středních podniků a 28 velkých podniků. Při porovnání s vyššími územními celky byl v Olomouci zaznamenán vyšší podíl mikropodniků (20,9 %), malých podniků (3,6 %) a středních podniků (1,1 %). **I ve srovnání s vybranými velkými městy se Olomouc vyznačuje vyšším počtem mikropodniků, malých podniků a středních podniků.** V Olomouci se nachází o 2,4 % více mikropodniků než udává průměr za vybraná velká města a o 4,7 % více než hodnota za ČR. Naopak subjektů bez zaměstnanců je v Olomouci ve srovnání s ostatními velkými městy méně. V porovnání s průměrem za vybraná velká města je v Olomouci těchto subjektů o 0,8 % méně, v porovnání

s hodnotou za ČR je těchto subjektů méně o 3,2 %.

Tab. č. 46: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016)

	Olomouc		Okres Olomouc		Olomoucký kraj		Česká republika	
	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
celkem	14 092	100,0	27 787	100,0	69 048	100,0	1 429 680	100,0
bez zaměstnanců	8 083	57,4	17 356	62,5	43 121	62,5	865 737	60,6
mikropodniky (subjekty s 1-9 zaměstnanců)	2 950	20,9	4 934	17,8	11 657	16,9	232 122	16,2
malé podniky (subjekty s 10-49 zaměstnanci)	505	3,6	913	3,3	2 298	3,3	42 895	3,0
střední podniky (subjekty s 50-249 zaměstnanci)	150	1,1	235	0,8	589	0,9	11 067	0,8
velké podniky (s více než 249 zaměstnanci)	28	0,2	50	0,2	102	0,1	2 300	0,2
z toho s 250 - 499 zaměstnanci	19	0,1	33	0,1	70	0,1	1 278	0,1
z toho s 500 - 999 zaměstnanci	4	0,0	8	0,0	17	0,0	628	0,0
z toho s více než 1000 zaměstnanců	5	0,0	9	0,0	15	0,0	394	0,0
neuveďeno	2 376	16,9	4 299	15,5	11 281	16,3	275 559	19,3

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 47: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016), srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Přerov	Prostějov	Průměr za velká města
celkem	14 092	14 314	14 317	9 649	14 306	4 368	5 247	13 336
bez zaměstnanců	8 083	8 495	7 908	5 715	8 556	2 587	3 033	7 751
mikropodniky (subjekty s 1-9 zaměstnanců)	2 950	2 354	2 807	1 688	2 528	842	963	2 465
malé podniky (subjekty s 10-49 zaměstnanci)	505	434	484	270	450	134	189	429
střední podniky (subjekty s 50-249 zaměstnanci)	150	128	141	94	123	51	61	127
velké podniky (s více než 249 zaměstnanci)	28	26	50	19	28	8	13	30
z toho s 250 - 499 zaměstnanci	19	18	27	7	18	5	10	18
z toho s 500 - 999 zaměstnanci	4	4	14	10	4	2	2	7
z toho s více než 1000 zaměstnanců	5	4	9	2	6	1	1	5
neuveďeno	2 376	2 877	2 927	1 863	2 621	746	988	2 533

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 48: Podíl ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016), srovnání měst

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Přerov	Prostějov	Průměr za velká města
celkem	14 092	14 314	14 317	9 649	14 306	4 368	5 247	13 336
bez zaměstnanců	57,4	59,3	55,2	59,2	59,8	59,2	57,8	58,1
mikropodniky (subjekty s 1-9 zaměstnanců)	20,9	16,4	19,6	17,5	17,7	19,3	18,4	18,5
malé podniky (subjekty s 10-49 zaměstnanci)	3,6	3,0	3,4	2,8	3,1	3,1	3,6	3,2
střední podniky (subjekty s 50-249 zaměstnanci)	1,1	0,9	1,0	1,0	0,9	1,2	1,2	1,0
velké podniky (s více než 249 zaměstnanci)	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
z toho s 250 - 499 zaměstnanci	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
z toho s 500 - 999 zaměstnanci	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
z toho s více než 1000 zaměstnanců	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
neuveдено	16,9	20,1	20,4	19,3	18,3	17,1	18,8	19,0

Zdroj: ČSÚ

Podnikatelská aktivita v Olomouci vzrůstá. **V posledních pěti letech došlo v Olomouci k nárůstu počtu firem nad 100 zaměstnanců o 9 subjektů, stejně tak narostl počet zaměstnanců v těchto firmách o cca 18 %.** Výrazný nárůst zaznamenal sektor služeb. V tomto sektoru přibýlo 6 firem nad 100 zaměstnanců. Dále pak došlo k nárůstu v oblasti výroba potravinářských výrobků, strojírenství a dopravě a skladování. Naopak snížil se počet firem nad 100 zaměstnanců v oblasti slévárenství a stavebnictví. Z hlediska počtu zaměstnanců dvojnásobně narostl v odvětví zásobování vodou, činnosti související s odpady. K růstu počtu zaměstnanců ve firmách nad 100 zaměstnanců došlo ve všech odvětvích mimo oblast slévárenství.

Tab. č. 49: Firmy s více než 100 zaměstnanci a počet jejich zaměstnanců podle odvětví v Olomouci k 31. 12. 2011 a 2015

Odvětví	Zaměstnavatelé		Počet pracovníků		Index změny zaměstnavatelé	Index změny počet pracovníků
	2011	2015	2011	2015		
Výroba potravinářských výrobků, nápojů a tabákových výrobků	3	5	1 353	1 927	166,7	142,4
Výroba textilií, oděvů a usní	5	5	778	987	100,0	126,9
Zpracování dřeva, výroba papíru a papírenských výrobků, polygrafie						
Výroba chemických látek a přípravků						
Výroba základních farmaceutických přípravků a výrobků						

Odvětví	Zaměstnavatelé		Počet pracovníků		Index změny zaměstnavatelé	Index změny počet pracovníků
	2011	2015	2011	2015		
Výroba pryžových a plastových výrobků						
Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství	6	3	958	716	50,0	74,7
Výroba elektrických zařízení	6	9	1 724	2 353	150,0	136,5
Výroba strojů a zařízení						
Výroba dopravních prostředků a zařízení						
Výroba elektřiny, plynu a tepla	3	3	412	897	100,0	217,7
Zásobování vodou, činnosti související s odpady						
Stavebnictví	7	6	1 179	1 182	85,7	100,3
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	8	9	1 173	1 425	112,5	121,5
Doprava a skladování	6	8	1 325	1 941	133,3	146,5
Ubytování, stravování a pohostinství	7	13	2 166	3 618	185,7	167,0
Informační a komunikační činnosti						
Peněžnictví a pojišťovnictví						
Činnosti v oblasti nemovitostí						
Profesní, vědecké a technické činnosti						
Administrativní a podpůrné činnosti						
Veřejná správa a obrana, sociální zabezpečení	24	23	11 614	11 789	95,8	101,5
Vzdělávání						
Zdravotní a sociální péče						
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti						
Ostatní činnosti						
Celkem	75	84	22 682	26 835	112,0	118,3

Zdroj: Úřad práce ČR

Dalším indikátorem, že podnikatelská aktivita v Olomouci za poslední roky vzrostla, jsou hodnoty udávající počty podnikatelských subjektů dle formy. **Oproti roku 2011 došlo k nárůstu podnikatelských subjektů o téměř 4 %.** Dle forem podnikání nejvíce rostly **obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a spolky.** Naopak výrazně poklesly zahraniční fyzické osoby, státní podniky a komanditní společnosti. Ostatní formy podnikání zůstávají relativně stabilně zastoupeny.

Začínající podnikatele, zejména živnostníky, město intenzivně podporuje od roku 2010, kdy bylo na Magistrátu města Olomouce zřízeno Jednotné kontaktní místo. Tato kontaktní místa jsou zřízena ve všech krajích a jejich účelem je především usnadnit začátek podnikání

jak na území ČR, tak v rámci celého evropského trhu, a to zejména prostřednictvím poskytování informací, bezplatných konzultací a odborné pomoci v oblasti poskytování služeb.

Tab. č. 50: Ekonomické subjekty podle formy podnikání v Olomouci k 31. 12.

Forma podnikání	2011	2012	2013	2014	2015	Index změny 2015/2011
Podnikatelé - fyzické osoby	20 288	19 839	20 328	20 588	20 541	101,2
Společnosti s ručením omezeným	3 672	3 814	4 011	4 215	4 435	120,8
Akciové společnosti	305	316	314	313	321	105,2
Veřejné obchodní společnosti	57	55	54	54	52	91,2
Komanditní společnosti	4	4	3	2	2	50,0
Státní podniky	4	2	2	1	1	25,0
Zahraniční fyzické osoby	730	742	420	345	320	43,8
Nadace a nadační fondy	36	38	39	40	43	119,4
Obecně prospěšné společnosti	39	41	49	54	54	138,5
Příspěvkové organizace	80	80	80	78	78	97,5
Spolky	896	938	1036	1057	1091	121,8
Družstva	116	113	114	114	113	97,4
Církevní organizace	48	49	47	48	49	102,1
Ostatní	1 387	1 427	1 466	1 540	1 583	114,1
Celkem	27 662	27 458	27 963	28 449	28 683	103,7

Poznámka: Zahraniční fyzické osoby byly do roku 2015 uváděny jako „Zahraniční osoby“. Spolky byly do roku 2014 uváděny jako „Sdružení“.

Zdroj: Český statistický úřad

Podnikatelské zóny

Město je velmi aktivní v lákání zahraničních investorů a v podpoře rozvoje podnikatelského prostředí. **V Olomouci vzniklo relativně velké množství prostorů pro průmyslovou výrobu a další podnikatelské aktivity. Průmyslové zóny zabírají téměř 202 ha.** Ve městě už v současné době de facto nejsou investorům k dispozici prostory pro výstavbu firemních provozů na zelené louce, tedy pozemky, na kterých by si firmy mohly vybudovat provozy ve svém vlastnictví. Naproti tomu je ve městě a nejbližším okolí široká nabídka pronájmů podnikatelských prostor v moderních průmyslových halách, které nabízejí soukromí vlastníci i developři. V posledních letech je v Olomouci patrný zájem ze strany podnikatelů o koupi menších pozemků (cca 500 – 3000 m²) a dále zájem místních firem expandovat na plochách cca 1 – 3 ha. Pro tyto typy poptávek však v Olomouci momentálně neexistuje adekvátní nabídka (v přípravě pouze část zóny Kasárna Neředín).

K podpoře rozvoje průmyslových zón došlo v Olomouci zejména mezi lety 1998 až 2002. V návaznosti na aktivity města a na vládní Program podpory rozvoje průmyslových zón

došlo k přilákání nezanedbatelného počtu přímých zahraničních investic, zejména v oblasti výroby. Díky přilákání zahraničních investorů spíše střední velikosti, zato v různých odvětvích, došlo k posílení a udržení diverzifikované struktury průmyslové výroby v Olomouci.

Významnou přidanou hodnotou bylo, že **nové průmyslové zóny nevznikly tzv. „na zelené louce“, ale jako revitalizace tzv. území brownfields (průmyslová zóna Keplerova), nebo jako intenzifikace využití územních rezerv v návaznosti na původní areály (průmyslové zóny Pavelkova, Železniční, Šlechtitelů).** Většina ploch ve městě (60 až 70 %) z kategorie brownfields je postupně revitalizována a obsazována podnikatelskými subjekty.

Podporou rozvoje v průmyslových zónách bylo postupně vytvořeno 2000 nových pracovních míst, která také podpořila tzv. druhotnou zaměstnanost u subdodavatelů na území města a jeho okolí.

Tab. č. 51: Průmyslové zóny v Olomouci, 2016

Průmyslové zóny a nájemní haly	Plocha	Využívaná plocha	Funkční náplň	Poznámka
Průmyslová zóna Šlechtitelů	16,8 ha	100% zarezervována	Výroba a služby	Otevření investorům v roce 2006, aktuálně obsazeno cca 26 investory. Zóna určena pro malé a střední firmy z výrobní sféry, služby zde poskytuje podnikatelský inkubátor.
Technologický park Olomouc - Hněvotín	50 ha	31 ha, 62 %	Podnikatelské a technologické parky	Otevření investorům cca v roce 2007. Část pozemků v zóně v rámci 1. etapy (50ha) obsadili 4 investoři, na navazující větší části území jsou postupně budovány nájemní haly o celkové rozloze cca 80 tis. m ² určené pro výrobu a logistiku. Dokončené halové prostory jsou již obsazené, budované prostory částečně rezervované. V rámci další etapy zóny je zamýšleno vybudování Národního biomedicínského a biotechnologického parku. Spolupráci v rámci tohoto projektu stvrdily podpisem Memoranda Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (agentura CzechInvest), statutární město Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, Fakultní nemocnice Olomouc, Klastř MedChemBio a Technologický park a.s. Realizace je podmíněna změnou územního plánu, která se dosud potýká s nesouhlasným stanoviskem MŽP s ohledem na ochranu ZPF.

Průmyslové zóny a nájemní haly	Plocha	Využívaná plocha	Funkční náplň	Poznámka
Průmyslová zóna Železniční	17 ha	12 ha, 70 %	Výroba, sklady, výrobní služby	Aktuálně obsazeno cca 8 investory. Zóna je téměř zaplněna, zbývající volné pozemky si aktuálně rezervovala jedna z firem pro svůj další rozvoj.
Průmyslová zóna Keplerova	17 ha	100% obsazena		Otevření investorům v roce 2000, aktuálně obsazeno cca 11 investory. Zóna vznikla jako rekonverze území bývalého cukrovaru (brownfield). V souvislosti s realizací zóny vybudované městem došlo k postupnému obsazování navazujícího území dalšími firmami.
Průmyslová zóna Pavelkova	10,5 ha	100% obsazena		Otevření investorům v roce 1992, aktuálně obsazeno cca 4 investory se zahraniční majetkovou účastí a dalšími firmami v navazujícím území.
P3 Olomouc	10 ha	8 ha, 80 %	Areál výroby a služeb	Otevření investorům v roce 2009, aktuálně obsazeno cca 7 investory s převažujícími aktivitami v oblasti logistiky, částečně jsou v parku zastoupeny i výrobní aktivity. V rámci zóny je poslední volná plocha, na které je momentálně připravována výstavba nájemní haly o rozloze 4 700 m. Vlastník zóny usiloval také o další expanzi v navazujícím území, kterou se však z důvodu zamítavého stanoviska MŽP ČR k záboru zemědělského půdního fondu nepodařilo i přes opakovanou podporu ze strany města zrealizovat.
Kasárna Neředín	11,5 ha	probíhá revitalizace		Zdevastovaný areál s ekologickými zátěžemi, který v minulosti využívala sovětská armáda, město se postupně snaží revitalizovat za účelem vybudování prostoru vhodného pro realizaci podnikatelského a technologického parku, s podílem občanského vybavení.
Olomouc - Holice - Příkopy jih	70 ha	25 ha, 36,5 %	Průmyslová výroba, logistika	Problematicky řešené území s velmi roztržitou vlastnickou strukturou desítek vlastníků úzkých pozemků a související kapitálová náročnost. O přípravu území se v uplynulém období marně pokoušely i developerské společnosti.

Zdroj: www.olomouc.eu/podnikatel

Průmyslové zóny – Keplerova a Pavelkova, které v uplynulém období připravilo město, jsou již zcela obsazené. Kromě podmínek pro zahraniční investory a větší firmy připravilo město také zainvestované plochy pro podporu menších místních firem. Společně s Univerzitou Palackého byl v roce 2006 dokončen projekt 16 ha průmyslové zóny Šlechtitelů a podnikatelského inkubátoru. V roce 2015 byl zprovozněn druhý objekt podnikatelského inkubátoru jako součást Vědeckotechnického parku UP.

Významnou rozvojovou aktivitu představuje Technologický park Olomouc-Hněvotín, jehož developerem je místní stavební firma GEMO OLOMOUC spolupracující v rámci projektu se společností VGP. Prostory pro logistiku a lehkou výrobu jsou k dispozici také v areálu P3 Olomouc společnosti PointPark Properties. Další příležitosti pro firmy z oblasti logistiky a lehké výroby by měla v nejbližších letech nabídnout také nově budovaná zóna BIA Service Park Bystrovany umístěná blízko za hranicí katastru města (lze předpokládat možnosti uplatnění pro pracovníky a případně i firmy z Olomouce).

V Olomouci je také rostoucí nabídka kancelářských prostor jako výhodná příležitost pro investory působící zejména v oblasti strategických služeb, outsourcingu a dalších činnostech administrativního charakteru. Příležitosti pro atrakci tzv. BSS investorů do města a související budování center sdílených podnikových služeb umocňuje také spektrum cizojazyčně vzdělaných absolventů Univerzity Palackého. Mezi největší kancelářské projekty patří CPI City Centre Olomouc (multifunkční komplex s kongresovým centrem), BEA Centrum (moderní kancelářské prostory s ambicí akcelerace podnikání), Salmův palác (kompletně zrekonstruovaná historická budova) a další.

Maloobchodní síť

Pro mapování maloobchodní sítě v Olomouci byly využity závěry z diplomové práce Čiháková, L. (2016): Proměny maloobchodní sítě v intraurbánní struktuře města Olomouc v období globalizace maloobchodu, diplomová práce, Olomouc.

Z dokumentu vyplývá, že maloobchodní síť města Olomouce prošla během dvaceti let rozsáhlými změnami, které se týkaly změny počtu prodejních jednotek, prodejní plochy, sortimentu zboží a v neposlední řadě změně v nákupním chování spotřebitelů.

Na základě průzkumu maloobchodní vybavenosti města bylo na území města Olomouce k 29. 2. 2016 evidováno celkem 777 prodejních jednotek o celkové prodejní ploše 275 375 m². Mezi lety 1998 a 2016 se prodejní plocha zvýšila téměř dvojnásobně, což je dáno nárůstem podílu velkoplošných maloobchodních jednotek. Jedná se např. o 4 velkoplošné maloobchodní jednotky OC Haná, Galerie Šantovka, Olomouc City nebo Olympia, jejichž podíl na celkové prodejní ploše zájmového území je 61 %. Došlo tak k výraznému nárůstu plošného standardu města Olomouce, který je v současné době nejvyšší v ČR (2 750 m²). Plošný standard vyjadřuje prodejní plochu připadající na 1 000 obyvatel.

Naopak obchodní funkce středu města upadá. Dle provedeného průzkumu se v centru nacházelo celkem 299 prodejních jednotek o prodejní ploše 35 165 m². Přestože se

prodejní plocha v centru zvýšila, počet prodejen se v centru snížil mezi lety 1998 a 2016 o ¼. Podíl prodejní plochy městského centra na celkové prodejní ploše města klesl z 60 % v roce 1987 na 35 % v roce 1998 a 13 % v roce 2016. Tento pokles je dán zejména právě díky nárůstu velkoplošných maloobchodních jednotek a změnám v chování spotřebitelů. Stav maloobchodní sítě má vliv na spokojenost občanů se základní vybaveností města a je úzce provázán s tématy urbanismu (viz kapitola 3.6.9).

Tab. č. 52: Kapacita maloobchodní sítě ve městě Olomouci a v jeho centru v letech 1987, 1998 a 2016

	město Olomouc			městské centrum		
	1987	1998	2016	1987	1998	2016
Počet obyvatel	106 526	103 840	100 154	5 251	4 495	4 443
Počet prodejen	404	1 053	777	204	402	299
Prodejní plocha v m ²	39 764	87 897	275 375	23 482	30 979	35 165
Plošný standard v m ²	373	846	2 750	4 472	6 892	7 915

Zdroj: Čiháková, L. (2016): Proměny maloobchodní sítě v intraurbání struktuře města Olomouc v období globalizace maloobchodu, diplomová práce, Olomouc.

Brownfields

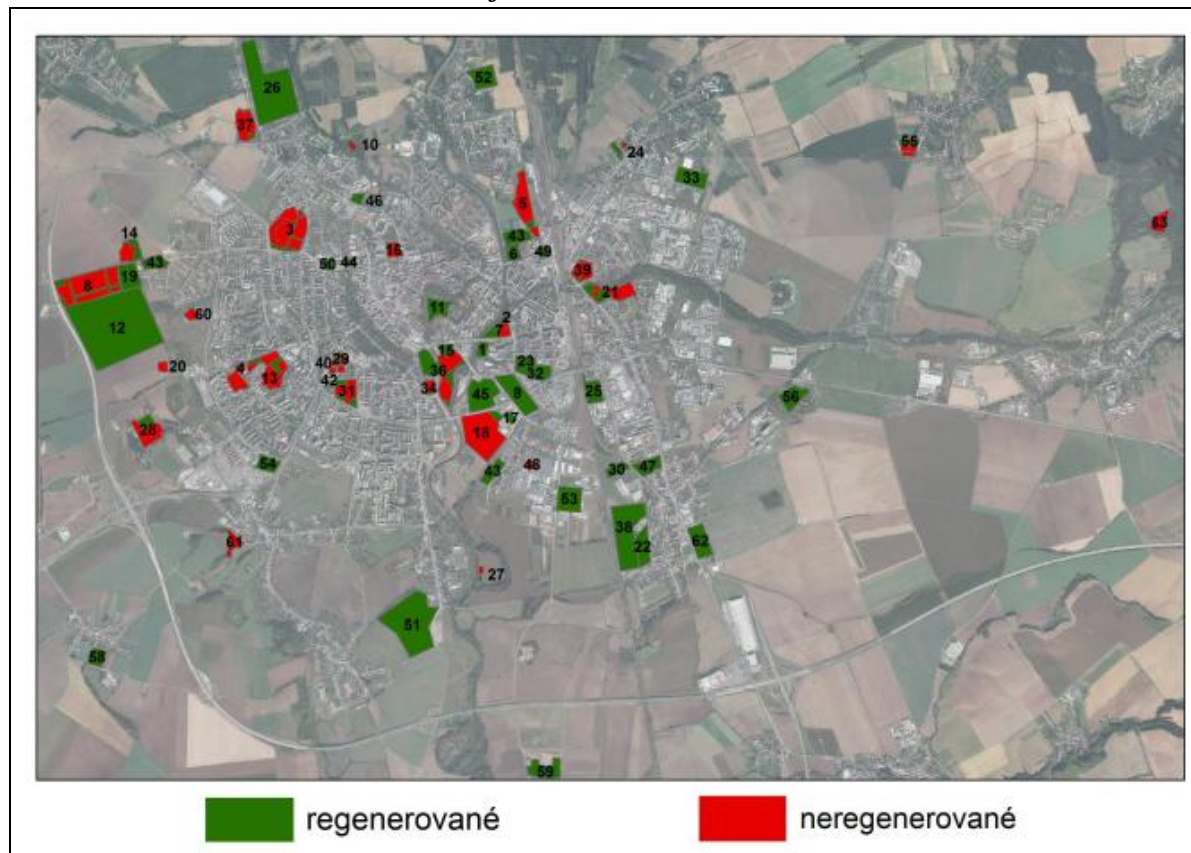
Město Olomouc je velmi aktivní při řešení problémů s nevyužitými areály, tzv. brownfields. Ve městě dochází v postupné revitalizaci ploch z kategorie brownfields. Na základě mapování nevyužitých areálů pro potřeby ÚPnSÚ v roce 1998 a 2011 je tento posun patrný. V roce 1998 bylo evidováno 63 ploch typu brownfields, v roce 2011 těchto ploch bylo pouze 35. Většinu ploch tvořily brownfields průmyslové, armádní a zemědělské. Většina opětovně využitých brownfields byla využita pro oblast průmyslu a služeb. Pro účely pořízení nového Územního plánu Olomouce bylo vytipováno 49 lokalit vhodných pro přestavbu (jedno území může být rozděleno i na několik lokalit).

Tab. č. 53: Opětovné využití brownfields v Olomouci

Typ	Evidované brownfields v 1998		Opětovně využitě brownfields v roce 2011		Podíl opětovně využitých brownfields v 2011 (v %)	
	Počet	Rozloha (ha)	Počet	Rozloha (ha)	Počet	Rozloha (ha)
armáda	20	146,1	8	61,6	40,0	42,2
průmysl	22	165	11	121,6	50,0	73,7
rezidence	2	14,6	2	14,6	100,0	100,0
služby	3	16,7	3	16,7	100,0	100,0
zemědělství	16	114	11	100	68,8	87,7
Celkem	63	456,4	35	314,5	55,6	68,9

Zdroj: Bc. Karl, D.: Brownfields v Olomouci – Vývoj, současný stav a perspektivy využití, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, 2014

Obr. č. 12: Srovnání databáze brownfields v roce 1998 a 2011 na území města Olomouce

Zdroj: Bc. Karl, D.: Brownfields v Olomouci – Vývoj, současný stav a perspektivy využití, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, 2014

S revitalizací nevyužitých areálů brownfields počítá i Územní plán Olomouce, který navrhuje jiné využití pro 143,6 ha nevyužitých zastavěných ploch. Největší plocha pro nové využití je určena pro smíšenou obytnou funkci (83,52 ha). Plocha o výměře 21,11 ha je určena pro smíšenou výrobní funkci, dále pak 19,68 ha pro funkci veřejného vybavení, 13,33 ha jako plocha veřejné rekreace a 6,0 ha jako další plochy. Rekultivace dalších zdevastovaných ploch je navržena na 35,67 ha, přičemž 22,30 ha bude využito pro rekreaci a 13,38 ha je navrženo k navrácení do smíšeného nezastavěného území (zejména k zemědělskému využití).

Na základě mapování situace brownfields v průběhu prosince 2014 a ledna 2015 bylo v rámci analytické části Strategie ITI Olomoucké aglomerace jako potenciálně vhodné pro revitalizaci vytipováno 6 brownfields na území města Olomouce o celkové rozloze 80,26 ha.

Tab. č. 54: Brownfields v Olomouci výhledově plánované k revitalizaci

Název lokality	Rozloha (ha)
Bývalé Seliko	4,30
Moravské železářny	30,83
Kasárna Neředín	16,03
Řepčín Kopaniny - bývalá Benzina	6,10

Název lokality	Rozloha (ha)
VOP Baumax	19,30
Sladovna Holice	3,70

Zdroj: Olomoucký kraj, ITI Olomoucké aglomerace

Poznámka: Národní databáze brownfields (spravovaná agenturou CzechInvest) eviduje na území města tři brownfields: Kasárna Neředín, Bývalý areál Nealko, pozemky v areálu Moravských železáren.

Průzkum podnikatelského prostředí

Město Olomouc provádí od roku 2000 pravidelně jednou za 2 roky průzkum podnikatelského prostředí mezi významnými podnikatelskými subjekty a disponuje tak unikátní časovou řadou. Průzkumem jsou získávány informace zejména o bariérách rozvoje firem, spokojenosti s pracovní silou, příkladům spolupráce s městem i výhledu do budoucna. **Následující část vychází z výsledků Průzkumu podnikatelského prostředí za rok 2016 zpracovaného společností Berman Group⁴.** V rámci tohoto průzkumu bylo mapování provedeno mezi 37 firmami vybranými ze souboru cca 100 nejvýznamnějších zaměstnavatelů v průmyslu a strategických službách doplněného o skupinu malých firem s růstovým potenciálem.

Průzkum potvrdil informace získané ze statistických dat zmíněné v kapitolách výše, a to že rostou výkony a zaměstnanost. Firmy zvyšují výkony a vytvářejí pracovní místa, zejména průmyslové podniky mají zajištěné zakázky i do budoucna a téměř narážejí na limity rozvoje v místě. Z hlediska zaměstnanosti celkově rostl počet pracovníků firem, nicméně jednotlivé podniky prošly různým vývojem. Šest zkoumaných firem za posledních 5 let propustilo 5 a více procent pracovníků. Situace ve službách byla negativně ovlivněna snižováním stavů v jedné velké firmě. **Významným pozitivem je i skutečnost, že se v Olomouci nacházejí firmy, které mají aspiraci k vůdcovství změn na světovém trhu.** Na základě hodnocení vize a zdroje konkurenční výhody zpracovatel průzkumu rozlišil firmy do 4 kategorií, přičemž **většina zkoumaných firem (20) má ambici být v popředí změn na světovém trhu** (firma lídr = 4) nebo hledá a zkouší nová řešení (firma průkopník =7) či konkuruje lídrům díky rychlým reakcím (firma následovatel = 9).

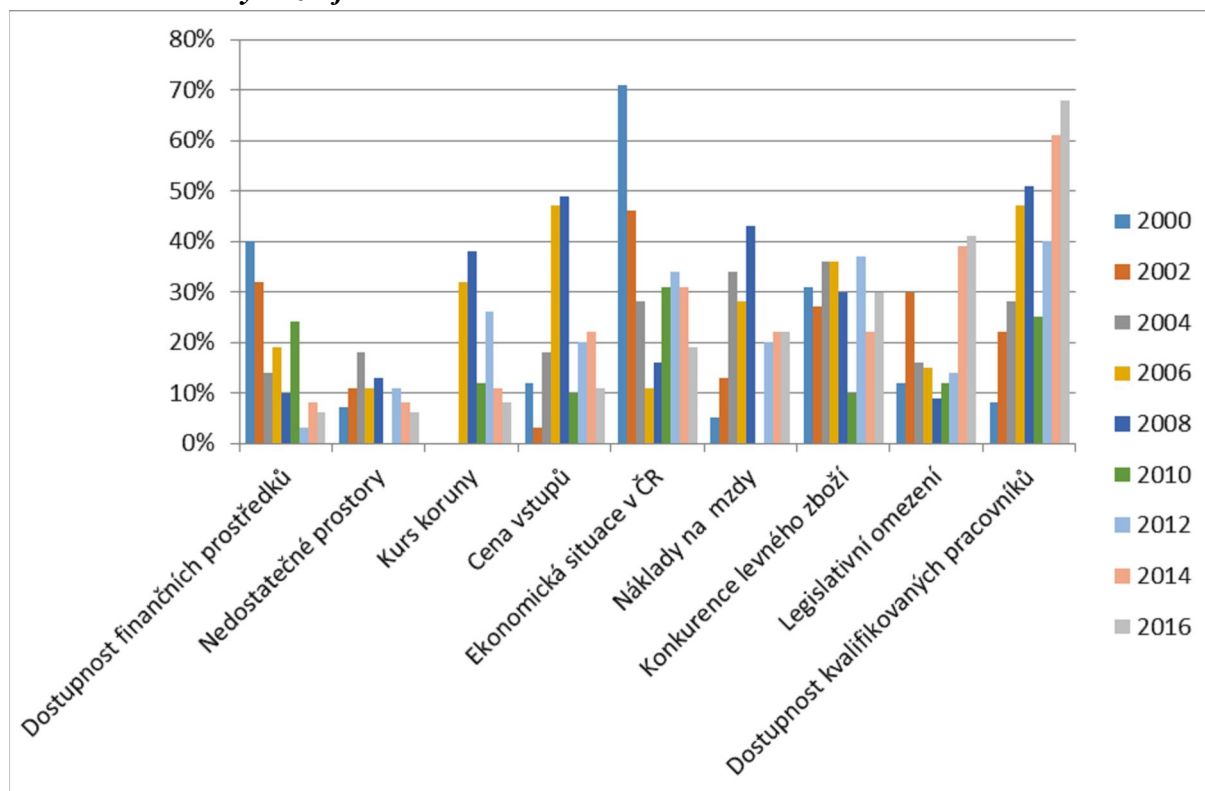
Z dalších zjištěných pozitiv průzkum uvádí, že trvale roste podíl firem, které se snaží na trhu prosadit cestou inovací. **Zvyšuje se počet pracovníků ve VaV (což opět potvrzují i statistická data) i spolupráce s akademickým sektorem (s významnou úlohou Univerzity Palackého).** Téměř 84 % (31 zkoumaných podniků) mají zaměstnance ve vývoji, kteří se zabývají vývojem nových výrobků, výrobních procesů nebo konstrukčním a technologickým přizpůsobením výrobků zákazníkům. I přes často „nevhodné“ zaměření Univerzity Palackého průzkum objevil 6 firem, které spolupracují na otázkách výzkumu a vývoje, což je stejný počet, jako s VUT Brno. Podniky pravidelně investují do modernizace technologií či rekonstrukce nemovitostí. Celková výše

⁴Průzkum podnikatelského prostředí v Olomouci, zpráva za rok 2016, Berman Group, říjen 2016
<http://www.olomouc.eu/podnikatel/profil-mesta-a-informace-pro-investory/pruzkum-podnikatelskeho-prostredi>

připravovaných investic dosahuje téměř 1,8 mld. Kč. Tři strojírenské firmy uspěly se žádostí o investiční pobídky MPO. **Nedostatek pracovní síly v požadované kvalifikaci vede firmy k aktivní spolupráci se středními a vysokými školami** a hledání nových způsobů přípravy kvalitních absolventů.

Z průzkumu podnikatelského prostředí v roce 2016 vyplývá, že **největším a nejčastěji zmiňovaným problémem je za poslední roky již druhým sledováním po sobě dostupnost kvalifikovaných pracovníků**, kterou vnímá 68 % dotázaných (100 % ve stavebnictví, nejméně naopak ve službách). **Dle hlavních negativních zjištění zprávy podniky ve městě opakovaně kritizují nedostatek pracovníků v řadě technických profesí a řemesel.** Častěji také chybí technici s jazykovou výbavou, pracovníci s nejvyšší kvalifikací (do vedení firem) a hrozí odchod do důchodu početné skupiny dělníků a techniků 50+. Trvá nespokojenost s kvalitou absolventů středních škol (přes některé pozitivní výjimky). **Na druhém místě podle četnosti byla z hlediska bariér rozvoje firem uváděna legislativní omezení** (41 % dotázaných, častěji ve službách a u nestrojírenských firem). Zmiňována byla nákladnost a složitost legislativy ve vztahu k nanotechnologiím, EIA, novely stavebního zákona, zákona o veřejných zakázkách. Jako **třetí nejčastěji uváděnou bariéru rozvoje uvedly firmy „konkurenci levného a méně kvalitního zboží“**, kterou nejčastěji zmiňují strojírenské firmy. Další v pořadí jsou „náklady na mzdy“ (22 %) a „ekonomická situace v ČR“ (19 %).

Obr. č. 13: Bariéry rozvoje 2000–2016

Zdroj: Průzkum podnikatelského prostředí v Olomouci, zpráva za rok 2016, Berman Group, říjen 2016
<http://www.olomouc.eu/podnikatel/profil-mesta-a-informace-pro-investory/pruzkum-podnikatelskeho-prostredi>

Nedostatečné prostory uvádělo pouze cca 7 % oslovených. Převážná většina (73 %) podniků vlastní své nemovitosti, nicméně 13 odpovědělo, že bude potřebovat nemovitosti nové k rozšíření své produkce. Na základě průzkumu byla v dohledné době predikována poptávka po 50 tis. m². Tato plocha není momentálně v Olomouci k dispozici, proto jsou firmy ochotné uvažovat o využití brownfields, v případě neúspěchu i o rozvoji mimo Olomouc. Čtyři firmy, které jsou nuceny uvažovat o ukončení podnikání na Olomoucku, mají především problém s územním plánem a nedořešenou dopravní infrastrukturou. **Rozvojové plány několika podnikatelských subjektů zapojených do průzkumu jsou podle vyjádření jejich zástupců v ohrožení kvůli problémům s územním plánem** (např. potřeba vrácení ploch firmy do smíšené výrobní zóny, nových ploch pro výstavbu průmyslových celků nebo plán vybudovat novou spojovací ulici) **a nepřípravenými plochami. Za negativní zjištění průzkum označil i dopravní infrastrukturu.** Rostoucí dopravní zátěž (částečně způsobená rozvojem skladů ve městě) vede k nespokojenosti podniků s dopravní dostupností. Stále trvají bodové závady (jednotlivé silnice, chodníky, mosty).

Kulturní a kreativní průmysl

Speciální kapitola je věnována v Olomouci kulturnímu a kreativnímu průmyslu, který zde má významný potenciál. V roce 2016 proběhlo detailní mapování kulturního a kreativního průmyslu v okrese Olomouc. Studie vznikla za podpory Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouckého kraje a statutárního města Olomouc. **Následující klíčová zjištění vycházejí ze závěrečné zprávy „Palaščák, R. a kol: Kulturní a kreativní průmysl na Olomoucku, Univerzita Palackého v Olomouci, 2016“.**

Odvětví zahrnutá do konceptu kulturně kreativního průmyslu (KKP) se opírají zejména o lidskou kreativitu, jejichž výstupy obohacují svou přidanou hodnotou ostatní hospodářská odvětví a mohou být zdrojem technologických i netechnologických inovací (kreativní a digitální ekonomika). Tato odvětví přispívají také k rozvoji společnosti, ekonomickému růstu a zaměstnanosti. KKP je považován za jedno z nejdynamičtější se rozvíjeních odvětví evropské ekonomiky. Mezi hlavní charakteristiky KKP, které mohou být výhodou, je možné označit nízké investiční náklady, vysokou flexibilitu pracovní síly, budování kulturního kapitálu, navýšení konkurenceschopnosti návazných průmyslových odvětví, kultivaci sociálního kapitálu, nízkou zátěž pro životní prostředí a vysokou míru přidané hodnoty produktů.

Velmi výhodné podmínky pro rozvoj kulturního a kreativního průmyslu ovlivňuje v Olomouci nejen orientace vzdělávacího systému, ale výrazně přispívá i existence kulturních a památkových center vytvářejících specifickou atmosféru a zázemí pro kreativní podnikání.

Tab. č. 55: *Subjekty kulturního a kreativního průmyslu na Olomoucku v roce 2015*

Sektor	Odvětví	Počet subjektů	Zaměstnanost	Obrat (mil. Kč)
Kulturní sektor	Scénická umění	53	354	213,5
	Výtvarné umění	123	136	33,3
	Kulturní a umělecké vzdělávání	47	454	158,05
	Kulturní dědictví	75	562	331,7
Kulturní průmysl	TV a rozhlas, film a video	67	193	179,3
	Hudba	120	185	112,9
	Literatura, knihy a tisk	302	1 005	1 312,5
Kreativní průmysl	Vývoj softwaru	130	1 242	1 672,2
	Architektura	113	328	226,6
	Oděvnictví a módní design	41	201	63,05
	Design	74	147	135,35
	Reklama	66	368	284,2
Celkem		1 211	5 175	4 722,65

Zdroj: Palaščík, R. a kol: Kulturní a kreativní průmysly na Olomoucku, Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, www.kreativniolomouc.cz

Na základě výše zmíněné studie v okrese Olomouc působí v kulturním a kreativním průmyslu 1 211 soukromých firem, veřejných institucí, neziskových organizací, živnostníků a dalších subjektů, přičemž drtivá většina aktivních subjektů funguje v krajském městě či jeho bezprostřední blízkosti. Celkový roční obrat těchto subjektů je odhadován na 4,7 mld. Kč a pracuje v nich více než 5 tis. osob.

Díky dlouhodobé tradici humanitního vzdělávání je specifikem Olomouce silná pozice knih, tisku a literární tvorby, které je z hlediska počtu subjektů nejsilnějším odvětvím (302), zaměstnává cca 1000 osob a v porovnání s ostatními odvětvími vykazuje 2. nejvyšší obrat. Toto odvětví je tvořeno zejména vydavateli, nakladateli, tiskárnami, knihkupci, ale také spisovateli a překladateli.

Druhým významným odvětvím je vývoj softwaru, ve kterém funguje 130 subjektů, zaměstnává nejvyšší počet osob a je dominantním odvětvím při porovnání obratu (1,6 mld.). Původní předpoklad, že lidský potenciál je významně stahován do Brna jako centra informačních technologií, nebyl plně naplněn a může se jednat o lokálního tahouna ekonomiky.

Významnou pozici má i odvětví kulturní dědictví, které je na 3. místě při porovnání zaměstnanosti (562) a se značným odstupem vykazuje 3. nejvyšší obrat (332 mil. Kč). Toto je dáno přítomností druhé největší památkové rezervace, historickému odkazu, hustou sítí knihoven, muzeí i archivů s inovačním potenciálem.

Významného podílu na obratu dosahují i reklama (284 mil.) a architektura (226 mil.). Z hlediska zaměstnanosti se u převážné většiny aktivních subjektů napříč odvětvími KKP jedná o jednotlivce bez dalších zaměstnanců, případně o mikropodniky s dvěma až pěti zaměstnanci.

Vzhledem k dlouhodobému humanitnímu zaměření města Olomouce i celoevropským trendům může být KKP významným zdrojem inovací i akcelerátorem místního rozvoje. Ze studie dále vyplývá, že tyto **subjekty napříč odvětvími by přivítaly podporu programů umožňujících větší propojení praxe s přípravou na všech typech škol (zejména v oblasti softwaru, módy či médií) a intenzivnější podporu kreativního myšlení a estetiky ve vzdělání.** Za velmi výraznou bariérou spatřují **absenci reálného či virtuálního prostoru pro tvorbu**, setkávání, networking, vytváření spoluprací, obchodních příležitostí a komunity. Inspirací může být kreativní centrum, které lze najít v řadě evropských i českých měst (např. Praha, Plzeň, Zlín). Součástí kreativních center bývají inkubátory pro začínající podnikatele v kreativních odvětvích, nájemní ateliéry. V neposlední řadě subjekty KKP vyjádřily **silný zájem vstupovat do veřejného prostoru a do veřejné debaty** (v oblasti architektury, urbanismu, kulturní politiky města, propagace Olomouce a regionu, praktického vzdělávání).

4.3.3.3 Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanosti lze sledovat veličinami podíl nezaměstnaných osob a počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. Podíl nezaměstnaných osob udává podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu ve stejném věku (v %) a nahradil ukazatel míra registrované nezaměstnanosti používaný do roku 2013. **Olomoucký kraj se řadí dlouhodobě mezi kraje s nadprůměrnou nezaměstnaností**, která byla od roku 2010 třetí nejvyšší v rámci České republiky, od března 2016 došlo k posunu na páté místo. Okres Olomouc i město Olomouc v rámci kraje patřily v minulosti mezi oblasti s nižší nezaměstnaností, v letech 2006 – 2008 se dokonce nezaměstnanost ve městě dostala pod úroveň v ČR. Nicméně po roce 2010 se opět nezaměstnanost města i okresu pohybuje nad úrovní ČR.

Tab. č. 56: Vývoj míry nezaměstnanosti/podílu nezaměstnaných osob v % k 31. 12.

	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Olomouc	5,3	3,7	7,7	.	9,0	6,3
Okres Olomouc	5,6	4,3	8,2	8,1	8,5	5,7
Olomoucký kraj	6,4	4,9	9,1	8,9	8,8	5,9
Celkem ČR	5,7	4,5	7,4	7,4	7,5	5,2

Zdroj: ČSÚ, Úřad práce ČR, MPSV, Zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady
Poznámky: „.“ hodnota nezjištěna.

Při porovnání podílu nezaměstnaných osob s městy obdobné velikosti dosahuje Olomouc vyšších hodnot. Ve sledovaných letech byla hodnota tohoto ukazatele v Olomouci mezi sledovanými velkými městy druhá nejvyšší (vyjma roku 2008, kdy vyšších hodnot dosáhl Liberec). Dlouhodobě nejvyšších hodnot dosahuje Ústí nad Labem. Naopak suverénně nejnižší hodnoty mají dlouhodobě České Budějovice, nižší hodnoty vykazuje i Hradec Králové. **V regionálním srovnání je dlouhodobě vyšší míra nezaměstnanosti v Přerově, naopak na výrazně nižších hodnotách se podíl**

nezaměstnanosti drží v Prostějově.

Tab. č. 57: Vývoj míry nezaměstnanosti/podílu nezaměstnaných osob v %, srovnání měst k 31. 12.

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Prostějov	Přerov
2006	5,3	4,9	3,1	3,5	9,5	4,1	8,3
2008	3,7	4,1	2,9	2,6	7,2	3,1	6,0
2010	7,7	7,3	5,0	5,1	10,9	7,4	9,3
2012	.	.	.	.	.	.	.
2014	9,0	8,0	5,5	6,5	13,0	7,4	11,3
2016	6,3	5,7	3,4	4,0	9,2	4,3	8,5

Zdroj: VDB ČSÚ

Poznámky: „.“hodnota nezjištěna.

Počet uchazečů na jedno pracovní místo se pohybuje v okrese Olomouc dlouhodobě nad hodnotou celorepublikového průměru, v některých letech pak velmi výrazně. Nejhorších hodnot vykazoval okres Olomouc v roce 2012, kdy byl počet uchazečů na 1 pracovní místo pětinasobný než hodnota za ČR. Roky 2009 – 2010 byly ve znamení zahájení masového propouštění z důvodu výrazného poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněných světovou hospodářskou krizí, jejíž dozvuky pokračovaly až do let 2012–2013. Nad průměrem byl okres Olomouc v roce 2008, 2010 a 2014, kdy se rozdíl přibližoval dvojnásobným hodnotám. V roce 2016 se situace více stabilizovala. Počet uchazečů na jedno pracovní místo byl 3,4 v okrese Olomouc, v ČR pak 2,7.

Tab. č. 58: Počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné pracovní místo k 31. 12.

	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Olomouc	4,4	7,9	20,6	.	11,4	3,1
Okres Olomouc	4,8	6,7	31,3	85,6	16,6	3,4
Olomoucký kraj	6,5	8,1	33,7	48,3	13,3	3,9
ČR	4,5	3,7	17,7	15,2	9,0	2,7

Zdroj: VDB ČSÚ

Poznámky: „.“hodnota nezjištěna.

V roce 2016 byl počet uchazečů o zaměstnání v Olomouci 4429. Na jedno pracovní místo připadalo 3,1 uchazečů, což je hodnota pod okresním i celorepublikovým průměrem. Nízká hodnota byla dána zejména výrazným zvýšením počtu volných pracovních míst, který v roce 2016 zaznamenal ve sledovaných letech rekordní hodnotu, a to 1417 míst. Jedná se téměř o dvojnásobek nejvyšší hodnoty ze sledovaných let z roku 2006. Počet uchazečů v roce 2016 oproti roku 2010 a 2014 klesl, ale stále se nerovná nižším hodnotám dosahovaných např. v letech 2006 a 2008. Téměř 40 % tvoří dlouhodobě nezaměstnaní a jejich podíl se oproti roku 2006 zvýšil o 6,6 %. Naopak se oproti roku 2006 snížil podíl nezaměstnaných absolventů z 5,9 % na 3,9 % v roce 2016. Snížil se také podíl mladších 25 let. O 4,7 %

se zvýšil podíl uchazečů starších 50 let.

Tab. č. 59: Vývoj nezaměstnanosti v Olomouci k 31. 12.

Nezaměstnanost k 31.12.	2006	2008	2010	2014	2016
Počet uchazečů	3 955	2 754	5 593	6 227	4 429
z nich s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	31,6	18,7	30,3	48,3	38,2
z nich absolventi škol (%)	5,9	6,7	5,9	4,5	3,9
z nich mladších 25 let (%)	17,0	16,6	15,4	13,0	11,8
z nich starší 50 let (%)	27,9	31,2	27,2	28,2	32,7
Volná pracovní místa k poslednímu dni v měsíci	894	347	271	545	1 417
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	4,4	7,9	20,6	11,4	3,1

Zdroj: Evidence Krajské pobočky Úřadu práce v Olomouci

Poznámka: Data za rok 2012 nejsou k dispozici.

Z hlediska vzdělání nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání tvoří dlouhodobě osoby vyučené. V roce 2016 jich úřad práce evidoval 1429 (téměř 33 %). Jejich počet je však výrazně nižší než v roce 2010 a 2014. Druhou nejpočetnější skupinou (26 %) jsou osoby se základním vzděláním, jejich počet se v porovnání s rokem 2010 snížil. Třetí nejvíce zastoupenou skupinu tvoří osoby se středoškolským vzděláním – maturitou, jejich podíl je 16 %. **Postupně se však zvyšuje podíl uchazečů o zaměstnání s vyšším vzděláním.** Oproti roku 2006 se zvýšil podíl uchazečů s vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským i doktorským vzděláním.

Tab. č. 60: Vzdelanostní struktura uchazečů o zaměstnání v Olomouci

	2006	2008	2010	2014	2016
Počet uchazečů	3955	2754	5593	6227	4429
(A) bez vzdělání	0	0	0	1	0
(B) neúplné základní vzdělání	2	1	1	2	1
(C) základní vzdělání + praktická škola	1113	677	1355	1592	1167
(D) nižší střední vzdělání	3	2	4	2	0
(E) nižší střední odborné vzdělání	78	50	109	145	107
(H) střední odborné vzdělání (vyučen)	1336	923	1956	2139	1429
(J) střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity a bez vyučení	68	25	34	32	19
(K) ÚSV vzdělání	184	151	274	273	231
(L) ÚSO vzdělání (vyučení s maturitou)	175	124	291	336	211
(M) ÚSO vzdělání s maturitou (bez vyučení)	705	513	994	1064	714
(N) vyšší odborné vzdělání	19	22	41	54	32
(R) bakalářské vzdělání	22	40	78	112	117
(T) vysokoškolské vzdělání	245	218	447	462	387
(V) doktorské vzdělání (vědecká výchova)	5	8	9	13	14

Zdroj: Evidence Krajské pobočky Úřadu práce v Olomouci

Poznámka: Data za rok 2012 nejsou k dispozici.

Na nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce může poukazovat i porovnání struktury uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO. **Zatímco oproti roku 2006 rostly počty uchazečů o zaměstnání z řad pracovníků ve službách a v prodeji, úředníků a pomocných pracovníků, nejvíce klesal počet uchazečů z řad technických a odborných pracovníků a řemeslníků a opravářů.** V roce 2016 největší podíl uchazečů o zaměstnání tvořili pomocní pracovníci 27,4 % (1213), pracovníci ve službách a v prodeji 22,8 % (1009) a úředníci 14,5 % (640).

Tab. č. 61: Struktura uchazečů o zaměstnání v Olomouci podle hlavní třídy CZ-ISCO

	2006		2016	
	n _i	P _i	n _i	P _i
Počet uchazečů	3955	100,0	4429	100,0
tř. 1 zákonodárci a řídicí pracovníci	49	1,2	50	1,1
tř. 2 specialisté	266	6,7	310	7,0
tř. 3 techničtí a odborní pracovníci	441	11,2	386	8,7
tř. 4 úředníci	487	12,3	640	14,5
tř. 5 pracovníci ve službách a prodeji	789	19,9	1009	22,8
tř. 6 kvalifikovaní pracovníci v zem., les. a ryb.	54	1,4	52	1,2
tř. 7 řemeslníci a opraváři	483	12,2	450	10,2
tř. 8 obsluha strojů a zařízení, montéři	257	6,5	301	6,8
tř. 9 pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	1041	26,3	1213	27,4

	2006		2016	
	n _i	P _i	n _i	P _i
tř. 0 zaměstnanci v ozbrojených službách	1	0,0	0	0,0
neuveдено	87	2,2	18	0,4

Zdroj: Evidence Krajské pobočky Úřadu práce v Olomouci

Z hlediska volných pracovních míst (VPM) nejvíce vzrostla poptávka po pracovních ve službách a prodeji (nárůst o 254 VPM) a pomocných a nekvalifikovaných pracovních (nárůst o 107 VPM). Paradoxem je, že tyto skupiny tvoří největší podíl uchazečů o zaměstnání. Otázkou ale zůstává jejich připravenost a schopnost vstoupit na regulérní trh práce (pracovní návyky, zdravotní omezení, motivace, apod.). Výrazně také narostla poptávka po obsluze strojů a zařízení, montérech (nárůst o 104 VPM), technických a odborných pracovních (nárůst o 74 VPM) a specialistech (nárůst o 55 VPM). I když VPM oproti roku 2006 klesla, tak stále je v Olomouci nedostatek řemeslníků a opravářů. Tato VPM tvořila v roce 2016 cca 14 % evidovaných volných pracovních míst.

Tab. č. 62: Volná pracovní místa v Olomouci podle hlavní třídy CZ-ISCO

	2006		2016	
	n _i	P _i	n _i	P _i
volná pracovní místa	894	100,0	1417	100,0
tř. 1 zákonodárci a řídící pracovníci	31	3,5	20	1,4
tř. 2 specialisté	47	5,3	102	7,2
tř. 3 techničtí a odborní pracovníci	111	12,4	185	13,1
tř. 4 úředníci	55	6,2	69	4,9
tř. 5 pracovníci ve službách a prodeji	88	9,8	340	24,0
tř. 6 kvalifikovaní pracovníci v zem., les. a ryb.	1	0,1	2	0,1
tř. 7 řemeslníci a opraváři	276	30,9	203	14,3
tř. 8 obsluha strojů a zařízení, montéři	168	18,8	272	19,2
tř. 9 pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	117	13,1	224	15,8
tř. 0 zaměstnanci v ozbrojených službách	0	0,0	0	0,0

Zdroj: Evidence Krajské pobočky Úřadu práce v Olomouci

4.3.3.4 Shrnutí

Zaměstnanost

- Přestože podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva v posledních letech klesá v celé ČR, hodnoty za Olomouc se pohybují nad průměrem Olomouckého kraje i ČR a tento pokles je ve srovnání s ostatními městy jeden z nejnižších.
- V Olomouci je vzhledem k administrativní funkci i geografické poloze v centrální části Moravy silně zastoupen sektor veřejných služeb reprezentovaný kvalitními vzdělávacími,

zdravotnickými a sociálními zařízeními.

- V terciárním sektoru, který zaměstnává největší podíl obyvatel, je dle SLDB zaměstnáno 67,6 % pracovníků, což je výrazně nad úroveň Olomouckého kraje i nad celorepublikovým průměrem. Vyšší podíl zaměstnaných v terciéru vykazuje Olomouc i při porovnání s vybranými městy.
- V odvětvích průmyslu pracuje v Olomouci 17,6 % zaměstnanců, jedná se o výrazně nižší podíl než celorepublikový průměr a než byl zaznamenán ve srovnatelně velkých městech.
- Velmi výraznou skupinu tvoří zaměstnaní v obchodu (11,7 %), ve zdravotní a sociální péči (9,9 %), ve vzdělání (9,5 %) a v oblasti nemovitostí, vědecké a administrativní činnosti (9,1 %). Právě oblasti zdravotní a sociální péče a vzdělání zaznamenaly nejvyšší nadprůměrný rozdíl oproti celorepublikovým hodnotám (rozdíl téměř 3,5 %). Výrazně nadprůměrný je v Olomouci také podíl zaměstnaných ve veřejné správě, obraně a sociálním zabezpečení. Ten tvoří 7,9 %, což je o 2 % více než je republikový průměr.
- Pod hranicí celorepublikového průměru je v Olomouci zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu, ve stavebnictví a mírně také v odvětví ubytování, stravování a pohostinství.
- Podíl zaměstnaných v odvětví vzdělávání je v Olomouci nejvyšší mezi vybranými srovnatelnými městy. Ve srovnání s vybranými městy klesala zaměstnanost v Olomouci výrazněji v odvětvích zemědělství, průmyslu a mírně ve stavebnictví.
- Největšími zaměstnavateli jsou Fakultní nemocnice Olomouc a Univerzita Palackého, které jako jediné na území města Olomouce zaměstnávají více než 3000 zaměstnanců.

Podnikání a podnikatelská infrastruktura

- Ke konci roku 2016 bylo v Olomouci evidováno 14 092 registrovaných podniků se zjištěnou podnikatelskou aktivitou, z toho podle právní formy 73,6 % tvořily fyzické osoby a 26,4 % právnické osoby. Podíl právnických osob je v Olomouci vyšší než krajský a republikový průměr. Míra podnikatelské aktivity byla v Olomouci vyšší než udávaná hodnota za Olomoucký kraj i ČR.
- Z hlediska převažující činnosti působí v Olomouci nejvíce subjektů v odvětví profesních vědeckých a technických činností (19,3 %, 2 717 podniků), což výrazně převyšuje celorepublikový průměr a je nejvyšší mezi vybranými velkými městy.
- Z hlediska právní formy dominují v Olomouci fyzické osoby (9 809 subjektů), společnosti s ručením omezeným (3 273 subjektů) a akciové společnosti (250 subjektů). Při srovnání s ostatními městy je v Olomouci akciových společností nejvíce (250), stejně tak se zde nachází nejvyšší počet nadací a nadačních fondů (17). Vysoký je v Olomouci počet církevních organizací (25).
- Ve srovnání s vybranými velkými městy se Olomouc vyznačuje vyšším podílem mikropodniků (2 950), malých podniků (505) a středních podniků (150). Jedná se o nejvyšší hodnoty mezi vybranými městy.
- V Olomouci prakticky neexistují soukromé firmy nad 1000 zaměstnanců a rovněž mezi

subjekty s 250–1000 zaměstnanci jsou hojně zastoupeni zaměstnavatelé z veřejného sektoru (veřejná správa, doprava a spoje, služby).

- Počet firem nad 100 zaměstnanců v posledních 5 letech vzrostl o 9 subjektů, počet zaměstnanců v těchto firmách narostl o cca 18 %. Výrazný nárůst zaznamenal sektor služeb.
- Oproti roku 2011 nejvíce přibýlo obecně prospěšných společností, společností s ručením omezeným a spolků. Počet podnikatelských subjektů vzrostl o téměř 4 %.
- V Olomouci vzniklo relativně velké množství prostorů pro průmyslovou výrobu a další podnikatelské aktivity. Podnikatelské zóny zabírají téměř 202 ha. Podnikatelské zóny budované kolem r. 2000 nevznikly většinou tzv. „na zelené louce“, ale jako revitalizace tzv. území brownfields (průmyslová zóna Keplerova), nebo jako intenzifikace využití územních rezerv v návaznosti na původní areály (průmyslové zóny Pavelkova, Železniční, Šlechtitelů). Všechny městem podporované podnikatelské zóny jsou již zcela obsazené. Prostory pro podnikání nabízejí momentálně pouze soukromí vlastníci, a to výhradně v rámci stávajících a připravovaných nájemních hal (Technologický park Olomouc-Hněvotín, P3 Olomouc, BIA Service park Bystrovany, Řepčín–Kopaniny). V Olomouci je v posledních letech poptávka po menších pozemcích do vlastnictví firem (zejména pro lehkou výrobu a služby), pro kterou neexistuje odpovídající nabídka. Současnou snahou města je připravit menší podnikatelskou zónu v místě bývalých Kasáren Neředín (brownfield) na pozemcích ve vlastnictví města.
- Většina ploch ve městě (60-70 %) z kategorie brownfields je postupně revitalizována. K další revitalizaci bylo v rámci Strategie ITI Olomoucké aglomerace vytipováno 6 brownfields o celkové rozloze 80,26 ha.
- Na základě průzkumu maloobchodní vybavenosti města bylo na území města Olomouc k 29. 2. 2016 evidováno celkem 777 prodejních jednotek o celkové prodejní ploše 275 375 m².
- Mezi lety 1998 a 2016 se prodejní plocha zvýšila téměř dvojnásobně, což je dáno nárůstem podílu velkoplošných maloobchodních jednotek. Výrazně vzrostl plošný standard města Olomouce, který je v současné době nejvyšší v ČR (2 750 m²).
- Naopak obchodní funkce středu města upadá. Počet prodejen se v centru snížil mezi lety 1998 a 2016 o ¼. Podíl prodejní plochy městského centra na celkové prodejní ploše města klesl z 60 % v roce 1987 na 35% v roce 1998 a 13 % v roce 2016.
- Aktuální výsledky (2016) z průzkumu podnikatelského prostředí potvrzují, že v území rostou výkony ekonomiky a zaměstnanost, zvyšuje se podíl pracovníků ve VaV i spolupráce s akademickým sektorem (s významnou úlohou Univerzity Palackého).
- Z průzkumu podnikatelského prostředí v roce 2016 vyplývá, že největším a nejčastěji zmiňovaným problémem, stejně jako v roce 2014, je dostupnost kvalifikovaných pracovníků v řadě technických pracovníků a řemesel (chybí technici s jazykovou výbavou, pracovníci s nejvyšší kvalifikací (do vedení firem) a hrozí odchod do důchodu početné skupiny dělníků a techniků 50+). U části firem (7 %) je pak bariérou nedostatečná nabídka ploch k rozvoji. Rozvojové plány několika podnikatelských subjektů zapojených

do průzkumu jsou podle vyjádření jejich zástupců v ohrožení kvůli problémům s územním plánem (např. potřeba vrácení ploch firmy do smíšené výrobní zóny, nových ploch pro výstavbu průmyslových celků nebo plán vybudovat novou spojovací ulici) a nepřipravenými plochami. Často zmiňovanou bariérou je i stav dopravní infrastruktury, dopravní zatížení a dostupnost.

- Do budoucna bude důležité získávat nové investory nejlépe v sektoru služeb pro podniky (tzv. BSS) – vzhledem k více humanitnímu zaměření absolventů zdejší univerzity (včetně širokého spektra výuky cizích jazyků), nedostatečným stávajícím kapacitám technicky kvalifikovaných pracovníků, kvalifikační struktuře nezaměstnaných s převahou administrativních pracovníků, nedostatku ploch pro výrobu a značně omezeným možností průmyslového rozvoje na vysoce bonitní zemědělské půdě. Opatření by mohlo výrazněji přispět ke snížení nezaměstnanosti absolventů VŠ.
- Významný potenciál má v Olomouci kulturní a kreativní průmysl, který zde může být zdrojem inovací i akcelerátorem místního rozvoje.
- Na základě dat z průzkumu KKP (2016) působí v okrese Olomouc 1 211 subjektů, přičemž jejich celkový roční obrat je odhadován na 4,7 mld. Kč a pracuje v nich více než 5 tis. osob.
- Díky dlouhodobé tradici humanitního vzdělávání je specifikem Olomouce silná pozice knih, tisku a literární tvorby, které je z hlediska počtu subjektů nejsilnějším odvětvím KKP (302). Druhým významným odvětvím je vývoj softwaru, ve kterém funguje 130 subjektů, zaměstnává nejvyšší počet osob a jsou dominantním odvětvím při porovnání obratu (1,6 mld.). Významnou pozici má i odvětví kulturní dědictví. Významného podílu na obratu dosahují i reklama (284 mil.) a architektura (226 mil.).
- Z průzkumu dále vyplynulo: KKP by přivítaly podporu programů umožňujících větší propojení praxe s přípravou na všech typech škol, chybí jim reálný či virtuální prostor pro tvorbu, setkávání, networking, vytváření spoluprací a projevíly silný zájem vstupovat do veřejného prostoru a do veřejné debaty.

Nezaměstnanost

- Olomoucký kraj se dlouhodobě řadí mezi kraje s nadprůměrnou nezaměstnaností, okres Olomouc i město Olomouc v rámci kraje patří k oblastem s nižší nezaměstnaností.
- Podíl nezaměstnaných osob činil v roce 2016 v Olomouci 6,3 %, což je hodnota vyšší než celorepublikový průměr i hodnota za okres.
- Při porovnání podílu nezaměstnaných osob s městy obdobné velikosti dosahuje Olomouc vyšších hodnot. Ve sledovaných letech byla hodnota tohoto ukazatele v Olomouci mezi sledovanými velkými městy druhá nejvyšší (vyjma roku 2008, kdy vyšších hodnot dosáhl Liberec).
- Oproti roku 2006 se zvýšil počet uchazečů o zaměstnání, podíl dlouhodobě nezaměstnaných a podíl uchazečů starších 50 let. Naopak se snížil podíl absolventů a podíl uchazečů mladších 25 let.
- V roce 2016 se velmi výrazně zvýšil počet volných pracovních míst. Na jedno volné

pracovní místo připadali cca 3 uchazeči.

- Z hlediska vzdělání nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání tvoří dlouhodobě osoby vyučené (téměř 33 %). Oproti roku 2006 se zvýšil podíl uchazečů s vyšším odborným, bakalářským, vysokoškolským i doktorským vzděláním.
- V Olomouci je patrný nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce. Zatímco oproti roku 2006 rostly počty uchazečů o zaměstnání z řad pracovníků ve službách a v prodeji, úředníků a pomocných pracovníků, nejvíce klesal počet uchazečů z řad technických a odborných pracovníků a řemeslníků a opravářů.
- Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce by mohl pomoci zmírnit příchod nových investorů působících v rámci kancelářských komplexů s nabídkou pracovních míst v administrativně a sdílených podnikových službách
- Vysoká je poptávka po pracovnících ve službách a prodeji pomocných a nekvalifikovaných pracovních, otázkou ale zůstává jejich připravenost a schopnost vstoupit na regulérní trh práce.
- Oproti roku 2006 výrazně také narostla poptávka po obsluze strojů a zařízení, montérech, technických a odborných pracovních a specialstech.

4.3.4 Věda a výzkum

Analýza hodnocení vědy a výzkumu se vztahuje k mezikrajskému srovnání. Územně podrobnější data za vědu a výzkum než na krajské úrovni neexistují. Vzhledem ke skutečnosti, že v drtivé většině případů sídlí instituce operující ve vědě a výzkumu v krajském městě, je využití těchto dat i na úrovni města adekvátní.

Analyzována byla pracoviště, zaměstnanost a výdaje na VaV, dále pak inovační aktivita dle patentových přihlášek a přidělených patentů a centra a subjekty působící ve VaV.

4.3.4.1 Základní charakteristiky VaV

V Olomouckém kraji působilo v roce 2015 celkem 144 pracovišť VaV, ta drtivou většinou (124 pracovišť) spadala do podnikatelského sektoru. Ve vysokoškolském sektoru fungovalo v roce 2015 14 těchto pracovišť. **Počet pracovišť VaV v Olomouckém kraji za posledních cca 10 let vzrostl.** Tento nárůst nebyl tak výrazný jako v ostatních krajích, nicméně počet těchto pracovišť je obdobný jako např. v Královéhradeckém nebo Pardubickém kraji. Nejvyšších hodnot i nejvyšší nárůst zaznamenal podnikatelský sektor. Vzrostl i počet pracovišť ve vysokoškolském sektoru.

Tab. č. 63: Pracoviště VaV v krajích ČR podle sektorů provádění VaV

Kraj ČR, sektor provádění VaV	2006	2008	2010	2012	2014	2015
Olomoucký	99	104	123	134	153	144
Podnikatelský	82	83	102	115	135	124
Vládní	5	7	5	3	3	3
Vysokoškolský	9	10	10	11	12	14
Soukromý neziskový	3	4	6	5	3	3

Zdroj: ČSÚ

Olomoucký kraj se dlouhodobě vyznačuje vysokou zaměstnaností ve vědě a výzkumu. Počet zaměstnanců ve výzkumu a vývoji v Olomouckém kraji vzrostl mezi roky 2005 až 2015 na 4 744 zaměstnanců. Více zaměstnanců vykazuje pouze Praha, Jihomoravský, Středočeský, Moravskoslezský a Plzeňský kraj. Index změny mezi lety 2015 a 2005 byl 162,2, což sice je čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji, ale dokazuje dlouhodobý vysoký podíl zaměstnaných ve VaV i v předchozích letech.

Výdaje na VaV jsou v Olomouckém kraji také na vysoké úrovni a v mezikrajském srovnání si Olomoucký kraj v posledních 10 letech zlepšil svou pozici. Vyšších výdajů do VaV dosahovaly pouze Praha, Jihomoravský, Středočeský, Moravskoslezský a Plzeňský kraj. V roce 2015 činily výdaje na VaV v Olomouckém kraji téměř 3 mld. Kč a mezi kraji obsadil Olomoucký kraj 6. příčku.

Tab. č. 64: Zaměstnanci VaV a výdaje VaV v krajích

Kraj	Zaměstnanci VaV (stav k 31. 12.; fyzické osoby)				Výdaje na VaV (v mil. Kč.)			
	2005	2010	2015	Index změny 2015/2005	2005	2010	2015	Index změny 2015/2005
Praha	26 749	28 936	34 589	129,3	15 925	20 882	32 999	207,2
Středočeský	5 233	6 334	7 549	144,2	4 672	6 017	9 991	213,8
Jihočeský	2 422	3 058	3 420	141,2	1 598	2 114	2 665	166,7
Plzeňský	2 286	3 443	4 782	209,2	1 130	2 295	4 607	407,8
Karlovarský	150	154	291	194,5	75	106	203	270,5
Ústecký	954	1 296	1 859	194,9	589	731	1 097	186,1
Liberecký	1 607	1 893	2 996	186,4	1 110	1 452	2 520	227,1
Královéhradecký	1 967	2 919	3 119	158,6	909	1 479	1 987	218,5
Pardubický	2 648	3 314	3 803	143,6	1 641	2 136	2 650	161,5
Vysočina	818	975	1 570	192,0	697	743	1 536	220,5
Jihomoravský	11 427	14 004	20 519	179,6	4 675	8 519	17 699	378,6
Olomoucký	2 925	3 512	4 744	162,2	1 347	1 613	2 983	221,5
Pořadí OLK	5.	5.	6.	10.	8.	9.	6.	7.
Zlínský	2 312	2 394	3 552	153,6	1 605	1 787	2 533	157,8
Moravskoslezský	3 880	5 670	7 335	189,0	2 174	3 100	5 194	239,0

Kraj	Zaměstnanci VaV (stav k 31. 12.; fyzické osoby)				Výdaje na VaV (v mil. Kč.)			
	2005	2010	2015	Index změny 2015/2005	2005	2010	2015	Index změny 2015/2005
ČR celkem	65 379	77 903	100 128	153,2	38 146	52 974	88 663	232,4

Zdroj: ČSÚ

Měřitelným výstupem výzkumné činnosti jsou patenty, které eviduje Ústav průmyslového vlastnictví ČR (ÚPV ČR). Jen necelá polovina podaných přihlášek vede ke skutečnému udělení patentu, přitom v roce podání je udělen patent pouze nepatrnému počtu přihlášených patentů. **Za posledních 5 let byl Olomoucký kraj výrazně aktivnější v podávání patentů a zlepšil si pozici v mezikrajském srovnání. Zároveň si Olomoucký kraj dlouhodobě udržuje dobrou pozici udělených patentů. V roce 2015 bylo udělených patentů 31, což je oproti roku 2011 dvojnásobný nárůst.**

Tab. č. 65: Patentové přihlášky a udělené patenty podle krajů

Kraj	Patentové přihlášky			Udělené patenty		
	2011	2013	2015	2011	2013	2015
ČR celkem	782	983	881	340	435	605
Praha	275	314	306	129	164	209
Středočeský	69	94	81	14	15	36
Jihočeský	17	28	30	20	14	11
Plzeňský	24	33	31	11	16	26
Karlovarský	5	13	8	0	2	3
Ústecký	28	12	30	12	8	12
Liberecký	53	61	51	25	28	44
Královéhradecký	30	63	28	14	15	27
Pardubický	32	53	50	14	32	34
Vysočina	9	17	14	5	8	7
Jihomoravský	101	127	110	47	71	85
Olomoucký	16	31	30	15	15	31
Pořadí OLK	12.	10.	9.	6.	8.	7.
Zlínský	41	47	32	11	18	25
Moravskoslezský	83	92	80	24	30	54

Zdroj: ÚPV ČR a vlastní výpočty ČSÚ

4.3.4.2 Centra a subjekty působící ve VaV

Univerzita Palackého v Olomouci jako vědecko-výzkumná instituce⁵

Klíčové postavení z hlediska vědy a výzkumu má Univerzita Palackého (UP). Univerzita Palackého kooperuje se stovkami firem z Česka i zahraničí. Mezi její hlavní aktivity patří smluvní výzkum a společné vědecké projekty Technologické agentury ČR. **Vědeckotechnický park Univerzity Palackého** vytváří podmínky pro vznik a rozvoj vědecky a technologicky orientovaných firem. Součástí parku je **Podnikatelský inkubátor**, jenž podporuje malé inovační firmy v regionu.

Univerzita Palackého patří k tzv. research univerzitám, jejím primárním cílem jsou výzkum, vývoj a inovace. Mezi špičkové obory, které nabízí, patří např. experimentální medicína, optika, kinantropologie nebo experimentální fyzika. Dobrému jménu se těší také psychologie, speciální pedagogika, fyzioterapie nebo politologie.

Nosnými obory vědecko-výzkumné a inovační činnosti jsou především biotechnologie, nanotechnologie a biomedicína. K univerzitním projektům mimořádného významu se řadí Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum a Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů.

Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH) je střediskem biotechnologického výzkumu nejen v regionu, ale je současně i „Regional Branch Office“ European Federation of Biotechnology za Českou republiku. V rámci svého působení provádí špičkový výzkum v oblasti rostlinné genetiky a genomiky, proteomiky, buněčné a molekulární biologie, na který navazuje experimentální vývoj nových růstových regulátorů a biotechnologického využití rostlin. Centrum disponuje unikátními technologiemi a postupy pro studium cytoskeletu rostlinných buněk, třídění a značení chromozomů, mapování proteomu, přípravu transgenních rostlin, klimatickými komorami a fenotypizační platformou pro charakterizaci mutantních rostlin a vlivu prostředí a zázemím pro maloparcelní polní pokusnictví. V rámci připravovaného projektu plánuje centrum napojení na European Plant Phenotyping Network.

Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) je jedno z předních evropských pracovišť v oblasti chemického, nanomateriálového a optického výzkumu, které produkuje vysoký počet kvalitních výzkumných výsledků, disponuje unikátním přístrojovým parkem a spolupracuje s podniky ze soukromé i veřejné aplikační sféry. Centrum je rovněž zapojeno do řady mezinárodních projektů (7. FP) a velkých mezinárodních vědeckých kolaborací (Pierre Auger Observatory, ATLAS–CERN). Vědecké aktivity se soustřeďují zejména na magnetické nanosystémy a koordinační sloučeniny pro biomedicínu a biotechnologie, nanomateriály na bázi oxidů kovů a sloučeniny železa, popř. hybridní nanostruktury pro environmentální aplikace, deriváty grafenu, uhlíkové

⁵ Informace byly využity z analytické části ITI Olomoucké aglomerace, verze 4, září 2016.

kvantové tečky, biomakromolekuly, nanostříbro pro antimikrobiální aplikace, popis vlastností povrchů mikroobjektů a nanoobjektů, vývoj miniaturizovaných analytických zařízení, kvantové zpracování informace a částicovou fyziku s fyzikou vysokých energií. Vědeckému pracovišti RCPTM se v nedávné době podařil mimořádný světových úspěch prezentovaný v prestižním časopise Nature Communications týkající se magnetismu u nekovových materiálů. Objev prolomil letité dogma a chemicky upravený magnetický grafen tak otevírá dveře k novým aplikacím například v biomedicíně nebo elektronice.

Ústav pro molekulární a translační medicínu (UMTM) je technologickou infrastrukturou a platformou pro molekulárně orientovaný základní a translační biomedicínský výzkum, s cílem lépe porozumět molekulární podstatě nádorových a infekčních onemocnění. Iniciátorem vzniku byla Univerzita Palackého v Olomouci, která ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Olomouc, Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR a významnými subjekty z aplikační sféry připravila projekt BIOMEDREG, v rámci kterého ÚMTM vzniká.

Univerzita Palackého v posledních letech opakovaně boduje v prestižních mezinárodních srovnáních vysokých škol. Rankiny hodnotí vědecký výkon vysokých škol, kvalitu výuky, citovanost, míru internacionalizace aj. Dle žebříčku THE World University Ranking patří od roku 2015 mezi 800 nejrespektovanějších vysokých škol ze 70 zemí světa. Dle tohoto srovnání se umístila na 724. místě, což bylo oproti roku 2014 zlepšení o 80 příček. Díky vysokému počtu excelentních vědeckých publikací uspěla UP také v hodnocení CWTS Leiden Ranking 2015, které sleduje 750 světových univerzit. V kategorii nejcitovanějších publikací předstihla brněnskou Masarykovu univerzitu i Univerzitu Karlovu v Praze.

Vědecko-technologický park Univerzity Palackého

Vědecko-technologický park Univerzity Palackého (dále jen VTP UP) vznikl v roce 2000 (tehdy pod názvem Centrum pro inovaci a transfer technologií UP). Snaží se propojit univerzitní a podnikatelské prostředí se zaměřením na realizaci aktivit orientovaných na zavedení nových technologií. Zabývá se otázkami komercializace výsledků výzkumné, tvůrčí a jiné činnosti, zprostředkovává zajištění průmyslové ochrany výsledků a jejich licencování. VTP UP nabízí výzkumné služby externím subjektům. K této činnosti využívá prezentaci katalogů nabízených služeb na internetových stránkách a prezentaci na různých seminářích a veletrzích. Dále poskytuje pronájem kanceláří a výrobních prostor, poradenské služby, využití přístrojů a know-how UPOI.

Ve VTP UP je dlouhodobě poskytována podpora začínajícím podnikatelům (formou konzultací, poradenství či pronájmem prostor), podporuje se také tvorba místní inovační komunity a podnikavosti (nejen) VŠ studentů. Působí zde tým expertů, jež vykonávají v rámci VTP transfer technologií a business development, tedy tým lidí, kteří konzultují projekty začínajících podnikatelů a jsou napojeni na síť externích konzultantů a mentorů.

VTP UP provozuje v současné době podnikatelský inkubátor reprezentovaný již třemi

bloky umístěnými na rozhraní průmyslové zóny Šlechtitelů a areálu Univerzity Palackého:

- blok A – rekonstrukce původních prostor na moderní využití pro klienty z oblasti nanotechnologie, biotechnologie, farmacie apod. - dokončeno v r. 2011
- blok B Podnikatelský inkubátor I – součást projektu realizace PZ Šlechtitelů - zprovozněn v r. 2006
- blok C Podnikatelský inkubátor II. - zprovozněn v r. 2015.

V roce 2015 byla v rámci VTP UP realizována také 4 kompetenční centra, která jsou k dispozici zejména firmám z Olomouckého kraje: Pracoviště pro stavbu těles z kovových slitin a plastu (3D tisk), Pracoviště pro numerické modelování proudění a pevnostní výpočty, Pracoviště GIS a geodetických aplikací, Pracoviště pro monitoring v infračerveném a tepelném spektru.

Pro další rozvojové záměry UP byla zakoupena budova „Envelopa“ se záměrem vybudovat nové Technologické centrum Univerzity Palackého v Olomouci. Záměrem je spojení vědy a byznysu s nabídkou moderních laboratoří, kanceláří a komerčních prostor v žádané lokalitě v blízkosti centra Olomouce. Objekt se nachází v srdci univerzitního kampusu v těsné blízkosti právnické a přírodovědecké fakulty a jejich výzkumných laboratoří. Klienti budou mít také možnost využít know-how a přístroje Univerzity Palackého. Zvažováno je také využití části kapacity prostor pro subjekty z oborů kreativního průmyslu. Zprovoznění centra je předběžně plánováno na konec roku 2018.

Rozvoj a rozšiřování Vědecko-technického parku dokládají i statistiky uvedené v tabulce č. 66. Od roku 2010 rostl počet nájemců, počet zaměstnanců i celková plocha k pronájmu. Obsazenost dostupných ploch se ve sledovaných letech pohybovala minimálně na 82%. V roce 2015 fungovalo ve VTB UP 52 nájemců se 158 zaměstnanci, kteří si pronajímají 83 % dostupné plochy.

Tab. č. 66: Počet nájemců a zaměstnanců ve Vědecko-technickém parku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet nájemců	28	31	32	40	45	52
Počet zaměstnanců firem nájemců	67	60	.	74	91	158
Celková plocha k pronájmu m²	2 600	2 600	2 747	2 775	2 795	3 864
Obsazenost dostupné plochy (%)	99	100	95	82	88	83

Zdroj: Výroční zprávy VTP UP

Poznámka: „.“hodnota nezjištěna.

Klastry

V Olomouci působí 3 klastry. Dva, které vlastní výzkum neprovádějí, a Medchembio, z.s.p.o, který působí v oblasti medicínální chemie a chemické biologie.

Olomoucký klastr inovací, družstvo (dříve ITEKO) sdružuje společnosti Tesco SW, a.s., Moravská vysoká škola, o.p.s. a Regionální centrum Olomouc (subjekty řízené jedním majitelem). Klastr žádný vlastní výzkum neprovádí a je spíše servisní organizací

svých zakladatelů. Olomoucký klastr inovací zajišťuje specializované poradenství – koučování – pro malé a střední podniky v oblastech strategického řízení a chodu společnosti, celkového využití inovačního potenciálu MSP, rozvoje spolupráce mezi MSP a výzkumnou sférou apod.

Český nanotechnologický klastr, družstvo podle informací z webu má klastr 11 členů. Klastr organizoval cca 2x ročně odborné semináře, ale zdá se, že jeho činnost je nyní spíše utlumená. Vlastní výzkum neprovádí, jedná se pouze o intermediární oborovou organizaci.

Medchembio, z.s.p.o. je klastr v oblasti medicíně chemie a chemické biologie, výzkum a vývoj léčiv a diagnostik. Má 26 členů. Nabízí služby vlastní laboratoře, ve kterých zaměstnává 5 lidí zabývajících se měřeními a analýzami zejména pro farmaceutické společnosti. Realizuje konkrétní projekty mezi vědou a průmyslem. Hlavním oborem, do kterého je práce klastru směřována, je oblast biologicky aktivních látek, tedy látek, které nalézají uplatnění v humánní a veterinární medicíně jako léčiva.

Aktivity na podporu klastrů, včetně podpory vzniku nových klastrů, vyvíjí v regionu Olomoucký kraj. Jednou z posledních aktivit bylo zpracování Vyhledávací studie pro mapování a analýzu klastrového potenciálu Olomouckého kraje v oborech optika a jemná mechanika, technologie pro vodní hospodářství a rostlinné biotechnologie. Tu zpracovala v roce 2016 pro Olomoucký kraj Národní klastrová asociace. Na základě výsledků této studie proběhly v roce 2016 první semináře pro zástupce podnikatelů, výzkumníků, veřejné správy a dalších relevantní institucí. Tato studie a související aktivity jsou součástí aktivit projektu Smart Akcelerátor Olomouckého kraje, který realizuje Olomoucký kraj společně se sdružením OK4Inovace. Olomoucký kraj v nejbližším období plánuje navázat na výsledky studie a iniciovat další aktivity v oblasti podpory rozvoje klastrových iniciativ.

4.3.4.3 RIS 3 Strategie

Olomoucký kraj má zpracovanou výzkumnou a inovační strategii RIS 3, kterou schválila Krajská rada pro inovace dne 13. 5. 2014. Z analytické části RIS 3 strategie vyplývá, že hospodářské zaostávání kraje může být dáno těmito hlavními problémy:

- záporným saldem migrace talentů a špičkových odborníků,
- a slabou inovační poptávkou firem.

Strategie dále uvádí, že záporné saldo migrace talentů a špičkových odborníků je způsobeno odchody talentů a špičkových odborníků z kraje, které nejsou kompenzovány příchodem talentů a odborníků z jiných regionů a ze zahraničí. Slabá inovační poptávka firem je způsobena zejména stavem, kdy se většina firem nachází v nižších patrech dodavatelského řetězce, není tlak na rozvoj vlastního know-how, ale spíše na drobná vylepšování v návaznosti na potřeby odběratelů (východisko: „inovace začínají i končí u zákazníka“).

Jako domény specializace Olomouckého kraje na základě dat o velikosti exportu, výdajů do VaV, zaměstnanosti, podílu na tržbách a HDP, dostupné infrastruktury, specifikuje:

- strojírenství, elektrotechnický průmysl, prášková metalurgie,
- optika a jemná mechanika, optoelektronika,
- průmyslová chemie,
- čerpací technika, čerpací zařízení, systémy pro transport tekutin, vodohospodářská zařízení, membránové technologie,
- biomedicína a Life Science.

Jako nové obory s velkým potenciálem, které se teprve vynořují, definuje:

- vyspělé zemědělství (např. biotechnologie, šlechtění) – oblast Hané v návaznosti na výzkum na Univerzitě Palackého v Olomouci a dalších výzkumných organizací a výzkumných oddělení firem;
- nové materiály a technologie (nanomateriály zejména na bázi kovů a oxidů kovů, stavební materiály, polymery, uhlíkové materiály, materiály a metodiky pro ochranu kulturních památek, optické materiály a optické systémy).

4.3.4.4 Shrnutí

- Počet pracovišť VaV za posledních 10 let v Olomouckém kraji vzrostl a je obdobný jako v Královéhradeckém nebo Pardubickém kraji.
- Celkově k roku 2015 zde působilo 144 pracovišť, převážná část v podnikatelském sektoru.
- Olomoucký kraj se dlouhodobě vyznačuje vysokou zaměstnaností ve vědě a výzkumu.
- Výdaje na VaV jsou v Olomouckém kraji také na vysoké úrovni a v mezikrajském srovnání si Olomoucký kraj v posledních 10 letech zlepšil svou pozici. V roce 2015 činily výdaje na VaV v Olomouckém kraji téměř 3 mld. Kč a mezi kraji obsadil Olomoucký kraj 6. příčku.
- Olomoucký kraj byl za posledních 5 let výrazně aktivnější v podávání patentů a zlepšil si pozici v mezikrajském srovnání. Zároveň si dlouhodobě udržuje dobrou pozici udělených patentů. V roce 2015 bylo udělených patentů 31, což je oproti roku 2011 dvojnásobný nárůst.
- Klíčové postavení z hlediska vědy a výzkumu má Univerzita Palackého, nosnými obory vědecko-výzkumné a inovační činnosti jsou především biotechnologie, nanotechnologie a biomedicína.
- V minulých letech byla dokončena tři výzkumná centra, a to Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (CRH), Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) a Ústav pro molekulární a translační medicínu (UMTM).
- V roce 2000 vznikl Vědecko-technologický park Univerzity Palackého, kde od roku 2015 úspěšně funguje již druhý podnikatelský inkubátor. VTP UP plánuje vybudovat nové Technologické centrum Univerzity Palackého v Olomouci v lokalitě Envelopa, s cílem propojit vědu a byznys v rámci univerzitního kampusu v blízkosti centra města (nabídka

moderních laboratoří, kanceláří a komerčních prostor vč. nabídky know-how a přístrojů univerzity; zvažováno je také využití části prostor pro subjekty z oborů kreativního průmyslu).

- Olomoucký kraj má zpracovanou Regionální inovační strategii (RIS 3), která definuje hlavní domény specializace Olomouckého kraje a nové obory s velkým potenciálem.
- RIS 3 specifikuje jako domény Olomouckého kraje:
  - strojírenství, elektrotechnický průmysl, prášková metalurgie,
  - optika a jemná mechanika, optoelektronika,
  - průmyslová chemie,
  - čerpací technika, čerpací zařízení, systémy pro transport tekutin, vodohospodářská zařízení, membránové technologie,
  - biomedicína a Life Science.
- Jako nové obory s velkým potenciálem, které se teprve vynořují, RIS 3 definuje:
  - vyspělé zemědělství (např. biotechnologie, šlechtění);
  - nové materiály a technologie.

4.3.5 Cestovní ruch

Cestovní ruch tvořící široký komplex činností se stal v posledních desetiletích díky svému kumulovanému rozvojovému potenciálu (multiplikačním efektům) významným ekonomickým odvětvím s příznivým dopadem na hospodářský rozvoj a zaměstnanost.

Mezi jeden z nejdynamičtější se rozvíjejících segmentů cestovního ruchu patří v posledních letech městská turistika. Investice do infrastruktury cestovního ruchu, správy a údržby památek i zkvalitňování doprovodných služeb představují přínos nejen pro samotné návštěvníky měst, ale i pro jejich obyvatele a naopak – jakákoliv investice zvyšující kvalitu života obyvatel města přispívá pozitivně také k jeho návštěvnosti.

Potenciál cestovního ruchu, jeho organizace a další aspekty jsou podrobně popsány ve „Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020“ (m-ARK Marketing a reklama s.r.o., 2014). V této kapitole bohužel nelze postihnout problematiku CR v celém spektru, jak je tomu v tomto materiálu, a tak se zde zaměříme na základní charakteristiky mající rozhodující vliv na udržitelný rozvoj území (převážně na stranu nabídky a poptávky cestovního ruchu). Na druhou stranu v některých aspektech bude tato Strategie aktualizována a rozšířena o nové skutečnosti.

Z hlediska rajonizace cestovního ruchu ČR, kterou provedla Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism, patří město Olomouc i se svým okolím do turistického regionu Střední Morava a Jeseníky a dále do turistické oblasti (TO) Střední Morava. Tato oblast je členěna na jednotlivé turistické lokality (TL), kterých je celkem 12. Jednou z nich je samotné město Olomouc nacházející se v centru TO Střední Morava. Mezi převládají typy/formy cestovního ruchu TL Olomouc lze zařadit: kulturně-poznávací cestovní ruch (zaměřený

na kulturní, historické a církevní památky, gastronomii,...), profesní cestovní ruch (kongresovou turistiku, aktivity spojené s účastí na veletrzích a výstavách, incentivní turistiku), popř. sportovně-rekreační cestovní ruch (cykloturistiku, pěší turistiku, koupání, vodní sporty, ...).

Z hodnocení potenciálů cestovního ruchu na území České republiky (zpracovaného Ústavem územního rozvoje Brno pro MMR ČR) má statutární město Olomouc výjimečný (tzn. nejvyšší) potenciál cestovního ruchu.

Význam města v oblasti cestovního ruchu mj. potvrzuje jeho zařazení do seznamu skrytých/tajných míst Evropy prestižního světového turistického průvodce Lonely Planet. V roce 2012 Lonely Planet zveřejnila seznam deseti skrytých pokladů Evropy (nejkrásnějších míst, o kterých turisté příliš nevědí) a zařadila město Olomouc na 7. místo, o dva roky později Olomouc figurovala na seznamu 50 málo známých a turisticky atraktivních míst v Evropě již na 1. místě. Také v roce 2013 se Olomouc objevila v edici turistických průvodců Lonely Planet, a to jako součást doporučené destinace Morava.

4.3.5.1 Cestovní ruch – analýza nabídky

Kulturně-historické památky, kulturní zařízení a atraktivita

Okres Olomouc, na jehož území se nachází 2 památky s mezinárodním statusem a 8 národních kulturních památek, se v absolutním i relativním počtu nemovitých kulturních památek (NKP) řadí na první místo ze všech okresů Olomouckého kraje.

Tab. č. 67: Památkově chráněné objekty podle okresů Olomouckého kraje k 31. 07. 2016

Okres/kraj	Památky s mezinárodním statusem*	Národní kulturní památky	Nemovitě kulturní památky	
			počet	na 100 km ²
Jeseník	0	1	176	24,48
Olomouc	2	8	916	56,97
Prostějov	0	1	374	48,13
Přerov	0	0	429	50,21
Šumperk	0	3	448	34,12
Olomoucký kraj	2	13	2 343	44,45

Zdroj: Národní památkový ústav (NPÚ)

Poznámka: NPÚ rozděluje jednotlivé kulturní památky podle administrativního členění na okresy, ne podle turistických regionů

* památky ze Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a Evropského dědictví

Statutární město Olomouc je po hlavním městě Praha druhou nejrozsáhlejší, nejstarší a nejvýznamnější památkovou rezervací České republiky. Na jeho území se nachází celkem 388 nemovitých kulturních památek (tj. 42,36 % všech NKP okresu Olomouc) evidovaných v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Dále se zde nacházejí lokality s plošnou památkovou ochranou, tj. Městská památková rezervace Olomouc (prohlášená na základě

výnosu MK ČSR čj. 6.489/71-II/2 ze dne 13. 04. 1971; statutární město Olomouc má od ½ 90. let vypracovaný Program regenerace MPR Olomouc, jehož poslední aktualizace je platná na období let 2013–2017), ochranné pásmo MPR Olomouc, ochranné pásmo bývalého panského dvora Klášterní Hradisko, ochranné pásmo areálu poutního kostela Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku a ochranné pásmo kolem měšťanské stělnice (čp. 76, U Stadionu 2, k.ú. Nová Ulice). Všechna tato území jsou rovněž klasifikována jako území s archeologickými nálezy, kdy při zásazích do terénu s velkou pravděpodobností dojde k porušení archeologických objektů, nálezů a situací.

Od 31. 07. 2007 do 31. 07. 2016 bylo na území města Olomouce nově za nemovitou kulturní památku prohlášeno celkem 10 objektů: 4 křivice, 3 vily na ul. Vídeňská (vila Eduarda Hamburgera, W. Briesse a H. Passingera), pevnost - fort Šibeniční vrch, kostel Českobratrské církve evangelické a hrobka manželů Brdčkových na hřbitově u kostela sv. Filipa a Jakuba. Tyto ovšem nemají v současné době z pohledu cestovního ruchu podstatný význam.

Tab. č. 68: Památkově chráněné objekty ve vybraných městech k 31. 07. 2016

Okres/kraj	Památky s mezinárodním statusem	Národní kulturní památky	Nemovité kulturní památky	
			počet	na 100 km ²
Liberec	0	1	100	94,26
Olomouc	2	5	388	375,48
České Budějovice	0	1	355	638,44
Ústí nad Labem	0	1	40	42,57
Hradec Králové	0	1	268	253,58

Zdroj: Národní památkový ústav (NPÚ)

Mezi nejvýznamnější památkově chráněné objekty lze zařadit Sloup Nejsvětější Trojice, který na území ČR patří mezi 12 památek zapsaných na Seznamu světového dědictví UNESCO, a 5 národních kulturních památek: Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava (od roku 1962), Klášterní Hradisko, Kostel sv. Mořice v Olomouci, Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci (všechny od r. 1995) a Vilu Primavesi v Olomouci (od r. 2010).

Památky Olomoucký hrad a Arcidiecézní muzeum je označována značkou Evropské dědictví. Toto označení získaly pamětihodnosti, které Evropská unie vybrala jako symbol evropské integrace, ideálů a společné historie.

Na tyto památky lze stejně jako na další tři kulturní památky uvedené na tzv. Indikativním seznamu národních kulturních památek (na území města se jedná o radnici, kostel Navštívení P. Marie na Svatém Kopečku a alej poutní na Svatém Kopečku včetně staveb a soch) získat dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Z pohledu cestovního ruchu je významná nejenom samotná kulturně-historická hodnota jednotlivých nemovitých památek, ale také možnost jejich vlastního využití – k prezentaci exponátů, pro kulturní vyžití (pořádání výstav, koncertů, divadelních představení, přednášek, besed, apod.) či ke komerčním účelům (např. provoz restaurace, atd.)

Z tohoto důvodu lze za významný počín uvést zpřístupnění následujících památek či jejich částí, které byly před rokem 2007 návštěvníkům nepřístupné:

- Arcibiskupský palác – otevření prohlídkového okruhu s 5 reprezentačními sály, knihovnou a kabinetem, v nichž se dochovala bohatá rokoková, empírová i neobarokní výzdoba a dobový mobiliář, podpořeno z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava (ROP SM),
- Katedrála sv. Václava – opravy interiéru katedrály vč. barokní krypty, zřízení Mauzolea olomouckých biskupů za přispění dotace z tzv. Norských fondů – otevření veřejnosti pro pravidelné prohlídky,
- Radnice – zpřístupněny tři stálé expozice: Expozice orloje, Historie olomoucké radnice a Olomouc v proměnách staletí,
- Vila Primavesi – otevření restaurace a galerie,
- Korunní pevnůstka – od r. 2008 postupná rekonstrukce objektu a otevření veřejnosti – objekty a jejich využití: Korunní hradba – vyhlídkový okruh, Prachárna – muzeum o historii olomouckého opevnění, Strážnice – informační centrum pro vojenskou historii města a okolí, Velký dělostřelecký sklad – projekt Pevnost poznání Univerzity Palackého v Olomouci (vybudování atraktivního interaktivního vzdělávacího centra pro děti a mládež za účelem popularizace vědy a poznání), Malý dělostřelecký sklad – komunitní centrum, Bastion XXIV – amfiteátr. Rekonstrukce Prachárny a výstavba amfiteátru byla podpořena z ROP SM, projekt Pevnost poznání z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace,
- Fort II Radíkov – postupná rekonstrukce objektu vč. Poterny s chodbou 45 metrů, podzemními místnostmi a střílnami za přispění dotace z ROP SM, otevření veřejnosti,
- Fort XXII "Lazecký" v Černovíře – postupná rekonstrukce objektu a otevření veřejnosti – stavební úpravy a vybudování expozice prezentující historii vojenského opevnění města Olomouce a samotné XXII. pevnosti bylo podpořeno z ROP SM,
- Fort XIII na Nové Ulici – postupná rekonstrukce objektu, realizací projektu "Muzeum Lagerfort XIII", který byl podpořen z ROP SM, vznikla mj. nová expozice prezentující Olomouc a jeho historii z pohledu vojenské tematiky (zaměřená na období 1850–2000),
- Fort XVII Křelov (nenachází se na území statutárního města Olomouce, vzhledem k tomu, že byl součástí systému opevnění tohoto města, tak jej zde uvádíme) – postupná rekonstrukce objektu a od r. 2008 otevření veřejnosti.

K tomuto výčtu by se dala také přiřadit rekonstrukce druhého největšího náměstí ve městě – Dolního náměstí, které je jedním z nejvyhledávanějších turistických cílů. Proměna náměstí spočívala v kompletním předláždění prostoru původní historickou dlažbou, v obnově všech vozovek, chodníků, zpevněných ploch, parkovacích stání vč. rekonstrukce inženýrských sítí, v revitalizaci zeleně a ve vybavení prostoru novými lavičkami, stojany na kola a osvětlením. Významné objevy připomíná pamětní deska zasazená v dlažbě náměstí u Neptunovy kašny, přímo v dlažbě je také zvýrazněn půdorys nálezu románského kostela.

Postupná rekonstrukce a zpřístupnění bastionových a fortových pevností, které byly součástí jedinečného fortifikačního opevnění města Olomouce, poukazuje na významné

postavení tohoto města ve vojenské historii našeho státu. Obvod opevněné části města s několika desítkami fortů a dalších pevnostních staveb byl až třicet kilometrů dlouhý, čímž se nemůže pochlubit žádné jiné město v ČR.

V současné době jsou z fortových pevností vyjma výše vyjmenovaných dále zpřístupněny: Fort XV v Neředíně (provozuje se zde paintball), Fort V Hamerský mlýn (fort má sice odstraněnou celou stavební část a z větší části jsou zničeny i terénní úpravy, ale na jeho místě vzniklo arboretum) a Fort XX Křelov (nenachází se na území města Olomouce).

Vedle expozic nově zpřístupněných v nemovitých kulturních památkách se od r. 2007 na území města Olomouce objevila také tři nová muzea – Muzeum historických automobilů a galerie umění Veteran Arena, Muzeum ČD - Expozice historických kolejových vozidel Olomouc a Letecké muzeum, jehož provoz byl ale v roce 2015 ukončen.

Veteran Arena je největší soukromé veřejně přístupné muzeum svého druhu v ČR. Srdcem expozice je kolekce československých automobilů Tatra, Praga, Aero, Z, Škoda a Wikov. Milovníci historických motocyklů se mohou těšit na značky Jawa, Praga, ČZ a další. Celkový počet vystavených exponátů je kolem 160 kusů vč. 90 automobilů, 30 motocyklů a dalších exponátů souvisejících s historií motorizmu (stabilních motorů, benzinových stojanů, podvozků, atd.). Expozici automobilů doplňují také dvě technické výstavy: historické rádiové přijímače a gramofony (přes 150 ks) a historické telefony (přes 400 ks).

V expozici historických kolejových vozidel umístěné v bývalém depu pro motorové vozy v areálu železniční stanice Olomouc hl.n. jsou k vidění parní lokomotivy i stroje z doby nedávno minulé. Expozice celkem představuje 9 vozů (parních, motorových i elektrických), které jsou většinou ve funkčním stavu a vozí cestující na tzv. nostalgických jízdách. Návštěvníci si zde také mohou prohlédnout modelové kolejiště.

Během posledních 5 let prošlo významnou obměnou Vlastivědné muzeum v Olomouci, což mělo mj. zásadní dopad na zvýšení celkového počtu jeho návštěvníků (viz níže). Jednalo se nejen o stránku různých stavebních úprav (např. vstup do objektu, nová recepce a další), ale především o změnu stálých expozic (např. Galerie osobností Olomouckého kraje, Příroda Olomouckého kraje, Příběh kamene) a otevření celé řady atraktivních a moderně pojatých krátkodobých výstav. V současné době má Vlastivědné muzeum, jehož zřizovatelem je Olomoucký kraj, přes 1 mil. sbírkových předmětů a z hlediska rozsahu své sbírky se řadí mezi největší muzea v České republice. Vedle vlastního muzea také spravuje zámek s parkem v Čechách pod Kosířem a Arboretum Bílá Lhota.

Vlastivědné muzeum v Olomouci se v roce 2015 se svými 116 tis. návštěvníky (vč. Arboreta Bílá Lhota) umístilo na 74. místě v rámci návštěvnosti jednotlivých turistických cílů České republiky. Ještě lepšího umístění dosáhlo Muzeum umění Olomouc, jehož zřizovatelem je Ministerstvo kultury České republiky, které zaujalo 44. pozici. V r. 2015 jej navštívilo celkem 201,6 tis. návštěvníků – a to všechny jeho tři části: Muzeum moderního umění, Arcidiecézní muzeum Olomouc a Arcidiecézní muzeum Kroměříž.

Z pohledu návštěvnosti kulturně-historických památek a muzeí je díky atraktivním a moderně pojatým expozicím i krátkodobým výstavám nejnavštěvovanějším cílem

Vlastivědné muzeum Olomouc (v rámci návštěvnosti jednotlivých destinací Olomouckého kraje mu v roce 2015 patřilo 5. místo), které v posledních třech letech přišlo ročně navštívit přes sto tisíc návštěvníků. Zvýšení návštěvnosti tohoto turistického cíle, stejně jako otevření nových prohlídkových objektů, bylo v letech 2007–2015 hlavní příčinou zvýšení celkové návštěvnosti kulturně-historických památek a kulturních zařízení v Olomouci (o 23,28 %). Na druhou stranu nejvyšší pokles návštěvnosti byl zaznamenán u jednotlivých objektů Muzea umění Olomouc – u Muzea moderního umění Olomouc šlo o 33,49 % propad, u Arcidiecézního muzea o 32,59%.

Tab. č. 69: Návštěvnost kulturně-historických památek a kulturních zařízení na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Muzeum moderního umění Olomouc	109 508	129 433	114 112	65 076	90 721	75 300	76 920	92 891	72 839	- 33,49 %
Arcidiecézní muzeum	115 415	75 243	88 109	47 076	86 172	80 147	64 583	76 306	77 803	- 32,59 %
Veteran Arena	-	-	-	20 427	23 538	20 363	19 121	20 120	23 593	-
Vlastivědné muzeum Olomouc	48 345	39 609	26 622	46 455	32 654	91 316	106 802	133 171	104 665	116,50 %
Arcibiskupský palác	-	-	-	-	17 107	17 449	19 880	18 548	16 171	-
Korunní pevnůstka a muzeum barokní prachárny	-	-	-	-	-	19 560	20 611	20 283	36 270	-
Fort Radíkov	-	-	-	1 122	809	1 685	1 766	.	3 279	-
Vyhlídková věž u chrámu sv. Mořice*	10 000	12 000	11 500	10 000	11 500	13 000	13 000	13 000	12 000	20,00 %
Radniční věž	-	-	-	1 600	2 215	2 757	3 996	2 411	2 600	-
Celkem	283 268	256 285	240 343	191 756	264 716	321 577	326 679	376 730	349 220	23,28 %

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Poznámka: Z důvodu ukončení provozu není v tabulce uvedeno Letecké muzeum

* jedná se o odhad návštěvnosti na základě tržeb, poněvadž vstupné na tuto věž je dobrovolné. Toto číslo nevyovídá o celkové návštěvnosti chrámu sv. Mořice, poněvadž ne všichni návštěvníci se jdou na věž podívat.

Dle statistické evidence Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS) se Muzeum umění Olomouc v roce 2015 v rámci naší republiky s 5 stálými expozicemi řadilo na 7.–8. místo mezi všemi galeriemi (poznámka: Muzeum umění Olomouc je se všemi svými částmi v rámci NIPOS řazeno do kategorie „galerie“, Vlastivědné muzeum v Olomouci do kategorie „muzea a památníky“). V počtu uspořádaných výstav patřila Muzeu umění v rámci své kategorie v r. 2015 s celkovým počtem 46 výstav 2. příčka (v r. 2014 jich uspořádalo 44, o rok dříve 30) a Vlastivědnému muzeu s celkovým počtem 25 výstav 29.–31. příčka (v r. 2014 jich uspořádalo 22, v r. 2013 ještě o jednu méně – 21). Počet uspořádaných

kulturně výchovných akcí v Muzeu umění Olomouc s uvedením návštěvnosti a celkovým pořadím v rámci ČR uvádíme níže (poznámka: Vlastivědné muzeum vykázalo méně než 50 uspořádaných kulturně výchovných akcí a v rámci celkového pořadí se neobjevilo).

Tab. č. 70: Počet uspořádaných kulturně výchovných akcí v Muzeu umění Olomouc s uvedením návštěvnosti a celkovým pořadím v rámci ČR v letech 2009–2015

Objekt	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkový počet kulturně výchovných akcí	535	437	240	230	199	422	345
Pořadí v rámci ČR v daném roce	2.	3.	2.	2.	2.	1.	3.
Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí	18 836	17 866	12 585	16 257	11 804	29 289	27 283

Zdroj: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

Poznámka: Tato evidence je v rámci jednotlivých kulturních zařízení vedena až od roku 2009.

Kulturní zařízení (např. divadla, kina, filharmonie, knihovny, galerie, a další) jsou dále popsány v kapitole věnované volnočasovým aktivitám 5.4.6.1 Kulturní zařízení a aktivity.

Přírodní zajímavosti a atraktivita, rekreační oblasti a plochy

Přírodní podmínky, respektive přírodní potenciál, jsou v čase relativně neměnné. Vytváří podmínky pro řadu typů turismu (od aktivního vyžití – pěší turistiky, cykloturistiky, lyžování, apod., přes relaxační pobyty až po poznávací cestovní ruch) a jsou rozhodujícími lokalizačními faktory většiny aktivit cestovního ruchu a rekreace. Zároveň také určují základní funkčně-prostorové dimenze či diferenciaci v rekreačním využití území.

Většina území města Olomouce patří do geomorfologického celku Hornomoravský úval, který se vyznačuje plochým, rovinatým až mírně zvlňeným reliéfem. Rovinatý charakter města je na západě, ale hlavně na východě, výrazně ohraničen vyšším georeliéfem, takže město je uzavřeno do protáhlé sníženiny (otevřené ve směru severozápad–jihovýchod), jejíž osu tvoří niva řeky Moravy. Východní část území (přibližně od linie Bukovany – Droždín – Samotíšky) přísluší již do geomorfologického celku Nízký Jeseník (od Droždína se přes Svatý Kopeček dále k severu táhne výrazný okrajový svah Nízkého Jeseníku). Zatímco střed města leží v nadmořské výšce 219 m n. m., severovýchodní část (Droždín, Lošov, Radíkov a Svatý Kopeček) se zvyšuje až na nadmořskou výšku 420 m n. m.

Některé části statutárního města Olomouce jsou součástí území s výraznějším krajinným rázem, v nichž existuje zvýšený potenciál pro rekreaci a cestovní ruch. Tato území byla vymezena v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje. Jedná se o rekreační celky RC 4 Olomoucko - východ a RC 5 Olomoucko - jih. Zatímco území RC 5 je v současné době využíváno minimálně, RC 4 patří k rekreačně nejzatíženějším celkům v rámci celého kraje.

Na celém území RC 5, které mj. zasahuje do jižní části města Olomouce (k.ú. Holice, k.ú. Nemilany, k.ú. Nové Sady, k.ú. Slavonín), se výrazně projevuje historický vliv tradičního zemědělství, který je daný prioritní podmínkou – využitím velmi kvalitních půd. Právě plochy

zemědělského půdního fondu s kvalitními bonitami jsou společně se záplavovým územím řeky Moravy nejvýznamnějšími plošnými limitami tohoto území pro jeho případnou potenciální změnu využití.

V posledních letech byly v rámci tohoto rekreačního celku nejvýznamnější aktivity realizovány na území tzv. Holického lesa. Ten se má do budoucna stát příměstským rekreačním lesem na jihu města Olomouce. V r. 2013 byla realizována 1. etapa jeho výsadby, která spočívala v osázení cca 72 000 dřevin (dubů, lip, habrů, jilmů a olší) na 30 hektarech původního pole mezi železnicí vedoucí na Přerov a ulicí Šlechtitelů, jež tvoří cca třetinu celkové rozlohy území. Výsadba byla uskutečněna za finanční podpory z Operačního programu Životní prostředí.

Nedaleko Holického lesa se jihovýchodním směrem nachází další rekreační plocha – bývalá pískovna o rozloze 1,5 ha, které se lidově přezdívá Amerika. Je vyhledávaným místem zejména rybářů a také plavců, kteří tu mají k dispozici potřebné zázemí.

RC 4, jehož součástí je mj. k.ú. Svatý Kopeček, Lošov a Radíkov, představuje příměstskou rekreační oblast nejen pro obyvatele města Olomouce. Toto území je využíváno zejména pro pobytovou rodinnou rekreaci a poznávací cestovní ruch (Zoologická zahrada Olomouc, poutní chrám Navštívení Panny Marie, Fort II Radíkov) a dále také pro sportovně-rekreační cestovní ruch (pěší a cyklo turistiku, golf – Golf Resort Olomouc v Dolanech - Vésce, lyžování či další volnočasové aktivity – Ski Areál Hlubočky, Park Sportu Hrubá Voda, Fun park Hlubočky, atd.). Mezi hlavní zásady dalšího rozvoje tohoto území patří:

- podpora vzniku nových sportovních zařízení pro veřejnost zaměřených na zimní sporty,
- podpora rozvoje zoologické zahrady na Svatém Kopečku,
- podpora rozvoje pěších turistických, cykloturistických a lyžařských běžeckých tras a rozvoj agroturistiky,
- podpora rozvoje jezdeckých sportů (jízďárny, hippostezky),
- rozvoj kulturních a společenských akcí – poutě a slavnosti,
- nepřipustit realizaci staveb a zařízení, které by svým provozem nebo charakterem narušovaly krajinný ráz a omezovaly rekreační využitelnost území (zejména provozy s nadměrnou hlučností, prašností, zařízení s výrazně vertikální siluetou – např. větrné farmy, apod.),
- nepodporovat výstavbu nových ubytovacích zařízení ani objektů rodinné rekreace.

K největším návštěvnickým atraktivitám nejen samotného města, ale i celého Olomouckého kraje patří ZOO Olomouc – dlouhodobě se jedná o nejnavštěvovanější krajskou destinaci (v rámci ČR ji v roce 2015 patřila 23. pozice, z turistických cílů ležících mimo území hl. města Prahy dokonce 14. pozice. Zároveň se jedná o 7. nejnavštěvovanější zoologickou zahradu ČR). Navzdory některým novinkám (viz níže) došlo v ZOO za posledních 10 let k propadu návštěvnosti (mezi lety 2007 a 2015 se jednalo o 16,5% úbytek návštěvníků).

Tab. č. 71: Návštěvnost Zoologické zahrady Olomouc v letech 2007–2015

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Zoo Olomouc	390 054	356 311	376 005	368 536	373 199	365 897	321 162	356 909	325 733	- 16,49 %

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Mezi nejvýznamnější novinky od r. 2007 můžeme v zoologické zahradě zařadit:

- Centrum pro chov lemuru kata a vstup do ZOO (vč. konferenční a přednáškové místnosti), které byly vybudovány za finančního přispění města Olomouce a fondů OP Přeshraniční spolupráce ČR–Polsko,
- Pavilon pro levharty mandžuské,
- Otevření 1. a 2. etapy safari (tj. Safari Euroasie a Safari Afrika): počínaje r. 2012 počala ZOO Olomouc připravovat přestavbu rozlehlého areálu zahrady do podoby safari. Během několika let bude přebudováno celkem 17 původních výběhů do 5 rozlehlých areálů, jejichž celková výměra dosáhne přibližně 19 hektarů. Tyto areály budou svým pojetím koncipovány do tematických zoogeografických zón: Euroasie, Afrika, Severní Amerika, Austrálie a Arktida. Návštěvníci mohou vyjždět do areálu jako pasažéři safari vláčku, který dříve projížděl pouze po obchůzkové trase ZOO,
- Společný výběh pro medvědy baribaly a vlky arktické,
- Restaurant a hotel Archa*** za finančního přispění dotace z ROP SM,
- Informační systém ZOO Olomouc (vybudování 3 přístřešků pro infoboxy a instalace vlastních infoboxů) za finančního přispění dotace z ROP SM.

Velmi limitujícím faktorem rozvoje ZOO i celé lokality Sv. Kopečku je v současné době absence kapacitně vyhovujícího parkoviště osobních automobilů. Doprava i parkování se zde často stávají zcela neúnosné a místo v nejexponovanějších časech nedostupné.

Severovýchodní část území RC 4 (vymezena lesní cestou z východní strany ZOO, okrajem lesa u Svatého Kopečku a silnicí přes Lošov na Velkou Bystřici) je začleněna do přírodního parku Údolí Bystřice sloužícího k ochraně krajinného rázu (přírodních, kulturních a historických hodnot) s významným soustředěním estetických a přírodních hodnot. Přírodní parky patří společně s velkoplošně zvláště chráněnými oblastmi obecně k nejvyhledávanějším přírodním atraktivitám a turistickým cílům. Na druhou stranu je ale třeba mít stále na paměti, že jejich ochrana svým způsobem limituje realizaci některých záměrů v oblasti rozvoje cestovního ruchu.

Do severní části města Olomouce okrajově zasahuje chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví s přírodními rezervacemi Plané loučky, Chomoutovské jezero a s přírodní památkou Bázlerova pískovna (jejich význam a ochrana je více specifikována v kapitole věnující se životnímu prostředí 5.6.1.1). CHKO Litovelské Pomoraví rozkládající se na ploše 96 km² zaujímá úzký pruh lužních lesů a luk kolem přirozeně meandrujícího toku řeky Moravy a je velmi vyhledávaným výletním cílem nejen místních obyvatel, ale i návštěvníků města. Vstupní branou Litovelského Pomoraví od Olomouce je centrum ekologických aktivit

města Olomouce zv. Sluňákov (subjekt statutárního města Olomouce, který ale leží na území obce Horka nad Moravou). Okolí unikátní nízkoenergetické budovy s prostory pro konání seminářů, teambuildingových aktivit apod., s certifikovaným turistickým informačním centrem, půjčovnou kol a ubytovacími kapacitami, bylo v r. 2014 doplněno o jedinečnou galerii v přírodě a přírodní hřiště – Dům přírody Litovelského Pomoraví. Jedná se o stavby a další instalace (např. Rajskou zahradu, Sluneční horu snů, Lesní chrám, Ohniště zlaté spirály, Kouzelný les atd.), které mají návštěvníky podnítit ke smyslovému vnímání přírody a pomáhat kultivovat vztah k přírodě Litovelského Pomoraví.

Nepatrné změny doznalo také okolí přírodního koupaliště Poděbrady. Podařilo se zde zprovoznit občerstvení (restauraci Terasa), ale jak zmiňují autoři Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020, celkový stav tohoto areálu je stále velmi tristní a v současné době již neodpovídá moderním trendům. Investice do revitalizace přírodního areálu Poděbrady přeměnou na moderní přírodní příměstskou relaxační zónu (kemp, půjčovny sportovního náradí, dětské atrakce, atd.), by byla velkým přínosem nejen pro místní obyvatele, ale i návštěvníky města a celý segment cestovních ruchů.

Na území Litovelského Pomoraví, stejně jako i v samotném městě Olomouci, si svůj turistický potenciál, a to především z pohledu vodáckých sportů, uchovávají vodní toky. Řeka Morava je společně se svým Mlýnským náhonem sjízdná celoročně, řeka Bystřice (levostranný přítok Moravy) zejména na jaře nebo po deštích.

Význam města Olomouce na vodácké mapě by byl dále posílen realizací nového vodáckého kanálu u obchodního centra Šantovka.

Tab. č. 72: Úseky řek vhodné pro vodní turistiku v zájmovém území

Řeka/potok	Úsek	Říční km	Obtížnost*
Morava*	Postřelmov – Olomouc – ústí do Dunaje	301,5 – 0,0	ZW
Mlýnský náhon Moravy**	odbočení náhonu z řeky Moravy na jezu u Hynkova – ústí do Moravy v Olomouci	17,7 – 0,0	ZW
Bystřice (Olomoucká)***	Hrubá Voda – ústí do Moravy	20,8 – 0,0	WW I-

Zdroj: www.raft.cz

Poznámka: * střední a dolní část toku, ** využívá se pro objety Litovelského Pomoraví, kde je v této části zákaz plavby, *** dolní část toku

ZW: klidný, mírně proudící tok bez překážek a peřejí, WW I-: lehký tok s občasnými peřejemi s menší obtížností

V rámci městské krajiny hrají nezastupitelnou roli městské parky, které se vinou po obvodu historického jádra a jsou přirozeným místem odpočinku a trávení volného času místních obyvatel i návštěvníků města. Ty společně s Výstavištěm Flóra prošly po roce 2017 zásadní rekonstrukcí. Zejména šlo o následující aktivity/projekty spolufinancované z ROP NUTS II Střední Morava (IPRM Městské parky):

- Obnova mobiliáře a povrchů cestní sítě v olomouckých historických sadech – Čechovy a Bezručovy sady: obnova/rekonstrukce cestní sítě, vybavení mobiliářem (odpadkové koše, lavičky, apod.) a částečná rekonstrukce veřejného osvětlení.
- Obnova mobiliáře a povrchů cestní sítě v olomouckých historických sadech – Smetanovy

sady: obnova/rekonstrukce cestní sítě, vybavení mobiliářem (odpadkové koše, lavičky, apod.) a částečná rekonstrukce veřejného osvětlení.

- Obnova mobiliáře a cestní sítě ve Smetanových sadech – Rudolfova alej, 2. etapa: rekonstrukce části hlavní aleje Smetanových sadů ve směru restaurace Fontána – ulice Polská, která mj. zahrnovala provedení nových povrchů stávajících cest v délce 230 m, nové veřejné osvětlení a mobiliář.
- Rozárium: vybudování nového vstupu do rozária včetně vstupního objektu, rekonstrukce a výstavba nových komunikací, rekonstrukce vodní plochy, revitalizace zeleně, doplnění prostor drobnými stavbami a mobiliářem atd.
- Bezručovy sady – lávka: vybudování pěší lávky v Bezručových sadech, která propojuje prostor Botanické zahrady a rozária s parkem.
- Dostavba areálu VFO – pavilon A2: výstavba nového pavilonu (A2) těsně přiléhajícího ke stávajícímu pavilonu A1 a výstavba provozní budovy Výstaviště Flora Olomouc s restaurací. V rámci realizace došlo k rozšíření výstavních ploch, dobudování potřebného zázemí a skladových prostor o rozloze 570 m², nově budovaný objekt přispěl ke zvýšení kapacity výstavní plochy o 1 090 m².
- Příjezdová komunikace a parkoviště: výstavba komunikací o celkové délce 509 m, chodníků, parkovacích ploch (s kapacitou 101 parkovacích stání pro osobní automobily a 11 pro autobusy), vybudování informačního parkovacího systému atd.
- Dětské hřiště Michalské stromořadí: výstavba nového multifunkčního dětského hřiště v lokalitě Bezručových sadů.

Přes IPRM Městské parky byla dále financována revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého v Olomouci – jedná se o prostory umístěné nad městskými hradbami (za budovami Křížkovského 8 až 14), kde vznikly unikátní parkánové zahrady k rekreaci návštěvníků i k reprezentaci Univerzity Palackého.

Přestože se do městských parků a samotného Výstaviště Flora v minulosti investovaly nemalé finanční prostředky, šlo v zásadě o rekonstrukce a revitalizace stávajících objektů. Bohužel se nepodařilo realizovat výstavbu nových pavilonů popř. další výstavnické infrastruktury. V současnosti výstaviště disponuje plochou cca 4400 m², což je podle autorů Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020 z pohledu konkurenceschopnosti a současných trendů (hovoří se o potřebě až 10 tis. m²) nedostatečné. Omezujícím faktorem růstu návštěvnosti také zůstávají nedostatečné parkovací kapacity v průběhu výstav.

Výše zmíněné proměny se i tak staly akcelerátorem růstu návštěvnosti, na což mj. poukazuje statistika návštěvnosti sbírkových skleníků, botanické zahrady a rozária a výstav na Výstavišti Flora v letech 2007–2014 (rok 2015 nelze z důvodu změny metodiky sběru dat porovnávat s předchozími lety).

Tab. č. 73: Návštěvnost sbírkových skleníků, botanické zahrady a rozária a výstav na Výstavišti Flora v letech 2007–2015

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2014/2007
Sbírkové skleníky, botanická zahrada a rozárium	15 843	13 192	12 416	17 246	20 500	21 797	23 471	19 516	13 849	23,18 %
Výstavy na Výstavišti Flora	200 506	250 156	244 058	225 228	219 769	169 124*	182 412	224 680	480 436**	12,06 %
Celkem	216 349	263 348	256 474	242 474	240 269	190 921	205 883	244 196	494 285	12,87 %

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Poznámka: * rekonstrukce výstaviště, ** změna metodiky sběru informací – z tohoto důvodu je porovnávána návštěvnost v letech 2007 a 2014

Sportovně-rekreační cestovní ruch, turistika a cykloturistika

Jednotlivé sportovní aktivity, stejně jako sportovní zařízení, jsou popsány v kapitole 5.4.6.2. V této subkapitole se budeme zabývat jednak turistikou a cykloturistikou a také novými či zmodernizovanými sportovními zařízeními, které mají v území z pohledu aktivního trávení volného času významný dopad na rozvoj cestovního ruchu.

Územím města Olomouce prochází, či přímo z něho vychází a nebo v něm končí celkem osm značených turistických tras. Jejich největší hustotu nalezneme na severovýchodě v lokalitě Svatého Kopečka a přilehlých částí. Turistické trasy v okolí Svatého Kopečka jsou v zimě v případě příznivých sněhových podmínek využívány pro běžecké lyžování.

Tab. č. 74: Značené turistické trasy vycházející, končící či procházející městem Olomouc

Barva	Číslo turistické trasy	Průběh turistické trasy	Délka
	0608	Samotíšky – Svatý Kopeček – Pohořany – Šternberk	22,7 km
	9608*	Olomouc - hl. n. – centrum Olomouce – Olomouc - hl. n.	11,0 km
	2223	Hlubočky - Mar. Údolí – Svatý Kopeček – Nové Sady	9,6 km
	4817	Svatý Kopeček – Jívová – Šternberk	27,2 km
	4820	Velká Bystřice – Radíkov – Hlubočky - Mar. Údolí	11,2 km
	4867	Grygov – Přestavky – Olomouc - Holice	18,2 km
	7821	Olomouc - hl. n. – Velká Bystřice – Hlubočky - Mar. Údolí	11,7 km
	7822	Svatý Kopeček – Hlubočky – Pohořany	9,5 km

Zdroj: Klub českých turistů

Poznámka: * de facto se jedná o vycházkovou trasu historickou Olomoucí.

Návštěvníci města, stejně jako místní obyvatelé, zde dále naleznou tři naučné stezky (NS) určené pěším turistům a jednu stezku (respektive informační systém v terénu) zaměřenou na cyklisty.

Tab. č. 75: Naučné stezky na území města Olomouce

Název	Délka	Počet zastavení	Hl. zaměření NS	Správce
NS Svatý Kopeček	7,1 km	9	příroda	Klub českých turistů
NS Černovířské slatiniště*	2,5 km	4	příroda	Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy
NS Kol kolem Olomouce	9,5 km	11	příroda	Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy
Cesta po pevnůstkách císařsko-královské olomoucké pevnosti*	cca 50,0 km	30	vojenská historie	Pevnostní město Olomouc

Zdroj: Klub českých turistů, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy, Pevnostní město Olomouc, Statutární město Olomouc

Poznámka: * Jedná se o informační systém – stezky nejsou v terénu značené, ale najdeme zde informační tabule.

Město Olomouc je křižovatkou dvou národních dálkových cyklotras:

- cyklotrasy I. třídy (č. 5) tzv. Jantarové stezky (vede v trase Hevlín – Brno – Blansko – Prostějov – Olomouc – Přerov – Lipník nad Bečvou – Ostrava – Hlučín – Hat/Tworkow),
- cyklotrasy I. třídy (č. 4, ve městě v současné době stále značené původními čísly 47 a 51) tzv. Moravské stezky (č. 51 vede v trase Hanušovice – Bludov – Mohelnice – Litovel – Olomouc a č. 47 v trase Olomouc – Kroměříž – Uherské Hradiště – Hodonín). Poznámka: celá Moravská stezka bude přeznačena (v některých úsecích i přetrasována) a vedena pod jedním číslem – č. 4.

Obě stezky se kříží ve Smetanových sadech (nedaleko centra Olomouce), odkud dále vedou (intravilánem města) souběžně až do místní části Nemilany, kde se od sebe opět oddělují. Městem jsou z větší části vedeny po nově vybudovaných úsecích s vyloučením motorové dopravy, místy také po místních komunikacích. Vyjma sítě cyklistických stezek realizovaných v městských parcích (viz výše) byly od r. 2007 na předemných stezkách vybudovány následující bezpečné úseky:

- Jantarová stezka: úsek podél řeky Bystřice (po jejím levém břehu) o celkové délce 1259 m. Začíná u lávky přes řeku na konci místní komunikace ul. Lermontovova a vede až po ul. Pavelkova, kde se napojuje na stávající cyklostezku do Bystrovan. Spolufinancováno z ROP SM.
- Moravská stezka: úsek od hranice katastru Olomouc-Řepčín a Křelov až po ulici Máchova o celkové délce 1245 m. Realizací projektu došlo k převedení cyklistů z frekventované komunikace III/4463 Olomouc – Horka nad Moravou. Podpořeno z ROP SM.
- Moravská stezka: úsek podél Mlýnského potoka (souběžný s ulicí Břetislavova) o délce cca 175 m. Spolufinancováno z Olomouckého kraje.
- Moravská stezka: úsek od křižovatky Schweitzerova–Velkomoravská až ke křižovatce Schweitzerova–Slavonínská o celkové délce 1339 m. Spolufinancováno z ROP SM.
- Moravská stezka na k.ú. Nemilany v délce 187 m (podpořeno z rozpočtu Olomouckého kraje), Moravská stezka na k.ú. Slavonín v délce 254 m a Moravská stezka na k.ú. Slavonín a Nemilany (ochranné pásmo dráhy) v délce 120 m.

Na přípravě a následné výstavbě jednotlivých úseků Moravské stezky spolupracuje statutární město Olomouc s okolními územně-samosprávnými celky. Mezi městem Olomouc a dalšími devíti obcemi z ORP Olomouc, jejichž územím tato stezka prochází, byla v r. 2008 uzavřena smlouva o spolupráci při přípravě integrovaného projektu s názvem „Integrovaný projekt Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc“.

Síť cyklistických tras na území města Olomouce doplňují následující cyklotrasy IV. třídy místního/lokálního významu:

- 6025 Olomouc – Těšetice – Náměšť na Hané – Javoříčko – Bouzov (S-39) a to včetně její odbočné trasy 6025A přes Vojnice (S-9),
- 6027 Litovel – Náklo – Poděbrady – Olomouc-Řepčín (S-26),
- 6029 Olomouc – Bohuňovice – Horní Loděnice – Dalov – Dětrichov nad Bystřicí (S-42),
- 6030 Mariánské Údolí – Svatý Kopeček – Dolany – Hlušovice (S-13),
- 6102 Bělkovice – Svatý Kopeček, rozc. (S-6),
- 6103 Bělkovice-Lašťany – Dolany – Svatý Kopeček – Bystrovany (S-14),
- 6104 Olomouc – Hlušovice – Bohuňovice – Štarnov – Šternberk, známá také pod názvem „Cyklostezka Hvězdná“, která je v celém úseku (cca 14 km) vedená po bezpečných cyklistických komunikacích s vyloučením motorové dopravy.

Milovníkům cykloturistiky jsou na stránkách Statutárního města Olomouce (<http://tourism.olomouc.eu/leisure-time/olomouc-by-bike/cs>) představeny tipy na cyklistické vyjížďky či výlety po městě Olomouci i jeho okolí. Stejně tak mohou využívat služeb linky cyklobusu s maximální kapacitou pro 24 kol, který o víkendech a svátcích v průběhu třech měsíců (tj. od konce června do konce září) přepravuje cyklisty s jízdními koly či pěší turisty po trase Olomouc – Rýmařov – Malá Morávka, Ovčárna – Karlova Studánka. Město Olomouc není cílovou destinací (či alespoň zastávkou) pro žádný cyklobus.

Trasa evropské dálkové cyklotrasy EuroVelo 9 není na území města Olomouce v současné době vyznačena. Částečně je zde vyznačena cyklotrasa Greenways Krakov – Morava – Vídeň. Značení této cyklotrasy, které je místy v rozporu se silniční vyhláškou, je ale dlouhodobě neudržované.

Tématika cyklistických stezek primárně sloužících ke každodenní dojížděcíce občanů do zaměstnání a do škol je více řešena v subkapitole věnované cyklistické a pěší dopravě (4.5.2.4).

Cyklistické stezky či společné stezky pro pěší a cyklisty s kvalitním povrchem jsou často využívány in-line bruslaři. Pro milovníky in-line ježdění byly v roce 2011 v lokalitě tzv. Hejčínských luk vybudovány čtyři in-line stezky, které tvoří okruh o celkové délce 3,3 km. Vedle městských parků patří mezi bruslařsky nejoblíbenější také dvě trasy, které lze spojit jednou velmi málo frekventovanou ulicí. První vede z Chválkovic směrem do Černovíra (kolem staré parní vodárny) a druhá z Chválkovic do Samotíšek.

Projekt s názvem „Inline stezky Olomouc – Hejčínské louky“ byl v rámci IPRM Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc spolufinancován z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava. Ze stejného integrovaného programu byla financována mj. i další dvě sportovní zařízení – Bikepark Olomouc a Plavecký stadion – rekonstrukce venkovního areálu.

Výstavbou Bikeparku navazujícího na rekreační oblast Slavonínského lesa vzniklo nové terénní sportovní hřiště pro freestylové cyklistické aktivity – MTB a BMX sporty. Statutární město opustilo od záměru výstavby nového freestyle parku nacházejícího se pod mostem rychlostní silnice R35 v Nemilanech. Nový Freestyle Park pro cyklisty, bruslaře i vyznavače koloběžek ale vznikl (v r. 2016) na ploše o rozměrech 30 x 15 metrů za venkovním parkovištěm Galerie Šantovka. Ten rozšířil nabídku tohoto typu zařízení ve městě, kde se do té doby nacházel pouze jeden skatepark v lokalitě olomouckého letiště v Neředíně.

Přestože se v oblasti rozvoje cykloturistiky (většinou ve vazbě na cyklistickou dopravu) za posledních cca 10 let podařilo v Olomouci zrealizovat několik významných projektů, brání jejímu dalšímu rozvoji celá řada faktorů. Mezi hlavní patří (další jsou uvedené ve Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020):

- město Olomouc, stejně jako celá oblast Střední Moravy, není v podvědomí potenciálních návštěvníků vnímáno jako cyklistická destinace vhodná pro dovolenou na kole,
- Olomouc není napojena cyklostezkami na tzv. cyklozápisky, tj. na Cyklostezku Bečva a cyklostezku kolem řeky Moravy z Kroměříže k Baťovu kanálu a dále na jih,
- ubytovací zařízení nejsou připravena na cyklisty, ani jedno není certifikováno v rámci celonárodního certifikačního systému „Cyklisté vítáni“ ,
- v nabídce chybí infrastruktura pro elektrokola (nabíjecí stanice, půjčovny, apod.)
- a další.

Rekonstrukce venkovního areálu plaveckého stadionu v letech 2012–2013 za účelem zvýšení kvality a také množství poskytovaných služeb (např. výstavbou nového dětského hřiště) navázala na modernizaci interiéru plaveckého stadionu z roku 2009, jejíž realizace se mj. týkala vstupní haly vč. nového odbavovacího systému, umístění centrální recepce, rekonstrukce šaten a dalších prostor.

Dlouhodobě kritizovaný nedostatek možností ke koupání pomohl odstranit nově otevřený (v červnu r. 2009) aquapark s celoročním vnitřním a sezónním venkovním provozem. Ve vnitřním areálu se nachází tzv. Space Bowl (vodní trychtýř s turboskluzavkou), nejdelší vnitřní tobogán na Moravě v délce 123 m (sjízdňný na nafukovacích duších) s efektem denního světla a „streepefektem“, vodní atrakce a služby, jako jsou vířivé vany, masážní lehátka a masážní trysky. Plavci mohou využít dva velmi výkonné protiproudy ve výplavovém bazénu, kde se nachází i vzduchové lehátko. Relaxační a wellness zóna nabízí kvalitní solária v provedení vertikální i horizontální, whirlpool, finskou saunu, zážitkovou saunu, parní lázeň, masáže atd. Jako doplňkové služby aquapark poskytuje restauraci, bar, bistro, dětský koutek apod. V letním aquapark najdeme vyjma 25 m dlouhého bazénu

otevřený tobogán v délce 115 m a širokou skluzavku v délce 12,5 m. K relaxaci slouží vzduchová lůžka a masážní trysky. Součástí venkovního prostoru jsou dvě hřiště pro plážový volejbal, dětské hřiště s lezeckou stěnou a letní restaurace. Bohužel žádná z atrakcí nemá znak výjimečnosti a chybí jí potenciál významnějšího turistického cíle.

Celková návštěvnost olomouckých vodních areálů/zařízení se ve sledovaném období díky otevření aquaparku v r. 2009 zvýšila. Přestože otevření aquaparku je odborníky v cestovním ruchu vnímáno pozitivně, jeho návštěvnost je každoročně o více než 100 tis. návštěvníků nižší než návštěvnost plaveckého stadionu.

Tab. č. 76: Návštěvnost plaveckého bazénu a aquaparku Olomouc v letech 2007–2015

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Aquapark Olomouc	-	-	147 916	191 763	184 739**	180 297	185 681	196 614	203 645	-
Plavecký stadion Olomouc*	339 440	336 819	304 603	306 935	271 547	310 070	328 039	313 620	325 039	- 4,24 %
Celkem	339 440	336 819	452 519	498 698	456 286	490 367	513 720	510 234	528 684	55,75 %

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje, OLTERM & TD Olomouc, a.s.

Poznámka:

* návštěvnost Plaveckého stadionu, tj. bez areálu Delfinek (plavání dětí), který ročně navštíví cca 60–70 tis. návštěvníků

** jedná se o placící návštěvníky, tj. bez uvedení volných vstupů v rámci propagačních akcí

S měnícím se životním stylem v současné době čím dál tím více zájemců lákají sportovní zařízení a centra spojená s doplňkovou volnočasovou nabídkou či relaxačními službami. Mnozí návštěvníci začínají preferovat komplexní nabídku služeb před nabídkou monotematicky zaměřených středisek a areálů. V následující tabulce jsou uvedena zařízení regionálního významu naplňující výše uvedené požadavky.

Tab. č. 77: Sportovní zařízení a centra zaměřená na více sportovních a volnočasových aktivit regionálního významu

Název instituce	Stručný popis, služby
OMEGA centrum sportu a zdraví*	9 venkovních tenisových kurtů, tenisová hala se 4 kurty, 4 squashové kurty, jediný squashový kurt pro čtyřhru v regionu, 4 badmintonové kurty, stolní tenis, fitness s nadstandardně vybavenou kardiozónou, osobní tréninky, diagnostika a poradenství, skupinová cvičení, pilates, cvičení pro děti, dětský koutek. Součástí je i relaxační a mokrá zóna nebo Adventure Golf (první 18jamkové hřiště na Moravě).
BEST – Sportcentrum	6 bowlingových drah, 2 squashové kurty, fitness, cvičení a sportovní aktivity (TRX, bodystyling, movida, pilates, spinning a další), solárium, masážní centrum, restaurace

Zdroj: Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje, Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020

Poznámka: * jedná se o nové sportovní centrum otevřené v roce 2009

Své příznivce si čím dál tím více nacházejí také adrenalinové sporty, popř. netradiční aktivity a zážitky. Tyto nejsou ve Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020 uvedeny souhrnně, a tak jejich přehled přinášíme na tomto místě.

Tab. č. 78: Olomoucká zařízení zaměřená na adrenalinové sporty, popř. netradiční aktivity a zážitky

Zařízení	Stručný popis, služby
Lanová centra	
Lanové centrum Proud	10 nízkých lanových překážek, 15 individuálních vysokých lanových překážek, 5 týmových lanových překážek a 2 skoky
Lanový park Veverák	47 překážek rozdělených do tří tras určených pro děti i dospělé
Lanáček ZOO Olomouc	volnočasový areál s lanovými překážkami určen věkové skupině dětí od cca 3 do 11 let
Lezecké stěny	
Flash Wall Olomouc	umělá krytá 13 m vysoká lezecká stěna, která nabízí 160 lezeckých cest v obtížnostech od 3 do 8a francouzské stupnice, vnitřní a venkovní boulderová stěna
Lezecké centrum Pajkland	3 vzájemně propojené bouldery o celkové ploše cca 300 m ²
Aplikační centrum BALUO	8metrová vnitřní (možno absolvovat 40 lezeckých cest) a 16metrová venkovní stěna, venkovní boulder a stanoviště pro nácvik slaňování
Motokárové dráhy	
Kart Racing Olomouc	krytá motokárová dráha v prostorách nadzemních garáží (délka 280 m)
Venkovní motokárová dráha	venkovní motokárová dráha o délce 290 m a šířce 6 metrů nacházející se na multifunkční ploše za Galerií Šantovka
Paintball a laser game	
Paintball Game Olomouc	venkovní i vnitřní paintballové hřiště v areálu Tereziánské pevnosti – na Fortu XV
Laser Aréna Olomouc	laserová aréna o celkové ploše 360 m ² , hra pro 4–10 hráčů.
Letecké létání, parašutismus	
Hanácký aeroklub Olomouc Hanácký paraklub, o.s.	vyhlídkové lety pro jednotlivce i skupiny na kluzácích i motorových letadlech, základní parašutistický výcvik a tandemové seskoky
Potápění	
Pisces Diving World	potápěčská škola vč. půjčovny vybavení

Zdroj: Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje, Statutární město Olomouc

Zábavní a nákupní centra

Fenoménem v trávení volného času se poslední dobou stávají nákupní centra, která dokáží návštěvníkům vedle nakupování nabídnout i zábavu či zprostředkovat nevšední zážitky.

Jako zcela zásadní pro vnímání města jako stotisícové metropole a posílení segmentu nákupní turistiky je možné hodnotit výstavbu nového obchodně společenského centra Galerie Šantovka (otevřena od října 2013). Představuje první dokončenou část městské čtvrti Šantovka (investor zde následně plánuje vybudovat novou bytovou čtvrť a administrativní centrum), která vyrůstá v bývalém továrním areálu MILO a na okolních pozemcích nedaleko historického centra Olomouce. Díky asanaci areálu bývalé chemické továrny bylo mj. možné propojit jižní část Olomouce s centrem města novou tramvajovou tratí a také vylepšit protipovodňová opatření města. Galerie Šantovka je s prodejní plochou o rozloze 46 tis. m²

největším obchodním centrem v Olomouckém kraji a řadí se mezi deset největších center v České republice. Návštěvníci zde najdou na 200 obchodních jednotek, velký supermarket, útulné kavárny a kvalitní restaurace, relaxační zóny, dětský koutek, venkovní hřiště s pirátskou lodí, Divadlo na Šantovce s kapacitou pro 300 hostů, moderní multikino Premiere Cinemas se 6 promítacími sály a celkovou kapacitou 952 míst, největší bowlingové centrum na Moravě s 18 profesionálními drahami a další atraktivita a služby (banky, cestovní kanceláře, pobočku České pošty, České spořitelny a další). Otevření Galerie Šantovka má na druhou stranu negativní vliv na maloobchodní síť v centru města Olomouce, její dopad pocítila i další olomoucká nákupní centra.

Z nákupních center v Olomouci lze za největšího konkurenta Galerie Šantovka v oblasti nabídky volnočasových aktivit považovat Olomouc City. Zde vedle obchodů a služeb (restaurace, kavárna, ...) nalezneme Multikino CineStar se 7 kinosály o celkové kapacitě 982 míst, 12D kino, indoor minigolf, herní dětské centrum Amazonie city, výstavní sál a další.

V roce 2012 bylo přímo v centru města otevřeno nové nákupní centrum Galerie Moritz o celkové obchodní ploše 8 tis. m², které vzniklo komplexní rekonstrukcí a modernizací bývalého obchodního domu PRIOR. Svou architekturou s využitím skla na vnějším plášti společně s Galeríí Šantovka příjemně oživilo historický ráz města Olomouce a jeho bezprostředního okolí. Galerie Šantovka získala nedlouho po svém otevření dvě prestižní ocenění: odborný časopis CIJ Journal jí udělil první místo v kategorii Best Shopping Centre Development a v soutěži Nejlepší z Realit 2013 – Best of Realty získala v kategorii obchodních center druhé místo.

V roce 2016 byl v prostorách bývalého podniku Kovo-dřevo na Lazcích otevřen nový rodinný zábavní park Krokodýlek Olomouc. Jedno z největších dětských center na Moravě nabízí celou řadu zábavných a herních prvků pro děti: velkou pirátskou loď, plavbu na moři (lodičky), strašidelnou jeskyni, fotbalovou arénu, motorkovou dráhu, lanové centrum, 8 m vysokou horolezeckou stěnu, dělovou arénu a další atrakce.

Ubytovací a stravovací zařízení

Jedny z významných ukazatelů prostorové diferenciaci cestovního ruchu území na národní i regionální úrovni jsou turisticko-rekreační funkce (TRF) a turisticko-rekreační zatížení (TRZ) území. TRF vyjadřuje intenzitu turistické aktivity v dané destinaci, jedná se o počet stálých turistických lůžek (v hromadných ubytovacích zařízeních a v objektech individuální rekreace) ku počtu trvale bydlících obyvatel (v %). TRZ je konstruován jako počet turistických a rekreačních lůžek na 1 km².

Z tabulky jsou patrné nízké hodnoty turisticko-rekreační funkce u všech sledovaných statutárních měst, a to z důvodu vysokého počtu obyvatel žijících v těchto centrech. Naproti tomu turisticko-rekreační zatížení území je v rámci ČR u jednotlivých měst nadprůměrné. Město Olomouc u obou ukazatelů dosahuje nejnižších hodnot ze všech sídel.

Tab. č. 79: Turisticko-rekreační funkce (TRF) a turisticko-rekreační zatížení (TRZ) území

Město	TRF	Hodnocení území podle TRF	TRZ	Hodnocení území podle TRZ
Liberec	6	malá	52	zcela dominantní
Olomouc	4	malá	35	velmi významná
České Budějovice	5	malá	86	zcela dominantní
Ústí nad Labem	6	malá	59	zcela dominantní
Hradec Králové	13	malá	114	zcela dominantní

Zdroj: Atlas cestovního ruchu ČR

Vzhledem k tomu, že šetření ČSÚ v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) je více méně navázáno na návratnost dotazníků z jednotlivých zařízení, jsou výsledky na úrovni obcí a měst poněkud zkreslené, a proto zde nejsou analyzovány.

Od roku 2007 bylo ve městě Olomouci vystavěno či zmodernizováno několik nových ubytovacích zařízení a došlo k celkovému rozšíření ubytovacích kapacit, a to od hotelů**** a *** až po sezónní ubytování v kempu. Katalog všech ubytovacích zařízení je zveřejněn na stránkách IC Olomouc (<http://tourism.olomouc.eu/services/accommodation/cs>), níže je uvedena nabídka nových ubytovacích zařízení či modernizovaných zařízení, u kterých došlo k rozšíření kapacit.

Tab. č. 80: Nová hromadná ubytovací zařízení či modernizovaná ubytovací zařízení s rozšířeními kapacitami na území města Olomouce od roku 2007

Název	Ubytovací kapacita	Stravovací/pohostinské zařízení	Volnočasové aktivity: Wellness / Sportovní možnosti	Poznámka
Hotel				
Hotel NH Collection Olomouc Congress****	274	Restaurace Sal de Mar	propojen podzemním koridorem se sportovním centrem OMEGA (viz výše)	Konferenční centrum.
Clarion Congress Hotel Olomouc****	250	Benada Restaurant	whirlpool, finská sauna, parní sauna, kardio zóna, pivní lázeň, mléčná lázeň, dubovo-levandulová lázeň	Konferenční centrum.
Theatre hotel****	40 + 3 přistýlky	Entree Restaurant	Scene Wellness – mokrá zóna (finská sauna, bylinná a parní lázeň, whirlpool atd.), privátní zóna, masáže	Součást komplexu Resort Hodolany, v rámci kterého je také Casino Go4Games
Hotel Flora Olomouc***a****	330	Restaurace	hotelový bazén, finská sauna, whirlpool, masáže a zábaly, solární louka	Modernizace a rozšíření kapacit financováno z ROP SM. Konferenční centrum.
Hotel Ibis Olomouc Centre***	182	Restaurace Oliva		Výstavba financována z ROP SM. Konferenční centrum.
Hotel & Penzion	90	Restaurace	masážní studio: masáže,	Dotace z ROP SM

Název	Ubytovací kapacita	Stravovací/pohostinské zařízení	Volnočasové aktivity: Wellness / Sportovní možnosti	Poznámka
Arigone***			relaxační procedury, ...	na výstavbu penzionu****. Konferenční prostory.
Hotel Senimo***	55	Restaurace		Salónek s kapacitou až 50 hostů a sklípek s kapacitou až 28 míst.
Theresian hotel & Spa	75	Theresian restaurant	SPA centrum – saunový svět, ozdravný svět (vířivka, masáže,...), fitness centrum.	Seminární místnosti – 2 místnosti s kapacitou až 50 osob.
Penzion				
Penzion v Jízdárně***	46	Restaurace		Součástí jezdeckého Areálu Equine Sport Centre Olomouc. Dotace z ROP SM na výstavbu.
Restaurant a hotel Archa***	10 + 3 přistýlky	Restaurace		Výstavba financována z ROP SM. Konferenční prostory.
Penzion No. 1 Olomouc	18	Restaurace, pizzerie		
Ostatní ubytovací zařízení				
Long Story Short Hostel & Café	56	Kavárna		Hostel
Resort Krásná Morava	stany, kempy	Bufet	dětský park: venkovní lezecká stěna, nízká lanová opičí dráha, lukostřelba atd., půjčovna vodáckých a sportovních potřeb	

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: Zařízení „Restaurant a hotel Archa“ je certifikováno jako penzion, ale v jeho názvu se nově objevuje slovo „hotel“.

Na stránkách Statutárního města Olomouce (<http://tourism.olomouc.eu/services/food-and-drink/restaurants/cs>) lze najít seznam restauračních zařízení. V rámci tzv. gurmánského turismu návštěvníky z regionálních produktů osloví především Olomoucké tvarůžky, od r. 2010 zapsané Evropskou komisí do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení, regionální potraviny, popř. pivo vařené v malých pivovarech přímo v Olomouci: jedná se o pivovary Moritz – hostinský pivovar, Pivovar Chomout, Svatováclavský pivovar, Minipivovar Riegrovka a Svatokopecký pivovar (ten jako jediný neprovozuje vlastní restauraci).

V roce 2015 se v Olomouci konal první ročník úspěšného Garden Food Festivalu. Tento dvoudenní regionální festival dobrého jídla a pití za účasti známých osobností je největší gastronomickou akcí pod širým nebem na Moravě. O rok později se k němu přidal také

Olomoucký tvarůžkový festival, který ale bude muset svoje postavení v gastronomickém kalendáři ještě potvrdit v následujících letech.

Jeden ze symbolů města Olomouce – Olomoucké tvarůžky – lze ochutnat také ve speciální nově otevřené tvarůžkové cukrárně, která nabízí 15 druhů tvarůžkových moučníků, které se tváří jako sladké zákusky, ale chutnají slaně. V rámci České republiky existují pouze 2 cukrárny tohoto druhu – v Olomouci a Lošticích, kde se tvarůžky vyrábějí.

Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu podporuje regionální jídla a gastronomické zážitky projektem "Ochutnejte Hanou". Do tohoto projektu, jehož cílem je nabídnout veřejnosti tradiční hanácké pokrmy vytvořené podle receptů pocházejících z kuchařek původních obyvatel Hané, a to především z místních a sezónních surovin, je zapojeno celkem 15 restaurací, z toho 8 sídlících v Olomouci: Clarion Congress Hotel Olomouc, Hotel Flora, Restaurant Jízdárna, Svatováclavský pivovar, Restaurace Podkova, Moravský grunt, Restaurace a minipivovar Riegrovka a Hanácká hospoda.

Speciální vydání lifestyleového měsíčního magazínu Hospodářských novin Proč ne?! zařadilo mezi pět nejzajímavějších mimopražských restaurací dva olomoucké podniky, a to Entrée v Resortu Hodolany a Atmosphere v Galerii Šantovka.

Pro zvyšování kvality CR mají význam systémy certifikace a hodnocení kvality služeb.

V lokalitě se nachází celkem 6 ubytovacích zařízení certifikovaných na základě Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky – jedná se o 4 hotely (NH Collection Olomouc Congress****, Hotel Trinity****, Hotel Flora Olomouc*** a Hotel SENIMO***) a 2 penziony (Penzion v jízdárně*** a Penzion Archa***). V rámci systému „Cyklisté vítání“ nebylo k 30. 11. 2016 na území statutárního města Olomouce certifikováno ani jedno zařízení (ubytovací, stravovací, ...), certifikováno je pouze Informační centrum Olomouc.

V rámci projektu propagujícího tradiční českou gastronomii „Czech Specials“ (připravil CzechTourism se svými partnery: Asociací hotelů a restaurací ČR a Asociací kuchařů a cukrářů ČR) jsou na území ČR certifikována stravovací zařízení s cílem podpořit a propagovat kvalitní českou gastronomii, a to nejen na domácím trhu cestovního ruchu, ale také směrem k potenciálním návštěvníkům ze zahraničí. V síti restaurací, které jsou zárukou kvalitní české kuchyně, se objevují jen dvě olomoucká restaurační zařízení: Švejk restaurant Olomouc a Potrefená husa, jejíž činnost byla ukončena v roce 2016.

Kongresový cestovní ruch

Kongresový cestovní ruch se řadí k neefektivnějším formám cestovního ruchu. Velká a kvalitně vybavená kongresová centra mají schopnost na sebe vázat široký okruh služeb a vyjma vlastního kongresu nebo firemní akce nabízet také ostatní turistické zajímavosti, produkty či služby na území lokality, kde se tento druh aktivit pořádá. Kongresy a firemní akce již totiž dávno nejsou pouze uzavřenou akcí pro odborníky a firemní klientelu, jejich stále významnější součástí se také stávají doprovodné programy a aktivity, které čerpají

z turistické a kulturní nabídky cílové destinace.

Z kategorizace kongresových měst a míst, kterou v roce 2007 vypracovala společnost Mag Consulting, vyplývá, že město Olomouc spadá do tzv. kategorie kongresových měst druhé volby. Jedná se o města, která se co do počtu míst v kongresových prostorech vyrovnají městům první kategorie (patří sem Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec a Karlovy Vary), nedisponují však dostatečnou ubytovací kapacitou v hotelech nejvyšších tříd. Tato charakteristika se za posledních 10 let změnila, poněvadž se výrazným způsobem ve městě změnila nabídka pro pořádání kongresů, stejně jako struktura ubytovacích zařízení, a to především díky výstavbě několika nových prvotřídních hotelů nabízejících kongresové prostory (např. Hotelu NH Collection Olomouc Congress****, Hotelu Clarion Congress Hotel Olomouc**** a dalších).

Tab. č. 81: Kapacity pro kongresový cestovní ruch ve městě Olomouci v roce 2016

Název	Sály a jejich max. kapacita	Poznámka
Anag	Reprezentační sál ANAG: kapacita až 170 míst. Menší salonek: kapacita až 30 míst.	
BEA centrum	Konferenční sál Orbis: 450/200 míst. 9 jednacích sálů: Alfa (120/96), Beta (150/130), Gamma (66/48), Ióta (64/48), Eta (68/58), Tau (50/25), Zeta (66/56), Fénix (40/30), Epsilon (110/84). Týmové učebny Sigma a Lambda: každá 25/20 míst. PC učebna: 12+1 míst.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru.
Clarion Congress Hotel Olomouc****	Konferenční sál Foliant*: 485/240 míst. Konferenční sál Atlas*: 241/147 míst. Konferenční sál Codex*: 102/72 míst. Konferenční sál Scriptum*: 112/72 míst. Konferenční sál Plato**: 49/24 míst. Konferenční sál Seneca**: 49/24 míst. Konferenční sál Kosmas***: 38/24 míst. Konferenční sál Dalimil***: 31/18 míst. Konferenční sál Marconi: 60/54 míst. Konferenční sál Satelit: 83/36 míst.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru. * propojením těchto sálů vznikne jeden velký sál s kapacitou: 1100/540 míst. ** jejich propojením vznikne sál o kapacitě: 117/72 míst. *** jejich propojením vznikne sál o kapacitě: 72/54 míst.
Divadlo na Šantovce	Multifunkční sál s kapacitou pro 120 osob při kongresovém uspořádání (220 osob při divadelním uspořádání).	
Fort XXII	Velký sál: kapacita 300 míst. Malý sál: kapacita 100 míst.	Při divadelním uspořádání.
Hotel & Penzion Arigone***	Velká školicí místnost: 70/40 míst. Malá školicí místnost: : 20/20 míst.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru.
Hotel Hanácký Dvůr***	Kapacita velkého salonku je 35 osob, 2 malých salonků po 15 osobách.	
Hotel Ibis Olomouc Centre***	Konferenční místnost A*: 50/40 míst. Konferenční místnost B*: 50/30 míst. Konferenční místnost C*: 50/30 míst. Konferenční místnost D: 50/30 míst. Konferenční místnost E: 15/10 míst.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru. *Propojením těchto místností vznikne prostor, který pojme až 150 osob při divadelním uspořádání.
Hotel NH	Konferenční sál Evropa*: 950/400 míst.	Čísla udávají: divadelní

Název	Sály a jejich max. kapacita	Poznámka
Collection Olomouc Congress****	Konferenční sál Olomouc*: 150/84 míst. Konferenční sál Madrid*: 228/128 míst. Konferenční salónek Madrid 5: 36/20 míst.	uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru. *Sály se dají přepažit a variabilně upravovat, a to max. na 3 (sály Evropa a Olomouc) nebo na 4 (Madrid) menší uzavřené místnosti.
Hotel Flora****	Kongresový sál Narcis*: 200/200 míst. Kongresový sál Iris*: 100/60 míst. Salonek Orchidej*: 40/24 míst. Salonek Chryzantéma*: 40/24 míst. Salonek Astra: 50 míst (uspořádání „koktejl“). Salonek Hortenzie: 60 míst (uspořádání „koktejl“). Salonek Tulipán: 25/16 míst. Salonek Pomněnka: 18 míst (uspořádání „konference“). Salonek Fialka: 20/12 míst. Salonek Strelície: 40/28 míst. Salonek Slunečnice: 70/26 míst.	Pokud není uvedeno jinak, jedná se o uspořádání prostoru divadlo/konference (tvar „I“). Prostory označené * jsou odděleny mobilními stěnami, otevřením vznikne velký prostor s celkovou kapacitou 400 míst.
Hotel Hesperia***	Velký kongresový sál (zimní zahrada): 150/130 osob. Salonek č. 1: 40 osob (stolové uspořádání). Salonek č. 2: 70/50 osob. Salonek č. 3: 15 osob (stolové uspořádání). Salonek č. 3B: kapacita 6 osob. Salonek č. 4: 20 osob (stolové uspořádání). Salonek č. 5: kapacita 8 osob.	Není-li uvedeno jinak, čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru.
Prachárna Park Hotel Olomouc***	Sál I: 84/48 míst. Sál II: 66/46 míst. Salonek III: kapacita 8 osob.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/školní uspořádání prostoru.
Kino Metropol	Kapacita (divadelního) sálu: 533 míst.	
Muzeum umění Olomouc	Víceúčelový sál Mozarteum (v prostorách Arcidiecézního muzea Olomouc): kapacita cca 120 míst. Divadlo hudby: 100 míst v divadelním uspořádání. Víceúčelový sál v prostorách Muzea moderního umění: kapacita cca 70 míst.	
Vlastivědné muzeum v Olomouci	Radeckého sál: kapacita 60 osob Sál Václava III.: kapacita 150 osob (bezbariérový přístup)	Při divadelním uspořádání.
Restaurant a hotel Archa***	Salónek Archa: 44 míst. Svatební salónek: 30 míst. Prostory restaurace: 197 míst.	Při restauračním uspořádání.
Pevnost poznání	Laudonův sál: 240 míst. Přednáškový sál/Kinosál: 65 míst. Malý sál: 70 míst.	Při divadelním uspořádání.
Regionální centrum Olomouc	Pegasus - přízemí: 396/302 míst. Pegasus - galerie: 135/152 míst. Andromeda: 80/64 míst. Orion: 30/32 míst. Berenicé: 30/30 míst. Libra: 30/24 míst. Atrium - přízemí: 350 míst. Atrium - 1. patro: 42 míst. Cassiopeia: 90 míst.	Čísla udávají: buď divadelní uspořádání prostoru/konferenční uspořádání prostoru, anebo se jedná o maximální kapacity jednotlivých sálů/salonků. Kongresové prostory RCO nabízí 7 salonků a sálů, dále je možno využít prostory atria a přilehlé restaurace.

Název	Sály a jejich max. kapacita	Poznámka
		Celková kapacita kongresového centra RCO je 964 osob.
Univerzita Palackého v Olomouci*	- Umělecké centrum UP Konvikt: Divadelní sál (120 míst), Filmový sál (60 míst), Auditorium (130 míst), Kaple (80 míst), Lectorium (90 míst – školní uspořádání), Učebna 226 (cca 40 míst – školní uspořádání), Komorní sál (40 míst – školní uspořádání). - Filozofická fakulta UP: Křížkovského 12: Učebna 1.17 (74 míst – školní uspořádání), Učebna 2.03 (98 míst – školní uspořádání), Učebna 2.18 (59 míst – školní uspořádání), Učebna 1.09 (47 míst – školní uspořádání), Učebna 2.15 (15 míst – kruhové uspořádání); Křížkovského 14: Učebna 2.05 (84 míst – školní uspořádání), Učebna 2.07 (32 míst – školní uspořádání), Učebna 1.07 (50 míst – školní uspořádání). - Budova Zbrojnice, prostory Audiovizuální produkce UP: Zasedací místnost (20 míst – tabulové uspořádání). - Přírodovědecká fakulta UP: Aula (156 míst – školní uspořádání), dále jsou k dispozici učebny se školním uspořádáním s kapacitou až 98 míst. - Právnická fakulta UP: Aula (342 míst), Malý sál I (120 míst – školní uspořádání), Malý sál II (120 míst – školní uspořádání), Rotunda (70 míst – školní uspořádání). - Pedagogická fakulta UP: Aula původní (120 míst), Aula nová (275 míst), Učebny ZI-N2 a ZI-N3 (každá 150 míst – školní uspořádání). - Lékařská fakulta UP: Velká posluchárna (220 míst). - Cyrilometodějská teologická fakulta: Aula (112 míst), Rotunda (20 míst).	Pokud není uvedeno jinak, jedná se o divadelní uspořádání prostoru.
Výstaviště Flora Olomouc	Pavilon A (hlavní výstavní pavilon; vhodný pro výstavy, veletrhy, plesy, konference, semináře a další akce): 1090/750 míst; plocha 2944 m². Pavilon B: 400/200 míst. Pavilon C: 200/150 míst.	Čísla udávají: divadelní uspořádání prostoru/konferenční uspořádání prostoru.
Wellnet (Řemesla s.r.o.)	Dva konferenční sály o kapacitě 180 a 40 míst.	

Zdroj: Central Moravia & Jeseníky Convention Bureau (<http://www.mojeconvention.eu>), Statutární město Olomouc

Poznámka: * prostory Univerzity Palackého jsou dostupné v závislosti na probíhající výuce

Olomouc nebyla do nedávné doby začleněna do národní sítě Czech Convention Bureau, která mj. umožňuje začlenit nabídky destinace do celostátních nabídek, fam a press tripů apod., a také získat nemalé prostředky na vlastní propagaci kongresové a incentivní turistiky. V r. 2013 byl ustaven nový Central Moravia & Jeseníky Convention Bureau (zřízeno sdružením Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu), který je součástí Czech Convention Bureau a který poskytuje organizátorům asistenci a nezávislé komplexní informace

při plánování a realizování kongresů, konferencí, obchodních setkání a incentivních akcí na Střední Moravě a v Jeseníkách. Tato regionální kancelář také čerpá kredit (finanční prostředky) u Czech Convention Bureau na aktivity v rámci kongresového turismu.

Informační a průvodcovské služby

V současné době nalezneme na území statutárního města Olomouce dvě turistická informační centra (TIC): Informační centrum Olomouc, jež je začleněno v rámci organizace Magistrátu města Olomouce, a soukromé Tourist Centrum (v ul. Švédská). Mezi informační centra je také často řazeno ČD centrum nacházející se na hlavním nádraží Olomouc, které vyjma prodeje jízdenek či místenek podává informace o spojení a doplňkově také o místě, kam cestující dorazí.

Na stránkách Asociace turistických informačních center České republiky – A.T.I.C. ČR (<http://www.aticcr.cz/>) je Informační centrum Olomouc uvedeno v seznamu certifikovaných turistických informačních center. V rámci Jednotné klasifikace TIC ČR splňuje standard pro třídu A (tj. TIC celorepublikové působnosti). Tato nová jednotná klasifikace TIC ČR je v platnosti od dubna 2013 a je jediným stávajícím systémem certifikace turistických informačních center, čímž byla na území ČR odstraněna duplicita ve formě dvou existujících certifikačních schémat (A.T.I.C. ČR a agentury CzechTourism).

Informační centrum Olomouc sdílí společné prostory s informační sítí EUROPE DIRECT Olomouc, jejímž úkolem je šířit informace a doporučení týkající se fungování a politik Evropské unie a aktivně podporovat diskuze o EU na místní a regionální úrovni.

V roce 2010 byla dokončena rekonstrukce exteriéru a interiéru IC Olomouc a toto centrum bylo vybaveno novou elektronikou a výpočetní technikou. Realizací projektu spolufinancovaného z ROP SM došlo k vytvoření moderního, příjemného prostředí pro návštěvníky i pracovníky IC a ke zkvalitnění služeb poskytovaných návštěvníkům.

Návštěvnost IC Olomouc se za posledních 10 let zvýšila o 106,51 %.

Tab. č. 82: Návštěvnost Informačního centra Olomouc v letech 2007–2015

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
IC Olomouc	92 978	121 692	123 488	132 120	181 071	195 682	171 751	189 273	192 007	106,51 %

Zdroj: Informační centrum Olomouc

V posledních letech se zásadním způsobem rozšířila nabídka služeb Informačního centra Olomouc. IC poskytuje turistické informace o městě, památkách i tipy pro volný čas, nabízí informační materiály, suvenýry, slevovou kartu Olomouc region Card, ale také vstupenky na kulturní a společenské akce. Jeho prostřednictvím si lze zajistit ubytování nebo objednat tematickou prohlídku města s průvodcem. K dispozici je veřejný internet, úschovna kol a zavazadel či automat na Olomoucké tvarůžky.

Poskytované průvodcovské služby:

- prohlídky: Olomouc v kostce (cca hodinová prohlídka po nejvýznamnějších památkách olomouckého Horního náměstí vč. tří expozic na radnici, radniční věže, ...), Olomoucká domovní znamení (prohlídkový okruh v centru města zaměřený na domovní znamení umístěná na měšťanských domech), Kostely s průvodcem, prohlídky Olomouce pro děti (I. stupně ZŠ) s kočičkou Olou a kocourem Edou, prohlídky radnice, krytu civilní obrany, organizované výstupy na 75 m vysokou radniční věž, průvodcovské služby městem na objednávku,
- zapůjčení audioprůvodce k prohlídce radnice (v češtině, angličtině a němčině), a nebo audioprůvodce pro individuální prohlídku města (v češtině, angličtině, němčině, francouzštině, italštině, ruštině nebo polštině),
- turistický multimediální průvodce Olomoucí pro mobilní telekomunikační technologie (OLINA) financovaný z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava.

V rámci projektu česko-polské spolupráce byla také vytvořena nová prohlídková trasa "Po stopách sv. Jana Sarkandra", která je vedena po nejvýznamnějších sakrálních památkách města Olomouce, jež se přímo či nepřímo váží k životu a smrti tohoto katolického kněze, patrona Moravy.

Další zážitkové prohlídky města zprostředkované IC Olomouc:

- plavby historickou Olomoucí na raftech vedené instruktory: vyhlídkové plavby pod památkami města po Mlýnském potoce a výletní plavby historickou Olomoucí (na výběr 5 tras trvajících 45 až 160 minut). Provozovatel: cestovní kancelář PEŘEJ tours, s.r.o.,
- poznávací plavby historickou Olomoucí: výletní plavby (dlouhé 45 minut) motorovou lodí po řece Moravě z přístavu u U-klubu ke Klášternímu Hradisku a zpět. Provozovatel: Řeka Morava pro Olomouc, z.s.

Jednou z limitujících překážek dalšího rozvoje vyhlídkových plaveb je chybějící infrastruktura nástupních míst pro vyhlídkové plavby.

- Olomouc na kole s průvodcem: cyklistická projížďka má dvě varianty (delší „A“ dlouhá 18 km trvá 4 hodiny, kratší „B“ dlouhá 9 km trvá 2 hodiny) a vede po nejkrásnějších místech města Olomouce. Provozovatel: cestovní kancelář PEŘEJ tours, s.r.o.,
- Olomouc na Ološlapu: poznávací jízdy (45 minutové) ojedinělým vozítkem „Ološlapem“ historickou Olomoucí s výkladem. Provozovatel: Řeka Morava pro Olomouc, z.s.

Návštěvníci mají také možnost si v centru města zapůjčit jízdní kolo či rodinné čtyřkolo (zajišťuje PEŘEJ tours, s.r.o.) a projet si Olomouc po vlastní trase, nebo se svést turistickým vláčkem, který v letní sezóně vyjíždí v pravidelných intervalech z Horního náměstí a následně brázdí olomoucké ulice a parky (provozovatel: Jiří Ryšavý – Minitrans-Servis, s.r.o.).

Informační a navigační systémy

Návštěvníkům města pomáhá v orientaci a navigaci po městě nový orientační systém města (od r. 2009) stejně jako jednotný systém značení památek a památných domů (od r. 2010), který byl financován z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava. Nový informační systém se od r. 2008 objevil také na příjezdových komunikacích do města. Vzhledem k významným změnám na území města Olomouce od instalace nových orientačních a naváděcích systémů je potřeba provést jejich aktualizaci (map, směrovek, apod.). Bližší informace jsou podány ve Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020.

4.3.5.2 Cestovní ruch – analýza poptávky

Celková návštěvnost (tj. jednodenních návštěvníků a zároveň turistů, kteří v regionu přenocují) jednotlivých destinací cestovního ruchu se nedá zjistit. Lze ji ale sledovat ve dvou rovinách, a to jako statistiku návštěvnosti:

- hromadných ubytovacích zařízení, kterou eviduje Český statistický úřad (ČSÚ),
- turistických cílů. Statistická data návštěvnosti turistických cílů statutárního města Olomouce je uvedena v jednotlivých subkapitolách zabývajících se nabídkou CR v tomto městě (viz výše).

Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení

Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo u hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z tohoto důvodu nejsou údaje před rokem 2012, od kdy je sledován větší počet ubytovacích zařízení, srovnatelné s údaji po tomto roce.

Z analýzy návštěvnosti HUZ v období 2012–2015 lze u jednotlivých regionů i měst (vyjma statutárního města Liberce) pozorovat celkový nárůst hostů i počtu jejich přenocování, což více méně souvisí s ukončením světové hospodářské krize a s následným postupným nárůstem výdajů obyvatel na volnočasové aktivity a cestování. Ve městě Olomouci byla v porovnání s krajskými a celostátními statistikami zaznamenána vyšší dynamika nárůstu počtu hostů i počtu přenocování, ze sledovaných měst dokázalo hanáckou metropolí přeskočit pouze město Ústí nad Labem.

V roce 2015 přicestovalo do Olomouce celkem 136 582 turistů, což představuje 24,94 % z celkového počtu hostů Olomouckého kraje. Podíl na počtu přenocování ve stejném roce činil pouhých 12,84 %, což je dáno především krátkou dobou pobytu hostů ve městě (průměrný počet přenocování zde činil 1,7 noci, zatímco v Olomouckém kraji 3,2 noci).

Tab. č. 83: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) a počet přenocování v letech 2007–2015

	Počet příjezdů hostů				Počet přenocování			
	Olomouc	Okres Olomouc	OK	ČR	Olomouc	Okres Olomouc	OK	ČR
2007	108 120	137 796	434 960	12 960 921	198 917	293 675	1 687 885	40 831 072
2008	100 335	126 213	426 604	12 835 886	177 712	258 692	1 541 368	39 283 474
2009	84 164	106 614	377 200	11 985 909	142 526	218 423	1 443 050	36 662 192
2010	99 791	121 503	377 748	12 211 878	173 087	244 987	1 416 140	36 908 811
2011	95 351	116 328	397 279	12 898 712	162 393	238 586	1 482 246	38 235 088
2012	107 475	142 345	474 868	15 098 817	184 412	297 198	1 579 253	43 278 457
2013	125 390	158 222	512 430	15 407 671	220 203	316 236	1 625 040	43 308 279
2014	132 119	166 463	487 641	15 587 076	222 760	331 524	1 598 020	42 946 929
2015	136 582	180 925	547 538	17 195 550	228 355	373 416	1 779 102	47 093 906
Index 2015/2012	27,08 %	27,10 %	15,30 %	13,89 %	23,83 %	25,65 %	12,65 %	8,82 %

	Počet příjezdů hostů				Počet přenocování			
	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové
2007	112 916	115 037	35 325	82 972	271 703	195 484	84 769	143 052
2008	120 463	123 680	38 485	91 372	272 708	217 029	75 800	154 214
2009	100 773	108 386	26 675	76 751	264 373	190 351	46 391	133 030
2010	103 344	116 138	23 470	77 154	252 227	196 073	37 445	126 341
2011	102 427	-	30 388	77 047	261 781	-	53 066	132 483
2012	115 368	127 392	35 721	86 135	289 602	221 816	62 469	151 705
2013	95 860	129 539	40 957	88 899	254 270	217 024	75 612	166 450
2014	100 293	140 821	47 237	88 174	223 856	226 679	88 264	170 019
2015	112 840	151 377	50 747	91 508	272 010	239 557	103 686	176 594
Index 2015/2012	-2,19 %	18,83 %	42,06 %	6,24 %	-6,07 %	8,00 %	65,98 %	16,41 %

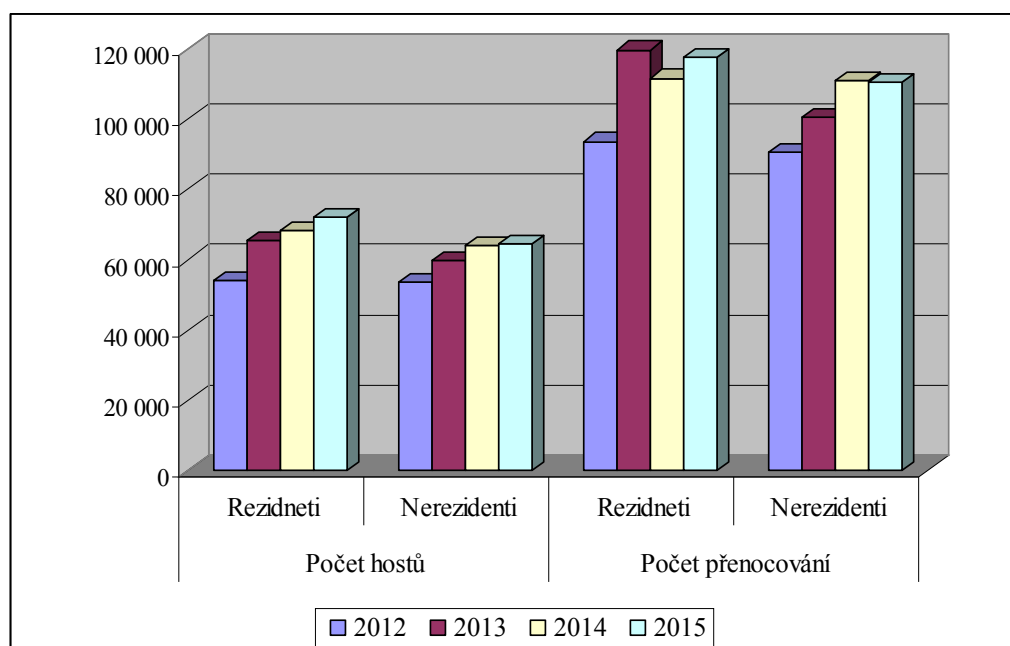
Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, výpočty Statutární město Olomouc

Poznámka: - údaj není k dispozici.

Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z tohoto důvodu nejsou údaje před rokem 2012, od kdy je sledován větší počet ubytovacích zařízení, srovnatelné s údaji po tomto roce.

Kontinuální nárůst počtu domácích i zahraničních hostů v hromadných ubytovacích zařízeních je zřetelný také z grafu níže. Počet příjezdů hostů–rezidentů se zvýšil o 33,55 %, počet příjezdů hostů–nerezidentů o 20,56 %. Stejně tak u celkového počtu přenocování (rezidentů i nerezidentů) lze ve sledovaném období pozorovat nárůst, byť se nejedná o nárůst kontinuální – u počtu přenocování zahraničních hostů došlo k mírnému poklesu v roce 2015, naproti tomu počet přenocování domácích hostů dosáhl svého maxima v roce 2013.

Obr. č. 14: Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních a počtu přenocování (s dělením na rezidenty a nerezidenty) v Olomouci v letech 2012–2015

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc

Ze všech ubytovaných bylo v roce 2015 ve městě Olomouci celkem 72 045 (tj. 52,75 %) hostů domácích (tzv. rezidentů) a 64 537 hostů ze zahraničí (tzv. nerezidentů). Přestože v rámci Olomouckého kraje město Olomouc dlouhodobě dosahuje vysoce nadprůměrného zastoupení nerezidentů, v porovnání s Českou republikou je tento podíl nižší. V rámci Olomouckého kraje mířilo do Olomouce v roce 2015 celkem 56,11 % hostů ze zahraničí a pouze 16,66 % hostů z tuzemska.

Tab. č. 84: Počet hostů v HUZ – rezidentů i nerezidentů v letech 2007–2015

	Počet příjezdů hostů – rezidenti							
	Olomouc		Okres Olomouc		OK		ČR	
	n_i	P_i	n_i	P_i	n_i	P_i	n_i	P_i
2007	64 308	59,48	88 725	64,39	341 673	78,55	6 281 217	48,46
2008	56 094	55,91	76 958	60,97	329 862	77,32	6 186 476	48,20
2009	45 534	54,10	63 785	59,83	295 423	78,32	5 953 539	49,67
2010	48 923	49,03	67 346	55,43	288 931	76,49	5 877 882	48,13
2011	47 759	50,09	65 484	56,29	311 382	78,38	6 183 645	47,94
2012	53 945	50,19	82 622	58,04	371 632	78,26	7 451 773	49,35
2013	65 547	52,27	92 591	58,52	404 435	78,92	7 555 806	49,04
2014	68 259	51,66	98 134	58,95	379 324	77,79	7 491 191	48,06
2015	72 045	52,75	110 014	60,81	432 516	78,99	8 488 637	49,37
Index 2015/2012	33,55 %		33,15 %		16,38 %		13,91 %	

	Počet příjezdů hostů – nerezidenti							
	Olomouc		Okres Olomouc		OK		ČR	
	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
2007	43 812	40,52	49 071	35,61	93 287	21,45	6 679 704	51,54
2008	44 241	44,09	49 255	39,03	96 742	22,68	6 649 410	51,80
2009	38 630	45,90	42 829	40,17	81 777	21,68	6 032 370	50,33
2010	50 868	50,97	54 157	44,57	88 817	23,51	6 333 996	51,87
2011	47 592	49,91	50 844	43,71	85 897	21,62	6 715 067	52,06
2012	53 530	49,81	59 723	41,96	103 236	21,74	7 647 044	50,65
2013	59 843	47,73	65 631	41,48	107 995	21,08	7 851 865	50,96
2014	63 860	48,34	68 329	41,05	108 317	22,21	8 095 885	51,94
2015	64 537	47,25	70 911	39,19	115 022	21,01	8 706 913	50,63
Index 2015/2012	20,56 %		18,73 %		11,42 %		13,86 %	

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc

Poznámka: Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z tohoto důvodu nejsou údaje před rokem 2012, od kdy je sledován větší počet ubytovacích zařízení, srovnatelné s údaji po tomto roce.

Na vyšším postavení domácích hostů ve městě Olomouci jako hlavního zdrojového trhu poukazuje také jejich 51,55 % podíl na přenocování (v r. 2015). Dynamika nárůstu počtu přenocování je ve sledovaném období u tuzemských návštěvníků vyšší než u návštěvníků zahraničních. Za poslední 4 roky se počet přenocování tuzemských návštěvníků v HUZ zvýšil o čtvrtinu, počet přenocování zahraničních návštěvníků o více než pětinu. V rámci Olomouckého kraje se nerezidenti v Olomouci na počtu přenocování podíleli 45,38 % (v roce 2015), rezidenti pouze 7,67 %.

Tab. č. 85: Počet přenocování v HUZ – rezidentů i nerezidentů v letech 2007–2015

	Počet přenocování – rezidenti							
	Olomouc		Okres Olomouc		OK		ČR	
	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
2007	111 558	56,08	193 139	65,77	1 446 306	85,69	20 220 886	49,52
2008	94 711	53,29	164 776	63,70	1 318 040	85,51	19 296 452	49,12
2009	74 629	52,36	142 976	65,46	1 265 695	87,71	18 915 299	51,59
2010	81 170	46,90	146 825	59,93	1 232 672	87,04	18 542 864	50,24
2011	78 794	48,52	148 796	62,37	1 309 831	88,37	18 810 249	49,20
2012	93 704	50,81	192 413	64,74	1 365 344	86,46	21 484 472	49,64
2013	119 824	54,42	202 408	64,01	1 402 874	86,33	21 163 383	48,87
2014	111 677	50,13	210 989	63,64	1 371 992	85,86	20 836 817	48,52
2015	117 723	51,55	247 910	66,39	1 535 328	86,30	23 807 391	50,55
Index 2015/2012	25,63 %		28,84 %		12,45 %		10,81 %	

	Počet přenocování – nerezidenti							
	Olomouc		Okres Olomouc		OK		ČR	
	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
2007	87 359	43,92	100 536	34,23	241 579	14,31	20 610 186	50,48
2008	83 001	46,71	93 916	36,30	223 328	14,49	19 987 022	50,88
2009	67 897	47,64	75 447	34,54	177 355	12,29	17 746 893	48,41
2010	91 917	53,10	98 162	40,07	183 468	12,96	18 365 947	49,76
2011	83 599	51,48	89 790	37,63	172 415	11,63	19 424 839	50,80
2012	90 708	49,19	104 785	35,26	213 909	13,54	21 793 985	50,36
2013	100 379	45,58	113 828	35,99	222 166	13,67	22 144 896	51,13
2014	111 083	49,87	120 535	36,36	226 028	14,14	22 110 112	51,48
2015	110 632	48,45	125 506	33,61	243 774	13,70	23 286 515	49,45
Index 2015/2012	21,96 %		19,77 %		13,96 %		6,85 %	

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc

Poznámka: Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z tohoto důvodu nejsou údaje před rokem 2012, od kdy je sledován větší počet ubytovacích zařízení, srovnatelné s údaji po tomto roce.

Průměrný počet přenocování v r. 2015 v Olomouci činil 1,7 noci a průměrná doba (délka) pobytu 2,7 dnů, což jsou společně s městem České Budějovice nejnižší hodnoty ze všech sledovaných měst/regionů. To více méně poukazuje na kulturně-poznávací cestovní ruch, kdy si hosté přijedou prohlédnout místní pamětihodnosti případně navštíví některé z kulturních zařízení, ve městě přespí 1 – 2 noci a pokračují do dalších destinací.

Tab. č. 86: Průměrný počet přenocování a průměrná doba pobytu v letech 2007–2015

	Průměrný počet přenocování				Průměrná doba (délka) pobytu			
	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	Olomouc	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
2007	1,8	2,1	3,9	3,2	2,8	3,1	4,9	4,2
2008	1,8	2,0	3,6	3,1	2,8	3,0	4,6	4,1
2009	1,7	2,0	3,8	3,1	2,7	3,0	4,8	4,1
2010	1,7	2,0	3,7	3,0	2,7	3,0	4,7	4,0
2011	1,7	2,1	3,7	3,0	2,7	3,1	4,7	4,0
2012	1,7	2,1	3,3	2,9	2,7	3,1	4,3	3,9
2013	1,8	2,0	3,2	2,8	2,8	3,0	4,2	3,8
2014	1,7	2,0	3,3	2,8	2,7	3,0	4,3	3,8
2015	1,7	2,1	3,2	2,7	2,7	3,1	4,2	3,7

	Průměrný počet přenocování				Průměrná doba (délka) pobytu			
	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové
2007	2,4	1,7	2,4	1,7	3,4	2,7	3,4	2,7
2008	2,3	1,8	2,0	1,7	3,3	2,8	3,0	2,7
2009	2,6	1,8	1,7	1,7	3,6	2,8	2,7	2,7
2010	2,4	1,7	1,6	1,6	3,4	2,7	2,6	2,6
2011	2,6	-	1,7	1,7	3,6	-	2,7	2,7
2012	2,5	1,7	1,7	1,8	3,5	2,7	2,7	2,8

	Průměrný počet přenocování				Průměrná doba (délka) pobytu			
	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Liberec	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové
2013	2,7	1,7	1,8	1,9	3,7	2,7	2,8	2,9
2014	2,2	1,6	1,9	1,9	3,2	2,6	2,9	2,9
2015	2,4	1,6	2,0	1,9	3,4	2,6	3,0	2,9

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc

Poznámka: - údaj není k dispozici

Snahy o zlepšení výkonu odvětví cestovního ruchu se obecně v minulosti koncentrovaly primárně na zvyšování návštěvnosti. V současnosti je však třeba jít dále a soustředit se nejen na zvyšování návštěvnosti jako takové, ale také na zvyšování finančního přínosu z pobytu turistů, kteří se už v regionu nacházejí. Pozornost je nutné věnovat tomu, jak dovést návštěvníka destinace k prodloužení délky jeho pobytu a následně také k opakovaným návštěvám. Za tímto účelem je potřeba přizpůsobovat (rozšiřovat) svou nabídku a dovést návštěvníky ke konkrétnímu produktu (produktům), který může využít.

4.3.5.3 Shrnutí

- Statutární město Olomouc má výjimečný potenciál z pohledu cestovního ruchu. Prestižní světový turistický průvodce Lonely Planet zařadil město do seznamu „skrytých“ míst Evropy.
- Po Praze se zde nachází druhá nejrozsáhlejší, nejstarší a nejvýznamnější památková rezervace ČR. Na jejím území se nachází celkem 388 nemovitých kulturních památek, z toho 2 památky s mezinárodním statusem (příčemž Sloup Nejsvětější Trojice je zapsán na Seznamu světového dědictví UNESCO) a 5 národních kulturních památek.
- Významná příměstská rekreační oblast se rozprostírá v nejnávšně položené severovýchodní části území a tvoří typickou dominantu (zejména poutní chrám Navštívení Panny Marie a ZOO Olomouc). Mezi další oblíbené rekreační oblasti patří CHKO Litovelské Pomoraví.
- Město Olomouc prošlo od roku 2007 zásadní proměnou, která má vliv mj. i na rozvoj cestovního ruchu a návštěvnost města. Jednalo se např. o zpřístupnění kulturních a historických památek či jejich částí – Arcibiskupský palác, Korunní pevnůstky katedrály sv. Václava, radnice, bastionových a fortových pevností; otevření nových muzeí či rekonstrukce stávajících – Muzeum historických automobilů a galerie umění Veteran Arena, Muzeum ČD, Vlastivědné muzeum v Olomouci; výstavbu nových návštěvnických objektů a doprovodné infrastruktury v ZOO Olomouc nebo rekonstrukci veřejných prostranství v centru města a jeho okolí – Dolní náměstí, revitalizace městských parků vč. Rozária a Výstaviště Flóra.
- Olomouc od r. 2007 prošla rozsáhlou výstavbou či modernizací řady ubytovacích zařízení, která umožnila městu Olomouci se v nabídce vyrovnat městům spadajících do tzv. kategorie kongresových měst první volby.

- Došlo i k rozvoji sekundární turistické infrastruktury (výstavba nového obchodně společenského centra Galerie Šantovka v prostorách bývalého továrního areálu MILO (patří mezi 10 největších center ČR), nového rodinného zábavního parku Krokodýlek; vznik nových či rozšíření nabídky stávajících sportovně-rekreačních zařízení i zařízení zaměřených na adrenalinové sporty.
- V současné době jsou na území města Olomouce dvě turistická informační centra (TIC), přičemž Informační centrum Olomouc (IC Olomouc), zřízené statutárním městem Olomouc, je certifikované a splňuje standard pro třídu A (tj. TIC celorepublikové působnosti).
- V roce 2015 bylo v hromadných ubytovacích zařízeních ve městě Olomouci ubytováno celkem 136 582 návštěvníků (tj. 24,9 % z celkového počtu hostů Olomouckého kraje), z toho 72 045 (tj. 52,8 %) hostů domácích (tzv. rezidentů) a 64 537 hostů ze zahraničí (tzv. nerezidentů).
- Od roku 2012 lze v Olomouci pozorovat celkový nárůst hostů i počtu jejich přenocování, přičemž dynamika tohoto nárůstu zde byla mnohem vyšší než jaká byla zaznamenána u Olomouckého kraje, ČR i u velikostně stejných sídel (vyjma Ústí nad Labem).
- Průměrný počet přenocování v roce 2015 v Olomouci činil 1,7 noci a průměrná doba (délka) pobytu 2,7 dnů, což jsou v porovnání s Olomouckým krajem, ČR i velikostně stejnými sídly (vyjma Českých Budějovic) podprůměrné hodnoty.
- Z pohledu návštěvnosti turistických cílů je dlouhodobě nejnavštěvovanější atraktivitou, a to nejenom města Olomouce, ale i celého Olomouckého kraje, ZOO Olomouc (v rámci ČR ji v roce 2015 patřila 23. pozice). Od roku 2007 ale u ní byl zaznamenán 16,5% propad návštěvnosti.
- Pokles návštěvnosti byl zaznamenán u jednotlivých objektů Muzea umění Olomouc – u Muzea moderního umění Olomouc šlo o 33,5% propad, u Arcidiecézního muzea o 32,6%.
- Přestože se v oblasti rozvoje cykloturistiky (většinou ve vazbě na cyklistickou dopravu) za posledních cca 10 let podařilo zrealizovat několik významných projektů, brání jejímu dalšímu rozvoji celá řada faktorů: město Olomouc (stejně jako celá oblast Střední Moravy) není vnímáno jako cyklistická destinace vhodná pro dovolenou na kole, město není cyklostezkami napojeno na tzv. cykloďálnice, chybí zde infrastruktura pro elektrokola atd.

4.4 Sociální soudržnost

Analýza v kapitole sociální soudržnosti se zaměřila na zmapování infrastruktury a služeb poskytovaných v oblasti vzdělávání na všech úrovních, sociálních služeb, zdravotnictví, kultury, sportu a volnočasových aktivit. Mapována byla také bezpečnost a kriminalita a rodinná politika města.

V oblasti **předškolního a základního vzdělání** se analýza zaměřuje zejména

na kapacitu, dostupnost těchto zařízení a kvalitu infrastruktury. U **středoškolského a vysokoškolského vzdělání** analýza cílí na jejich vztah k trhu práce. Mapování sleduje kapacitu a naplněnost jednotlivých středních škol i jejich oborovou strukturu. Stejně tak jsou mapovány studijní programy vysokoškolských zařízení, počet studentů i jejich uplatnitelnost. Vědeckovýzkumné aktivity jsou součástí kapitoly věda a výzkum (5.3.4).

Součástí analýz **sociálních služeb a problematika sociálního vyloučení** bylo mapování dostupnosti sociálních služeb, struktury druhu sociálních služeb, zařízení poskytujících sociální služby i jejich kapacit. Zvlášť jsou mapovány i charakteristicky sociálního vyloučení. Využita bude nově zpracovaná Analýza sociálně vyloučených lokalit z roku 2015.

Při zpracování oblasti **bezpečnosti a kriminality** byla využita zejména data policie a informace z Koncepce prevence kriminality města Olomouce na období let 2016–2020. Doplněny byly i informace za krizové řízení.

Součástí analýzy je i mapování dosavadních aktivit města v oblasti **rodinné politiky**.

I když **zdravotnictví** nespadá do přímých kompetencí samospráv, je důležitým komponentem určujícím spokojenost místních obyvatel, zejména pokud se jedná o krajské město. Analyzována byla zejména dostupnost zdravotní péče, škála poskytovaných služeb a kapacita zařízení i stav personálu. V základních charakteristikách bylo provedeno srovnání na krajské úrovni.

V neposlední řadě se tato kapitola obsahuje i analýzu **volnočasových aktivit, kulturních a sportovních zařízení**, kde se zaměřila zejména na hodnocení kvality kulturní, sportovní a volnočasové infrastruktury a dále pak na dostupnost a pestrost nabídky aktivit. Nabídka kvalitních možností pro využití trávení volného času může výrazně zvýšit atraktivitu daného města.

4.4.1 Předškolní a základní vzdělávání

Analýza předškolního a základního vzdělávání vychází ze dvou koncepčních rozvojových dokumentů – Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020 (zpracovali zaměstnanci Odboru školství Magistrátu města Olomouce) a Místního akčního plánu vzdělávání v ORP Olomouc (verze 2 z 01/2017).

Zřizovateli základních a mateřských škol na území města Olomouce jsou statutární město Olomouc, další veřejnoprávní instituce (Olomoucký kraj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Univerzita Palackého, ...), fyzické a právnické osoby včetně registrovaných církví. **Mateřské a základní školy zřizované statutárním městem Olomouc tvoří dostatečně hustou síť pokrývající potřeby rodičů z pohledu dojížděky do školy a zaměstnání.**

4.4.1.1 Mateřské školy

Předškolní vzdělávání je organizováno pro děti zpravidla od tří do šesti let věku,

nejdříve však pro děti od 2 let. S novelou školského zákona (zákon č. 178/2016 Sb.) se zřizovatelé mateřských škol musí připravit na několik podstatných novinek a na základě nich případně přizpůsobovat počty a kapacity svých vzdělávacích zařízení:

- od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné (povinnost se zavádí od 1. září 2017),
- od září 2017 je také zaváděno přednostní přijímání čtyřletých dětí pocházejících ze spádového obvodu dané mateřské školy (týká se pouze obecních mateřských škol). Od září 2018 bude zavedeno přednostní přijímání dětí starších tří let a od září 2020 děti od dvou let.

Největší nárůst dětí v mateřských školách dle legislativní úpravy lze očekávat v roce 2020, kdy budou přijímány k předškolnímu vzdělávání děti ve věku 2 let.

Statutární město Olomouc je zřizovatelem 49 mateřských škol zřízených buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součásti jiných příspěvkových organizací – příspěvkových organizací základních nebo mateřských škol. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo městské mateřské školy s kapacitou 3 774 míst celkem 3 615 dětí předškolního věku. Kapacita školek (stejně jako počet tříd) měla ve sledovaném období 2011/2012 až 2016/2017 postupně vzrůstající tendenci a byla vesměs naplněna (ve školním roce 2016/2017 z 95,8 %). Nejvyšší počet dětí navštěvujících předškolní zařízení byl zaznamenán v roce 2014/2015, od té doby došlo k jeho nepatrnému poklesu.

Tab. č. 87: Mateřské školy zřízené statutárním městem Olomouc ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 18	Celková kapacita	50	50	50	56	71	71
	Počet tříd	2/0	2/0	2/0	2/0	3/0	3/0
	Počet dětí	50/0	50/0	50/0	56/0	69/0	71/0
	Ø počet dětí na třídu	25,0	25,0	25,0	28,0	23,0	23,7
MŠ Sedmikráska Olomouc, Škrétova 2	Celková kapacita	50	50	50	50	50	50
	Počet tříd	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0
	Počet dětí	50/0	50/0	50/0	50/0	50/0	50/0
	Ø počet dětí na třídu	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
MŠ Barevný svět Olomouc, Dělnická 17 B	Celková kapacita	158	158	158	158	158	158
	Počet tříd	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0
	Počet dětí	148/0	152/0	152/0	152/0	152/0	152/0
	Ø počet dětí na třídu	24,7	25,3	25,3	25,3	25,3	25,3
MŠ Olomouc, Rooseveltova 101	Celková kapacita	165	165	160	160	160	212
	Počet tříd	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0	7/0
	Počet dětí	160/0	160/0	160/0	160/0	160/0	179/0
	Ø počet dětí na třídu	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7	25,6
MŠ Olomouc, kpt. Nálepky 10	Celková kapacita	156	156	156	156	156	156
	Počet tříd	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0
	Počet dětí	156/0	156/0	156/0	156/0	156/0	156/0
	Ø počet dětí na třídu	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
MŠ Olomouc, Mozartova 6	Celková kapacita	90	90	90	90	90	90
	Počet tříd	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0
	Počet dětí	90/0	90/0	90/0	90/0	90/0	90/0

Název	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ø počet dětí na třídu	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
MŠ Olomouc, Jílová 41						
Celková kapacita	228	284	280	280	280	280
Počet tříd	8/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0
Počet dětí	224/0	280/0	280/0	280/0	280/0	268/0
ø počet dětí na třídu	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	26,8
MŠ Olomouc, Zeyerova 23						
Celková kapacita	75	75	75	75	75	75
Počet tříd	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Počet dětí	75/0	75/0	75/0	75/0	75/0	70/0
ø počet dětí na třídu	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	23,3
FZŠ dr. Milady Horákové a MŠ Olomouc, Rožňavská 21						
Celková kapacita	267	267	267	267	267	267
Počet tříd	10/0	10/0	10/0	9/0	9/0	9/0
Počet dětí	267/0	267/0	247/0	252/0	252/0	240/0
ø počet dětí na třídu	26,7	26,7	24,7	28,0	28,0	26,7
ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11						
Celková kapacita	75	97	135	137	137	137
Počet tříd	3/0	4/0	5/1*	5/1*	5/1*	4/1*
Počet dětí	75/0	97/0	121/14	123/14	123/14	121/14
ø počet dětí na třídu	25,0	24,3	22,5	22,8	22,8	27,0
MŠ Olomouc, Michalské stromořadí 11						
Celková kapacita	232	232	257	258	258	258
Počet tříd	8/0	8/0	9/0	10/0	10/0	10/0
Počet dětí	204/0	204/0	228/0	253/0	253/0	249/0
ø počet dětí na třídu	25,5	25,5	25,3	25,3	25,3	24,9
MŠ Olomouc, Žižkovo nám. 3						
Celková kapacita	106	123	123	123	124	114
Počet tříd	4/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0
Počet dětí	102/0	123/0	123/0	123/0	124/0	114/0
ø počet dětí na třídu	25,5	24,6	24,6	24,6	24,8	22,8
FZŠ a MŠ Olomouc, Holečkova 10						
Celková kapacita	220	295	300	300	305	305
Počet tříd	9/0	12/0	12/0	12/0	12/0	12/0
Počet dětí	218/0	294/0	295/0	300/0	298/0	297/0
ø počet dětí na třídu	24,2	24,5	24,6	25,0	24,8	24,8
ZŠ a MŠ Olomouc, Řezníčkova 1						
Celková kapacita	129	129	154	154	154	154
Počet tříd	6/0	6/0	7/0	7/0	7/0	7/0
Počet dětí	129/0	129/0	154/0	154/0	154/0	154/0
ø počet dětí na třídu	21,5	21,5	22,0	22,0	22,0	22,0
ZŠ a MŠ Olomouc, Gorkého 39						
Celková kapacita	77	77	77	77	77	77
Počet tříd	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Počet dětí	77/0	77/0	77/0	77/0	72/0	77/0
ø počet dětí na třídu	25,7	25,7	25,7	25,7	24,0	25,7
ZŠ a MŠ Olomouc - Nemilany, Raisova 1						
Celková kapacita	140	140	140	148	148	148
Počet tříd	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0
Počet dětí	133/0	134/0	139/0	147/0	145/0	146/0
ø počet dětí na třídu	22,2	22,3	23,2	24,5	24,2	24,3
ZŠ a MŠ Olomouc - Holice, Náves Svobody 41						
Celková kapacita	134	134	134	134	134	134
Počet tříd	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0
Počet dětí	134/0	132/0	134/0	134/0	133/0	121/0
ø počet dětí na třídu	26,8	26,4	26,8	26,8	26,6	24,2
ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33						
Celková kapacita	100	100	100	100	100	100
Počet tříd	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0
Počet dětí	99/0	99/0	100/0	100/0	100/0	100/0
ø počet dětí na třídu	24,8	24,8	25,0	25,0	25,0	25,0
ZŠ a MŠ Olomouc, Nedvědova 17						
Celková kapacita	412	440	440	440	440	440
Počet tříd	15/0	16/0	16/0	16/0	16/0	16/0
Počet dětí	403/0	432/0	432/0	429/0	419/0	404/0
ø počet dětí na třídu	26,9	27,0	27,0	26,8	26,2	25,3
MŠ Olomouc, Wolkerova 34						
Celková kapacita	155	155	160	160	160	160
Počet tříd	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0
Počet dětí	154/0	155/0	155/0	159/0	160/0	159/0
ø počet dětí na třídu	22,0	22,1	22,1	22,7	22,9	22,7
MŠ Olomouc,						
Celková kapacita	184	184	184	184	184	209

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Herrmannova 1	Počet tříd	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	8/0
	Počet dětí	184/0	184/0	184/0	184/0	184/0	204/0
	ø počet dětí na třídu	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	25,5
MŠ Olomouc, Helsinská 11	Celková kapacita	156	156	156	156	156	156
	Počet tříd	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0	6/0
	Počet dětí	156/0	156/0	156/0	156/0	156/0	156/0
	ø počet dětí na třídu	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
ZŠ Komenium a MŠ Olomouc, 8. května 29	Celková kapacita	-	-	-	-	-	23
	Počet tříd	-	-	-	-	-	1/0
	Počet dětí	-	-	-	-	-	23/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	-	23,0
Celkem	Celková kapacita	3 359	3 557	3 646	3 663	3 684	3 774
	Počet tříd	130	138	142	142	143	145
	Počet dětí	3 288	3 496	3 572	3 624	3 619	3 615
	ø počet dětí na třídu	25,3	25,3	25,2	25,5	25,3	24,9

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: * jedná se o speciální logopedickou třídu; FZŠ – Fakultní základní škola

Oblast předškolního vzdělávání je ovlivněna růstem počtu narozených dětí. Jejich počet se ve městě Olomouci postupně zvyšuje (za posledních 16 let o 379 osob, tj. 45,1 %). V roce 2005 se počet narozených dětí poprvé (od roku 1993) přehoupnul přes hranici 1000, v roce 2009 dokonce přes 1200, čímž se dostal na úroveň natality konce 80. let 20. století. Podle Českého statistického úřadu bude mít porodnost do roku 2017 setrvalou tendenci. **Od roku 2018 bude podle předpokladu ČSÚ docházet k mírnému poklesu v počtu narozených dětí, průměrný meziroční pokles se očekává 1 %.**

Tab. č. 88: Počet živě narozených ve statutárním městě Olomouci v letech 2000 až 2015

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
841	909	904	895	966	1 017	1 108	1 116
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 186	1 254	1 154	1 199	1 106	1 153	1 211	1 220

Zdroj: Český statistický úřad

Zatímco v 90. letech minulého století docházelo následkem nepříznivého demografického vývoje k poklesu celkového počtu dětí v předškolních zařízení a částečné redukci počtu tříd v MŠ, v posledních letech vyvstala potřeba postupného rozšiřování oddělení/tříd v jednotlivých MŠ a navyšování jejich celkových kapacit (od školního roku 2011/2012 došlo k navýšení kapacit celkem o 415 míst, tj. 12,4 %). Navyšování kapacit předškolních zařízení (znovuotevřením dříve uzavřených oddělení, přebudováním školních družin či nevyužívaných prostor, vybudováním nových oddělení, atd.) bylo mj. realizováno v rámci IPRM Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc (Aktivita 2.1.1 Modernizace a rozšiřování kapacit vzdělávací infrastruktury ZŠ a MŠ) financovaného z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava. V rámci tohoto integrovaného nástroje byly podpořeny následující projektové záměry:

- MŠ Bieblova – rekonstrukce (rozšíření kapacity MŠ o jedno nové oddělení pro 28 dětí),
- MŠ Čajkovského – rekonstrukce (školka rozšířena o jedno oddělení pro 24 dětí),

- MŠ Jílová – zprovoznění oddělení (vznikla dvě nová oddělení pro celkem 56 dětí),
- MŠ Svatoplukova 11 (vznikla dvě nová oddělení mateřské školky o kapacitě pro 50 dětí. V rámci realizace projektu bylo pro děti MŠ také vybudováno nové venkovní hřiště.),
- MŠ Michalské stromořadí (rozšíření kapacity MŠ o jedno nové oddělení pro 24 dětí.)
- MŠ Rooseveltova (došlo k výstavbě zcela nového objektu pro účely provozování mateřské školy zaměřené na výuku v anglickém jazyce, provozovatelem tohoto nového předškolního zařízení je Česko Britská Mezinárodní škola a Mateřská škola s.r.o.),
- MŠ Zeyerova – suterén (projekt nebyl zaměřen na rozšiřování celkových kapacit MŠ, ale na rozšíření možnosti výuky tělesné výchovy a dalších aktivit).

Z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost byl také podpořen projekt Česko Britské Mezinárodní školy a Mateřské školy, s.r.o. s názvem „Rozšíření kapacity mateřské školy – podpora sladování rodinného a pracovního života a rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce“, v rámci kterého došlo k rozšíření kapacity tohoto předškolního vzdělávacího zařízení o jednu třídu pro 15 dětí.

Statutární město Olomouc nemá ve svých předškolních zařízeních dostatečnou kapacitu k uspokojení všech zájemců o umístění dítěte do mateřské školy, což mj. dokládá počet zamítnutých žádostí o přijetí dítěte do městských školek (viz tabulka níže) – během posledních šesti let nebylo možné při zápisu do mateřských škol umístit průměrně 483 dětí ročně. Pravděpodobným důvodem zvýšené poptávky je, vyjma vyšší míry porodnosti v posledních letech, také dřívější ukončení rodičovské dovolené a nástup matek/otců do zaměstnání.

Tab. č. 89: Počet odmítnutých dětí v mateřských školách zřízených statutárním městem Olomouc v letech 2011 až 2016

2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
576	475	378	527	478	464	2 898

Zdroj: Statutární město Olomouc

Kapacitu mateřských škol zřizovaných statutárním městem Olomouc vhodně doplňují mateřské školy jiných zřizovatelů, které rozšiřují kapacity předškolních zařízení a svými vzdělávacími programy a speciálním zaměřením umožňují rodičům vybrat školu, která dokáže naplnit jejich očekávání či uspokojit individuální potřeby jejich dětí. Jedná se o 4 mateřské školy zřízené Olomouckým krajem (z toho 3 speciální MŠ), 1 MŠ zřízenou MŠMT, 1 registrovanou církví, 1 Univerzitou Palackého v Olomouci a 9 mateřských škol jiných zřizovatelů, které mají mj. sportovní, jazykové či výtvarné zaměření, popř. nabízejí alternativní Montessori a Waldorfskou výuku.

Ve školním roce 2016/2017 bylo jinými subjekty (mimo SMOI) zřízeno 16 mateřských škol s celkovou kapacitou 655 míst (jejich kapacita se od školního roku 2011/2012 navýšila o 252 míst, tj. 62,5 %). Tato zařízení měla 37 tříd (z toho 28 běžných tříd a 9 tříd speciálních), které navštěvovalo 625 dětí. Celková kapacita byla zaplněna z 95,4 %. Od začátku

sledovaného období byl zaznamenán postupný nárůst jak počtu dětí MŠ (o 362, tj. o 137,6 %), tak i počtu tříd (o 13, tj. 54,2 %) – tedy vyjma školního roku 2016/2017, kde došlo k mírnému poklesu tříd, a to především v důsledku snížení celkové kapacity i počtu tříd Základní školy a Mateřské školy při Fakultní nemocnici.

Tab. č. 90: Mateřské školy soukromých a jiných zřizovatelů (než statutárního města Olomouce) zřízené na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017

Název	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ZŠ a MŠ při Fakultní nemocnici*	Celková kapacita	71	71	71	71	32
	Počet tříd	2/4	2/4	2/4	2/4	2/0
	Počet dětí	10/3	10/3	10/3	10/3	20/0
	ø počet dětí na třídu	2,2	2,2	2,2	2,2	10,0
Mateřská škola 1. olomoucká sportovní s.r.o.	Celková kapacita	56	56	56	56	56
	Počet tříd	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0
	Počet dětí	56/0	56/0	56/0	56/0	50/0
	ø počet dětí na třídu	28,0	28,0	28,0	28,0	25,0
Mateřská škola Sluníčko, Olomouc, o.p.s.	Celková kapacita	25	25	25	25	25
	Počet tříd	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0
	Počet dětí	25/0	25/0	25/0	25/0	25/0
	ø počet dětí na třídu	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Mateřská škola Blanická 16	Celková kapacita	15	15	15	15	15
	Počet tříd	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2
	Počet dětí	0/15	0/15	0/15	0/15	0/15
	ø počet dětí na třídu	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené	Celková kapacita	24	24	24	24	24
	Počet tříd	0/3	0/4	0/4	0/4	0/4
	Počet dětí	0/24	0/22	0/25	0/25	0/24
	ø počet dětí na třídu	8,0	5,5	6,3	6,3	6,0
Česko Britská Mezinárodní škola a MŠ, s.r.o.	Celková kapacita	45	45	45	45	30
	Počet tříd	1/0	2/0	3/0	3/0	2/0
	Počet dětí	15/0	32/0	37/0	35/0	24/0
	ø počet dětí na třídu	15,0	16,0	12,3	11,7	12,0
Základní škola a Mateřská škola logopedická*	Celková kapacita	24	24	24	24	24
	Počet tříd	0/2	0/2	0/2	0/2	0/2
	Počet dětí	0/24	0/24	0/24	0/24	0/24
	ø počet dětí na třídu	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Církevní mateřská škola Ovečka v Olomouci	Celková kapacita	45	45	45	45	68
	Počet tříd	2/0	2/0	2/0	2/0	3/0
	Počet dětí	22/0	22/0	22/0	22/0	68/0
	ø počet dětí na třídu	11,0	11,0	11,0	11,0	22,7
Mateřská škola jazyková a umělecká, s.r.o.	Celková kapacita	40	40	40	40	40
	Počet tříd	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0
	Počet dětí	31/0	40/0	40/0	40/0	40/0
	ø počet dětí na třídu	15,5	20,0	20,0	20,0	20,0
Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s.r.o.	Celková kapacita	58	58	58	58	58
	Počet tříd	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
	Počet dětí	38/0	57/0	56/0	58/0	58/0
	ø počet dětí na třídu	12,7	19,0	18,7	19,3	19,3
Zdravá anglická mateřská škola, s.r.o.	Celková kapacita	-	25	45	45	45
	Počet tříd	-	1/0	2/0	2/0	2/0
	Počet dětí	-	25/0	45/0	45/0	45/0
	ø počet dětí na třídu	-	25,0	22,5	22,5	22,5
Mateřská škola Univerzity	Celková kapacita	-	50	50	50	50
	Počet tříd	-	1/0	2/0	2/0	2/0
	Počet dětí	-	23/0	50/0	50/0	50/0

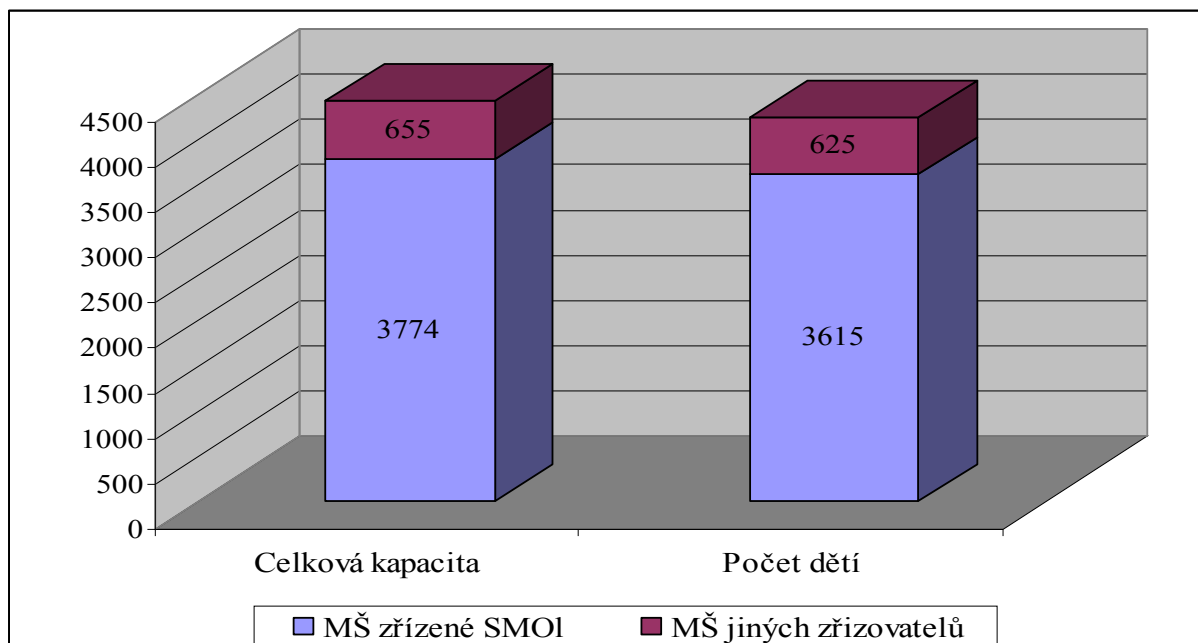

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Palackého v Olomouci	ø počet dětí na třídu	-	23,0	25,0	25,0	25,0	25,0
	Celková kapacita	-	15	15	15	15	15
SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského	Počet tříd	-	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1
	Počet dětí	-	0/10	0/12	0/8	0/7	0/10
	ø počet dětí na třídu	-	10,0	12,0	8,0	7,0	10,0
	Celková kapacita	-	-	-	-	15	15
MŠ a ŠJ Kopretina Olomouc, s.r.o.	Počet tříd	-	-	-	-	1/0	1/0
	Počet dětí	-	-	-	-	15/0	15/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	15,0	15,0
	Celková kapacita	-	-	-	-	24	24
MonteŠkolka, Lužická 7	Počet tříd	-	-	-	-	1/0	1/0
	Počet dětí	-	-	-	-	24/0	24/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	24,0	24,0
	Celková kapacita	-	-	-	-	76	76
Pružná školka, Kavaleristů 8	Počet tříd	-	-	-	-	4/0	4/0
	Počet dětí	-	-	-	-	76/0	73/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	19,0	18,3
	Celková kapacita	-	-	-	-	20	20
Mezinárodní Montessori Mateřská škola, z.ú.	Počet tříd	-	-	-	-	1/0	1/0
	Počet dětí	-	-	-	-	17/0	18/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	17,0	18,0
	Celková kapacita	-	-	-	-	-	38
MŠ Gorazdovo nám.*	Počet tříd	-	-	-	-	-	2/0
	Počet dětí	-	-	-	-	-	36/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	-	18,0
	Celková kapacita	403	493	513	513	633	655
Celkem	Počet tříd	24	29	32	32	38	37
	Počet dětí	263	364	420	416	536	625
	ø počet dětí na třídu	11,0	12,6	13,1	13,0	14,1	16,9

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: * Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici a Mateřská škola Gorazdovo nám. se sloučily se Základní školou a Mateřskou školou logopedická, která je jejich nástupnickou organizací (od 01.07.2016) – v tabulce pro lepší přehlednost uváděno zvlášť.

Obr. č. 15: Celková kapacita mateřských škol a počty dětí v MŠ zřízených statutárním městem Olomouc a dalšími zřizovateli v Olomouci ve školním roce 2016/2017

Zdroj: Statutární město Olomouc a další zřizovatelé mateřských škol na území města Olomouce

Vedle rozšiřování kapacit mateřských škol (viz výše) a nezbytných rekonstrukcí byla v posledních letech v některých zařízeních realizována energeticky úsporná opatření – výměna výplně otvorů, zateplení obvodových plášťů budov apod. (např. v MŠ Jílová, MŠ Lužická, MŠ Herrmannova, MŠ Wolkerova). **Ve stavebních úpravách je však nutné pokračovat na dalších budovách, ať už se jedná o nízkoenergetická opatření, nebo o venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy, vnitřní stavební úpravy pro vznik prostor pro polytechnické vzdělávání, rekonstrukce tříd či učeben atd.**

Nemalé úpravy je nutné provést také na zahradách mateřských škol, kde mj. chybí moderní hrací prvky s vyšší bezpečností či koutky pro přírodní manuální a vzdělávací aktivity – přírodní učebny, nebo byl zaznamenán nedostatečný/zastaralý keřový a stromový porost, travní plochy apod. Zahrady předškolních zařízení, jejichž vybavení je v současnosti vhodné pro věkovou strukturu dětí od 3 let, je mj. potřeba připravit na nástup dvouletých dětí.

Co se týče vnitřního vybavení mateřských škol, tak jejich základní vybavení je na velmi dobré úrovni. Nedostatek byl naopak shledán u pomůcek pro vzdělávání, a to zejména u didaktických pomůcek, interaktivních tabulí k názorným ukázkám při vzdělávání, u výpočetní techniky pro pedagogy atd. Také pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro dvouleté děti je nutné pořídit jak didaktické, tak i kompenzační pomůcky.

4.4.1.2 Základní školy

Základní vzdělávání je poskytováno zpravidla dětem od šesti let. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

Základní školy jsou na území statutárního města Olomouce různého zaměření: s rozšířenou výukou matematiky, ICT, sportovní školy, školy s alternativní výukou (Montessori či Waldorfská škola), základní škola s britským vzdělávacím programem, škola s třídami pro vzdělávání nadaných žáků apod. Dále se zde nacházejí 4 víceletá gymnázia zřizovaná Olomouckým krajem (3) či registrovanou církví (1) – více řešeno v subkapitole věnované středoškolskému vzdělávání.

Statutární město Olomouc je zřizovatelem celkem 25 základních škol (19 s 1.–9. ročníkem a 6 s ročníky 1–5), které jsou zřízeny buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jsou součástí jiných příspěvkových organizací základních škol. Kapacita základních škol nedoznala ve sledovaném období výrazných změn. K navýšení o 160 míst (tj. 1,3 %) došlo ve školním roce 2016/2017, a to u Základní školy Olomouc, Demlova 18 (o 50 míst), Základní školy Olomouc, Zeyerova 28 (50 míst), Základní školy Olomouc, Mozartova 48 (30 míst), Základní školy Olomouc, Petřkova 3 (20 míst) a Základní školy Olomouc, Gagarinova 19 (10 míst).

Od školního roku 2011/2012 je zaznamenán postupný nárůst počtu žáků základních škol (o 1 420, tj. o 20,0 %) a také počtu tříd (o 36, tj. 10,8 %). Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo městské základní školy s kapacitou 12 349 míst celkem 8 508 žáků (z toho 5 311 žáků na 1. stupni a 3 197 žáků na 2. stupni). **Celková kapacita byla zaplněna z 68,9 %.** Jedná se o tzv. statistické naplnění kapacity, poněvadž do rejstříku škol a školských zařízení byly v minulosti zapsány kapacity, které v současné době již neodpovídají reálným možnostem škol. V mnoha případech je kapacita ve skutečnosti nižší z důvodu zpřísnění hygienických norem. Tyto změny však nebyly do rejstříku škol promítnuté. Také vznikem počítačových učeben, které nelze využívat jako kmenové třídy, dochází ke snižování reálné kapacity. Vzhledem k těmto okolnostem je **potřeba provést kontrolu současných kapacit základních škol tak, aby ověřené skutečné údaje byly v souladu s údaji vedenými v rejstříku škol a školských zařízení.**

Přestože do základních škol nastupují poslední dobou silné demografické ročníky, lze konstatovat, že celková kapacita základních škol je v současné době dostatečná. Vzhledem k předpokládanému demografickému vývoji se bude počet žáků v základních školách zvyšovat do roku 2024, následně dojde k jeho mírnému poklesu.

Tab. č. 91: Základní školy zřízené statutárním městem Olomouc ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 18	Celková kapacita	600	600	600	600	600	670
	Počet tříd	25/0	26/0	26/0	26/0	27/0	26/0
	Počet žáků	544/0	549/0	546/0	572/0	593/0	611/0
	ø počet žáků na třídu	21,8	21,1	21,0	22,0	22,0	23,5
ZŠ Olomouc, Heyrovského 33	Celková kapacita	1150	1150	1150	1150	1150	1150
	Počet tříd	38/0	38/0	39/0	41/0	41/0	44/0
	Počet žáků	852/0	853/0	901/0	977/0	971/0	1053/0
	ø počet žáků na třídu	22,4	22,4	23,1	23,8	23,7	23,9
FZŠ dr. Milady Horákové a MŠ Olomouc, Rožňavská 21	Celková kapacita	860	860	860	860	860	860
	Počet tříd	18/0	19/0	18/0	19/0	21/0	22/0
	Počet žáků	369/0	378/0	404/0	428/0	474/0	489/0
	ø počet žáků na třídu	20,5	19,9	22,4	22,5	22,6	22,2
ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11	Celková kapacita	300	300	300	300	300	300
	Počet tříd	9/0	9/0	9/0	9/0	9/0	10/0
	Počet žáků	132/0	124/0	145/0	156/0	171/0	190/0
	ø počet žáků na třídu	14,7	13,8	16,1	17,3	19,0	19,0
FZŠ Olomouc, Tererovo nám. 1	Celková kapacita	1220	1220	1220	1220	1220	1220
	Počet tříd	27/0	28/0	30/0	32/0	32/0	32/0
	Počet žáků	611/0	621/0	683/0	722/0	749/0	752/0
	ø počet žáků na třídu	22,6	22,2	22,8	22,6	23,4	23,5
ZŠ Olomouc, Stupkova 16	Celková kapacita	1133	1133	1133	1133	1133	1133
	Počet tříd	20/0	20/0	19/0	19/0	20/0	23/0
	Počet žáků	426/0	436/0	419/0	427/0	445/0	553/0
	ø počet žáků na třídu	21,3	21,8	22,1	22,5	22,3	24,0
FZŠ Olomouc, Hálkova 4	Celková kapacita	570	570	570	570	570	570
	Počet tříd	23/0	23/0	23/0	23/0	23/0	23/0
	Počet žáků	528/0	519/0	529/0	534/0	544/0	542/0
	ø počet žáků na třídu	23,0	22,6	23,0	23,2	23,7	23,6
ZŠ Olomouc, Gagarinova 19	Celková kapacita	80	80	80	80	80	90
	Počet tříd	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0
	Počet žáků	73/0	73/0	73/0	76/0	76/0	83/0
	ø počet žáků na třídu	18,3	18,3	18,3	19,0	19,0	20,8
FZŠ a MŠ Olomouc, Holečkova 10	Celková kapacita	1150	1150	1150	1150	1150	1150
	Počet tříd	24/0	24/0	24/0	25/0	25/0	25/0
	Počet žáků	468/0	470/0	493/0	534/0	546/0	557/0
	ø počet žáků na třídu	19,5	19,6	20,5	21,4	21,8	22,3
ZŠ Olomouc, tř. Spojenců 8	Celková kapacita	500	500	500	500	500	500
	Počet tříd	17/0	18/0	18/0	18/0	19/0	20/0
	Počet žáků	370/0	395/0	422/0	440/0	475/0	492/0
	ø počet žáků na třídu	21,8	21,9	23,4	24,4	25,0	24,6
ZŠ Komenium a MŠ Olomouc, 8. května	Celková kapacita	600	600	600	600	600	600
	Počet tříd	16/1	15/1	15/1	15/0	16/0	13/0
	Počet žáků	354/10	314/10	328/13	328/0	331/0	309/0
	ø počet žáků na třídu	21,4	20,3	21,3	21,9	20,7	23,8
ZŠ Olomouc, Mozartova 48	Celková kapacita	450	450	450	450	450	480
	Počet tříd	18/0	18/0	18/0	18/0	18/0	19/0
	Počet žáků	377/0	404/0	418/0	420/0	425/0	452/0
	ø počet žáků na třídu	20,9	22,4	23,2	23,3	23,6	23,8
ZŠ Olomouc, Zeyerova 28	Celková kapacita	650	650	650	650	650	700
	Počet tříd	23/0	23/0	24/0	24/0	24/0	25/0
	Počet žáků	532/0	536/0	564/0	591/0	613/0	677/0
	ø počet žáků na třídu	23,1	23,3	23,5	24,6	25,5	27,1
ZŠ a MŠ Olomouc,	Celková kapacita	624	624	624	624	624	624
	Počet tříd	10/0	9/0	9/0	11/0	13/0	15/0

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Řezníčkova 1	Počet žáků	205/0	201/0	195/0	237/0	292/0	332/0
	ø počet žáků na třídu	20,5	22,3	21,7	21,5	22,5	22,1
ZŠ a MŠ Olomouc, Gorkého 39	Celková kapacita	280	280	280	280	280	280
	Počet tříd	9/0	10/0	10/0	11/0	12/0	12/0
	Počet žáků	184/0	196/0	210/0	221/0	239/0	240/0
	ø počet žáků na třídu	20,4	19,6	21,0	20,1	19,9	20,0
ZŠ a MŠ Olomouc - Nemilany, Raisova 1	Celková kapacita	492	492	492	492	492	492
	Počet tříd	11/0	10/0	11/0	11/0	14/0	14/0
	Počet žáků	215/0	202/0	228/0	242/0	268/0	296/0
	ø počet žáků na třídu	19,5	20,2	20,7	22,0	19,1	21,1
ZŠ a MŠ Olomouc - Holice, Náves Svobody 41	Celková kapacita	460	460	460	460	460	460
	Počet tříd	10/0	10/0	10/0	10/0	11/0	12/0
	Počet žáků	220/0	222/0	227/0	242/0	250/0	255/0
	ø počet žáků na třídu	22,0	22,2	22,7	24,2	22,7	21,3
ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33	Celková kapacita	300	300	300	300	300	300
	Počet tříd	9/0	9/0	9/0	9/0	9/0	9/0
	Počet žáků	174/0	261/0	244/0	250/0	273/0	168/0
	ø počet žáků na třídu	19,3	29,0	27,1	27,8	30,3	18,7
ZŠ a MŠ Olomouc, Nedvědova 17	Celková kapacita	770	770	770	770	770	770
	Počet tříd	21/0	20/0	20/0	21/0	21/0	21/0
	Počet žáků	444/0	456/0	449/0	437/0	439/0	457/0
	ø počet žáků na třídu	21,1	22,8	22,5	20,8	20,9	21,8
Celkem	Celková kapacita	12 189	12 189	12 189	12 189	12 189	12 349
	Počet tříd	333	334	337	346	359	369
	Počet žáků	7 088	7 220	7 491	7 834	8 174	8 508
	ø počet žáků na třídu	21,3	21,6	22,2	22,6	22,8	23,1

Zdroj: Statutární město Olomouc

Kapacitu základních škol zřizovaných statutárním městem Olomouc doplňuje 11 základních škol soukromých a jiných zřizovatelů. Ve školním roce 2016/2017 jejich kapacita, která představovala 1 629 míst, byla zaplněna z 67,8 %. Ze 112 tříd, jež navštěvovalo celkem 1 105 žáků, bylo 37 tříd běžných a 75 tříd speciálních. Největším zřizovatelem základních škol se speciálními třídami je Olomoucký kraj (v jeho školách jich nalezneme 46), naproti tomu v ZŠ zřízených statutárním městem Olomouc v současné době nejsou žádné speciální třídy. Od začátku sledovaného období byl v těchto školských zařízení zaznamenán postupný nárůst jak celkových kapacit (o 252, tj. o 18,3 %), tak i počtu tříd ZŠ (o 22, tj. 24,4 %) a počtu žáků ZŠ (o 302, tj. o 37,6 %).

Tab. č. 92: Základní školy soukromých a jiných zřizovatelů (než statutárního města Olomouce) zřízené na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017

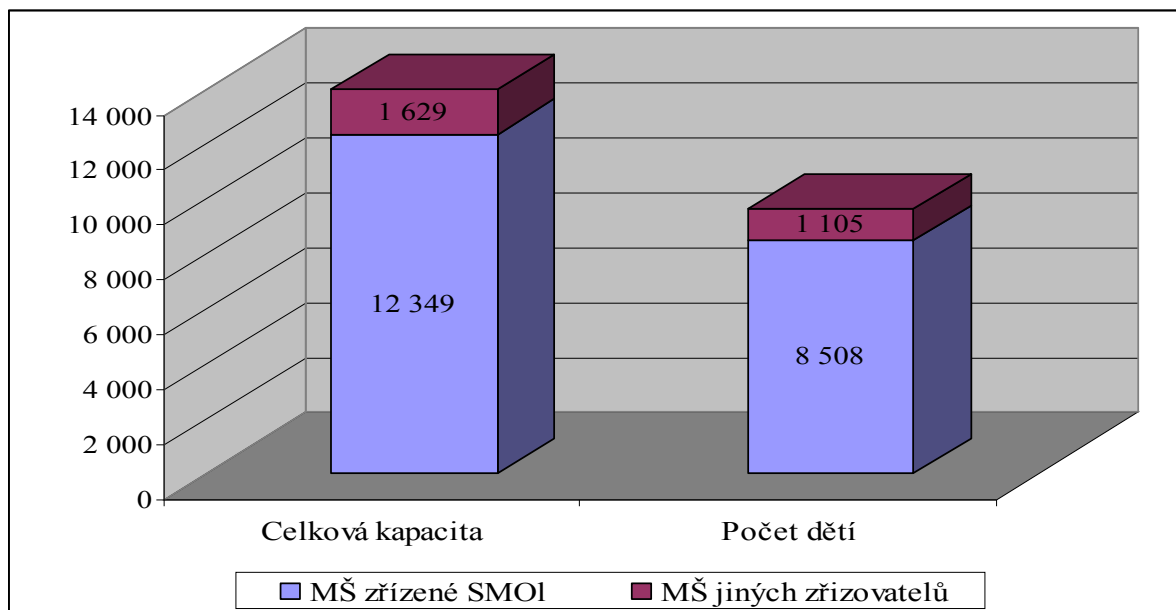
Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ZŠ a MŠ při Fakultní nemocnici*	Celková kapacita	121	121	121	121	121	71
	Počet tříd	7/0	7/0	5/0	5/0	5/0	5/0
	Počet dětí	8/0	8/0	8/0	8/0	8/0	38/0
	ø počet dětí na třídu	1,1	1,1	1,6	1,6	1,6	7,6
SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené	Celková kapacita	100	100	100	100	100	100
	Počet tříd	0/13	0/13	0/13	0/13	0/14	0/15
	Počet dětí	0/72	0/71	0/66	0/69	0/78	0/79
	ø počet dětí na třídu	5,5	5,5	5,1	5,3	5,6	5,3
Česko Britská Mezinárodní škola a MŠ,	Celková kapacita	30	45	45	45	120	120
	Počet tříd	3/0	3/0	4/0	5/0	5/0	8/0
	Počet dětí	27/0	25/0	28/0	45/0	68/0	76/0

Název		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
s.r.o.	ø počet dětí na třídu	9,0	8,3	7,0	9,0	13,6	9,5
Základní škola sv. Voršily	Celková kapacita	245	245	245	245	245	252
	Počet tříd	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0	10/0
	Počet dětí	226/0	237/0	241/0	243/0	241/0	248/0
	ø počet dětí na třídu	22,6	23,7	24,1	24,3	24,1	24,8
Základní škola a Mateřská škola logopedická*	Celková kapacita	150	150	150	160	160	160
	Počet tříd	0/14	0/14	0/14	0/14	0/14	0/15
	Počet dětí	0/148	0/148	0/150	0/158	0/160	0/160
	ø počet dětí na třídu	10,6	10,6	10,7	11,3	11,4	10,7
Střední škola a Základní škola prof. Matějčka	Celková kapacita	468	468	468	468	468	468
	Počet tříd	0/22	0/17	0/18	0/18	0/19	0/21
	Počet dětí	0/167	0/141	0/140	0/138	0/157	0/160
	ø počet dětí na třídu	7,6	8,3	7,8	7,7	8,3	7,6
Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s.r.o.	Celková kapacita	180	180	180	180	180	180
	Počet tříd	7/0	7/0	9/0	9/0	8/0	8/0
	Počet dětí	78/0	98/0	107/0	109/0	126/0	131/0
	ø počet dětí na třídu	11,1	14,0	11,9	12,1	15,8	16,4
Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s.	Celková kapacita	38	38	38	38	38	38
	Počet tříd	0/5	0/5	0/5	0/5	0/6	0/6
	Počet dětí	0/35	0/35	0/35	0/38	0/42	0/42
	ø počet dětí na třídu	7,0	7,0	7,0	7,6	7,0	7,0
Střední škola a Základní škola DC 90, s.r.o.	Celková kapacita	45	45	45	45	45	45
	Počet tříd	0/9	0/9	0/9	0/9	0/8	0/8
	Počet dětí	0/42	0/41	0/42	0/42	0/40	0/38
	ø počet dětí na třídu	4,7	4,6	4,7	4,7	5,0	4,8
SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského	Celková kapacita	-	95	95	95	95	95
	Počet tříd	-	0/9	0/9	0/10	0/10	0/10
	Počet dětí	-	0/63	0/83	0/89	0/86	0/87
	ø počet dětí na třídu	-	7,0	9,2	8,9	8,6	8,7
ScioŠkola Olomouc – základní škola, s.r.o.	Celková kapacita	-	-	-	-	-	100
	Počet tříd	-	-	-	-	-	6/0
	Počet dětí	-	-	-	-	-	46/0
	ø počet dětí na třídu	-	-	-	-	-	7,7
Celkem	Celková kapacita	1 377	1 487	1 487	1 497	1 572	1 629
	Počet tříd	90	94	96	98	99	112
	Počet dětí	803	867	900	939	1 006	1 105
	ø počet dětí na třídu	8,9	9,2	9,4	9,6	10,2	9,9

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: * Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici se sloučila se Základní školou a Mateřskou školou logopedická, která je jejich nástupnickou organizací (od 01.07.2016).

Obr. č. 16: Celková kapacita základních škol a počty dětí v ZŠ zřízených statutárním městem Olomouc a dalšími zřizovateli v Olomouci ve školním roce 2016/2017

Zdroj: Statutární město Olomouc a další zřizovatelé mateřských škol na území města Olomouce

Na objektech základních škol byla v posledních letech provedena řada oprav, modernizací a rekonstrukcí. Nejvíce opatření bylo realizováno v oblasti energetických úspor (např. u ZŠ Demlova, ZŠ Heyrovského, ZŠ Nedvědova, ZŠ Rožňavská, ZŠ Stupkova, ZŠ Tererovo nám., ZŠ Zeyerova), v rámci modernizací školních jídelen či během rekonstrukcí a zpřístupňování sportovišť školských zařízení. Modernizace a zpřístupnění sportovišť základních škol bylo mj. spolufinancováno z ROP NUTS II Střední Morava (v rámci integrovaného nástroje IPRM Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc – Aktivita 1.2.1), a to u následujících projektů:

- ZŠ Heyrovského – Sportujeme společně,
- ZŠ Rožňavská – Sportujeme společně,
- ZŠ Zeyerova – Sportujeme společně (poznámka: dotace musela být nakonec vrácena na základě nálezu daňové kontroly),
- ZŠ Svatoplukova 11 – venkovní hřiště,
- ZŠ/MŠ Řezníčkova – hřiště,
- ZŠ Spojenců – hřiště,
- ZŠ Nedvědova – hřiště,
- Centrum volnočasových aktivit při FZŠ a MŠ Olomouc, Holečkova 10.

Tato hřiště, stejně jako sportovní a dětská hřiště v dalších areálech základních a mateřských škol zřizovaných statutárním městem Olomouc (FZŠ Olomouc, Tererovo náměstí 1; MŠ Olomouc, Hermannova; ZŠ Olomouc - Holice, Náves Svobody 41; ZŠ Olomouc, Demlova 18; ZŠ Olomouc, Helsinská 6; ZŠ Olomouc, Mozartova 48; ZŠ

Olomouc, Rooseveltova 103) jsou po dobu výuky využívána dětmi a žáky daného vzdělávacího zařízení a v odpoledních hodinách (po skončení výuky) jsou k dispozici široké veřejnosti. Jedná se většinou o multifunkční sportoviště s širokou nabídkou aktivit. Hřiště, na kterých si lze u správce zapůjčit sportovní vybavení, jsou otevřena veřejnosti v době sezóny od dubna do podzimních měsíců dle klimatických podmínek.

Na základních školách se od roku 1990 téměř zcela **vytratilo dílenské vyučování** jako základní kámen přípravy žáků pro studium na středních odborných učilištích. Také odborné učebny, jako jsou učebny fyziky, chemie a přírodopisu jsou již zastaralé a ne zcela v souladu s novými poznatky přírodovědných oborů. V některých školách je nelze z důvodu nedostatku kmenových učeben ani zřídít.

V souladu s demografickým vývojem a zvyšujícím se počtem žáků v základních školách vyvstává **potřeba otevření nových tříd školních družin**. Třídy školních družin jsou v současné době zřízené většinou v kmenových třídách, samostatné třídy přizpůsobené činnostem družiny již v ZŠ téměř neexistují. Z důvodu nedostatečné kapacity školních družin jsou přijímáni většinou žáci pouze prvních až třetích tříd.

Základní vybavení mají základní školy na dobré úrovni. Přestože v posledních letech byly zřizované zejména ICT učebny a interaktivní učebny, jejich počet je na školách stále nedostatečný. V každé základní škole je pouze jedna nebo dvě učebny ICT. Ty mají již dnes zastaralou techniku a na jejich obnovu nemají školy dostatek finančních prostředků. **Nedostatek vykazují základní školy také v oblasti pomůcek** pro vzdělávání. ZŠ nemají ani dostatek didaktických a kompenzačních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro úplnost ještě přikládáme seznam realizovaných projektů v rámci aktivity 2.1.1 Modernizace a rozšiřování kapacit vzdělávací infrastruktury ZŠ a MŠ IPRM Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc:

- ZŠ Nemilany – Společně do školy (vybudování přístavby a rekonstrukce části budovy ZŠ, ve které vznikly 4 nové odborné učebny, tělocvična, výdejna stravy a sociální zázemí),
- ZŠ Tř. Spojenců - Společně do školy (výstavba nového vzdělávacího prostoru – multifunkční učebny formou přístavby a stavebních úprav stávajícího objektu),
- ZŠ Svatoplukova 11 – tělocvična (rekonstrukce bývalého kina na gymnastickou tělocvičnu).

Z výše uvedených důvodů je zřejmé, že je **nutné pokračovat v nastolených rekonstrukcích, modernizacích a stavebních úpravách**. U základních škol je potřeba snižovat jejich energetickou náročnost, realizovat venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy, zřizovat nové třídy školních družin a odborné učebny (dílny, přírodovědné učebny, cvičné kuchyňky, učebny informatiky, učebny cizích jazyků, atd.) pro podporu vzdělávání v oblasti přírodních věd, polytechnického či jazykového vzdělávání, modernizovat školní hřiště a tělocvičny, opravovat některé třídy a realizovat další investice podle technického stavu jednotlivých budov škol.

Základní umělecké vzdělávání a domy dětí a mládeže

Na území statutárního města Olomouce provozují činnost celkem 4 základní umělecké školy (ZUŠ), z toho 3 jsou zřízeny Olomouckým krajem (ZUŠ „Žerotín“ Olomouc, ZUŠ Iši Krejčího Olomouc a ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc) a jedna soukromým subjektem (ZUŠ CAMPANELLA Olomouc) – fyzickou osobou (Jiřím Klimešem). Základní umělecké školy zřízené Olomouckým krajem poskytují zájmové vzdělávání nejen v samotném městě Olomouci, ale své pobočky mají i v dalších obcích ORP Olomouc. ZUŠ „Žerotín“ Olomouc ve Velkém Újezdu, Dolanech, Štěpánově, Velkém Týnci, Velké Bystřici, Tršicích a v Hlubočkách, ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc vyjma Olomouce také v Dolanech, Velké Bystřici a v Náměšti na Hané a ZUŠ Iši Krejčího Olomouc v Lutíně.

Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo čtyři základní umělecké školy na území statutárního města Olomouce celkem 2 584 žáků, z toho nejvíce v hudebních oborech. Počet žáků se od roku 2011/2012 kontinuálně zvyšuje – za posledních šest let byl zaznamenán nárůst o 331 žáků, tj. o 14,7 %.

Tab. č. 93: Počet žáků ZUŠ na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017

Název / obor		2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
ZUŠ „Žerotín“ Olomouc	Taneční obor	172	172	172	169	169	170
	Hudební obor	830	834	855	845	851	850
	Literárně-dramatický obor	104	98	109	110	107	101
	Celkem	1 106	1 104	1 136	1 124	1 127	1 121
ZUŠ Iši Krejčího Olomouc	Taneční obor	102	113	109	109	102	103
	Hudební obor	551	536	543	540	554	524
	Literárně-dramatický obor	31	43	42	36	35	33
	Celkem	684	692	694	685	691	660
ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc	Výtvarný obor	463	477	477	478	481	489
	Celkem	463	477	477	478	481	489
ZUŠ CAMPANELLA Olomouc	Hudební obor	-	149	218	256	282	314
	Celkem	-	149	218	256	282	291
Celkem	Taneční obor	274	285	281	278	271	273
	Hudební obor	1 381	1 519	1 616	1 641	1 687	1 688
	Literárně-dramatický obor	135	141	151	146	142	134
	Výtvarný obor	463	477	477	478	481	489
	Obory celkem	2 253	2 422	2 525	2 543	2 581	2 584

Zdroj: Statutární město Olomouc

Vedle základních uměleckých škol zajišťují mimoškolní aktivity dětí a žáků také Domy dětí a mládeže či celá řada neziskových organizací zaměřených na vzdělávání dětí/mládeže či volnočasové aktivity (zájmové kluby, svazy, spolky, sdružení, tělovýchovné jednoty či jiné sportovní oddíly). V Olomouci není v současné době zřízeno žádné Středisko volného času.

Na území města Olomouce působí dva Domy dětí a mládeže (DDM) – jeden je zřízený

Olomouckým krajem a druhý společností Bailiva Čech, Moravy a Slezska (působí při Církevním gymnáziu Německého řádu). DDM zřizovaný Olomouckým krajem nabízí zájmové vzdělávání ve 172 pravidelných kroužcích v 6 základních zájmových oblastech + 31 kroužků v dalších různých oblastech podle zájmu dětí a žáků. Struktura a počet kroužků: sportovní a turistické kroužky (celkem 46), přírodovědné kroužky (19), taneční kroužky (25), výtvarné kroužky (21), hudební kroužky (15), technické kroužky (15), ostatní kroužky (31). V roce 2015 se v těchto kroužcích vzdělávalo celkem 1961 dětí a žáků. Vedle kroužků DDM také pořádá pro školy soutěže, ekologické aktivity, poskytuje vzdělávací programy, didaktické videopořady atd. DDM zřizovaný společností Bailiva nabízí činnost ve 4 přírodovědných, 4 polytechnických, 3 počítačových a 10 jazykových kroužcích. V roce 2015 tyto kroužky navštěvovalo celkem 343 dětí a žáků. Mimo kroužky pořádá táborové, spontánní a příležitostní činnosti, kterých se účastní až 10 tis. účastníků ročně. DDM spolupracuje se základními školami v ORP Olomouc.

4.4.1.3 Shrnutí

Mateřské školy

- Mateřské a základní školy zřizované statutárním městem Olomouc tvoří dostatečně hustou síť pokrývající potřeby rodičů z pohledu dojížděky do školy a zaměstnání.
- Statutární město Olomouc je zřizovatelem 49 mateřských škol.
- Kapacita školek (stejně jako počet tříd) měla v posledních letech postupně vzrůstající tendenci.
- Město nemá ve svých předškolních zařízeních dostatečnou kapacitu k uspokojení všech zájemců o umístění dítěte do mateřské školy (dle počtu odmítnutých dětí), nicméně kapacitu vhodně doplňují mateřské školy jiných zřizovatelů.
- Od roku 2018 bude podle předpokladu ČSÚ docházet k mírnému poklesu v počtu narozených dětí, průměrný meziroční pokles se očekává 1%, ale tlak na zvyšování kapacit bude v budoucnu přetrvávat.
- Největší nárůst dětí v mateřských školách dle legislativní úpravy lze očekávat v roce 2020, kdy budou přijímány k předškolnímu vzdělávání děti ve věku 2 let.
- V předchozích letech byla uskutečněna řada projektů na podporu infrastruktury. Ve stavebních úpravách je nutné pokračovat i nadále – jedná se např. o nízkoenergetická opatření, venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy, vnitřní stavební úpravy pro vznik prostor pro polytechnické vzdělávání, rekonstrukce tříd či učeben atd. Vnitřní vybavení mateřských škol je na velmi dobré úrovni. Naopak nedostatek byl shledán u pomůcek pro vzdělávání. Nemalé úpravy je nutné provést také na zahradách mateřských škol.

Základní školy

- Statutární město Olomouc je zřizovatelem celkem 25 základních škol (19 s 1.–9. ročníkem a 6 s ročníky 1–5).
- Celková kapacita byla zaplněna z 68,9 % a lze ji považovat za dostatečnou, i přesto že

nastupují silné ročníky. Je však nutné provést revizi současných kapacit základních škol.

- Dle predikcí se počet žáků v základních školách bude zvyšovat do roku 2024, následně dojde k jeho mírnému poklesu.
- I přes nemalé investice do infrastruktury v minulých letech je nutné i nadále pokračovat v nastolených rekonstrukcích, modernizacích a stavebních úpravách. U základních škol je potřeba snižovat jejich energetickou náročnost, realizovat venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy, zřizovat nové třídy školních družin a odborné učebny (dílny, přírodovědné učebny, cvičné kuchyňky, učebny informatiky, učebny cizích jazyků atd.) pro podporu vzdělávání v oblasti přírodních věd, polytechnického či jazykového vzdělávání, modernizovat školní hřiště a tělocvičny, opravovat některé třídy a realizovat další investice podle technického stavu jednotlivých budov škol.
- Na území statutárního města Olomouce provozují činnost celkem 4 základní umělecké školy (ZUŠ), z toho 3 jsou zřízeny Olomouckým krajem (ZUŠ „Žerotín“ Olomouc, ZUŠ Iši Krejčího Olomouc a ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc) a jedna soukromým subjektem. Ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo čtyři základní umělecké školy na území statutárního města Olomouce celkem 2 584 žáků.
- Vedle základních uměleckých škol zajišťují mimoškolní aktivity dětí a žáků také Domy dětí a mládeže či celá řada neziskových organizací zaměřených na vzdělávání dětí/mládeže či volnočasové aktivity (zájmové kluby, svazy, spolky, sdružení, tělovýchovné jednoty či jiné sportovní oddíly). V Olomouci není v současné době zřízeno žádné Středisko volného času.

4.4.2 Středoškolské a vysokoškolské vzdělávání

4.4.2.1 Střední školy

Střední školství spadá do kompetence kraje, nicméně otázky související se souladem/nesouladem nabídky a poptávky na trhu práce jsou jedny z důležitých, které město jako klíčový hráč z hlediska regionálního rozvoje řeší. Analýza středního školství vychází z Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje pro období 2016 – 2018⁶ a dalších relevantních materiálů.

Statutární město Olomouc je významným centrem středoškolského vzdělávání jednak pro obyvatele žijící ve městě, jednak pro široké spádové území regionu. Celkově má Olomoucký kraj relativně silný potenciál v lidských zdrojích, a to zejména díky široké historicky dané odvětvové struktuře. Vzdělanost v centrální části kraje se pohybuje nad úroveň ČR, v populaci horských okresů je nižší podíl vysokoškoláků a maturantů a vyšší podíl osob vyučených nebo se základním vzděláním (viz kapitola 5.2.2 Věková a vzdělanostní struktura).

⁶ Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje pro období 2016 – 2018, Olomoucký kraj, 2017

Na území statutárního města Olomouce se nachází 27 středních a vyšších odborných škol. Z toho čtyři školská zařízení poskytují vyšší odborné vzdělání, z čehož dvě školy fungují zároveň jako střední školy. Gymnázia jsou v Olomouci 4. Celkem 15 středních a vyšších odborných škol zřizuje kraj. V Olomouci působí 7 soukromých středních škol. Silně jsou zastoupené školy zřizované církvemi, jedná se o církevní gymnázium, konzervatoř, vyšší odbornou školu teologickou (Dortas) a sociální (Caritas). Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc je zřízena Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy.

Průměrná naplněnost středních škol je 63 %, vyšších škol pak 84,3 %. Vysokou naplněnost mají gymnázia, všechna měla naplněnost nad 80 % s výjimkou Slovanského gymnázia, které mělo naplněnost 79,2 %. Církevní gymnázium mělo naplněnost 100 %. Naplněnost nad 80 % vykazují též Konzervatoř Evangelické akademie, Střední průmyslová škola strojnická, Střední zdravotnická škola a Střední škola a Základní škola prof. Z. Matějčka Olomouc. Naopak nízká naplněnost byla zaznamenána u Střední školy stavební a podnikatelské, s.r.o., Střední odborné školy Olomouc, spol. s r.o., Střední školy stavební - HORSTAV a Střední školy zemědělské a zahradnické.

Nárůst počtu studentů byl oproti školnímu roku 2005/2006 zaznamenán u Církevního gymnázia, Střední školy obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK, s.r.o., Střední průmyslové školy strojnické, Konzervatoře Evangelické akademie a Střední školy polygrafické. Naopak pokles studentů (o více než 40 %) byl mezi školními roky 2005/2006 a 2015/2016 zaznamenán u Střední školy zemědělské a zahradnické, Střední školy stavební a podnikatelské, s.r.o. a Střední školy logistiky a chemie.

Tab. č. 94: Střední školy zřízené na území města Olomouce

Gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště	Zřizovatel	Kapacita SŠ	2005/2006	2010/2011	2015/2016	
			Počet studentů	Počet studentů	Počet studentů	Naplněnost
Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc, Wurmova*	církev	130	102	106	117	90,0
Gymnázium, Olomouc - Hejčín, Tomkova 45	Olomoucký kraj	1224	1016	1116	1008	82,4
Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9	Olomoucký kraj	750	629	570	643	85,7
Slovanské gymnázium, Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13	Olomoucký kraj	1155	1065	649	915	79,2
Střední škola logistiky a chemie, Olomouc, U Hradiska 29	Olomoucký kraj	600	328	372	328	54,7
Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc, tř. 17. listopadu 49	Olomoucký kraj	480	354	409	444	92,5
Střední odborná škola služeb, s.r.o., Olomouc, Pavlovická	soukromý subjekt	160	119	146	74	46,3
CÍRKEVNÍ GYMNAZIUM NĚMECKÉHO ŘÁDU, Olomouc, Nešverova 693/1	církev	280	163	229	280	100,0

Gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště	Zřizovatel	Kapacita SŠ	2005/2006	2010/2011	2015/2016	
			Počet studentů	Počet studentů	Počet studentů	Naplněnost
Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc, Štursova 14	Olomoucký kraj	820	686	664	554	67,6
Střední škola polytechnická, Olomouc, Rooseveltova 79	Olomoucký kraj	1326	808	922	634	47,8
Obchodní akademie, Olomouc, tř. Spojenců 11	Olomoucký kraj	660	606	519	371	56,2
Střední škola zemědělská a zahradnická, Olomouc, U Hradiska 4	Olomoucký kraj	1280	704	601	384	30,0
Střední škola technická a obchodní, Olomouc, Kosinova 4	Olomoucký kraj	800	616	698	477	59,6
Střední odborná škola Olomouc, spol. s r.o., Olomouc, Řepčinská	soukromý subjekt	465	283	234	172	37,0
Střední škola stavební a podnikatelská s.r.o., Olomouc, Štěpánovská	soukromý subjekt	290	187	252	111	38,3
Střední škola polygrafická, Olomouc, Střední novosadská 87/53	Olomoucký kraj	396	254	270	282	71,2
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc, Božetěchova 3	Olomoucký kraj	500	405	391	322	64,4
Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK, s.r.o., Olomouc, Pasteurova 935/8a	soukromý subjekt	650	256	494	356	54,8
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc	Olomoucký kraj	550	505	481	453	82,4
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejvodského, Olomouc - Hejčín, Gorazdovo nám. 64/1	Olomoucký kraj	236	145	180	149	63,1
Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc, Kosmonautů 4	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	24	****	4	17	70,8
Střední škola a Základní škola DC 90, s.r.o., Velký Újezd, Nedbalova 36/27	soukromý subjekt	60	44	44	30	50,0
Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s., Olomouc, Mozartova 43	soukromý subjekt	10	7	5	6	60,0
Střední škola a Základní škola prof. Z. Matějčka, Olomouc, Svatoplukova 11	Olomoucký kraj	20	*****	x	16	80,0
Střední škola stavební – HORSTAV, Olomouc, Na Vlčinci 16/3	soukromý subjekt	120	*****	108	40	33,3
Celkem		12 986	9 282	9 464	8 183	63,0

Zdroj: Olomoucký kraj, Rejstřík škol

Poznámka: Kapacita škol vychází z hodnoty uvedené v rejstříku škol k 27. 2. 2017. Data za počty studentů jsou uvedena vždy k 30. 9. 2005, 2010 a 2015.

Ve školním roce 2005/2006 ve městě Olomouc existovaly ještě dvě střední školy, a to Soukromá střední škola podnikání Olomouc, s.r.o. (adresa Olomouc – Nová Ulice, Hněvotínská 241/52) se 110 žáky (všichni žáci ve skupině oborů 78) a Soukromé gymnázium Olomouc, Na Vlčinci č.p. 154, s.r.o. (adresa Olomouc, Klášterní Hradisko, Na Vlčinci 154) se 114 žáky (všichni žáci ve skupině oborů 79).

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejvodského, Olomouc–Hejčín vznikla později, ve šk. roce 2005/06 vykonávala činnost střední školy Střední škola, Olomouc–Svatý Kopeček, B. Dvorského 17.

S účinností od 1. 1. 2015 byla sloučena Střední škola, Olomouc-Svatý Kopeček, B. Dvorského 17 a Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejvodského, Olomouc-Hejčín, Tomkova 42.

* v Olomouckém kraji je vedena až od 5. 11. 2008, do té doby byla v Kroměříži, Zlínský kraj

** vznikla k 1.7.2006 – bylo sloučeno SOU farmaceutické, Olomouc, Na Vlčinci 3 a Střední škola poštovní, Olomouc, Na Vlčinci 3.

**** ve školním roce 2005/2006 neexistovala.

***** SŠ až od 1. 9. 2012

***** SŠ až od 1. 9. 2007.

Tab. č. 95: Vyšší odborné školy zřízené na území města Olomouce

Vyšší odborné školy	Zřizovatel	Kapacita VOŠ	2005/2006	2010/2011	2015/2016	
			Počet studentů	Počet studentů	Počet studentů	Naplněnost
Vyšší odborná škola sociální a teologická - Dorkas	církev	60	48	45	46	76,7
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc, Božetěchova 3	Olomoucký kraj	204	131	125	155	76,0
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc	Olomoucký kraj	330	274	280	280	84,8
CARITAS - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, Náměstí Republiky	církev	430	408	405	382	88,8
Celkem		1 024	861	855	863	84,3

Zdroj: Olomoucký kraj, Rejstřík škol

Poznámka: Kapacita škol vychází z hodnoty uvedené v rejstříku škol k 27. 2. 2017. Data za počty studentů jsou uvedena vždy k 30. 9. 2005, 2010 a 2015.

Zaměření oborů je často řešeno v rámci hodnocení souladu nabídky a poptávky na trhu práce. **Z celkového počtu 62 studijních oborů převažují humanitní obory (více než 37 %), technické obory se podílejí cca 32 % a ostatní obory 31 %. Technické obory jen mírně převyšují podíl ostatních oborů, do kterých patří zejména např. obory gymnázií (74 %), zemědělské obory, speciální a interdisciplinární obory, gastronomie, hotelnictví, turismu a obchod. Z hlediska počtu studentů nejvyšší procento studovalo v roce 2015/2016 ostatní obory (téměř 47 %). Technické obory studovalo 30 %. Celkově studentů středních škol mezi lety 2005 a 2015 ubylo, nejvíce se tato změna dotkla humanitních oborů, nejméně pak technických oborů. **Struktura studentů dle oborů se za posledních 10 let dramaticky nezměnila. Podíl studujících technické obory vzrostl mírně o 0,2 %, podíl studujících humanitní obory klesl o 0,4 %.****

Ze čtyř vyšších odborných škol je v Olomouci technicky zaměřená pouze Vyšší

odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická. Studenti této školy tvořili ve školním roce 2015/2016 cca 18 % studujících VOŠ v Olomouci.

Tab. č. 96: Zaměření studijních oborů 1.2.2017

	Počet studentů 2005/2006		Počet studentů 2015/2016		Index změny	Počet studijních programů 2015/2016	
	n _i	P _i	n _i	P _i		n _i	P _i
Technické obory	2 790	30,1	2 482	30,3	89,0	20	32,3
Humanitní obory	2 145	23,1	1 861	22,7	86,8	23	37,1
Ostatní obory	4 347	46,8	3 840	46,9	88,3	19	30,6
Celkem	9 282	100,0	8 183	100,0	88,2	62	100,0

Zdroj: Rejstřík škol, Olomoucký kraj

Následující tabulka ukazuje přehled oborů středních a vyšších odborných škol dle Klasifikace kmenových oborů vzdělání, barevně rozlišení pro humanitní obory, technické obory a ostatní obory.

Tab. č. 97: Střední školy dle kmenových oborů zřízené na území města Olomouce k 1. 2. 2017

Název	Studijní obory - KKO (Klasifikace kmenových oborů vzdělání)																							
	23	26	28	29	31	32	33	34	36	37	39	41	53	63	64	65	66	68	69	72	75	78	79	82
Konzervatoř Evangelické akademie																								82
Gymnázium, Olomouc - Hejčín, Tomkova 45																							79	
Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9																							79	
Slovanské gymnázium, Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad 13																							79	
Střední škola logistiky a chemie, Olomouc, U Hradiska 29			28							37														
Střední průmyslová škola strojnická, Olomouc, tř. 17. listopadu 49	23					32																		
Střední odborná škola služeb, s.r.o.																65								
CÍRKEVNÍ GYMNAZIUM NĚMECKÉHO ŘÁDU																							79	
Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc, Štursova 14				29	31										64	65	66		69					
Střední škola polytechnická, Olomouc, Rooseveltova 79	23	26					33		36		39						66							
Obchodní akademie, Olomouc, tř. Spojenců 11														63									78	
Střední škola zemědělská a zahradnická, Olomouc, U Hradiska 4												41			64	65	66							82
Střední škola technická a obchodní, Olomouc, Kosinova 4	23	26													64		66							
Střední odborná škola Olomouc, spol. s r.o.																		68		72				
Střední škola stavební a podnikatelská, s.r.o.	23	26							36						64									
Střední škola polygrafická, Olomouc, Střední novosadská 87/53								34																
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc, Božetěchova 3		26																					78	
Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK, s.r.o.															63	65	66							82
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela													53											

Název	Studijní obory - KKO V (Klasifikace kmenových oborů vzdělání)																							
	23	26	28	29	31	32	33	34	36	37	39	41	53	63	64	65	66	68	69	72	75	78	79	82
Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc																								
CARITAS - Vyšší odborná škola sociální Olomouc																						75		
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejvodského Olomouc - Hejčín				29											64	65	66		69		75	78		
Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc, Kosmonautů 4																							78	
Střední škola a Základní škola DC 90, s.r.o.			28									41											78	
Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s.																							78	
Střední škola a Základní škola prof. Z. Matějčka Olomouc, Svatoplukova 11																							78	
Střední škola stavební - HORSTAV									36															

Zdroj: Rejstřík škol

Poznámka: **technické obory**, **humanitní obory**, ostatní obory

Přehled skupin oborů SŠ: 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 23 Strojirenské výroby a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 41 Zemědělství a lesnictví, 43 Veterinářství a veterinární prevence, 53 Zdravotnictví, 63 Ekonomika a administrativa, 64 Podnikání v oborech, odvětví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, 66 Obchod, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 69 Osobní a provozní služby, 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče, 78 Obecně odborná příprava, 79 Obecná příprava, 82 Umění a užité umění

Téměř třetina studentů středních škol studuje gymnázia (2 873). Dalšími obory s nejvíce studenty jsou strojírenství (7,8 %), elektrotechnika (7,8 %) a obchod (6,5 %). Mezi lety 2005 a 2015 vzrostl nejvíce počet studentů oboru umění (150 %), osobní a provozní služby (145 %), dále oboru polygrafie (111 %) a mírně i oboru strojírenství (103 %). Ostatní obory studenty ztrácely, nejvíce pak obory zpracování dřeva, zemědělství a obchod.

Tab. č. 98: Počet studentů středních škol v Olomouci dle kmenových oborů k 30. 9. 2015

Studijní obory KKO (Klasifikace kmenových oborů vzdělání)		Počet studentů 2005/2006		Počet studentů 2015/2016		Index změny
		n _i	P _i	n _i	P _i	
Strojírenství a strojírenská výroba	23	722	7,8	742	9,1	102,8
Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	26	703	7,6	623	7,6	88,6
Technická chemie a chemie silikátů	28	134	1,4	134	1,6	100,0
Potravinářství a potravinářská chemie	29	194	2,1	143	1,7	73,7
Textilní výroba a oděvnictví	31	57	0,6	0	0,0	0,0
Koždělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	32	0	0,0	18	0,2	-
Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	33	210	2,3	51	0,6	24,3
Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	34	254	2,7	282	3,4	111,0
Stavebnictví, geodézie a kartografie	36	309	3,3	282	3,4	91,3
Doprava a spoje	37	207	2,2	207	2,5	100,0
Speciální a interdisciplinární technické obory	39	0	0,0	75	0,9	-
Zemědělství a lesnictví	41	356	3,8	213	2,6	59,8
Zdravotnictví	53	505	5,4	453	5,5	89,7
Ekonomika a administrativa	63	334	3,6	254	3,1	76,0
Podnikání v oborech, odvětví	64	418	4,5	351	4,3	84,0
Gastronomie, hotelnictví a turismus	65	511	5,5	472	5,8	92,4
Obchod	66	607	6,5	234	2,9	38,6
Právo, právní a veřejnosprávní činnost	68	234	2,5	172	2,1	73,5
Osobní a provozní služby	69	82	0,9	119	1,5	145,1
Publicistika, knihovnictví a informatika	72	49	0,5	0	0,0	-
Pedagogika, učitelství a sociální péče	75	0	0,0	0	0,0	-
Obecně odborná příprava	78	378	4,1	294	3,6	77,8
Obecná příprava	79	2873	31,0	2846	34,8	99,1
Umění a užité umění	82	145	1,6	218	2,7	150,3
Celkem		9282	100,0	8183	100,0	88,2

Zdroj: Olomoucký kraj

Poznámka: technické obory, humanitní obory, ostatní obory

Na základě průzkumu podnikatelského prostředí provedeného v roce 2016 bylo mezi hlavními pozitivními zjištěními uvedeno nastartování aktivní spolupráce mezi místními podnikateli a středními a vysokými školami. **60% dotazovaných podnikatelských subjektů spolupracuje se středními a vysokými školami v regionu a 50 % spolupracuje s vysokými školami mimo region.** Nicméně stále **z řad významných zaměstnavatelů ze soukromého sektoru zaznívá jako významné negativum nedostatek kvalifikovaných pracovníků v řadě technických profesí a řemesel a také trvá nespokojenost s kvalitou absolventů středních škol** (přes některé pozitivní výjimky). Firmy pozitivně hodnotily spolupráci s učilištěm v Lutíně, Střední školou polytechnickou Olomouc, Sigmundovou střední strojírenskou a SŠ strojnickou, SŠ stavební v Lipníku i s jedním olomouckým gymnáziem. Dále byla pozitivně hodnocena spolupráce s univerzitami a vysokými školami (Univerzitou Palackého v Olomouci, Vysokým učením technickým v Brně, Českým vysokým učením technickým v Praze, Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně a Univerzitou Pardubice).

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje (dále jen KAP) je nástrojem pro zlepšování strategického řízení vzdělávání ve školách v území a je prioritně zaměřen na ty oblasti vzdělávání, které se přímo dotýkají regionálního trhu práce a inovací.

Na základě tohoto plánu byly jako **nejvyšší potřeby definovány v Olomouckém kraji tyto oblasti:**

- podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě,
- podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání),
- podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů,
- podpora rozvoje jazykové gramotnosti žáků, studentů i pedagogů,
- podpora rozvoje ICT kompetencí žáků, studentů i pedagogů,
- infrastruktura a investiční vybavení SŠ, VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora výuky cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, podpora center odborného vzdělávání, podpora celoživotního učení, podpora neformálního a zájmového vzdělávání).

Jako středně důležité byly v Olomouckém kraji definovány:

- rozvoj kariérového poradenství,
- rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje,
- podpora inkluzivního vzdělávání zaměřeného na podporu žáků a studentů s SVP včetně péče o mimořádně nadané,
- podpora rozvoje čtenářské gramotnosti,
- podpora rozvoje matematické gramotnosti.

4.4.2.2 Vysoké školy

Statutární město Olomouc je díky vysokému školství centrem vzdělanosti nadregionálního významu. Z hlediska oborového zaměření má Olomouc vysoký potenciál zejména v oblastech přírodovědných, lékařských a humanitních věd. Špičkové aktivity reprezentují především biotechnologické a chemické obory, nanotechnologie a optoelektronika.

V Olomouci se nachází jedna z nestarších a nejvýznamnějších univerzit v ČR, Univerzita Palackého v Olomouci (UPOI). Od roku 2005 působí v Olomouci soukromá vysoká škola - Moravská vysoká škola, o.p.s. (MVŠO).

Univerzita Palackého v Olomouci

Univerzita Palackého v Olomouci (UPOI) byla založena roku 1573 a je druhou nejstarší univerzitou v ČR. V roce 2016 v ní studovalo více než 20 tis. studentů. **Počet studentů za posledních 10 let výrazně vzrostl. S hodnotou téměř na 111 % roku 2006 byla UPOI v roce 2016 třetí největší univerzitou co do počtu studentů a index změny je u ní druhý největší po České zemědělské univerzitě v Praze.** Počet studentů dále vzrostl Univerzitě Karlově, Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a Masarykově univerzitě v Brně, zbývajícím vybraným vysokým školám počet studentů spíše klesal. Nejvýraznější pokles zaznamenala Západočeská univerzita v Plzni.

Počet absolventů UPOI se za posledních 10 let ročně pohybuje mezi 2 800 až 4 700. V roce 2016 měla UPOI celkem 3 793 absolventů. Mezi lety 2006 a 2016 vzrostl počet absolventů všech největších vysokých škol. Nárůst UPOI byl čtvrtý nejvyšší (index změny 135,1) mezi sledovanými 10 největšími univerzitami, přičemž celkový počet absolventů vysokých veřejných a soukromých vysokých škol mezi lety 2006 a 2016 vzrostl o 37 %. Nejvíce vzrostl počet absolventů České zemědělské univerzitě v Praze a Českému vysokému učení technickému v Praze. Naopak jako jediná ztratila absolventy Západočeská univerzita v Plzni.

UPOI je mezinárodně respektovanou a vědecky vysoce výkonnou evropskou univerzitou. Patří mezi nejlépe hodnocené české univerzity a obsazuje stále lepší pozice ve světových žebříčcích nejkvalitnějších univerzit světa. Univerzita úzce spolupracuje s místními podnikateli (více viz kapitola 5.3.3.2) a provozuje svá vědecko-výzkumná centra (více viz kapitola 5.3.4.2).

Tab. č. 99: Vývoj počtu studentů v 10 největších vysokých školách v ČR k 31. 12.

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	Index změny (2016/2006)
Univerzita Karlova	44 662	47 938	49 745	48 462	47 685	46 570	104,3
Masarykova univerzita	31 402	36 148	39 454	38 938	34 798	31 685	100,9
Univerzita Palackého v Olomouci	18 311	20 231	21 935	21 717	21 054	20 301	110,9
Vysoké učení technické v Brně	20 107	21 165	22 206	22 319	21 415	19 988	99,4

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	Index změny (2016/2006)
Česká zemědělská univerzita v Praze	15 074	18 649	20 765	22 894	20 428	19 265	127,8
České vysoké učení technické v Praze	22 220	20 780	22 516	21 398	20 853	19 113	86,0
Vysoká škola ekonomická v Praze	15 589	18 367	19 266	18 151	16 380	14 722	94,4
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	20 740	22 296	22 340	20 538	17 320	14 185	68,4
Západočeská univerzita v Plzni	16 398	17 983	16 474	14 795	12 428	10 882	66,4
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	9 724	11 719	12 595	12 877	11 476	10 081	103,7
Celkem (všechny veřejné a soukromé VŠ)	316 176	368 051	395 980	380 894	346 909	311 367	98,5

Zdroj: MŠMT, stav SIMSu k 20. 1. 2017

Tab. č. 100: Vývoj počtu absolventů v 10 největších vysokých školách v ČR k 31. 12.

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	Index změny (2016/2006)
Univerzita Karlova	5 935	6 615	7 608	8 036	7 607	7 381	124,4
Masarykova univerzita	5 256	6 394	7 108	7 438	7 586	6 440	122,5
Univerzita Palackého v Olomouci	2 807	3 369	4 457	4 701	4 537	3 793	135,1
Vysoké učení technické v Brně	3 625	4 980	4 795	4 860	4 955	4 474	123,4
Česká zemědělská univerzita v Praze	2 211	4 080	4 860	5 246	5 409	4 761	215,3
České vysoké učení technické v Praze	2 684	4 512	4 359	4 458	4 471	4 292	159,9
Vysoká škola ekonomická v Praze	2 785	3 605	4 014	4 122	3 907	3 423	122,9
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	3 327	4 747	4 776	4 859	4 277	4 474	134,5
Západočeská univerzita v Plzni	2 793	3 277	3 727	3 652	3 112	2 627	94,1
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	1 871	2 102	2 716	3 031	2 955	2 581	137,9
Celkem (všechny veřejné a soukromé VŠ)	50 396	68 374	81 329	85 852	79 881	69 283	137,5

Zdroj: MŠMT, stav SIMSu k 20. 1. 2017

Univerzita je kladně hodnocena i z hlediska uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. **Dlouhodobě se hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů pohybovaly kolem průměru či mírně pod průměrem 10 největších vysokých škol, v roce 2016 byl u absolventů UPOI zaznamenán největší rozdíl oproti průměru, a to o 2 % nad průměrem za vybrané VŠ.** Nízkou míru nezaměstnanosti absolventů vykazují dlouhodobě pražské vysoké školy, zejména Univerzita Karlova a Vysoká škola ekonomická. Největší problém najít uplatnění mají při srovnání 10 největších univerzit studenti Vysoké školy báňské v Ostravě.

Absolventi humanitních oborů UPOI často na Olomoucku obtížně hledají pracovní příležitosti, a jsou tak nuceni odcházet za prací do větších měst. V Olomouci je dlouhodobě neuspokojená poptávka po nevýrobních (administrativních) typech práce. Ve městě je dosud nevyužitý potenciál atrakce investorů nabízejících pracovních příležitostí v oblasti center sdílených podnikových služeb a v podobných oborech (s uplatněním zejména pro cizojazyčně kvalifikované absolventy VŠ). Předností univerzity a absolventů pro tento typ investorů je

i široké spektrum různých forem výuky v téměř 20 cizích jazycích.

Tab. č. 101: Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů 10 největších vysokých škol v ČR k 1.2.2017

	2005	2007	2009	2011	2013	2015
Univerzita Karlova	5,3	3,4	2,9	3,6	3,9	4,6
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	14,6	9,8	10,9	12,1	12,7	11,0
Masarykova univerzita	10,5	8,2	7,5	10,4	12,2	10,5
Univerzita Palackého v Olomouci	10,9	7,6	8,8	8,7	11,8	10,4
České vysoké učení technické v Praze	5,7	4,0	5,7	7,4	7,4	8,0
Západočeská univerzita v Plzni	14,2	9,0	7,9	10,2	12,0	10,5
Vysoké učení technické v Brně	14,7	11,1	17,5	15,0	18,5	14,3
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	19,4	15,7	17,8	18,2	19,1	17,5
Vysoká škola ekonomická v Praze	4,4	3,9	4,9	5,2	5,8	5,1
Technická univerzita v Liberci	12,8	9,1	12,4	12,8	15,7	9,4
Česká zemědělská univerzita v Praze	14,4	7,4	9,1	10,0	11,7	8,6
Univerzita J.E. Purkyně v Ústí n. Labem	11,5	9,7	8,1	11,2	13,8	10,0
Univerzita Hradec Králové	8,4	6,5	8,8	10,5	11,2	8,5
Průměr za vybrané VŠ	10,5	7,8	9,1	10,0	11,7	8,6

Zdroj: <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/app/navs2010/>

Univerzita Palackého má 8 fakult – Lékařskou fakultu, Filozofickou fakultu, Právnickou fakultu, Cyrilometodějskou teologickou fakultu, Přírodovědeckou fakultu, Pedagogickou fakultu, Fakultu tělesné kultury a Fakultu zdravotnických věd, která byla založena v únoru 2008 osamostatněním zdravotnických nelékařských oborů od Lékařské fakulty UP.

Tab. č. 102: Vývoj počtu studentů Univerzity Palackého dle jednotlivých fakult k 1.2.2017

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	Index změny 2016/2006
Univerzita Palackého v Olomouci	18 311	20 231	21 935	21 717	21 054	20 301	110,9
Lékařská fakulta	2 389	2 035	2 053	2 158	2 197	2 279	95,4
Fakulta zdravotnických věd	-	675	810	667	632	638	94,5
Filozofická fakulta	4 774	5 234	5 497	5 618	5 494	5 191	108,7
Právnická fakulta	1 535	1 868	2 119	1 810	1 627	1 513	98,6
Cyrlometodějská teologická fakulta	1 152	1 261	1 324	1 295	1 121	1 030	89,4
Přírodovědecká fakulta	2 891	3 076	3 597	3 822	4 119	3 603	124,6
Pedagogická fakulta	3 820	4 272	4 605	4 399	4 175	4 475	117,1
Fakulta tělesné kultury	1 893	2 005	2 141	2 106	1 819	1 699	89,8

Zdroj: MŠMT, stav SIMSu k 20. 1. 2017

Za posledních 10 let největšího nárůstu studentů zaznamenala Přírodovědecká fakulta (index změny téměř 125 %). Druhý nejvyšší nárůst studentů oproti roku 2006 měla Pedagogická fakulta. Počet studentů rostl i na Filozofické fakultě. Jedná se o fakulty, které mají početně nejvíce studentů. Nicméně z hlediska zaměstnanosti vykazují tyto fakulty nejvyšších hodnot v míře nezaměstnanosti absolventů – Přírodovědecká fakulta 16,4 % a Filozofická fakulta 13,9 %.

Univerzita Palackého je aktivní i na mezinárodní úrovni. K rozvoji mezinárodní spolupráce univerzity přispívá Merrillův program, který umožňuje studium v USA. Doktorandi a vědečtí pracovníci využívají program Fulbright. Studijní pobyty v Evropě zajišťuje studentům program Erasmus+. Od akademického roku 2015/2016 se rozšířil o mimoevropské oblasti; přináší tak nové zajímavé projekty s partnery z dalších kontinentů. Studentské a akademické výměny zajišťuje také 90 smluv o spolupráci – díky nim zájemci vyjíždějí do Číny, Japonska, Ruska či zemí Jižní Ameriky. Aktuálně na UPOl studuje téměř 2000 zahraničních studentů, nejvíce na Lékařské fakultě (50 %), dále Filozofické fakultě (23 %) a Přírodovědecké fakultě (18 %).

Tab. č. 103: Základní charakteristiky fakult Univerzity Palackého, 2016

Fakulty	Počet studentů		Počet cizinců		Nezaměstnanost absolventů	
	n _i	P _i	n _i	P _i	2005	2015
Univerzita Palackého v Olomouci	20 301	100	1 904	100	10,9	10,4
Lékařská fakulta	2 279	11	954	50	11,9	4,7
Fakulta zdravotnických věd	638	3	31	2	-	5,1
Filozofická fakulta	5 191	26	430	23	9,8	13,9
Právnícká fakulta	1 513	7	25	1	15,8	9,6
Cyriometodějská teologická fakulta	1 030	5	28	1	11,8	9,6
Přírodovědecká fakulta	3 603	18	310	16	16,1	16,4
Pedagogická fakulta	4 475	22	69	4	9,7	8,3
Fakulta tělesné kultury	1 699	8	58	3	6,7	8,5

Zdroj: MŠMT, <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/app/navs2010/>

Moravská vysoká škola, o.p.s. (MVŠO)

Moravská vysoká škola, o.p.s. (MVŠO) jako soukromá vysoká škola působí v Olomouci od roku 2005. Vznikla zejména z důvodu absence vysoké školy s ekonomickým zaměřením v Olomouckém kraji a poptávky po specialistech s ekonomicko-manažerským vzděláním. Na MVŠO lze absolvovat tříleté bakalářské studium programu Ekonomika a management se třemi studijními obory: Podniková ekonomika a management, Management a ekonomika ve veřejném sektoru a Podnikové informační systémy, a to v prezenční i kombinované formě studia. MVŠO uplatňuje moderní a prakticky zaměřený systém výuky, a to zejména projektovým způsobem výuky a řešením reálných problémů z praxe, individuálním přístupem ke studentům a rozvojem společensky odpovědného chování regionu.

MVŠO je zařazena na Seznamu vědeckých organizací ČR, vydává recenzovaný časopis EMI, nabízí možnost studia v zahraničí v rámci programu Erasmus+ a poskytuje přínos pro region v rámci CSR projektů propojením vědy, výzkumu a praxe v BEA centru Olomouc.

Tab. č. 104: Vývoj počtu studentů Moravské vysoké školy k 1.2.2017

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	Index změny 2016/2006
Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.	263	673	775	666	432	280	106,5

Zdroj: MŠMT

V roce 2016 zde studovalo 280 studentů, což je sice nárůst o 6 % oproti roku 2006, nicméně téměř o polovinu méně než v letech 2008–2012. Aktuálně na MVŠO studuje šest zahraničních studentů. Nezaměstnanost absolventů byla v roce 2015 11,4 %, což je o 1 % vyšší hodnota než u absolventů Univerzity Palackého. Nicméně oproti roku 2009 se jedná o výrazné zlepšení.

Tab. č. 105: Základní charakteristiky Moravské vysoké školy, 2016

	Počet studentů	Počet cizinců		Nezaměstnanost absolventů	
	n _i	n _i	P _i	2009	2015
Moravská vysoká škola Olomouc o.p.s.	280	6	2,1	24,1	11,4

Zdroj: MŠMT, <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/app/navs2010/>

4.4.2.3 Shrnutí

Střední školy

- Statutární město Olomouc je významným centrem středoškolského vzdělávání. Na území statutárního města Olomouce se nachází 27 středních a vyšších odborných škol.
- Průměrná naplněnost středních škol je 63 %, vyšších škol pak 84,3 %. Vysokou naplněnost nad 80 % mají gymnázia (s výjimkou Slovanského gymnázia 79,2 %), Střední průmyslová škola strojnická, Střední zdravotnická škola a Praktická škola.
- Nárůst počtu studentů byl oproti školnímu roku 2005/2006 zaznamenán u Církevního gymnázia, na Střední škole obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK, s.r.o., Střední průmyslové škole strojnické, Konzervatoři Evangelické akademie a Střední škole polygrafické.
- Z celkového počtu 62 studijních oborů převažují humanitní obory (více než 37 %), technické obory se podílejí cca 32 % a ostatní obory 31 %.
- Struktura studentů podle oborů se za posledních 10 let dramaticky nezměnila. Podíl studujících technické obory vzrostl mírně o 0,2 %, podíl studujících humanitní obory klesl o 0,4 %.
- Téměř třetina studentů středních škol studuje gymnázia (2 873 studentů). Dalšími obory s nejvíce studenty jsou strojírenství (7,8 %), elektrotechnika (7,8 %) a obchod (6,5 %).

Mezi lety 2005 a 2015 vzrostl nejvíce počet studentů oboru umění (150 %), osobní a provozní služby (145 %), dále oboru polygrafie (111 %) a mírně i oboru strojírenství (103 %). Ostatní obory studenty ztrácely, nejvíce pak obory zpracování dřeva, zemědělství a obchod.

- Ze čtyř vyšších odborných škol je v Olomouci technicky zaměřená pouze Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická. Studenti této školy tvořili ve školním roce 2015/2016 cca 18 % studujících VOŠ v Olomouci.
- Na základě průzkumu podnikatelského prostředí provedeného v roce 2016 bylo mezi hlavními pozitivními zjištěními uvedeno nastartování aktivní spolupráce mezi místními podnikateli a středními a vysokými školami. Nicméně stále z řad významných zaměstnavatelů ze soukromého sektoru zaznívá jako významné negativum nedostatek kvalifikovaných pracovníků v řadě technických profesí a řemesel a také trvá nespokojenost s kvalitou absolventů středních škol.
- Olomoucký kraj má zpracovaný Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje (dále jen KAP), který je zaměřen na oblasti vzdělávání ve vazbě na trh práce a inovace. Podle tohoto plánu jsou jako nejvyšší potřeby definovány:
  - podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě,
  - podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání),
  - podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů,
  - podpora rozvoje jazykové gramotnosti a rozvoje ICT kompetencí,
  - zlepšení infrastruktury a investičního vybavení (např. oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání).

Vysoké školy

- Olomouc má z hlediska oborového zaměření vysoký potenciál zejména v oblastech přírodovědných, lékařských a humanitních věd, špičkové jsou především biotechnologické a chemické obory, nanotechnologie a optoelektronika.
- V Olomouci se nachází druhá nejstarší univerzita v ČR - Univerzita Palackého v Olomouci.
- V roce 2016 v ní studovalo více než 20 tis. studentů a je třetí největší univerzitou co do počtu studentů.
- Počet studentů za posledních 10 let vzrostl o 10,9 %. V porovnání s 10 největšími univerzitami je nárůst za posledních 10 let druhý největší.
- Počet absolventů UPOI se za posledních 10 let ročně pohybuje mezi 2 800 až 4 700. V roce 2016 měla UPOI celkem 3 793 absolventů. Mezi lety 2006 a 2016 vzrostl počet absolventů všech největších vysokých škol. Nárůst UPOI byl čtvrtý nejvyšší (index změny 135,1).
- Univerzita Palackého má 8 fakult, z nichž početně nejvíce studentů mají Filozofická fakulta, Pedagogická fakulta a Přírodovědecká fakulta.

- Dlouhodobě se hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů pohybovaly kolem průměru či mírně pod průměrem 10 největších vysokých škol, v roce 2016 byl u absolventů UPOI zaznamenán největší rozdíl oproti průměru, a to o 2 % nad průměrem vybraných VŠ.
- Absolventi humanitních oborů UPOI často na Olomoucku obtížně hledají pracovní příležitosti, a jsou tak nuceni odcházet za prací do větších měst. V Olomouci je dlouhodobě neuspokojená poptávka po nevýrobních (administrativních) typech práce. Ve městě je dosud nevyužitý potenciál atrakce investorů nabízejících pracovních příležitostí v oblasti center sdílených podnikových služeb a v podobných oborech (s uplatněním zejména pro cizojazyčně kvalifikované absolventy VŠ). Předností univerzity a absolventů pro tento typ investorů je i široké spektrum různých forem výuky v téměř 20 cizích jazycích.
- UPOI je mezinárodně respektovanou a vědecky vysoce výkonnou evropskou univerzitou s fungujícími vědeckovýzkumnými centry, která aktivně spolupracuje s místními podnikateli.
- V Olomouci působí od roku 2005 i soukromá Moravská vysoká škola, o.p.s. (MVŠO), která nabízí dlouhodobě chybějící ekonomicko-manažerské vzdělání.
- MVŠO uplatňuje moderní a prakticky zaměřený systém výuky, je zařazena na Seznamu vědeckých organizací ČR, vydává recenzovaný časopis EMI a poskytuje přínos pro region v rámci CSR projektů propojením vědy, výzkumu a praxe v BEA centru Olomouc.
- V roce 2016 měla 280 studentů.

4.4.3 Sociální oblast

Oblast **sociálních služeb a problematika sociálního vyloučení** je v současnosti velmi diskutovaným tématem českých samospráv, zejména vzhledem k demografickým trendům i procesům polarizace ve společnosti. Jako základní vstupní dokument byl využit 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období 2016–2019⁷ a Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v Olomouci a související sociodemografické údaje⁸ a Výsledky z dotazníkového šetření Zjišťování potřebnosti sociálních služeb⁹.

4.4.3.1 Sociální služby

Statutární město Olomouc využívá metodu komunitního plánování od roku 2005. **4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2016–2019 byl schválen v Zastupitelstvu města Olomouce dne 16. 12. 2015.** Komunitní plánování sociálních služeb

⁷ 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období 2016–2019, Statutární město Olomouc, 2016, <http://kpss.olomouc.eu>

⁸ Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v Olomouci a související sociodemografické údaje, SocioFactor, s. r. o., 2015. K dispozici na webu <http://kpss.olomouc.eu>

⁹ Pytlíček, M.: Zjišťování potřebnosti sociálních služeb, dotazníkové šetření, květen 2015, <http://kpss.olomouc.eu>

umožňuje sociální služby plánovat tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů a byly poskytovány efektivně, tedy aby byly podporovány pouze užitečné a potřebné služby a finanční prostředky na ně byly využívány účelně a cíleně. Součástí komunitního plánu je popis situace v Olomouci a dále jednotlivé cíle a opatření (sociální služby), rozdělené do šesti oblastí podle jednotlivých cílových skupin. Jedná se o služby pro seniory a zdravotně postižené, pro děti, mládež a rodinu, pro etnické menšiny, osoby v přechodné krizi a osoby ohrožené návykovým chováním. Komunitní plán zahrnuje i další obce z ORP Olomouc.

V roce 2015 ve městě Olomouci působilo celkem 97 registrovaných sociálních služeb. Oproti roku 2008 se jedná o **nárůst o 9 registrovaných služeb (tj. 10,2 %)**. Na území města Olomouce jsou poskytovány všechny druhy služeb vyjma průvodcovské a předčitatelské služby, terapeutické komunity a tísňové péče. Tísňová péče byla v Olomouci dříve několik let poskytována, ale z důvodu nízkého zájmu ze strany uživatelů bylo její poskytování ukončeno. Třetina druhů služeb zůstala od roku 2008 nezměněna. Mezi roky 2012–2015 přibyli poskytovatelé „sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením“ (nárůst o 3 poskytovatele), „sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi“ (nárůst o 2 poskytovatele), přibyl domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a chráněné bydlení. Za poslední čtyři roky se snížil počet poskytovatelů u sociální služby „azylový dům“ a „odborné sociální poradenství“.

Informace o kapacitě sociálních služeb, počtu zaměstnanců a počtu uživatelů a lůžek jsou uvedeny v příloze č 5.

Tab. č. 106: Přehled poskytovaných druhů služeb ve městě Olomouci v roce 2008, 2012 a 2015

Druh služby	2008	2012	2015
Azylový dům*	6	5	4
Denní stacionáře	5	5	5
Domovy pro seniory	2	2	3
Domy na půl cesty	0	1	1
Intervenční centra	1	1	1
Krizová pomoc	1	2	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4	5	4
Pečovatelská služba	4	4	4
Průvodcovské a předčitatelské služby	1	1	0
Služby následné péče	1	1	1
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	6	6	9
Odborné sociální poradenství	19	17	16
Telefonická krizová pomoc	3	2	2

Druh služby	2008	2012	2015
Terénní programy	4	7	7
Tlumočnické služby	1	1	1
Centra denních služeb	2	1	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1	1	1
Domov se zvláštním režimem	0	0	1
Chráněné bydlení	3	3	4
Kontaktní centra	1	1	1
Nízkoprahová denní centra	1	1	1
Noclehárny	1	3	3
Osobní asistence	3	3	3
Raná péče	2	3	3
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	5	6	7
Sociálně terapeutické dílny	1	1	1
Sociální rehabilitace	5	6	8
Tísňová péče	1	1	0
Týdenní stacionáře	2	1	1
Terapeutické komunity	1	0	0
Podpora samostatného bydlení	0	2	2
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1	-	-
Odlehčovací služby	0	1	1
Celkem	88	94	97

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (data k 6. 10. 2015), 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období 2016–2019

Poznámka: V roce 2015 klesl počet poskytovatelů sociální služby „azylový dům“, počet domů resp. jednotek zůstal stejný jako v roce 2012.

Zajištění dostatečné infrastruktury pro poskytování sociálních služeb odráží vždy charakter daného místního prostředí, jeho sociální situaci a poptávku po službách. Srovnání dostatečné infrastruktury mezi jednotlivými městy je tedy velmi obtížné. **Při porovnání s vybranými městy je Olomouc dobře vybavena.** Funguje zde více azylových domů, chráněného bydlení, denních stacionářů, nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a sociálních poraden. **Naopak méně je v Olomouci domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením (z hlediska počtu zařízení i počtu míst v těchto zařízeních),** což může být právě kompenzováno vyšším počtem denních stacionářů.

Tab. č. 107: Srovnání počtu zařízení vybraných sociálních služeb 31. 12. 2015

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Domovy pro seniory	2	3	4	1	5	1	2
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1	5	1	-	4	-	-
Azylové domy	4	2	3	2	2	1	2
Chráněná bydlení	3	3	2	1	3	-	3
Denní stacionáře	5	2	3	2	3	2	3
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4	2	3	3	5	3	1
Sociální poradny	13	11	11	9	14	3	2

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 108: Srovnání počtu míst zařízení vybraných sociálních služeb 31. 12. 2015

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Domovy pro seniory	305	208	439	297	729	40	383
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	19	84	70	-	76	-	-
Azylové domy	205	42	75	96	58	80	44
Chráněná bydlení	202	97	34	9	66		42

Zdroj: ČSÚ

Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů služeb¹⁰ byla provedena v roce 2015 prostřednictvím ohniskových skupin a doplňujícího dotazování. **Na základě tohoto mapování nejvíce napříč skupinami rezonovala tato témata:**

- **potřeba dostupnosti bydlení** (zmíněno ve všech šesti pracovních skupinách),
- **potřeba podpory zaměstnanosti a zaměstnatelnosti** (zmíněno ve čtyřech skupinách – Děti, mládež a rodina, Osoby ohrožené návykovým chováním, Etnické menšiny a Občané v přechodné krizi).

Dále se mezi společnými potřebami objevovala tato témata (řazeno podle důležitosti, s jakou se objevovaly):

- potřeba uznání důležitosti sociálních služeb;
- zajištění podpory při financování sociálních služeb;
- mezioborová spolupráce (např. mezi sociální oblastí, zdravotnictvím, školstvím);
- síťování služeb a informovanost;
- potřeba rozvoje rodičovských kompetencí a práce s rodinou jako celek;

¹⁰ SocioFactor, s. r. o., (2015): Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v Olomouci a související sociodemografické údaje. K dispozici na webu <http://kpss.olomouc.eu>

- zapojení občanské společnosti, dobrovolnictví;
- využití příkladů dobré praxe;
- podpora preventivních aktivit;
- podpora mezigenerační výměny a komunikace;
- začlenění duchovních potřeb mezi ostatní potřeby.

Cílem dotazníkového šetření Zjišťování potřebnosti sociálních služeb¹¹ bylo identifikovat a posoudit současný stav sociálních služeb v jednotlivých obcích území ORP Olomouc. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že sociální služby jsou silně koncentrovány do Olomouce. Osloveno bylo všech 44 obcí ORP Olomouce. Mimo město Olomouc mají sídlo celkem 4 registrované sociální služby a jedna registrovaná sociální služba se sídlem v Olomouci má ve 4 obcích ORP Olomouc svou pobočku. V obcích poskytují své služby externí poskytovatelé služeb. Drtivá většina obcí (36) považuje poskytování sociálních služeb v obci za potřebné a téměř polovina obcí (19) by uvítala v obci poskytování (další) sociální služby. Mezi obcemi silně rezonovala potřeba služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby v krizi.

Obce by dále uvítaly pomoc při řešení dalších problémů, neboť se na ně často obracejí občané s prosbou o pomoc při řešení svých sociálních problémů (otázky týkající se péče o seniora či zdravotně postiženého, problémy související s občanským soužitím, dluhové problémy, problémy s bydlením apod.). Dvě třetiny obcí projeví zájem o to zapojit se do procesu komunitního plánování.

Na základě výše zmíněných průzkumů a analýz vznikl v roce 2016 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2016–2019. Olomouc je velmi aktivní v zapojování sociálních partnerů. Na tvorbě komunitního plánu se podílelo 6 pracovních skupin: PS Děti a mládež a rodina, PS Občané se zdravotním postižením, PS Senioři, PS Osoby ohrožené návykovým chováním, PS Etnické menšiny a PS Občané v přechodné krizi. V pracovních skupinách byli zastoupeni uživatelé a poskytovatelé sociálních a souvisejících služeb, zadavatelé sociálních služeb a další zájemci o proces komunitního plánování sociálních služeb. Při přípravě aktuálního dokumentu bylo vytvořeno několik analytických dokumentů, které byly využity.

Aktuální komunitní plán si vytyčil na období 2016–2019 šest společných cílů:

1. Vytvoření sítě sociálních služeb na území ORP Olomouc v návaznosti na síť sociálních služeb Olomouckého kraje.
2. Koordinace poskytování sociálních služeb na území ORP Olomouc.
3. Zaměstnávání osob se ztíženým přístupem na trh práce.
4. Rozvoj bezbariérové přístupnosti města.
5. Prevence vzniku rizikových dluhů.
6. Vytvoření podmínek pro realizaci systému sociálního bydlení na území města Olomouce.

---

¹¹ Pytlíček, M. (2015): Zjišťování potřebnosti sociálních služeb, dotazníkové šetření, <http://kpss.olomouc.eu>

Další cíle byly stanoveny k definovaným cílovým skupinám, a to děti, mládež a rodina; občané se zdravotním postižením; senioři; osoby ohrožené návykovým chováním; etnické menšiny a občané v přechodné krizi.

Kromě sociálních služeb na území města Olomouce fungují nestátní neziskové organizace, které se věnují sociálním aktivitám, prevenci sociálního vyloučení, organizují preventivní, vzdělávací a jiné projekty. Dále město zřizuje na svém území celkem 20 klubů pro seniory, kde je registrováno přes 1200 členů. Kluby pro seniory se podílejí nejen na sociálních, vzdělávacích a preventivních aktivitách, ale také např. na aktivizaci seniorů v Olomouci a jejich zapojení do veřejného života. Více informací ke klubům je uvedeno v kapitole 5.4.7. rodinná politika.

V Olomouci se nachází Hospic na Svatém Kopečku, který provozuje odlehčovací službu. Kapacita pobytové služby je 30 lůžek. Cílovou skupinou klientů jsou osoby s chronickým onemocněním bez omezení věku.

4.4.3.2 Sociální vyloučení

Aktuální informace o stavu sociálního vyloučení v ČR přináší mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR, která byla hlavním výstupem výzkumného projektu Ministerstva práce a sociálních věcí - Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, který byl realizován společností GAC, spol. s r. o. Základní charakteristikou sociálního vyloučení je dle této metodiky souběh faktorů, které výrazně omezují možnosti k

- přístupu na otevřený trh práce,
- přístupu k veřejným službám, včetně sociálních služeb či vzdělávání,
- kontaktu ze sociálním okolím,
- řešení osobních krize (zadlužení, nemoc, apod.),
- politické participaci či omezují schopnosti a dovednosti těchto možností využívat.

V Olomouckém kraji se nachází 63 vyloučených lokalit, ve kterých žije 3 tis. až 5 tis. obyvatel. V mezikrajském srovnání se jedná o nadprůměrný počet vyloučených lokalit. Jejich velikost co do počtu obyvatel však není tak rozsáhlá jako u Moravskoslezského a Ústeckého kraje, které několikanásobně vyčnívají.

Tab. č. 109: Výskyt sociálně vyloučených lokalit v krajích, 2015

	Počet sociálně vyloučených lokalit	Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit
Hl. město Praha	7	5400 - 7400
Jihočeský kraj	38	2000 - 2600
Jihomoravský kraj	28	8000 - 9500
Karlovarský kraj	61	6000 - 8000
Královéhradecký kraj	36	2500 - 3000

	Počet sociálně vyloučených lokalit	Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit
Liberecký kraj	48	3000 - 4000
Moravskoslezský kraj	72	19 000 - 23 000
Olomoucký kraj	63	3000 - 5000
Pardubický kraj	24	1500 - 2000
Plzeňský kraj	42	2000 - 3000
Středočeský kraj	64	4000 - 5500
Ústecký kraj	89	36 000 - 38 500
Kraj Vysočina	13	600 - 1000
Zlínský kraj	22	2000 - 2500
ČR	606	95 000 - 115 000

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit, GAC, spol. s r.o, 2015, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index6bd7.html?page=m42>

V ORP Olomouc se nachází 4 sociálně vyloučené lokality s odhadovaným počtem obyvatel v nich žijících 200-300. V porovnání s ORP vybraných měst se jedná o nejnižší hodnoty. Nicméně v jiných charakteristikách využívaných pro sledování sociálního vyloučení jsou hodnoty v Olomouci nad průměrem ČR i vyšší než ve vybraných městech. **Oproti roku 2007 se situace mírně zhoršila (zvýšení podílu domácností přijímajících příspěvek na živobytí i bydlení).** Podíl domácností přijímajících příspěvek na živobytí v Olomouci v roce 2014 byl 5,6 %. Tato hodnota je u sledovaných velkých měst druhá nejvyšší (výrazně vyšších hodnot dosahuje Ústí na Labem: 10,44 %) a je mírně nad průměrem ČR. Podíl obyvatel pobírajících doplatek na bydlení byl v roce 2014 v Olomouci 3,02 %, což je opět druhá nejvyšší hodnota mezi sledovanými velkými městy. Podíl nezletilých páchajících trestné činy je uváděn pouze za ORP. Za ORP Olomouc se jedná o 2,62 promile, což je v celorepublikovém měřítku podprůměrná hodnota. Z regionálního pohledu výrazně vyšší charakteristiky sociálního vyloučení vykazují města Přerov a Prostějov a dále Jesenicko či Bruntálsko, kde je situace problémová.

Ač Olomouc v tuto chvíli nevykazuje výrazné ukazatele sociálního vyloučení, je nutné situaci sledovat a podnikat preventivní opatření. Mohlo by hrozit, že riziko sociálního vyloučení může narůstat i že problém se z okolních regionů přesune do Olomouce.

Tab. č. 110: Charakteristiky sociálního vyloučení ve vybraných městech v roce 2014 a 2015

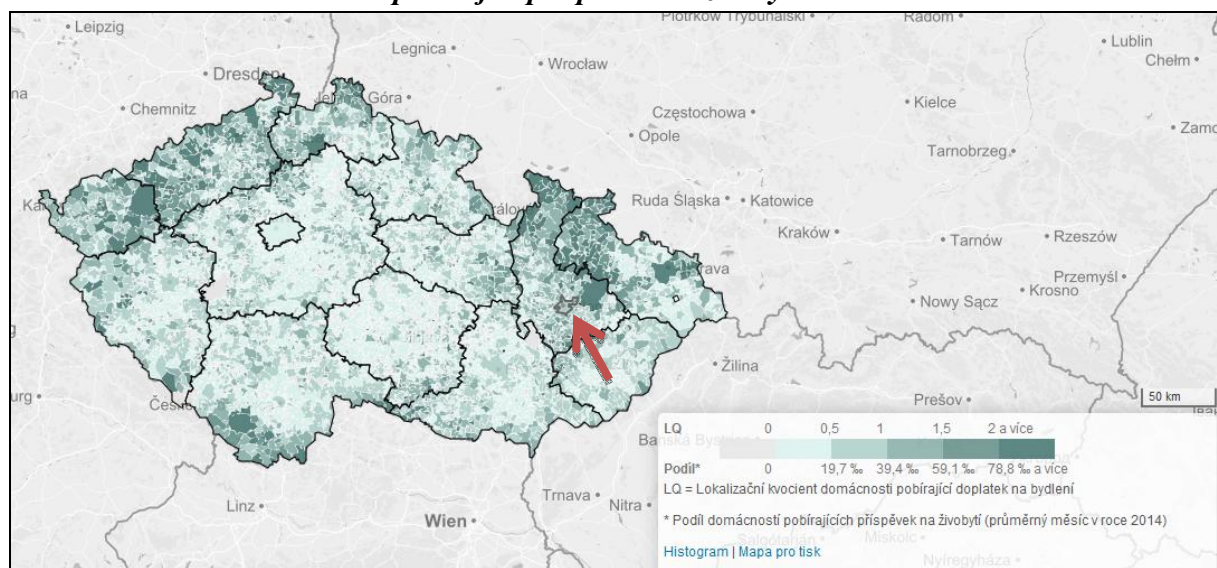
	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Počet sociálně vyloučených lokalit (za ORP)	4	7	5	8	7	6	8
Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit (za ORP)	200-300	200-400	700-800	300-500	7 500 - 8 700	800-1 000	600-900
Podíl domácností pobírající příspěvek na živobytí (za město)	5,60	4,63	2,01	2,93	10,44	7,23	6,24
Podíl domácností pobírajících doplatek	3,02	2,19	0,82	1,29	4,85	5,34	3,09

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
na bydlení (za město)							
Podíl nezletilých páchajících trestnou činností (za ORP) v promile	2,62	6,29	2,48	2,18	4,58	6,68	3,32

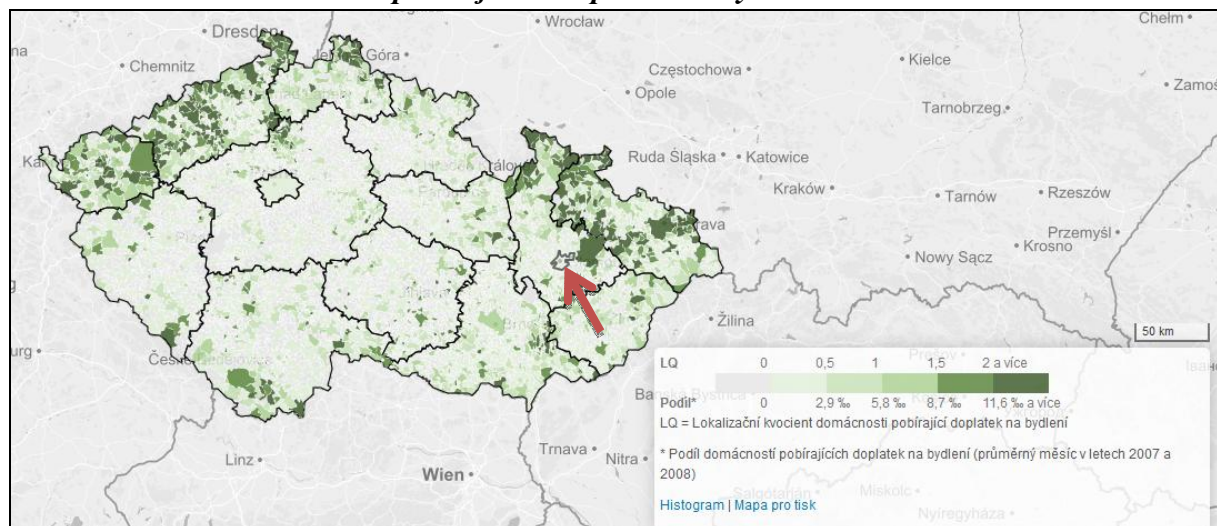
Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit, Gac, spol. s.r.o, 2015, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index6bd7.html?page=m42>

Obr. č. 17: Podíl domácností pobírající příspěvek na živobytí v roce 2014

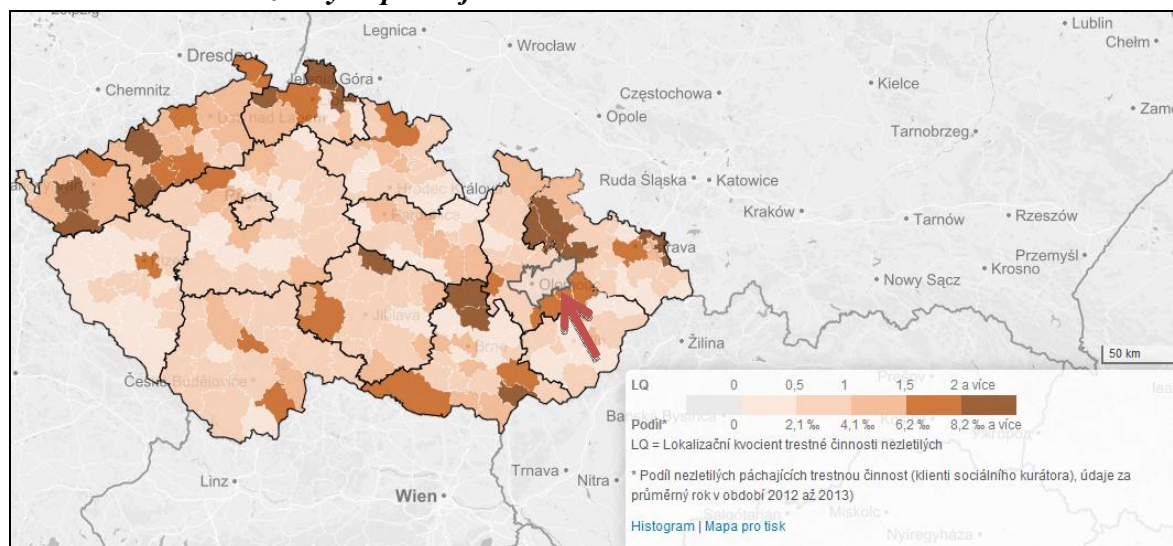
Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit, Gac, spol. s.r.o, 2015, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index6bd7.html?page=m42>

Obr. č. 18: Podíl domácností pobírajících doplatek na bydlení v roce 2014

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit, Gac, spol. s.r.o, 2015, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index8881.html?page=m55>

Obr. č. 19: Podíl nezletilých páchajících trestnou činností v roce 2014

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit, Gac, spol. s.r.o, 2015, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/indexbc3b.html?page=m62>

4.4.3.3 Sociální bydlení

Jak již bylo uvedeno v subkapitole „5.2.3 Bydlení – domovní a bytový fond“, správu a provoz městských bytových a nebytových prostor zajišťuje Správa nemovitostí Olomouc, a.s. (SNO, a.s.) založená statutárním městem Olomouc.

Významnou část městského bytového fondu tvoří tzv. byty zvláštního určení (statutární město Olomouc jich vlastní celkem 625), které jsou jednak poskytovány seniorům v rámci „domů s pečovatelskou službou“ (557 bytů) a jednak slouží občanům Olomouce se závažným pohybovým omezením (68 bezbariérových bytů). Rodinám i jednotlivcům dále slouží 24 malometrážních bytů v režimu sociálního bydlení v objektu bývalých holobytů v lokalitě Holická 51, který byl v roce 2013 zrekonstruován. Další dříve problematický objekt Přichystalova 70 byl také celkově zrekonstruován a přestavěn na bytový dům pro seniory.

V majetku SNO, a.s. se mj. také nachází Hotelový dům (HD), který byl postaven jako ubytovací zařízení pro mladé bezdětné manželské páry. Nyní poskytuje ubytování jak pro rodiny s dětmi, tak i pro samostatně žijící osoby, dále nabízí ubytování pro studenty olomouckých vysokých škol a ubytování hotelového typu. HD je platnou součástí systému městského nájemního bydlení i pro sociálně slabé občany, protože pomáhá k přechodnému řešení bytové otázky lidí, kteří nemají v dané chvíli jinou možnost bydlení a řeší svou bytovou situaci – mladé samostatně žijící ženy s dětmi, manželské páry, důchodci, kteří ne vlastní vinou přišli o bydlení, apod.

Tab. č. 111: Byty zvláštního určení ve vlastnictví statutárního města Olomouce v letech 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Byty zvláštního určení	624	624	625	625	625	625	625	625	625
z toho byty v domech s pečovatelskou službou	556	556	557	557	557	557	557	557	557
z toho bezbariérové byty	68	68	68	68	68	68	68	68	68

Zdroj: Správa nemovitostí Olomouc, a.s.

Na městské byty existuje pořadník. Ten je ale směrodatný pouze u bytů zvláštního určení (tj. u bytů v domech s pečovatelskou službou a u bezbariérových bytů), poněvadž příjem žádostí o městské byty byl pozastaven v roce 2008. Z tabulky níže je patrné, že počet žádostí o byty v domech s pečovatelskou službou je víceméně konstantní a cca dvojnásobně převyšuje celkovou kapacitu městských bytů v těchto domech. Ostatní volné městské byty jsou průběžně zveřejňovány a zájemci se hlásí o každý konkrétní byt zvlášť. Zájemci se také mohou hlásit o nájem městského bytu ze sociálních důvodů. Počet zájemců o nájem bytů kolísá dle konkrétního bytu, poptávka však vysoce převyšuje nabídku. Např. i na lokalitu Holická 51, která byla dříve považována za „ghetto“ s velmi špatnou adresou, se na jeden volný byt zpravidla hlásí okolo 10 zájemců.

Tab. č. 112: Počet žádostí o městské byty a o byty v domech s pečovatelskou službou v letech 2007–2015

Počet žádostí	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Městské byty	469	402	324	210	180	145	98	94	91
Byty v domech s pečovatelskou službou	-	-	-	-	1 243 63 BB	1 254 73 BB	1 254 73 BB	1 266 76 BB	1 225 67 BB

Zdroj: Správa nemovitostí Olomouc, a.s.

Poznámka: BB – bezbariérové byty

4.4.3.4 Problematika bezdomovectví

Bezdomovství představuje sociální problém, který se týká nejen samotných osob bez domova, ale především celé společnosti. K nejčastější typologii bezdomovství patří zjevné bezdomovství, skryté bezdomovství a potenciální bezdomovství.

Celkový odhad počtu osob bez domova v Olomouci se může pohybovat okolo 650 osob, což je cca 0,6 % obyvatel města. Dle sdělení terénního pracovníka Charity Olomouc využilo podle průzkumů z roku 2016 služeb pro osoby bez domova cca 450 osob. V současné době žije cca 100 osob v azylových domech, 200 osob na ubytovnách, 100 – 150 osob v nouzových přístřešcích (stany, squaty) a cca 50 osob v zahrádkářských koloniích. **Nejvíce se lidé bez domova vyskytují na hlavním vlakovém nádraží, v přednádražních prostorech a prostorech před Krajským úřadem Olomouckého kraje (cca 20 osob), dále v ul. Profesora Fuky – vojenský objekt (cca 15-20 osob) a v oblasti Klášterního Hradiska**

(cca 14 osob).

Z hlediska věkové struktury jsou **nejpočetnější zejména dvě skupiny, a to osoby ve věku kolem 45 – 55 let a mladí lidé ve věku do 25 let, kteří utíkají z domova**. Z praxe vyplývá, že **průměrný věk osob bez domova se neustále snižuje**. Část osob bez domova však tvoří také senioři a invalidní důchodci.

Požadavkem osob bez domova je rovněž zprostředkování ubytování a následná úhrada ubytování na azylovém domě, noclehárně nebo ubytovně. **V současné době je kapacita ubytoven ve městě Olomouci zaplněna, výjimečně jsou volná místa v okolních obcích, např. v Lutíně. Celková kapacita ubytoven činí zhruba 1543 míst**. Ubytovny však neslouží jen pro osoby bez domova, ale také pro pracující, rodiny s dětmi, seniory.

Mimo obvykle vynakládané náklady na přímou a nepřímou sociální práci s uvedenou sociální skupinou existuje celá řada rizik spojených s dalšími skrytými náklady a ekonomickými škodami (např. zdravotnická péče - úhrada za odvoz na záchytnou stanici, náklady na akutní ošetření, šíření nakažlivých chorob, nehrazení zdravotního pojištění, náklady hasičských záchranných sborů na zásahy v souvislosti s činností osob bez domova, absence odvodů do systému sociálního zabezpečení, poškozování a krádeže majetku, kabelů na volném prostranství, vniknutí do opuštěného obydlí a následné vystěhování, apod.)

Problémy bezdomovství mají dlouhotrvající charakter, velmi obtížně se řeší a z důvodu současné ekonomické situace se spíše zhoršují. **Vzhledem k rozvodovosti, zadluženosti a tíživé ekonomické situaci existuje předpoklad, že bude nadále docházet k dalšímu nárůstu počtu osob bez domova na území města. Z důvodu jejich migrace nikdy nelze přesně stanovit jejich celkový počet.**

4.4.3.5 Shrnutí

Sociální služby

- Statutární město Olomouc využívá metodu komunitního plánování od roku 2005. V prosinci roku 2016 byl schválen 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2016–2019.
- V roce 2015 v Olomouci působilo celkem 98 registrovaných sociálních služeb, což bylo o 10 registrovaných služeb (tj. 11,4 %) více než v roce 2008. Na území města Olomouce jsou poskytovány všechny druhy služeb vyjma průvodcovské a předčitatelské služby, terapeutické komunity a tísňové péče. Tísňová péče byla v Olomouci dříve několik let poskytována, ale z důvodu nízkého zájmu ze strany uživatelů bylo její poskytování ukončeno.
- Při porovnání s vybranými městy je Olomouc dobře vybavena. Na rozdíl od ostatních vybraných měst je v Olomouci méně domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením, a to z hlediska počtu zařízení i počtu míst.
- Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů služeb jako klíčovou oblast definovala
  - potřebu dostupnosti bydlení;
  - potřebu podpory zaměstnanosti a zaměstnatelnosti.

- V rámci dotazníkového šetření mezi obcemi ORP Olomouc silně rezonovala potřeba služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby v krizi.
- Komunitní plán si na další období 2016–2019 vytyčil tyto společné cíle:
  - vytvoření sítě sociálních služeb na území ORP Olomouc v návaznosti na síť kraje,
  - koordinaci poskytování sociálních služeb na území ORP Olomouc,
  - zaměstnávání osob se ztíženým přístupem na trh práce,
  - rozvoj bezbariérové přístupnosti města,
  - prevenci vzniku rizikových dluhů,
  - vytvoření podmínek pro realizaci systému sociálního bydlení na území města Olomouce.
- Další cíle byly stanoveny k definovaným cílovým skupinám, a to děti, mládež a rodina; občané se zdravotním postižením; senioři; osoby ohrožené návykovým chováním; etnické menšiny a občané v přechodné krizi.

Sociální vyloučení

- V ORP Olomouc se nachází 4 sociálně vyloučené lokality s odhadovaným počtem obyvatel v nich žijících 200-300. V porovnání s ORP vybraných měst se jedná o nejnižší hodnoty.
- Nicméně v jiných charakteristikách využívaných pro sledování sociálního vyloučení jsou hodnoty v Olomouci nad průměrem ČR i vyšší než ve vybraných městech. Oproti roku 2007 se situace mírně zhoršila (zvýšení podílu domácností přijímajících příspěvek na živobytí i bydlení).
- Olomouc v tuto chvíli nevykazuje výrazné ukazatele sociálního vyloučení, je ale nutné situaci sledovat a podnikat preventivní opatření.

Sociální bydlení

- Statutární město Olomouc vlastní celkem 1516 bytů, z toho 625 bytů zvláštního určení. Ve městě je stále nedostatek domů s pečovatelskou službou, počet žádostí dvojnásobně převyšuje kapacitu městských bytů v těchto domech. Velká poptávka je také o sociální bydlení.
- Nejvíce se lidé bez domova vyskytují na hlavním vlakovém nádraží, v přednádražních prostorech a prostorech před Krajským úřadem Olomouckého kraje (cca 20 osob), dále v ul. Profesora Fuky – vojenský objekt (cca 15-20 osob) a v oblasti Klášterního Hradiska (cca 14 osob).

Problematika bezdomovectví

- Celkový odhad počtu osob bez domova v Olomouci se může pohybovat okolo 650 osob, což je cca 0,6 % obyvatel města.
- Nejpočetnější jsou skupiny osoby ve věku kolem 45 – 55 let a mladí lidé ve věku do 25 let, kteří utíkají z domova. Z praxe vyplývá, že průměrný věk osob bez domova se neustále snižuje.

- V současné době je kapacita ubytoven ve městě Olomouci zaplněna, výjimečně jsou volná místa v okolních obcích, např. v Lutíně. Celková kapacita ubytoven činí zhruba 1543 míst.
- Vzhledem k rozvodovosti, zadluženosti a tíživé ekonomické situaci existuje předpoklad, že bude nadále docházet k dalšímu nárůstu počtu osob bez domova na území města. Z důvodu jejich migrace nikdy nelze přesně stanovit jejich celkový počet.

4.4.4 Bezpečnost a kriminalita

Kvalitu života a spokojenost obyvatel města výrazně ovlivňuje pocit bezpečí. Mezi hlavní rizika, jež ohrožují život, zdraví či majetek občanů, patří kriminalita, na kterou se zaměřuje tato kapitola. Základním dokumentem, ze kterého kapitola vychází a dále jej doplňuje, je Koncepte prevence kriminality města Olomouce na období let 2016–2020 (zpracovala: PhDr. Jarmila Fritscherová, manažerka prevence kriminality) obsahující bezpečnostní analýzu města Olomouce a koncepci prevence kriminality na dané období.

4.4.4.1 Policie České republiky

Srovnávací analýzu na úrovni jednotlivých obvodních (místních) oddělení PČR vč. vyšších územních celků umožňují stránky <http://mapakriminality.cz>. Vzhledem k řadě změn v územní struktuře tyto stránky zobrazují data od začátku roku 2013.

Základním nástrojem pro srovnání je tzv. Index kriminality vyjadřující intenzitu kriminality (jedná se o počet zjištěných trestných činů za určité období na 10 000 obyvatel trvale žijících na hodnoceném území). Z tabulky níže je patrné, že zatímco se Olomoucký kraj i Územní odbor Olomouc pohybují pod celorepublikovým průměrem, v jednotlivých obvodních odděleních (OO) na území města Olomouce byla ve sledovaném období (2013–2015) zaznamenána vyšší kriminalita (tedy vyjma OO Olomouc 4).

Statutární město Olomouc, kde vedle Dopravního inspektorátu Olomouc, oddělení hospodářské kriminality, 1. a 2. oddělení obecné kriminality a oddělení kriminalistické techniky nalezneme celkem čtyři obvodní oddělení Policie ČR s vymezenou teritoriální působností, je v oblasti kriminality jednoznačně nejzatíženějším sídlem na území Olomouckého kraje (v rámci celkového počtu 522 obvodních oddělení na území ČR se OO Olomouc 1 společně s OO Olomouc 3 nacházejí mezi 50 kriminalitou nejzatíženějšími oblastmi). Nejvyšší nápad trestné činnosti na území města vykazuje OO Olomouc 3, v přepočtu na 10 tis. obyvatel je na tom ale nejhůře OO Olomouc 1, což potvrzuje trend, že v centrech velkých měst obecně bydlí nižší počet obyvatel, ale počty osob, které se zde zdržují, jsou naopak velmi vysoké. Pozitivním jevem v daném období je snížení kriminality ve všech sledovaných územích celcích, s výjimkou OO Olomouc 4, kde došlo k nepatrnému nárůstu.

Tab. č. 113: Kriminalita – zjištěné trestné činy a index kriminality v letech 2013–2015

		2013	2014	2015	2013–2015	
					Celkem	Index 2015/2013
Česká republika	počet TČ	325 366	288 660	247 628	861 654	- 23,89 %
	index kriminality	310,3	275,3	236,2	821,7	
Olomoucký kraj	počet TČ	14 768	14 066	12 609	41 443	- 14,62 %
	index kriminality	231,3	220,3	197,5	649,1	
	pořadí*	10.	9.	8.	9.	
Olomouc - územní odbor	počet TČ	6 381	6 056	5 265	17 702	- 17,49 %
	index kriminality	275,6	261,6	227,4	764,7	
	pořadí*	29.	21.	18.	23.	
Olomouc 1 - obvodní oddělení	počet TČ	1 074	1 004	1 053	3 131	- 1,96 %
	index kriminality	666,9	623,4	653,8	1 944,1	
	pořadí*	31.	31.	18.	27.	
Olomouc 2 - obvodní oddělení	počet TČ	999	1 066	781	2 846	- 21,82 %
	index kriminality	294,9	314,7	230,5	840,1	
	pořadí*	158.	107.	140.	131.	
Olomouc 3 - obvodní oddělení	počet TČ	1 412	1 406	1 117	3 935	- 20,89 %
	index kriminality	503,9	501,7	398,6	1 404,2	
	pořadí*	46.	36.	43.	41.	
Olomouc 4 - obvodní oddělení	počet TČ	734	737	755	2 226	2,86 %
	index kriminality	239,8	240,8	246,7	727,4	
	pořadí*	254.	192.	124.	179.	

Zdroj: <http://mapakriminality.cz>

Poznámka: * v rámci indexu kriminality (ve své „kategorii“)

TČ - trestný čin

Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc I: město Olomouc v částech Lazce a centrum města;

Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc II: město Olomouc v částech Povel, Nemilany, Nové Sady,

Nová Ulice, Nový Svět, Slavonín; Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc III: město Olomouc

v částech Bělidla, Černovír, Hodolany, Holice, Chválkovice, Klášterní Hradisko, Nový Dvůr, Pavlovičky + obce

Bystrovany, Čechovice, Grygov, Hlušovice, Krčmaň, Majetín, Týneček, Velký Týnec, Vsisko; Územní

odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc IV: město Olomouc v částech Hejčín, Neředín, Nová Ulice, Řepčín

+ obce Břuchotín, Horka nad Moravou, Chomoutov, Křelov, Skrbeň, Topolany

V jednotlivých olomouckých obvodních odděleních byly ve sledovaném období v porovnání s národními, krajskými i odborovými statistikami zaznamenány podprůměrné výsledky v objasňování trestných činů (40 % a méně).

Tab. č. 114: Kriminalita – objasněné trestné činy v letech 2013–2015

		2013	2014	2015	Celkem
Česká republika	objasněné TČ	129 181	126 237	112 139	367 557
	P _i (v %)	40	44	45	43
Olomoucký kraj	objasněné TČ	7 097	7 520	6 812	21 429
	P _i (v %)	48	53	54	52
Olomouc - územní odbor	objasněné TČ	2 588	2 549	2 246	7 383
	P _i (v %)	41	42	43	42
Olomouc 1 - obvodní oddělení	objasněné TČ	405	418	419	1 242
	P _i (v %)	38	42	40	40
Olomouc 2	objasněné TČ	375	372	276	1 023

		2013	2014	2015	Celkem
- obvodní oddělení	P _i (v %)	38	35	35	36
Olomouc 3	objasněné TČ	534	558	431	1 523
- obvodní oddělení	P _i (v %)	38	40	39	39
Olomouc 4	objasněné TČ	291	282	266	839
- obvodní oddělení	P _i (v %)	40	38	35	38

Zdroj: <http://mapakriminality.cz>

Poznámka: TČ - trestný čin

Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc I: město Olomouc v částech Lazce a centrum města; Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc II: město Olomouc v částech Povel, Nemilany, Nové Sady, Nová Ulice, Nový Svět, Slavonín; Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc III: město Olomouc v částech Bělidla, Černovír, Hodolany, Holice, Chválkovice, Klášterní Hradisko, Nový Dvůr, Pavlovičky + obce Bystrovany, Čechovice, Grygov, Hlušovice, Krčmaň, Majetín, Týneček, Velký Týnec, Vsisko; Územní odpovědnost Obvodního oddělení Olomouc IV: město Olomouc v částech Hejčín, Neředín, Nová Ulice, Řepčín + obce Břuchotín, Horka nad Moravou, Chomoutov, Křelov, Skrbeň, Topolany

Celkový nápad trestných činů má ve městě Olomouci v posledních třech letech sestupnou tendenci, od roku 2013 do r. 2015 klesl o celkem 513 trestných činů (tj. o 12,16 %). De facto se jedná o pokračování nastoleného trendu, který v území probíhá již od roku 1996 (od tohoto roku došlo k poklesu nápadu trestných činů o 42 %), kdy město přistoupilo k vytvoření prvního programu prevence kriminality. Za výrazným poklesem kriminality v r. 2015, jenž je patrný na území celé ČR, lze spatřovat nejnížší nezaměstnanost v posledních letech, zvýšení ekonomického statusu obyvatel a s tím spojených průvodních jevů. Dalšími faktory jsou (metodicky propracovaná) preventivní činnost Policie České republiky a rostoucí počty odsouzených pachatelů, kteří jsou ve výkonu trestu a kteří tak nemají faktickou možnost dopouštět se protiprávního jednání.

Vyhodnocením jednotlivých skupin trestné činnosti (TČ) lze konstatovat, že území města Olomouce bylo ve sledovaném období co do počtu nápadu trestné činnosti nejvíce **zatíženo majetkovou trestnou činností (zejména pak krádežemi prostými), která představovala 63,96 % podíl z celkového nápadu TČ.** Po tzv. ostatní trestné činnosti (sem se mj. řadí maření výkonu úředního rozhodnutí, výtržnictví, drogová kriminalita, sprejerství, požáry atd.) ale majetková TČ zaznamenala nejvyšší pokles (o 21,03 %). Jediný nárůst lze za poslední roky sledovat u hospodářské trestné činnosti (o 13,01 %), jež se na celkové TČ podílela 10,83 %.

Tab. č. 115: Nápad trestné činnosti na území města Olomouce (respektive v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 2013–2015

	2013	2014	2015	2013–2015	
				Celkem	Index 2015/2013
Celková TČ	4 219	4 213	3 706	12 138	- 12,16 %
Obecná TČ	3 378	3 281	2 793	9 452	- 17,32 %
Násilná TČ celkem	200	197	189	586	- 5,50 %
Vražda	1	3	3	7	200,00 %
Loupež	46	69	54	169	17,39 %
Úmyslné ublížení na zdraví	54	53	59	166	9,26 %
Mravnostní TČ celkem	30	26	25	81	- 16,67 %
Znásilnění	6	6	7	19	16,67 %
Ohrožování výchovy dítěte	3	3	10	16	233,33 %
Pohlavní zneužívání celkem	5	5	7	17	40,00 %
Majetková TČ celkem	2 824	2 710	2 230	7 764	- 21,03 %
Krádež vloupáním celkem	685	628	531	1 844	- 22,48 %
Vl. obchody + výkladní skříně	63	46	41	150	- 34,92 %
Vl. rest., jídelny apod.	44	28	20	92	- 54,55 %
Vl. do bytů a rodinných domů	104	70	90	264	- 13,46 %
Vl. do chat	2	3	7	12	250,00 %
Vloupání do ostatních objektů	438	434	347	1 219	- 20,78 %
Krádež prostá celkem	1 769	1 696	1 377	4 842	- 22,16 %
Kapesní	232	203	92	527	- 60,34 %
Odcizených motorových vozidel celkem	115	94	85	294	- 26,09 %
Věcí z auta	549	410	376	1 335	- 31,51 %
Jízdní kola	160	208	176	544	10,00 %
Ostatní TČ celkem	324	348	122	794	- 62,35 %
Kriminalita spojená s drogami	28	36	34	98	21,43 %
Požáry a výbuchy	24	23	14	61	- 41,67 %
Hospodářská TČ celkem	415	430	469	1 314	13,01 %

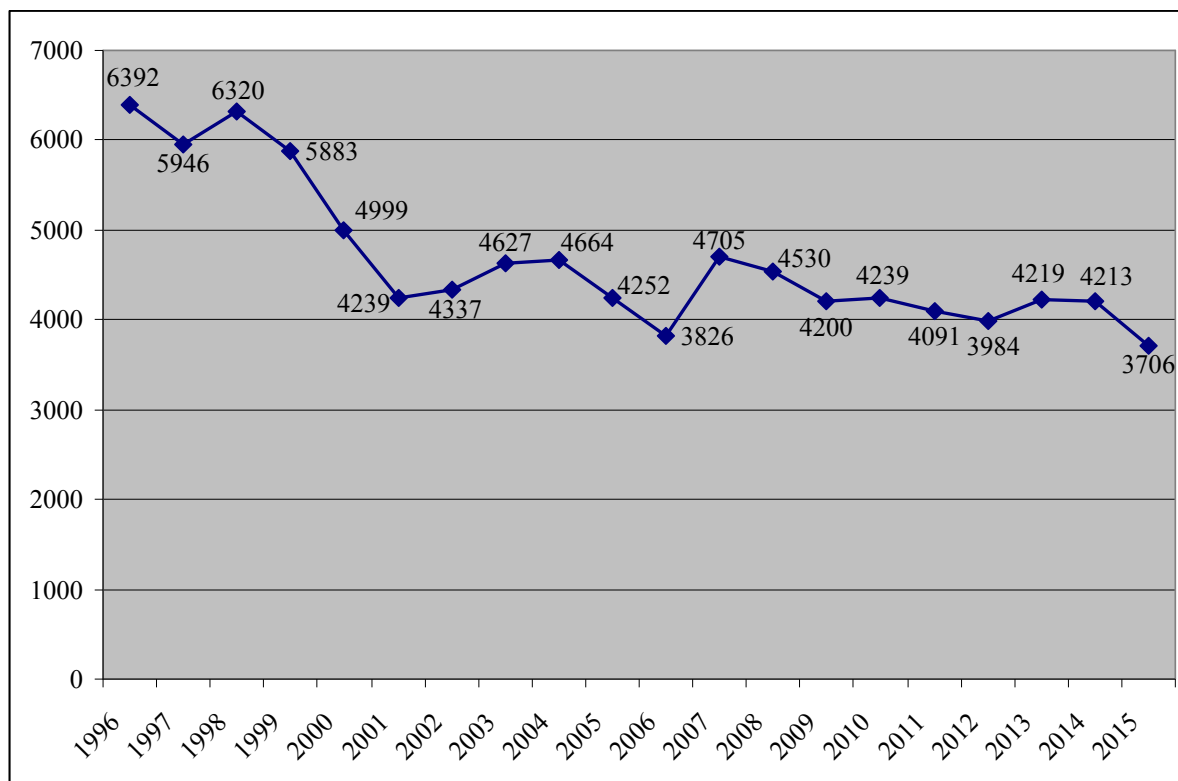
Zdroj: Policie ČR, územní odbor Olomouc, skupina případových analýz

Poznámka: TČ - trestná činnost

Obecná TČ: násilná TČ celkem + mravnostní TČ celkem + majetková TČ celkem + ostatní TČ celkem

Zbývající TČ: zanedbání povinné výživy, ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství, dopravní nehody silniční, poškozování cizích práv

Obr. č. 20: Nápad trestné činnosti na území města Olomouce (v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 1996–2015

Zdroj: Policie ČR, územní odbor Olomouc, skupina případových analýz

Kriminogenní faktory, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat páchaní trestné činnosti v teritoriu, se v posledních letech stabilizovaly a zůstaly neměnné. U statutárního města Olomouce mezi hlavní patří (viz Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na teritoriu Územního odboru Olomouc v roce 2015):

- panelová zástavba s vysokou hustotou obyvatelstva a s ní spojená anonymita pachatelů trestné činnosti a také dostupnost předmětu zájmu pachatelů (krádeže věcí z motorových vozidel, sprejerství, drobné výtržnosti charakterizované jako „vandalismus“ apod.),
- problém nákupních či zábavních center, jako např. OC Šantovka, OC Olympia, OC Olomouc City, jejichž přilehlá parkoviště nabízejí příležitost pachatelům majetkové trestné činnosti,
- lhostejnost občanů k trestné činnosti páchané na veřejnosti, často zřejmě motivovaná obavou z následné agresivity pachatelů.

Dalším faktorem je množství rekreačních objektů a oblastí, zejména v okolí Svatého Kopečka, popř. v okrajových částech Olomouce, které jsou nezdědky nedostatečně zabezpečeny a v některých obdobích dlouhodobě opuštěny.

Mezi ostatní společenské, sociální a ekonomické kriminogenní faktory můžeme zařadit:

- sociální strukturu obyvatel, jejíž část tvoří obyvatelé s velmi nízkými či žádnými legálními finančními příjmy,
- nedostatečnou kontrolu trávení volného času dětí a mládeže, existenci výchovných ústavů mládeže (např. na Svatém Kopečku),
- problematiku diváckého násilí, i když v roce 2015 byl zaznamenán snižující se trend páchání protiprávních jednání v souvislosti s tímto druhem násilí.

V rámci stíhaných/vyšetřovaných osob došlo ve sledovaném období k poklesu o 152 osob (z 1480 v r. 2013 na 1328 v r. 2015), tj. o 10,27 %. Na trestné činnosti se výrazným způsobem podíleli zejména recidivisté (v letech 2013–2015 jejich podíl na celkovém počtu stíhaných osob představoval 57,56 %), kteří se dopouštěli převážně majetkové trestné činnosti. Otázkou zůstává, jak se na území města do budoucna projeví případná kriminální činnost cizinců (mimo EU) vyvolaná současnou migrační krizí.

V obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4 bylo Policií ČR v roce 2015 řešeno celkem 4 637 přestupků, což ve srovnání s rokem 2013 představuje 13,62 % pokles. Největší podíl připadnul na přestupky proti majetku (41,62 %) a přestupky proti občanskému soužití (15,29 %). Vyjma přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi lze ve sledovaném období pozorovat pokles počtu jednotlivých skupin i celkového počtu přestupků.

Tab. č. 116: Přestupky řešené Policií ČR na území města Olomouce (v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 2013–2015

	2013	2014	2015	2013–2015	
				Celkem	Index 2015/2013
Přestupky celkem	5 368	5 279	4 637	15 284	- 13,62 %
Proti veřejnému pořádku	84	95	55	234	- 34,52 %
Proti občanskému soužití	800	802	735	2 337	- 8,13 %
Proti majetku	2 427	2 148	1 786	6 361	- 26,41 %
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	192	278	272	742	41,67

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, Policejní prezidium České republiky

Situaci na úseku veřejného pořádku lze ve sledovaném období hodnotit jako stabilizovanou, na území města Olomouce nedošlo k žádným závažnějším narušením veřejného pořádku. Veškeré pořádané sportovní, kulturní a jiné akce byly řádně a především včasně zabezpečeny silami Policie ČR, popř. ve spolupráci s policisty PEO KROK, PJ KŘP Olomouckého kraje, popř. ve spolupráci s Městskou policií, nebo pořadatelskými službami.

Policie ČR při zajišťování veřejného pořádku během konání různých společenských, kulturních a sportovních akcí úzce spolupracuje s Městskou policií Olomouc. Spolupráce probíhá dále při zjišťování a odhalování pachatelů trestných činů a přestupků, jejich omezení na osobní svobodě a předání k dalšímu postupu v rámci trestního nebo přestupkového řízení, zajištění míst, kde došlo ke spáchání trestného činu, ověřování totožnosti předváděných osob, zjišťování majitelů motorových vozidel, kteří se dopustili přestupkového jednání, atd.

4.4.4.2 Městská policie Olomouc

Městská policie Olomouc (MPO) byla zřízena Zastupitelstvem města Olomouce dne 20. února 1992. MPO řídí primátor statutárního města Olomouce, plněním některých úkolů při řízení MPO je pověřen ředitel MPO. Městská policie Olomouc zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti statutárního města Olomouce a plní další úkoly (např. se podílí na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích), pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. **K 31. 12. 2016 bylo u Městské policie zaměstnáno 111 strážníků, 2 čekatelé–strážníci a 17 civilních zaměstnanců.** Při zajišťování veřejného pořádku strážníci dohlíží na dodržování obecně závazných právních předpisů, přispívají k ochraně osob a jejich majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, odhalují a řeší přestupky atd.

Městská policie Olomouc je v souladu s organizační strukturou členěna na službu pořádkovou a dopravní a ostrahy, která se dále člení na oddělení pořádkové služby a oddělení dopravní služby a ostrahy, a na vnitřní službu, pod kterou spadá oddělení kamerového systému. Strážníci MPO působí na katastrálním území města Olomouce ve 27 okrscích (rajonech, lokalitách), které reflektují územní rozdělení Komisi městských částí (KMČ). V rámci tzv. územní odpovědnosti jsou jednotlivé ulice v těchto okrscích přiděleny určeným strážníkům, kteří zde odpovídají za stav veřejného pořádku. V rámci zkvalitňování řešení místních záležitostí veřejného pořádku v jednotlivých lokalitách se určení strážníci pravidelně účastní veřejných jednání KMČ, kde uplatňují svoji místní znalost, zároveň také prohlubují kontakt a spolupráci s občany. Seznam ulic s přidělenými strážníky je veřejnosti k dispozici na webových stránkách MPO a občané se tak mohou obracet se svými žádostmi o řešení problematiky dlouhodobějšího charakteru přímo na konkrétní strážníky, a to prostřednictvím jejich nadřízeného velitele pořádkové služby pro směnu.

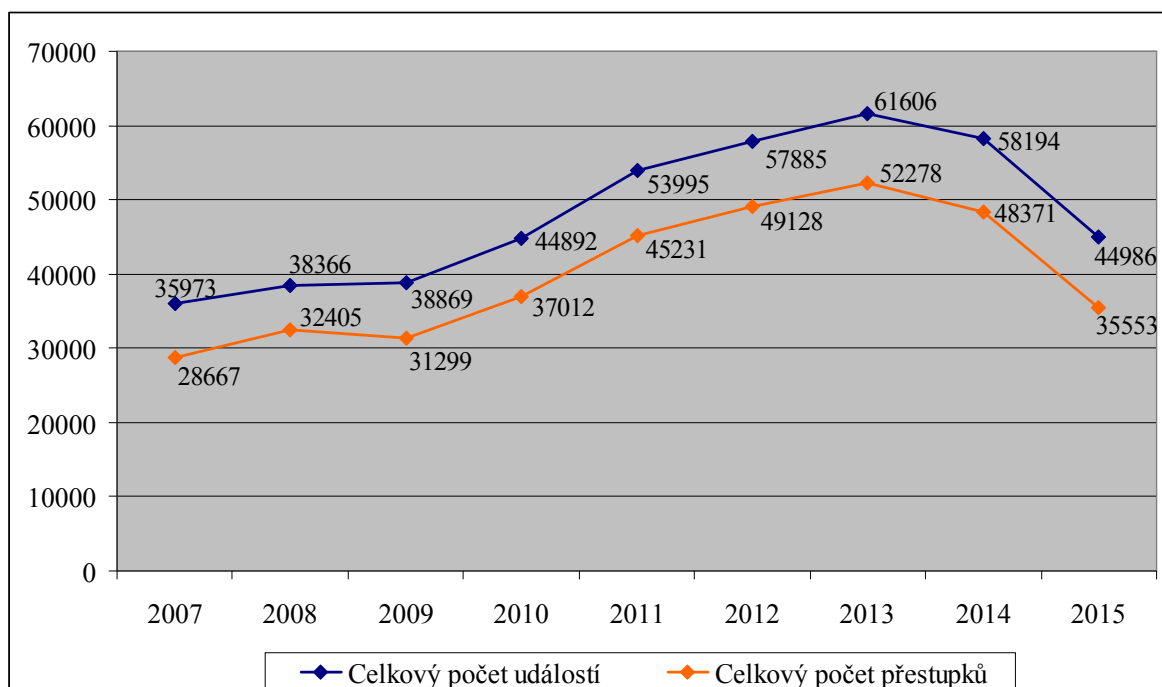
Celkový počet událostí řešených Městskou policií Olomouc kopíruje křivku počtu řešených přestupků. Obě hodnoty měly od roku 2007 vzestupnou tendenci a svého maxima dosáhly v roce 2013. Přestože od tohoto roku postupně klesají, stále nedosáhly nejnižších hodnot z počátku sledovaného období. V roce 2015 MPO řešila celkem 35 553 přestupků (tj. 79 % ze všech událostí) a uložila blokové pokuty v souhrnné hodnotě 4 067,0 tis. Kč (v roce 2014 se na blokových pokutách vybralo 6 273,5 tis. Kč, o rok dříve 7 182,1 tis. Kč).

Tab. č. 117: Celkový počet událostí a řešených přestupků Městskou policií Olomouc na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007	
Celkový počet událostí	35 973	38 366	38 869	44 892	53 995	57 885	61 606	58 194	44 986	25,05 %	
z toho řešených přestupků	n_i	28 667	32 405	31 299	37 012	45 231	49 128	52 278	48 371	35 553	24,02 %
	P_i	79,69	84,46	80,52	82,45	83,77	84,87	84,86	83,12	79,03	-

Zdroj: Městská policie Olomouc

Obr. č. 21: Celkový počet událostí a řešených přestupků Městskou policií Olomouc na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015

Zdroj: Městská policie Olomouc

Dlouhodobě převažuje řešení přestupků formou preventivní, tj. domluvou (od roku 2008 nekleslo pod 50 %). Druhým nejčastějším způsobem řešení přestupků na území města Olomouce je uložení blokové pokuty.

Tab. č. 118: Podíl jednotlivých způsobů řešení přestupků Městskou policií Olomouc v letech 2007–2015 (v %)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domluva	41,0	51,7	59,2	57,5	61,8	64,9	62,3	61,9	57,1
Bloková pokuta	33,6	29,0	30,9	30,7	29,7	25,7	22,5	21,2	27,0
Bloková pokuta na místě nezaplacená	4,0	3,0	2,9	3,4	2,9	5,2	9,1	9,7	7,1
Oznámení správnímu orgánu	19,4	14,5	6,7	8,4	5,6	4,2	6,1	7,2	8,8

Zdroj: Městská policie Olomouc

Ze statistik Městské policie Olomouc je zřejmé, že **největší podíl na přestupcích mají přestupky v oblasti dopravy**, kde převládá oznámení občanů na přestupky řidičů motorových vozidel, které se týkají nedovoleného stání či parkování v rozporu s právními předpisy. **Druhou nejrozšířenější kategorií přestupků jsou přestupky proti veřejnému pořádku** (např. v roce 2015 bylo spácháno 7 919 přestupků proti veřejnému pořádku, což činí 22,27 % z celkového počtu přestupků, v roce 2014 se jednalo o 14 183 přestupků, tj. 29,32 %, a v roce 2013 o 15 712 přestupků, což představuje 30,05% podíl). U přestupků proti veřejnému pořádku tvoří **nejvyšší podíl případy znečišťování veřejného prostranství skupinou lidí bez domova**.

Tab. č. 119: Podíl jednotlivých kategorií přestupků v letech 2007–2015 (v %)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Doprava	55,8	58,9	70,4	66,6	65,37	58,65	57,67	58,52	70,89
Ostatní*	44,2	41,1	29,6	33,4	34,63	41,35	42,33	41,48	29,11

Zdroj: Městská policie Olomouc

Poznámka: * proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku atd.

V roce 2015 bylo zadrženo celkem 143 pachatelů trestné činnosti, což je nejméně z celého sledovaného období. Tito pachatelé byli předáni k dalšímu šetření orgánům činných v trestním řízení. V porovnání s rokem 2007 se jednalo o 14% pokles.

Tab. č. 120: Trestná činnost (TČ) řešená Městskou policií Olomouc v letech 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2007
Podezření z TČ	242	264	267	286	317	305	267	264	224	- 7,44 %
Počet zadržených pachatelů TČ	166	191	197	192	224	205	176	201	143	- 13,86 %

Zdroj: Městská policie Olomouc

MPO od roku 1997 provozuje Městský kamerový dohlížecí systém (MKDS), jehož hlavním záměrem je zvýšení bezpečnosti občanů na exponovaných místech. Kamerový systém v současné době tvoří 23 stacionárních kamer a 2 panoramatické kamery. Kamery jsou instalovány na místech s vysokou mírou zejména pouliční kriminality s cílem přispět ke snížení této kriminality a odradit případné pachatele od protiprávní činnosti. Největší počet kamerových bodů je soustředěn do centra města. Některé z kamerových bodů jsou ale situovány také do vzdálenějších míst od centra, konkrétně do ul. Jeremenkova a tř. Kosmonautů, které vykazují vysoký nápad trestné činnosti a spadají do nejvytíženějšího obvodního oddělení Olomouc 3. Pro operativní monitorování lokalit se zvýšenými projevy vandalských projevů, sprejerství, znečišťování veřejného prostranství či zakládání nepovolených skládek slouží také provozovaný mobilní kamerový systém svými 16 kamerami. Kamery obsluhuje 6 stálých pracovníků v nepřetržitém provozu.

Hlavní náplň pracovní činnosti **Městské policie Olomouc** není zaměřena pouze na oblast represivní, ale i na **osvětu a prevenci**, které jsou jedním z účelných řešení, jak předcházet páchání přestupkové, ale i trestné činnosti. Na prevenci kriminality se v rámci MPO zaměřuje zejména **Preventivně informační skupina (PIS)**, která byla zřízena v prosinci r. 2000. Činnosti v této skupině, jejíž součástí je i funkce tiskové mluvčí, se věnuje 5 strážníků. PIS se prostřednictvím přednášek (pro žáky základních škol či děti mateřských škol v oblasti prevence kriminality, dopravní výchovy, osobní bezpečnosti atd.), besed, prezentační práce MPO či v rámci dalších osvětových a prezentačních akcí pořádaných pro širokou veřejnost, snaží posilovat preventivní působení Městské policie Olomouc na občany města všech věkových kategorií. Při své činnosti spolupracuje s Policií České republiky, Hasičským záchranným sborem, Armádou České republiky a Zdravotnickou záchrannou službou. **Z tabulky níže je patrné, že do osvětových a prezentačních akcí**

pořádaných PIS se ve sledovaném období (od r. 2007 do r. 2015) zapojilo téměř 200 tisíc osob.

Tab. č. 121: Výsledky činnosti PIS v letech 2007–2015

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Celkem
Přednášková činnost (MŠ a ZŠ)	Počet tříd	223	208	209	260	318	276	326	332	320	2 472
	Počet žáků	4 802	4 912	4 748	5 736	6 229	5 958	7 030	7 534	7 257	54 206
Besedy*	Počet besed	17	23	19	10	20	85	58	18	15	265
	Počet osob	1 003	772	488	380	374	2 195	1 519	739	619	8 089
Ostatní akce	Počet akcí	11	17	25	23	44	34	64	70	65	353
	Počet osob	1 684	2 977	9 537	17 910	19 841	17 495	14 540	24 005	26 950	134 939

Zdroj: Městská policie Olomouc

Poznámka: * včetně dětských táborů

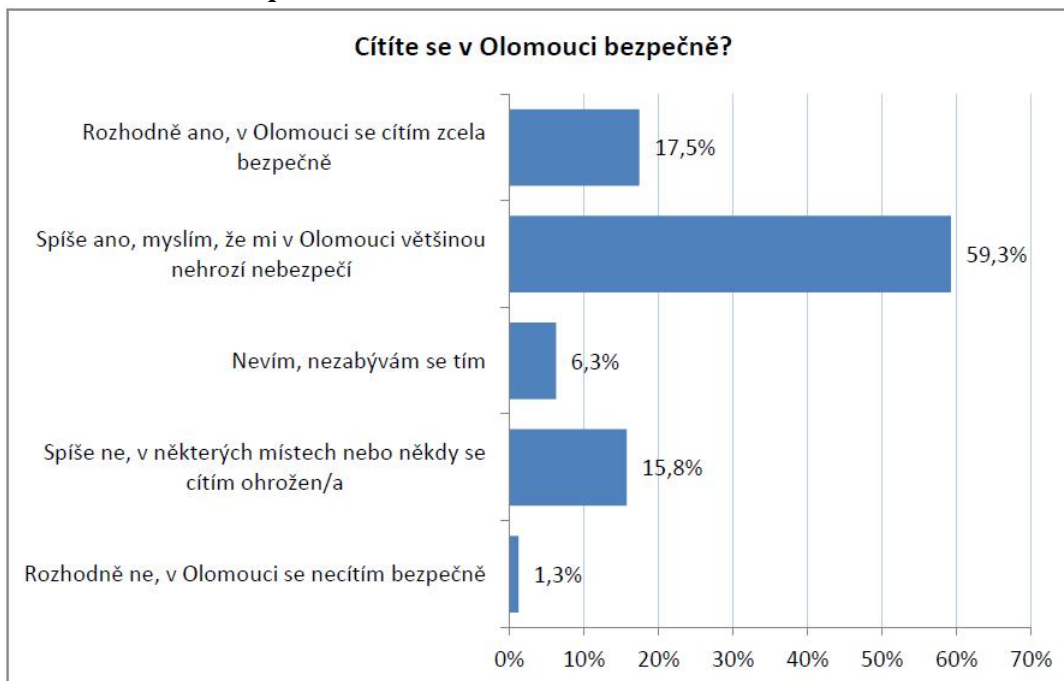
4.4.4.3 Šetření v oblasti bezpečnosti a kriminality

V listopadu 2016 bylo ve městě Olomouci realizováno dotazníkové šetření „Analýza potřeb občanů v oblasti prevence kriminality v Olomouci“ (SocioFactor, s.r.o., 2016), kterého se zúčastnilo celkem 400 respondentů. Výzkum byl zaměřen na otázky prevence kriminality, a to současně z několika aspektů. Jeho výsledky přinesly vhled do názorů a postojů části místních občanů týkajících se bezpečnosti ve městě, opatření na podporu situační prevence, míry a výskytu kriminálních a sociálně patologických jevů, znalosti a využití preventivních programů apod. Vzhledem k tomu, že výsledky tohoto šetření jsou prezentovány na téměř 50 stranách, uvádíme zde v kontextu výše analyzovaných informací nejpodstatnější výstupy.

Většina respondentů (76,8 %) považuje město Olomouc za převážně bezpečné město, kde jim většinou nehrozí nebezpečí. Z toho 59,3 % dotázaných si myslí, že v Olomouci jim většinou nehrozí nebezpečí. V některých místech nebo někdy se cítí ohroženo 15,8 %, bezpečně se zde necítí 1,3 %.

Subjektivní pocit bezpečí je výraznější u mužů (86,6 % považuje Olomouc spíše či rozhodně za bezpečné město) než u žen (zde šlo o 68,2 %), které na některých místech častěji pociťují obavy, a to zejména v nočních hodinách. Z hlediska věku se takto jednoduchá korelace neprokázala. Ačkoliv obecně platí, že pocit bezpečí s věkem klesá, překvapivě to byli právě senioři, kdo dominovali mezi participanty, kteří odpovídali, že se „cítí zcela bezpečně“.

Obr. č. 22: Pocit bezpečí v Olomouci

Zdroj: Analýza potřeb občanů v oblasti prevence kriminality v Olomouci (SocioFactor, s.r.o., 2016)

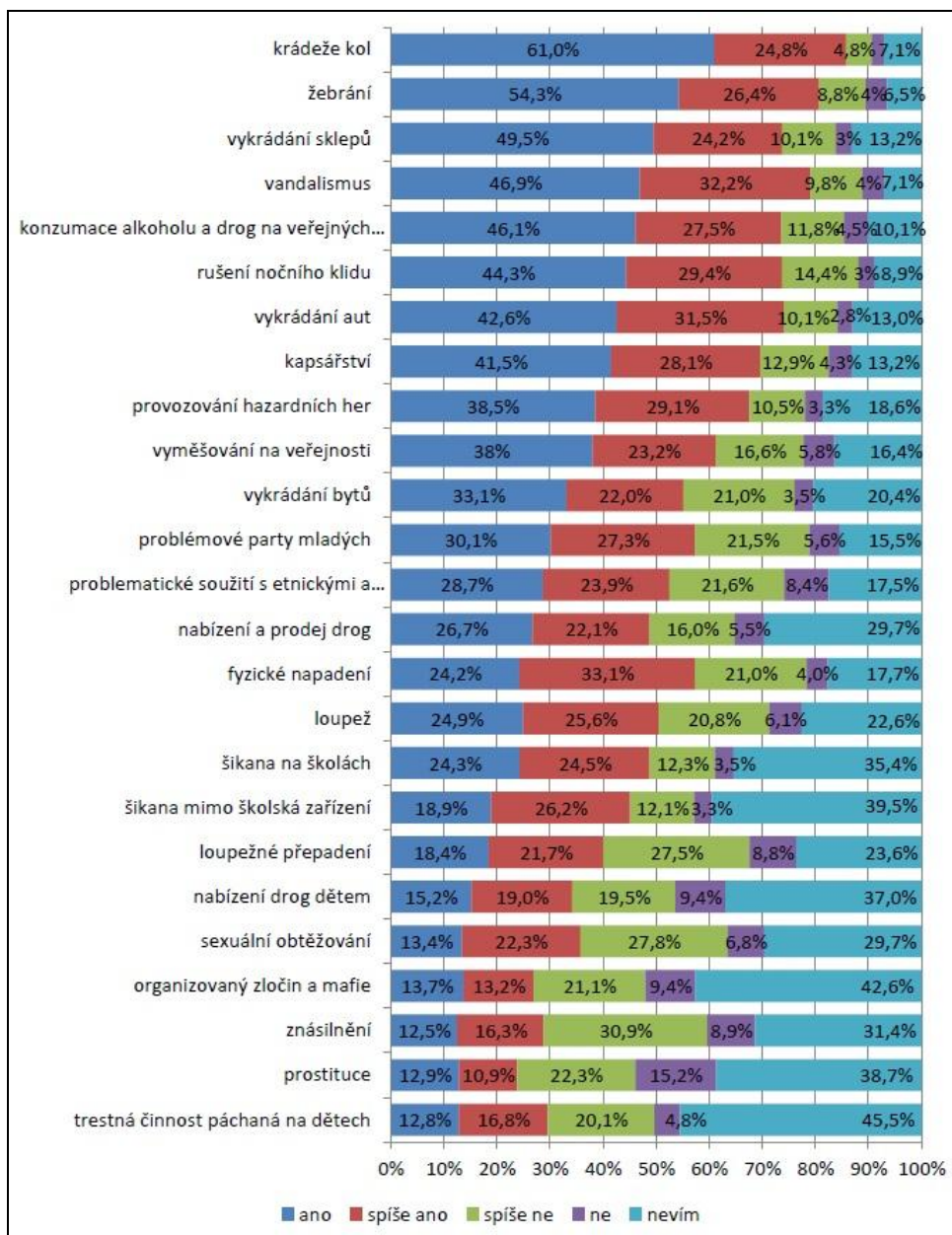
V Olomouci, přes jeho převážně pozitivní vnímání z hlediska bezpečnosti, existují nicméně i místa, kde dotázaní pocítují určité obavy. V prvé řadě jde o hlavní nádraží včetně prostranství kolem něho a dále autobusové nádraží. V těsném závěsu následovaly městské parky (většinou obecně, nejčastěji jmenované lokality: Výpad, Bezručovy sady, Smetanovy sady a ASO park). Jako riziková byla často uváděna i Černá cesta. K místům, kde se respondenti necítí bezpečně, patří i podchody a panelová sídliště (mnohdy bez specifikace, jindy jmenovitě – Povel, Nová Ulice, Neředín, Lazce, Hodolany, Holice), dále zahrádkářské kolonie Pavlovičky, Klášterní Hradisko a Nový Svět (kde byly zmiňovány skupinky bezdomovců). Naopak nejbezpečněji se respondenti cítí v centru města. Velmi často pak uváděli i lokality, které již zazněly (u jiných dotazovaných) v odpovědích na otázku, jaká místa považují za nejméně bezpečná – a sice opět především čtvrti s velkými sídlišti (Neředín, Nová Ulice) ale i jiné městské části (Lazce, Šibeník, Hejčín, Svätý Kopeček, Tabulový Vrch, Hodolany). Významným poznatkem je potom fakt, že mnohé z těchto čtvrtí byly současně i domovy participantů a skutečnost, že je uvedli jako bezpečná místa, svědčí o spokojenosti občanů s bezpečnostní situací v místě bydliště (respondenti se cítí bezpečně ve svém domově téměř v 91 % případů, bez ohledu na to, zda je den, či noc).

na dětech nebo znásilnění považují respondenti za problémy, s nimiž se Olomouc potýká v mnohem menší míře. Současně je ale nutné zdůraznit „neviditelnost“ mnohých z těchto zločinů, které se často odehrávají za zavřenými dveřmi (sem spadá i šikana) a nezasahují tak výrazně do veřejného prostoru jako například žebrání nebo rušení nočního klidu.

Obr. č. 24: Názory respondentů na míru výskytu problematických a kriminálních jevů v Olomouci

Zdroj: Analýza potřeb občanů v oblasti prevence kriminality v Olomouci (SocioFactor, s.r.o., 2016)

Více než čtvrtina dotázaných (27,2 %) se v minulosti stala obětí trestného činu nebo obtěžování, necelá pětina (18,3 %) uvedla, že se s touto zkušeností setkal někdo z jejich blízkých. Více než polovina respondentů (55,4 %) byla této zkušenosti prozatím ušetřena.

Mezi nejčastějšími druhy trestné/přestupkové činnosti byly uváděny okradení, přepadení, vykradení sklepa či bytu, krádeže kola, krádež auta, žebrání a rušení nočního klidu.

Dotazovaní měli také možnost se vyjádřit ke skupinám obyvatel, z jakých pociťují či nepociťují obavy. **Největší obavy v respondentech vzbuzují osoby pod vlivem drog (at' již alkoholu, nebo jiných látek). Následují obavy z problematických etnických menšin či z bezdomovců.** Naopak nejméně obav je pociťováno z podomních prodejců (ovšem s výjimkou seniorů) a z cizinců (s ohledem na současné mediální kampaně spojené s migračními vlnami do Evropy lze tuto skutečnost považovat za zajímavou).

4.4.4.4 Krizové řízení

Dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) je statutární město Olomouc jedním z orgánů krizového řízení předurčené k řešení krizových situací, které mohou vzniknout na území České republiky.

Statutární město Olomouc má v souladu se zákonem k plnění úkolů krizového řízení v působnosti obce s rozšířenou působností (tzn. pro území správního obvodu ORP) zřízeno:

- bezpečnostní radu – poradní orgán zřizovatele pro přípravu na řešení mimořádných událostí a krizových situací. Bezpečnostní rada mj. projednává krizový plán obce s rozšířenou působností, který obsahuje opatření a postupy k řešení krizových situací a dále popisuje fungování jednotlivých složek a orgánů krizového řízení,
- krizový štáb – pracovní orgán zřizovatele pro řešení krizových situací nebo mimořádných událostí.

V čele bezpečnostní rady i krizového štábu stojí primátor statutárního města Olomouce.

Dále má vytvořenu havarijní službu k řešení mimořádných událostí (rozumí se škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. V případě vzniku mimořádné události velkého rozsahu nebo krizové situace navazuje na činnost havarijní služby fungování krizového štábu, nebo povodňové komise.) a povodňovou komisi jako příslušný orgán k plnění úkolů při ochraně před povodněmi (problematice povodní se více věnuje kapitola 5.6.5.4).

4.4.4.5 Shrnutí

Bezpečnost a kriminalita z pohledu Policie ČR

- Z celorepublikového hlediska je Olomouc bezpečné město. Podle indexu kriminality vyjadřující intenzitu se Olomoucký kraj i Územní odbor Olomouc pohybuje pod celorepublikovým průměrem. Nicméně v některých v jednotlivých obvodních odděleních (OO) na území města Olomouce byla ve sledovaném období (2013–2015) zaznamenána vyšší kriminalita.
- Pozitivním jevem v daném období je snížení kriminality ve všech sledovaných územích

celcích, s výjimkou OO Olomouc 4, kde došlo k nepatrnému nárůstu. Nejvyšší nápad trestné činnosti na území města vykazuje OO Olomouc 3, v přepočtu na 10 tis. obyvatel je na tom ale nejhůře OO Olomouc 1, což potvrzuje trend, že v centrech velkých měst obecně bydlí nižší počet obyvatel, ale počty osob, které se zde zdržují, jsou naopak velmi vysoké.

- Největší nápad trestné činnosti na území města byl v letech 2012 - 2014 v ulici Jeremenkova. Za ní následovala tř. Svobody, ul. Pražská a tř. Kosmonautů.
- Z hlediska objasnenosti trestných činů jsou při porovnání s národními, krajskými i odborovými statistikami zaznamenány spíše podprůměrné výsledky (40 % a méně).
- Situaci na úseku veřejného pořádku lze ve sledovaném období hodnotit jako stabilizovanou, na území města Olomouce nedošlo k žádným závažnějším narušením veřejného pořádku.

Bezpečnost a kriminalita z pohledu Městské policie Olomouc

- Ve městě od roku 1992 funguje Městská policie Olomouc, ve které je zaměstnáno 111 strážníků.
- Městské policie Olomouc řeší zejména přestupky v oblasti dopravy (cca 71 %). Druhou nejrozšířenější kategorií přestupků jsou přestupky proti veřejnému pořádku (cca 22 %), přičemž nejvíce se jednalo případy znečišťování veřejného prostranství skupinou lidí bez domova.
- V roce 2015 bylo zadrženo celkem 143 pachatelů trestné činnosti, což je nejméně z celého sledovaného období.
- Pro zvýšení bezpečnosti občanů provozuje MPO od roku 1997 Městský kamerový dohlížecí systém.
- MPO je aktivní i v aktivitách týkající se osvěty a prevence.

Šetření v oblasti bezpečnosti a kriminality

- Většina respondentů (76,8 %) považuje město Olomouc za převážně bezpečné.
- Mezi dotazovanými obyvateli převažuje názor, že statutární město Olomouc se věnuje bezpečnostním otázkám dostatečně (70,1 %).
- Respondenti se cítí bezpečně ve svém domově téměř v 91 % případů.
- Nejbezpečněji se respondenti cítí v centru města.
- Největší obavy pak pociťují na hlavním nádraží (včetně prostranství v jeho okolí) a na autobusovém nádraží. Dále se hůře cítí v městských parcích (zejména Výpad, Bezručovy sady, Smetanovy sady a ASO park) a zmiňovány byly i zahrádkářské kolonie.
- Největší obavy v respondentech vzbuzují osoby pod vlivem drog (alkoholu či jiných látek). Následují obavy z problematických etnických menšin či z bezdomovců. Naopak nejméně obav je pociťováno z podomních prodejců (ovšem s výjimkou seniorů) a z cizinců.

Krizové řízení

- Statutární město plní úkoly krizového řízení v působnosti obce s rozšířenou působností.

4.4.5 Zdravotnictví

Základní ukazatele o zdravotnictví na území ČR eviduje Ústav zdravotnických informací ČR, který sleduje statistická data na úrovni krajů a okresů. Nejnovější ročenkou je dokument Síť zdravotnických zařízení 2013 vydaný v roce 2015¹². Data jsou však dostupná pouze do roku 2013. Data o počtu zařízení na úrovni obcí uvádí i Regionální informační systém.

Situace ve zdravotnictví se postupně zlepšuje v celé ČR. Od roku 2007 se zvyšuje počet lékařů na 10 000 obyvatel (45,2 v roce 2013). **Roste i počet zdravotnických zařízení (téměř 29 tis. v roce 2013).** Ve sledovaném období však došlo ke snížení počtu lůžek. V roce 2013 připadalo na 10 tis. obyvatel přibližně 98 lůžek, což je o 9,2 lůžek méně než v roce 2007. Obdobné trendy vykazuje i Olomoucký kraj. **Počet zdravotnických zařízení zde vzrostl na hodnotu 1 874. Na 10 tis. obyvatel připadlo 45,8 lékařů, což je hodnota nad průměrem ČR. Také zde došlo k poklesu počtu lůžek na 10 tis. obyvatel, ale o něco méně než v celé ČR – o 8,8 lůžek.** Za hlavní příčinu lze považovat pokles lůžek v lázeňských zařízeních a nemocničních zařízeních, naproti tomu u odborných léčebných ústavů zaměřených zejména na dlouhodobou ošetrovatelskou péči, rehabilitaci a psychiatrii došlo k nárůstu lůžkové kapacity.

Tab. č. 122: Vývoj vybraných údajů o zdravotnictví v Olomouckém kraji a ČR

	Olomoucký kraj				ČR			
	2007	2009	2011	2013	2007	2009	2011	2013
Zdravotnická zařízení	1 766	1 810	1 847	1 874	27 330	27 659	28 450	28 824
Lůžka celkem	7 753	7 607	7 485	7 125	111 590	111 201	108 843	102 844
Lůžka na 10 tis. obyvatel	120,8	118,5	117,2	112,0	107,5	105,8	103,6	98,3
Lékaři celkem	2 670	2 735	2 897	2 911	43 676	45 185	46 422	47 458
Lékaři na 10 tis. obyvatel	41,6	42,6	45,4	45,8	42,1	43,1	44,2	45,2

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

V mezikrajském srovnání Olomoucký kraj vykazuje nadprůměrné hodnoty. V ukazateli počet lůžek na 10 tis. obyvatel si Olomoucký kraj drží druhou nejlepší pozici. Lépe je na tom pouze Karlovarský kraj, kde je situace dána zejména vysokým počtem lázeňských zařízení. Velmi dobrou pozici má Olomoucký kraj v počtu lékařů. Pátou příčku si drží Olomoucký kraj v absolutním počtu lékařů a je čtvrtý v porovnání počtu lékařů na 10 tis. obyvatel. Tato skutečnost může být dána přítomností Lékařské fakulty UPOI.

¹² Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2015): Síť zdravotnických zařízení 2013, www.uzis.cz a další časové řady

Tab. č. 123: Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2013

	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10 tis. obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10 tis. obyvatel
Hlavní město Praha	4 431	11 739	94,4	9 663	77,7
Středočeský kraj	2 772	8 790	67,5	4 209	32,3
Jihočeský kraj	1 702	5 466	85,9	2 613	41,1
Plzeňský kraj	1 536	5 314	92,7	2 672	46,6
Karlovarský kraj	973	14 187	472,4	1 263	42,1
Ústecký kraj	1 965	7 268	88,1	2 917	35,6
Liberecký kraj	1 161	3 340	76,2	1 686	38,4
Královéhradecký kraj	1 588	5 428	98,4	2 520	45,7
Pardubický kraj	1 382	4 367	84,6	2 055	39,8
Kraj Vysočina	1 284	4 440	87,0	1 880	36,9
Jihomoravský kraj	3 244	8 774	75,0	5 805	49,6
Olomoucký kraj	1 876	7 125	112,0	2 911	45,8
Pořadí OLK	6.	7.	2.	5.	4.
Zlínský kraj	1 652	6 145	104,9	2 285	39,0
Moravskoslezský kraj	3 258	10 461	85,6	4 977	40,7
Česká republika	28 824	102 844	98,3	47 459	45,2

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Při orientačním porovnání zabezpečení zdravotní péče ve vybraných okresech je možné konstatovat, že Olomoucký okres je na velmi dobré úrovni. Vykazuje nejvyšší počet lékařů u ambulantní péče (873 lékařů) i v nemocnicích (377) a nejvyšší počet lůžek v nemocnicích. I v relativních hodnotách je druhý nejlepší po okrese Hradec Králové u ukazatelů týkající se lékařů a třetí při počtu lůžek v nemocnicích na 10 tis. obyvatel.

Tab. č. 124: Zabezpečení zdravotní péče v okresech v roce 2013

Okresy	Ambulantní péče		Nemocnice lůžková část			
	Počet lékařů	Počet lékařů na 10 000 obyvatel	Počet lékařů	Počet lékařů na 10 000 obyvatel	Počet lůžek	Počet lůžek na 10 000 obyvatel
Olomouc	873	37,9	377	16,3	1 912	83
Liberec	436	26,2	160	9,6	1 117	67
České Budějovice	598	32,4	217	11,8	1 267	69
Hradec Králové	777	48,2	320	19,8	1 599	99
Ústí nad Labem	404	33,6	192	16,0	1 361	113
Přerov	351	26,0	75	5,6	453	34
Prostějov	297	27,0	62	5,6	469	43

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Pokrytí zdravotnickými zařízeními je v Olomouci velmi dobré. Funguje zde široké spektrum zdravotních zařízení od léčebny pro duševně nemocné přes středisko záchranné služby až po transfuzní stanice.

Výhodou oproti ostatním vybraným velkým městům je i přítomnost jeslí, které mimo jiné fungují i v Přerově a Prostějově. Statutární město Olomouc zřizuje vlastní Dětské jesle (na tř. Spojenců), jejichž kapacita čítá 35 míst a od roku 1989 se nezměnila. Ač se město snaží pokrýt poptávku, zájem z řad veřejnosti o umístění dětí do jeslí je značný. Přednostně jsou uspokojovány děti rodičů v pracovním poměru, zájem však projevují i ženy na mateřské dovolené. Nově mají občané možnost také využít 2 soukromá zařízení: Bambíno a Pružnou školku.

Tab. č. 125: Průměrná obsazenost a procento vytiženosti Dětských jeslí statutárního města Olomouce

	2015	2016	2017
Počet dětí umístěných stále	33,6	33,5	37,2
Počet dětí umístěných příležitostně	7,9	5,0	4,3
% využití dle zapsaných dětí	107,17 %	97,35 %	106,42 %
% využití dle fyzicky přítomných dětí v jeslích	83,07 %	74,92 %	80,40 %

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: Průměrná obsazenost a % využití dle zapsaných a přítomných dětí v roce 2017 je počítána jen za měsíce leden až červen.

Největším zdravotnickým zařízením v kraji je Fakultní nemocnice Olomouc, která zároveň plní roli největšího zaměstnavatele (spadá do kategorie 3000-3999 zaměstnanců). Tato nemocnice je šestou největší nemocnicí v ČR a je čtvrtou nemocnicí v ČR, která úspěšně splnila podmínky akreditace Spojené akreditační komise ČR. Zároveň je součástí sítě jedenácti fakultních nemocnic přímo řízených Ministerstvem zdravotnictví. Území je zabezpečeno leteckou záchrannou službou (heliporty Hněvotínská Olomouc, Fakultní nemocnice Olomouc).

V Olomouci také funguje Vojenská nemocnice Olomouc, příspěvková organizace Ministerstva obrany ČR s nadregionální působností, jejíž podstatná část je umístěna v objektech Klášterního Hradiska. V rámci Vojenské nemocnice Olomouc se nachází Léčebna dlouhodobě nemocných – Středisko komplexní péče o veterány.

Dále se v Olomouci nachází Národní telemedicínské centrum (NTMC). NTMC vzniklo jako koordinační a vzdělávací centrum v rámci nového rychle se rozvíjejícího odvětví medicíny - eHealth, resp. telemedicíny. NTMC se v rámci ČR jako jediné centrum komplexně zaměřuje na realizaci klinicky výzkumných aktivit v oblasti telemedicíny. Iniciátory vytvoření NTMC byly Fakultní nemocnice Olomouc, I. interní klinika - kardiologická FN Olomouc a Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.

Tab. č. 126: Počty zdravotnických zařízení ve vybraných městech v roce 2014

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Sdružená ambulantní zařízení	4	2	4	3	1	1	
Ambulantní zařízení	4	2	3	6	9		1
Nemocnice	2	1	1	2	1	1	1
Detašované pracoviště nemocnice	1	2		1	5	1	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1		1	1		1	2
Středisko záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci (vč. detašovaných pracovišť)	2	2	2	2	2	1	1
Transfuzní stanice	2	2	2	1	2	1	1
Jesle	1					1	1
Ostatní samostatná zařízení	89	69	73	61	46	36	30

Zdroj: Regionální informační systém

Pokrytí zdravotní péče z hlediska fungování samostatných ordinací lékařů ve městě Olomouci je v porovnání s velikostně obdobnými městy nadstandardní. V Olomouci funguje nejvíce samostatných ordinací praktických lékařů pro děti a dorost (27) i pro dospělé – 63 (stejně jako v Českých Budějovicích). **V Olomouci se nachází specializovaná ordinace praktického lékaře pro osoby bez přístřeší, které provozuje Charita Olomouc.** Ordinaci zde má 90 stomatologů, což je po Českých Budějovicích druhá nejvyšší hodnota. Suverénně nejvíce z porovnaných velkých měst je v Olomouci specialistů. Relativně méně se zde nachází gynekologů. V Olomouci zcela chybí infekční oddělení (nejbližší se nachází v Prostějově). Je zde také široká síť lékáren (50). Vyšší počet lékáren je mezi porovnáními městy možné nalézt v Hradci Králové, který se na oblast farmacie specializuje.

Tab. č. 127: Samostatné ordinace lékařů ve vybraných městech v roce 2014

Samostatné ordinace lékařů	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
Praktických pro dospělé	63	54	63	47	41	22	32
Praktických pro děti a dorost	27	21	22	24	20	12	11
Stomatologů	90	76	96	85	48	29	46
Gynekologů	18	14	28	12	22	7	9
Specialistů	160	105	145	132	116	57	71
Léčárny (vč. detašovaných pracovišť)	50	39	45	52	37	22	25

Zdroj: Regionální informační systém

4.4.5.1 Shrnutí

- Situace v oblasti zdravotnictví je v olomouckém regionu i v samotném městě Olomouc na velmi dobré úrovni.
- V ČR i v Olomouckém kraji se zvyšuje počet lékařů i počet zdravotnických zařízení.
- Celorepublikově stejně jako v Olomouckém kraji klesá počet lůžek, nicméně v ukazateli počtu lůžek na 10 tis. obyvatel si Olomoucký kraj drží 2. nejlepší pozici.
- Při porovnání zabezpečení zdravotní péče ve vybraných okresech je možné konstatovat, že si okres Olomouc vede velmi dobře.
- Největším zdravotnickým zařízením je Fakultní nemocnice Olomouc, která je šestou největší nemocnicí v ČR a v Česku čtvrtou akreditovanou nemocnicí. V Olomouci také funguje Vojenská nemocnice Olomouc.
- Pokrytí zdravotní péče z hlediska fungování samostatných ordinací lékařů i typů zařízení ve městě Olomouci je v porovnání s velikostně obdobnými městy nadstandardní.
- V Olomouci jsou navíc také zřízeny jesle, z porovnaných měst je zde nejvíce ordinací praktických lékařů pro děti a dorost i pro dospělé. Nachází se zde vysoký počet specialistů a stomatologů i široká síť lékáren. Relativně méně v Olomouci působí gynekologů. V Olomouci zcela chybí infekční oddělení (nejbližší se nachází v Prostějově).
- V Olomouci se nachází Národní telemedicínské centrum, které vzniklo jako koordinační a vzdělávací centrum v rámci nového rychle se rozvíjejícího odvětví medicíny – eHealth.

4.4.6 Volnočasové aktivity, kulturní a sportovní zařízení

4.4.6.1 Kulturní zařízení a aktivity

Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit úzce souvisí s oblastí cestovního ruchu, která je detailně popsána z pohledu nabídky i poptávky v kapitole 5.3.5. Cestovní ruch (kulturně-historické památky, kulturní zařízení a atraktivity, přírodní zajímavosti a atraktivity, rekreační oblasti a plochy, nákupní a zábavní centra). Následující kapitola je zaměřena na doplnění informací zejména týkajících se dalších kulturních zařízení a aktérů v oblasti divadla, hudby, galerií, kin, knihoven a kulturních a společenských akcí.

Olomouc byla vždy atraktivním místem pro turisty, umělce, obchodníky a podnikatele zejména díky své bohaté historii, univerzitě, kulturním a řemeslným tradicím a především centrální poloze v rámci Moravy. Město Olomouc vydatně obohacovalo vzdělanost a kulturní a umělecké dění na celé Moravě. Sídlí zde především Moravské divadlo, Moravská filharmonie, Divadlo hudby a mnoho pěveckých souborů, komorních hudebních těles a celá řada menších galerií.

Statutární město Olomouc je zřizovatelem Moravské filharmonie Olomouc, Moravského divadla Olomouc a Knihovny města Olomouce, které patří mezi příspěvkové organizace města. Do roku 2013 město zřizovalo i Divadlo hudby Olomouc. Výdaje do kulturních institucí Moravské filharmonie i Moravského divadla oproti roku 2010 vzrostly.

Moravské divadlo v roce 2017 bude hospodařit s cca 107 mil. Kč, což je přibližně o 17 mil. více než v roce 2010. Stejně tak se oproti roku 2010 zvýšily výdaje města na hudební činnost Moravské filharmonie, jejíž rozpočet na rok 2017 byl schválen ve výši cca 41 mil. Kč. Výdaje města na knihovnickou činnost rostly do roku 2012, poté byly sníženy na 16 mil. a od roku 2016 se opět mírně zvyšují.

Tab. č. 128: Výdaje z rozpočtu města Olomouc do příspěvkových organizací v oblasti kultury (v tis. Kč)

Instituce	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Moravské divadlo	90 000	90 000	96 800	101 700	101 700	103 700	104 700	107 755
Divadlo hudby	4 200	4 200	4 200	4 100	0	0	0	0
Moravská filharmonie	35 000	34 500	38 190	37 400	37 400	39 400	39 900	41 093
Knihovna města Olomouce	17 744	17 444	18 900	16 000	16 000	16 000	16 250	16 855

Zdroj: Statutární město Olomouc

Divadlo a hudba

Nejvýznamnějším hudebním tělesem je v Olomouci **Moravská filharmonie Olomouc**, která se řadí k předním a nejstarším symfonickým orchestrům v České republice. Úspěšně vystupovala ve většině evropských států i v zámoří. Moravská filharmonie je organizátorem a pořadatelem mezinárodního hudebního festivalu Dvořákova Olomouc a Mezinárodního varhanního festivalu.

V Olomouci se nachází 8 divadel, z nichž k nejvýznamnějším patří **Moravské divadlo Olomouc**, které funguje od roku 1920. Jedná se o jediné divadlo se třemi uměleckými soubory na střední a východní Moravě. Působí v něm vlastní orchestr, díky němuž se zde hrají klasická i moderní baletní představení, opera, opereta či muzikál. Součástí divadla je také občanské sdružení Baletní studio při MDO a Hudebně-dramatické studio při MDO.

Z dalších divadel lze zmínit např. **Divadlo Tramtarie** – nezávislé divadlo, jehož cílem je podporovat a rozvíjet místní kulturní prostředí. Divadlo se zaměřuje na vlastní uměleckou činnost i spolupráci s obdobně zaměřenými divadly a organizacemi v ČR i zahraničí. Divadlo Tramtarie má vlastní poloprofesionální soubor, který je tvořen absolventy uměleckých škol i nadšenými amatéry z řad olomouckých studentů. Divadlo Tramtarie je provozováno díky finanční podpoře statutárního města Olomouce, Olomouckého kraje a Ministerstva kultury ČR.

Významné je i **Divadlo hudby Olomouc**, které vzniklo v roce 1968. Nabízí širokou škálu programů zaměřenou na různorodé publikum. Divadlo má v hledišti 120 míst a je takzvaným black boxem, scénou s měnitelným postavením jeviště a hlediště. Sídlí v budově Muzea umění Olomouc.

Mezi další divadla sídlící v Olomouci patří **Divadlo na cucky** (nezávislý divadelní soubor s vlastní scénou), **Divadlo na Šantovce** (nové divadlo v Galerii Šantovka, bez vlastního divadelního souboru), **Kašpárkova říše** (amatérské loutkové divadlo s téměř

stoletou tradicí), **Pastische filmz** (občanské sdružení, které zajišťuje studijní projekce, provoz filmového klubu, kulturní akce a aktivity spojené s Uměleckým centrem UP) a **Slovanský tyátr** (studentský divadelní soubor, který působí při Slovanském gymnáziu Olomouc).

Kina

Kulturní nabídku města rozšiřují 3 kina. Nejstarší olomoucké **kino Metropol** se nachází v blízkosti historického centra. Metropol s kapacitou sálu 530 míst je partnerským kinem projektu 100 a festivalu AFO, který pořádá Umělecké centrum Univerzity Palackého. Je základnou také pro přehlídku animovaného filmu PAF a Mezinárodní festival outdoorových filmů. Několikrát do roka se zde konají besedy a komentované promítání, např. cestopisných filmů a dokumentů, 3D promítání, přímé přenosy koncertů a oper.

Multikino Cinestar s kapacitou 982 míst sídlí v OLOMOUC CITY a nabízí filmy různých žánrů v 7 bezbariérových, klimatizovaných sálech.

Nejnovějším a zároveň nejmodernějším kinem je **Premiere Cinemas Olomouc**. Šestisálové multikino s kapacitou 952 míst se nachází v obchodním centru Galerie Šantovka v Olomouci. Patří mezi nejmodernější multikina na Moravě.

Galerie

Město Olomouc je také místem pro milovníky umění. Řada uměleckých sbírek je uchovávána v místních muzeích. **Působí zde také více než 20 místních galerií**. Jedná se o galerie jak čistě výstavní, tak i prodejní. V Olomouci je navíc několik profesionálních spolků, které sdružují umělce a pořádají rozmanité výstavy.

Mezi veřejné galerie patří Galerie Café Amadeus (vznikla v roce 2009 s cílem podchyvat trendy v současné fotografii), **Galerie Divadla hudby** (umístěna v budově Muzea umění Olomouc) a **Umělecké centrum UP** (využívající barokní budovu bývalého jezuitského konviktu z 16. století a tvořící základnu výuky dějin umění, filmové a divadelní vědy, televizních studií, hudební výchovy, muzikologie a výtvarné výchovy).

Mezi spolkové galerie patří G-galerie, Galerie Caesar a Galerie Patro, které se zaměřují na prezentaci tvorbu umělců působících v Olomouci a regionu Střední Moravy.

Dále v Olomouci působí **řada soukromých galerií**, např. Ateliér Kateřiny Dostálové, Galerie Anděl, Galerie Hesperia, Galerie Jana, Galerie Kopeček, Galerie Labyrint, Galerie Mona Lisa, Galerie Primavesi, Galerie Rubikon, Galerie Skácelík, Galerie U Mloka, Galerie Viera, Studio Zlamal nebo U Zlaté štiky.

Knihovny

Olomouc patří k nejvýznamnějším centrům vzdělanosti. Nachází se zde velké množství knihoven jak veřejných, tak specializovaných.

Knihovna města Olomouce je příspěvkovou organizací města. Kromě hlavní budovy

je tvořena 6 městskými pobočkami a 9 knihovnami v městských částech. Knihovna poskytuje knihovnické, bibliografické a informační služby obyvatelům města Olomouce a okolí.

Funguje zde také internetové centrum, které nabízí bezplatný internet i školení pro olomouckou veřejnost se zřetelem na minoritní skupiny obyvatel (senioři, nezaměstnaní, matky po mateřské dovolené). Knihovna mimo svoji hlavní činnost připravuje i řadu vzdělávacích, kulturních a zábavných akcí pro děti a dospělé (např. Noc s Andersenem, literární soutěž PRVOTINY, Den otevřených dveří).

Knihovna sama vytváří internetově přístupnou elektronickou databázi osobností střední Moravy, z níž čerpá každoročně vydávané tištěné kalendárium Osobnosti střední Moravy.

Knihovna města Olomouce byla od 1. 1. 2003 pověřena výkonem regionálních funkcí pro knihovny bývalého okresu Olomouc, která spočívá zejména v poradenské a konzultační činnosti, vedení statistiky, organizaci vzdělávání knihovníků, seminářů a porad, tvorbě výměnných fondů nebo pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů.

Významná je i Vědecká knihovna v Olomouci, příspěvková organizace Olomouckého kraje, která má ve svých fondech více než 2 mil. nejruznějších dokumentů českých i zahraničních. Vědecká knihovna má jedny z největších a nejvzácnějších historických fondů v ČR (1 455 rukopisů, z nich 401 středověkých, téměř 2 tis. prvotisků a přes 65 tis. starých tisků). Zároveň knihovna plní v Olomouckém kraji funkci knihovny krajské a zajišťuje v kraji i výkon regionálních funkcí. Vědecká knihovna zajišťuje výkon metodické, konzultační i poradenské činnosti, organizaci vzdělávání pro knihovníky v kraji, statistickou a analytickou činnost a s tím související administrativu.

V Olomouci se dále nachází přibližně 50 specializovaných knihoven. Jedná se převážně o knihovny při základních a středních školách zřizovaných městem Olomouc nebo Olomouckým krajem. Významné jsou i profesionální knihovny při Univerzitě Palackého v Olomouci. Najdeme zde i několik církevních knihoven či knihoven soukromých.

Tab. č. 129: Seznam specializovaných knihoven v Olomouci

Název knihovny	Zřizovatel	Zařazení
Arcibiskupská knihovna v Olomouci	církev	profesionální knihovna
Arcibiskupský kněžský seminář	církev	neprofesionální knihovna
Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc	církev	neprofesionální knihovna
Církevní gymnázium Německého řádu, spol. s.r.o.	soukromá osoba	neprofesionální knihovna
Česká provincie Řádu bratří kazatelů	církev	neprofesionální knihovna
Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc, p. o.	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Fakultní základní škola dr. Milady Horákové a Mateřská škola	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Fakultní základní škola Olomouc	Město Olomouc	neprofesionální knihovna

Název knihovny	Zřizovatel	Zařazení
Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
FARMAK, a.s.	FARMAK, a.s.	neprofesionální knihovna
Gymnázium Čajkovského, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Gymnázium Olomouc-Hejčín, Tomkova	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Knihovna Centra Judaistických studií Kurta a Ursuly Schubrtových	UPOI	neprofesionální knihovna
Knihovna Domu armády Olomouc, Vojenský útvar 3739 Olomouc	Ministerstvo obrany ČR	profesionální knihovna
Knihovna Lékařské fakulty UP	UPOI	profesionální knihovna
Knihovna Univerzity Palackého	UPOI	profesionální knihovna
Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci	Ministerstvo zdravotnictví ČR	neprofesionální knihovna
Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.	soukromá osoba	neprofesionální knihovna
Muzeum umění Olomouc, státní příspěvková organizace	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Obchodní akademie tř. Spojenců, Olomouc	Olomoucký kraj	profesionální knihovna
Rakouská knihovna při Katedře germanistiky UP Olomouc	UPOI	neprofesionální knihovna
Slovanské gymnázium Třída Jiřího z Poděbrad, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Základní škola Olomouc, Heyrovského	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola Komenium Olomouc, příspěvková organizace	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola Čajkovského Olomouc, příspěvková organizace	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici Olomouc	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, příspěvková organizace	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, p. o. Řezníčkova	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Nemilany, p. o.	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Holice	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Olomouc	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola logopedická Olomouc-Nová Ulice	Městský úřad Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola logopedická Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Základní škola a Mateřská škola Gorkého Olomouc, p. o.	Město Olomouc	neprofesionální knihovna
Základní knihovna Vojenského útvaru 9519 Olomouc	Ministerstvo obrany ČR	neprofesionální knihovna
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna

Název knihovny	Zřizovatel	Zařazení
Vlastivědné muzeum v Olomouci, příspěvková organizace	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední škola zemědělská Olomouc - pracoviště Hradisko	Olomoucký kraj	profesionální knihovna
Střední škola technická a obchodní Kosinova, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední škola logistiky a chemie U Hradiska, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední škola Kříčkova, Svatý Kopeček	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední škola a základní škola prof. Z. Matějčka, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední průmyslová škola strojnická, tř. 17. Listopadu, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední odborné učiliště zemědělské Olomouc - pracoviště Gorazdo	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední odborné učiliště obchodu a služeb Štursova, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Střední odborné učiliště farmaceutické Na Vlčinci, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
STAVOPROJEKT Olomouc, a.s.	STAVOPROJEKT Olomouc, a.s.	neprofesionální knihovna
Speciální základní škola při Fakultní nemocnici I.P.Pavlova, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Slovanské gymnázium, třída Jiřího z Poděbrad, Olomouc	Olomoucký kraj	neprofesionální knihovna
Rakouská knihovna při Katedře germanistiky UP Olomouc	UPOI	neprofesionální knihovna

Zdroj: <http://www.vkol.cz/cs/regionalni-funkce/specializovane-knihovny/okres-olomouc>

Město Olomouc je městem kultury, ale dlouhodobě postrádá prostory kvalitní víceúčelové haly. Na tuto skutečnost poukazují autoři Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020, podle kterých ve městě nejsou prakticky žádné prostory, jež by odpovídaly současné poptávce návštěvníků, jako je např. Kulturní centrum Zlín od architektky Evy Jiříčné. To samozřejmě zásadně limituje pořádání jakýkoliv zajímavých akcí a snižuje to kulturní, ale např. i kongresovou konkurenceschopnost města.

Kulturní a společenské akce

Olomouc svým občanům i návštěvníkům dlouhodobě nabízí tradiční a zaběhnuté aktivity, jako jsou např. Academia film Olomouc (festival dokumentárních filmů AFO pořádán od roku 1966, od r. 1992 s mezinárodní účastí), Beerfest Olomouc (největší český pivní festival s hudebním programem, od roku 2002), Divadelní Flora Olomouc (jeden z nejvýznamnějších českých divadelních festivalů, od r. 1997), Ekologické dny Olomouc (akce pro širokou veřejnost propagující ochranu přírody s bohatým doprovodným programem, od r. 1992), Festival Baroko (festival barokní hudby, od r. 1998), Festival Jeden svět (festival

dokumentárních filmů, který organizuje Člověk v tísní), Svátky města Olomouce propojené se Svátky Písní Olomouc (mezinárodní festival pěveckých sborů, od r. 1972), Přehlídka animovaného filmu (festival animovaného filmu a pohyblivých obrazů PAF založený r. 2000), Dny evropského kulturního dědictví, Podzimní festival duchovní hudby, Mezinárodní varhanní festival a další.

Od roku 2007 je realizována celá řada nových či moderněji pojatých pravidelných akcí, které si vysloužily mimořádný divácký ohlas a mají velký potenciál a ambice do města přitáhnout nové diváky a také nové turistické návštěvníky. Mezi nejvýznamnější lze zařadit:

- VZÁŘÍ – mezinárodní festival světla a videomappingu, od r. 2011.
- Festival Colores Flamencos – mezinárodní festival flamenca a španělské kultury, od r. 2008.
- Olomoucké barokní slavnosti – festival v podobě letních večerů s barokní operou v historických kulisách starobylé Olomouce, od r. 2013.
- Open air vystoupení na Horním náměstí v Olomouci.
- Olomoucké divadelní prázdniny.
- Celostátní akce jako je Noc kostelů či Muzejní noc.
- Adventní Olomouc – již zavedená značka od roku 2009 v novém kabátě; vánoční trhy s programem s populárními skupinami všech žánrů, divadlem pro malé i velké, adventními zvyky, dobovými atrakcemi, venkovním kluzištěm a dalšími atrakcemi. Od roku 2015 bezprostředně navazující na svatomartinské oslavy a trhy.

Přestože nabídka kulturních, společenských a sportovních akcí je v Olomouci opravdu rozmanitá, chybí zde jedna jediná akce s ambicí přitáhnout do města desítky až stovky tisíc návštěvníků. Autoři Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020 za další problémy v oblasti events považují nekoordinovaný kalendář akcí (mezi olomouckými institucemi) s dostatečným (alespoň ročním) předstihem či absencí provázanosti atraktivní nabídky institucí s tematickými produkty města.

4.4.6.2 Sportovní infrastruktura a aktivity

Díky bohaté nabídce sportovišť a sportovních zařízení stejně jako dlouhodobé podpoře sportu a sportovních aktivit získalo město Olomouc titul Evropské město sportu 2017. Informace o sportovní infrastruktuře, aktivitách i subjektech jsou detailně popsány v publikaci Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017, ze které primárně vychází následující analýza.

Olomouc patří k významným sportovním centrům. Mezi nejvýznamnější sportovní infrastrukturu ve městě lze zařadit fotbalový stadion, zimní stadion, plavecký stadion, sportovní halu a tenisové kurty. V červnu 2009 byl otevřen nový aquapark (bližší informace viz. kapitola 5.3.5 Cestovní ruch). Nový sportovní komplex Centrum sportu a zdraví vznikl v roce 2010 v prostorách bývalého spartakiádního stadionu. V roce 2016 bylo otevřeno nové workoutové hřiště v Čechových sadech a v městské části Nedvězí.

Tab. č. 130: Sportovní infrastruktura ve městě Olomouci v roce 2016

Sportovní infrastruktura podle typu účelu a stavu	Počet	Název
Krytá sportovní zařízení využívaná k tréninkovým účelům a organizování mezinárodních akcí	4	Hala SK UP Olomouc (Sportovní klub Univerzity Palackého) Čajkaréna Sportovní hala DHK Zora Olomouc (Dámský házenkářský klub) Zimní stadion Olomouc
Kryté sportovní haly	4	Tréninková hala SK Sigma Olomouc Sportovní hala FTK Olomouc Sportovní hala Na Šibeničnicku Sezónní tenisová hala TJ Milo Olomouc
Ostatní haly	4	Sportovní hala Omega centrum zdraví Bowland Bowling Center Best Sportcentrum Badmintonová hala
Otevřená sportovní zařízení využívaná k tréninkovým účelům a organizování mezinárodních akcí	4	Andrův stadion Atletický stadion Fifth Base Stadium Equine Sport Centre
Otevřená sportovní zařízení	7	Bike park Letiště Olomouc Areál TJ Lodní sporty Fotbalový stadion 1. HFK Olomouc Lazecká střelnice Kučelna Olomouc Golf Club Olomouc
Sportovní zařízení pro rekreační sport	4	Lanové centrum Proud Flash Wall Centrum semafor Hejčinské louky
Kryté bazény pro veřejnost	2	Plavecký stadion Olomouc Aquapark
Sportovní areály při školách a tělocvičny	46	sportovní areály při ZŠ (12) tělocvičny při ŽS (27) tělocvičny při SŠ (7)
Fitness centra	30	

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017. V blízkosti města se nachází Ski areál Hlubočky, Ski areál Hrubá Voda a bobová dráha.

Stav infrastruktury je dostatečný a v dobrém stavu. Město Olomouc bylo v posledních letech aktivní v investování do rekonstrukcí, oprav, výstavby sportovních zařízení a nemá potřebu přípravy větších investic v této oblasti. Výjimku tvoří Andrův stadion a zimní stadion. Již delší dobu jsou diskutovány investice do těchto dvou sportovních zařízení, které mají strategický rozměr. Dále jsou v závislosti na rozpočtu města plánovány spíše investičně menší akce. Jedná se např. o tyto akce: rekonstrukce tobogánové věže na plaveckém stadionu (3 mil. Kč), rekonstrukce sportovního areálu Demlova (10 mil. Kč), oprava střechy zimního stadionu (30 mil. Kč), výstavba fitness hřiště v Parku Malého prince (500 tis. Kč) a výstavba cyklostezek v délce 5,58 km (33,5 mil. Kč).

Tab. č. 131: Průměrné investice města Olomouce do sportovních zařízení v letech 2014–2016, investice v Kč

	Investice v Kč		
	2014	2015	2016
Průměrné investice do sportovních zařízení (v Kč)	46 500 000	18 866 500	15 635 000

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017

Výdaje statutárního města Olomouce na provoz a údržbu sportovních zařízení činí ročně téměř 84 mil. Kč. Více než polovinu tvoří výdaje na provoz Aquaparku, které se za poslední 3 roky stabilně držely na 43 mil. Kč ročně. Druhou významnou položkou jsou výdaje na údržbu a provoz plaveckého stadionu, které ale v posledních 3 letech klesly z 20 mil. Kč v roce 2014 na 19,5 mil. Kč v roce 2016. Významnou položkou jsou i výdaje na údržbu a provoz zimního stadionu, které také v roce 2016 mírně poklesly a činily 13,8 mil. Kč.

Tab. č. 132: Výdaje města Olomouc na provoz a údržbu sportovních zařízení v letech 2014–2016

Sportovní zařízení	Výdaje na údržbu v Kč		
	2014	2015	2016
Aquapark	43 000 000	43 000 000	43 000 000
plavecký stadion	20 039 000	19 985 000	19 552 000
zimní stadion	14 000 000	14 000 000	13 800 000
hřiště a sportoviště (údržba a provoz)	4 900 000	4 300 000	4 400 000
zpřístupnění školních sportovních areálů veřejnosti	2 300 000	2 400 000	2 800 000
náklady na rekonstrukci hřišť	1 000 000	1 500 000	1 400 000
celkem	85 239 000	85 185 000	84 952 000

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017

Ve správě statutárního města Olomouc bylo v roce 2016 celkem 123 hřišť a sportovišť, z toho 85 dětských a 38 smíšených hřišť. K významným rekonstrukcím došlo v letech 2009–2013, kdy bylo rekonstruováno 8 hřišť ročně a roční výdaje dosahovaly 3 mil. Kč. Od roku 2014 je investováno do rekonstrukcí hřišť méně. Na údržbu hřišť město ročně věnuje cca 3,9 mil. Kč a opraví v průměru 30 hřišť.

Tab. č. 133: Výdaje města Olomouc na provoz a údržbu hřišť v letech 2010–2016

	2010	2012	2014	2016
Náklady na rekonstrukce hřišť (investice v Kč)	3 000 000	3 000 000	1 000 000	1 400 000
Náklady na údržbu hřišť (údržba v Kč)	3 300 000	4 500 000	4 900 000	4 400 000
Mzdové náklady na úvazek správce hřiště	2 200 000	2 100 000	2 300 000	2 800 000
Počet rekonstruovaných hřišť ročně	8	8	2	2
Počet opravovaných hřišť ročně	18	28	55	30

Zdroj: Statutární město Olomouc

Celkové výdaje města Olomouc do oblasti sportu činily v letech 2014–2016 přibližně 6,2 až 8 % z celkového rozpočtu. Město v roce 2016 do oblasti sportu investovalo cca 133 mil. Kč. Nejvýznamnějšími položkami jsou investice do provozu a údržby sportovních zařízení, zejména Aquaparku. Významnou část finančních prostředků rozdělilo město v roce 2016 prostřednictvím programových dotací. V roce 2016 se jednalo o více než 21 mil. Kč, což byla více než dvojnásobná částka oproti předchozím dvěma letům. Naopak o více než polovinu poklesly v roce 2016 výdaje na přímou podporu sportu. Tato skutečnost je dána pravděpodobně změnou v systému rozdělování dotací a zvýšením podílu rozpočtu programových dotací na úkor přidělování podpory sportu přímo.

Tab. č. 134: Výdaje města Olomouc na sport v letech 2014–2016

Rozpočet města	Výdaje na sport v Kč		
	2014	2015	2016
Aquapark (údržba a provoz)	43 000 000	43 000 000	43 000 000
Plavecký stadion (údržba a provoz)	20 039 000	19 985 000	19 552 000
Zimní stadion (údržba a provoz)	14 000 000	14 000 000	13 800 000
Hřiště a sportoviště (údržba a provoz)	4 900 000	4 300 000	4 400 000
Zpřístupnění školních sportovních areálů veřejnosti	2 300 000	2 400 000	2 800 000
Programové dotace - podpora sportovních organizací, mládeže a sportovních akcí	8 000 000	7 200 000	21 250 000
Provozní výdaje odd. sportu (podpora sportu přímo z rozpočtu)	29 181 206	29 978 966	12 201 335
Příprava a realizace ME U21 ve fotbale	5 000 000	4 700 000	0
Výstavba cyklostezek	36 000 000	11 400 000	11 700 000
Investice v oblasti sportu	5 500 000	2 766 500	3 935 000
Celkem výdaje na sport Kč	167 920 206	139 730 466	132 638 335
Celkový rozpočet města Olomouce	2 106 462 492	2 245 130 280	2 031 532 000
Procentuální vyjádření v %	7,97	6,22	6,53

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017, Statutární město Olomouc

Poznámka: Hodnoty u údržby a provozu hřišť byly aktualizovány na základě informací ze strany Statutárního města Olomouce.

Většina sportovních organizací působících ve městě Olomouci sdružuje své členy v neziskových občanských sdruženích (97 %). Akciové společnosti v oblasti sportu v Olomouci tvoří 1,5 % stejně jako společnosti s ručením omezeným. V Olomouci působí 272 sportovních asociací a sportovních klubů, které soutěží v nejvyšších divizích, šampionátech a národních turnajích. Těmito organizacemi je pokryto 76 sportovních disciplín. Nejvíce asociací a sportovních klubů funguje v Olomouci v oblasti všestranného cvičení (25), dále ve fotbale (15), cyklistice a MTB (12) a turistice (12). Deset asociací či klubů sdružuje zdravotně postižené sportovce. Na počet klubů jsou silně také zastoupeny taneční sporty, stolní tenis, malá kopaná a volejbal, v každé z těchto oblastí působí v Olomouci 7 asociací nebo sportovních klubů.

Tab. č. 135: Počet sportovních asociací a sportovních klubů, které soutěží v nejvyšších divizích, šampionátech a národních turnajích v Olomouci v roce 2016

Sportovní disciplína	Počet	Sportovní disciplína	Počet	Sportovní disciplína	Počet	Sportovní disciplína	Počet
Aikido	2	Gymnastika	3	Malá kopaná	7	Stolní tenis	7
Alpské lyžování	5	Házená	5	Minigolf	2	Sřeectví	2
Atletika	6	Hokej	4	Motosport	2	Šachy	3
Badminton	5	Hokejbal	3	Muay-Thai	2	Šerm	2
Baseball	1	Horolezectví, sportovní lezení	3	Nohejbal	2	Taekwondo	2
Basketbal	6	Jachting	1	Orientační běh	5	Taiči	3
Biatlon	1	Jezdectví a dostihový sport	6	Paintball	1	Taneční sport	7
Biketrial	2	Judo	3	Paragliding	1	Teamgym	3
Billiard	1	Kanoistika	4	Parašutismus	1	Tenis	6
Bowling	3	Karate	2	Pilates	3	Triatlon	5
Box	2	Kendo	1	Plavání	2	Turistika	12
Cyklistika, MTB	12	Kick box	2	Potápění	2	Veslování	1
Dálkové a zimní plavání	1	Kolečkové brusle	5	Pozemní hokej	1	Vodní pólo	2
Extrémní sporty	1	Kolová	1	Rafting	1	Volejbal	7
Florbal	4	Korfbal	1	Ragby	1	Všestranná cvičení	25
Fotbal	15	Krasobruslení	1	Sebeobrana	5	Wu-Shu	2
Freestyle cycling	2	Kuželky	2	Skoky na trampolíně	2	Zápas	1
Futsal	1	Kung Fu	1	Softball	2	Zdravotně postižení sportovci	10
Golf	3	Lukostřelba	1	Squash	3	Ostatní	5

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017

V Olomouci je zaregistrováno v různých sportovních asociacích a svazech bezmála 23 tis. sportovců různých věkových kategorií.

Statutární město Olomouc se aktivně spolupodílí organizačně i finančně na řadě sportovních událostí. V roce 2016 jich bylo 41, nejvíce podpořených sportovních akcí bylo v atletice a cyklistice.

Tab. č. 136: Počet veřejných sportovních událostí spolupořádaných statutárním městem Olomouc v roce 2016

Sportovní disciplína	Počet akcí	Sportovní disciplína	Počet akcí	Sportovní disciplína	Počet akcí	Sportovní disciplína	Počet akcí
Atletika	8	Freestyle bruslení	1	Kickbox	1	Sportovní střelba	1
Basketbal	1	Gymnastika	1	Krasobruslení	2	Šachy	1
Bowling	1	Házená	1	Minigolf	1	Taekwondo	1
Cyklistika	6	In line	2	Orientační běh	1	Tenis	1
Fotbal	2	Judo	1	Plavání	2	Volejbal	1
Freestyle	2	Kanoistika	1	Stolní tenis	2		

Zdroj: Statutární město Olomouc (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017

Mezi tradiční mezinárodní akce v Olomouci patří Memoriál Pavla Romana (mezinárodní krasobruslařský závod v tancích na ledě pro všechny věkové kategorie závodníků, první ročník 1968), Hanácká laťka (skokanská exhibice na konci letní sezóny pořádaná na Horním náměstí, první ročník 2006), ITS Cup (ženský tenisový turnaj okruhu ITF (International Tennis Federation, od roku 2009) a Olomoucký půlmaratón (od roku 2010, oceněný zlatou známkou kvality IAAF). V roce 2015 se v Olomouci konalo Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let, které bylo pořádané společně s Prahou a Uherským Hradištěm.

V oblasti podpory zdraví a integrace všech sociálních skupin prostřednictvím sportu město spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci, Fakultou tělesné kultury, kde funguje studium Aplikovaných pohybových aktivit. Fakulta je předním vědeckým pracovištěm v České republice, které se zaměřuje na pohyb člověka a zdravý životní styl. Moderní zázemí pro výzkum a přenos jeho výsledků do praktické roviny podpory pohybové aktivity fakulta získala vybudováním Aplikačního centra BALUO, které zahájilo činnost v roce 2016. Jedná se o vědeckotechnický park zaměřený na výzkum, technologie, inovační podnikání a odborné vzdělávání v oblasti pohybové aktivity, prevence civilizačních nemocí a podpory zdravého životního stylu. Zároveň fakulta připravuje učitele tělesné výchovy, trenéry a rekreology. Ve spolupráci s městem fakulta řeší i mezinárodní výzkumné projekty IPEN. Studenti sídlící ve městě pak vytváří významné centrum kolektivních i individuálních sportů.

4.4.6.3 Shrnutí

Kulturní zařízení a aktivity

- Olomouc vydatně obohacuje vzdělanost a kulturní a umělecké dění na celé Moravě. Je sídlem Moravského divadla, Moravské filharmonie, Divadla hudby, mnoha pěveckých souborů, komorních hudebních těles a celé řady menších galerií.
- Samotné město Olomouc je zřizovatelem Moravské filharmonie Olomouc, Moravského divadla Olomouc a Knihovny města Olomouce.
- V Olomouci funguje 9 divadel, 3 kina (z toho 2 multikina) a přibližně 20 galerií

(veřejných, soukromých i spolkových).

- Olomouc patří k nejvýznamnějším centrům vzdělanosti. Působí zde celá řada knihoven veřejných (Vědecká knihovna v Olomouci) i přibližně 50 specializovaných knihoven.
- Město Olomouc dlouhodobě postrádá prostory kvalitní víceúčelové haly – koncertní sál.
- Olomouc svým občanům i návštěvníkům dlouhodobě nabízí tradiční a zaběhnuté aktivity, jako jsou např. Academia film Olomouc, Beerfest Olomouc, Divadelní Flora Olomouc, Svátky města Olomouce propojené se Svátky Písni Olomouc.
- Od roku 2007 je realizována celá řada nových či moderněji pojatých pravidelných akcí, které si vysloužily mimořádný divácký ohlas a mají velký potenciál (VZÁŘÍ, Olomoucké barokní slavnosti, Adventní Olomouc apod.).
- Chybí však významná akce s ambicí přitáhnout do města desítky až stovky tisíc návštěvníků.
- Problematický je také nekoordinovaný kalendář akcí (mezi olomouckými institucemi) či absence provázanosti atraktivní nabídky institucí s tematickými produkty města (Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020).

Sportovní infrastruktura a aktivity

- Olomouc patří k významným sportovním centrům a stalo se Evropským městem sportu 2017.
- Do nejvýznamnější sportovní infrastruktury ve městě lze zařadit fotbalový stadion, zimní stadion, plavecký stadion, sportovní halu a tenisové kurty. V červnu 2009 byl otevřen aquapark.
- Stav infrastruktury je dostatečný a v dobrém stavu. Město Olomouc bylo v posledních letech aktivní v investování do rekonstrukcí, oprav, výstavby sportovních zařízení a nemá potřebu přípravy větších investic v této oblasti. V následujících letech jsou plánovány v závislosti na rozpočtu města spíše investičně menší akce. Výjimku tvoří sportovní zařízení Andrův stadion a zimní stadion, u nichž jsou dlouhodobě diskutovány investice, které mají strategický rozměr.
- Město vlastní sportoviště a plochy vhodné k pohybovým aktivitám, nicméně náročná je jejich údržba, financování a rozvoj klasických i nových sportovních aktivit odpovídajícím moderním trendům i požadavkům občanů.
- V Olomouci působí 272 sportovních asociací a sportovních klubů, které soutěží v nejvyšších divizích, šampionátech a národních turnajích spadajících do 76 sportovních disciplín. Největší zastoupení mají kluby v oblasti všestranného cvičení, ve fotbale, cyklistice a MTB a turistice.
- V různých sportovních asociacích a svazech je zaregistrováno bezmála 23 tis. sportovců různých věkových kategorií.
- Statutární město Olomouc se aktivně spolupodílí organizačně i finančně na řadě sportovních událostí (41 v roce 2016). Nejvíce podpořených sportovních akcí bylo v atletice a cyklistice.

- Mezi tradiční mezinárodní akce v Olomouci patří Memoriál Pavla Romana, Hanácká laťka, ITS Cup (ženský tenisový turnaj okruhu ITF) a Olomoucký půlmaratón.
- V oblasti podpory zdraví a integrace všech sociálních skupin prostřednictvím sportu město spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci, Fakultou tělesné kultury. Fakulta je předním vědeckým pracovištěm v České republice, které se zaměřuje na pohyb člověka a zdravý životní styl. V roce 2016 zahájila činnost unikátního vědeckotechnologického parku „Aplikační centrum BALUO“.
- Životní prostředí a podmínky pro trávení volného času ve městě dotváří existence zelených ploch ve městě. Olomoucké parky o rozloze 47 ha obklopují jako prstenec historické jádro.

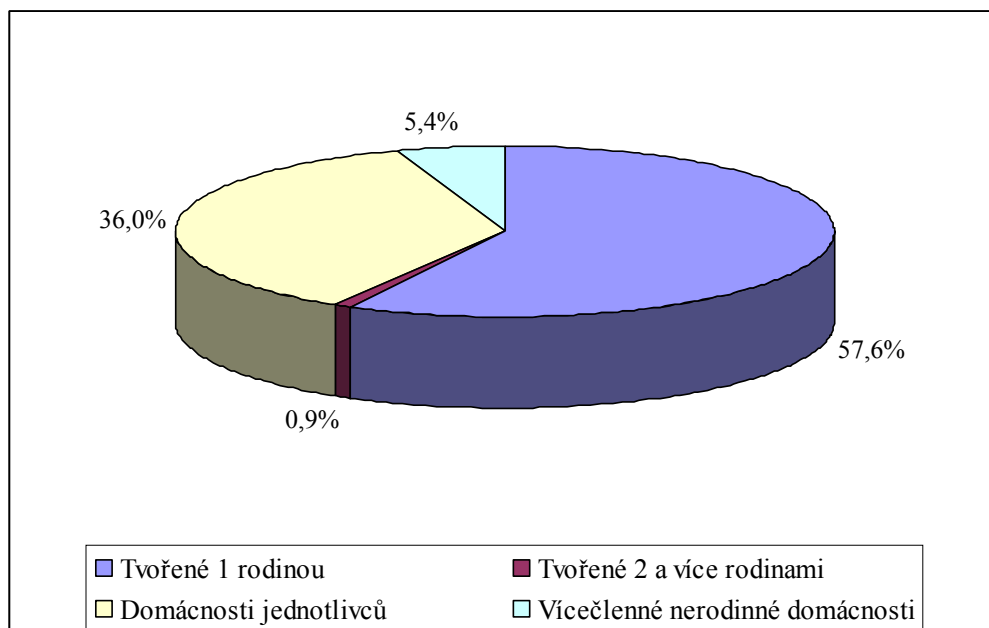
4.4.7 Rodinná politika města

Informace o rodinné politice města vycházejí z Koncepce rozvoje rodinné politiky statutárního města Olomouce na období 2016–2018 (zpracovali zaměstnanci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce) a Studie rodin v Olomouci (SocioFactor, s.r.o., 2015), která byla zpracována jako podkladová analýza k dříve zmíněné Koncepci.

Rodinná politika představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny. Jedná se o politiku průřezovou, která zasahuje do různých oblastí života, jako jsou např. školství, zdravotnictví, infrastruktura, bydlení, trh práce a další. Vzhledem k tomu, že v těchto dílčích oblastech je problematika dotýkající se rodinné politiky již podrobně analyzována, zde ji znovu uvádět nebudeme.

Ve městě Olomouci bylo v roce 2011 zaznamenáno celkem 45 410 hospodařících domácností, přičemž 26 601 (58,6 %) jich je tvořeno rodinami (z toho domácností tvořených jednou rodinou je 26 171, tj. 98,4 %), 16 355 (36,0 %) domácnostmi jednotlivců a 2 454 (5,4 %) vícečlennými nerodinnými domácnostmi.

Obr. č. 25: Hospodařící domácnosti podle typu na území města Olomouce

Zdroj: Český statistický úřad

Z celkového počtu 26 171 hospodařících domácností tvořených 1 rodinou jich je 20 014 (tj. 76,5 %) úplných rodin, méně než jednu čtvrtinu (přesně 23,5 %) představují rodiny neúplné. Ve více než polovině hospodařících domácností tvořených 1 rodinou (55,8 %) nežije závislé dítě. V ostatních domácnostech tvořených 1 rodinou je členem alespoň jedno dítě, přičemž právě jedno nalezneme v 6 554 domácnostech (25,0 %), dvě v 4 397 (16,8 %), tři a více dětí v 626 domácnostech (2,4 %).

Tab. č. 137: Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou na území města Olomouce v r. 2011

		Bez závislých dětí	Se závislými dětmi			Celkem
			Jedním	Dvěma	3 a více	
Domácnosti s jednou rodinou	Úplné	11 934	4 104	3 471	505	20 014
	Neúplné	2 660	2 450	926	121	6 157
	Celkem	14 594	6 554	4 397	626	26 171

Zdroj: Český statistický úřad

Domácností, které tvoří dvě a více rodin, nalezneme ve městě Olomouc 430. Více než polovinu z nich (55,3 %) představují domácnosti tvořené jednou úplnou a jednou neúplnou rodinou, o málo více než třetinu (34,0 %) domácnosti složené z dvou úplných rodin a jednu desetinu (10,2 %) domácnosti, které tvoří dvě neúplné rodiny. Domácnosti tvořené třemi a více rodinami se podílejí na celkovém počtu hospodařících domácností tvořených dvěma a více rodinami 0,5 %.

Ve městě Olomouci je rodinná politika (RP) jako ucelený soubor opatření realizována

od roku 2014. Za tuto relativně krátkou dobu se podařilo uskutečnit a nastartovat mnohé změny přispívající k naplňování cílů RP stanovených v koncepčních dokumentech. Došlo k výrazné systematizaci a plánování v prorodinných opatřeních, do kterých se zapojilo množství subjektů. Kvalitní rodinnou politiku města ilustruje i fakt, že v roce 2015 statutární město Olomouc získalo první místo v soutěži „Obec přátelská rodině“, kterou uděluje MPSV ČR. Společně s vítězným titulem obdrželo město také finanční odměnu (neinvestiční dotaci) ve výši 2 mil. Kč, která byla vložena do dalšího rozvoje rodinné politiky (mj. došlo ke zlepšení materiálního a technického vybavení rodinných a mateřských center v Olomouci, ke zvýšení počtu míst s přebalovacím koutem, byla uskutečněna řada akcí pro rodiny s dětmi, vytvořena nová prohlídková trasa pro rodiny s dětmi včetně herní aplikace pro systém Android, apod.).

Statutární město Olomouc se v rámci rodinné politiky zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- komunikace s rodinami,
- služby pro rodiny,
- slučitelnost rodinného života a zaměstnání,
- městský prostor přátelský rodinám,
- přímá podpora rodin,
- institucionální udržitelnost rodinné politiky.

V rámci těchto oblastí se zaměřuje především na:

- komunikaci s rodinami i se širokou veřejností, a to zejména prostřednictvím webových stránek věnovaných rodinné politice v Olomouci (www.prorodinu.olomouc.eu): prezentace volnočasových a školských zařízení, volnočasových aktivit, akcí a jiných programů pro rodiny s dětmi, poradenské služby a další,
- podporu mateřských a rodinných center, a to jak přímou finanční podporou, tak těmto centrům umožňuje činnost v nemovitostech ve vlastnictví města za sníženou úhradu (na základě smlouvy o pronájmu), nebo jim nabízí zdarma prostory stávajících Klubů pro seniory za účelem organizace akcí pro rodiny s dětmi,
- realizaci a podporu jednorázových či pravidelných akcí pořádaných pro rodiny včetně aktivit na podporu mezigeneračního soužití: dny pro rodiny v Olomouci, konference k rodinné politice (od r. 2014), dětský den, Táta fest, workshopy, kulaté stoly, dny otevřených dveří atd.
- podporu projektu „Bezbariérová Olomouc“ (město realizuje od roku 2011), jehož cílem je zpřístupňování veřejného života, především služeb, vzdělání, kultury, zaměstnání a sportu všem obyvatelům města i jeho návštěvníkům,
- iniciaci vzniku přebalovacích koutů v jednotlivých veřejných institucích na území města a zvyšování kvality místností pro kojící matky,
- podporu činnosti komunitních center v Olomouci (zejména komunitního centra v přízemí Domu s pečovatelskou službou SMOI na ul. Peškova 1) jako míst mezigeneračního setkávání obyvatel,
- zajištění činnosti Fondu pomoci olomouckým dětem vytvořeného za účelem podpory dětí

z nízkopříjmových rodin,

- zajištění dostatečných kapacit ve školních družinách, v mateřských školách, popř. na plánování nových cyklistických stezek, dětských hřišť, sportovišť atd.,
- podporu prorodinných aktivit prostřednictvím dotace z rozpočtu statutárního města Olomouce v oblasti sociálních aktivit.

Statutární město Olomouc je také zřizovatelem a provozovatelem 20 klubů pro seniory a 1 klubovny pro seniory. Organizačně je provoz klubů zajišťován prostřednictvím Odboru sociálních služeb, konkrétně oddělením sociální pomoci a služeb. Činnost v klubech pro seniory se zaměřujeme zejména na oblasti:

- služeb pro seniory, základní sociální aj. poradenství, pomoc s vyplněním žádostí apod.,
- kulturních, společenských, sportovních aj. akcí. Členové klubů (senioři a osoby s handicapem) pravidelně navštěvují divadelní představení, koncerty, výstavy a kina, společenské taneční odpoledne. Patří sem i aktivity v rámci pravidelných činností klubů, zejména společenská setkání, pořádání poznávacích zájezdů, besed s historiky, lékaři a jinými odborníky. V některých klubech také hrají karetní a jiné hry,
- vzdělávání, nejen ve smyslu besed, ale i přednášek či školení zaměřených na komunikaci, práci s lidmi apod.,
- prevence, týkající se bezpečnosti v domácnosti, v provozu, na ulici, patří sem také prevence zdravotních rizik apod.,
- podpory seniorů v jejich vlastních aktivitách v rámci klubové činnosti,
- komunikace se seniory a širší veřejností, a to zejména prostřednictvím webových stránek či prostřednictvím časopisu (čtvrtletníku) „Olomoucký senior“.

Snahou je také vybavení vybraných klubů internetovým připojením a PC. V současné době je evidováno přes 1200 členů klubů. Statutární město Olomouc v klubových místnostech umožňuje činnost i jiných organizací či spolků, které sdružují členy převážně seniorského věku, např. Svazu nuceně nasazených, Paměti národa apod., ale pořádají se zde i vybrané akce rodinných a mateřských center a dalších zájmových skupin, které sdružují občany města napříč věkovými kategoriemi. Město hradí provozní náklady klubů a každoročně přispívá na jejich modernizaci a vybavení. Kluby jsou rovnoměrně rozmístěny na území statutárního města Olomouce včetně jeho vzdálenějších částí. Cílem je udržet a rozvíjet bezpečný prostor nejen pro seniory, ale pro širší okruh možných uživatelů.

V rámci Studie rodin v Olomouci byla formou polostrukturovaných hloubkových rozhovorů provedena analýza potřeb rodin žijících na území města Olomouce. Přestože výsledky tohoto šetření se nedají zobecnit na celou populaci, uvádíme zde její hlavní závěry.

Rodiny vítají informace o rodinné politice. Potřebují je však získávat s dostatečným časovým předstihem, aby jim přizpůsobily svoje plány. Klíčové je v tomto směru internetové prostředí a rozvoj již fungujícího informačního portálu. Rodinná politika by měla být nadále tvořena akcemi, které zvyšují kvalitu života ve městě, to lidé vítají a oceňují. Město podle participantů disponuje dostatečnou kapacitou pro uplatňování rodinné politiky. Má spoustu

možností jak využít veřejný prostor při uplatnění fantazie a tvořivosti. Samotné rodiny vidí určitý prostor ke zlepšení v oblasti získání slev v městské hromadné dopravě, zlepšení situace rodin, které mají děti se specifickými potřebami, čtenářských dovedností dětí, zlepšení dostupnosti bydlení pro rodiny s dětmi a podpory rodinných poraden a vzdělávacích kurzů, které by mohly pomoci řešit rodinné krize. Problematickou oblastí je sladování pracovního a rodinného života – mezi zaměstnavateli ve městě není rozšířena příliš velká osvěta o možnostech uplatnění prorodinných opatření ve firmách a možnosti zkrácených úvazků, sdílených pracovních míst, firemních školek atd. Proto jsou tyto služby rodičům většinou odepřeny. Potřeby rodin se liší podle věkových skupin dětí, ale obecně jsou vždy orientovány na témata nalezení vhodného „vzdělavatele“ a adaptace dítěte na prostředí vzdělávací instituce, dále na aktivity dítěte, jejich finanční náročnost a malý prostor rodičů participovat na aktivitách.

Během zpracování Studie rodin v Olomouci bylo ve městě také zrealizováno terénní šetření, jehož cílem bylo zjistit potřeby olomouckých rodin v souvislosti s trávením jejich volného času na území města. Zde přinášíme jeho závěry.

Šetření ukázalo, že nejoblíbenějším způsobem trávení volného času rodin i jednotlivců v Olomouci je sport. Je zde však také zájem o tvořivý způsob trávení volného času, např. v rámci kreativních dílen, výtvarných kroužků, podpory amatérské divadelní činnosti či výuky hudby. Tyto aktivity by mohly být pokryty v rámci činnosti komunitních center, případně se objevit v programu komunitně pojaté školy. Občané města by rovněž ocenili oživení městského prostoru, zejména parků, a to organizovanými aktivitami nebo vybudováním lepšího zázemí pro pobyt rodin s dětmi zde (společné pouštění draků, stánek s piknikovým vybavením, zahradní kavárna, dětské hřiště v parcích kolem centra města). Maminky by ocenily dětský koutek v centru města, kde by mohly využít krátkodobé hlídací služby v době, kdy např. vyřizují své záležitosti na úradech. Rovněž by místní obyvatelé uvítali, kdyby byl podpořen vztah městských dětí k přírodě, např. vybudováním ekocentra v centru města nebo organizovanými komunitními aktivitami vztahujícími se k těmto tématům. Starší lidé a maminky s malými dětmi si naopak stěžovali na nezřízený pohyb cyklistů v často úzkých ulicích historického jádra města a ocenili by regulaci jejich pohybu v těchto místech.

4.5 Doprava a infrastruktura

V rámci analýzy byly hodnoceny jednotlivé druhy **dopravy** (silniční, železniční, městská veřejná doprava, cyklistická a pěší doprava, letecká, doprava v klidu a další druhy dopravy). Dále byla doprava hodnocena vzhledem k dostupnosti, jak krajského města jako takového, tak z hlediska dostupnosti v rámci dopravních systému na nadregionální, národní a nadnárodní úrovni. Byly využity zejména dostupné zdroje např. v rámci zpracování Strategie ITI Olomoucké aglomerace nebo připravovaného Plánu udržitelné městské mobility Olomouce (SUMP).

Základní složku vybavenosti města tvoří **technická infrastruktura**. Její rozsah

a kvalita může být určujícím potenciálem či limitem budoucího rozvoje daného města. Mezi základní prvky technické vybavenosti patří kanalizace s připojením na ČOV, vodovod, elektrifikace, plynofikace a další sítě.

4.5.1 Dopravní chování

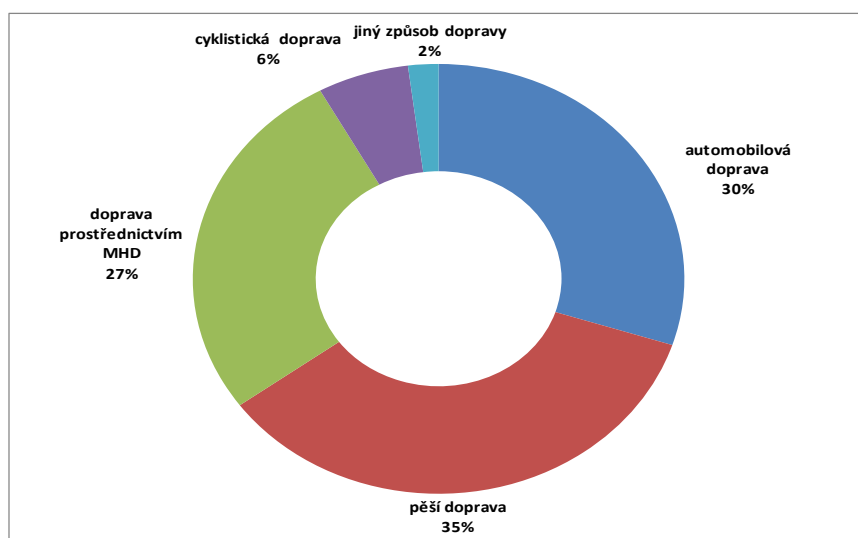
4.5.1.1 Průzkum dopravního chování

Statutární město Olomouc v současné době (březen 2017) zpracovává tzv. Plán udržitelné městské mobility (PUMMO). Jedná se o segmentový strategický dokument, který detailně analyzuje současný stav dopravy a infrastruktury a navrhne organizaci dopravního systému v horizontu let 2023, 2030 a 2050. V rámci zpracování PUMMO byl realizován průzkum dopravního chování obyvatel města s těmito závěry (viz Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (2016): Vyhodnocení průzkumu dopravního chování):

- 55% domácností je vybaveno alespoň jedním automobilem,
- 60% domácností je vybaveno alespoň jedním jízdním kolem,
- počet kilometrů ujetých za jeden rok automobilem za jednu domácnost činí v průměru 14 000 km,
- průměrný počet automobilů na jednu domácnost činí 0,68,
- průměrný počet jízdních kol na jednu domácnost činí 1,19.

Dle provedeného průzkumu je rozdělení cest podle využitého dopravního modu během pracovního dne rozděleno zhruba na třetiny mezi auto (30 %), veřejnou dopravu (27 %) a pěší chůzi (35 %). Během víkendu se toto rozložení posouvá ve prospěch auta (36 %), přičemž počet cest klesá na méně než 1/2, ale také stoupá jejich délka.

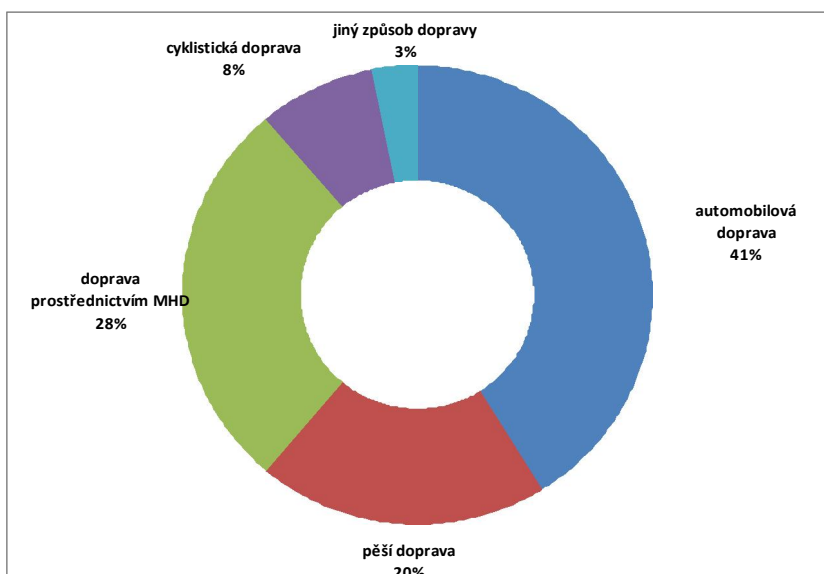
Obr. č. 26: Preference způsobu přepravy obyvatel města Olomouce v pracovní dny

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (2016): Vyhodnocení průzkumu dopravního chování

Z průzkumu dále vyplynulo, že při cestě do zaměstnání obyvatelé Olomouce nejčastěji využívají auto (41 %). Druhým nejčastěji využitým způsobem je doprava prostřednictvím MHD (28 %). Pěšky do zaměstnání chodí 1/5 obyvatel.

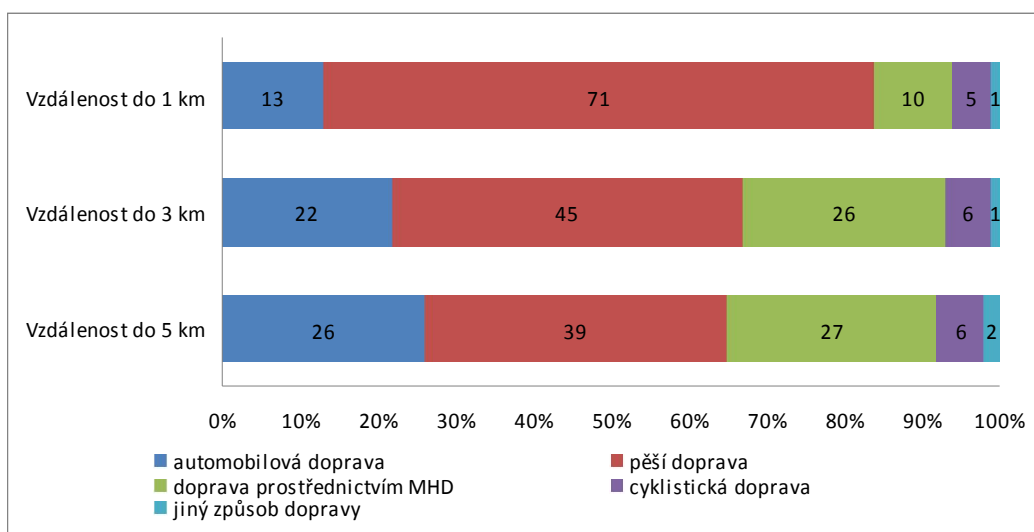
Obr. č. 27: Preference způsobu přepravy obyvatel města Olomouce do zaměstnání v pracovní dny

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (2016): Vyhodnocení průzkumu dopravního chování

Při vzdálenosti cesty do 1 km dominovala pěší doprava (71%), stejně tak pěší doprava tvořila nevyšší podíl při cestách do 3 km. S rostoucí délkou vzdáleností rostlo i využití auta a MHD, přičemž podíl cest MHD mírně převyšoval podíl cest uskutečněných autem.

Obr. č. 28: Preference způsobu dopravy podle vzdálenosti v pracovní den

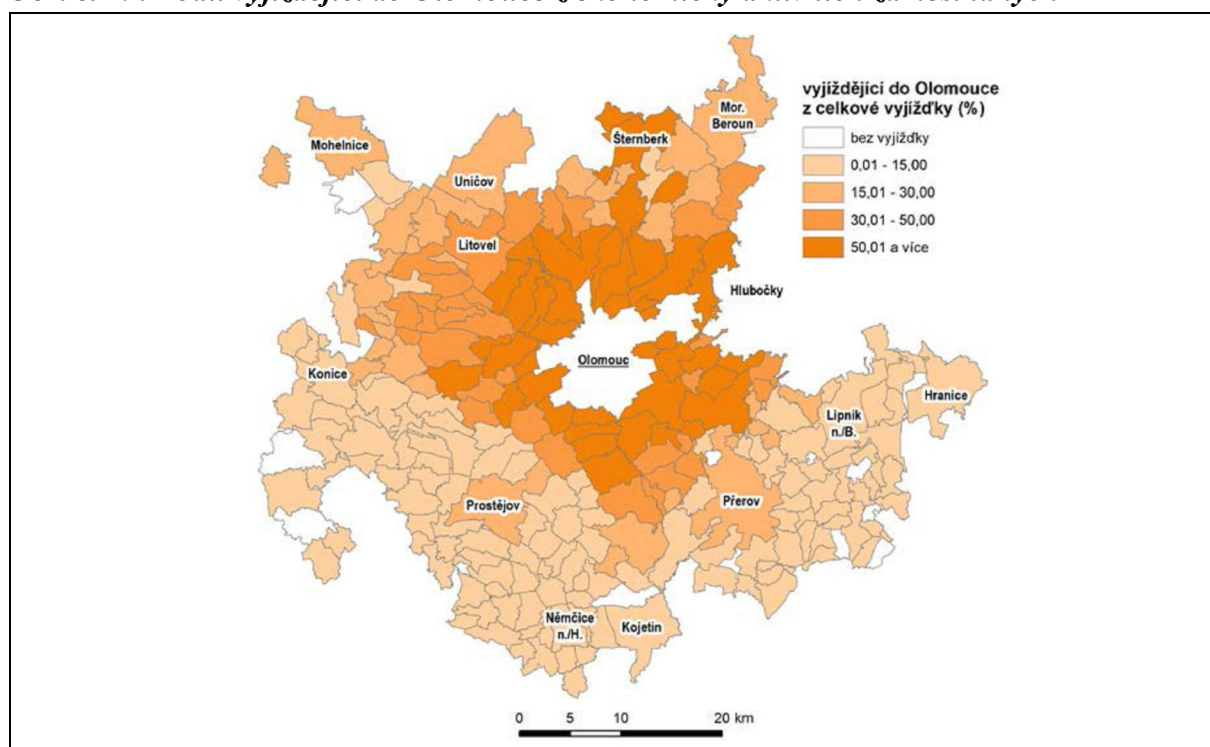
Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (2016): Vyhodnocení průzkumu dopravního chování

4.5.1.2 Dojíždka a přestupní terminály

Olomouc díky své funkci je velkým spádovým jádrem pro každodenní dojíždku do zaměstnání, škol či za službami, nákupem i zábavou. Vysoká dojíždka pak klade na jádrovou oblast nemalé nároky (dopravní zatížení, zajištění služeb apod.). Dojíždka za prací a do škol se sleduje na základě dat zjišťovaných ze SLDB.

Převážně na základě dojíždky byla vymezena Olomoucká aglomerace (viz kapitola 5.3.1). Následující obrázek znázorňuje vyjíždkový region Olomouce. Nejsilnější barvou jsou označeny obce, kde počet vyjíždějících ekonomicky aktivních obyvatel do města Olomouce byl vyšší než 50 %. V blízkém okolí se takto nachází přes 40 obcí, ze kterých každodenně vyjíždí více než polovina aktivních obyvatel do Olomouce.

Obr. č. 29: Podíl vyjíždějící do Olomouce z ekonomicky aktivních zaměstnaných

Zdroj: ČSÚ SLDB 2011, Strategie ITI Olomoucké aglomerace

Co se týká vyjíždějících obyvatel Olomouce, celkem jich dle údajů z roku 2011 vyjíždělo 7 221 (z toho do zaměstnání 5 350 a do škol 1 871). Dojíždějících do Olomouce za účelem zaměstnání bylo v roce 2011 celkem 18 650, dojíždějících do škol bylo 14 390. Vyjíždějících v rámci města Olomouce bylo téměř 18 tis. do zaměstnání a 7 tis. do škol. U statistiky vyjíždky a dojíždky v rámci vnitroměstské mobility je důležité upozornit na to, že statistika ČSÚ může být podhodnocena. Dle odhadů modelace v rámci PUMMO dojíždějících do Olomouce může být 28. tis. obyvatel, vyjíždějící v rámci města Olomouce pak 34 tis. obyvatel a vyjíždějící z Olomouce 8 tis. obyvatel.

Dle SLDB v roce 2011 nejvíce osob vyjíždělo z Olomouc do zaměstnání do Prahy (423 osob, z toho 125 denně), Prostějova (392 osob, z toho 372 denně), Přerova (317 osob, z toho 293 denně) a do Brna (305, z toho 192 denně). Silnou vyjížděku z Olomouce do zaměstnání měly také obce Lutín (280 osob), Hlubočky (262 osob) a Šternberk (255 osob). Více než 100 obyvatel Olomouce též za prací vyjíždělo do Velkého Týnce, Litovle, Příkladovic, Velké Bystřice, Bystrovan, Horky nad Moravou, Hněvotína a Uničova. Do Ostravy dle SLDB 2011 vyjíždělo za prací 80 obyvatel Olomouce. Mezi vyjíždějícími studenty jednoznačně dominovalo Brno (476 studentů), dále Praha (277 studentů) a Ostrava (177 studentů).

Tab. č. 138: Vyjíždějící a dojíždějící do zaměstnání a škol ve městě Olomouc v roce 2011

	Zaměstnání		Žáci a studenti	
	n _i	P _i	n _i	P _i
Vyjíždějící z Olomouce do zaměstnání a škol	5 350	100,0	1 871	100,0
v tom do jiné obce okresu	2 469	46,1	260	13,9
v tom do jiného okresu kraje	1 249	23,3	316	16,9
v tom do jiného kraje	1 331	24,9	1 200	64,1
v tom do zahraničí	301	5,6	95	5,1
Dojíždějící do Olomouce z jiných obcí	18 650	100,0	14 390	100,0

Zdroj: ČSÚ SLDB 2011, www.risy.cz

Na základě údajů uvedených v SLDB 2011 lze konstatovat, že rozhodující početní část dojížděky je tvořena dojíždějícími přímo z okresu Olomouc (cca 62 %), následují dojíždějící z Olomouckého kraje (cca 28 %) a cca desetina dojíždějících je z obcí ležících mimo Olomoucký kraj.

Z hlediska struktury dojíždějících lze konstatovat, že v počtu dojíždějících mírně převažují muži nad ženami. Z hlediska podílu věkových skupin na dojížděce nejpočetnější skupinu tvoří lidé ve věkovém rozmezí 30 až 39 let, druhou nejpočetnější skupinu tvoří lidé ve věku 40 až 49 let (dohromady cca 60 % dojíždějících). Z hlediska dosaženého vzdělání lze konstatovat, že nejčastěji dojíždějícími jsou lidé se středním vzděláním s maturitou (cca 39 %), druhou nejpočetnější skupinou jsou lidé se středním vzděláním bez maturity (cca 26%). Z hlediska odvětví ekonomické činnosti nejčastěji dojíždějícími jsou lidé pracující v průmyslu (cca 30 %), následují pracující ve velkoobchodu, maloobchodu a opravě motorových vozidel (cca 19 %). Obrázek č. 29 ukazuje obce dle podílu vyjíždějících do Olomouce a znázorňuje tak intenzitu dojížděky v zázemí Olomouce.

Podle údajů SLDB 2011 pokud obyvatelé Olomouce vyjížděli mimo obec, většinou doba jejich cesty činila 15 až 29 min.

Z hlediska posuzování ekologičnosti dopravy je zajímavé sledovat vyjížděku dle jednotlivých druhů dopravy. Na základě výsledků SLDB 2011 nejvíce osob jezdí každodenně do zaměstnání a škol veřejnou hromadnou dopravou (autobusy, vlaky a MHD) – celkem 4591 osob, tj. 53,4 %. Individuální automobilovou dopravu využívá 3625 osob (42,8 %), kolo potom 284 osob (3,4 %). Srovnání hodnot s rokem 2001 není možné. Dle metodiky

SLDB 2001 byly totiž sledovány pouze tři dopravní prostředky, a to automobil, vlak a autobus. Podle údajů SLDB 2001 použilo automobil samostatně nebo v kombinaci s jiným dopravním prostředkem 2208 osob.

Tab. č. 139: Počet osob denně vyjíždějících do zaměstnání a škol z Olomouce podle použitého dopravního prostředku

	Autobus	Městská hromadná doprava	Automobil - řidič	Automobil - spolucestující	Vlak	Kolo	Motocykl	Autobus	Celkem
n_i	1 226	1 814	2 914	711	1 479	284	33	440	8 901
P_i	13,8	20,4	32,7	8,0	16,6	3,2	0,4	4,9	100,0

Zdroj: ČSÚ SLDB 2011

Poznámka: Pokud respondent uvedl více dopravních prostředků, je započtený v každém z nich.

Strategie ITI Olomoucké aglomerace potřebnost podpory kombinované dopravy reflektuje ve své analytické i návrhové části. Navrhuje budovat terminály v jádrech aglomerace, tedy Olomouce, Prostějova a Přerova. Konkrétně v Olomouci navrhuje terminály budovat v blízkosti první koncentrické zóny (okraj města napojený na veřejnou dopravu, obce v bezprostřední blízkosti jádra nebo obce ležící při rychlostní komunikaci R35 směrem na Mohelnici). Přestupní terminály je pak dobré budovat v návaznosti na železniční, linkové a městské hromadné dopravy.

4.5.1.3 Shrnutí

- Dle průzkumu dopravního chování:
  - 55% domácností je vybaveno alespoň jedním automobilem,
  - 60% domácností je vybaveno alespoň jedním jízdním kolem,
  - počet kilometrů ujetých za jeden rok automobilem za jednu domácnost činí v průměru 14 tis. km,
  - průměrný počet automobilů na jednu domácnost činí 0,68,
  - průměrný počet jízdních kol na jednu domácnost činí 1,19.
- Z průzkumu dále vyplynulo, že při cestě do zaměstnání obyvatelé Olomouce nejčastěji využívají auto (41 %). Druhým nejčastěji využitým způsobem je doprava prostřednictvím MHD (28 %). Pěšky do zaměstnání chodí 1/5 obyvatel.
- Dle dat ze SLDB 2011 vyjíždějících obyvatel Olomouce do zaměstnání bylo 5 350 a do škol 1 871. Vyjíždějících v rámci města Olomouce bylo téměř 18 tis. do zaměstnání a 7 tis. do škol. Dojíždějících do Olomouce za účelem zaměstnání bylo v roce 2011 celkem 18 650, dojíždějících do škol bylo 14 390. Celkem tak pohyb dojížděních a vyjížděních ve městě činil více než 65 tisíc obyvatel.
- Na základě výsledků SLDB 2011 nejvíce osob vyjíždí každodenně do zaměstnání a do škol veřejnou hromadnou dopravou (autobusy, vlaky a MHD) – celkem 4 591 osob, tj. 53,4 %. Individuální automobilovou dopravu využívá 3 625 osob (42,8 %), kolo potom

284 osob (3,4 %).

- Určitou rovnováhu mezi využíváním dopravních prostředků při dojížděce představují přestupní terminály, které by mohly umožnit odstavení automobilu na okraji města a pokračování veřejnou dopravou.

4.5.2 Dopravní infrastruktura

Kvalitní dopravní infrastrukturu lze obecně považovat za jeden z nejdůležitějších faktorů rozvoje a konkurenceschopnosti ekonomiky. Díky strategické poloze město Olomouc představuje přirozené spádové jádro pro oblast Střední Moravy. Všechny tyto faktory přispívají k tomu, že město Olomouc získalo kvalitní (vnější) dopravní infrastrukturu a dobrou dopravní dostupnost do dalších ekonomických center České republiky.

4.5.2.1 Silniční doprava

Základní silniční síť na území Olomouce a jeho blízkého okolí je tvořena tahy mezinárodního a celostátního významu. Silniční síť TEN-T pro silniční dopravu a nákladní terminály protíná území Olomoucké aglomerace ve směru z Ostravy do Přerova a pak pokračuje dále na jih. Z hlediska celostátního významu je pak nejdůležitější dálnici D1 vedoucí z Ostravy přes Brno do Prahy (více viz níže).

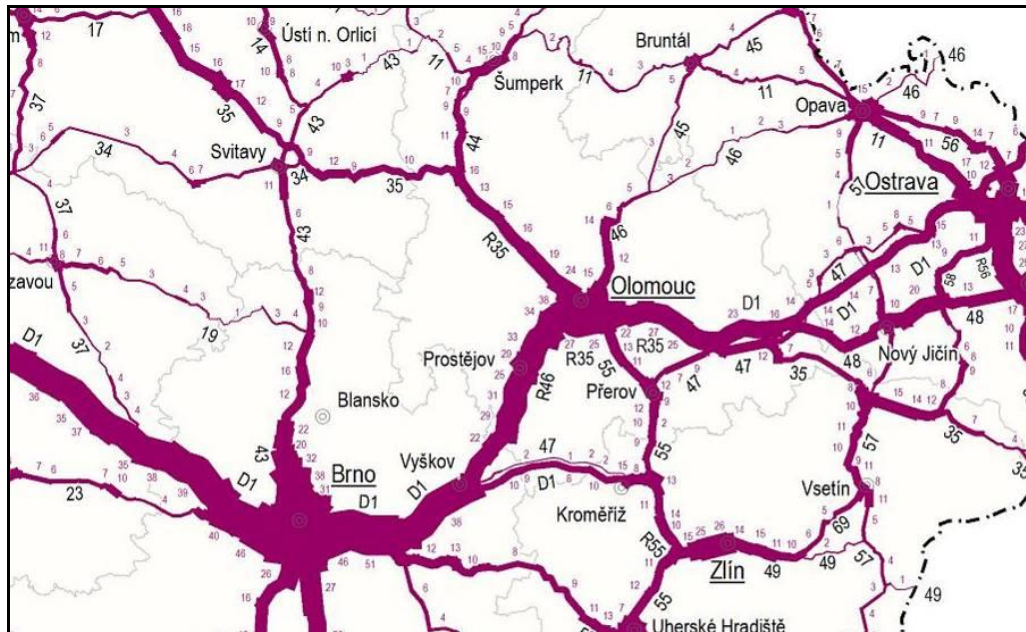
Olomouc jako krajské město je důležitým dopravním uzlem, přičemž za klíčové silniční komunikace lze označit následující tahy mezinárodního a celostátního významu:

- D35 (Hradec Králové) – Mohelnice – Olomouc – Lipník nad Bečvou,
- D46 (Vyškov) – Prostějov – Olomouc,
- I/46 Olomouc – Šternberk – Horní Loděnice – (Opava – hranice ČR/PL),
- I/55 Olomouc – Přerov – (Hulín – Otrokovice – Uherské Hradiště – Hodonín – Břeclav – hranice ČR/Rakousko), která bude v budoucnu nahrazena rychlostní silnicí R55.

Dálnice a silnice I. třídy jsou ve vlastnictví státu a jejich správu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic České republiky. Vlastníkem ostatních silnic na území kraje (II. a III. třídy) je Olomoucký kraj a jejich správu a údržbu zajišťuje Správa silnic Olomouckého kraje. V rámci silniční dopravy na krajské až národní úrovni hraje pro Olomouc důležitou roli systém dálničních tahů, který Olomouci přisuzuje strategický význam díky propojení tří největších měst České republiky – Prahy, Brna a Ostravy. Kostru silniční sítě v zázemí města tvoří především dálnice D1, D46 a D35.

Obr. č. 30 Výsledky celostátního sčítání dopravy na silniční a dálniční síti ČR v roce 2010

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>

Olomouc je křižovatkou tranzitních tras dálnic D35 a D46 a silnic I. třídy S-J. Významné cíle cest nákladní dopravy jsou převážně lokalizovány v blízkosti této nadřazené sítě, přesto je Olomouc vlivem mýta a vzdáleností nákladní dopravou zatížena. Po zavedení mýtného systému se zvýšil počet řidičů kamionů, kteří objíždí placené úseky přes město. Proto Olomouc omezuje nákladní dopravu zejména na místních komunikacích a mimo ně na „starém“ průtahu I/35 ul. Foestrova. První omezení kamionů spočívající v přerušení alternativní trasy bylo provedeno v roce 2009 (pouze jedno přerušení). Vzhledem k tomu, že se situace nelepšila, rozhodla rada města o razantnějším omezení kamionové dopravy. To spočívalo ve vymezení území (centrum města) se zákazem vjezdu pro vozidla s celkovou hmotností nad šest tun s platností od poloviny prosince 2016.

Intenzita dopravy ovlivňuje zabezpečení všech nároků na přepravu, zkrácení času dojížděky za každodenními aktivitami obyvatel a zajištění bezpečnosti všech účastníků dopravy. Intenzita dopravy je měřena pomocí počtu vozidel, která po daném úseku komunikace projedou za 24 hodin, a vypovídá tak o zatížení vybraných silnic. V rámci Celostátního sčítání dopravy, které proběhlo v roce **2010, došlo ke zmapování intenzity** na všech dálnicích, silnicích I. a II. třídy a na vybraných úsecích silnic III. třídy ČR. Aktuálnější data bohužel nejsou k dispozici. Z pentlogramu vytvořeném v rámci tohoto sčítání je patrné, že **intenzita dopravy v Olomouci je také z důvodu nedokončené dálnice D1 v diskutovaných komunikacích poměrně vysoká**. Roční průměr denních intenzit (voz/24h) se na D46 a D35 pohybuje kolem 30 tis./24h.

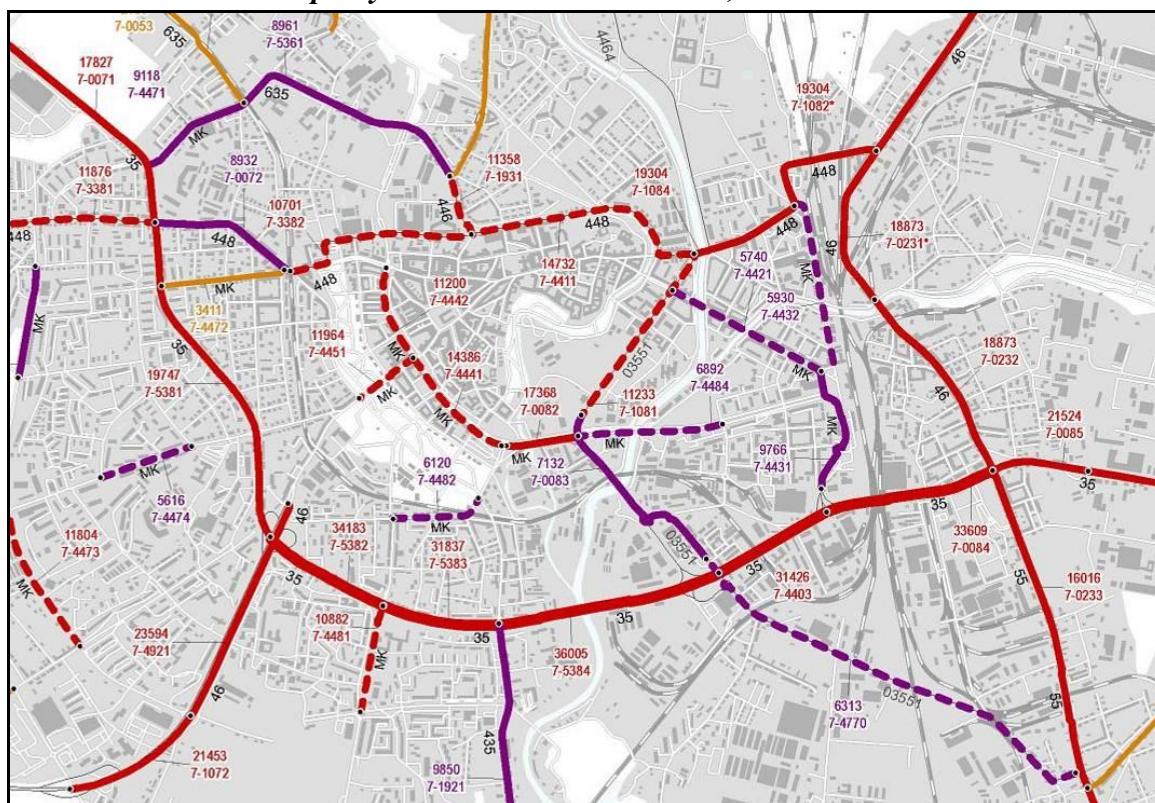
Dálnice D46, která začíná na křižovatce dálnice s městem Vyškov a pokračuje směr město Olomouc, pojímala dle Celostátního sčítání dopravy (2010) denně až 30 tis.

vozidel/24h. Nicméně po dokončení D1 se předpokládá, že bude obsluhovat spíše regionální dopravu mezi Olomoucí a Brnem, čímž se intenzita dopravy sníží. D35 bude po dokončení úseku Hradec Králové – Mohelnice spolu s dálnicí D11 představovat alternativu pro propojení Čech s Moravou a Slezskem. Napojením komunikace D35 na dálnici D1 v Lipníku nad Bečvou je rovněž zajištěno napojení na Ostravu a dále až do Polska.

Intenzita dopravy na území města

Město Olomouc monitoruje intenzity dopravy prostřednictvím indukčních smyček v křižovatkách řízených SSZ a prostřednictvím mobilních dopravních sčítačů a dále se podílí na celostátním sčítání dopravy. Intenzita v nejzatíženějších úsecích činí v průtahu I/35 až 35 tis. vozidel/24 h a v centru města 18 tis. až 25 tis. vozidel/24 h.

Obr. č. 31: Intenzita dopravy na území města Olomouc, 2010

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>

Vzhledem k tomu, že byly šetřeny i vybrané silnice II. a III. třídy, lze identifikovat nejvytíženější komunikace i na území města Olomouce. Pokud není zohledněna dálnice D35, která odbavuje tranzitní dopravu, lze dále jmenovat silnici II. třídy II/448, která prochází středem města. Na této komunikaci byla naměřena intenzita dopravy **19 471 vozů za 24h a díky tomu se z hlediska bezpečnosti řadí mezi nejnebezpečnější**. Na dalších komunikacích na území města Olomouce byla naměřena intenzita okolo 10 tis. vozů/24h – jedná se o II/449, II/446, III/03551 a III/41317.

Město Olomouc vzneslo požadavek na zvýšení plynulosti a bezpečnosti provozu na vybraných úsecích města a snížení negativních důsledků silniční dopravy na životní prostředí. Požadavky na využití ITS a telematiky byly zakomponovány i do Strategie ITI Olomoucké aglomerace. Záměrem města Olomouce je řešit následující: řízení prostřednictvím SSZ, vybudování dopravní řídicí ústředny, vybudování optické sítě, zajištění sběru dopravních informací a vytvoření systému meteorologických čidel.

Městské komunikace v Olomouci

Statutární město Olomouc k 31. 01. 2017 spravovalo místní komunikace o délce cca 289 km, zpevněné chodníky o délce cca 354 km, cyklostezky, in line stezky a stezky pro pěší a cyklisty o délce cca 29 km. **Celkový rozsah městských komunikací tak činil cca 672 km. V porovnání se stavem k 30. 06. 2015 se rozsah spravovaných komunikací rozšířil**, a to délka místních komunikací o 2,1 km, délka zpevněných chodníků o 1,9 km a délka cyklostezek o 1,1 km.

Tab. č. 140: Sumarizace rozsahu městských komunikací

Druh komunikace či její části	k 30. 6. 2015	k 31. 12. 2015	k 31. 05. 2016	k 31. 01. 2017
Délka místních komunikací (v m)	287 286	288 286	288 786	289 344
Plocha zpevněných vozovek (povrch asfaltobetonové úpravy, beton, panely, dlažby a štěrkové úpravy) (v m ²)	1 916 803	1 926 265	1 929 525	1 938 766
Délka zpevněných chodníků (v m)	352 052	352 052	352 290	353 949
Plocha zpevněných chodníků (povrch asfaltobetonové úpravy, beton, panely, dlažby a štěrkové úpravy) (v m ²)	895 718	897 519	897 976	899 282
Délka cyklostezek (stavby kolaudovány jako cyklostezky) (v m)	12 942	12 942	14 001	14 001
Délka stezek pro pěší a cyklisty (v m)	8 677	8 677	8 937	9 114
Délka in line stezek (v m)	5 900	5 900	5 900	5 900
Počet mostů (ks)	34	34	34	34
Počet lávek (ks)	17	17	17	17
Počet podchodů (ks)	8	8	8	8
Počet udržovaných zastávek (ks)	267	268	268	268
Počet svislých dopravních značek (ks)	6 565	6 634	6 752	6 863
Počet uličních vpustí (ks)	6 332	6 369	6 406	6 422

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka: V sumarizaci jsou zohledněny i součásti místních komunikací ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Stav komunikací je průběžně monitorován a zanášen do pasportu komunikací. **Z celkové plochy všech zpevněných vozovek je 82,00 % ve stavu bezvadném nebo dobrém. Pouze 5,43 % ploch všech zpevněných vozovek je ve stavu nedostatečném**, tedy poruchy provozního stavu jsou závažné téměř znemožňující funkčnost s minimální

životností. Největší problémy jsou u vozovek s druhem krytu štěrk, makadam, panely apod. Zbývajících 12,60 % ploch je ve stavu vyhovujícím, tedy poruchy jsou závažnějšího charakteru – mají částečný vliv na funkčnost a bez provedení údržby či opravy také na životnost.

Tab. č. 141: Plochy zpevněných vozovek - rozlišení dle druhu krytu a provozního stavu ke dni 31. 5. 2017

Druh krytu		Stav				
		1. bezvadný	2. dobrý	3. vyhovující	4. nedostatečný	Celkem
Vozovky asfaltobeton, litý asfalt	m ²	410 348	968 810	144 030	48 062	1 571 250
	%	26,12 %	61,66 %	9,17 %	3,05 %	100,00 %
Dlažby	m ²	79 902	96 486	28 274	1 421	206 083
	%	38,77 %	46,82 %	13,72 %	0,69 %	100,00 %
Ostatní (štěrk, panely, makadam apod.)	m ²	971	32 863	71 828	55 771	161 433
	%	0,60 %	20,36 %	44,49 %	34,55 %	100,00 %
Celkem plocha všech zpevněných vozovek	m ²	491 221	1 098 159	244 132	105 254	1 938 766
	%	25,34 %	56,64 %	12,59 %	5,43 %	100,00 %

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka:

1. bezvadný - stav bez závady
2. dobrý - drobnější vady neovlivňující funkčnost a bezprostředně ani životnost
3. vyhovující - závažnější poruchy mající částečný vliv na funkčnost a bez provedení údržby či opravy také na životnost
4. nedostatečný - závažné poruchy, téměř znemožňující funkčnost, životnost je minimální

Prostředky investované do běžné údržby a oprav městských komunikací od roku 2012 rostou. V roce 2016 bylo takto investováno 37,2 mil. Kč. Investice do velkých oprav a rekonstrukcí se ročně pohybují v rozmezí 16,3 – 25,0 mil. Kč.

Tab. č. 142: Přehled investovaných finančních prostředků do městských komunikací

Druh prací	Investované finanční prostředky v Kč						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Běžná údržba a opravy realizované prostřednictvím TSMO, a.s.	20 000 000	31 114 000	31 000 000	31 876 614	31 906 280	33 036 257	37 178 798
Velké opravy a rekonstrukce realizované prostřednictvím vysoutěžených firem	25 000 000	18 451 611	20 170 806	19 404 603	16 331 354	17 727 586	18 509 760
Celkem	45 000 000	49 565 611	51 170 806	51 281 217	48 237 634	50 763 843	55 688 558

Zdroj: Statutární město Olomouc

Poznámka:

Běžná údržba a opravy - Jedná se o údržbu v rozsahu daném/schváleném RMO pro každý kalendářní rok dodatkem ke smlouvě k zabezpečení veřejně prospěšných služeb ve městě Olomouci, uzavřené dne 29.4. 2003 mezi Statutárním městem Olomouc a Technickými službami města Olomouce, a.s. Opravy jsou realizovány na základě měsíčního plánu prací vystaveného odd. majetkové správy komunikací odboru správy městských komunikací a MHD MMOI (jednotlivá oprava max. do finančního limitu 700 tis. vč. DPH).

Velké opravy a rekonstrukce - Jedná se o opravy většího rozsahu či rekonstrukce, které jsou realizované

prostřednictvím dodavatelů firem vzešlých z výběrových řízení. Vždy se jedná o zakázky malého rozsahu (stavební práce do 6 mil. bez DPH), přičemž do 3 mil. bez DPH si tyto akce administruje samotné odd. majetkové správy komunikací odboru správy městských komunikací a MHD MMO.

Město má zpracovaný plán velkých oprav na roky 2017–2021. Prioritně jsou vybírány:

- komunikace (včetně jejich součástí) s výrazně zhoršeným stavebně–technickým stavem;
- vozovky přilehlé k tramvajovým pásům, které budou opravovány (Wolkerova, tř. Svobody, zhlaví Legionářská);
- komunikace preferované příslušnými KMC, kdy se nejedná o dopravně významné komunikace, nicméně opravy požadovaných komunikací ve zhoršeném stavebně technickém stavu mají vždy pro zajištění dopravní obslužnosti dané lokality význam;
- preference cyklistické dopravy.

Silniční síť v okrese Olomouc

Pro dokreslení situace v silniční dopravě jsou přidány informace o hustotě silniční sítě a stavu komunikací v okrese Olomouc.

Hustota silniční sítě udává počet kilometrů na 100 kilometrů čtverečních, tj. jak hustě je území pokryté různým typem komunikací. Okres Olomouc je porovnáván s průměrnými údaji za ČR a Olomoucký kraj. Využita jsou data z analytické části Strategie ITI Olomoucké aglomerace. Hustota silniční sítě je od roku 2005 v okrese Olomouc relativně stabilní. Oproti průměru za ČR vykazuje nižší zahuštění silniční sítě u všech typů komunikací, vyjma silnic II. třídy. Nižších hodnot vykazuje i v porovnání s hodnotami za Olomoucký kraj, opět kromě silnic II. třídy.

Dálnice D1 prochází okresem Přerov, z tohoto důvodu jsou hodnoty za okres Olomouc nulové. U silnic I. třídy je jako klíčový problém hodnocena absence východní tangenty ve městě Olomouci (silnice I. třídy). Pozitivní je, že byla alespoň částečně dokončena přeložka rychlostní silnice R35 (jižní a západní část obchvatu Olomouce).

Tab. č. 143: Hustota silniční sítě km/100km² v okrese Olomouc

	Dálnice			Silnice I. třídy			Silnice II. třídy			Silnice III. třídy		
	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
2005	0	0,15	0,72	7,23	8,11	7,80	17,68	17,53	18,60	41,48	41,89	43,27
2009	0	0,63	0,92	7,53	8,37	7,86	17,65	17,53	18,54	41,04	41,49	43,33
2011	0	0,68	0,94	7,53	8,22	7,92	17,65	17,55	18,50	41,04	41,30	43,26
2013	0	0,68	0,97	7,53	8,32	7,87	17,65	17,58	18,44	40,92	41,18	43,33

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, Strategie ITI Olomoucké aglomerace

Poznámka: „,“hodnota nezjištěna.

Kvalita vozovek v okrese Olomouc není dobrá. Dle údajů z let 2011 a 2012 cca 73 % vozovek bylo v nevyhovujícím nebo havarijním stavu. Ve srovnání s krajskými hodnotami byla situace v okrese Olomouc výrazně horší než krajský podíl.

Tab. č. 144: Stav vozovek II. a III. třídy v okrese Olomouc

	2003		2011-2012	
	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	Okres Olomouc	Olomoucký kraj
Výborný	8,5	11,3	11,0	9,6
Dobrý	19,3	23,3	9,5	16,6
Vyhovující	8,8	7,2	6,8	8,6
Nevyhovující	26,4	25,4	20,4	18,9
Havarijní	37,0	32,8	52,4	46,3

Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014–2020, Strategie ITI Olomoucké aglomerace

4.5.2.2 Železniční doprava

Železniční doprava hraje v dopravní obslužnosti kraje zásadní roli, **Olomoucí prochází II. a III. železniční koridor**. Na úrovni kraje je město přirozeným dopravním uzlem a význam hlavního nádraží Olomouce je umocněn relativní blízkostí centra města, které je s nádražím propojeno prostřednictvím MHD. Zastávka MHD Hlavní nádraží patří mezi nejfrekventovanější zastávky v Olomouci (obrat 43,4 tisíce osob za den), druhou nejzatíženější je zastávka Náměstí Hrdinů (obrat 23,6 tisíce osob za den).

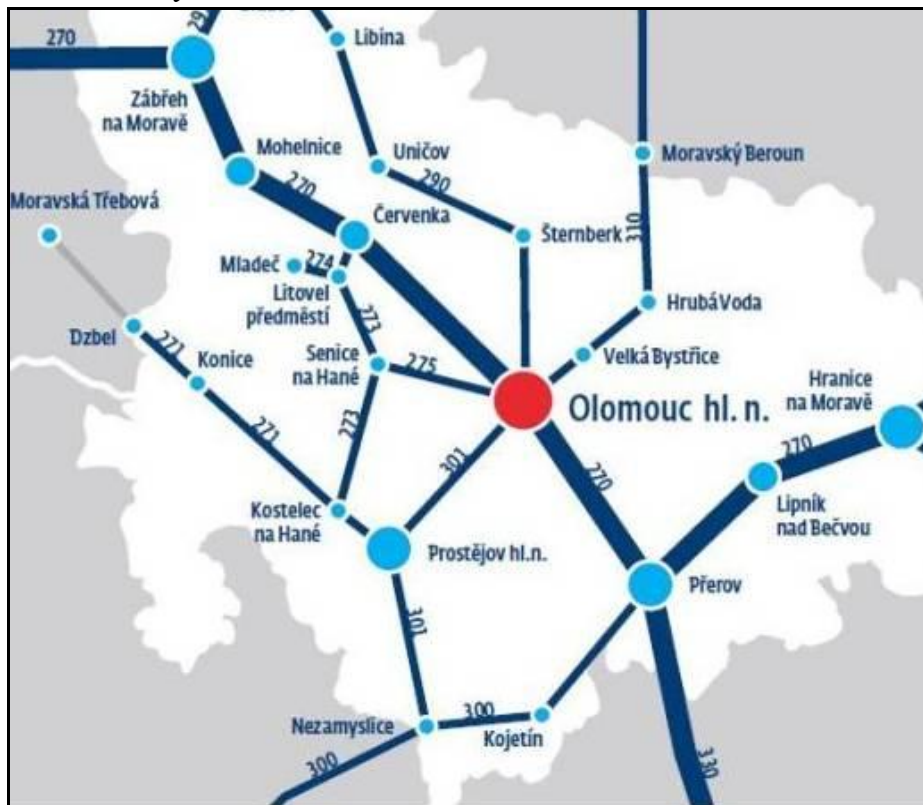
Prostřednictvím husté železniční sítě jsou v rámci kraje propojena největší města, tratě jsou postupně modernizovány a díky napojení na železniční koridory má **Olomouc velmi dobré spojení s Prahou, což představuje významnou konkurenční výhodu** pro návštěvníky a investory. **Časová dostupnost mezi Olomoucí a Prahou se při srovnání jízdních řádů za posledních 15 let snížila, v současnosti se čas spojení pohybuje mezi 2 až 2,5 h.** Naopak problémové je vlakové spojení do Brna. Olomoucké hlavní nádraží patří k jednomu z nejméně vytížených v České republice, denně jím projdou desítky tisíc cestujících. Mimo hlavní nádraží je železniční doprava zajišťována na území města Olomouce v dalších 6 vlakových stanicích, které s výjimkou stanice Olomouc–město nezajišťují ani vnitrostátní odbavení a cestující se odbavují až ve vlaku.

Modernizace tratí probíhá postupně. Trať č. 270 již byla modernizovaná, včetně hlavního vlakového nádraží. Projektově je připravena modernizace tratě č. 310 a č. 290 (elektrifikace). Výhledově se připravuje „zdvokolejnění“ tratě č. 301.

Nákladní železniční doprava, přestože leží na tranzitním koridoru, nehraje větší význam, nejbližší kontejnerové překladiště je v nedalekém Přerově.

Obr. č. 32: Významné železniční tratě

Zdroj: <http://www.cd.cz/olomoucky-kraj/mapa-trati/-7247/>

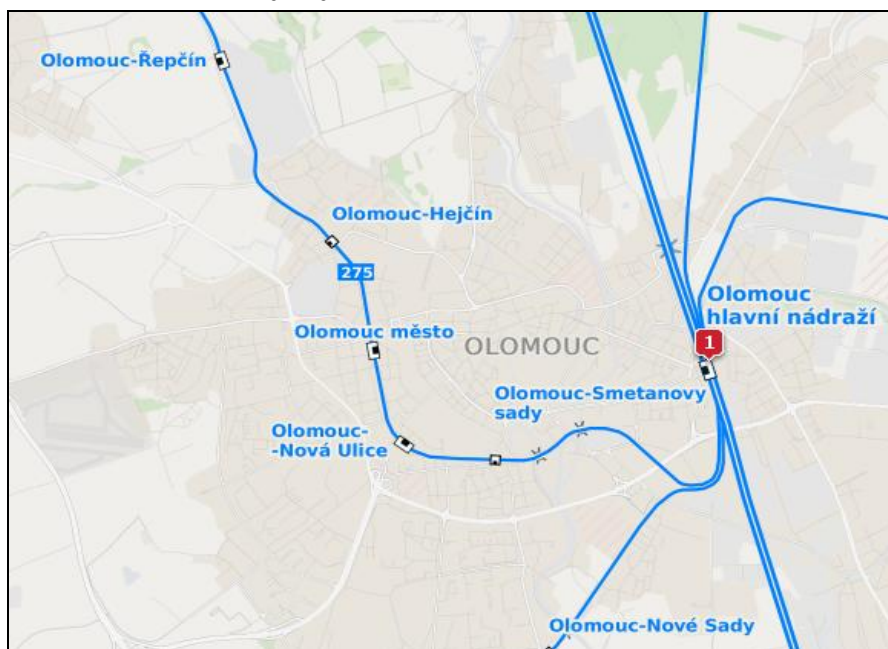
Městem Olomouc prochází celkem pět železničních tratí:

- č. 270 (Praha –) Česká Třebová – Přerov – Bohumín (a zpět), která tvoří nadřazený kolejový systém a je součástí II. a III. tranzitního železničního koridoru. Jsou na ní provozovány dálkové (stejně jako příměstské) spoje tří společností: České dráhy, a.s., RegioJet, a.s. a LEO Express, a.s.
- č. 275 Olomouc – Senice na Hané (a zpět).
- č. 290 Olomouc – Šumperk (a zpět).
- č. 301 Nezamyslice – Olomouc (a zpět).
- č. 310 Olomouc – Opava východ (a zpět).

Modernizace tratí probíhá postupně. Trať č. 270 již byla modernizovaná, včetně hlavního vlakového nádraží. Projektově je připravena modernizace tratě č. 310 a č. 290 (elektrifikace). Výhledově se připravuje „zdvojkolejnění“ tratě č. 301.

V rámci Územního plánu města Olomouce se v případě trati č. 275 počítá s variantou smíšeného železničního a tramvajového provozu. Toto řešení by přispělo k lepší obsluze veřejné hromadné dopravy v severozápadní části města. Na trati č. 275, která vede směrem na Senici na Hané, je v rámci administrativního území Olomouce umístěno dalších 5 železničních stanic, většina z nich odbavení nezajišťuje.

Obr. č. 33: Přehled železničních stanic v Olomouci

Zdroj: <http://www.cd.cz/mapa/?stanice=5434362>

Tab. č. 145: Seznam vlakových stanic na území města Olomouce

Stanice	Odbavení
Olomouc-Hejčín	nezajišťuje
Olomouc-hlavní nádraží	mezinárodní; vnitrostátní
Olomouc-město	vnitrostátní
Olomouc-Nová Ulice	nezajišťuje
Olomouc- Nové Sady	nezajišťuje
Olomouc-Řepčín	nezajišťuje
Olomouc-Smetanovy sady	nezajišťuje
Olomouc-Nemilany	nezajišťuje

Zdroj: <http://www.cd.cz/mapa/?stanice=5434362>

Do budoucna bude pro město Olomouc důležité sledovat také strategické diskuse k rozvoji rychlých železničních spojení v ČR, které zahrnují novostavby vysokorychlostních tratí (VRT), tratě vysokorychlostní modernizované i modernizované konvenční tratě vyšších parametrů. Program rozvoje rychlých železničních spojení v ČR připravilo v lednu 2017 Ministerstvo dopravy.

4.5.2.3 Městská a veřejná doprava

Městskou hromadnou dopravu (MHD) na území statutárního města Olomouce z převážné většiny zajišťuje **Dopravní podnik města Olomouce, a.s.** Částečně je díky MHD zajištěno dopravní spojení i pro některé další obce v zázemí města. Společnost ARRIVA

MORAVA, a.s. provozuje jednu linku s licenci MHD, a to spojení Hlavního nádraží a Nového Dvora. Dle údajů uvedených ve Výroční zprávě dopravního podniku **za rok 2015 přepravil za tento rok téměř 55 mil. cestujících**. Celkový počet přepravených osob od roku 2008 klesá (vyjma již zmíněného roku 2015), což odpovídá celorepublikovému trendu.

Na základě údajů Sdružení dopravních podniků se počet přepravených osob ve vybraných populačně přibližně stejných městech stejně jako okolních regionálních centrech snižuje. Mezi lety 2004 a 2014 došlo ke snížení tohoto ukazatele u všech sledovaných měst s výjimkou Liberce. V porovnání s ostatními velkými městy je počet přepravených osob MHD v Olomouci dlouhodobě nejvyšší. Rekordní počet cestujících za posledních 10 let dopravní podnik přepravil v roce 2008, kdy tento indikátor dosáhl hodnoty přes 61 mil. osob.

Tab. č. 146: Přepravené osoby MHD v tis. osob za vybraná města

	Olomouc	Liberec	České Budějovice	Hradec Králové	Ústí nad Labem	Přerov	Prostějov
2004	54 273	31 407	43 474	36 501	50 675	.	3 590
2006	59 006	31 108	42 397	35 284	50 312	.	3 832
2008	61 588	29 326	40 974	37 237	51 767	.	3 650
2010	57 855	35 815	40 215	37 897	51 265	4 843	3 710
2012	52 737	32 656	38 091	35 162	47 091	4 643	3 650
2014	52 193	.	.	.	.	3 535	3 540

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR, provozovatele veřejné dopravy, Strategie ITI Olomoucké aglomerace
Poznámka: „.“hodnota nezjištěna.

Dle Výroční zprávy dopravního podniku **došlo ke zvýšení počtu linek, obslužnosti a zkvalitnění vozového parku**. Obyvatelé města Olomouce mohou využívat celkem 23 autobusových linek a 7 linek tramvají.

Tab. č. 147: Vývoj podílů dopravy MHD v Olomouci

	Tramvaje		Autobusy		Celkem	
	2011	2015	2011	2015	2011	2015
Počet linek	5	7	22	23	27	30
Délka linek v km	30	39	272	273	302	312
Počet vozidel	61	72	77	76	138	148
Vzkm skut. bez obslužných (v tis.)¹³	2316	2519	3795	3668	6111	6187
Místokm skutečnost (v tis. Kč)¹⁴	284 177	321 013	333 878	334 412	618 055	655 425

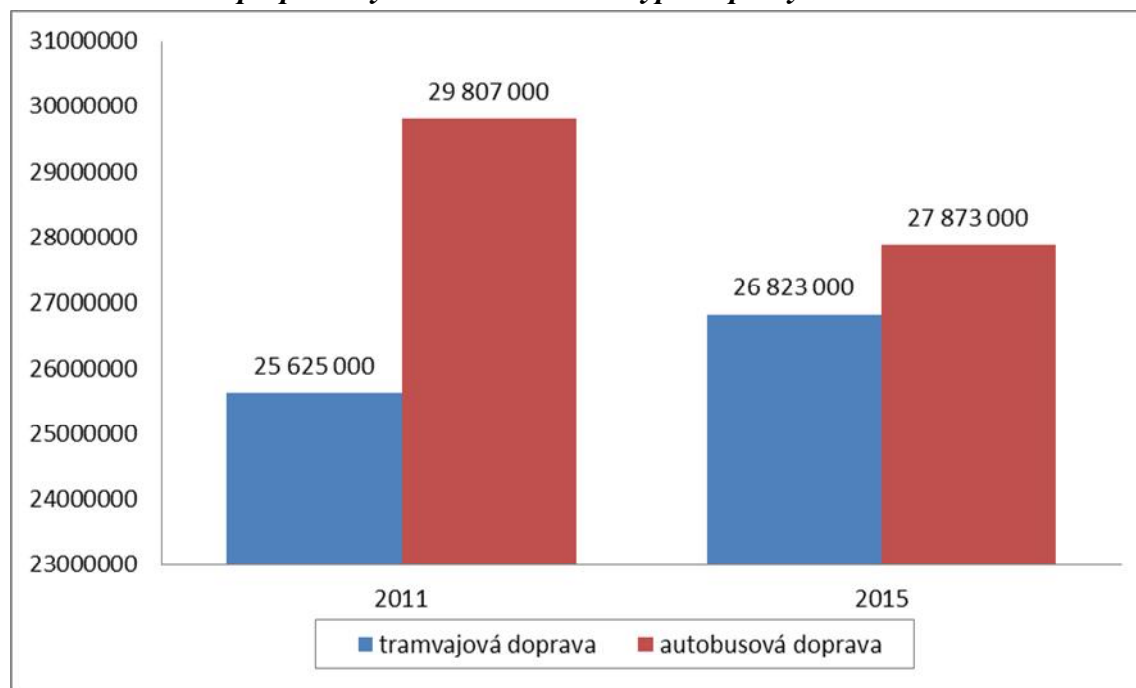
¹³ Vozokilometr (vkm) – udává počet kilometrů, které ujede dané vozidlo (osobní automobil, autobus, nákladní automobil) bez ohledu na jeho vytížení. Používá se pro silniční dopravu.

¹⁴ Místokilometr (mkm) – udává počet míst v dopravním prostředku násobený počtem kilometrů, který dopravní prostředek ujede. Používá se pro stanovení teoretické kapacity hromadné dopravy.

	Tramvaje		Autobusy		Celkem	
	2011	2015	2011	2015	2011	2015
Přepravené osoby (v tis.)	25 625	26 823	29 807	27 873	55 432	54 696

Zdroj: <https://www.dpmo.cz/doc/cz/cz-dpmo-vyrocní-zprava-2015.pdf>

Obr. č. 34: Počet přepravených osob z hlediska typů dopravy v roce 2011 a 2015

Zdroj: Vlastní zpracování podle <https://www.dpmo.cz/doc/cz/cz-dpmo-vyrocní-zprava-2015.pdf>

Při srovnání hodnot charakteristik vybavenosti a obslužnosti Dopravního podniku města Olomouce je patrné, že v období 2011 – 2015 došlo k posílení významu tramvajové dopravy. Ve všech ukazatelích souvisejících s tramvajovou dopravou došlo k navýšení, což vedlo k tomu, že v počtu přepravených osob se tramvajová doprava přiblížila autobusové dopravě. Důvodem jsou finanční prostředky z Regionálního operačního programu Střední Morava, prostřednictvím kterého Dopravní podnik společně se statutárním městem Olomouc investoval do rozšíření a zkvalitnění tramvajového parku.

Tab. č. 148: Zdroje financování vybraných investic (v tis. Kč)

Zdroje financování	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní zdroje	36 053	5 309	78 515	50 783	11 835
Dotace statutárního města Olomouce	0	14 580	113 444	0	0
Dotace Ministerstva dopravy ČR	0	0	0	0	0
Dotace ROP Střední Morava	3 283	9 620	282 116	0	0
Celkem	39 336	29 509	474 075	50 783	11 835

Zdroj: Vlastní zpracování podle <https://www.dpmo.cz/doc/cz/cz-dpmo-vyrocní-zprava-2015.pdf>

Stav vozového parku Dopravního podniku je relativně dobrý, nicméně rychle stárne a také se stále zvyšuje tlak na zvyšování jeho kvality a funkčnosti, stejně jako dochází k zpřísnění norem EU. V Olomouci se problém týká zejména autobusů. Převážná většina vozů byla vyrobena v letech 2001 až 2010. Pro některé z nich platí ukončení životnosti v průběhu několika dalších let. Ne všechny vozy pak splňují aktuálně Evropskou komisí vyžadovanou normu EURO 6 v případě pořízení nových vozidel. Problémem je vozovna MHD, která je na hraně své kapacity.

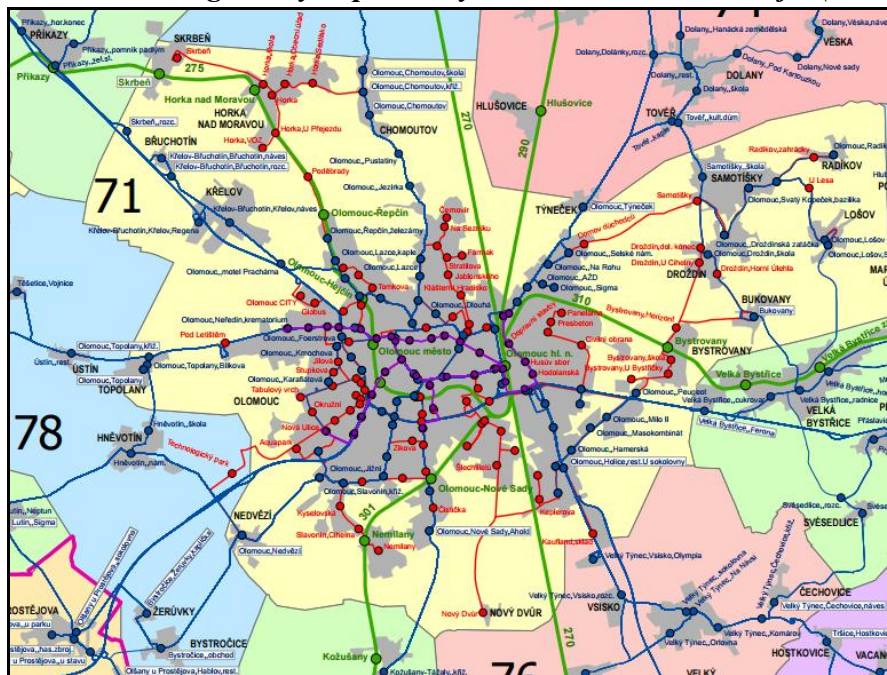
Tab. č. 149: Stav vozového parku Dopravního podniku města Olomouce k 1. 1. 2017

	Dopravní podnik města Olomouc, a. s.
Počet vozidel dle normy EURO 6	13
Počet vozidel dle normy EURO 5	20
Počet vozidel dle normy EURO 4	3
Počet vozidel dle normy EURO 3	39
Počet vozidel dle normy EURO 2	1
Počet vozidel dle normy EURO 1	0
Počet vozidel s rokem výroby do 2000	0
Počet vozidel s rokem výroby 2001–2010	47
Počet vozidel s rokem výroby od 2011	30
Celkový počet vozidel autobusů	77

Zdroj: Dopravní podnik města Olomouce, a.s., ITI Olomoucké aglomerace

Městská hromadná doprava v Olomouci je začleněna do Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), prostřednictvím kterého od ledna 2012 došlo k integraci velké části železniční, linkové a městské hromadné dopravy. Území Olomouckého kraje je v rámci integrovaného dopravního systému rozděleno do zón, přičemž město Olomouc s jeho zázemím je řazeno jako zóna č. 71, kterou lze přirozeně považovat za jádro dopravy.

Obr. č. 35: Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje (zóna 71)

Zdroj: http://www.idsok.cz/wp-content/uploads/2016/09/Okres_Olomouc_podrobne.pdf

Vedle Dopravního podniku města Olomouce mezi další dopravce působící v IDSOK patří zástupci autobusové dopravy:

- Vojtila Trans, s.r.o.
- FTL - First Transport Lines, a.s.
- ARRIVA MORAVA, a.s.
- Auta-busy Studený, s.r.o.

K 1. září 2016 byla dokončena tarifní integrace v Olomouckém kraji a do systému IDSOK jsou nyní zařazeny všechny železniční trati v Olomouckém kraji včetně stěžejní železniční trati č. 270 v úseku Hoštejn – Zábřeh na Moravě – Olomouc – Přerov – Hranice na Moravě – Polom a důležité regionální trati č. 290 Olomouc – Uničov – Šumperk.

4.5.2.4 Cyklistická a pěší doprava

Podpora nemotorové dopravy se stává stále větším trendem českých i evropských měst. V důsledku vysoké zejména automobilové dopravy města řeší stále více problémů souvisejících s příliš vysokou intenzitou a komplikacemi s průjezdností, nepříjemným hlukem, znečištěným ovzduším i bezpečností. Zatímco v minulých letech byl systém cyklistických komunikací rozvíjen s důrazem na rekreační a sportovní funkce (v méně dopravně zatíženém území, mimo hlavní komunikační síť), současný trend ukazuje na rostoucí míru využívání kola jako dopravního prostředku (při dojížděcí do zaměstnání, škol i za službami a zábavou).

Podmínky pro cyklo dopravu jsou ve městě Olomouci i blízkém okolí příhodné a cyklo doprava tak může mít velký potenciál v rámci podpory cestovního ruchu i jako způsob měkké formy dopravy.

Výstavba cyklostezek se stala fenoménem v průběhu programového období 2007 – 2013. Na území ORP Olomouce došlo při přípravě cyklistických tras k posunu při plánování. Statutární měst Olomouc společně s obcemi na území ORP uzavřely v roce 2008 smlouvu o spolupráci při přípravě integrovaného projektu s názvem „Integrovaný projekt Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc“, který byl tvořen jednotlivými na sebe navazujícími individuálními projekty vytvářejícími souvislý celek/úsek. Informace o cyklistických trasách na mezinárodní, národní a místní úrovni jsou uvedeny v kapitole cestovní ruch.

Rozvoj sítě cyklostezek zažil v posledních letech velký růst především díky prostředkům z Evropské unie. V předchozích letech byly investice směřovány do výstavby cyklostezek s rekreační a sportovní funkcí. V současném programovém období lze čerpat podporu pouze na realizaci cyklostezek, které plní funkci mobility na denní bázi (dojíždka do zaměstnání, škol a za službami).

Uvedená tabulka je přehledem zrealizovaných staveb v rámci cyklistické infrastruktury města Olomouce v uplynulém období.

Tab. č. 150: Zrealizované stavby v rámci cyklistické infrastruktury města Olomouce v letech 2010 – 2016

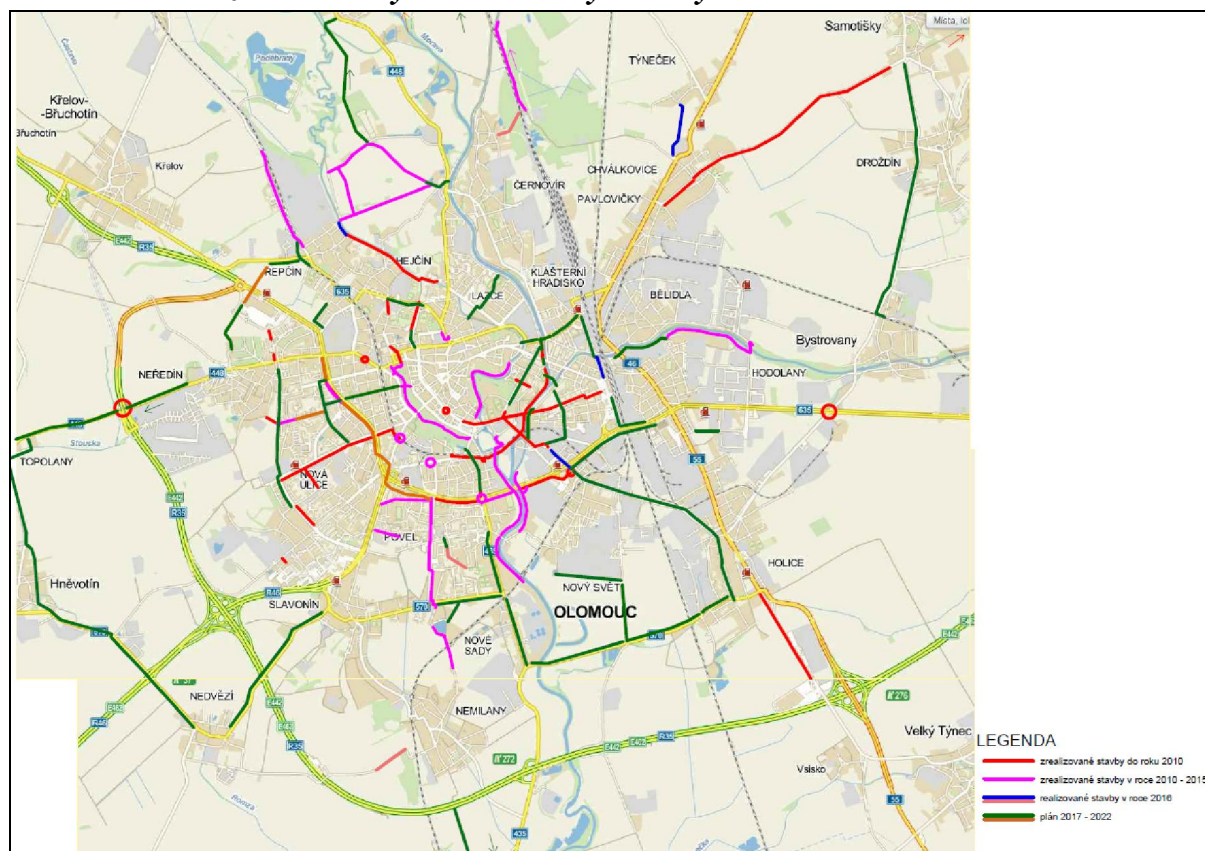
Číslo	Zrealizované stavby do roku 2010	Délka v m
1	Chválkovice - Samotíšky	2 700
2	Rooseveltova - k ul. Jakoubka ze Stříbra	78
3	Hněvotínská (cyklopruh) po obou stranách	5 362
4	I. P.Pavlova - Aqapark	53
5	Přerovská Keplerova - Olympie (cyklopruh)	1 122
6	Selské náměstí (cyklopruh)	694
7	Křižovatka Hamerská x Lipenská	47
8	Propojení ul. Krejčího a Šlikova - na Sv. Kopečku	90
9	Vekomoravská (od Švýcarského nábřeží po kruhovou křižovatku u Baumaxu) smíšená stezka	736
10	Kruhová křižovatka u Baumaxu - parčík	75
11	Pod estakádou u Veolie	71
12	Teplárna - Wittgensteinova - Kosmonautů- tř. 17. listopadu	1 165
13	Hl. nádraží - Kosmonautů - tř. 17. listopadu - Aksamitova	1 764
14	Wittgensteinova-podél Plynárny - Krakovská - Domovina	597
15	Wittgensteinova - podél Moravy - Blahoslavova	861
16	Blahoslavova - Komenského	122
17	Šmeralova - kolem PřF - přes tř. 17. listopadu - Bezručovy sady	292
18	Křižovatka Lafayettova x tř. Svobody	46
19	Hynaisova s propojením na Wellnerovu	430
20	Legionářská v areálu Sigmy	345
21	Propojení Wellnerova - Dolní Hejčinská	194
22	Lazecká (od lanového centra) podél Mlýnského potoka - ul. Jarmily Glazarové - Břetislavova	1 261

23	Propojení ul. Před Lipami a Mozartovy přes ul. Litovelskou	38
24	Od ul. Pražské po ul. Foersterově až po ul. Hněvotínskou (smíšená)	1 648
25	Štítiného - Wolkerova	362
26	Ul. Politických vězňů (2 úseky)	239
27	Ul. Úvoz od ul. Okružní (mlatový povrch)	139
28	Ul. Jana Zrzavého	286
29	Ul. Okružní od ul. Mošnerovy po ul. Za Vodojemem	276
30	Velkomoravská (mezi ulicemi Schweitzerova a Roosveltova)	615
31	Lávka přes jihozápadní tangentu na tř. Míru	105
Celkem do roku 2010		21 813
Zrealizované stavby v roce 2010 - 2015		Délka v m
1	Moravská cyklostezka k.ú. Povel	1 339
2	Moravská stezka k.ú. Slavonín - Nemilany	577
3	Cyklostezka Černovír - Hlušovice, k.ú. Černovír	1 122
4	Šantovka - Tramvajová trať	509
5	Protipovodňová ochrana Olomouce II.A etapa	1 226
6	Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc k.ú.Řepčín, část I.	1 291
7	Revitalizace a regenerace sídliště "Obytná zóna Povel" - realizační úsek č.1 (ul. Kpt. Jaroše)	488
8	Dobrovského - kruhová křižovatka Na Střelnici	113
9	In-line stezky Hejčínské louky	3 177
10	Obnova mobiliáře a cestní síť v olomouckých historických sadech - Bezručovy sady	1 086
11	Obnova mobiliáře a cestní síť v olomouckých historických sadech - Smetanovy Sady	1 186
12	Obnova mobiliáře a cestní síť v olomouckých historických sadech - Čechovy sady	811
13	Brněnská - Jánského - stezka pro cyklisty a chodce	205
14	Jantarová stezka II. část (od lávky mezi Hodolany a Bělídky - ul. Pavelkova)	1 250
15	Úprava křižovatky Rooseveltova - Velkomoravská	145
16	Přestavba chodníku do parametrů stezky pro chodce a cyklisty v ul. Foersterově	270
17	Polská - Tolstého - lokální úpravy Moravské cyklotrasy	78
18	Přechod na Wolkerově ul. k Poupětově ul.	20
19	Velkomoravská pod mostem podél Moravy	210
20	Jílová (smíšená cyklostezka) úsek od Okružní po odbočení k MŠ	244
Celkem 2010 - 2015		15 347
Celkem zrealizovaných cyklostezek v Olomouci ke konci roku 2015		37 160
Realizace v r. 2016		Délka v m
1	ul. Holická - Babíčková, cyklostezka (Teplárna - po okružní křižovatku u Baumaxu)	393
2	Moravská Řepčín, 2. část Hejčín	174
3	Rožňavská - přestavba chodníku do parametrů stezky pro chodce a cyklisty (oprava odborem dopravy)	373
4	Oprava cyklistické komunikace v Černovíře - ul. U Háje od ul. Žitná po železniční most (oprava odborem dopravy) - počátek cyklostezky "Hvězdná"	386
5	Nemilany - směr Nedvězí - Jantarová cyklotrasa (testovací oprava odborem dopravy pomocí recyklátu)	400
Celkem zrealizovaných cyklostezek v Olomouci v roce 2016		1 726

Zdroj: Statutární město Olomouc

Obr. č. 36: Realizované stavby v rámci sítě cyklistických komunikací

Zdroj: Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy, http://www.cyklomesta.cz/cms_soubory/mesta/87.pdf

V budoucnu bude třeba řešit návaznost cyklodopravy zejména ve vztahu k dojížděcí do zaměstnání a škol. Pro území Olomoucké aglomerace byla zpracována „Vyhledávací studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace“¹⁵, která právě zpřesňuje tuto potřebu cyklistické infrastruktury pro dojížděku do práce, do školy a na úřady, a to zejména s ohledem na propojenost různých druhů dopravy.

Ze závěrů této vyhledávací studie vyplývá, že Olomoucká aglomerace představuje oblast se značným potenciálem pro rozvoj cyklistické dopravy i pro účely každodenního pohybu obyvatel do zaměstnání, škol a za službami. Nicméně vykazuje řadu nedostatků, které brání využití tohoto potenciálu. Klíčovým problémem je zejména propojení mezi cyklistickou dopravou a dalšími druhy dopravy (zejména silniční a železniční). Nejsou vybudovány dostatečně kvalitní a bezpečné cyklistické komunikace a podpůrná doplňková infrastruktura. Tyto nedostatky pak vedou ke slabé provázanosti těchto druhů dopravy, snížení bezpečnosti a zvýšeného rizika nehod, což vede ke snížení zájmu o využití tohoto způsobu přepravy, naopak se zvyšuje jednostranné zatížení ve prospěch silniční dopravy. Studie vytipovává vhodné úseky k realizaci i návrhy podpůrné infrastruktury (např. B+R).

¹⁵ Zdroj: Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy (2015): Vyhledávací Studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace (závěrečná zpráva)

Na území statutárního města Olomouce jsou stezky pro cyklisty budovány v souladu s „Generelem cyklistické dopravy na území města Olomouce“. Město se také stalo jedním ze signatářů tzv. Uherskohradištské charty, která sdružuje města České republiky přátelská k cyklistům a hlásí se k aktivní podpoře cyklistické dopravy. V rámci svého závazku deklarovaném při podpisu charty zřídilo funkci cyklokoordinátora. Oblastí rozvoje cyklistické dopravy se také věnuje pracovní skupina pro cyklo dopravu složená z pracovníků Magistrátu města Olomouce a odborníků na oblast bezmotorové dopravy.

Stav cyklistické dopravy, včetně intenzit a doprovodné infrastruktury, je blíže zpracován v Průvodní a technická zpráve Plánu udržitelné městské mobility Olomouc – pěší a cyklistická doprava (2016). Na území města bylo zmapováno 72 stojanových hnízd se stojany o celkové kapacitě přibližně 550 míst, v drtivé většině nekrytých. Z toho přibližně 30 stojanových hnízd o kapacitě 235 míst je majetkem města a většina je dostatečné kvality, tj. umožňuje opření a uzamčení kola. Zbylých 42 hnízd se nachází na veřejném prostranství nebo soukromých pozemcích a jedná se o nevyhovující stojany pouze na přední kolo, často jsou iniciativou soukromého subjektu. Veřejná úschovna kol byla provozována na hlavním železničním nádraží, avšak v roce 2015 byla po rekonstrukci zrušena.

Pěší doprava

Podpora pěší dopravy jako součást nemotorové dopravy je důležitým aspektem při řešení problémů zejména s individuální automobilovou dopravou. Snahou města by mělo být zvyšování průchodnosti města, odstraňování bariér a zvyšování bezpečnosti. Pěší dopravu tedy lze hodnotit zejména z hlediska bezpečnosti, průchodnosti a bezbariérovosti.

V Olomouckém kraji došlo za posledních 7 let k nárůstu dopravních nehod, přičemž téměř 40 % těchto nehod připadá na Olomoucký okres. Tyto skutečnosti jsou dány zejména silnou intenzitou dopravy právě v centru jádrové oblasti kraje.

Tab. č. 151: Vývoj počtu dopravních nehod v Olomouckém kraji, Olomouckém okrese a ve městě Olomouc 2009 - 2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Olomoucký kraj	4 407	4 156	4 274	4 406	4 432	4 450	4 738
Olomouc (okres)	1 912	1 812	1 740	1 827	1 802	1 893	1 951
Olomouc (město)	978	888	891	914	902	1 014	1 021

Zdroj: Statistické ročenky Olomouckého kraje

Dopravní nehody s účastí chodců

V období 2007 – 2015 bylo ve městě Olomouci zaznamenáno celkem 489 dopravních nehod s účastí chodců, jednalo se o 4 % z celkové nehodovosti. Z toho:

- 10 skončilo smrtí,

- 70 těžkým zraněním,
- 353 lehkým zraněním.

Ze zaznamenaného počtu 489 dopravních nehod s účastí chodců bylo:

- 175 na přechodu pro chodce,
- 18 v blízkosti přechodu pro chodce.

Tab. č. 152: Vývoj počtu dopravních nehod za účasti chodců 2007–2015 ve městě Olomouc

Rok	Smrtelná zranění	Těžká zranění	Lehká zranění	Hmotná škoda
2007	0	12	38	5
2008	1	11	33	4
2009	0	6	38	5
2010	1	4	41	3
2011	1	8	39	7
2012	3	5	32	5
2013	0	8	28	8
2014	2	3	42	11
2015	2	6	43	6

Zdroj: Ministerstvo dopravy

Shlukování nehod s účastí chodců se vyskytují v konkrétních úsecích ulic nebo oblasti rozsáhlých křižovatek, avšak ne nutně uvnitř hranice křižovatky:

- tř. Míru × Okružní,
- tř. Míru × U kovárny,
- Velkomoravská × Schweizerova,
- Legionářská - tř. Svobody,
- přednádražní skupina křižovatek Masarykova tř., tř. Kosmonautů, Smetanova,
- Pasteurova, úsek Kaštanová - Jeremenkova,
- Hodolanská, úsek Farského - Elišky Krásnohorské.

Těžké a smrtelné nehody se vyskytují na sběrných komunikacích, kde lze očekávat vyšší průměrnou rychlost vozidel. V pěší zóně bylo za 9 let 16 nehod s chodci, z toho 3 nehody byly s těžkými zraněními. Z celkového počtu bylo 13 zaviněno řidičem motorového vozidla.

Jen asi čtvrtinu nehod zaviní chodci, přesto nesou téměř všechny následky. Při sledování následků dle zavinění lze vysledovat, že nehody zaviněné chodcem nebo cyklistou nemají tak fatální následky jako při zavinění řidičem motorového vozidla.

Za 9 sledovaných let bylo v Olomouci zaznamenáno 11 130 nehod, z toho 36 smrtelných a 178 s těžkým zraněním. Místem obecné lokalizace závažných nehod jsou sběrné komunikace a širší oblasti křižovatek. Bezmotoroví účastníci dopravy (tj. chodci a cyklisté) tvoří 11% podíl na nehodách, avšak jejich podíl na zraněních včetně smrti se pohybuje okolo 50 % všech případů.

U cyklistů mezi nejčastější typ nehod (v 68 % případech) patří střet s motorovým vozidlem, které z 61 % zaviní řidič motorového vozidla, ale následky nese téměř výhradně cyklista. Nehody s chodci zaviní ze 73 % řidič motorového vozidla a právě tehdy mají 3× větší závažnost, než když je zaviní chodec nebo cyklista.

Typickým místem se zvýšenou nehodovostí jsou křižovatky „Schweitzerova × Velkomoravská“, „Okružní × tř. Míru“ a ulice tř. Svobody.

Na základě analytické části Strategie ITI Olomoucké aglomerace bylo identifikováno, že ne všechny přechody v obcích Olomoucké aglomerace, potažmo ve městě Olomouc, odpovídají dnešním požadovaným normám. Lepší zajištění bezpečnostních prvků pro chodce, potažmo cyklisty, si klade i ITI Olomoucké aglomerace. Jedná se především o normované přechody pro chodce, lépe řešené křižovatky, oddělení cyklistické infrastruktury od silnic určených pro motorová vozidla apod.

Prioritou mají být i okolí dopravních terminálů, kde dochází k přestupu z jednoho druhu dopravního prostředku na druhý. Ve sledovaném období došlo ke 135 nehodám, které byly zaviněny řidičem autobusu, a 49 nehodám, které způsobil řidič tramvaje. Řešení bezpečnosti by mělo být prioritou i v dalších letech.

Je také vhodné zajistit, aby plánované bezpečnostní úpravy měly bezbariérové prvky, které sníží riziko ohrožení osob s omezenou pohyblivostí nebo orientací, jelikož právě tyto osoby lze po žácích a studentech škol považovat z nejohroženější skupinu.

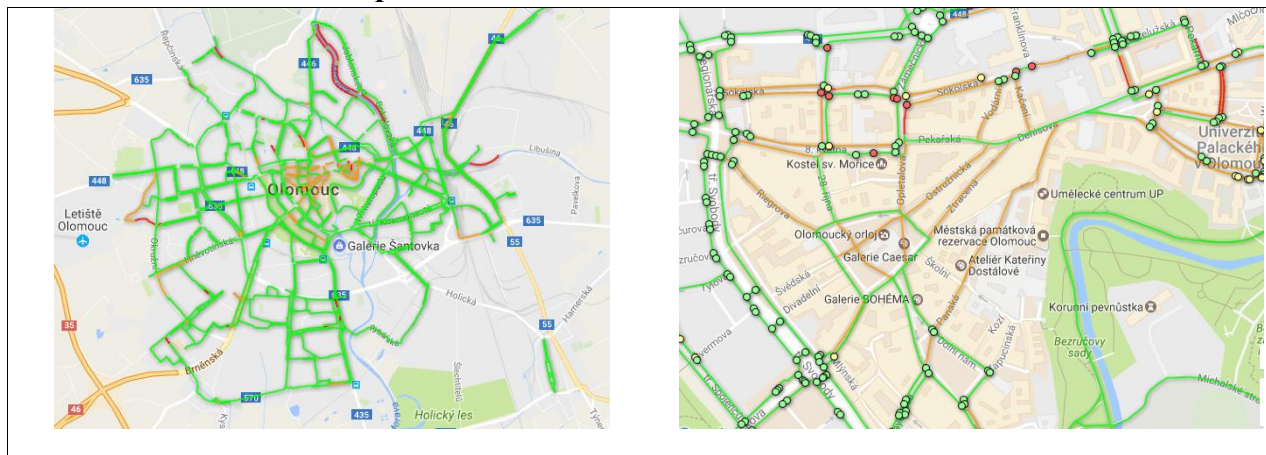
Město má zpracovanou koncepci hlavních bezbariérových tras, které zpravidla odpovídají hlavním silničním komunikacím. Fyzicky realizovány jsou bezbariérové trasy v ulicích:

- Havlíčkova – Brněnská
- tř. Svobody
- Palackého (část) – tř. Svornosti (část)
- tř. Míru (část)
- Ladová
- Lazecká
- Masarykova
- 17. listopadu (část)
- Schweitzerova (část)
- Polská (část)
- Vejvodského (část) – Štursova – Hálkova

V oblasti pěší dopravy město Olomouc realizuje projekt s názvem Bezbariérová Olomouc, jehož smyslem je zpřístupnit město všem obyvatelům i návštěvníkům města. Bezbariérové úpravy veřejného prostoru se týkají hromadné dopravy, pěší dopravy, přístupnosti veřejných budov, ale i informovanosti a nabídky volnočasových akcí. Projekt je založen především na spolupráci zástupců z oblasti dopravy, stavebních úprav, sociálních

služeb, školství a informovanosti. Cílová skupina projektu Bezbariérová Olomouc je poměrně široká, jedná se až o 1/3 obyvatel - osoby se sníženou schopností pohybu a orientace; pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osoby pokročilého věku, těhotné ženy a osoby doprovázející dítě v kočárku nebo dítě do tří let. Součástí projektu je vytvoření unikátní bezbariérové mapy, která v detailu zobrazuje stav komunikací pro pěší a je pravidelně aktualizována.

Obr. č. 37: Bezbariérová mapa

Zdroj: <http://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/projekt-bezbarierova-olomouc/mapa-bezbarierovych-uprav>

V detailu je zobrazen stav pozemní komunikace – rovnost povrchu a úroveň překážky. Na základě těchto údajů je možné zjistit, že velké množství nebezpečných a nerovných povrchů chodníků se nachází v centru města, což je dáno především historickým rázům území.

4.5.2.5 Letecká doprava

Letecká doprava hraje specifickou roli, 3 km od centra města leží veřejné vnitrostátní letiště Olomouc, jehož vlastníkem je statutární město Olomouc a provozovatelem Hanácký aeroklub, z. s. Vzhledem k omezeným parametrům (dvě vzletové a přistávací dráhy: betonová s délkou 420 m a travnatá s délkou 760 m), blízkosti mezinárodních letišť v Brně a Ostravě a rostoucímu významu civilního provozu na letišti v Přerově nelze předpokládat, že význam olomouckého letiště bude růst. V současné době je určeno pro malá dopravní letadla (letouny, kluzáky, vrtulníky, ultralehká letadla, volné balony, vzducholodě) a je využíváno především ke sportovním účelům, výcvikovým a zkušebním letům apod.

Dále se 1 km jihovýchodně od letiště nachází heliport sloužící vrtulníkům letecké záchranné služby.

4.5.2.6 Vodní doprava

Územní plán respektuje nadřazenou územně plánovací dokumentaci ZÚR OK, PÚR ČR a vymezuje územní rezervu pro koridor vodní cesty Dunaj – Odra – Labe. Pro zajištění tohoto souladu se v ÚP vymezuje koridor vodní cesty Dunaj – Odra – Labe, který je znázorněn jako plocha územní rezervy pro dopravní infrastrukturu. Šířka koridoru je určena ZÚR OK. Vymezen je v celkové šířce 200 m. Tato rezerva však může být bariérou rozvoje města.

4.5.2.7 Doprava v klidu

Problematika parkování bývá častým problémem, který řeší nejen velká města. Při řešení koncepcí parkování je nutné sladit několik protichůdných faktorů. Na jedné straně existuje potřeba obyvatel, podnikatelů, návštěvníků města dostat se pohodlně do zaměstnání, do úřadu, do zdravotních zařízení, za službami atd. nejlépe prostřednictvím osobního automobilu, na straně druhé vzniká problém se zahušťováním exponovaných oblastí automobily a z nich plynoucí negativní faktory (hluk, znečištění apod.). Důležité je najít rovnováhu mezi ekonomickým pohledem (zachování životaschopnosti) a řešením dopravních problémů.

Centrum města Olomouce je regulovanou parkovací zónou z roku 1997 s cenovou hladinou nastavenou v roce 2011. Jedná se o zastavěnou oblast historického jádra města o výměře 90 ha, kde lze parkovat na vyznačených veřejných prostranstvích a toto stání je regulováno poplatkem a délkou stání běžných návštěvníků max. 2 hodiny. Uprostřed oblasti je pěší zóna s vjezdem jen na povolení. Krátkodobý poplatek za stání se uplatňuje v období PO – PÁ mezi 9:00 – 18:00 hod. v ceně 20,- Kč/hod. Tři okrajové oblasti centra (zóna B) o výměře 10 ha mají sníženou sazbu 10,- Kč/hod. Krátkodobou platbu lze uskutečnit prostřednictvím 28 parkomatů. V okolí centra je parkování na veřejných pozemcích neregulované, tj. na legálních plochách vymezených příslušnou značkou nebo ze zákona lze volně parkovat. V přednádražním prostoru provozují Technické služby města Olomouce, a.s. podzemní garáže s kapacitou 341 míst v ceně 10 Kč/hod. či 90 Kč/den. Toto podzemní parkoviště je koncipováno jako Park&Ride. Díky tomu dochází k integraci automobilové dopravy s železniční, potažmo s městskou hromadnou dopravou. Některé plochy soukromých majitelů jsou veřejně přístupné a zpoplatněné. U obchodních center zpravidla není parkování zpoplatněno. Zpoplatněné parkování se také nachází u Androva stadionu.

Další parkování nabízejí podzemní parkoviště a parkovací domy s kapacitou přibližně 2000 parkovacích míst:

- Central Parking Olomouc, s.r.o. – 470 parkovacích míst.
- Podzemní parkoviště v objektu Namiro – 291 parkovacích míst.
- Parkoviště Galerie Šantovka – přes 1000 parkovacích míst.

Celková kapacita parkovacích stání činí ve městě 4 140 míst (včetně stání vyhrazených na RZ, firmu nebo obecně osobám zdravotně hendikepovaným).

Průzkum statické dopravy proběhl v rámci tvorby Plánu udržitelné městské mobility (PUMMO). Průzkum proběhl zvlášť v centru, které bylo vymezeno dle zóny s regulovaným stáním s mírným rozšířením v oblasti ul. Legionářské, a zvlášť ve zbytku města. Na základě těchto průzkumů bylo v centru během 16 hod průzkumu zachyceno 7 700 parkujících vozidel, z nichž 13 % parkovalo v centru opakovaně. Čtvrtina vozidel měla parkovací kartu, průměrná délka stání za dobu průzkumu bez karty 2,5 hod a s kartou 4,3 hod. Přebytek desítek míst lze sledovat v lokalitě Tržnice (ul. Vídeňská a Kateřinská II) a Wurmova/Kosinova. Mírný nedostatek míst (tj. vozidla parkující nad legální kapacitu) je v centru (Horní a Dolní náměstí) osa ulic východ-západ (8. května, Pekařská, 1. máje). Celková obsazenost oblasti je nejnižší ráno cca 1000 vozidel, nejvyšší je dopolední špička – 1700 - a následně počet mírně klesá. Počet volných míst za celek tak klesá z 1275 ráno na 600 ve špičce. Během dalších průzkumů bylo v každém sledovaném časovém období průzkumu zaznamenáno na veřejných prostranstvích (tj. celá Olomouc mimo centrum) cca 22 tis. parkujících vozidel. Odpovídající legální kapacita města je 24 tis. míst, zde však nejsou započítána místa, kde nikdo neparkuje, ale bylo by to legální dle § 25 zákona 361/2000 Sb. Mezi oblastmi s největší kapacitou patří Heyrovského, Družební/Nové Sady-jih s více než 1000 parkovacích míst. Výrazný nedostatek až 500 legálních míst je v oblasti Družební/Nové Sady-jih, okolo 500 míst v oblasti Norská I., Lazce I., Českobratrská a Kpt. Nálepky. Průběhu obsazenosti v jednotlivých částech dne je patrné, že ráno vozidla zatěžují oblasti okolo centra resp. uvnitř prstence Foerstrova/Albertova/Velkomoravská/Kavaleristů/hlavní nádraží. Naopak na noc se centrum odlehčí a přitíží se sídliště v oblasti jihozápadě od Foerstrova/Albertova.

Do budoucna je třeba řešit parkování v centru města, sídlištích, u významných turistických atrakcí a ve vazbě na přestupní dopravní terminály, a omezit tak automobilovou dopravu v exponovaných oblastech města.

4.5.2.8 Shrnutí

Silniční doprava

- Olomouc jako krajské město je důležitým dopravním uzlem, zároveň má strategický význam díky propojení tří největších měst České republiky – Prahy, Brna a Ostravy.
- Kostru silniční sítě v zázemí města tvoří především dálnice D46 a D35.
- Chybějícími úseky na D1 jsou 0136 Říkovice – Přerov a 0137 Přerov – Lipník nad Bečvou. Dobudováním dojde ke zlepšení dopravní obslužnosti a zároveň snížení dopravní zátěže kraje, potažmo i města Olomouce.
- Chybí dostavět východní tangentu ve městě Olomouc (silnice I. třídy).
- Město se potýká se silným silničním provozem, komunikace v centru města jsou velmi zatížené. Mezi nejproblémovější patří silnice II. třídy č. 448. Problém s dopravní infrastrukturou označily jako jednu z hlavních bariér rozvoje města významné podnikatelské subjekty v Průzkumu podnikatelského prostředí (2016).
- Požadavky na zvýšení plynulosti a bezpečnosti provozu na vybraných úsecích města

využitím ITS a telematiky byly zakomponovány i do Strategie ITI Olomoucké aglomerace.

- Rozsah městských komunikací k 31. 1. 2017 činil cca 672 km. V porovnání se stavem k 31. 6. 2015 se rozsah spravovaných komunikací rozšiřuje.
- Stav komunikací je průběžně monitorován a zanášen do pasportu komunikací.
- Z celkové plochy všech zpevněných vozovek je 82 % ve stavu bezvadném nebo dobrém. Pouze 5,43 % ploch všech zpevněných vozovek je ve stavu nedostatečném.
- Město má zpracovaný plán velkých oprav na roky 2017–2021.

Železniční doprava

- Olomoucí prochází II. a III. železniční koridor.
- Olomouc má velmi dobré spojení s Prahou, což představuje významnou konkurenční výhodu. Časová dostupnost mezi Olomoucí a Prahou se za posledních 15 let výrazně snížila. V současnosti se čas spojení pohybuje mezi 2 až 2,5 h. Naopak problémové je vlakové spojení do Brna.
- Do budoucna bude pro město Olomouc důležité sledovat také strategické diskuse k rozvoji rychlých železničních spojení v ČR, které zahrnují novostavby vysokorychlostních tratí (VRT), tratě vysokorychlostní modernizované i modernizované konvenční tratě vyšších parametrů. Program rozvoje rychlých železničních spojení v ČR připravilo v lednu 2017 Ministerstvo dopravy.

Městská hromadná doprava

- MHD na území města Olomouce i v některých obcích v jeho zázemí zajišťuje zejména Dopravní podnik města Olomouce, a. s..
- V roce 2015 přepravil téměř 55 milionů cestujících. Celkový počet přepravených osob v posledních letech spíše klesá, nicméně zde došlo ke zvýšení počtu linek, obslužnosti a zkvalitnění vozového parku.
- Mezi lety 2011 – 2015 došlo k posílení tramvajové dopravy.
- V následujících letech je nutné pokračovat v obnově vozového parku, a to zejména autobusů.
- Problémem je vozovna MHD, která je na hraně své kapacity.
- MHD v Olomouci je začleněna do Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), který od ledna 2012 integruje velkou část železniční, linkové autobusové a městské hromadné dopravy.

Cyklistická a pěší doprava

- Podmínky pro cyklo dopravu jsou ve městě Olomouci i blízkém okolí příhodné a cyklo doprava tak může mít velký potenciál v rámci rozvoje cestovního ruchu i jako způsob udržitelné formy dopravy.
- Velké investice do cyklistické infrastruktury proběhly v letech 2010–2016, kdy bylo

investováno do realizace 17 km cyklistických komunikací.

- V budoucnu bude třeba řešit návaznost cyklodopravy zejména ve vztahu k dojížděcí do zaměstnání a škol.
- Město má zpracovanou koncepci hlavních bezbariérových tras, které zpravidla odpovídají hlavním silničním komunikacím. Ve městě je realizován projekt Bezbariérová Olomouc, který má zpřístupnit město všem obyvatelům i návštěvníkům města. Bezbariérové úpravy veřejného prostoru se týkají hromadné dopravy, pěší dopravy, přístupnosti veřejných budov, ale i informovanosti a nabídky volnočasových akcí.
- Ve městě se nachází řada problémových prvků ve vztahu k bezpečnosti pěší dopravy. Jedná se především o přechody pro chodce neodpovídající normám, řešení některých křižovatek, společná infrastruktura pro cyklisty i motorová vozidla.
- V období 2007–2015 bylo v Olomouci zaznamenáno celkem 489 dopravních nehod s účastí chodců, jedná se o 4 % celkové nehodovosti.

Letecká a vodní doprava

- Význam letecké dopravy je spíše lokální a nepředpokládá se, že bude mít v dalších letech rostoucí tendenci.
- Územní plán vymezuje územní rezervu pro koridor vodní cesty Dunaj – Odra – Labe. Tato rezerva však může být bariérou rozvoje města.

Doprava v klidu

- Celková kapacita parkovacích stání činí ve městě 4 140 míst (včetně stání vyhrazených na registrační značku, firmu nebo obecně osobám zdravotně hendikepovaným).
- Centrum města je regulovanou parkovací zónou z roku 1997 s cenovou hladinou nastavenou v roce 2011. Další parkování nabízejí podzemní parkoviště a parkovací domy s kapacitou přibližně 2000 parkovacích míst (Central Parking Olomouc, s.r.o., Podzemní parkoviště v objektu Namiro, Parkoviště Galerie Šantovka).
- Do budoucna je třeba řešit parkování v centru města, sídlištích, u významných turistických atrakcí a ve vazbě na přestupní dopravní terminály, a omezit tak automobilovou dopravu v exponovaných oblastech města.

4.5.3 Technická infrastruktura

Území města Olomouce potažmo celého **ORP Olomouc je vybaveno všemi druhy inženýrských sítí mimo produktovodu a ropovodu**. Je zastoupena objekty a vedením elektrizační soustavy, kanalizační sítě, vodovodní sítě, plynovodní sítě, komunikační sítě a teplovodní sítě. Aktuální stav je v datové části ÚAP, graficky jsou inženýrské sítě znázorněny ve výkrese limitů (<http://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady/4-aktualizace-uap>).

Z hlediska hospodářského rozvoje území ORP Olomouc není současný stav

technické infrastruktury limitujícím faktorem rozvoje území.¹⁶

Následující informace jsou převážně využity z Územně analytických podkladů ORP Olomouc aktualizace 2016 a Koncepce vodního hospodářství statutárního města Olomouce (2016). Koncepce vodního hospodářství statutárního města Olomouce se skládá ze tří základních částí, a to generelu kanalizace, generelu vodovodu a studie odtokových poměrů. Na ně navazuje zpracování technicko-ekonomického posouzení dalšího vývoje z hlediska realizace nutných oprav, plánovaných rekonstrukcí a výhledových záměrů. **Koncepce vodního hospodářství je zpracována pro výhledové období do roku 2030 resp. 2043.** Řešení respektuje a zahrnuje návrh nového územního plánu města Olomouce v podobě z období 12/2012.

Zásobování vodou¹⁷

Zásobování vodou je zajišťováno prostřednictvím skupinového vodovodu Olomouc, jehož původní zdrojem bylo pouze prameniště Černovír. Město Olomouc, včetně všech místních částí, je zásobeno pitnou vodou ze skupinového vodovodu Olomouc (SVO), respektive jeho podskupiny Olomouc. Městská část Nemilany a část Slavonína jsou zásobovány pitnou vodou z vodovodní sítě ve vlastnictví Vodovodu Pomoraví.

Vodovod byl postupně rozšiřován a zpočátku sloužil pouze pro město Olomouc. Od roku 1956 je rozšiřován i mimo město, je tak vodou zásobena celá řada okolních obcí a vznikla tak Vodárenská soustava Olomouc. Ta je v současné době tvořena podskupinami Olomouc, Litovel a vodovody ze skupiny Pomoraví. Dodavatelem vody a provozovatelem vodovodů je společnost MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s., která zásobuje pitnou vodou Olomouc (včetně části Slavonína, Svatého Kopečka, Radíkova, Lošova, Droždína, Chomoutova, Týnečka, Topolan a Nedvězí).

Na veřejný vodovod je v Olomouci napojeno 99,1% obyvatel/domácností. Délka vodovodní sítě města Olomouce je 299,3 km, dle vyhodnocení stavu majetku je 47 % ve stavu opotřebení.

Pro zásobování obcí v celém ORP Olomouc pitnou vodou má zásadní význam fakt, že část území leží v chráněné přirozené oblasti přirozené akumulace vod – Kvartér řeky Moravy (Nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb.) a že se zde nacházejí další významné vodní zdroje. Vody z nich jsou přivedeny buď přímo do vodojemů, nebo na úpravny vody. Z těchto zdrojů jsou zásobovány vodou všechny obce ORP, včetně Statutárního města Olomouc. Kromě čtyř obcí jsou všechny obce ORP Olomouc napojeny na veřejný vodovod.

Součástí Koncepce vodního hospodářství statutárního města Olomouce (2016) je i Plán obnovy vodovodní sítě, který je zpracován v automatizovaném nástroji v několika variantách. Tento nástroj kromě vlastního vyhodnocení technického stavu jednotlivých segmentů vodovodní sítě uvažuje koordinaci s plánem rekonstrukce kanalizace a koncepční potřebou.

¹⁶ Zdroj: SMOI (2016): ÚAP ORP Olomouc, aktualizace2016

¹⁷ Zdroj: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky – Olomoucký kraj: http://eagri.cz/public/web/file/40165/_22883_13043_CZ071_Olomoucky_kraj.pdf

Plán vychází ze simulace postupného stárnutí vodovodní sítě a její rekonstrukce v následujícím období (30, resp. 100 let). Kromě technických vstupů a výstupů jsou vyhodnoceny i finanční parametry (především investiční náklady, ale i související provozní náklady).

Po doběhu stávajících smluv (v roce 2020 a 2030) bude nutné nastavit nový provozní model pro řešení vodovodní technické infrastruktury.

Kanalizační síť/odkanalizování¹⁸

Ústřední čistírna odpadních vod se nachází v jižní části města v části Nové Sady, na kterou jsou jednotnou kanalizační soustavou odváděny odpadní vody. Provozovatelem ČOV Olomouc – Nové Sady je společnost MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s. Město Olomouc a jeho městské části Bělidla, Hejčín, Hodolany, Chválkovice, Klášterní Hradisko, Lazce, Neředín, Nová Ulice, Nové Sady, Nový Svět, Pavlovičky, Povel, Řepčín a místní část Holice a Týneček mají vybudovanou kanalizaci pro veřejnou potřebu. Městské části Lošov a Radíkov jsou napojeny na ČOV Lošov.

Územní plán Olomouc vytváří územní podmínky pro odkanalizování města při respektování širších vazeb na okolí. Část řešeného území leží v chráněné přirozené oblasti přirozené akumulace vod – Kvartér řeky Moravy (Nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb.) a na severu v CHKO Litovelské Pomoraví (vyhlášeno vyhláškou MŽP č. 464/1990 Sb.). Z těchto dokumentů vyplývají omezení některých činností a přísnější ukazatele přípustného znečištění odpadních vod.

Na veřejnou kanalizaci je napojeno 95,8 % obyvatel/domácností, stejný podíl je napojen na ČOV. Délka kanalizační sítě města Olomouce je 325,5 km, dle vyhodnocení stavu majetku je 39 % ve stavu opotřebení.

Součástí Koncepce vodního hospodářství statutárního města Olomouce (2016) je i Plán obnovy kanalizační sítě, který je zpracován v automatizovaném nástroji v několika variantách. Tento nástroj kromě vlastního vyhodnocení technického stavu jednotlivých segmentů kanalizační sítě, na rozdíl od vodovodní sítě, neuvažuje koordinaci s dalšími plánovanými investicemi (vodovod, komunikace, další sítě...) a koncepční potřeby (zkapacitnění). Plán vychází ze simulace postupného stárnutí kanalizační sítě a její rekonstrukce v následujícím období 100 let, přičemž podrobně je dokladováno pouze prvních 30 let. Kromě technických vstupů a výstupů jsou vyhodnoceny i finanční parametry - především investiční náklady.

Energetika

Dle informací z Územního plánu je zásobování elektrickou energií zajištěno z distribuční soustavy 110 kV a 22 kV. Elektrická energie je distribuována pro město

¹⁸ Zdroj: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky – Olomoucký kraj: http://eagri.cz/public/web/file/40165/_22883_13043_CZ071_Olomoucky_kraj.pdf

Olomouc distribuční soustavou 110 kV do napájecích elektrických stanic transformačních 110/22 kV Hodolany, Olomouc-sever a Holice. Pro obsluhu jihozápadní části města a také navazujícího území za hranicemi města jsou nově navrženy elektrické stanice transformační 110/22 kV „Hněvotín“ a „Slavonín“ v k.ú. Slavonín. Dodavatelem elektřiny je společnost ČEZ Distribuce, a. s., která zajišťuje distribuci elektřiny

Teplo¹⁹

Zdrojem tepla pro Olomouc je teplárna, která je situována jihovýchodně od centra v okrajové části Olomouce v převážně komerční a průmyslové zástavbě. Teplo je dodáváno jak do bytového, tak i průmyslového sektoru, pro vytápění veřejných objektů a pro technologii průmyslových závodů. Tepelná energie je zákazníkům dodávána prostřednictvím sítě centrálního zásobování teplem, kterou tvoří z části parovodní a z části horkovodní síť. Elektrická energie je dodávána do veřejné distribuční sítě. Hlavními vstupními médii jsou především pevná paliva (černé a hnědé uhlí, biomasa).

K omezení znečišťování ovzduší přispěla zvláště rekonstrukce Teplárny v letech 1998 – 2000 za 2 mld. Kč, která tak splňuje s rezervou požadavky zákona na ochranu ovzduší. V rámci rekonstrukce byly nahrazeny zastaralé kotle moderním fluidním kotlem s odsířením spalin a 82 elektroodlučovačem popílku. Ke snížení imisí v městské aglomeraci přispělo vybudování vyššího komína a kryté skládky uhlí (více viz kapitola 5.6.3).

Plyn

Zemní plyn je k odběratelům přiváděn prostřednictvím sítě plynovodů. Celé území města Olomouce je plynofikováno. Město je napojeno na síť hlavních vysokotlakých plynovodů, které tvoří prakticky obchvat řešeného území. Hlavními VTL řady jsou 2x DN 500 a DN 300 na západě a částečně severu, řad DN 500 na jihu a jihovýchodě a DN 300 ve východní části města. Dodavatelem plynu pro konečné odběratele je společnost Innogy Česká republika, a. s.

4.5.3.1 Shrnutí

- Území města Olomouce je vybaveno všemi druhy inženýrských sítí mimo produktovodu a ropovodu.
- Z hlediska hospodářského rozvoje města není současný stav technické infrastruktury limitujícím faktorem rozvoje území.
- Na veřejný vodovod je v Olomouci napojeno 99,1% obyvatel/domácností. Délka vodovodní sítě města Olomouce je 299,3 km, dle vyhodnocení stavu majetku je 47 % ve stavu opotřebení.
- Na veřejnou kanalizaci je napojeno 95,8 % obyvatel/domácností, stejný podíl je napojen

---

¹⁹ Zdroj: Olomoucký kraj - KUOK 122671/2006

na ČOV. Délka kanalizační sítě města Olomouce je 325,5 km, dle vyhodnocení stavu majetku je 39 % ve stavu opotřebení.

4.6 Životní prostředí a urbanismus

Analýza životního prostředí se zaměřila zejména na problematiku oblasti se zásadním vlivem na životní prostředí ve městě i v regionu. Jedním z klíčových témat jsou stav a ochrana životního prostředí, zejména témata ochrana přírody a krajiny, veřejná zeleň, ekologická stabilita, ovzduší, voda a vodní hospodářství, odpadové hospodářství a environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. V kapitole je zpracována i problematika hlukového znečištění a změn klimatu. Poslední část se věnuje veřejným prostranstvím a urbanismu.

4.6.1 Příroda, krajina a zeleň

4.6.1.1 Chráněná území a Natura 2000

Natura 2000

Na území města Olomouce se nachází následující evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti:

- Ptačí oblast Litovelské Pomoraví.
- Evropsky významná lokalita Litovelské Pomoraví.
- Evropsky významná lokalita Morava – Chropyňský luh.

Rozložení těchto a dalších evropsky významných lokalit a ptačích oblastí na území nebo v bezprostřední blízkosti města Olomouce je znázorněno na následující mapě.

Z bezobratlých je nutno ještě zmínit alespoň 2 druhy motýlů tvořící též předmět ochrany oblasti - modráška bahenního a ohniváčka černočárného nebo druh vážky klínatku rohatou. V území (PR Plané loučky) je jedna z mála lokalit plže svinutce tenkého - kriticky ohroženého druhu v rámci ČR. V oblasti je rovněž bohatě zastoupena skupina obojživelníků a plazů. Do území byli na počátku 90. let 20. století vysazeni bobři, jejichž populace se zde rozvinula. Z dalších vzácných savců je nutno zmínit vydra říční. Území je významnou tahovou cestou i hnízdištěm řady druhů ptáků. Celkem zde bylo zjištěno cca 250 druhů ptáků.

Předměty ochrany jsou následující:

Tab. č. 153: Předměty ochrany v PO a EVL Litovelské Pomoraví

EVL Litovelské Pomoraví	
Biotopy	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky T1.1 Mezofilní ovsíkové louky S3B Jeskyně nepřístupné veřejnosti L3.1 Hercynské dubohabřiny L3.2 Polonské dubohabřiny L2.2A Údolní jasanovo-olšové luhy, typické porosty L2.4 Měkké luhy nížinných řek L2.3A Tvrdé luhy nížinných řek, člověkem málo ovlivněné porosty L2.3B Tvrdé luhy nížinných řek, člověkem silně ovlivněné porosty
Druhy	bobr evropský, čolek velký, klínatka rohatá, kuňka ohnivá, modrásek bahenní, netopýr černý, ohniváček černočárný, svinutec tenký, vydra říční
Ptačí oblast Litovelské Pomoraví	
Ptáci	ledňáček říční, lejssek bělokrký, strakapoud prostřední

Zdroj: www.natura2000.cz

Největší negativní vliv především na mokřadní biotopy má pomalé celkové vysychání oblasti, snižování hladiny podzemní vody způsobené "přežívajícími" melioračními zásahy z minulosti a zahloubením koryt toků. Vyšší počty vysoké zvěře se negativně projevují na odrůstání zmlazujících dřevin v celém území. Rizikem je také vodní turistika na toku Moravy - rušení hnízdicích ptáků a hlavně nedodržování zákazu vstupu na náplavy, méně významně také sportovní rybolov. Dalším rizikem je kanál Dunaj-Odra-Labe.

Evropsky významná lokalita Morava – Chropýňský luh

Území zahrnuje větší lesní porosty tvrdých luhů v nivě dolního toku Morávky s mokřadními biotopy při soutoku řek Moravy, Morávky a Malé Bečvy v mozaice s vlhkomilnými společenstvy vázanými na vodní toky či na deprese se stagnující podzemní vodou. Součástí jsou dvě zvláště chráněná území - NPR Zástudánčí a NPP Chropýňský rybník.

EVL zasahuje do území města Olomouc pouze menší plochou ve své severní části podél toku Moravy.

Lužní lesy jsou velmi hodnotné po stránce dendrologické. Aktuální lesní porosty byly

vesměs vysazeny uměle, avšak velká část starších porostů byla vhodnými pěstebními zásahy nasměrována k přírodě blízkému stavu. Některé porosty jsou druhově ochuzené, v extrémních případech se jedná až o monokultury s jasanem či dubem letním s výrazně pozměněnou patrovitostí (dvouetážové porosty). Na lokalitě je uplatňována holosečná obnova lesních porostů na menších a středně velkých plochách. Místy se vyskytují nepůvodní dřeviny.

Také louky jsou v důsledku absence pravidelných povodní, poklesu spodní hladiny, nedostatečného kosení a někdy též přehnojování ochuzeny, avšak pořád patří k nejzachovalejším v Dolnomoravském úvalu.

Po stránce zoologické je území velmi cenné. Žije zde typická fauna lužních lesů a luk. Při výzkumu denních motýlů bylo v NPR Zástudánčí zaznamenáno na 37 druhů. Ze zdejšího toku Moravy je známo nejméně 12 druhů ryb, významný je především výskyt hrouzka Kesslerova. V území bylo dále potvrzeno 11 druhů obojživelníků. Břehy vodních toků jsou téměř souvislé osídleny bobrem evropským.

Předměty ochrany jsou následující:

Tab. č. 154: Předměty ochrany v EVL Morava – Chropyňský luh

EVL Morava – Chropyňský luh	
Biotopy	V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty M7 Bylinné lemy nížinných řek T1.6 Vlhká tužebníková lada T1.1 Mezofilní ovsíkové louky L2.4 Měkké luhy nížinných řek L2.3A Tvrdé luhy nížinných řek, člověkem málo ovlivněné porosty L2.3B Tvrdé luhy nížinných řek, člověkem silně ovlivněné porosty
Druhy	bobr evropský, čolek velký, hrouzek Kesslerův, modrásek bahenní, ohniváček černočárný

Zdroj: www.natura2000.cz

Zásadní negativní vliv na celou lokalitu má z hlediska ochrany přírody regulace většiny vodních toků, odvodnění a celkové narušení vodního režimu mající za následek absenci přirozených pravidelných povodní a pokles hladiny podzemní vody. Tyto faktory klíčově ovlivňují zhoršený stav lužních lesů a zejména aluviálních luk.

Lesní porosty tvrdého luhu jsou degradovány nevhodným lesním hospodářstvím, kdy jsou často vysazovány stejnověké monokultury hlavních dřevin, na některých místech i dřevin nepůvodních. Negativní vliv na lesní porosty mají i vysoké stavy srnčí. Podél vodních toků se v posledních letech masově šíří neofyty: netýkavka žláznatá, křídlatka japonská, topinambur, zlatobýl kanadský aj.

Populace evropsky významných motýlů (modráška bahenního a ohniváčka černočárného) jsou ohroženy převážně nevhodným managementem ve formě velkoplošného sečení s ponecháním minimálního počtu kvetoucích hostitelských rostlin. Další lokality jsou naopak ohroženy zarůstáním dřevinami.

Zvláště chráněná území

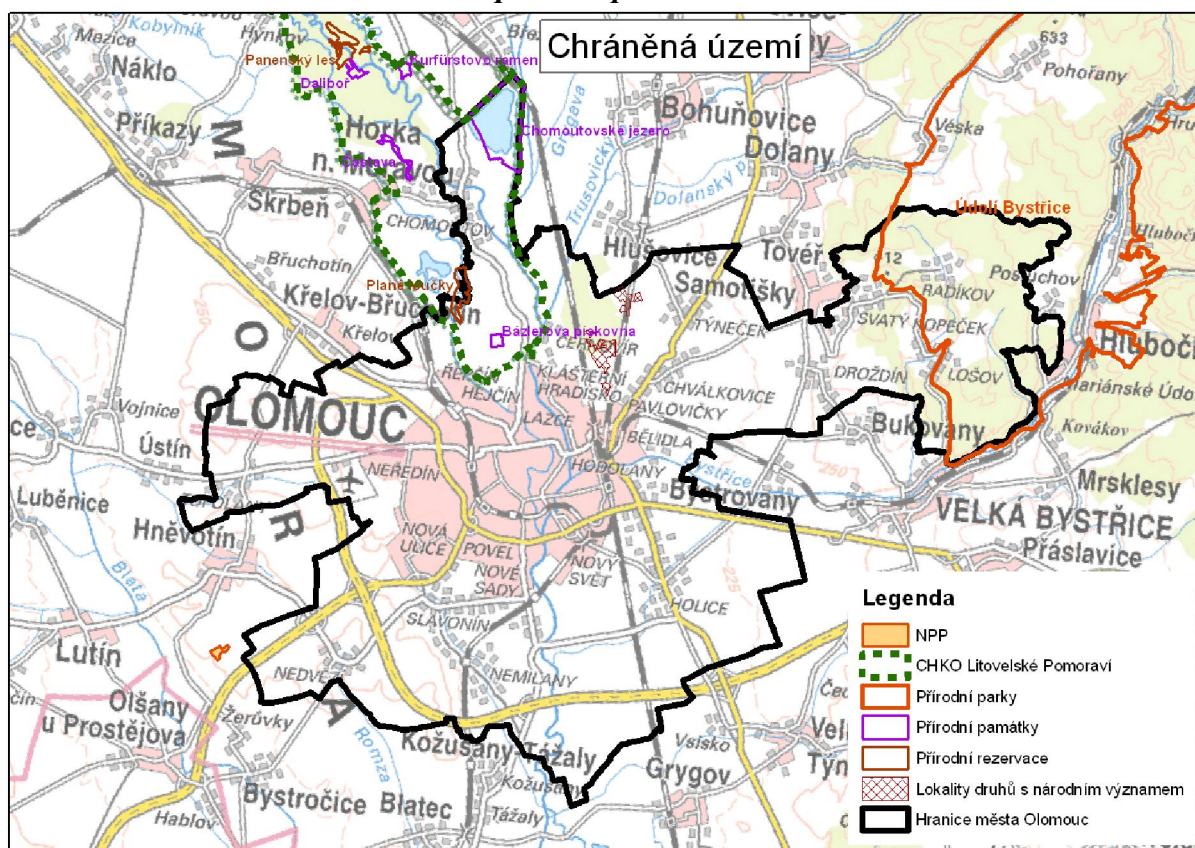
Na území města Olomouce zasahuje chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví a dále se zde nacházejí tato maloplošná zvláště chráněná území:

- přírodní rezervace Plané loučky (na území CHKO Litovelské Pomoraví),
- přírodní rezervace Chomoutovské jezero (na území CHKO Litovelské Pomoraví),
- přírodní památka Bázlerova pískovna (na území CHKO Litovelské Pomoraví).

Kromě těchto území sem zasahuje také přírodní park Údolí Bystřice. V severní části města – Černovíru – se rovněž nachází lokalita výskytu druhu s národním významem, neboť se zde vyskytuje velmi vzácná kriticky ohrožená matizna bahenní, pro kterou je zajištěn záchranný program.

Lokalizace těchto chráněných území je znázorněna na následující přehledce a dále je uveden jejich stručný popis.

Obr. č. 39: Zvláště chráněná území a přírodní park na území města Olomouce

Zdroj: AOPK ČR

CHKO Litovelské Pomoraví

CHKO Litovelské Pomoraví byla vyhlášena 29. 10. 1990 vyhláškou MŽP ČR č. 464/1990 a rozkládá se na ploše 96 km². Zaujímá úzký, 3 - 8 km široký pruh lužních lesů a luk kolem řeky Moravy mezi městy Olomouc a Mohelnice. Posláním CHKO je trvale zajišťovat zvýšenou ochranu a ekologicky šetrné obhospodařování krajiny údolní nivy řeky Moravy s mimořádně vysokým soustředěním přírodních hodnot.

Jádro CHKO a současně hlavní přírodovědný fenomén oblasti tvoří vnitrozemská říční delta (přirozeně meandrující tok řeky Moravy, která se větví v řadu bočních stálých i periodických říčních ramen) a navazující komplexy cenných lužních lesů, vlhkých nivních luk a mokřadů. Okrajově zasahují do CHKO plošně nevýznamné enklávy orné půdy a zastavěná území obcí. Území je chráněno rovněž jako evropsky významná lokalita a ptačí oblast (viz popis výše).

Území je chráněno rovněž v rámci chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvarter řeky Moravy a jako mezinárodně významný mokřad dle Ramsarské úmluvy.

Území čelilo v minulosti celé řadě problémů, z nichž některé přetrvávají. Patří mezi ně např. úpravy vodního režimu toků, jímání podzemní vody a pokles hladiny podzemních vod v území.

PR Plané loučky

Předmětem ochrany jsou zde společenstva slatinných luk, fragmentů měkkého luhu, meandrujícího toku s břehovými porosty a tůň s výskytem řady ohrožených taxonů rostlin i živočichů. Rozloha území je 20,75 ha. Území je botanicky jedna z nejcennějších lokalit CHKO Litovelské Pomoraví. Taktéž druhové složení fauny je velmi bohaté.

Péče o toto území spočívá v mozaikovitém kosení, které brání zániku louky zarůstáním náletem a zároveň neposečené plošky umožňují dokončení vývoje řadě ohrožených druhů lučních živočichů.

PR Chomoutovské jezero

Chomoutovské jezero vzniklo po těžbě štěrkopísků. Nachází se na území olomoucké městské části Chomoutov, 10 km severně od centra města. Dosahuje maximální hloubky 2 m. Skládá se ze dvou vodních ploch označovaných jako Velké (nebo Větší) a Malé (nebo Menší). V jižní části většího se nacházejí dva zalesněné ostrovy. Rozloha je 106 ha.

Předmětem ochrany je zde soubor polopřirozených a přírodě blízkých vodních, mokřadních, lučních, lesních a křovinných ekosystémů a jejich vývojových stádií, s výskytem typických i vzácných druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů

Na části přírodní památky byly vybudovány nové mokřady s tůňmi. Pro návštěvníky zde byla zřízena ptačí pozorovatelna. Kvůli vyrušování zde hnízdících ptáků je

na Chomoutovském jezeře zakázáno koupání a další vodní sporty (využívajících různých plavidel). Území trpí rovněž velkým množstvím nelegálních skládek, které jsou zde zakázány. Hrozí zde potenciální střety mezi zájmy ochrany přírody a rekreačními požadavky obyvatel.

PP Bázlerova pískovna

Bázlerova pískovna je přírodní památka, která se nachází v polích asi 0,5 km severně od okraje města Olomouc, městské části Černovír. Dne 30. července 1993 bylo stejnojmenné jezírko vyhlášené přírodní památkou, v roce 2005 byla přírodní památka rozšířena i na okolí a její rozloha vzrostla na 5,16 ha.

Předmětem ochrany je soubor vodních, mokřadních a lučních společenstev s výskytem typických i vzácných a ohrožených druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, především vzácných druhů obojživelníků

Jezírko v pískovně bylo dlouho ponecháno samovolnému vývoji. Postupně se zazemňovalo a voda začala zapáchat. Následně došlo k odbahnění sedimentu a navážek odpadu. Okolní břehový porost byl prosvětlen. Pole v ochranném pásmu bylo zatravněním přeměněno v zatím druhově chudou louku, která je pravidelně kosena. Problémem jsou drobné skládky různých odpadů.

Tab. č. 155: Rozloha zvláště chráněných území (v ha) a jejich podíl na celkové ploše území

Území	Celkem (ha)	Podíl z celkové rozlohy území (%)	v tom CHKO (ha)	v tom MZCHÚ (ha)
Olomouc	717	7 %	717	120*

Zdroj: AOPK ČR

Poznámka: * Všechna MZCHÚ na území města jsou součástí CHKO Litovelské Pomoraví

Přírodní park Údolí Bystřice

Přírodní park je obecně chráněné území podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Je zřizován vyhláškou krajského úřadu, ve které jsou omezeny činnosti, jež by mohly vést k narušení, poškození nebo k zničení dochovaného stavu území, cenného pro svůj krajinný ráz a soustředěné estetické a přírodní hodnoty.

Celková výměra parku je 12 580 ha. Tvoří jej jihozápadní členité okraje Domašovské vrchoviny v širším okolí údolí řeky Bystřice, geomorfologické tvary (kaňony, ostrohy, sutě, kamenná moře), zachovalé lesní porosty místy pralesovitého charakteru a několik maloplošných zvláště chráněných území.

Osu území tvoří údolní niva řeky Bystřice. V sevřeném údolí Bystřice se zachovaly lesy, které mají často přirozenou druhovou skladbu, místy i rozsáhlé porosty měsíčnice vytrvalé. Západní a severní část území dnešního přírodního parku byly odlesněny a přeměněny na pastviny a louky.

Lokalita výskytu druhu s národním významem

V Černovíře na Černovířském slatiništi se vyskytuje kriticky ohrožený rostlinný druh Matizna bahenní (*Angelica palustris*). Ta zde již jednou vyhynula a byla zde zpětně vysazena. Pro její ochranu je realizován záchranný program. Hrozbou je zničení biotopu jejího výskytu (vlhké a slatinné louky), a to zejména odvodňováním a přeměnou na zemědělskou půdu nebo zástavbu. Udržení vyšší hladiny podzemní vody je problematické i v současné době. Druh je konkurenčně slabý, proto by došlo k jeho ústupu i při absenci kosení a zarůstání lokality dřevinami. Nutná je pravidelná seč.

4.6.1.2 Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vymezován na základě zákona o ochraně přírody a krajiny. Představuje vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů. ÚSES umožňuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivě působí na okolní, méně stabilní části krajiny, a vytváří tak základ pro její mnohostranné využívání. Rozlišují se tři úrovně ÚSES: místní (lokální), regionální a nadregionální. Na území města Olomouce se nacházejí všechny tři úrovně ÚSES.

Nadregionální a regionální ÚSES vychází ze Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje. Na území města je zastoupen nadregionálním biokoridorem (NRBK) K 136 s vodní a nivní osou procházejícími údolní nivou Moravy přes město, s vloženými regionálními biocentry (RBC) 270 Černovířský les (při severním okraji města) a 272 Kožušany (na jižním okraji správního území města). Regionální úroveň ÚSES je na území města kromě obou zmíněných RBC vložených do trasy nadregionálního biokoridoru zastoupena částí regionálního biocentra Plané loučky (mezi Chomoutovem a Řepčínem) navazujícím regionálním biokoridorem na odlehčovacím ramenu Moravy jižně od Chomoutova a regionálním biokoridorem RK 1435 na toku Bystřice. Na tyto prvky navazuje lokální ÚSES. Územní systém ekologické stability města Olomouce má přesah do okolních obcí.

Krajinná zeleň tvoří přirozený rámeček města a jeho místních částí. Z přírodního hlediska významnými prvky jsou plochy remízky a náletové zeleně, umožňující život celé řadě rostlinných i živočišných druhů a jejich migraci, která byla v minulosti následkem scelování pozemků a chemizace zemědělství značně narušena.

Problémem při realizaci ÚSES, interakčních prvků a další zeleně jsou často vlastnické vztahy, kdy tyto plochy jsou navrženy na soukromých pozemcích. Velký potenciál je v komplexních pozemkových úpravách (KPÚ), které nebyly doposud na území města Olomouce realizovány (s výjimkou k.ú. Nedvězí u Olomouce). Zpracování komplexních pozemkových úprav je velice významným předpokladem pro realizaci prvků ÚSES v krajině.

Ekologická stabilita

Pro zjištění stavu krajiny z hlediska její vyváženosti a rovnováhy se krajina oceňuje koeficientem ekologické stability. Ekologická stabilita představuje schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů, tzn. že se systém brání změnám během působení cizího činitele zvenčí nebo se vrací po skončeném působení cizího činitele k normálu. Protože potenciálními nositeli ekologické stability krajiny jsou přirozené ekosystémy, racionální využívání krajiny nejen nevylučuje, ale nutně zahrnuje jejich trvalou existenci.

Výsledné určení hodnoty ekologické stability konkrétního území, resp. administrativní jednotky, je vyjádřeno koeficientem ekologické stability (KES). Tento ukazatel umožňuje získat základní informaci o stavu krajiny daného území a míře problémů, které se v ní vyskytují.

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních (lesy, louky, pastviny, zahrady, vinice, ovocné sady, rybníky, ostatní vodní, plochy, doprovodná a rozptýlená zeleň, přírodní plochy) a nestabilních (orná půda, chmelnice, zastavěné plochy, ostatní plochy) krajinných prvků ve zkoumaném území.

Tab. č. 156: Koeficient ekologické stability dle jednotlivých území (2015)

Město	KES	Město	KES
Liberec	2,03	Prostějov	0,09
Olomouc	0,29	Přerov	0,30
České Budějovice	0,46	Olomoucký kraj	1,00
Ústí nad Labem	1,18	Česká republika	1,07
Hradec Králové	0,59		

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky je patrné, že území města Olomouce je ekologicky nestabilní – tj. jedná se o nadprůměrně využívané území s jasným porušením přírodních struktur. Tento stav je zcela srovnatelný s městem Přerovem a mírně lepší než v Prostějově. Ve všech těchto městech je míra ekologické stability nízká. Je to dáno intenzivním využíváním území, velkým podílem zastavěných ploch a orné půdy, tj. polohou města v centru Hornomoravského úvalu. Tyto hodnoty jsou výrazně podprůměrné jak oproti celé ČR, tak Olomouckému kraji jako celku. Stejně tak platí, že i ostatní srovnávaná krajská města mají KES vyšší – nejvyšší je v Liberci, nadprůměrný také v Ústí nad Labem. Tuto skutečnost lze z hlediska stability krajiny a ochrany přírody považovat za negativum.

K tomu je nutno dodat, že tyto hodnoty jsou pouze minimálně ovlivnitelné a vycházejí z geografické polohy sídel. O to větší pozornost by měla však být věnována péči o krajinnou zeleň, realizaci územního systému ekologické stability a doplnění interakčních prvků (stromořadí, zeleň podél vodotečí, remízky).

Územní systém ekologické stability je vymezen v rámci platného územního plánu (popsán stručně viz výše). Část prvků ÚSES je funkční (tj. existující v alespoň minimálních

parametrech a plnící své funkce), část je pouze navržena a vymezena v územním plánu, avšak není zrealizována nebo zrealizována a funkční pouze částečně. Realizace ÚSES je základním předpokladem pro zajištění nezbytné základní úrovně ekologické stability krajiny na území města, avšak hlavní překážkou jsou nedořešené vlastnické vztahy, kdy jednotlivé prvky jsou vymezovány na soukromých pozemcích. Nutný je tedy buď postupný výkup klíčových prvků, nebo realizace komplexních pozemkových úprav v jednotlivých katastrech města Olomouc.

Problematika ÚSES má také přímou vazbu na zajištění protipovodňové a protierozní ochrany krajiny, ochranu před suchem a další. Tato problematika je podrobněji popsána v dalších kapitolách.

4.6.1.3 Významné krajinné prvky

Zeleň ve městech, ve volné krajině i v lesích je pro svou nenahraditelnou ekologickou, hygienickou i estetickou funkci chráněna řadou právních předpisů, mezi které patří i významné krajinné prvky. Jedná se o ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utvářejí její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Na území města Olomouce je registrován jeden významný krajinný prvek, a to:

- Památná lipová alej (Olomouc – Svatý Kopeček) – s cílem ochrany a zachování památné lipové aleje podél poutní cesty na Svatý Kopeček, která je jednou z nejvýznamnějších krajinných dominant této oblasti.

Mimo registrované významné krajinné prvky se v území nacházejí i další významné krajinné prvky ze zákona, jako jsou lesy, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. VKP jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce.

4.6.1.4 Veřejná zeleň a vazba městské zeleně a krajiny

Olomouc patří k městům s historicky kvalitně založeným systémem sídelní zeleně. Jeho základ tvoří parky po obvodu historického jádra města (zejména Bezručovy, Smetanovy a Čechovy sady, ASO park, park Pod bastionem a Park pod dómem) a navazující zeleň podél vodních toků (Mlýnského potoka, Moravy a Bystřice). Parky po obvodu centra jsou velkou devízou města, neboť tvoří prostor pro každodenní rekreaci obyvatel města a propojují centrum s navazujícími částmi města. Nutná je jejich průběžná kvalitní údržba a péče o zeleň včetně její systematické obnovy. Odbor koncepce a rozvoje pořídil v roce 2016 Studii obnovy vegetačních prvků v historických parcích, která však dosud nemá pokračování v podobě prováděcího projektu.

Stav některých parků není dobrý. Dlouhodobě se řeší např. obnova ASO parku. Jedná se o park na místě bývalé střešnice na okraji centra města. Ačkoliv přírodní stránka parku je hodnotná, park působí zanedbaně a kromě návštěvníků dětského hřiště jej veřejnost využívá

zejména jako průchozí území a prostor k procházkám se psy. Tento stav i současný společenský význam je tak v kontrastu s tím, jakou funkci park v minulosti plnil - výletní a rekreační. Vzhledem k cenné poloze parku na okraji historického jádra a jeho aktuálnímu stavu se o něj jako o dosud nezastavěný prostor zajímají soukromí investoři s různými stavebními záměry.

Obecným problémem parkových ploch v historickém jádru a jeho nejbližším okolí jsou bezdomovci (týká se to ASO parku, parčíku mezi ulicemi Koželužská – Franklinova, parku na Blažejském náměstí). Situace vyústila v odstranění laviček, čímž je ovšem omezeno i využití těchto ploch, které by měly sloužit k odpočinku a rekreaci.

Za další problém systému sídlení zeleně lze považovat skutečnost, že s postupným růstem města a zvyšujícím se dopravním zatížením se neustále snižuje míra propojení sídelní (parkové) zeleně s volnou (tj. nezastavěnou) krajinou v jeho zázemí. Podpora míry propojení sídelní zeleně je zajištěna tzv. zelení linií, která mimo jiné napomáhá ke zlepšení klimatických podmínek města. Tvoří ji aleje a stromořadí.

Hlavním účelem systému sídelní zeleně je zajištění dostatečné hodnotné zeleně uvnitř sídla pro odpočinek a relaxaci obyvatel i návštěvníků města. Důležitým aspektem koncepce systému sídelní zeleně je rovněž jeho propojení s volnou, tj. neurbanizovanou krajinou umožňující různé vstupy do městského prostředí z volné krajiny (a naopak) prostřednictvím veřejně přístupných ploch zeleně. Významnou roli v tomto ohledu hrají nívné polohy kolem vodních toků (Mlýnského potoka, Moravy a Bystřice) a stávající i navržená uliční liniová zeleň (zejm. v případě radiálních směrů). Město je s volnou krajinou částečně propojeno v jeho severní části, kdy v návaznosti na CHKO Litovelské Pomoraví pokračuje zelený klín hejčínských luk a paralelně pás zeleně podél řeky Moravy v lokalitě u Klášterního Hradiska. Mezi Hlušovicemi a Černovírem se nachází Černovířský les se slatiništěm a prameništěm černovířské kyselky. Na Černovířský les navazují krajinářsky velmi hodnotné chválkovické louky. Z východu směřuje do centra pás zeleně podél řeky Bystřice. Jižní klín zeleně navazuje na řeku Moravu a v krajině podél řeky jako součást evropsky významné lokality Morava – Chropyňský luh. Na toku řeky Moravy jsou plánována protipovodňová opatření (4. etapa - viz dále). Realizace protipovodňových opatření může přispět rovněž k vytvoření dalšího prostoru pro zeleň a rekreaci. Bylo např. zahájeno založení „Holického lesa“ v jižním zeleném klínu. Ve IV. etapě PPO je zahrnuto území, které na něj navazuje a kde by měly vzniknout poříční tůň a síť cest. V územním plánu je také navržen vznik nového příměstského lesa na západní terase na železniční trati Nezamyslice – Olomouc.

4.6.1.5 Péče o živočichy

Poradenskou činnost v oblasti péče o živočichy z Olomoucka poskytuje Záchraná stanice pro živočichy ORNIS v Přerov. Zde vzniklo Středisko environmentální výchovy (SEV), jehož součástí je od léta 2008 i záchraná stanice pro handicapovaná zvířata, která zajišťuje poskytnutí prvotní odborné pomoci postiženým živočichům a jejich předání

do nejbližšího záchranného zařízení. Provozovatelem stanice je Muzeum Komenského.

V Olomouci funguje také útulek pro psy a kočky - Útulek pro psy LOZ ČR Olomouc, na ulici Neředínská.

4.6.1.6 Shrnutí

- Řada přírodně hodnotných území v okrajových částech města včetně CHKO Litovelské Pomoraví a přírodního parku Údolí Bystřice kromě ochrany přírodních hodnot slouží k rekreaci místních obyvatel a zvyšují atraktivitu území z hlediska cestovního ruchu.
- Chráněná území je nutné respektovat při plánování rozvojových záměrů, např. v oblasti rekreace nebo protipovodňové ochrany.
- Nízká ekologická stabilita krajiny je dána vysokým podílem orné půdy a zastavěných ploch. Proto je žádoucí ekologickou stabilitu podporovat např. realizací ÚSES, obnovou krajinných struktur (remízky, meze, aleje, pásy zeleně podél toků ...), ochranou stávajících hodnotnějších prvků v krajině nebo realizací přírodě blízkých protipovodňových a protierozních opatření.
- Nachází se zde kvalitní systém městské zeleně ve formě parků, liniové zeleně podél silnic a podél vodních toků. Zeleň vyžaduje průběžnou údržbu. Současně s růstem města se však snižuje propojenost s okolní krajinou. Propracovaný systém zeleně (a vodních ploch) rovněž zlepšuje klima v letním období a je účinným adaptačním opatřením na změny klimatu.

4.6.2 Horninové prostředí a těžba nerostných surovin

Na území města se nacházejí nebo na něj zasahují následující ložiska nerostných surovin, registrovaná geofondem ČR:

- Černovír, surovina šterkopísek, rozloha cca 116 ha, městská část Černovír a Klášterní Hradisko, ložisko dosud netěženo,
- Olomouc - Nová ulice, cihlářská surovina, rozloha cca 13 ha, městská část Slavonín, těžba na ložisku ukončena,
- Hněvotín, surovina vápenec dolomitický, celková rozloha cca 86 ha, část na území města cca 16 ha, městská část Nedvězí - těžba na ložisku ukončena, část vedena jako prognózní zdroj,
- Bystročice, surovina vápenec dolomitický, celková rozloha cca 130 ha, část na území města cca 4,5 ha, městská část Nedvězí, těžba na ložisku ukončena,
- Kožušany, surovina šterkopísek, celková rozloha cca 43 ha, část na území města cca 38 ha, městská část Nemilany, těžba na ložisku ukončena,
- Kožušany - Slavonín, surovina šterkopísek, celková rozloha cca 83 ha, část na území města cca 45 ha, městská část Holice, těžba na ložisku ukončena.

Na území města nejsou registrována sesuvná území.

Na území města Olomouce se také nachází dobývací prostor e.č. 70724 s názvem Olomouc–Nová Ulice. Pro některé z vymezených ložisek nerostných surovin byla stanovena chráněná ložisková území.

Jednou z hospodářských priorit ZÚR OK je stanovení podmínek pro přípravu a využití místních zdrojů nerostných surovin. Jednou z priorit oblasti nerostných surovin je orientovat těžbu nerostných surovin do území ploch výhradních ložisek a významných ložisek nevyhrazených nerostů s nejnižšími střety, popřípadě s minimálními územními a ekologickými dopady.

4.6.2.1 Kvalita ovzduší

4.6.2.2 Stav znečištění ovzduší – imisní situace

Pro město Olomouc jsou charakteristické typické projevy městského klimatu. Vzhledem k tomu, že charakter klimatu města je z velké části ovlivněn urbanizovanými plochami, jsou zde vhodné předpoklady pro častější výskyt kondenzačních jevů (zejména mlh). Město a jeho okolí mají vliv rovněž na charakter proudění v mezní vrstvě atmosféry (vznik maloplošných větrných vírů) a na rozptyl znečišťujících látek v ovzduší.

Větrné poměry jsou do značné míry ovlivněny tvary reliéfu, jmenovitě Hornomoravským úvalem, které způsobují, že na území města jsou výrazněji zastoupeny větry jižní/jihovýchodní a severní/severozápadní. Poměrně málo je zastoupeno bezvětří.

Stav ovzduší města Olomouce nepřetržitě monitorují dvě automatické monitorovací stanice – stanice Českého hydrometeorologického ústavu Olomouc-Hejčín a stanice Zdravotního ústavu Olomouc-Šmeralova. Základní charakteristiky těchto stanic:

Olomouc-Hejčín

- Typ stanice: pozad'ová
- Provozovatel: ČHMÚ
- Datum vzniku: 1. 11. 2011
- Hlavní měřené látky: NO, NO₂, NO_x, PM_{2,5}, PM₁₀, benzen, PAHs (včetně B(a)P), těžké kovy v PM₁₀

Olomouc-Šmeralova

- Typ stanice: pozad'ová
- Provozovatel: Zdravotní ústav Ostrava
- Datum vzniku: 1. 2. 1994
- Hlavní měřené látky: PM_{2,5}, PM₁₀, PAHs (včetně B(a)P), těžké kovy v PM₁₀

V Olomouci je umístěna ještě další monitorovací stanice na ulici Velkomoravská, kterou provozuje SMOI od konce roku 2013 prostřednictvím autorizované osoby. Měří se zde

imisní koncentrace CO, NO, NO₂ a NO_x, PM₁₀ a PM_{2,5} a další meteorologické ukazatele.

Jsou překračovány imisní limity pro roční koncentraci benzo(a)pyrenu a průměrné denní koncentrace prachových částic frakce PM₁₀. Z důvodu zvýšených koncentrací těchto látek spadá dlouhodobě území města a okolí do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).

U dalších znečišťujících látek (roční průměry PM₁₀ a PM_{2,5}, oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhelnatý apod.) imisní limity překračovány nejsou.

Informace o kvalitě ovzduší na území města Olomouce v období 2012-2015 z hlediska polévatého prachu PM₁₀ na stanici Olomouc-Hejčín jsou uvedeny v následující tabulce a grafu. Zcela jednoznačně jsou patrné zvýšené koncentrace v zimních měsících, především od listopadu do února. Roční imisní limit pro polévatý prach PM₁₀ není překračován.

Tab. č. 157: Měsíční průměry polévatého prachu PM₁₀ vypočtené z denních průměrů v letech 2012–2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín - μg/m³)

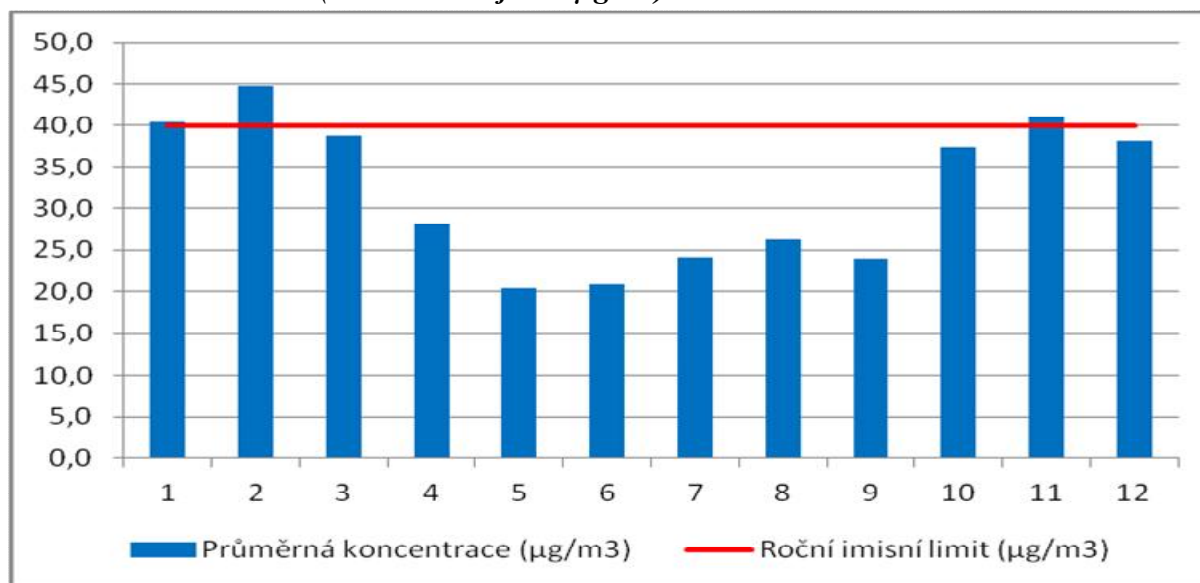
Rok / Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	RP	
Průměrná koncentrace	2012	35,9	52,4	39,0	23,8	23,4	21,1	23,2	25	25,9	32,8	44,3	54,8	33,5
	2013	51,1	45,3	37,4	32,5	19,8	20,6	24,5	27,4	19	38,2	35,2	31,7	31,9
	2014	43,2	39	40,8	32,4	18	20,5	24,9	19,4	30,5	38,1	42	38,3	32,3
	2015	31,5	41,9	37,5	24,2	20,5	21,5	23,7	33,4	20	40,6	42,5	28,1	30,5
Max. koncentrace	2012	172,1	127,2	77,8	47,4	38,3	39,5	41,7	51,8	43,5	70,5	119	124,5	x
	2013	118,4	115,5	80,3	49,5	41,5	48,2	39,4	48,7	30,2	75,8	85,1	75,8	x
	2014	89,6	73,9	71,7	67,2	34,8	44	44,8	34,5	50,8	74,4	70,2	142,2	x
	2015	83,8	83	78,2	40,8	32,8	36	32,8	49,1	34,8	78,5	131,6	61,7	x

Zdroj: ČHMÚ

Poznámka: RP – roční průměr

Obr. č. 40: Měsíční průměry polétavého prachu PM_{10} vypočtené z denních průměrů v letech 2012–2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín - $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Zdroj: ČHMÚ

Na stanici není dodržován imisní limit pro denní koncentrace polétavého prachu (35 překročení za rok – denní imisní limit $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Tento imisní limit byl překročen ve všech letech v období 2012-2015 – nejhorší byla situace v roce 2012, kdy došlo k překročení celkem 56x.

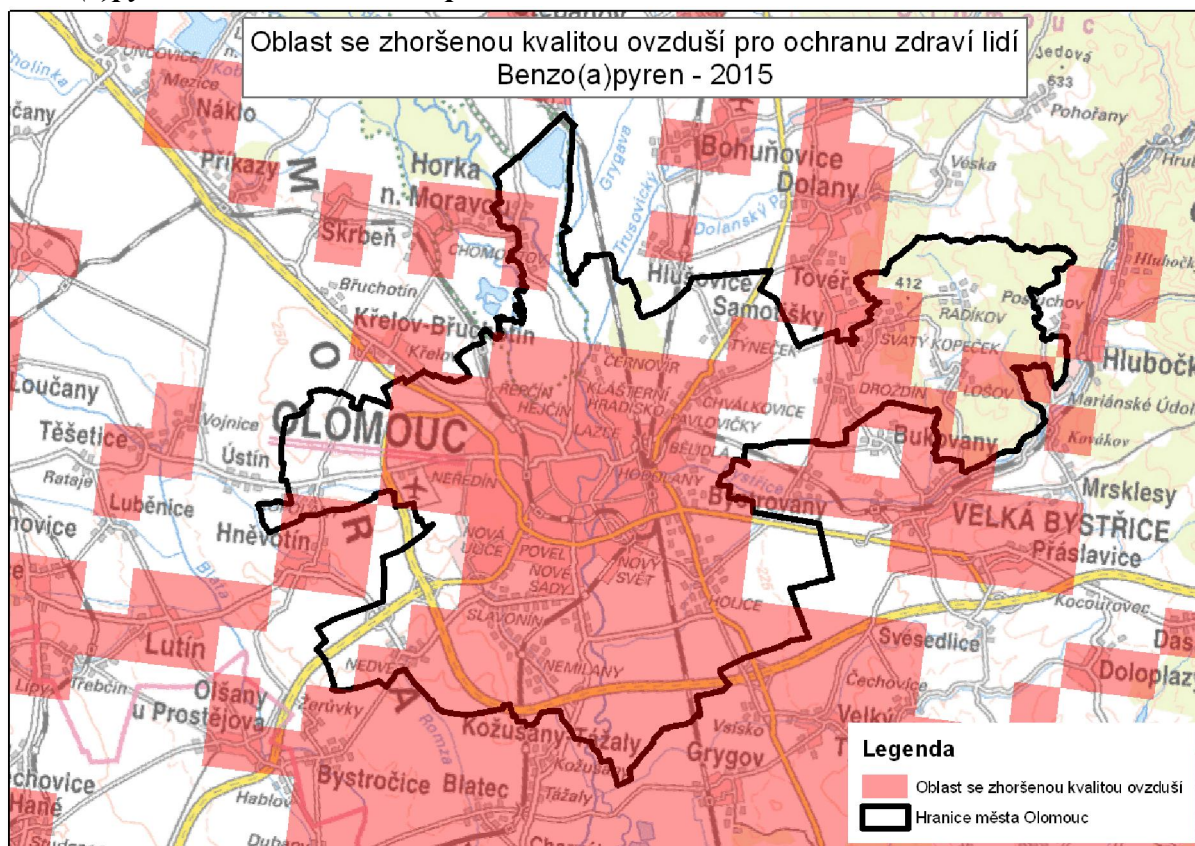
Tab. č. 158: Počet překročení denního imisního limitu ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) v letech 2012-2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín)

Rok / Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem	
Počet překročení denního imisního limitu ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	2012	5	12	8	0	0	0	0	1	0	6	12	12	56
	2013	14	10	5	0	0	0	0	0	0	6	9	2	46
	2014	11	5	10	5	0	0	0	0	1	5	9	8	54
	2015	6	7	7	0	0	0	0	0	0	5	7	5	37

Zdroj: ČHMÚ

Ačkoliv se situace zdá špatná, je srovnatelná se situací v jiných okolních městech, kde také dochází k překračování imisních limitů. Oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší byla za rok 2015 na velké části Olomouckého kraje. V Olomouci byla OZKO v tomto roce vyhlášena pouze pro benzo(a)pyren na většině města (viz obrázek 37), pro roční a 24hodinové průměry u PM_{10} a pro roční průměry u $PM_{2,5}$ nebyla OZKO vymezena (na rozdíl od některých jiných lokalit v Olomouckém kraji).

Obr. č. 41: Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na území města Olomouce pro benzo(a)pyren k imisním limitům pro ochranu zdraví za rok 2015

Zdroj: ČHMÚ

V rámci porovnání jednotlivých měst bylo porovnáno překračování imisních limitů pro ochranu zdraví lidí v období 2011-2015, které je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 159: Překračování imisních limitů za období 2011-2015

Město	2011-2015	Město	2011-2015
Liberec	BaP	Prostějov	BaP, PM ₁₀ (24 h)
Olomouc	BaP, PM₁₀ (24 h)	Přerov	BaP, PM ₁₀ (24 h)
České Budějovice	BaP	Olomoucký kraj	BaP, PM ₁₀ (24 h)
Ústí nad Labem	BaP, PM ₁₀ (24 h)	Česká republika	BaP, PM ₁₀ (24 h), PM ₁₀ (rok), PM _{2,5}
Hradec Králové	BaP		

Zdroj: ČHMÚ

Ze srovnání je patrné, že v uvedeném období jsou na území všech měst dlouhodobě překračovány imisní limity pro benzo(a)pyren. Naopak pouze v Olomouci, Ústí nad Labem, Prostějově a Přerově jsou také překračovány imisní limity pro 24hodinové koncentrace PM₁₀. Imisní limity pro ochranu zdraví lidí pro další znečišťující látky v daném období překračovány nejsou.

4.6.2.3 Zdroje znečištění ovzduší - emise

Zdroje znečišťování ovzduší je možno rozdělit dle dříve platného zákona o ochraně ovzduší do čtyř skupin (poznámka: REZZO - Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší):

- REZZO 1 – velké stacionární zdroje znečišťování
- REZZO 2 - střední stacionární zdroje znečišťování
- REZZO 3 – malé stacionární zdroje znečišťování (včetně domácích topenišť)
- REZZO 4 – mobilní zdroje znečišťování (doprava)

(Pozn.: Rozdělování zdrojů na kategorie zvláště velké, velké, střední a malé se již v rámci nového zákona o ovzduší nepoužívají. Zde jsou použity z toho důvodu, že je např. ČHMÚ, který vede přehled o souhrnných emisních bilancích, stále využívá.)

Souhrnná emisní bilance v okrese Olomouc dle tohoto členění je uvedena v následující tabulce. U tuhých znečišťujících látek (TZL) pochází největší množství znečištění z mobilních zdrojů (přes 60 %), dále ze zdrojů REZZO 1 a REZZO 3 (cca 20 %). V případě oxidů síry dominují REZZO 1, u oxidů dusíku je největším zdrojem jednoznačně doprava. U CO a těkavých organických látek (VOC – Volatile Organic Compounds) je hlavním zdrojem také doprava.

Tab. č. 160: Podíl jednotlivých skupin zdrojů na emisích znečišťujících látek v r. 2014 v okrese Olomouc

REZZO	TZL		SO ₂		NO _x		CO		VOC	
	(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%	(t/rok)	%
REZZO 1	130,3	18,6	852,3	89,2	552,5	10,2	333,2	3,7	516,1	22,3
REZZO 2	0,6	0,1	0,5	0,1	12,6	0,2	3,1	0,0	0,7	0,0
REZZO 3	134,2	19,1	94,1	9,9	123,9	2,3	3438,7	38,0	377,2	16,3
REZZO 4	436,2	62,2	8,4	0,9	4714,5	87,2	5271,4	58,3	1424,7	61,4
Celkem	701,3	100,0	955,4	100,0	5403,6	100,0	9046,4	100,0	2318,7	100,0

Zdroj: ČHMÚ

Největší průmyslové zdroje tuhých znečišťujících látek (zde vyjádřeno jako PM₁₀) v Olomouci jsou uvedeny v tabulce. Je zde uvedeno deset nejvýznamnějších dle rozptylové studie z r. 2013. Zde je patrný nejvýznamnější podíl Teplárny Olomouc – dnes vlastněna společností Veolia energie ČR, a.s.

Tab. č. 161: Emise PM₁₀ z nejvýznamnějších provozoven na území města Olomouce (2013)

Provozovna	PM ₁₀	
	t/rok	%
Dalkia Česká republika, a.s. - Teplárna Olomouc	19.169	49,70
UNEX, a.s., provozovna Olomouc	8.979	23,28

Provozovna	PM ₁₀	
	t/rok	%
ADM Prague s.r.o.	3.117	8,08
ALW INDUSTRY, s.r.o.	2.507	6,50
Drtiče-třídíče	1.526	3,96
OLMA, a.s. - Olomouc	0.446	1,16
Dalkia Česká republika, a.s. - Špičková výtopna Olomouc	0.330	0,86
Moravská pohřební společnost, s.r.o. - Olomouc	0.320	0,83
Dalkia Česká republika, a.s. - Provozovna ZOO Olomouc	0.319	0,83
OLBENA Zemědělská bioplynová stanice Městský Dvůr	0.307	0,80
Celkem	37.020	95,99

Zdroj: Systém řízení kvality ovzduší města Olomouce - rozptylová studie 2013

Poznámka: U některých zdrojů již došlo ke změnám názvů a vlastnických vztahů, např. u Teplárny Olomouc – viz dále

Snižování emisí z velkých zdrojů může město ovlivnit jen minimálně (územní plán, EIA, IPPC). Vyjmenované zdroje znečišťování ovzduší (dříve zvláště velké, velké a střední) spadají kompletně do kompetencí krajského úřadu, město má v kompetencích pouze zdroje nevyjmenované (dříve malé).

V případě imisních koncentrací nejvíce problémových látek v ovzduší jsou tedy hlavním zdrojem emisí těchto látek tyto:

- polévatý prach – především doprava, domácí topeniště (v zimním období) a REZZO 1
- NO_x – doprava
- benzo(a)pyren – doprava, méně domácí topeniště (v zimním období) a REZZO 1

Z Analýzy zdravotních a environmentálních rizik ve městě Olomouc vyplývá, že vyšší koncentrace PM₁₀ se nachází v oblastech okolo frekventovaných komunikací. Koncentrace PM₁₀ v těchto místech dosahují i v obydlených oblastech 35-40 µg.m⁻³ a na křižovatkách těchto frekventovaných komunikací dosahují koncentrace i nadlimitní hodnoty pro roční průměrnou koncentraci. Zvláště velké a velké zdroje znečišťování ovzduší přispívají k imisní zátěži PM₁₀ v průmyslově nezatížených oblastech cca 1 µg.m⁻³, v okolí významných zdrojů (Hodolany, Holice a Řepčín - ADM Prague, s.r.o., ISH, a.s., UNEX, s.r.o.) okolo 3-6 µg.m⁻³, místně až k 10 µg.m⁻³. Lokální topeniště způsobují plošně koncentrace PM₁₀ v rozmezí cca 2 až 4 µg.m⁻³ v závislosti na typu zástavby. Místně jsou patrné vyšší koncentrace (cca 4 až 10 µg.m⁻³) zejména v částech Olomouc–střed, Nové Sady, Topolany, Nemilany a Lošov. Doprava přispívá k imisní zátěži PM₁₀ plošně cca 5-7 µg.m⁻³. Maxima svého vlivu dosahuje v okolí frekventovaných komunikací (Velkomoravská, Roosveltova, Albertova, Brněnská), a to 10-15 µg.m⁻³, na křižovatkách pak v rozmezí 20-40 µg.m⁻³ (sjezdy D1, Velkomoravská – Roosveltova, Albertova – Brněnská, Přerovská – Tovární).

Pro zlepšování kvality ovzduší ve městě Olomouci je tedy potřeba se primárně soustředit na oblast dopravy a malých zdrojů znečištění (domácí topeniště).

Jednotlivé domácnosti jsou nejvíce vytápěny zemním plynem a centrální část města je zásobena tepelnou energií z rozvodů CZT provozovaných firmou OLTERM&TD Olomouc, akciová společnost, která je společným podnikem společnosti Veolia Energie ČR, a.s. (66 %) a Statutárního města Olomouc (34 %). Na síť zásobování teplem je napojeno téměř 27 tisíc bytů v Olomouci (58 % všech bytů ve městě), a to lokálně i dálkově. Pro dodávku a distribuci tepla jsou používány moderní technologie horkovodních objektových předávacích stanic, kotelen plynových a parních výměňkových stanic.

Mezi hlavní cíle v oblasti zlepšení kvality ovzduší by měly patřit:

- odvedení dopravy mimo nejvíce obydlené části města,
- řešení sekundární prašnosti, což znamená investice do častého čištění vozovek a provádění postřiku v letních dnech, zejména při silnějším větru,
- snižování emisí z velkých zdrojů,
- zvyšování efektivity technologií pro dodávky tepla,
- ekologicky šetrnější vytápění z domácností. Právě domácnosti představují jeden z nejsložitěji řešitelných problémů. Cílem je postupná modernizace kotlů, snižování spotřeby energie – tj. především výměny oken, zateplování obvodových plášťů, používání šetrnějších paliv apod. Město Olomouc může tyto příležitosti ovlivnit jen z menší části, a to např. formou dotací, osvětou apod. Toto se týká pouze objektů nenapojených na CZT.
- zabránění zmenšování ploch zeleně ve městě a rozšiřování těchto ploch, zejména ochrana zeleně ve vlastnictví města.

4.6.2.4 Zdroje znečištění dle Integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ)

IRZ je veřejně přístupný informační systém úniků a přenosů vybraných znečišťujících látek. Registr obsahuje informace o únicích a přenosech vybraných znečišťujících látek, které jsou každoročně ohlašovány za jednotlivé provozovny na základě splnění kritérií stanovených příslušnými právními předpisy. Veřejnost má takto k dispozici informace o tom, jak se konkrétní provozovny podílejí na znečišťování ovzduší, půdy či na produkci chemických látek v odpadech a odpadních vodách.

Na území města Olomouc bylo dle databáze IRZ 5 provozoven s významnými úniky znečišťujících látek do ovzduší. Jedná se o tyto:

- Veolia Energie ČR, a.s. – Teplárna Olomouc – oxidy dusíku, síry CO₂
- Farmak, a.s. – výroba farmaceutických výrobků - HCFC
- REKLA, spol. s.r.o. – úprava odpadů k dalšímu využití – nemethanové těkavé organické sloučeniny
- Zuzana Coufalová – maloobchod s pohonnými hmotami – oxid dusný
- ADM Prague, s.r.o. – výroba olejů a tuků - nemethanové těkavé organické sloučeniny

4.6.2.5 Opatření ke zlepšování kvality ovzduší

Opatření pro zlepšování kvality ovzduší jsou pro území celého Olomouckého a také Zlínského kraje uvedena v Programu zlepšování kvality ovzduší – Zóna Střední Morava – CZ07. Zde jsou stanoveny:

- emisní stropy pro silniční dopravu pro vymezená území (tj. obce nad 5000 obyvatel)
  - tj. emisní stropy stanovené jako úroveň emisí PM_{10} , na kterou musí klesnout emise ze silniční dopravy do r. 2020 oproti referenčnímu roku 2011
  - pro město Olomouc byl stanoven emisní strop 70 %
- stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně
  - na území města Olomouce ROUČKA SLÉVÁRNA, a.s. – Olomouc
- opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ07
  - uveden soupis typových opatření, která by měla být mimo jiné posouzena a zahrnuta do návrhové části strategického plánu

4.6.2.6 Shrnutí

- Překračovány jsou imisní limity pro roční koncentraci benzo(a)pyrenu a průměrné denní koncentrace prachových částic frakce PM_{10} – město dlouhodobě spadá do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).
- U dalších znečišťujících látek jsou imisní limity dodržovány.
- Hlavními zdroji znečišťujících látek u polévatého prachu je především doprava, domácí topeniště (v zimním období) a REZZO 1, u NO_x doprava a v případě benzo(a)pyrenu doprava a méně domácí topeniště (v zimním období) a REZZO 1.
- Jednotlivé domácnosti jsou nejvíce vytápěny zemním plynem a centrální část města je zásobena tepelnou energií z rozvodů CZT provozovaných firmou OLTERM&TD Olomouc, akciová společnost, která je společným podnikem společnosti Veolia Energie ČR, a.s. (66 %) a Statutárního města Olomouc (34 %). Na síť zásobování teplem je napojeno téměř 27 tisíc bytů v Olomouci, což představuje cca 58% podíl ze všech obydlených bytů na území města.

4.6.3 Hlukové znečištění

Hluk má řadu nepříznivých vlivů na lidské zdraví. Má negativní vliv na psychiku jednotlivce, často způsobuje únavu, depresi, rozmrzelost, agresivitu, neochotu, zhoršení paměti, ztrátu pozornosti a celkové snížení výkonnosti. Dlouhodobé vystavování nadměrnému hluku pak způsobuje hypertenzi (vysoký krevní tlak), poškození srdce včetně zvýšení rizika infarktu, snížení imunity organismu, chronickou únavu a nespavost. Výzkumy prokázaly, že výskyt civilizačních chorob přímo vzrůstá s hlučností daného prostředí. Hluk

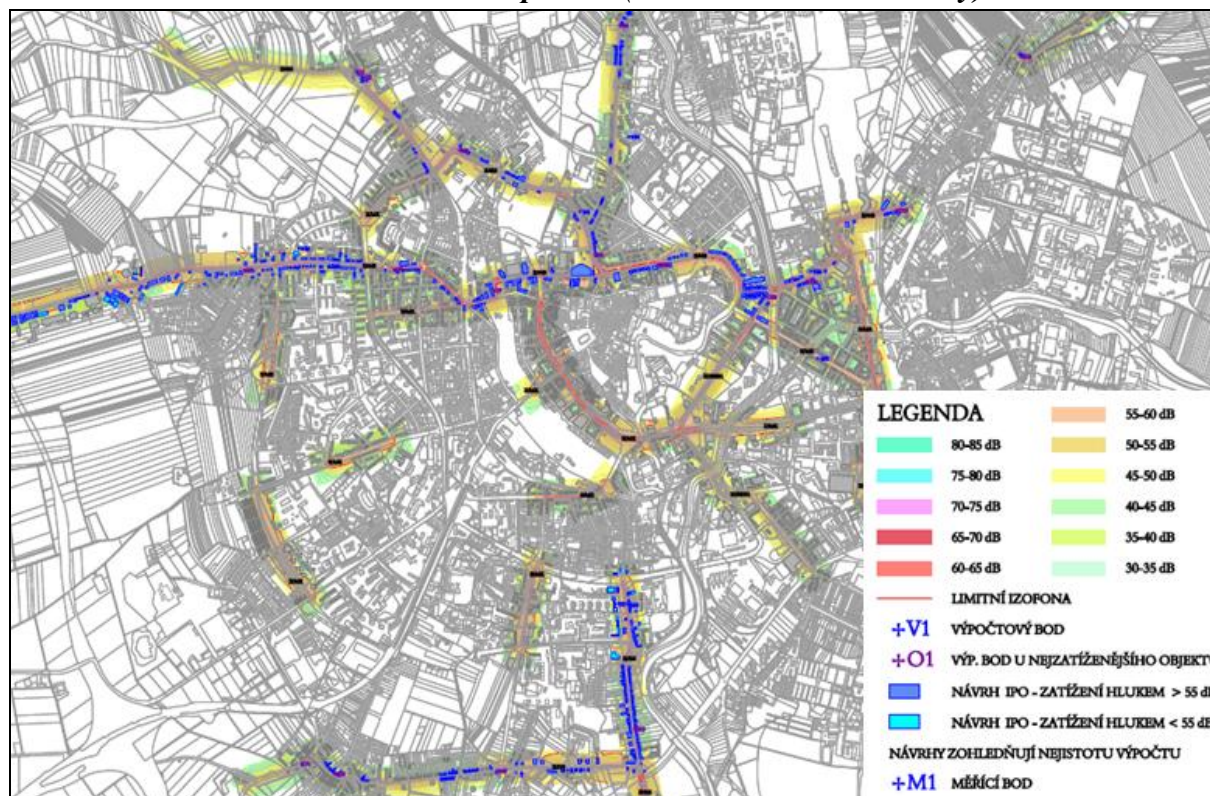
během spánku snižuje jeho kvalitu i hloubku. K poškození sluchu může vést i dlouhodobé vystavování se hluku kolem 70 dB, což je běžná úroveň hluku podél hlavních silnic.

Hlavním zdrojem hlukové zátěže venkovního prostoru na území města je v současné době pozemní doprava, a to především doprava silniční. Hygienický limit hluku z pozemní dopravy v chráněném venkovním prostoru je v současné době obecně dán ekvivalentní hladinou akustického tlaku v hodnotě 60 dB pro denní dobu (tj. 6.00 – 22.00 hod.) a 50 dB (resp. 55 dB v případě hluku ze železniční dopravy) pro noční dobu (tj. 22.00 – 6.00 hod.).

Nejvyšší intenzita dopravy byla v roce 2010 zaznamenána na ulici Velkomoravská (přes 36 tis. aut/24 h), tj. v blízkosti hustě osídlené oblasti. Dále je intenzita dopravy vysoká na ulici Brněnská (přes 23 tis. aut/24 h). Avšak i na hlavních komunikacích v samotné blízkosti centra města přesahuje intenzita dopravy úroveň 10 tis. aut/24 h – viz obr. č. 31 na straně 202 v kapitole 4.5.2.1 Silniční doprava.

Intenzita hluku je řešena na více úrovních. Na obrázku níže je výřez z Hlukové mapy Olomouckého kraje z r. 2015. Z té je patrné, že v blízkosti krajských silničních komunikací (tj. komunikace II. a III. třídy) se nachází celá řada objektů (několik set), které jsou zatíženy hlukem.

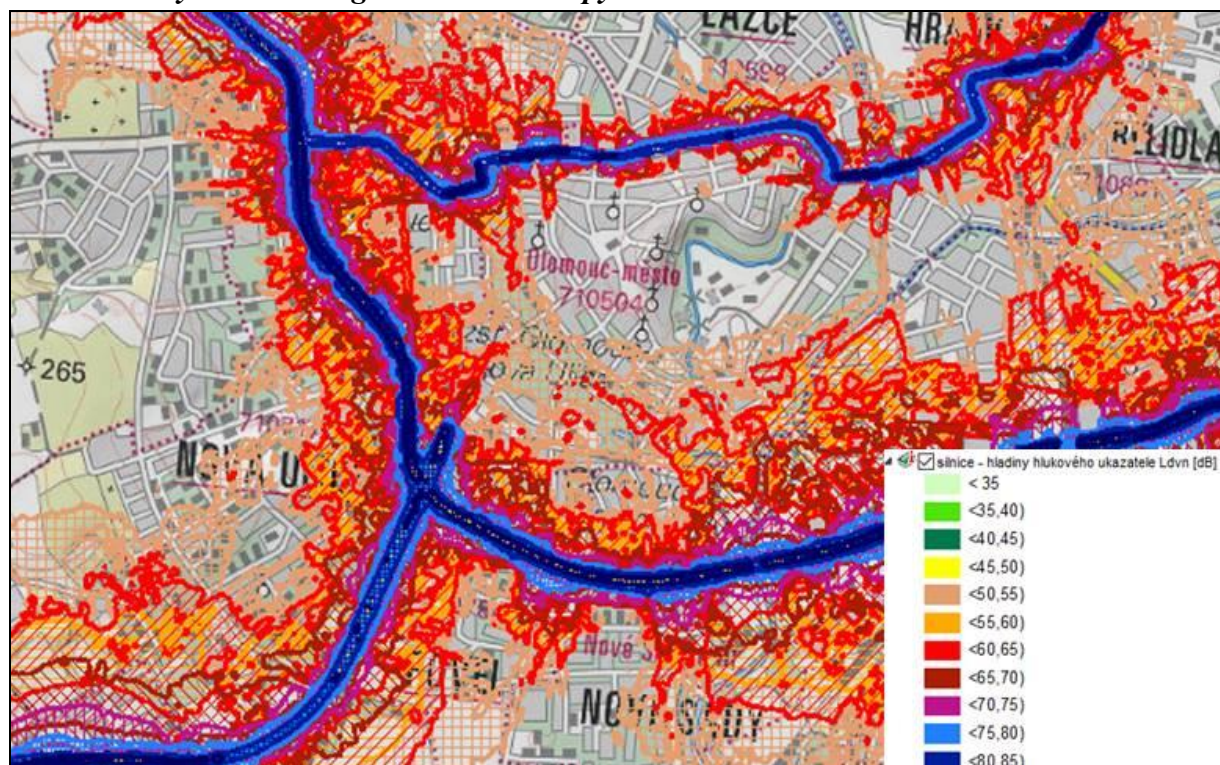
Obr. č. 42: Hlukové zatížení silniční dopravou (na silnicích II. a III. třídy)

Zdroj: Hluková mapa Olomouckého kraje, 2015

Ze Strategické hlukové mapy silnic (viz níže), která je dostupná na Národním geoportálu INSPIRE, je taktéž patrné, jak automobilová doprava ovlivňuje hlukem okolí hlavních dopravních komunikací. Dle této mapy dosahuje hluková zátěž v bezprostřední blízkosti hlavních komunikací přes 80 dB, v širším okolí silnice přes 65 dB.

Obr. č. 43: Výřez ze Strategické hlukové mapy silnic

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2017

V rámci zpracování Strategické hlukové mapy České republiky (2013) byla jednou ze sedmi hodnocených lokalit i aglomerace Olomouc (zahrnovala území těchto měst a obcí: Olomouc, Bystrovany, Křelov-Břuchotín, Velká Bystřice a Velký Týnec).

Z výsledků analýzy počtu osob (zaokrouhloveno dle vyhlášky na celé stovky) vystavených hluku posuzovaných zdrojů a porovnáním s mezními hodnotami stanovenými vyhláškou č. 523/2006 Sb. vyplývá, že:

- 1) hluku ze **silniční dopravy** překračujícímu mezní hodnotu Ldvn = 70 dB je na území aglomerace vystaveno **2 900 osob** (tj. 2,7 % řešené aglomerace);
- 2) hluku ze **silniční dopravy** překračujícímu mezní hodnotu Ln = 60 dB je na území aglomerace vystaveno **4 700 osob** (tj. 4,3 % řešené aglomerace);
- 3) hluku ze **železniční dopravy** překračujícímu mezní hodnotu Ldvn = 70 dB ani mezní hodnotu Ln = 65 dB není na území aglomerace vystavena **žádná osoba**;
- 4) hluku z **letecké dopravy** překračujícímu mezní hodnotu Ldvn = 60 dB ani mezní hodnotu Ln = 50 dB není na území aglomerace vystavena **žádná osoba**;
- 5) hluku z **průmyslu** překračujícímu mezní hodnotu Ldvn = 50 dB je na území aglomerace

vystaveno **400 osob** (tj. 0,4 % řešené aglomerace);

- 6) hluku z **průmyslu** překračujícímu mezní hodnotu $L_n = 40$ dB je na území aglomerace vystaveno **500 osob** (tj. 0,5 % řešené aglomerace).

Z uvedených výsledků vyplývá, že dominantním zdrojem hlukové zátěže v aglomeraci Olomouc je automobilová doprava, a to především v noční době. Druhým, avšak daleko méně významným zdrojem hluku, jsou průmyslové zdroje. Železniční a letecká doprava je vzhledem k mezním hodnotám zanedbatelným zdrojem hlukové zátěže.

Hluková zátěž byla podrobně řešena také v rámci studie „II. etapa analýzy zdravotních rizik ve městě Olomouci zaměřená na vybrané chemické látky v ovzduší a hlukovou zátěž z dopravy“, která navazuje částečně na předchozí výše uvedené studie. Zde uvádíme hlavní závěry, které doplňují výše uvedené informace.

- Nočním hlukem z dopravy, který překračuje doporučenou cílovou hodnotu WHO ($L_n 40$ dB), která je spojována se vznikem projevů rušení spánku a možná i kardiovaskulárními účinky, je exponováno téměř 98 % populace. Zdravotní riziko pro tuto populaci je zvýšené.
- Pro téměř 6 % populace expozice nočním hlukem překračuje i prozatímní cílovou hodnotu WHO ($L_n 55$ dB). Zdravotní riziko pro tuto populaci je vysoké.
- Pro 0,48 % populace expozice nočním hlukem překračuje limitní hodnotu hluku z dopravy $L_{Aeq,8h} 60$ dB (včetně korekce pro starou hlukovou zátěž). Pro tuto populaci riziko překračuje celospolečensky přijatelnou mez danou právě platným limitem.
- Celodenním hlukem překračujícím mezní prahovou hodnotu $L_{dvn} 50$ dB, spojovanou s kardiovaskulárními účinky, může být exponováno až 95 % obyvatel města Olomouce. Ve vztahu ke kardiovaskulárním účinkům je riziko pro tuto skupinu exponovaných obyvatel zvýšené.
- Expozicím celodenním hlukem nad 55 dB, spojovaných s častými zdravotními účinky a vysokým obtěžováním značné části populace, může být vystaveno až 57 % populace. Pro tuto skupinu je zdravotní riziko i míru obtěžování možné považovat za vysoké.
- Pro většinu obyvatel města Olomouce je zdravotní riziko expozic nočním i denním hlukem zvýšené, pro menší část populace i vysoké.

Existuje celá řada především technickoorganizačních opatření, jejichž aplikací lze snížit alespoň částečně hlukovou zátěž. To ovšem vyžaduje detailnější posouzení z hlediska proveditelnosti jednotlivých opatření na konkrétních úsecích komunikací.

Snížení a předcházení hlukové zátěže ve městě je možno oddělením výroby od ploch k bydlení a rekreace a především odkloněním maximálně možného podílu dopravy z hustě osídlených oblastí. Mezi další možnosti patří lokální instalace protihlukových stěn, výměny oken, zpomalování dopravy ve vybraných částech města, úpravy povrchu komunikací a další.

4.6.3.1 Shrnutí

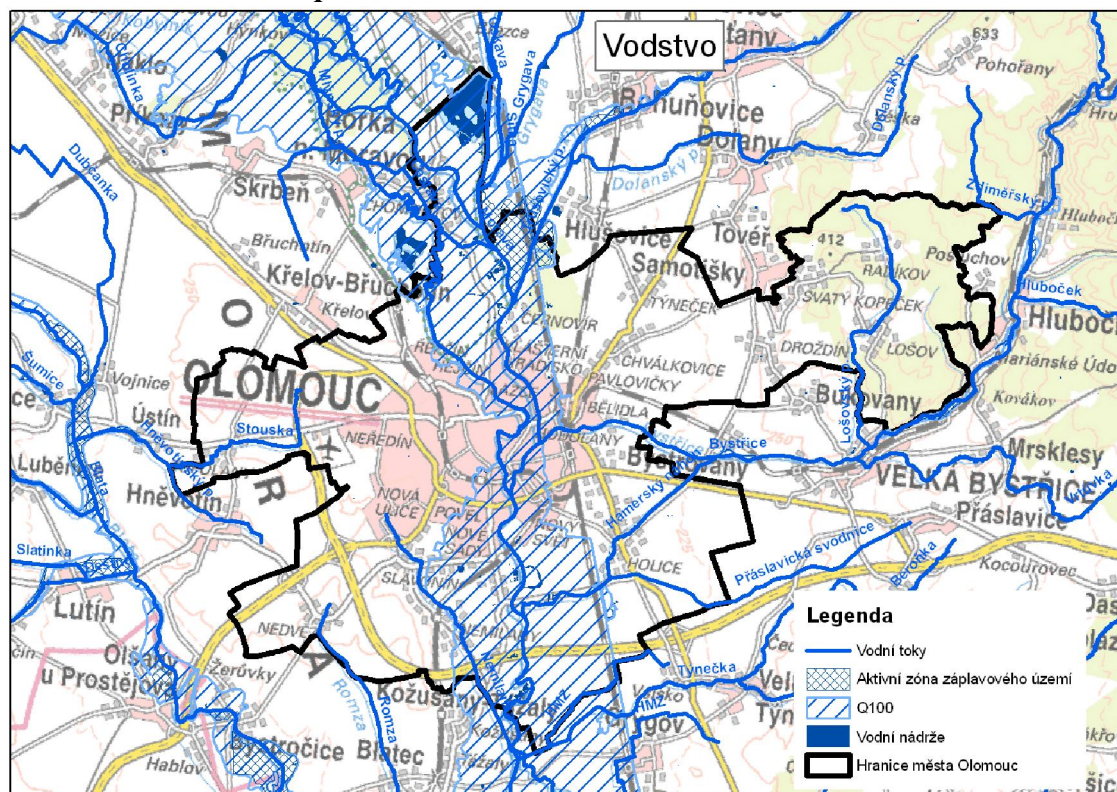
- Dominantním zdrojem hlukové zátěže v aglomeraci Olomouc je automobilová doprava, a to především v noční době. Druhým, avšak daleko méně významným zdrojem hluku, jsou průmyslové zdroje. Železniční a letecká doprava je vzhledem k mezním hodnotám zanedbatelným zdrojem hlukové zátěže.

4.6.4 Voda a vodní hospodářství

4.6.4.1 Hydrologické poměry

Hlavními vodními toky na území města jsou řeky Morava a Bystřice. Při severním okraji města se do Moravy vlévá Oskava. Z dalších toků se na území města nachází např. Adamovka, Nemilanka, Trusovický potok, Mlýnský potok a Hamerský náhon. Morava, Bystřice, Oskava, Trusovický potok a Mlýnský Potok jsou významnými toky podle vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků. Podle nařízení vlády č. 262/2012 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu patří území města mimo katastrálních území Lošov a Radíkov mezi zranitelné oblasti.

Obr. č. 44: Vodstvo a záplavová území na území města Olomouce

Zdroj: Dibavod

Aktuálněji je hodnocen stav těchto vodních toků v Plánu oblasti povodí Moravy na období 2010 - 2015, kde je řešen ekologický (ES) a chemický stav (CHS) vodních toků.

Platí, že stav je:

- Morava – ES – vyhovující, CHS – vyhovující
- Bystřice – ES – nevyhovující, CHS – nevyhovující
- Oskava – ES – nevyhovující, CHS – vyhovující
- Trusovický potok - ES – nevyhovující, CHS – vyhovující

4.6.4.2 Problematika povodní

Velká část zastavěného území města Olomouce se nachází v údolní nivě řeky Moravy. Původní zástavba města byla situována na výše položených plochách, které nebyly ohrožovány povodněmi, a říční vody bylo využíváno v obranném systému města. S pozdějším růstem města však docházelo postupně k zastavování údolní nivy tak, že řeka Morava byla sevřena v novém centru do úzkého prostoru, kde zůstalo už jenom jednoduché koryto s šířkou v březích cca 30 m. Tento nepříznivý trend vývoje města určil v základních obrysech dnešní stav již v 19. století.

V průběhu 20. století byla Olomouc zasažena záplavami 11krát. Po povodních bylo koryto Moravy postupně upravováno na vyšší kapacitu, avšak další povodní byla opět kapacita řeky překonána. Poslední zvyšování kapacity Moravy bylo po povodni v roce 1981. Povodeň v červenci 1997 překonala všechny dosud historicky známé velké vody, když kulminace dosáhla v Olomouci $Q = 784 \text{ m}^3/\text{s}$.

Ochrana Olomouce s výjimkou Chomoutova je navržena na průtok $Q = 650 \text{ m}^3/\text{s}$. Ochrana Chomoutova je navržena na padesátiletou vodu ($Q = 476 \text{ m}^3/\text{s}$) a územní rezerva vymezuje koridor ochranné protipovodňové hráze, kterou je možné ochránit Chomoutov na průtok $Q = 650 \text{ m}^3/\text{s}$.

Rozlišujeme povodňové záplavy způsobené rozlivem vodních toků a záplavy, které vznikají při přivalových deštích v členitém terénu. V prvním případě by se měly před a za obcí (městem) vyčlenit plochy pro rozliv vyšších povodňových vln. Intravilánem musí povodňová vlna protéci co nejrychleji. V druhém případě může napomoci podpora retence vody v krajině.

Koncepce protipovodňové ochrany města

Ke koncepci protipovodňové ochrany města Olomouce (Koncepce PPO) je zpracována nebo připravována řada dokumentací v různém stupni rozpracování. Míra ochrany Olomouce (navrhovaný povodňový průtok) a územní ochrana jsou zakotveny také v platném územním plánu města.

Níže jsou uvedeny hlavní informace o Koncepci PPO, která byla připravena pro RMO (2015) a pro ZMO (2016 – stručnější, týkající se pouze řeky Moravy). Aktuálně se začínají

podrobněji rozpracovávat III. a IV. etapa na řece Moravě.

Protipovodňová opatření na řece Moravě

Základní parametry protipovodňové ochrany města byly prověřeny „Technicko - ekonomickou studií zvýšení kapacity koryta řeky Moravy v Olomouci“ (Aquatis a.s., rok 2000). Následně byly promítnuty a zapracovány do kontextu města Studií urbanistického a ekologického začlenění koryta řeky Moravy do struktury města Olomouce“ (Ing. arch. Löw, Prof. Štěrba, atelier DRNH, 2002). Tuto koncepci právně zakotvil Územní plán sídelního útvaru Olomouce a následně ji převzal i Územní plán Olomouce schválený 15. 9. 2014.

Koncepce protipovodňové ochrany spočívá ve vybudování protipovodňové hráze na severu města, která zadrží velkou vodu. Ta bude přes zastavěné území města převáděna korytem a říčními bermami zkapacitněnými na průtok $650 \text{ m}^3/\text{s}$ a na jihu města se bude rozlévat do krajiny.

Z důvodu náročnosti přípravy a realizace byla stavba protipovodňových opatření rozdělena do několika etap (I.-IV.). Stručný popis těchto etap je uveden zde:

I. etapa

Tato stavba, spolufinancovaná Povodím Moravy, s. p., Olomouckým krajem a statutárním městem Olomouc, byla dokončena v roce 2007. Byla tvořena obtokovým kanálem o délce 530 m s jezem a rybochodem, dvěma novými mosty (most přes hlavní tok řeky a most přes obtokový kanál) a všemi dalšími souvisejícími stavebními objekty a inženýrskými sítěmi.

II. etapa

Tato etapa byla vzhledem k náročnosti dále rozdělena na úsek A, navazující na jižní konec I. etapy, a úsek B, pokračující severně od I. etapy.

II. A etapa

Tato stavba, spolufinancovaná Povodím Moravy, s. p. a statutárním městem Olomouc, byla dokončena v roce 2013. Předmětem úprav byl úsek řeky od soutoku Mlýnského potoka s Moravou až k železničnímu mostu na Nových Sadech. Realizace zahrnovala přeložení kanalizačního sběrače „C“ do prostoru mimo zaplavované území, zvýšení stávajících hrází a doplnění zídek, snížení pravobřežní bermy, vybudování levobřežního nátoků do inundace (v úvodu zmiňovaný rozliv do krajiny), ohrázení dětského domova, stavbu základu pro pohyblivý uzávěr na Mlýnském potoce a další související stavby. Její součástí byla ekologická i revitalizační opatření.

Obr. č. 45: Pohled na řeku Moravu od mostu na Velkomoravské (leden 2015)

Zdroj: Podklady MMO

II. B etapa

II. B etapou by měla být provedena úprava koryta, vybudování zemních hrází a nábrežních zdí, rozšiřování a zahlubování berem, vybudování nových kapacitních mostů na ul. Masarykova a Komenského a rozšíření koryta toku mezi těmito mosty. Úpravy zahrnou úsek řeky Moravy od soutoku s Mlýnským potokem až po most v ulici Komenského. Investorem a zadavatelem Akce je Povodí Moravy, s. p., celková předpokládaná výše investice dosáhne přibližně 1,2 mld. Kč bez DPH před vysoutěžením zakázky.

Celá II. B etapa by měla být dokončena do r. 2020.

III. etapa

Byla částečně realizována po povodni v roce 2006 zvýšením hráze v Černovíře na úroveň 20leté vody. Je tvořena úsekem mezi mostem na ul. Komenského a mostem v Černovíře. Jedná se o snížení levobřežní bermy, přeložku související komunikace v Jablonského ulici, zvýšení stávajících hrází a doplnění chybějících zídek. Podobně jako v II. A etapě by tento úsek měl být upraven tak, aby převedl velkou vodu a umožnil rekreaci obyvatelům města. Součástí je rovněž tzv. uzavírací hráz podél místní komunikace z Hejčína do Černovíra a hráz vedoucí po levém břehu Moravy a Trusovického potoka.

Teprve dokončením III. etapy bude funkční protipovodňová ochrana území Olomouce jako celek, bez okrajových částí města (jižní části Nových Sadů, Nového Světa, Holice, Nemilan, Slavonína a Chomoutova).

IV. etapa

Čtvrtá etapa navazuje na jižní konec II. A etapy, zahrnuje ohrázování pravého břehu Moravy od železničního mostu na Nových Sadech a komunikace na Tovačov. Její součástí na levém břehu je hráz vedoucí kolem prostoru Holického lesa, který je součástí inundace, až k železniční trati Olomouc – Nezamyslice.

Realizací IV. etapy bude dokončena ochrana většiny území Olomouce včetně okrajových částí města kromě územně samostatné městské části Chomoutova. V současné době je severní část IV. etapy připravována ve spolupráci s AOPK ČR a Povodím Moravy.

Protipovodňová ochrana Chomoutova²⁰

Tato akce nebyla přiřazena k žádné výše specifikované etapě, protože není časově ani technicky provázána s realizací protipovodňových opatření v ostatních částech města. Projekčně je toto opatření zatím řešeno na úrovni studie a investičního záměru. V územním plánu je zakotvena jako veřejně prospěšná stavba ochrana Chomoutova průlehem a částečným ohrázováním na úroveň průtoku $Q=476 \text{ m}^3/\text{s}$. Jako územní rezerva jsou v územním plánu vedeny koridory pro hráze, které by zajistily vyšší míru ochrany Chomoutova (na průtok $650 \text{ m}^3/\text{s}$).

Další protipovodňová opatření mimo řeku Moravu

Protipovodňová opatření na Mlýnském potoce (rameno Moravy)

Převod povodňových vod městem je řešen zkapacitněním vlastního koryta řeky Moravy a vybudováním severní ochranné hráze nad městem a inundačního prostoru pod městem. Mlýnský potok vzhledem k nemožnosti navýšit jeho průtok byl z převodu velkých vod vyloučen. Proto má tzv. „hráz Šantova“, která je připravována, význam pouze lokální pro protipovodňovou ochranu domů. Aktuálně je tato část řešena ve více variantách. Na koruně hráze se plánuje společná stezka pro chodce a cyklisty.

Protipovodňová opatření na řece Bystřici

Obdobně jako v případě řeky Moravy je zpracována studie zahrnující vlastní protipovodňovou ochranu a návrh krajinných úprav v návaznosti na urbanistické vazby a ochranu přírody. Zajištění protipovodňové ochrany na Bystřici nevyžaduje tak rozsáhlá a nákladná opatření jako na Moravě. Řeka Bystřice je již v současné podobě až na výjimky dobře začleněná do krajiny a působí charakterem přírodního toku. Ve studii navrhovaná

---

²⁰ Zdroj: Důvodová zpráva pro zasedání Zastupitelstva města Olomouce, konaného dne 30. 8. 2016 - Protipovodňová opatření - zvýšení kapacity koryta II. etapa B

rekonstrukce jezů a stupňů eliminuje rozlivy, problémy s odchodem ledů a rovněž umožní migraci ryb. Navrhovaná protipovodňová ochrana řeky Bystřici je v souladu s ochranou navrženou na Moravě v Olomouci. Vychází přitom z hladin řeky Moravy, přičemž návrhový průtok pro Bystřici $Q=130 \text{ m}^3/\text{s}$ (více než 100letá voda) má obdobnou četnost výskytu jako průtok Moravy $Q_n=650 \text{ m}^3/\text{s}$.

Protipovodňová opatření na malých vodních tocích

Mezi malé vodní toky ve správním území Olomouce patří Nemilanka, Stouska, Adamovka, Křelovský potok a další.

V posledních letech způsobil největší problémy tzv. „bleskovými povodněmi“ vodní tok Nemilanka v místní části Slavonín. Z tohoto důvodu bylo ve spolupráci MMOI a Povodí Moravy, s.p. na toku zrealizováno několik protipovodňových opatření. Nemilanka byla v místech otevřeného koryta vyčištěna od křovin a nánosů. Na části toku byly zpevněny břehy a dno. V úseku Zolovy ulice byla zřízena sedimentační nádrž zachytávající naplaveniny, které by jinak zanášely koryto a snižovaly kapacitu toku.

Na vodním toku Adamovka byla pro zadržení povodňové vlny vybudována retenční nádrž na ochranu zastavěného území v horní části Droždína.

Vodní tok Stouska byl v intravilánu Topolan vyčištěn od nánosů a byly odstraněny keře rostoucí v korytě. Dále byl v celé své délce vyčištěn Křelovský potok, který se do Stousky vlévá.

Protipovodňová ochrana v územním plánu

Protipovodňová ochrana je zapracována do územního plánu města. Zde se pro zajištění ochrany města před povodněmi a pro podporu retenční schopnosti krajiny vymezují koridory protipovodňových opatření a koncepční prvky, poldry a průlehy na plochách vodních a vodohospodářských. Pro zamezení negativních projevů záplav a erozí jsou vymezeny plochy ÚSES, zeleň liniová a další. Protipovodňovou ochranu je však nutné řešit komplexně na území celého povodí, pouze lokální realizace dané území neochrání. Pro ochranu města před povodněmi jsou v územním plánu navrženy prvky PP-01 až PP-18.

Povodně z přívalových srážek

Přívalové povodně jsou charakteristické svým velmi rychlým vývojem. V časovém období desítek minut až několika hodin dochází zejména na malých vodních tocích k prudkému vzestupu hladiny, avšak po její kulminaci většinou dochází k podobně rychlému poklesu. Vzestupu hladin v tocích předchází často plošný odtok vody po svazích nebo jinak suchými údolnicemi. Nebezpečí přívalových povodní spočívá především v jejich rychlém a často nečekaném nástupu, ale také ve velké rychlosti proudu, který s sebou navíc unáší množství pevného materiálu, jako jsou části stromů a větví, ale i části pobořených domů,

mostů aj. Škody tedy vznikají nejen zaplavením, ale také dynamickými účinky proudící vody.

Nejčastější příčinou vzniku přívalových povodní jsou intenzivní přívalové srážky spojené s výskytem silných bouřek v letním období. Extrémní srážky mohou na našem území spadnout kdekoliv. Při vzniku katastrofálních přívalových povodní však nepříznivě působí i další faktory. Jde především o charakteristiky reliéfu a krajiny. Velkou roli samozřejmě hraje retenční schopnost krajiny. Zatímco v lese je velký objem vody zachycen v korunách stromů, v hrabance i v malých prohlubních mezi kořeny, na loukách a orné půdě je objem zadržené vody mnohem menší, na zpevněném asfaltovém povrchu pak téměř zanedbatelný (ÚAP, 2016). Přívalové srážky rovněž způsobují odnos půdy.

Město Olomouc má zpracovávánu studii „Riziková území při extrémních přívalových srážkách“ z roku 2014 (VRV). Cílem této studie bylo vytipovat, posoudit a vyhodnotit lokality, u kterých je potenciální riziko zvýšeného nebezpečí negativních následků z lokálních přívalových srážek, a navrhnout vhodná opatření k eliminaci následků přívalových povodní.

Při řešení je možno obecně uplatňovat tato opatření:

- Opatření na toku
- Řešení míst omezujících odtokové poměry
- Přírodě blízká protipovodňová opatření na tocích – např. podpora rozlivů, suché poldry, opatření posilující ekologické a krajinnotvorné funkce toku, revitalizace toků ...
- Technická protipovodňová opatření
- Protipovodňová a protierozní opatření v krajině
- Organizační opatření
- Agrotechnická a vegetační opatření
- Biotechnická opatření – meze, průlehy, protierozní nádrže, stabilizace drah soustředěného odtoku, zasakovací pásy ...

V rámci studie byla doporučena i konkrétní opatření. Některé návrhy opatření byly převzaty ze Studie protierozních opatření na ZPF na území města a Koncepce vodního hospodářství města Olomouce, zpracované v březnu 2014. Principem návrhu opatření bylo postupovat od nejjednodušších opatření, a to zejména protierozních, která zahrnují opatření organizační, agrotechnická a biotechnická, až k návrhu opatření technických, přírodě blízkých, jako je úprava vodních toků.

Ve studii je dále obsažen návrh možných opatření u rizikových lokalit, u kterých bylo identifikováno zvýšené riziko negativních následků z lokálních přívalových srážek. Ta jsou ve studii uvedena dle jednotlivých lokalit pro vysoké a střední riziko a je nutno je dále rozpracovat. Její výčet zde není vzhledem k rozsahu uváděn.

Rozpracování této studie pokračuje dále. Další část se zabývá analýzou odtokových poměrů v povodí malých vodních toků. Jejím cílem je podat návrh preventivních protipovodňových opatření nejen u vybraných vodních toků, ale i v přispívajících plochách vybraných kritických bodů v Olomouci včetně jejích městských částí.

Vybrané lokality lze ochránit například zachycením vody v krajině, současně nesmí vznikat soustředěný povrchový odtok a voda z přívalových srážek musí být neškodně odvedena mimo zastavěné území. V rámci projektu se tak počítá s úpravou kritických úseků vodních toků Adamovky, Stousky, Nemilanky a Křelovského potoka, výstavbou tří poldrů v katastru Topolany a Slavonín a dalších přírodně blízkých opatření v ohrožených lokalitách.

Výstupem studií proveditelnosti tak bude zapracování konkrétních návrhů v úrovni dokumentace pro územní rozhodnutí, posouzení jejich reálnosti včetně majetkoprávní analýzy, kalkulace nákladů a udržitelnosti projektu. Na podkladě studií proveditelnosti může město následně požádat o dotaci na samotnou realizaci.

Rada města Olomouce schválila v prosinci 2016 pokračování projektu, kdy Odbor ochrany ve spolupráci s Odborem evropských projektů a Odborem investic nyní připravuje podklady pro zadání veřejné zakázky na zhotovitele. Samotné zahájení prací se předpokládá v dubnu 2017.

Povodňový plán

Pro území města Olomouce je zpracován digitální povodňový plán, který byl dokončen v r. 2014. Obdobně je digitální povodňový plán zpracován pro území SO ORP Olomouc. Digitální povodňový plán představuje elektronické zpracování textové, datové a grafické části těchto plánů. Digitální povodňový plán města Olomouce je k dispozici na: http://olomoucky.dppcr.cz/web_500496/index.html, pro území SO ORP Olomouc na: http://olomoucky.dppcr.cz/web_7107/.

Digitální povodňový plán řeší komplexně ochranu města před povodněmi v době povodňových situací. Obsahuje (mimo jiné) úvodní část, věcnou a organizační část, grafickou část – mapy, přehled hlásných profilů a srážkoměrných stanic, přehled vyhlášených záplavových území, kontakty na členy povodňové komise a další důležité kontakty na ostatní subjekty povodňové ochrany.

Povodňové plány představují komplexní podklad pro organizaci protipovodňové ochrany v průběhu povodňových situací.

4.6.4.3 Shrnutí

- Z hlediska jakosti vod byly řeky Morava a Bystřice hodnoceny jako toky mírně znečištěné – stupeň jakosti III.
- Město je ohrožováno říčními povodněmi – jsou zde vymezena záplavová území Q100. Současně probíhá postupná realizace protipovodňových opatření na řece Moravě a dalších tocích dle dlouhodobé Koncepce protipovodňové ochrany města.
- Některé části města jsou rovněž ohrožovány povodněmi (a erozí) z přívalových srážek. Tato problematika je řešena v rámci studie Riziková území při extrémních přívalových srážkách.

- Pro území města Olomouce a SO ORP Olomouc jsou zpracovány digitální povodňové plány.

4.6.5 Odpady

4.6.5.1 Plán odpadového hospodářství města Olomouce

Plán odpadového hospodářství města Olomouce (dále také POH SMOI nebo jen POH) je zpracován na období 2017 – 2023 a byl schválen zastupitelstvem města dne 19. 12. 2016. Jedná se o dokument, který se komplexně zabývá problematikou nakládání s odpady na území města, a vzhledem k jeho aktuálnosti jsou níže uvedené informace převzaty z tohoto plánu.

Odpadové hospodářství města – současný stav – hlavní skutečnosti

Provoz systému nakládání s KO zabezpečuje pro SMOI společnost Technické služby města Olomouce, a.s. (TSMO), která je ve 100% vlastnictví města. Tato společnost zabezpečuje pro město rozmístění nádob na směsný komunální odpad (zbytkový odpad), sběrné nádoby na vytríděné složky odpadů, zajišťuje provoz sběrných dvorů, mobilní svoz NO a velkoobjemových složek komunálního odpadu (KO) - sběrové soboty - a zabezpečuje svoz odpadů uložených ve výše uvedených sběrných nádobách a kontejnerech, a to k dalšímu využití nebo odstranění dle druhu odpadu. SMOI je zapojeno do systému autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., kde jsou v rámci sběru vytríděných složek odpadů vykazovány jako obaly tyto odpady – papír, plasty, sklo, kovy a nápojové kartony. Dle vykazovaného množství odpadů a podmínek smlouvy mezi městem a autorizovanou společností dostává město odměnu, která je příjmem města a je využívána k dalšímu rozvoji systému odpadového hospodářství.

Nakládání se směsným komunálním odpadem je zajištěno odvozem do SAKO Brno k energetickému využití, případně v době odstávek nebo provozních problému je odpad skládkován.

Sběr využitelných složek KO je na území města organizován tzv. donáškovým způsobem s využitím sběrných dvorů, stanovišť sběrných nádob na veřejně přístupných místech, které provozuje město, a dále sběrem ve sběrnách a výkupnách odpadů, případně sběrem ve školách.

Nebezpečné složky KO jsou sbírány ve sběrných dvorech a v rámci akce sběrové soboty, což je mobilní svoz pomocí přistavených kontejnerů.

Níže je uveden základní přehled o produkci hlavních složek komunálního odpadu v letech 2011 až 2015.

Tab. č. 162: Vývoj produkce hlavních složek komunálního odpadu v Olomouci v letech 2011-2015 (t/rok)

kat. č. odpadu	Název odpadu	2011	2012	2013	2014	2015
200101	Papír a lepenka	1 993,8	1 795,0	1 745,1	1 720,2	1 722,9
200102	Sklo	1 164,1	1 111,3	1 115,4	1 191,2	1 201,0
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	138,6	264,3	256,6	438,9	597,6
200139	Plasty	1 036,4	1 034,6	1 061,2	1 134,1	1 148,7
200140	Kovy	35,9	33,2	41,4	40,7	71,2
200201	Biologicky rozložitelný odpad	2 908,4	3 455,9	3 714,2	4 019,4	3 786,7
200301	Směsný komunální odpad	16 744	16 307	16 057	15 970	16 054
200303	Uliční smetky	1 230,0	1 100,0	1 222,0	922,9	1 317,4
200307	Objemný odpad	2 761,2	2 377,7	2 107,7	2 378,9	1 752,5
Celkem		28 178	27 872	27 815	28 005	27 921

Zdroj: POH SMOI

Z dat o produkci jednotlivých složek komunálního odpadu nelze v období 2011-15 vyčíst žádný jednoznačnější trend. Celková produkce jednotlivých složek se v tomto období pohybuje víceméně na konstantní úrovni. Lze říci, že produkce SKO, který tvoří nejvyšší podíl, mírně klesá, obdobně je patrný mírný trend nárůstu produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) – oba tyto nepřilíš výrazné trendy lze hodnotit pozitivně. Stejně tak produkce plastů mírně narůstá. U skla je trend s výjimkou nadprůměrného roku 2011 mírně rostoucí. Údaje o papíru ze sběru ve školách a sběrnách/výkupnách druhotných surovin se v zákonné evidenci neobjevují, což statistiky produkce papíru zkresluje.

Pro srovnání je rovněž zpracována přehledná tabulka s vývojem produkce jednotlivých druhů odpadů, přičemž jsou zde zahrnuty i data o sběru papíru a kovů ve školách a sběrnách. Je zde také stanovena míra materiálového využití SKO ve městě Olomouci ve srovnání s energetickým využitím a skládkováním SKO.

Tab. č. 163: Produkce a míra materiálového využití odpadů ve městě Olomouci v letech 2011-2016

Druh odpadu	Množství (v tunách)					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Plasty	1037,2	1037,2	1061,2	1 134,1	1148,7	1250,0
Papír	4285,2	3505,5	3576,1	4 206,2	4491,3	5147,0
Sklo	1164,1	1111,3	1115,4	1 191,2	1 200,9	1 251,6
Nápojové kartony	66,0	81,2	78,7	76,1	77,0	87,8
Bioodpad	6111,0	5083,9	6311,8	7 299,1	6 495,7	7 124,1
Dřevo	138,6	264,3	256,6	438,9	597,6	842,9
Kovy	7267,3	7893,0	4455,1	5 847,6	2 904,9	2 231,6

Druh odpadu	Množství (v tunách)					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Textil	124,5	250,2	279,7	249,4	237,1	250,9
Celkem - využití	20193,7	19226,6	17134,5	20 442,7	17 153,3	18 185,8
Velkoobjemový odpad	2763,1	2377,7	2107,8	2 378,9	1 752,5	1 858,6
Směsný komunální odpad (skládky)	1477,9	1276,2	244,4	1 845,4	3 649,8	2 839,2
Směsný komunální odpad (spalovna)	15296,5	15030,9	15812,7	14 124,2	12 404,6	13 668,4
Celkem - zbytkový	19537,5	18684,8	18164,9	18 348,4	17 806,9	18 366,2
Celkem - vše	39731,5	37911,3	35299,4	38 791,2	34 960,1	36 552,0
Míra využití (%)	50,8	50,7	48,5	52,7	49,1	49,8

Zdroj: POH SMOI a data OŽP

Dále jsou uvedeny vybrané informace pro vybrané hl. skupiny odpadů.

Směsný komunální odpad a objemný odpad

Nejvyšší je produkce směsného komunálního odpadu (SKO), který tvoří 57 % ze všech vyprodukovaných odpadů na území města. Na jednoho občana připadá cca 160 kg SKO ročně. SKO je jedním z hlavních druhů KO, který obsahuje biologicky rozložitelnou složku. SKO obsahuje cca 53 % z celkové produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále BRKO) ve městě. Je tedy zřejmé, že nakládání s SKO je stěžejní pro splnění cílů pro odklon BRKO od skládkování, s ohledem na zákonem stanovený zákaz skládkování tohoto odpadu, který začne platit v roce 2024. Navíc, což je stěžejní, se jedná společně s odpadem objemným o jediný odpad s obsahem BRKO, který je v omezené míře skládkován. Svezeny SKO je překládán na překládací stanici Chválkovice a dále odvážen především k energetickému využití do ZEVO SAKO Brno, popřípadě na skládky v okolí města. Z následující tabulky jsou patrné způsoby nakládání s SKO a objemným odpadem ve SMOI v letech 2009 až 2014.

Tab. č. 164: Skládkování a energetického využívání SKO a objemného odpadu

Druh odpadu	Množství v tunách						
	Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SKO Skládky		16 217	13 659	1 478	1 276	244	1 845
SKO ZEVO		0	3 116	15 296	15 030	15 812	14 124
Objemný odpad (skládky)		2 952	4 958	2 763	2 377	2 108	2 379
Celkem skládkování		16 169	18 617	4 241	3 653	2 352	4 224

Zdroj: POH SMOI

Z tabulky je patrný odklon od skládkování SKO a naopak jeho výrazně převažující energetické využití. Na skládkování se aktuálně nejvíce podílí objemný odpad.

Objemný odpad je svážen na překládací stanici ve Chválkovicích, kde může být následně podrcen a jeho spalitelné složky mohou být odváženy k energetickému využívání. Zatím je objemný odpad převážně skládkován.

Separované složky komunálního odpadu

Na území SMOl je rozmístěno téměř 800 stanovišť na separovaný odpad. Sbírají se komodity: plasty, papír, sklo (bílé i barevné), nápojový karton, kovy, textil a upotřebený jedlý olej. Plasty a nápojový kartón jsou odváženy na dotřídňovací linku TSMO ve Chválkovicích, sklo je odváženo na překladiště ve Chválkovicích, papír a kovy jsou přímo předávány úpravcům ve SMOl, textil a upotřebené oleje si mimo režim odpadů odváží smluvní partneři.

Ve třech městských částech byl v minulých letech zahájen pilotní projekt třídění v domácnostech. V těchto lokalitách mají k dispozici občané nádoby 240 l na plasty a papír. Tento projekt byl v roce 2016 rozšířen do všech dalších městských částí s rodinnou zástavbou. V současné době je rozmístěno cca 4,5 tisíc sběrných nádob. V projektu bude pokračováno i v roce 2018. Celkem se počítá s rozmístěním 10 tisíc sběrných nádob.

Postupně dochází ke zvyšování míry separace těchto odpadů – dle POH stav separace všech separovaných, materiálově využitelných složek KO v Olomouci v průběhu let 2011 až 2015 mírně vzrostl na hodnotu 31 %.

Olomouc je úspěšná ve sběru odpadů. V roce 2016 např. město získalo první místo v krajské soutěži společnosti EKO-KOM ve třídění odpadů. Město v r. 2013 také zvítězilo v celostátním kole této soutěže nazvané O křišťálovou popelnici.

Biologicky rozložitelný odpad

Biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) se rozumí odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích nebo maloobchodních zařízení. Obce mají povinnost odděleně soustřeďovat BRKO a zajistit další nakládání s tímto odpadem – toto se týká především BRKO rostlinného původu v období od dubna do října kalendářního roku.

Pro BRKO platí zákonná povinnost na odklon části BRKO od skládkování. Současná produkce odpadu obsahujícího BRKO je evidována v celkovém množství přibližně 25 tis. tun za rok, přičemž množství biologicky rozložitelné složky v těchto odpadech je cca 14,5 tis. tun. Nejvyšší podíl odpadů s obsahem BRKO tvoří SKO, papír a lepenka, biologicky rozložitelný a objemný odpad.

Občané SMOl mají možnost třídít BRKO do speciálních nádob, které mají možnost získat zdarma. Jedná se o nádoby o objemu 240 l. K bytovým domům jsou nově ke stanovištím na separovaný odpad přidávány kontejnery o objemu 660 l. Nádoby jsou vyváženy 1x za 14 dní, v zimě je svoz omezen na cca 1x za měsíc. BRKO jsou dále předávány oprávněným osobám. K rozmístování nádob obou velikostí do dalších lokalit

dochází neustále. Tato skutečnost se podílí na zvýšení množství vytříděného bioodpadu z SKO.

Další skutečnosti

Systém zpětného odběru elektrozařízení je zajištěn společnostmi ASEKOL, Elektrowin a Ekolamp. Zpětný odběr přenosných baterií a akumulátorů je zajišťován kolektivním systémem ECOBAT, s.r.o. Systém sběru nebezpečných složek KO od občanů je organizován pravidelnou formou tzv. sběrových sobot, které se konají na jaře a na podzim vždy po 5 sběrových sobotách (celkem 40 stanovišť).

Zařízení pro nakládání s odpady

Další formou separovaného sběru jsou v Olomouci sběrné dvory odpadů (SDO). V současné době jsou na území města provozovány dva SDO. Jedná se o SDO v Neředině a SDO v ulici Chelčického. Zde mohou občané bezplatně dovézt objemný odpad, NO, ale také vysloužilé EEZ, BRO, kovy, textil, dřevo, použité oleje. Na těchto dvorech nejsou přijímány stavební odpady a pneumatiky, které jsou vyloučeny obecně závaznou vyhláškou SMOI ze systému obce a občané je likvidují individuálně na vlastní náklady. Tyto odpady může občan odevzdat v SDO pro podnikatele (ve Chválkovicích v ulici U Panelárny 3), který provozuje TSMO, avšak za úplaty dle ceníku.

Občané mají možnost využívat mimo SDO také mobilní svoz, který probíhá v 10 týdnech ročně (5 na jaře, 5 na podzim). Odevzdat je možné stejný sortiment odpadů jako na SDO.

Ve městě funguje dotřídňovací linka na zpracování plastů a kompozitních obalů v Olomouci – Chválkovicích, která je provozována TSMO. Aktuálně při separaci cca 1200 t plastů a nápojových kartonů je nutno linku intenzivně využívat na 2 směny, přičemž obě směny je nutno část roku intenzifikovat nad projektovanou kapacitu. Dotřídňovací linka je zastaralá a poměrně špatně modernizovatelná, a proto se uvažuje o výstavbě nové moderní dotřídňovací linky.

Bioplynové stanice se na území města nenachází a žádná bioplynová stanice v okolí není využívána pro biodpady SMOI. Na katastru města se nachází kompostárna Holice s roční kapacitou 2 tis. tun, kterou provozuje společnost RESTA, s.r.o. Pro potřeby SMOI jsou dále využívány kompostárna Křelov s kapacitou 5 tis tun a kompostárna Kralice na Hané s roční kapacitou 3 tis. tun, kterou provozuje společnost SPRESO, s.r.o.

Pro potřeby energetického využívání SKO v SMOI je využíváno ZEVO SAKO Brno, tj. zařízení, které splňuje parametr R1-energetické využívání odpadů, neboť má zajištěn dostatečný odbyt tepelné energie do CZT města a je navíc vybavena také zařízením (el. turbínou) pro výrobu elektrické energie (kogenerace).

V Chvalkovicích funguje překladiště odpadů. Zde se dopravuje odpad ze svozových vozidel do násypky lisu, kde je lisován do napojených kontejnerů umístěných na posunovacím zařízení. Naplněné kontejnery umožňují jeho přepravu k dalšímu využití. Celková kapacita tohoto zařízení je projektována min. na 32 tis. tun KO za rok (tj. 120 – 140 tun za den). Překladiště je vybaveno zařízením k drcení objemného odpadu, který je následně dopravován k dalšímu využití. Kapacita drtiče činí 20 tun velkoobjemového odpadu za hodinu.

Předcházení vzniku odpadů

Problematika předcházení vzniku odpadů neboli prevence vzniku odpadů, vč. omezování jejich nebezpečnosti, má velmi široký dosah. Prevence v OH by měla směřovat ke snižování množství vznikajících odpadů a jejich nebezpečných vlastností. Program předcházení vzniku odpadů ČR (dále také „Program ČR“) byl schválen v říjnu 2014 vládou ČR Usnesením č. 869/2014. V něm byly vytyčeny prioritní odpadové toky. Jedná se především o vybrané výrobky/spotřební zboží (textil, oděvy, boty a další) a odpady z potravin. Do oblasti prevence se dále zahrnují postupy domácího a komunitního kompostování, nízkoodpadové přístupy a postupy s menším dopadem na životní prostředí, prosazování dobrovolných nástrojů a dalších environmentálních aspektů (např. environmentální systémy řízení, environmentální značení).

Současná situace v Olomouci v tomto ohledu je stručně popsána zde:

- **Textilní odpad** - Sběr textilu probíhá prostřednictvím speciálních kontejnerů rozmístěných na území města, na provozovnách Střediska SOS a na SDO v Neředíně za krematoriem a v Hodolanech na ul. Chelčického. Na sběrných místech lze odložit obnošené oděvy, obuv a použitý textil. Materiál je následně po přetřídění a vyčištění použit pro humanitární účely, vrácen zpět do oběhu prostřednictvím sítí second-handů nebo předáván zpracovatelům k recyklaci.
- **Odpad z potravin** - jednou z forem předcházení vzniku odpadu z potravin je využití přebytků z výroby či neprodaných potravin (potraviny před ukončenou spotřební dobou) v rámci potravinové pomoci. Aktivity v tomto směru realizuje Charita Olomouc nebo od října 2015 Potravinová banka v Olomouckém kraji, z.s., která je součástí České federace potravinových bank a řídí se Chartou evropských potravinových bank. Potravinová banka shromažďuje zdarma potraviny, skladuje je a přiděluje humanitárním nebo charitativním organizacím, které poskytují potravinovou pomoc potřebným lidem. Hlavními zakladateli potravinové banky v daném kraji jsou především charitativní a neziskové subjekty z daného regionu.
- **Domovní a komunitní kompostování** – v Olomouci bylo od roku 2008 rozděleno mezi občany více než tisíc kompostérů většinou s objemem 700 litrů. Všechny byly občanům bezplatně zapůjčeny, přičemž po 3 letech přechází do vlastnictví jednotlivých občanů-vlastníků pozemků. S podporou domácího kompostování se počítá i v dalším období. Komunitní kompostování není v Olomouci provozováno.

- V rámci projektové přípravy „Odpadového centra v Olomouci – Chválkovicích“ se počítá i s tzv. re-use objektem. Toto umožní ukládání některých výrobků (např. starého nábytku) mimo režim odpadů a jejich znovuvyužití.

4.6.5.2 Staré ekologické zátěže

Někdejší průmyslová i jiná činnost (například vojenské objekty) po sobě zanechala nesmazatelné a obvykle jen náročně odstranitelné stopy v podobě znečištění různých složek životního prostředí. Nejrizikovější je znečištění půdního, resp. horninového prostředí a podzemní vody, neboť zde staré ekologické zátěže (SEZ) mohou přetrvávat i po dlouhé desítky let. Vesměs jsou to pozůstatky z doby, která vlivům na životní prostředí věnovala pozornost jen okrajově nebo vůbec ne, tzn. zhruba do konce 80. let minulého století, ale i podstatně dřívější.

Systematickou evidenci informací o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných místech i ekologických újmách vede Informační systém SEKM provozovaný Ministerstvem životního prostředí. V databázi SEKM existuje značný počet lokalit bez zpracovaných analýz rizik a bez podrobného nebo i vůbec jakéhokoliv průzkumu kontaminace. Tyto lokality jsou označeny jako lokality „dosud nezhodnocené“. U již zkoumaných lokalit existují tři základní skupiny kategorií – A, P a N. Lokality kategorie A1 nebo A2 či A3 jsou ty, u nichž kontaminace znamená aktuálně existující a potvrzený problém. U lokalit P1 až P4 znamená kontaminace problém potenciální, nemáme dostatek informací pro definitivní závěry. Skutečnou závažnost kontaminace musí u této kategorie ověřit průzkum a analýza rizik. Lokality kategorie N0, N1 a N2 nevyžadují žádný zásah. Řešení starých zátěží má pozitivní dopad např. na ochranu kvality vod, především zdrojů pitné vody, kvalitu půd apod.

Na území města Olomouc se dle databáze SEKM nachází 74 lokalit se starou ekologickou zátěží. Z tohoto počtu je převážná většina typu „skládka TKO (tuhého komunálního odpadu)“. Pět z těchto SEZ je v prioritě A – problémové a 11 s potenciálním problémem. Data uváděná v této databázi jsou v řadě případů neaktuální, a proto zde není na základě doporučení odboru životního prostředí uváděna tabulka s konkrétním výčtem lokalit.

Cílem by mělo být kompletní vyhodnocení současného stavu těchto lokalit, asanace u lokalit, kde je to potřebné a zajištění vhodného využití daných ploch.

4.6.5.3 Shrnutí

- Město má schválen Plán odpadového hospodářství města Olomouce, který je zpracován pro období 2017 – 2023.
- Provoz systému nakládání s KO zabezpečuje pro SMOI společnost Technické služby města Olomouce, a.s. (TSMO), která je ve 100% vlastnictví města.
- Nakládání se směsným komunálním odpadem je zajištěno z převážné části odvozem

do ZEVO SAKO Brno k energetickému využití.

- Postupně dochází ke zvyšování míry separace odpadů – stav separace všech separovaných, materiálově využitelných složek KO v Olomouci v průběhu let 2011 až 2015 mírně vzrostl na hodnotu 31 %.
- Ve městě funguje dotřídňovací linka na zpracování plastů a kompozitních obalů v Olomouci– Chválkovicích, která je zastaralá a poměrně špatně modernizovatelná, a proto se uvažuje o výstavbě nové.
- Je nutno se připravit na konečný zákaz skládkování v roce 2024. Zatím není jasné, jestli bude energetické využívání zajištěno kapacitou v OK nebo jinde. Potenciální lokality se nacházejí také na území města Olomouce.
- Na území města Olomouc se nachází 74 lokalit se starou ekologickou zátěží. Z toho pouze 18 lokalit bylo hodnoceno, zbývající lokality dosud nebyly hodnoceny. Z tohoto počtu je převážná většina typu „skládky TKO (tuhého komunálního odpadu)“. Pět z těchto SEZ jsou v prioritě A – problémové a 11 s potenciálním problémem.

4.6.6 Zemědělská půda a lesy

Území města Olomouce je z hlediska přírodního členění různorodé, od členitého a lesnatého kraje v severovýchodní části (Lošov, Radíkov, část Svatého Kopečka a Droždína), přes intenzivně zastavěné území samotného města Olomouce až po rovinatou, intenzivně zemědělsky obdělávanou krajinu ve zbytku území.

Na vzhledu současné krajiny okolí města se výrazným způsobem podílí především zemědělská činnost s vysokou mírou zornění (orná půda s 4861 ha, tj. 47,0 %, zabírá největší plochu území Olomouce). Z hlediska zemědělské výroby spadá správní území města do oblasti s výskytem nejproduktivnější řepařské půdy – černozemního a hnědozemního charakteru. Ze zemědělské půdy dosahují významnějšího podílu z celkové rozlohy vedle orné půdy také zahrady. Naopak velmi nízké zastoupení zde mají trvalé travní porosty (pouze 3,3 %). Dohromady přes 30 % výměry města zaujímají zastavěné a ostatní plochy města. Důležitou složkou životního prostředí na území města jsou i přes své nízké zastoupení (zaujímají pouze 1166 ha, tj. 11,3 % plochy) lesy.

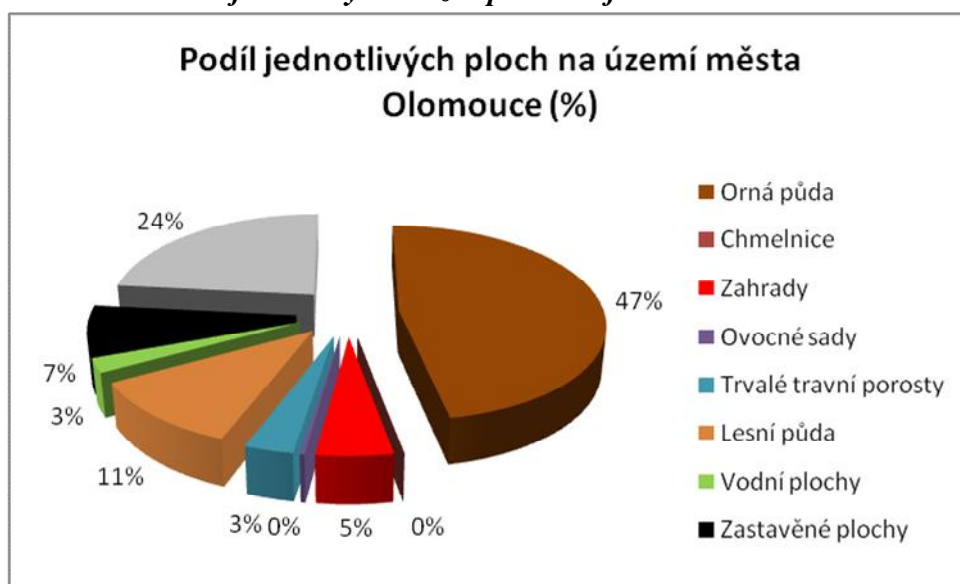
Významnými krajinnými a ekologicky stabilizujícími prvky jsou břehové a doprovodné porosty vodních toků, především podél Moravy a Bystřice.

Tab. č. 165: Výměra (ha) a podíl (%) jednotlivých ploch na území města Olomouce včetně srovnání s Olomouckým krajem a ČR (k 30.6.2016)

Obec, region		Orná půda	Chmelnice	Zahrady	Ovocné sady	Trvalé travní porosty	Lesní půda	Vodní plochy	Zastavěné plochy	Ostatní plochy	Celková výměra
Olomouc	n _i	4861	3	530	33	338	1 166	240	748	2 414	10 333
	P _i	47,0	0,0	5,1	0,3	3,3	11,3	2,3	7,2	23,4	100,0
Olomoucký kraj	n _i	205 594	1 026	12 118	2 748	56 707	185 220	5 995	8 389	48 877	526 690
	P _i	39,0	0,2	2,3	0,5	10,8	35,2	1,1	1,6	9,3	100,0
ČR	n _i	2 971 957	10 149	163 785	45 613	1 000 620	2 668 392	165 485	132 119	709 042	7 886 973
	P _i	37,7	0,1	2,1	0,6	12,7	33,8	2,1	1,7	9,0	100,0

Zdroj: ČSÚ

Obr. č. 46: Podíl jednotlivých složek půdního fondu v Olomouci k 30. 6. 2016 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Srovnání s dalšími městy je patrné v následující tabulce. Podíl orné půdy v Olomouci tvoří 47,0 %, což je výrazně více než v ostatních krajských městech obdobné velikosti. Výrazný je rozdíl mezi Olomoucí a Libercem a Ústím nad Labem. Podíl v Olomouci je rovněž vyšší než na úrovni ČR a Olomouckého kraje. Hodnoty jsou srovnatelné s okolními městy Přerovem a Prostějovem. Z hlediska zemědělství a zemědělského hospodaření je toto výhodou, je však nutno o to více rovněž zohledňovat ekologickou stabilitu a stav krajiny na území města. Důležitá je také ochrana zemědělské půdy před erozí a žádoucí je také její ochrana před záborů, kdy při výstavbě by měly být přednostně využívány již zastavěné a třeba aktuálně neefektivně využívaná území.

Tab. č. 166: Podíl orné půdy a lesa (2015)

Město	Podíl orné půdy	Podíl lesa	Město	Podíl orné půdy	Podíl lesa
Liberec	8,8	39,9	Prostějov	59,5	1,2
Olomouc	47,0	11,3	Přerov	48,1	9,7
České Budějovice	26,1	5,4	Olomoucký kraj	39,0	35,2

Město	Podíl orné půdy	Podíl lesa	Město	Podíl orné půdy	Podíl lesa
Ústí nad Labem	8,6	25,8	Česká republika	37,7	33,8
Hradec Králové	32,8	20,9			

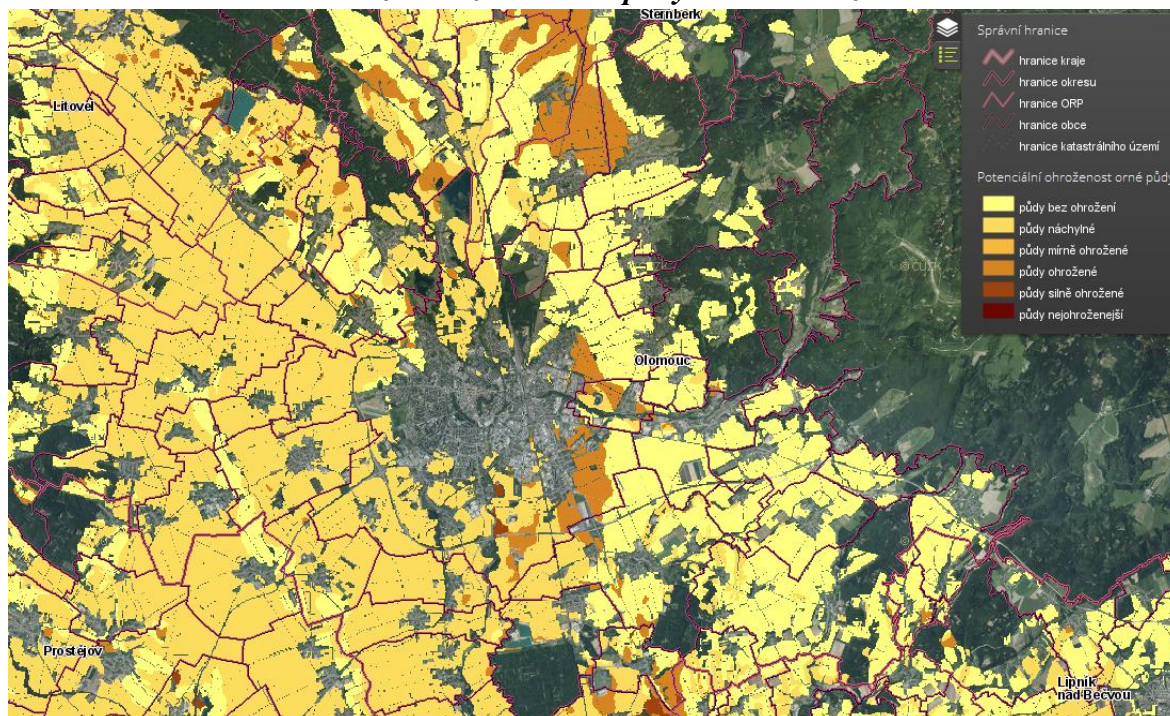
Zdroj: ČSÚ

Zastoupení lesů na území města Olomouce je z celorepublikového hlediska výrazně podprůměrné (11 %). Podíl lesa je ve srovnání s dalšími uvedenými městy (s výjimkou Českých Budějovic) také nižší, stejně tak ve srovnání s Olomouckým krajem a ČR. Srovnatelný je s městem Přerov. Většina lesů je soustředěna v severovýchodní části správního území města, v okolí Radíkova, Lošova a částečně i Svatého Kopečku. Významný celek lužních lesů se nachází při severním okraji správního území města (z větší části mezi železničními tratěmi u Černovíru). Naproti tomu v jižní a západní části území je zastoupení lesů jevem spíše výjimečným. Z hlediska kategorie lesů jde především o lesy hospodářské a lesy zvláštního určení (a z nich především lesy příměstské se zvýšenou rekreační funkcí). V severovýchodní části území jsou tyto lesy součástí přírodního parku Údolí Bystřice. Mají nejen hospodářskou, ale také ekostabilizační, krajinářskou a rekreační funkci (vazba na ZOO a Sv. Kopeček).

4.6.6.1 Eroze a ochrana zemědělské půdy

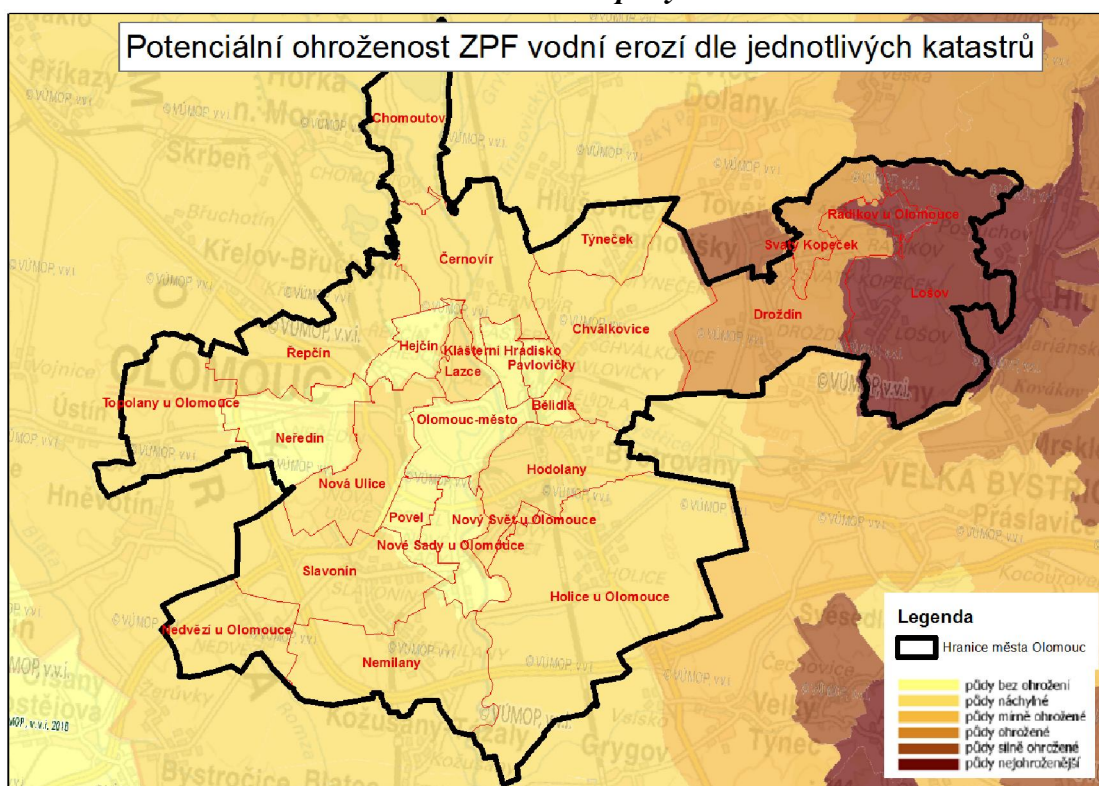
Velkoplošně obhospodařované plochy orné půdy jsou ohrožovány větrnou a vodní erozí. Rozvoj větrné eroze je podmíněn zejména otevřeným terénem s malým podílem vzrostlé dřevinné vegetace, náchylností obnažené půdy k působení větrné eroze a příhodnými větrnými a vlhkostními poměry. Vodní eroze je dána velikostí pozemků, typem půdy, sklonitostí svahů aj. Především díky mírnému sklonu svahu je erozní ohroženost vodní erozí nižší. Z hlediska větrné eroze se na území města (dle dat VÚMOP) nacházejí jak půdy bez ohrožení větrnou erozí, tak půdy náchylné, mírně ohrožené a ohrožené. Půdy mírně ohrožené a ohrožené se nachází nejvíce ve východní části města – viz mapa.

Obr. č. 47: Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí

Zdroj: <http://mapy.vumop.cz/>

Obr. č. 48: Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí

Zdroj: VUMOP - WMS

Cílem v rámci zemědělské krajiny (se kterým pracuje např. územní plán města) by mělo být vytvoření podmínek pro zpestření struktury využívání krajiny při současném zachování převažujícího zemědělského využití a s ohledem na ohrožení území erozí. Toto by mělo být řešeno zejména prostřednictvím územního systému ekologické stability (biocentra, biokoridory a navazující interakční prvky) a dále soustavou protierozních opatření (např. ochranné zatravnění, obnova mezí, liniová zeleň), která by zároveň měla přispět ke zvýšení estetické hodnoty krajiny. Žádoucí je zároveň upřednostnění prvků polyfunkčního charakteru spojujících např. funkce ekologické, půdoochranné, vodohospodářské, estetické.

4.6.6.2 Shrnutí

- Na vzhledu současné krajiny okolí města se výrazným způsobem podílí především zemědělská činnost s vysokou mírou zornění (orná půda s 4861 ha, tj. 47,0 %). Významnější rozlohu mají také zahrady. Dohromady přes 30 % výměry města zaujímají zastavěné a ostatní plochy města.
- S vysokým podílem zornění souvisí i řada negativních jevů, mezi nimiž k nejzávažnějším patří půdní eroze (vodní i větrná), nadměrná eutrofizace vodních toků a nádrží a často i celkově snížená estetická hodnota krajiny.
- Cílem v rámci zemědělské krajiny by mělo být zpestření struktury využívání krajiny při současném zachování převažujícího zemědělského využití. Toto by mělo být řešeno zejména prostřednictvím územního systému ekologické stability a dále soustavou protierozních opatření, která by zároveň měla přispět ke zvýšení estetické hodnoty krajiny, zlepšení vodního režimu krajiny atd. Žádoucí je upřednostnění prvků polyfunkčního charakteru spojujících např. funkce ekologické, půdoochranné, vodohospodářské a estetické.
- Lesní pozemky zaujímají cca 11 % celkové výměry správního území města. Jde především o lesy hospodářské a lesy zvláštního určení (a z nich především lesy příměstské se zvýšenou rekreační funkcí). V plánech města je dobudování Holického lesa a rozšíření Slavonínského lesa.
- Krajina by měla plnit také rekreační funkci. Proto je žádoucí oživit stávající plochy zemědělské krajiny (s výjimkou Litovelského Pomoraví a přírodního parku Údolí Bystřice) nejen z hlediska ekostabilizačního, ale taky z hlediska přístupnosti a atraktivity pro člověka (pěší trasy, cyklotrasy, průchodnost krajiny, odpočinková místa aj.).

4.6.7 Změna klimatu

Klima je definováno jako průměrný dlouhodobý stav atmosféry v určité geografické oblasti. Klimatickou změnou se v klimatologickém pojetí rozumí veškeré změny klimatu, včetně jeho přirozené variability. Přirozenou a antropogenní složku od sebe nelze vzájemně oddělit, a proto je třeba pracovat s výslednicí obou složek.

Pro území ČR byly zpracovány predikce vývoje změny klimatu. Mezi hlavní budoucí

trendy patří:

- Postupný nárůst průměrných ročních teplot
- Nejvýraznější oteplení v letních měsících a výskyt teplotních extrémů (včetně efektu městského tepelného ostrova)
- Mírné snížení množství srážek v letních měsících
- Četnější období bezesrážkových období
- Častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, přívalových srážek, období sucha, požárů ...

Území města Olomouce se tyto změny také týkají, neboť představují řadu potenciálních problémů a rizik a je na ně potřeba adekvátně reagovat, a to vhodnými adaptačními opatřeními.

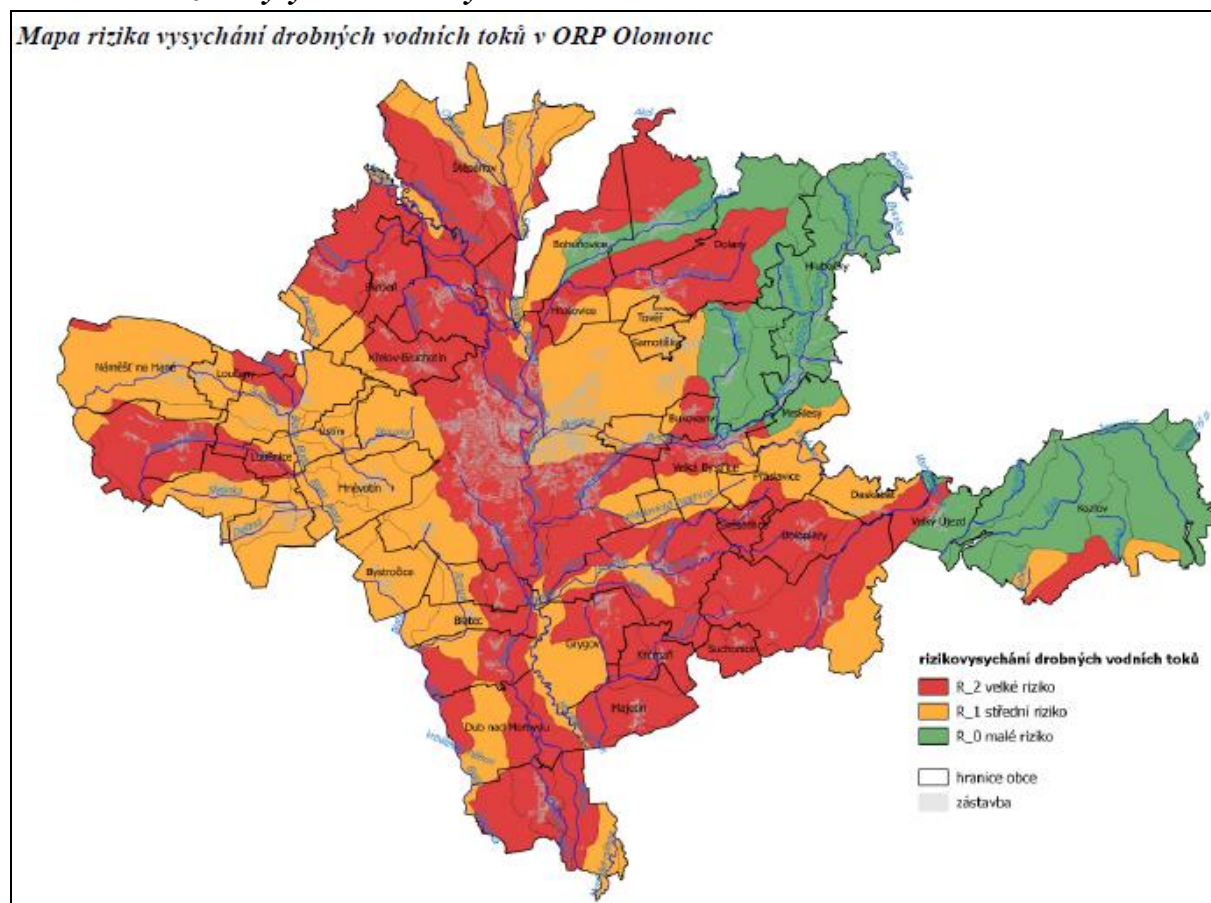
4.6.7.1 Problematika sucha

Jedním z nejvýraznějších stresorů, který zásadně ovlivňuje abiotické i biotické podmínky toků, je vysychání. Problematika vysychání drobných toků se tak v posledních letech stává stále aktuálnější vzhledem k probíhající globální změně klimatu, která se nevyhýbá ani České republice a v současnosti se projevuje jak rozkolísáním průtoků (sucha/povodně), tak i dlouhodobým poklesem hladiny spodní vody, což vede k mnohem častějšímu vysychání toků. Sucho v OL se kromě zmíněných malých drobných toků projevuje i na řece Moravě, což má rovněž své negativní dopady.

Problematikou vysychání vodních toků se zabýval Projekt podporovaný Technologickou agenturou ČR (č. TA02020395) – „Vysychání toků v období klimatické změny: predikce rizika a biologická indikace epizod vyschnutí jako nové metody pro management vodního hospodářství a údržby krajiny“. Výsledkem projektu je certifikovaná metodika sledování toků a specializovaná mapa „Mapa rizika vysychání drobných vodních toků“. Z mapy je patrné, že většina drobných toků v ORP Olomouc podléhá střednímu a velkému riziku vysychání, což platí i pro území města Olomouce.

S nárůstem teplot a úbytkem srážek je kromě krajiny ovlivňováno také městské prostředí, což může zhoršovat pohodu života obyvatel města a také životní podmínky městské zeleně a rovněž živočichů, kteří zde žijí. Proto je nutné věnovat větší pozornost zeleni, revitalizaci a vytváření nových vodních prvků, zefektivňovat nakládání s vodou a věnovat zvýšenou pozornost podpoře mikroklimatu příjemného nejen pro lidi, ale podmínky života ve městě obecně. Města v České republice si postupně začínají zpracovávat tzv. Adaptační strategie (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava aj.), existují iniciativy Mayors adapt, koncept tzv. liveable city a další.

Obr. č. 49: Riziko vysychání drobných vodních toků v ORP Olomouc

Zdroj: ÚAP, 2016

4.6.8 Environmentální výchova a osvěta

V oblasti výchovy zajišťuje Magistrát města Olomouce prostřednictvím svých organizací (především Centra ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s., Sluňákov) různé vzdělávací programy zabývající se ochranou životního prostředí a přírody.

Sluňákov vytváří a realizuje ekologické vzdělávací programy pro všechny typy škol, zpřístupňuje poznávání lužních lesů Litovelského Pomoraví, pořádá výlety, soutěže, letní tábory. Je tvůrcem Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje. Vzdělávací programy pro děti, žáky, ale i pedagogy realizuje Sluňákov jako denní nebo pobytové. Ubytování a související služby jsou zajištěné v nízkoenergetickém domě Sluňákova v Horce nad Moravou, kde jsou také realizovány vzdělávací projekty. Okolní příroda je přírodní expozicí se spoustou zajímavostí a současně nabízející různé aktivity. Velmi zajímavým projektem je projekt Sedm bran k tajemství přírody CHKO Litovelské Pomoraví. Snahou projektu ojedinělého v rámci celé ČR je vytvořit vzdělávací biocentrum. Sedm bran symbolizuje sedm témat, jak lidem představit krajinu Hané, její přírodu, tradice, kulturu, historii.

V rámci Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015 –

2020 se předpokládají tato opatření:

Podporovat rozvoj spolupráce škol s centrem ekologických aktivit Sluňákov a podporovat školy v absolvování vzdělávacích programů Sluňákova – tj. poskytovat školám příspěvek k absolvování vzdělávacích programů.

Podporovat školy ve využívání Sluňákova pro realizování škol v přírodě spojených s ekologickou výchovou – tj. poskytovat školám příspěvek na školu v přírodě na Sluňakově.

V rámci Sluňákova funguje také Dům přírody Litovelského Pomoraví – informační centrum. Zde jsou k dispozici informace o turistických a přírodních zajímavostech regionu, komentované prohlídky areálu domu přírody, zážitkové prohlídky a výlety do Litovelského Pomoraví, pravidelné osvětové akce pro veřejnost a rodiče s dětmi a další akce.

Sluňákov dále pořádá Ekologické dny Olomouc, Ekologické večery, tábory pro děti, zajišťuje vzdělávání pedagogů v oblasti ekologické výchovy, program Ekoškola a Ekoškolka apod.

4.6.9 Územní plán a urbanismus

4.6.9.1 Základní charakteristiky Územního plánu

Územní plán byl schválen Zastupitelstvem města Olomouce formou Opatření obecné povahy č. 1/2014 ze dne 15. 9. 2014. Účinnosti nabyl dne 30. 9. 2014. Kromě územního plánu platí v Olomouci i regulační plány (zejména regulační plán MPR), další regulační plány a územní studie jsou postupně pořizovány.

Město Olomouc je charakterizováno jako přirozené centrum kraje a v širším měřítku i celé Moravy. Řešení územního plánu navazuje na historický vývoj sídla a připravuje jej na dalších několik desetiletí vývoje v souladu s podmínkami udržitelného rozvoje. Vizí územního plánu je posílení identity Olomouce jako moderního a dynamicky se rozvíjejícího univerzitního města s tisíciletou historií a bohatou kulturní tradicí, které je atraktivním místem pro jeho obyvatele, turisty, obchodníky a podnikatele.

4.6.9.2 Základní urbanistické charakteristiky

Město Olomouc leží v mírně zvlněné rovině Hornomoravského úvalu, jejíž osou je řeka Morava. Samotné historické jádro Olomouce leží na ostrohu nad nivou řeky Moravy a jejich přítoků Mlýnského potoka a Bystřice.

Hlavní kompoziční prvky města tvoří ostroh historického jádra, vystupující nad nivu řeky Moravy, a církevní areál na Svatém Kopečku. Tyto prvky dominují reliéfu krajiny a společně s Klášterem Hradiskem tvoří významné krajinné póly města.

Území historického jádra města Olomouce je druhou nejvýznamnější památkovou rezervací v ČR. Sloup Nejsvětější Trojice byl společně s Mariánským sloupem a barokními kašnami vyhlášen národní kulturní památkou a v roce 2000 byl zařazen na seznam světového

dědictví UNESCO. Město jako celek představuje památkový celek evropského významu. MPR Olomouc patří mezi klíčové urbanistické soubory a jako historická moravská metropole, univerzitní centrum a sídlo arcibiskupství sehrála mimořádnou úlohu v dějinách českého státu. Olomouc je oceňována a tedy i vyhledávána pro rozsáhlé bohatství uměleckých a architektonických památek špičkové úrovně. Na území MPR byl vydán regulační plán.

Město je tvořeno souvisle zastavěným kompaktním územím a prostorově oddělenými částmi původních venkovských sídel při okrajích správního území. Solitérními sídly jsou městské části Chomoutov, Topolany, Nedvězí, Týneček, Droždín, Svatý Kopeček, Radíkov, Lošov a částečně i Nemilany a Slavonín.

Urbanizované partie krajiny jsou prakticky ze všech stran obklopeny typickou hanáckou zemědělskou krajinou, na severní straně na urbanizované území navazuje rovinná lesoparková krajina Litovelského Pomoraví.

Páteří celého území je řeka Morava a její levostranný přítok řeka Bystřice. Jen malá západní část území spadá do povodí říčky Blaty. Nejvýznamnější vodní plochou v řešeném území je Chomoutovské jezero, už za hranicí města se nachází přírodní koupaliště Poděbrady (k.ú. Horka nad Moravou), kterou využívají obyvatelé Olomouce k rekreaci.

Intenzitu zástavby a využití potenciálu města výrazně limituje záplavové území toků na území města a vysoká kvalita zemědělské půdy.

4.6.9.3 Urbanismus z pohledu územního plánu

Hlavním urbanistickým tématem dneška je zahušťování stávající struktury, které umožňuje využívání předností města – dobrou pěší mobilitu, rozvoj sousedství a bezpečnost. Rozvoj města je navržen především uvnitř současného zastavěného území a využívá jeho vnitřních rezerv.

Územní plán zdůrazňuje návrat přirozených vazeb města a jeho snahou je rozrušit monofunkčnost, navrátit městu jeho městskost s jasně definovanými strukturami a prostory a krajině její pestrost.

Územní plán taktéž zdůrazňuje roli řeky v obrazu města a navrhuje posílit rozvoj nábřeží za současného zohlednění všech potřebných protipovodňových opatření. Řeku lze vnímat jako velký potenciál, může se ale stát velkou hrozbou.

Protipovodňová opatření požaduje územní plán řešit městotvorným způsobem s důrazem na začlenění řeky do organismu města a vytvoření podmínek pro vznik rekreačních nábřeží.

Územní plán zdůrazňuje především:

- **ochranu a rozvoj prostupnosti území, ochranu a rozvoj struktury zástavby, pohledově dominantní prvky a místa důležitých pohledů.**
- **vytvoření podmínek pro regeneraci městské památkové rezervace zaměřené zejména na revitalizaci veřejných prostorů a zlepšení pěší prostupnosti historického jádra.** Dále budou důsledně chráněny kulturně-historické a přírodní hodnoty města jako

předpoklad rozvoje cestovního ruchu a vytvořeny územní podmínky pro umístění a rozvoj ubytovacích a kongresových kapacit a regeneraci areálu výstaviště Flora s cílem udržet statut mezinárodních zahradnických výstav.

- **rozvoj potenciálu fenoménu „fortové pevnosti“ pro zvýšení turistické atraktivity města i pro aktivní odpočinek obyvatel.** Ochrana a rozvoj fortových pevností je konkretizována vymezením těchto objektů převážně ve prospěch veřejného vybavení a omezením stavebního rozvoje v jejich bezprostřední blízkosti kvůli zajištění jejich dominantního postavení v obraze města.
- **rozvoj města především uvnitř současného zastavěného území.** Územní plán využívá jeho vnitřních rezerv, které jsou označeny jako plochy přestavby. Rozsah rozvojových ploch je považován za limitní.
- **rozvoj území s vysokou intenzitou zástavby směřovat do míst s kvalitní obsluhou veřejnou dopravou.** Budou vytvořeny podmínky pro dořešení hlavních pěších tahů v území (např. z lidnatých sídlišť) k významným zdrojům a cílům pěší dopravy (např. zastávkám MHD) a podmínky pro kultivaci souvisejících veřejných prostranství, budou prověřeny možnosti prolomení bariér v těchto územích.
- **zajištění územní ochrany ploch zeleně a sledování koncepce propojení zeleného prstence** od historického centra přes Korunní pevnůstku, sportoviště (TJ Lokomotiva, TJ Sokol) a „ostrov“ ke Smetanovým sadům a k zelenému koridoru podél řeky Moravy.
- **důslednou ochranu krajiny před extenzivním rozvojem zástavby.** Krajina bude rozvíjena s cílem chránit a rozvíjet její charakteristické atributy a podpořit výrazné charakteristiky jejího ohraničení (horizont Svatého Kopečka, Neředínský a Slavonínský horizont), krajinných os (Morava a její ramena, Bystřice) a krajinných pólů (historické jádro města, Svatý Kopeček). Pozornost bude věnována dochovaným součástem kulturní krajiny, zejména historickým cestám, stromořadím a alejím, významným pohledovým osám, komponovaným průhledům, přírodním dominantám a drobným stavbám v krajině.
- **rozvoj stávající koncepce příměstské krajiny.** Koncepce příměstské krajiny bude rozvíjena zejména na ochraně „zelených klínů“ a „zelených horizontů“, budou zohledněna stanovená záplavová území toků Moravy, Bystřice a Oskavy a respektována stávající koncepce protipovodňové ochrany města. Budou vytvořeny podmínky pro podporu mimoprodukčních funkcí krajiny, zejména funkce rekreační a ekologické, dále podmínky pro ochranu půdy před větrnou a vodní erozí a podmínky pro zadržení vody v krajině – revitalizaci vodních toků, obnovování a rozšiřování lužních lesů a trvalých travních porostů, obnovování tůní a mokřadů. Neperspektivním částem zemědělské půdy (velikostně omezeným, obtížně obhospodařovatelným) budou navraceny ekologické funkce.
- **posílení rozvoje nábřeží za současného zohlednění všech potřebných protipovodňových opatření.** Řeku lze vnímat jako velký potenciál, může se ale stát velkou hrozbou. Z tohoto důvodu Územní plán navrhuje různá opatření, která by řeku zatraktivnila pro život obyvatel města a zároveň je ochránila před jejími případnými ničivými zásahy.

- **základní potřeby veřejného zájmu** – rozvoj veřejných prostranství a veřejného vybavení a zajištění prostupnosti území.

V současné době se **město Olomouc potýká s řadou problémů**, jedná se zejména o:

- absence základní vybavenosti a problematické řešení dopravy v nových obytných lokalitách (zejména slepé dopravní závleky, nedostatečná šířka veřejných prostranství apod.);
- nedostatečně využívané možnosti „vnitřní rekreace“ uvnitř města (řeka, veřejná zeleň atd.);
- postupné snižování významu centra města, způsobené přesunem obchodní funkce do nákupních zón;
- zatížení veřejného prostoru servisními aktivitami (jako automobilová doprava, parkování, reklama, apod.), které omezují možnosti jeho efektivnějšího využívání pro občanské, kulturní a společenské aktivity;
- nedostatečný rozvoj subcenter;
- neexistence strategie rozvoje veřejných prostranství;
- neexistence koncepce priorit při rozvoji veřejného prostoru včetně dlouhodobého investičního plánu;
- urban sprawl, konflikt požadavků na rozvoj s ochranou zemědělského půdního fondu;
- nedostatečná ochrana významných hodnot (urbanisticko-architektonických, kulturně-historických);
- nedostatečná komunikační infrastruktura v severní části města;
- majetkoprávní vztahy – malý manipulační prostor samosprávy (většina nemovitostí je soukromých).

4.6.9.4 Shrnutí

- Územní plán byl schválen Zastupitelstvem města Olomouce a nabyl účinnosti dne 30. 09. 2014.
- Kromě územního plánu platí v Olomouci i regulační plány (zejména regulační plán MPR), další regulační plány a územní studie jsou postupně pořizovány.
- Územní plán z pohledu urbanismu zdůrazňuje především:
  - ochranu a rozvoj prostupnosti území, ochranu a rozvoj struktury zástavby, pohledově dominantní prvky a místa důležitých pohledů;
  - vytvoření podmínek pro regeneraci městské památkové rezervace zaměřené zejména na revitalizaci veřejných prostorů a zlepšení pěší prostupnosti historického jádra;
  - rozvoj potenciálu fenoménu „fortové pevnosti“ pro zvýšení turistické atraktivity města i pro aktivní odpočinek obyvatel;
  - rozvoj města především uvnitř současného zastavěného území;
  - rozvoj území s vysokou intenzitou zástavby směřovat do míst s kvalitní obsluhou

- veřejnou dopravou;
  - zajištění územní ochrany ploch zeleně a sledování koncepce propojení zeleného prstence;
  - důslednou ochranu krajiny před extenzivním rozvojem zástavby;
  - rozvoj stávající koncepce příměstské krajiny;
  - posílení rozvoje nábřeží za současného zohlednění všech potřebných protipovodňových opatření;
  - základní potřeby veřejného zájmu.
- V současné době se město potýká s řadou problémů, jedná se zejména o absenci základní vybavenosti a problematické řešení dopravy v nových obytných lokalitách; nedostatečně využívané možnosti „vnitřní rekreace“; postupné snižování významu centra města, zatížení veřejného prostoru servisními aktivitami, nedostatečný rozvoj subcenter, neexistenci strategie rozvoje veřejných prostranství a koncepce priorit a majetkoprávní vztahy.

4.7 Veřejná správa

V rámci analýzy byla provedena i analýza správy věcí veřejných. Analýzy se zaměřily zejména na hospodaření města (zhodnocení finanční situace, rozbor příjmů a výdajů, informace o významných závazcích či schválených záměrech, struktura majetku a další), správu věcí veřejných (kompetence, rozsah výkonu státní správy v samostatné a přenesené působnosti, organizační strukturu, založené a řízené organizace, atd.), vnější vazby města, eGovernment, atd.

4.7.1 Finanční analýza

Před započítáním vytváření strategického dokumentu na jakékoli úrovni je nezbytné zmapovat finanční možnosti dané územní jednotky (ať již se jedná o město, kraj či stát). V našem případě se nejedná o komplexní analýzu, ale jen o krátké zhodnocení možností statutárního města Olomouce na základě dostupných materiálů.

Finanční analýza čerpá nebo shrnuje data zejména z těchto zdrojů:

- střednědobý rozpočtový výhled statutárního města Olomouce 2017 – 2019,
- rozpočet města na rok 2017,
- data o rozpočtu, struktuře příjmů a výdajů města v uplynulém období. Zdrojem je databáze ÚFIS, ARIS (www.mfcr.cz, www.monitor.statnipokladna.cz, www.rozpocetobce.cz, rozpocet.olomouc.eu).

Při hodnocení finančních možností města z hlediska strategického řízení je třeba vzít v úvahu zejména:

- Finanční plánování – respektive přístup k rozpočtovému výhledu,
- Provozní saldo, respektive volné finanční prostředky,
- Zadluženost města.

Definice základních pojmů:

- běžné příjmy – daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové a provozní dotace (transfery),
- kapitálové příjmy – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv,
- kapitálové příjmy celkem – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery),
- provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Provozní přebytek by měl vždy nabývat kladných hodnot a neměl by v čase klesat,
- rozdíl provozního přebytku a splátek jistin – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také hodnota tohoto ukazatele by měla být vždy kladná.
- saldo bez financování – rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- saldo úplné (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů,
- dluhová základna – celkové příjmy po konsolidaci,
- dluhová služba – součet splátek úroků a splátek jistin,
- ukazatel dluhové služby – podíl dluhové služby a dluhové základny. Jeho hodnota by neměla přesáhnout 25 %,
- index provozních úspor – podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Výše tohoto ukazatele by neměla klesnout pod 10 %. Ideální hodnota se nachází v intervalu 20–25 %.

4.7.1.1 Zhodnocení rozpočtového výhledu statutárního města Olomouce

Města povinně (podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) sestavují svůj rozpočtový výhled. Obsah rozpočtového výhledu je stanoven v § 3 zákona. Odpovědně a správně sestavený rozpočtový výhled je nástrojem finančního plánování (podle zákona se sestavuje na 2–5 let).

Rozpočtový výhled statutárního města Olomouc na roky 2018–2019 uvádí následující tabulka.

Tab. č. 167: Rozpočtový výhled statutárního města Olomouc na roky 2018 – 2019, v tis. Kč

Položka	Rozpočtový výhled 2018	Rozpočtový výhled 2019
Daně z RUD	1 283 000	1 273 000
DPPO za obce (placena z HČ)	50 000	50 000
Daň z nemovitých věcí	84 000	84 000
Poplatky	205 480	205 480
DAŇOVÉ PŘÍJMY	1 622 480	1 612 480

Položka	Rozpočtový výhled 2018	Rozpočtový výhled 2019
HČ celkem	280 000	280 000
Nedaňové a kapitálové příjmy	41 500	41 500
Globální dotace	80 000	80 000
Ostatní provozní dotace vč. EKO KOM	140	140
Provozní dotace celkem	80 140	80 140
Investiční dotace	100 000	100 000
PŘÍJMY CELKEM	2 124 120	2 114 120
ODBORY – PROVOZNÍ VÝDAJE	289 500	290 917
Mzdy MMOI +MP	385 780	390 751
Velké opravy	51 307	51 307
Neinvestiční příspěvky a granty	64 619	64 619
Provoz vlastních sportovních zařízení	76 035	76 035
Členské příspěvky	2 286	2 286
Objednávky veřejných služeb	534 472	534 472
Plány rozvoje nad 1 mil. Kč	300	300
Příspěvkové organizace – školské subjekty	133 080	133 080
Příspěvkové organizace	186 950	186 950
Výdaje sociálních fondů	0	0
Vrácená DPH	-30 000	-30 000
CELKEM – PROVOZNÍ VÝDAJE	1 694 328	1 700 717
Kapitálové výdaje	353 091	246 702
CELKEM KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	353 091	246 702
CELKEM VÝDAJE TŘÍDY 5 + TŘÍDY 6	2 047 419	1 947 419
Krátkodobé přijaté půjčené prostředky	30 000	30 000
Uhrazené splátky krátk. přij. půjč. prostř.	-30 000	-30 000
Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky – směnečný program	90 400	52 800
Uhrazené splátky dlouhodob. přij. půjč. prostředků – směnečný program	-88 000	-101 650
Uhrazené splátky dlouhodob. přij. půjč. prostředků	-99 101	-137 851
Změna stavu prostředků na bank. účtech a účtech rezerv	20 000	20 000
CELKEM FINANCOVÁNÍ – TŘÍDA 8	-76 701	-166 701
PROVOZNÍ PŘEBYTEK	388 292	371 903
INDEX PROVOZNÍCH ÚSPOR	18,64%	17,94%

Zdroj: Rozpočtový výhled statutárního města Olomouce

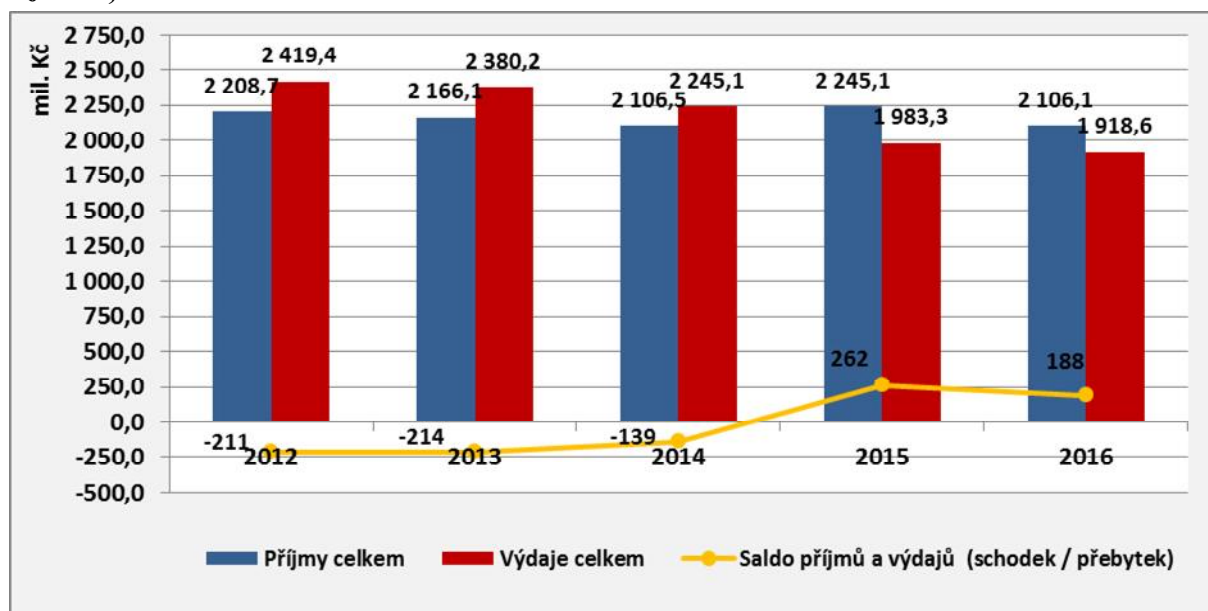
Z rozpočtového výhledu je patrné, že provozní přebytek nabývá v obou letech rozpočtového výhledu kladné hodnoty. Rozpočtový výhled uvádí i index provozních úspor. Ten je v obou letech plánován s kladnou hodnotou a pohybuje se okolo 18 %. Hodnota nad 10 % je považována při hodnocení finančního hospodaření měst za jeden z klíčových prvků zdravého financování.

4.7.1.2 Pohled na celkové příjmy a výdaje v uplynulém období

Pro strategické plánování je nezbytné stanovit volné prostředky, které je možné v budoucnu použít na aktivity strategického plánu – obvykle půjde o investice, ale může jít také o provozní výdaje. Volné finanční prostředky jsou ovlivněny zejména příjmy a výdaji daného roku, schodkem či přebytkem minulých let (často je dán investiční aktivitou minulých let), splátkami úvěrů.

Následující graf zobrazuje pohled na celkové příjmy a výdaje statutárního města Olomouc v letech 2012 až 2016. Již z tohoto grafu je patrné převažující schodkové hospodaření města v minulosti (2012–2014) – tedy nutnost splácet úvěry v budoucnosti, což rozvoj / investiční možnosti města významně ovlivňuje.

Obr. č. 50: Celkový pohled na příjmy a výdaje statutárního města Olomouce za roky 2012 až 2016, v mil. Kč

Zdroj: Statutární město Olomouc

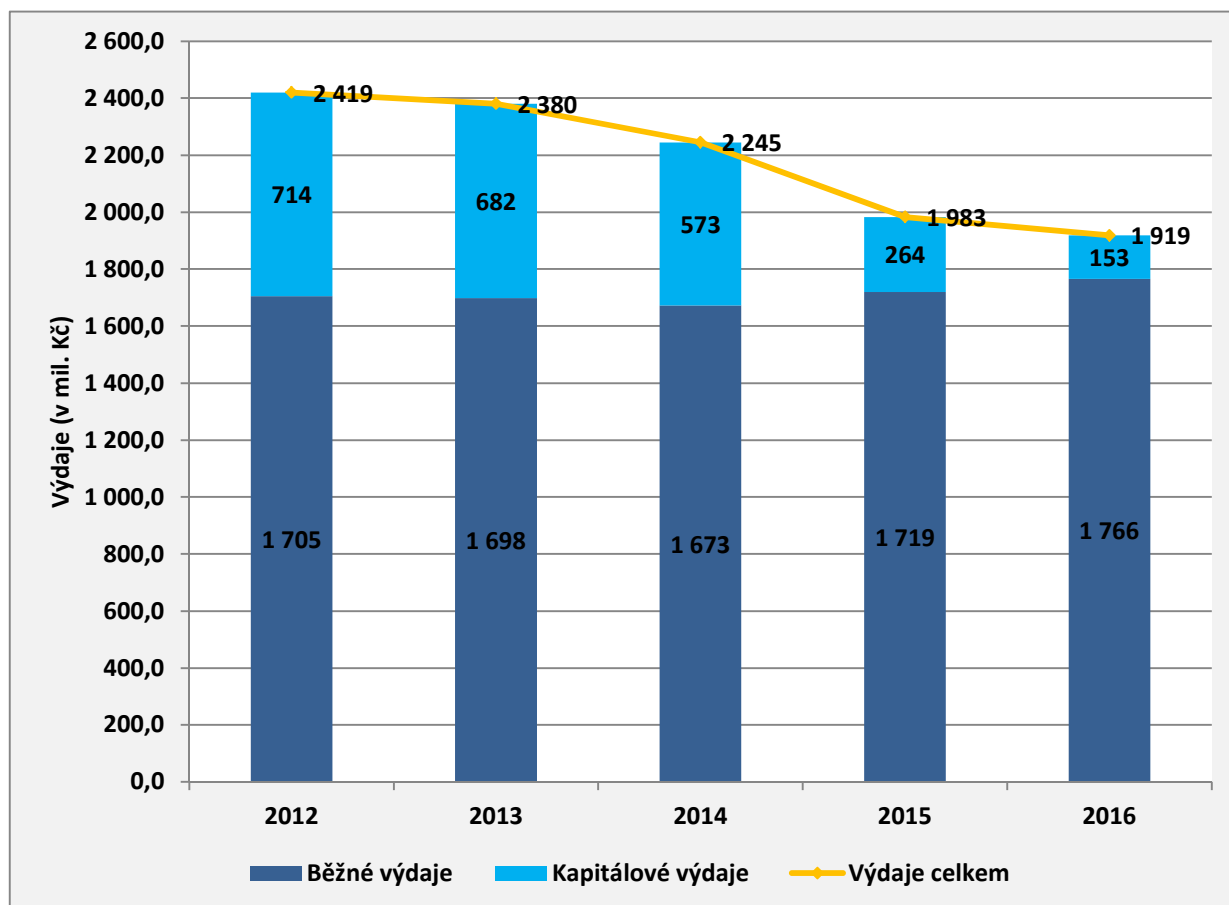
4.7.1.3 Výdaje statutárního města Olomouc v uplynulém období

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely v rámci rozpočtové politiky.

Realizace záměrů a potřeb města, naplňování volebního programu, se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. Město k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí důkladně analyzovat účel vynaložených finančních prostředků.

Strukturu a vývoj výdajů statutárního města Olomouc zobrazuje následující graf.

Obr. č. 51: Pohled na výdaje statutárního města Olomouc za roky 2012 až 2016, v mil. Kč

Zdroj: Statutární město Olomouc

Z celkových výdajů bylo určeno v roce 2012 na kapitálové výdaje 29,6 %. Od roku 2012 podíl kapitálových výdajů postupně klesal. V roce 2016 tvořily kapitálové výdaje 8 %. Výše kapitálových výdajů, které se statutární město Olomouc rozhodne použít na investice, závisí jednak na velikosti provozního přebytku, ale také na disponibilních příjmech z prodeje majetku města a investičních dotacích z jiných rozpočtů. Ve zkoumaném období dosahují kapitálové výdaje v průměru 21,8 % celkových výdajů města. Běžné výdaje se v letech 2012–2016 drží konstantně v rozmezí 1,67-1,77 mld. Kč.

Tab. č. 168: Pohled na výdaje města dle tematických odvětví za roky 2012 až 2016, v tis. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
STAVEBNÍ INVESTICE					
Městská infrastruktura - rekonstrukce a budování komunikací, mostů, chodníků, přechodů a parkovacích stání, obnova parků, Rozaria, regenerace sídlišť, hasičské zbrojnice apod.	182 033	187 694	28 771	94 728	39 662
Tramvajová trať	63 201	167 939	129 382	0	91
Cyklotrasy, cesty pro pěší	8 537	6 136	7 561	8 100	6 678

	2012	2013	2014	2015	2016
Školy a dětská hřiště	206 980	57 143	55 690	40 613	1 053
Rozvoj výstaviště Flora Olomouc	3 265	26 617	142 792	0	0
Ostatní drobnější investice	2 263	543	4 696	2 414	556
Projektová dokumentace	14 127	12 969	11 713	9 490	8 136
NESTAVEBNÍ INVESTICE					
Rozvoj výstaviště Flora Olomouc	0	0	5 302	0	0
Školy a dětská hřiště	2 834	3 998	1 135	711	1 521
Sportovní zařízení	7 000	5 282	2 673	3 850	2 000
Informační a výpočetní technika a výdaje MPO (např. kamery)	9 009	1 799	10 986	15 537	2 503
Ostatní investice (výkupy pozemků, překládací stanice odpad apod.)	19 337	6 311	13 713	42 766	25 717
Odkup akcií sportovního zařízení (aquapark)	69 013	69 013	41 376	0	0
INVESTIČNÍ PŘÍSPĚVKY – GRANTY					
Rozvoj výstaviště Flora Olomouc	0	8 000	25 000	0	0
DPMO, a. s. - nákup tramvají a autobusů	14 580	63 504	49 940	0	0
Sportovní zařízení	10 422	7 865	7 082	4 750	1 410
Školy a dětská hřiště	3 289	6 122	12 369	12 789	7 168
Ostatní včetně infrastruktury	2 348	3 730	2 430	2 410	299
Příspěvkové organizace (ZOO, MFO)	10 332	132	2 700	0	500
DALŠÍ INVESTICE					
Infrastruktura, čistírna odpadních vod, kanalizace, apod. (MORA VSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s.)	69 619	34 116	2 780	25 199	32 782
Bydlení (Správa nemovitostí Olomouc, a. s.)	16 079	13 478	14 466	679	22 517
PROVOZNÍ VÝDAJE					
Velké opravy - infrastruktura, kašny, odvodnění, studny - běžná údržba	41 182	41 083	22 934	40 805	54 109
Sportovní zařízení - zimní stadion, bazén, aquapark	81 215	78 217	81 539	78 460	77 487
Příspěvkové organizace - ostatní ZOO, MDO, MFO, HMO, KMO	200 638	196 729	194 261	197 922	207 727
Příspěvkové organizace - ZŠ, MŠ a jesle	143 964	140 764	136 623	136 154	131 978
Objednávka veřejných služeb (DPMO, TSMO, Veolia, VFO, Arriva Morava, a. s., SNO)	498 324	488 149	487 396	507 304	526 382
Mzdy MMOl a MPO	345 386	361 281	370 349	378 583	410 496
Provozní výdaje odborů (vč. placených úroků z úvěrů, platby za péči o vzhled města a veřejnou zeleň, likvidace komunálních odpadů apod.)	300 796	304 945	287 422	274 754	276 001
NEINVESTIČNÍ PŘÍSPĚVKY					
Památky a kultura	10 585	17 036	19 109	18 494	22 622
Tělovýchovná činnost, sport	37 717	33 103	33 644	32 470	20 743
Cestovní ruch	550	1 800	2 128	1 505	1 277
Ostatní - volný čas, vzhled obce, senioři apod.	1 256	3 269	1 281	615	725
ZŠ, MŠ	7 942	4 340	3 482	17 912	4 123
Sociální péče	17 406	18 612	17 657	15 916	16 106

	2012	2013	2014	2015	2016
Životní prostředí	19 358	18 105	18 421	19 246	19 173
Požární ochrana	0	0	890	802	965
Splátky úvěrů	250 369	197 644	114 441	256 667	163 212

Zdroj: Statutární město Olomouc

Výše uvedená tabulka sumarizuje investiční i provozní výdaje města dle tematických okruhů. Za posledních 6 let velmi významná část (více než 530 mil. Kč) stavebních investic směřovala do obnovy městské infrastruktury. Konkrétně se jednalo zejména o rekonstrukce a budování dopravní infrastruktury (komunikace, mosty, chodníky, přechody a parkovací stání), obnovu parků nebo regeneraci sídlišť. Významně se investovalo do tramvajových tratí a škol včetně dětských hřišť (cca 360 mil. Kč). Dále byly investiční prostředky směřovány do rozvoje výstaviště Flora Olomouc (cca 172 mil. Kč) a cyklostezek a cest pro pěší (cca 37 mil. Kč). Financována byla i příprava projektové dokumentace, a to v objemu cca 9 mil. Kč.

Z nestavebních investic byly za sledované období prostředky určeny zejména na rozvoj informační a výpočetní techniky a kamerového systému (cca 40 mil. Kč), sportovních zařízení (cca 21 mil. Kč) a škol a dětských hřišť (cca 10 mil. Kč). Významná část (cca 107 mil. Kč) byla určena na další nestavební investice (např. výkupy pozemků). Nejvýznamnější část v této položce (cca 180 mil. Kč) byla v letech 2012–2014 investována do odkupu akcií sportovního zařízení (aquapark).

Další investiční prostředky formou příspěvků byly směřovány zejména do rekonstrukce a obnovy technické infrastruktury (cca 164 mil. Kč) a nákupu autobusů a tramvají (128 mil. Kč).

Z provozních výdajů největší položky tvoří objednávky veřejných služeb (průměrně za sledované období cca 502 mil. Kč ročně), dále mzdy (průměrně za sledované období cca 373 mil. Kč ročně) a provozní výdaje odborů vč. placených úroků z úvěrů, platby za péči o vzhled města a veřejnou zeleň, likvidace komunálních odpadů (průměrně za sledované období cca 289 mil. Kč ročně).

Z neinvestičních prostředků je téměř třetina výdajů směřována do oblasti tělovýchovná činnost, sport (průměrně za sledované období cca 158 mil. Kč ročně), téměř pětina je určena na životní prostředí (průměrně za sledované období cca 94 mil. Kč ročně), památky a kulturu (průměrně za sledované období cca 88 mil. Kč ročně) a sociální péči (průměrně za sledované období cca 86 mil. Kč ročně).

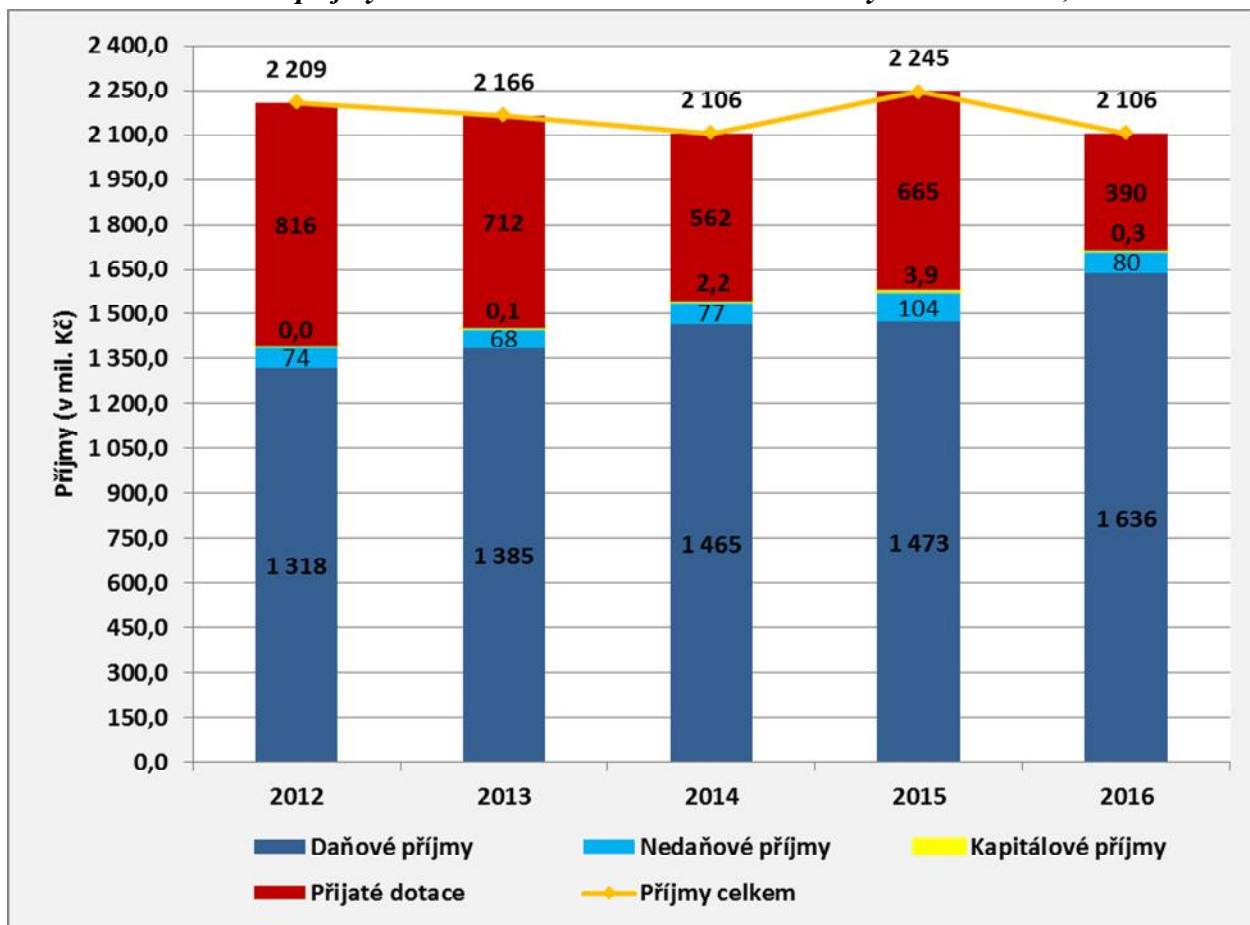
4.7.1.4 Příjmy statutárního města Olomouc v uplynulém období

Příjmy města jsou členěny na tř. 1 Daňové příjmy – součástí jsou sdílené daně, místní daně a poplatky; tř. 2 Nedaňové příjmy – jsou tvořeny příjmy z vlastní činnosti (např. poskytování služeb a výrobků, prodej zboží, odvody příspěvkových organizací, příjmy z úroků, přijaté sankční platby atd.); tř. 3 Kapitálové příjmy – jsou nahodilé příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy; tř. 4 Přijaté dotace – jsou děleny

na „neinvestiční transfery“ - veřejné rozpočty ústřední úrovně, veřejné rozpočty územní úrovně a převody z vlastních fondů hospodářské činnosti a dále na „investiční transfery“ - veřejné rozpočty ústřední úrovně, veřejné rozpočty územní úrovně, investiční transfery ze zahraničí.

Daňové příjmy zaznamenaly mírný růst v letech 2012 až 2015. Investiční transfery byly v rámci zkoumaného období nejvyšší v roce 2012 (816 mil. Kč). Daňové příjmy činí v průměru za posledních pět let 70,6 % celkových příjmů, investiční transfery 29,4 %. Vývoj daňových příjmů je tedy určující pro vývoj celkových příjmů.

Obr. č. 52: Pohled na příjmy statutárního města Olomouce za roky 2012 až 2016, v mil. Kč

Zdroj: Statutární město Olomouc

4.7.1.5 Provozní saldo, schodek či přebytek – důležitá měřítka pro hospodárna města

Z hlediska posouzení finanční kondice města je velmi důležité vyhodnotit tak zvané provozní saldo. To představuje rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Jde tedy ve své podstatě o prostředky, které zůstávají městu k „volnému“ rozhodování, tedy prostředky, které jsou k dispozici po úhradě provozu (tedy běžných výdajů) z běžných příjmů. Tyto „volné“ prostředky tak města používají například na úhradu dluhu, na navýšení provozních výdajů

v odůvodněných případech a zejména na investice (kapitálové výdaje). Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji rozpočtového roku je tak zvané saldo rozpočtu. Obecně platí pravidlo, že provoz (běžné výdaje) má být hrazen běžnými příjmy (tedy kladné provozní saldo), respektive se doporučuje, aby běžné příjmy převyšovaly běžné výdaje alespoň o 10 %.

Záporné provozní saldo nastává v situaci, kdy město nemá dostatek prostředků na úhradu svého provozu – tyto prostředky musí být zajištěny úvěrem, přebytkem rozpočtu minulých let nebo prodejem majetku (kapitálovými příjmy). Krátkodobě tato situace může být odůvodnitelná, ale z dlouhodobého hlediska by to dříve či později vedlo k vážným finančním problémům města (například až k bankrotu města).

Statutární město Olomouc však v této situaci není, jak ukazuje následující tabulka. Město udržuje dlouhodobě kladné provozní saldo – v roce 2012 činilo 23 % (510 mil. Kč), v roce 2013 činilo provozní saldo 22 % (475,2 mil. Kč), v roce 2014 činilo 21 % (441,4 mil. Kč), v roce 2015 činilo 24 % (530,8 mil. Kč) a v roce 2016 činila výše provozního salda 10 % (162,6 mil. Kč). Tento přístup města je možné hodnotit jednoznačně kladně.

Tab. č. 169: Vývoj provozního salda statutárního města Olomouce v letech 2012 až 2016, v tis. Kč

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
Provozní saldo	510 028	475 214	441 427	530 799	162 563
Výše provozního salda	23 %	22 %	21 %	24 %	10 %

Zdroj: Statutární město Olomouc

4.7.1.6 Zadluženost města

Ministerstvo financí ČR provádí pravidelně každoroční monitoring hospodaření obcí. Následující tabulka uvádí informativní a monitorující ukazatele hospodaření statutárního města Olomouc evidované v MONITORu (informační portál Ministerstva financí ČR) v letech 2014 až 2016 (k 30. 9.). Klíčové jsou zejména tyto ukazatele:

- Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %,
- Celková likvidita.

Podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům: zachycuje míru zadlužení majetku (stálých i oběžných aktiv) dané obce a jí zřízených příspěvkových organizací. To znamená, jaký podíl aktiv je kryt cizími zdroji a přijatými návratnými finančními výpomocemi. Jde o modifikovaný ukazatel věřitelského rizika užívaného při standardní finanční analýze v soukromém sektoru. Po uskutečněné analýze stanovilo ministerstvo financí jako jeho maximální výši hodnotu 25 %, protože má-li obec kryt svůj majetek z více než jedné čtvrtiny cizími zdroji, je u ní větší riziko problémů s jejich splácením.

Ukazatel celkové likvidity: vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Nízký poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům naznačuje, že daná obec není

schopna splatit své krátkodobé závazky (dostává se do platební neschopnosti). To jest, je-li ukazatel nižší než 1, obec není schopna pokrýt své krátkodobé závazky z oběžných aktiv (je nelikvidní, insolventní). Proto je daná obec zpravidla nucena tyto krátkodobé závazky uhradit z bankovního úvěru – nahradit krátkodobý závazek závazkem dlouhodobým, a v krajním případě z prodeje svého dlouhodobého majetku (stálých aktiv). I z tohoto důvodu stanovilo ministerstvo financí jako rizikový interval hodnoty nižší než jedna, tj. interval $<0; 1>$. Tento ukazatel byl zvolen na základě zkušenosti ministerstva financí, že jako velmi riziková v hospodaření obcí se jeví právě schopnost dostat svým krátkodobým závazkům.

Tab. č. 170: Vybrané finanční ukazatele statutárního města Olomouce v letech 2014 až 2016), v tis. Kč

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
Aktiva celkem	15 629 815	15 904 527	16 194 928	15 953 747	15 659 653
Cizí zdroje	2 337 464	2 682 831	2 894 666	2 610 629	2 344 158
Oběžná aktiva	519 973	661 893	1 045 607	940 333	816 456
Krátkodobé závazky	382 779	386 366	343 931	307 867	212 735
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	14,96%	16,87%	17,87%	16,36%	14,97%
Celková likvidita	1	2	3	3	4

Zdroj: Statutární město Olomouc

Z údajů uvedených v tabulce výše vyplývá, že v uplynulém období činila hodnota podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům statutárního města Olomouce v průměru 16,2 %. Tedy majetek statutárního města Olomouce je z více než jedné sedminy kryt cizími zdroji, což je přijatelná hodnota. Průměrná celková likvidita statutárního města Olomouc činila ve sledovaném období 2,45 %. Statutární město Olomouc je tedy schopno bezproblémově pokrýt své krátkodobé závazky oběžnými aktivy.

4.7.1.7 Komparace vybraných výdajů statutárního města Olomouc se srovnatelnými městy

V této kapitole lze nalézt souhrnné údaje za rozpočet města v letech 2012–2016 v porovnání s ostatními srovnatelnými městy. V oddíle je tabulka ukazující strukturu příjmů měst. Následující tabulky jsou věnovány výdajům měst. První tabulky zaznamenávají strukturu průměrných výdajů dle odvětvového členění rozpočtu ve sledovaném období. V druhých tabulkách jsou vybrané průměrné výdajové položky ve sledovaném období přepočtené na 1 obyvatele. Pro srovnání byl u výdajových položek zvolen průměr za pět měst – Olomouc, Liberec, Hradec Králové, Ústí nad Labem a České Budějovice. Tato analýza vychází z údajů Ministerstva financí ČR (www.monitor.statnipokladna.cz).

Při porovnání struktury průměrných příjmů v referenčním období statutární město Olomouc zaznamenalo nejvyšší hodnotu průměrných příjmů celkem, což bylo dáno nejvyšší průměrnou hodnotou transferu (dotací) a nadprůměrnou hodnotou daňových příjmů. Naopak

město Olomouc vykazovalo nejnižší podíl kapitálových příjmů a druhý nejnižší podíl nedaňových příjmů.

Statutární město Olomouc v referenčním období (2012–2016) vykazovalo nadprůměrné výdaje oproti aritmetickému průměru vybraných měst (Olomouc, Liberec, Hradec Králové, Ústí nad Labem a České Budějovice) v následujících odvětvích dle odvětvového členění rozpočtu, viz tabulky níže:

- Kultura, církve a sdělovací prostředky, kde statutární město Olomouc vydává o 60 711 tis. Kč více, než činí průměr.
- Ochrana životního prostředí, kde statutární město Olomouc vydává o 34 402 tis. Kč více, než činí průměr.
- Tělovýchova a zájmová činnost, kde statutární město Olomouc vydává o 50 056 tis. Kč více, než činí průměr.
- Vzdělávání a školské služby, kde statutární město Olomouc vydává o 34 318 tis. Kč více, než činí průměr.
- Provoz veřejné silniční dopravy, kde statutární město Olomouc vydává o 36 171 tis. Kč více, než činí průměr.
- Pozemní komunikace, kde statutární město Olomouc vydává o 14 300 tis. Kč více, než činí průměr.
- Základní školy, kde statutární město Olomouc vydává o 44 965 tis. Kč více, než činí průměr.
- Zastupitelské orgány, kde statutární město Olomouc vydává o 1 599 tis. Kč více, než činí průměr.
- Ochrana ovzduší a klimatu, kde statutární město Olomouc vydává o 848 tis. Kč více, než činí průměr.
- Nakládání s odpady, kde statutární město Olomouc vydává o 31 710 tis. Kč více, než činí průměr.
- Využití volného času mládeže, kde statutární město Olomouc vydává o 9 474 tis. Kč více, než činí průměr.
- Veřejné osvětlení, kde statutární město Olomouc vydává o 7 560 tis. Kč více, než činí průměr.
- Regionální a místní správa, kde statutární město Olomouc vydává o 137 460 tis. Kč více, než činí průměr.

Z hlediska přepočtu na 1 obyvatele vykazovalo statutární město Olomouc průměrné a nadprůměrné výdaje v těchto položkách dle odvětvové struktury:

- kultura, církve a sdělovací prostředky,
- ochrana životního prostředí,
- tělovýchova a zájmová činnost,
- vzdělávání a školské služby,
- provoz veřejné silniční dopravy,

- pozemní komunikace,
- základní školy,
- zastupitelské orgány,
- ochrana ovzduší a klimatu,
- nakládání s odpady,
- využití volného času mládeže,
- veřejné osvětlení,
- regionální a místní správa.

Naopak v oblasti zdravotnictví jsou absolutní i průměrné výdajové hodnoty realizované statutárním městem Olomoucí výrazně nižší, než je tomu v případě komparovaných měst.

Tab. č. 171: Struktura průměrných příjmů v letech 2012–2016 ve srovnatelných městech, v tis. Kč

Kategorie příjmu	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr velkých měst
Daňové	1 420 750	1 408 127	1 475 684	1 271 316	1 455 614	1 406 298
Nedaňové	212 919	257 790	54 663	368 800	80 482	194 931
Transfery (dotace)	347 485	195 462	352 468	272 556	629 106	359 415
Kapitálové	16 557	122 528	4 161	22 377	1 299	33 384

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

Tab. č. 172: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč

Kategorie výdaje	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr uvedených měst
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	181 079	243 819	106 646	151 329	122 367	161 048
Kultura, církve a sdělovací prostředky	104 680	182 974	76 826	120 267	197 075	136 364
Ochrana životního prostředí	245 903	168 445	136 638	133 015	214 003	179 601
Tělovýchova a zájmová činnost	108 370	213 341	105 513	82 253	189 939	139 883
Vzdělávání a školské služby	184 665	197 676	127 373	178 136	214 860	180 542
Zdravotnictví	51 423	15 600	6 123	17 765	1 036	18 389

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

Tab. č. 173: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) přepočtené na 1 obyvatele – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč

Kategorie výdaje	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr uvedených měst
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	1,75	2,62	1,14	1,62	1,22	1,67
Kultura, církve a sdělovací prostředky	1,01	1,97	0,82	1,29	1,97	1,41
Ochrana životního prostředí	2,38	1,81	1,47	1,42	2,14	1,84
Tělovýchova a zájmová činnost	1,05	2,3	1,13	0,88	1,90	1,45
Vzdělávání a školské služby	1,79	2,13	1,37	1,90	2,15	1,87
Zdravotnictví	0,50	0,17	0,07	0,19	0,01	0,19

Zdroj: vlastní výpočet

Tab. č. 174: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč

Kategorie výdaje	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr uvedených měst
Provoz veřejné silniční dopravy	199 612	162 423	100 289	170 832	203 515	167 334
Pozemní komunikace	104 855	137 322	94 265	191 148	149 773	135 473
Základní školy	124 351	130 763	85 164	125 690	172 698	127 733
Mateřské školy	47 342	38 728	33 172	42 210	37 926	39 876
Zastupitelské orgány	9 731	8 874	15 489	8 116	12 551	10 952
Ochrana ovzduší a klimatu	79	0	13	177	1 127	279
Nakládání s odpady	87 109	66 959	71 377	98 060	120 514	88 804
Využití volného času mládeže	433	9 553	1 632	5 066	16 013	6 539
Veřejné osvětlení	58 407	37 035	41 172	28 022	50 609	43 049
Služby sociální péče	161	19 149	50 336	67 752	16 812	30 842
Bezpečnost a veřejný pořádek	46 328	57 474	68 959	66 094	59 066	59 584
Regionální a místní správa	245 251	222 491	283 677	265 593	426 078	288 618

Zdroj: vlastní výpočet na základě údajů z www.monitor.statnipokladna.cz

Tab. č. 175: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) přepočtené na 1 obyvatele – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč

Kategorie výdaje	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr uvedených měst
Provoz veřejné silniční dopravy	1,93	1,75	1,08	1,83	2,03	1,72
Pozemní komunikace	1,02	1,48	1,01	2,04	1,50	1,41
Základní školy	1,20	1,41	0,91	1,34	1,72	1,32
Mateřské školy	0,46	0,42	0,36	0,45	0,38	0,41
Zastupitelské orgány	0,09	0,10	0,17	0,09	0,13	0,12
Ochrana ovzduší a klimatu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Nakládání s odpady	0,84	0,72	0,77	1,05	1,20	0,92

Kategorie výdaje	Liberec	Hradec Králové	Ústí nad Labem	České Budějovice	Olomouc	Průměr uvedených měst
Využití volného času mládeže	0,00	0,10	0,02	0,05	0,16	0,07
Veřejné osvětlení	0,57	0,44	0,44	0,30	0,51	0,45
Služby sociální péče	0,00	0,54	0,54	0,72	0,17	0,39
Bezpečnost a veřejný pořádek	0,45	0,62	0,74	0,71	0,59	0,62
Regionální a místní správa	2,37	2,40	3,04	2,84	4,25	2,98

Zdroj: vlastní výpočet na základě údajů z www.monitor.statnipokladna.cz

4.7.1.8 Shrnutí

- Přestože v uplynulých letech (2012–2014) dosahovalo Statutární město Olomouc schodkového rozpočtu, daří se dlouhodobě držet kladné provozní saldo.
- Provozní saldo v uplynulých letech (kromě roku 2016) dosahovalo hodnot přesahujících 20 %, což je ideální hodnota. Město je schopno bez problémů krýt běžné výdaje daňovými a nedaňovými příjmy.
- Z hlediska vývoje výdajů v uplynulém období lze konstatovat, že běžné výdaje se pohybují v podstatě na konstantní úrovni. Kapitálové výdaje vykazují ve sledovaném období klesající tendenci.
- Z hlediska zásadních ukazatelů zadluženosti města, tedy podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům a ukazatele celkové likvidity, lze konstatovat dosažení téměř ideálních hodnot, byť celkové zadlužení může negativně ovlivnit investiční schopnosti města v budoucím období.
- Z rozpočtového výhledu je patrné, že statutární město Olomouc počítá v budoucím období s výrazným provozním přebytkem, což městu umožní realizovat plánované investice.
- Potenciálním rizikem mohou být neuvážené investice do majetku (například z důvodu poskytovaných dotací), aniž by předem byly prověřeny budoucí provozní výdaje. I kvůli minimalizaci tohoto rizika se zpracovává tento strategický dokument.

4.7.2 Řízení města

Následující kapitola představuje základní samosprávné aspekty statutárního města Olomouc. Popisuje vše podstatné ve vztahu k řízení města – od jeho právní formy, přes orgány města a výkonnou administrativně-správní složku veřejné správy až po městem založené nebo zřízené organizace.

4.7.2.1 Právní forma

Statutární město Olomouc na základě hlavy IV. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje v rámci samostatné působnosti orgány, které jsou složeny z volených zástupců města. Podle § 5, odst. 2 tohoto zákona jsou orgány statutárního města Olomouce:

- Zastupitelstvo města Olomouce,
- Rada města Olomouce,
- primátor statutárního města Olomouce,
- Magistrát města Olomouce,
- Městská policie Olomouc,
- Komise pro projednávání přestupků (zvláštní orgán města jmenovaný primátorem).

4.7.2.2 Zastupitelstvo města Olomouce

Zastupitelstvo města Olomouce je složeno ze 45 členů. Schází se podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce (viz Jednací řád). O místě, době a navrženém programu jsou občané informováni vždy alespoň 7 dní předem, a to vyvěšením informace na úřední desce a na webových stránkách města. Jednání zastupitelstva jsou veřejná. O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který je k nahlédnutí na internetových stránkách SMOI, v Informačním centru Olomouc a MMOI, odboru kanceláře primátora, organizační oddělení po uplynutí 10 dnů po skončení zasedání zastupitelstva.

Zastupitelstvo města Olomouce zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory (podle § 84, odst. 2, písm. o) a p) a § 117, odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění).

Výbory Zastupitelstva města Olomouce:

- kontrolní výbor – kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a Magistrátem města Olomouce na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města, řeší a projednává návrhy členů zastupitelstva města na projednávání, a to na základě zákona č. 128/2000 Sb., § 82 písm. a), řeší a projednává dotazy, připomínky a podněty členů zastupitelstva města na předsedy výborů na základě zákona č. 128/2000 Sb., § 82, písm. a).
- finanční výbor – provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města.

4.7.2.3 Rada města Olomouce

Ve statutárním městě Olomouci je ustanovena rada, která je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu města. Rada města Olomouce má 11 členů včetně primátora města.

Rada města je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu města, připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Členové Rady města Olomouce na svých jednáních rozhodují o záležitostech patřících do samostatné působnosti, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo. Kromě jiného rada také zabezpečuje hospodaření města podle schváleného rozpočtu, plní úkoly zakladatele nebo zřizovatele vůči právnickým osobám založeným nebo zřízeným

zastupitelstvem, rozhoduje ve věcech města jako jediného společníka obchodní společnosti, rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce atd.

K platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů. Ke svým schůzím se schází podle potřeby, obvykle jedenkrát za dva týdny. Jednání rady se řídí jednacím řádem Rady města Olomouce a je podle jeho ustanovení § 3, odst. 2 neveřejné.

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise (podle § 102, odst. 2, písm. h) a § 122, odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění). Ve volebním období 2014–2018 jsou Radou města Olomouce zřízeny odborné komise a komise městských částí.

Odborné komise jsou iniciativní a poradní orgány rady města v oblasti výkonu samostatné působnosti a řídí se Statutem odborných komisí Rady města Olomouce. Komise se usnází většinou hlasů svých členů a ze své činnosti odpovídají radě města. Jejich členy a předsedy jmenuje rada města, která je rovněž v případě potřeby odvolává z funkce. Odborné komise Rady města Olomouce ve volebním období 2014–2018:

- Komise sociální,
- Komise bytová,
- Komise majetkoprávní,
- Komise škodní a likvidační,
- Komise pro architekturu,
- Komise dopravní,
- Komise kulturní,
- Komise pro prevenci kriminality a bezpečnosti,
- Komise pro výchovu a vzdělávání a využití volného času,
- Komise cestovního ruchu,
- Komise životního prostředí,
- Komise pro sport a tělovýchovu,
- Komise pro občanské záležitosti,
- Komise hospodářského rozvoje,
- Komise pro vnější vztahy,
- Komise pro informační technologie,
- Povodňová komise města a ORP Olomouc,
- Komise pro zvýšení bezpečnosti obyvatel a návštěvníků SMOI.

Komise městských částí jsou důležitým pojítkem mezi vedením města a občany. Komise městských částí se řídí Jednacím řádem a Statutem komisí městských částí. Na základě připomínek obyvatel předkládají Radě města Olomouce a pracovníkům magistrátu podněty pro jejich práci. Na svých schůzích projednávají členové komisí nedostatky v jednotlivých částech města a navrhují řešení, která se jim zdají nejvhodnější. Schůze komisí městských částí se konají jedenkrát měsíčně (analogicky k termínům schůzí rady města

a zastupitelstva města) a jsou veřejné. Občané se tak mohou aktivně zapojit do řešení problémů, které je trápí v nejbližším okolí jejich bydliště. Problém naopak může být zajištění dostatečné odbornosti a nezávislosti komisí městských částí, které může být ovlivněno systémem politických nominací. Problémem také může být jejich zaměření na řešení dílčích záležitostí nikoliv koncepčních a závažných otázek.

Rada města Olomouce zřídila jako svůj poradní orgán tyto komise městských částí:

1. Černovír a Klášterní Hradisko	15. Nové Sady
2. Droždín	16. Nový Svět
3. Hejčín	17. Olomouc–střed
4. Holice	18. Olomouc–západ
5. Chomoutov	19. Pavlovičky
6. Chválkovice	20. Povel
7. Lazce	21. Radíkov
8. Lošov	22. Řepčín
9. Nedvězí	23. Slavonín
10. Nemilany	24. Staré Hodolany–Bělidla
11. Tabulový Vrch	25. Svatý Kopeček
12. Neředín	26. Topolany
13. Nová Ulice	27. Týneček

Zvláštním orgánem obce vykonávající přenesenou působnost je Komise pro projednávání přestupků. Členové komise jsou jmenováni a zodpovědní primátoři. Komise je zřízena dle zák. č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozd. předpisů a § 53 odst. 3 zák. č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozd. předpisů, pro projednávání přestupků dle § 53 odst. 1 tohoto zákona a řídí se vlastním jednacím řádem.

Jedná se o přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou obcím svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.

4.7.2.4 Magistrát města Olomouce

Pro zajištění všech činností v rámci samostatné a přenesené působnosti je na Magistrátu města Olomouce k 30. 4. 2017 schváleno 722,75 funkčních míst a v Městské policii Olomouc celkem 137 funkčních míst.

Tab. č. 176: Počet schválených funkčních míst v Magistrátu města Olomouce v letech 2008–2016 (k 31. 12.)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet míst	686,5	696	696	668	651,5	668	691,5	705,75	719,75

Zdroj: Magistrát města Olomouce

Tab. č. 177: Počet schválených funkčních míst v Městské policii Olomouc v letech 2008–2016 (k 31. 12.)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet míst	126	126	132	133	134	136	137	137	137

Zdroj: Magistrát města Olomouce

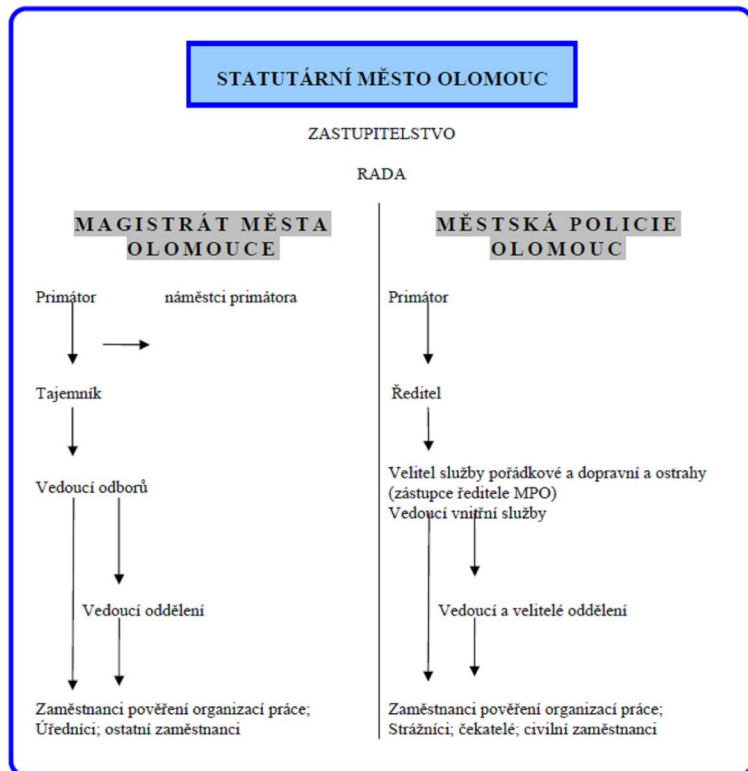
Vnitřní kontrolní systém magistrátu je tvořen těmito oblastmi, které se vzájemně překrývají a doplňují. Tento systém je formalizován do vnitřních pravidel v podobě vnitřních předpisů a metodických pokynů:

- organizace a řízení – např. organizační řád, podpisový řád,
- personální – např. organizační řád, pracovní řád, etický kodex úředníků a zaměstnanců, platové předpisy, koncepce vzdělávání a rozvoje zaměstnanců, pravidla hodnocení zaměstnanců,
- hospodaření s finančními prostředky – např. směrnice pro oběh, zpracování a finanční kontrolu účetních dokladů, zásady pro zadávání veřejných zakázek, zásady pro poskytování dotací,
- nakládání s majetkem – např. inventarizace majetku a závazků, odepisování dlouhodobého majetku,
- dokumentace – např. spisový a skartační řád, materiály pro jednání rady a zastupitelstva, podpisový řád,
- ostatní – např. vnitřní předpis o informačním systému, pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zajištění požární ochrany, protikorupční strategie.

Klíčovým dokumentem pro chod statutárního města Olomouce je Organizační řád Magistrátu města Olomouce a Městské policie Olomouc, účinný od 3. 3. 2016, ve znění pozdějších dodatků. Organizační řád je základním vnitřním organizačním předpisem. Upravuje základní koncepty vnitřní organizace a řízení statutárního města Olomouce, organizační strukturu, úkoly, činnost, působnost jednotlivých útvarů a jejich vzájemné vztahy. Vymezuje strukturu statutárního města Olomouce, Magistrátu města Olomouce a Městské policie Olomouc, jejich působnost, vztahy mezi jednotlivými orgány statutárního města Olomouce a organizačními složkami. Nedílnou součástí organizačního řádu je organizační struktura, ze které vyplývají vztahy nadřízenosti, podřízenosti a kompetencí.

System řízení statutárního města Olomouce znázorňuje následující schéma.

Obr. č. 53: Schéma systému řízení statutárního města Olomouce

Zdroj: Organizační řád Magistrátu města Olomouc a Městské policie Olomouc

Magistrát statutárního města Olomouce je orgánem statutárního města Olomouce. Postavení a úkoly magistrátu upravuje zákon o obcích a zvláštní zákony. Magistrát v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu byly uloženy Zastupitelstvem nebo Radou a současně pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V oblasti přenesené působnosti vykonává činnosti podle zvláštních zákonů s výjimkou věcí svěřených do působnosti jiného orgánu města. Rada města Olomouce zřídila k 1. 4. 2017 celkem 22 odborů:

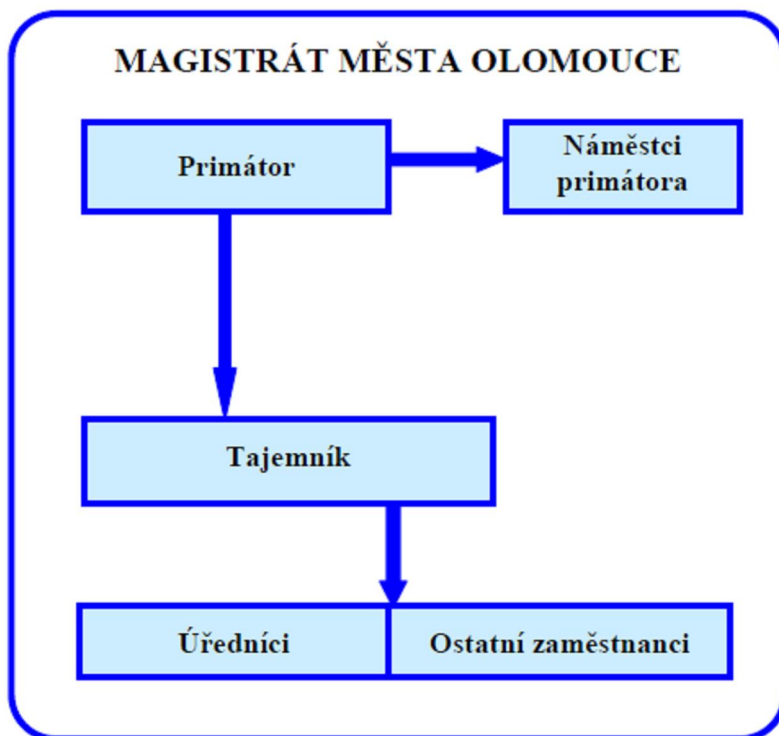
- 1) odbor agendy řidičů a motorových vozidel,
- 2) odbor ekonomický,
- 3) odbor evropských projektů,
- 4) odbor informatiky,
- 5) odbor interního auditu a kontroly,
- 6) odbor investic,
- 7) odbor kancelář primátora,
- 8) odbor kancelář tajemníka,
- 9) odbor koncepce a rozvoje,
- 10) odbor majetkoprávní,
- 11) odbor ochrany,
- 12) odbor památkové péče,

- 13) odbor právní,
- 14) odbor sociálních služeb,
- 15) odbor sociálních věcí,
- 16) odbor správních činností,
- 17) odbor správy městských komunikací a MHD,
- 18) odbor stavební,
- 19) odbor školství,
- 20) odbor vnějších vztahů a informací,
- 21) odbor živnostenský,
- 22) odbor životního prostředí.

Dále Rada města Olomouce zřídila oddělení zprostředkující subjekt ITI, které je v přímé řídicí působnosti náměstka primátora.

Následující schéma zobrazuje základní organizační strukturu Magistrátu města Olomouce.

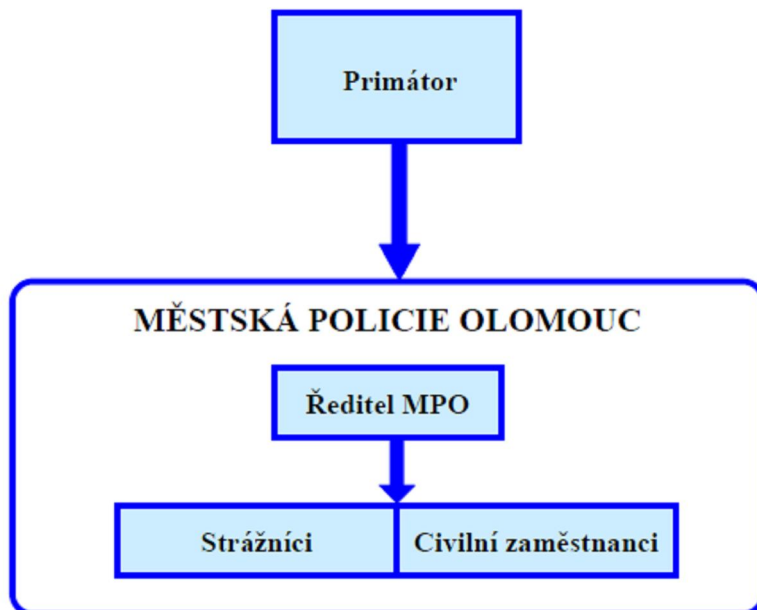
Obr. č. 54: Schéma Magistrát města Olomouce

Zdroj: Organizační řád Magistrátu města Olomouc a Městské policie Olomouc

Městskou policii Olomouc řídí primátor v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zákona o obecní policii. MPO tvoří zaměstnanci statutárního města Olomouce zařazení do MPO, kterými jsou strážníci, čekatelé a civilní zaměstnanci. Základní organizační strukturu MPO zobrazuje následující schéma.

Obr. č. 55: Schéma Městská policie Olomouc

Zdroj: Organizační řád Magistrátu města Olomouc a Městské policie Olomouc

V personální oblasti je kromě uvedeného organizačního řádu klíčovým dokumentem Pracovní řád Magistrátu města Olomouc č. VP 7/2014, účinný od 1. 5. 2014. Pracovní řád blíže rozvádí v souladu s platnými právními předpisy práva a povinnosti zaměstnanců, tj. zejména upravuje postup pro přijímání zaměstnanců, vznik a skončení pracovního poměru, určuje povinnosti zaměstnanců, definuje rozsah péče o zaměstnance atd. Městská policie Olomouc má vydaný svůj vlastní pracovní řád.

V souvislosti s výkonem pracovních činností je podstatnou informací, že Magistrát města Olomouce má vydaný Etický kodex úředníků a zaměstnanců, upravující žádoucí standardy chování zaměstnance ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům.

Od roku 2009 je na Magistrátu města Olomouce prováděno pravidelné hodnocení zaměstnanců v souladu s pravidly pro hodnocení zaměstnanců (aktualizace 2010, 2011 a 2017), což má pozitivní dopad na oboustrannou komunikaci zaměstnance s jeho nadřízeným a zjištění problémů či nedostatků, na které lze reagovat. Tento pracovní postup lze považovat za silnou stránku řízení úřadu ve vztahu k další motivaci zaměstnanců a zlepšování efektivity práce.

V rámci procesu hledání a výběru zaměstnance pro určité pracovní zařazení je podstatné, aby byl kladen důraz na kvalifikační a dovednostní předpoklady zaměstnance pro danou pozici. V této souvislosti je nutno vyzdvihnout Koncepti vzdělávání a rozvoje zaměstnanců MMOI, která je platná a účinná od 1. 12. 2015. Tato koncepce mimo jiné standardizuje proces adaptace nových zaměstnanců, včetně potřebného mentoringu, rozsah vstupního vzdělávání a pochopení širších meziodborových vztahů uvnitř úřadu. V rámci

vzdělávání úředníků a zaměstnanců se postupuje v souladu se zákonem o úřednících a je prováděno průběžné vzdělávání úředníků, zejména z hlediska konkrétního odborného zaměření.

V současnosti není prováděno systematické hodnocení kvality městského úřadu jednou ze standardních metod (např. ISO, CAF, Benchmarking apod.). Na úřadě není zřízena funkce manažera kvality, který by procesy řídil. Rovněž není v rámci úřadu zaveden žádný standard projektového řízení.

4.7.2.5 Založené a zřízené organizace statutárního města Olomouce

V rámci samosprávných činností zřídilo statutární město Olomouc celkem 36 příspěvkových organizací:

- 1) 19 základních škol a 12 mateřských škol,
- 2) Hřbitovy města Olomouce,
- 3) Knihovna města Olomouce,
- 4) Moravská filharmonie Olomouc,
- 5) Moravské divadlo Olomouc,
- 6) ZOO Olomouc–Sv. Kopeček.

Statutární město Olomouc má také významné majetkové podíly (nebo je jediným vlastníkem) v obchodních společnostech:

- 1) Technické služby města Olomouce, a.s. (100 % akcií),
- 2) Dopravní podnik města Olomouce, a.s. (100 % akcií),
- 3) Výstaviště Flora Olomouc, a.s. (100 % akcií),
- 4) Správa nemovitostí Olomouc, a.s. (100 % akcií),
- 5) Lesy města Olomouce, a.s. (100 % akcií),
- 6) Správa sportovních zařízení Olomouc, a.s. (100 % akcií),
- 7) Olterm & TD Olomouc, a.s. (34 % akcií),
- 8) Vodohospodářská společnost Olomouc, a.s. (56,66 % akcií),
- 9) SK Sigma Olomouc, a.s. (34,18 % akcií),
- 10) Aquapark Olomouc, a.s. (95 % akcií).

4.7.2.6 Vnější vazby statutárního města Olomouce

Statutární město Olomouc má celkem dvanáct partnerských měst v Evropě i zámoří a úspěšně s nimi rozvíjí spolupráci v mnoha různých formách. Jedná se o tato partnerská města: Antony (Francie), Bratislava-Staré Mesto (Slovensko), Krakov (Polsko), Kunming (ČLR), Luzern (Švýcarsko), Makarska (Chorvatská republika), Nördlingen (SRN), Owensboro (USA), Pécs (Maďarsko), Subotica (Srbsko), Tampere (Finsko), Veenendaal (Nizozemí) a Makarska (Chorvatsko).

Konají se pravidelné výměny oficiálních představitelů města, odborné stáže pracovníků

radnic a městských a kulturních organizací. V partnerských městech se při různých příležitostech konají prezentace za účelem propagace města a realizují společné projekty v rámci evropských programů. Organizují se vzájemné výstavy umělců a koncerty orchestrů a pěveckých sborů. Mezi některými středními školami dochází k recipročním návštěvám, rovněž oblíbené jsou skautské výměny.

Škála oborů, ve kterých se vzájemná spolupráce odehrává, je široká - od kultury, sportu, životního prostředí přes zdravotnictví, sociální péči až po knihovnictví, ochranu veřejného pořádku a podnikání. Pravidelně se kontaktují i představitelé církví. Do spolupráce jsou zapojeny i ostatní složky obyvatel, jako například hasičské a policejní sbory.

4.7.2.7 eGovernment

Myšlenkou tzv. eGovernmentu je správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, díky kterým bude veřejná správa k občanům přátelštější, dostupnější, efektivnější, rychlejší a levnější.

Nástroje eGovernmentu implementované ve statutárním města Olomouc:

- Elektronický systém spisové služby;
- Elektronický podpis;
- Datové schránky;
- CzechPoint;
- Agendové systémy;
- Napojení na systém základních registrů;
- Nezbytná infrastruktura.

Elektronický systém spisové služby

Elektronický systém spisové služby umožňuje elektronickou evidenci a správu písemností v listinné i elektronické podobě a ukládání elektronických dokumentů po celou dobu životního cyklu správy písemnosti. Součástí elektronické spisové služby je e-podatelná, připojení na datovou schránku ISDS a elektronická úřední deska.

Výhody a přínosy: Zavedením spisové služby došlo k podstatnému zlepšení průkaznosti evidence, zrychlení předávání písemností, zjednodušení a podstatné zrychlení dohledávání, minimalizace ztrát písemností.

Nevýhody a nedostatky: Na systému spisové služby, který je základním informačním systémem, jsou připojeny některé tzv. agendové systémy, které zpracovávají písemnosti, tato propojení nejsou často optimální.

Předpoklady rozvoje: Pokud budeme vycházet z požadavku, že eGovernment by měl být zaměřen především na občany, pak by bylo žádoucí:

- v rámci personifikovaného přístupu občanů (nejlépe personifikovaný portál) umožnit občanovi sledování zpracování své písemnosti.
- je třeba zautomatizovat vyhodnocování platnosti certifikátů EU při příjmu podání,

vzhledem k složitosti problematiky není příliš reálné, aby certifikáty vyhodnocovali běžní referenti.

Elektronický podpis

Elektronický podpis je základem bezpečnosti a průkaznosti elektronických písemností a eGovernmentu jako celku. Oddělení spisové služby magistrátu provádí evidenci a vystavování žádosti na vydání elektronických certifikátů pro SMOI. O počtu a druhu certifikátů rozhodují vedoucí odborů a oddělení, kteří rozhodují o tom co, kdo, kdy a jak podepisuje jak v listinné, tak elektronické podobě.

Výhody a přínosy: V souvislosti se spuštěním Datových schránek došlo k obrovskému nárůstu počtu odesílaných i přicházejících elektronických dokumentů a současně k rozvoji elektronického podepisování. Díky zavedení datových schránek a elektronického podepisování nedošlo k nárůstu nákladů poštovních služeb (od roku 2009 došlo ke zdražení poštovního a ke zvýšení počtu odesílaných dokumentů jako celku, aniž došlo ke zvýšení nákladů na poštovné).

Nevýhody a nedostatky: Nejasnosti v problematice zpracování elektronických písemností – u odesílání je často nejasné, kdo podepisuje, a u doručených podání není jasné vyhodnocení, jaký podpis musí být a jak podání zpracovat vzhledem k podpisu na podání. Nevýhodou je vysoká cena certifikátů a potřebných speciálních tokenů.

Předpoklady rozvoje: Díky eIDAS, správnímu řádu a podpisovému řádu je nyní deklarována rovnost listinných a elektronických písemností, které podepisují podle svých předpisů všechny odbory magistrátu. Dá se předpokládat další rozšiřování používání elektronických podpisů na rutinní úrovni.

Datové schránky

SMOI používá od roku 2009 datovou schránku v maximálním rozsahu. ISDS je základem bezpečné elektronické komunikace mezi orgány veřejné správy a mezi orgánem veřejné správy a občany, podnikateli a organizacemi. SMOI má jednu datovou schránku a její adresa je zveřejněna. Tím je zajištěn centralizovaný vstup elektronických podání a jejich přímé zavedení do evidence elektronické spisové služby.

Výhody a přínosy: V souvislosti se spuštěním Datových schránek došlo k obrovskému nárůstu počtu odesílaných i přicházejících elektronických dokumentů a současně k rozvoji elektronického podepisování. Díky tomu nedošlo k nárůstu poštovních nákladů (viz elektronický podpis).

Nevýhody a nedostatky: Hlavní nevýhodou je to, že datovou schránku nemají povinně osoby s trvalým pobytem na tzv. úřední adrese = na adrese sídla ohlašovny.

Předpoklady rozvoje: Další rozvoj ISDS je předpokládán v oblasti kybernetické bezpečnosti.

CzechPoint

Czech Point (Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál) je univerzální kontaktní místo veřejné správy poskytující občanům zejména ověřené výpisy z centrálních registrů, jako jsou rejstřík trestů, veřejný rejstřík nebo registr živnostenského podnikání atd., a řadu dalších služeb, např. podání žádosti o zřízení datové schránky nebo autorizovanou konverzi dokumentů.

Výhody a přínosy: Pracovníci SMOI mohou kdykoli provádět převod listinných dokumentů do elektronické podoby a opačně pro potřeby SMOI bez ztráty právní váhy, případně provádět některé výpisy.

Nevýhody a nedostatky: Prozatím pracovníci nemají zažité maximální a efektivní používání elektronických dokumentů, což vede k nutnosti zbytečných konverzí.

Předpoklady rozvoje: Lze předpokládat implementaci služeb CzechPoint@office přímo do spisové služby a agentových systémů, což by mělo zrychlit přístup k údajům z různých registrů. Pravděpodobný je rozvoj CzechPoin@home, který ve vazbě na datovou schránku občana umožní téměř online získávání údajů z centrálních evidencí (Výpis důchodového účtu – listinné = 3-4 týdny, elektronicky 2 minuty. Výpis bodů z karty řidiče atd.).

Agendové systémy

V současné době je každý pracovník MMOI vybaven potřebnou SW podporou pro běh dané agendy včetně napojení na spisovou službu a základní registry. Smluvně je pak zajištěna podpora, rozvoj a legislativní servis - aktualizace SW dle aktuální legislativy, těchto SW.

Napojení na systém základních registrů

Systém základních registrů je v provozu od roku 2012. Jedná se o registry:

- Registr osob (správcem je Český statistický úřad) - obsahuje základní identifikační údaje o subjektech, které mají IČO (právnícké, podnikající fyzické osoby apod.), jejich provozovnách a statutárních zástupcích.
- Registr obyvatel (správcem je Ministerstvo vnitra ČR) – obsahuje referenční údaje o fyzických osobách, které žijí na území ČR (občané ČR i cizinci), a to konkrétně jméno a příjmení, datum a místo narození (a případně úmrtí), adresa místa pobytu, státní občanství, čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů, ID datové schránky.
- Registr práv a povinností – obsahuje údaje o vykonávaných agendách a údaje o oprávněních k přístupu k údajům v ostatních registrech.
- Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (správcem je Český úřad zeměměřický a katastrální) – slouží k evidenci územního členění státu. Vede referenční údaje o stavebních objektech, pozemcích, ulicích, katastrálních územích atd.
- Zákonem je pak stanoveno, že organizace jsou povinny využívat pro svůj výkon data těchto základních registrů. Tím je zajištěno mimo jiné i to, že vydaná rozhodnutí obsahují platná a aktuální data.

Nezbytná infrastruktura

Pro hladký chod výše uvedených systémů je nutná funkční infrastruktura. Z pohledu od koncového uživatele se jedná o pracovní stanice v podobě PC vč. základního SW a tiskáren. Tato zařízení jsou pravidelně obměňována z provozního rozpočtu SMOI.

Všechny pracovní stanice jsou pak zapojeny do lokálních sítí jednotlivých budov MMOI a ty jsou pak propojeny buď vlastními, nebo pronajatými optickými kabely. V této oblasti byly využity prostředky z EU na základě výzvy 09, kdy došlo k pořízení optických vláken propojující budovy MMOI.

Do této síťové infrastruktury jsou připojeny také servery, které zajišťují potřebný výkon a úložný prostor pro aplikace a data uživatelů. I zde byly využity prostředky z EU na základě výzvy 09 a došlo k pořízení technologického centra, jehož výpočetní výkon a úložný prostor je dimenzován minimálně na dobu dalších pěti let.

Výše uvedená infrastruktura je pak přes bezpečnostní systémy připojena k internetu a do Komunikační infrastruktury veřejné správy.

4.7.2.8 Shrnutí

- Zastupitelstvo města Olomouce je složeno ze 45 členů, zasedá minimálně jednou za tři měsíce a zřizuje finanční a kontrolní výbor.
- Rada města Olomouce je tvořena 11 členy, zasedá v průměru dvakrát za měsíc a zřizuje odborné komise a komise městských částí.
- Na Magistrátu města Olomouce je k 30. 4. 2017 schváleno 722,75 funkčních míst. Počet schválených funkčních míst na magistrátu města se v čase mírně zvyšuje.
- V Městské policii Olomouc je k 30.4.2017 schváleno celkem 137 funkčních míst. Rovněž zde počet schválených funkčních míst v čase mírně roste.
- Vnitřní kontrolní systém magistrátu je formalizován do vnitřních pravidel v podobě vnitřních předpisů a metodických pokynů. Klíčovým dokumentem pro chod města je Organizační řád Magistrátu města Olomouc a Městské policie Olomouc.
- Pozitivně lze hodnotit, že Magistrát města Olomouce má vydaný Etický kodex úředníků a zaměstnanců, upravující žádoucí standardy chování zaměstnance ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům.
- Od roku 2009 je na Magistrátu města Olomouce prováděno pravidelné hodnocení zaměstnanců úřadu v souladu s pravidly pro hodnocení zaměstnanců.
- Magistrát města Olomouce má rovněž zpracovanou Koncepti vzdělávání a rozvoje zaměstnanců MMOI, která mimo jiné standardizuje proces adaptace nových zaměstnanců, včetně potřebného mentoringu, rozsah vstupního vzdělávání a pochopení širších meziodborových vztahů uvnitř magistrátu.
- Určitým negativem ve vztahu k řízení magistrátu je absence systematického hodnocení kvality městského úřadu jednou ze standardních metod (např. ISO, CAF, Benchmarking apod.). Na úřadě není zřízena funkce manažera kvality, který by procesy řídil.
- Rovněž není v rámci úřadu zaveden žádný standard projektového řízení.

- V rámci samosprávných činností zřídilo statutární město Olomouc celkem 36 příspěvkových organizací.
- Statutární město Olomouc má také významné majetkové podíly (nebo je jediným vlastníkem) v deseti obchodních společnostech.
- Statutární město Olomouc má silné vnější vazby v podobě jedenácti partnerských měst v Evropě i zámoří, se kterými úspěšně rozvíjí spolupráci v mnoha různých formách.
- Statutární město Olomouc využívá standardní nástroje eGovernmentu (spisová služba, elektronický podpis, datové schránky a CzechPoint, agendové systémy, napojení na systém základních registrů a další nezbytné infrastruktury). Následně je nutné využití dále rozvíjet a odstraňovat dílčí nedostatky.

4.8 Východiska pro návrhovou část

4.8.1 Vyhodnocení plnění cílů strategického plánu (2007-2016)

Tab. č. 178: Vyhodnocení plnění cílů strategického plánu (2007-2016)

* Plnění cíle: Splněno, Splněno částečně, Realizováno průběžně, Nerealizováno, Aktivita zrušena
Pozn.: prioritní cíle zvýrazněny **červeně**

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
Kritická oblast A: Olomouc – centrum regionu				
1	A.1.1.	Pozitivní asociace <i>Rozvíjet pozitivní asociace s městem a zvyšovat věhlas tradičních akcí.</i>	Realizováno průběžně	Olomouci vzrůstá v posledních letech prestiž díky konání řady významných kulturních, sportovních a společenských akcí nadregionálního i mezinárodního významu , které se do města podařilo přilákat (např. EURO21). Ke zviditelnění města přispívá v posledních letech prudce stoupající počet kongresů a konferencí pořádaných ve městě – příznivý vývoj byl umožněn díky rozvoji moderních kongresových prostor, aktivitám univerzity (vč. návštěv slavných světových osobností) a napomohla také propagace Olomouce v zahraničních průvodcích. Od r. 2013 je používán slogan „ Olomouc – nejkrásnější město Česka “ (v návaznosti na mimořádný a opakovaný úspěch ohodnocení bedekru Lonely Planet – např. ocenění „Skrytý poklad Evropy a Nejkrásnější turistická destinace“). Proběhla řada aktivit pro posilování povědomí o městě . Od roku 2010 se ve městě koná druhý největší půlmaraton na území ČR – Mattoni 1/2Maraton Olomouc, který je oceněn zlatou známkou kvality IAAF. Díky bohaté nabídce sportovišť a sportovních zařízení stejně jako dlouhodobé podpoře sportu a sportovních aktivit získalo město Olomouc titul Evropské město sportu 2017 . Podařilo se zavést jednotný vizuální styl města - logo města, propagační materiály, modernizován web města v jednotném vizuálním stylu, šablony dokumentů, prezentací a další prvky. Za nedostatky lze momentálně považovat některé servisní služby (např. úroveň servisu v restauracích) a absence ubytování ve střední cenové hladině.
2	A.1.2.	Sídelní město <i>Aktivně podporovat zřizování důležitých a zajímavých institucí a firem, které mohou být přínosné pro město a mikroregion a usilovat o umístění jejich sídel do Olomouce.</i>	Realizováno průběžně	Jedná se o průřezové téma, které je provázáno s celou řadou dalších cílů. Aktivita směřující k podpoře atraktivity města probíhaly průběžně v rámci magistrátu na několika úrovních - aktivity odd. cestovního ruchu OVVI (zaměřené na podporu etablování sídel společností z oblasti cestovního ruchu, podařilo se přilákat např. nadnárodní hotelové řetězce s rozsáhlými kongresovými kapacitami – viz cíl A.2.4), aktivity oddělení hospodářského rozvoje OKR (atrakce významných zahraničních investorů s cílem usídlit se v Olomouci, prezentace města na veletrzích investičních příležitostí). Vznikem Olomouckého kraje došlo ke zřízení řady regionálních institucí, které také přispívají ke zvýšení prestiže a významu města. Na druhé straně se nepodařilo udržet ve městě i přes výrazné politické snahy reprezentace města významné vojenské složky - Velitelství společných sil , které se v roce 2013 v rámci centralizace přesunulo do Prahy.
3	A.1.3.	Marketing cestovního ruchu <i>Každoročně zpracovat marketingový plán</i>	Realizováno průběžně	Oddělení cestovního ruchu odboru vnějších vztahů a informací systematicky pracuje na konceptech, plánech a koordinaci marketingových aktivit . Rada města průběžně v jednotlivých letech schvalovala marketingové plány cestovního ruchu města , jejichž plnění bylo pravidelně vyhodnocováno. Byl zpracován Program rozvoje cestovního ruchu města Olomouce platný na období 2008-2013 , na který každoročně navazovalo zpracování marketingového

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
		<i>cestovního ruchu, který bude v souladu s cíli Programu rozvoje cestovního ruchu města Olomouce a prioritami/zájmy obcí mikroregionu (společná propagace, spolupráce při tvorbě propagačních materiálů apod.).</i>		plánu cestovního ruchu. V roce 2013 probíhalo vyhodnocení Programu rozvoje CR 2008-2013, na jehož základě byla vytvořena a v lednu 2015 schválena nová Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce na období 2014-2020. Materiál navazuje na Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje 2014-2020 a státní Konceptci cestovního ruchu v ČR 2014-2020. Z městské strategie pak vycházel rovněž konkretizovaný Marketingový plán cestovního ruchu na rok 2015/2016. V návaznosti na uvedené programy a koncepce cestovního ruchu města byla realizována celá řada aktivit a výrazným způsobem se zlepšila prezentace města navenek z pohledu cestovního ruchu – jednotný vizuální styl, ocenění získal úspěšný remodeling webových stránek města, byla vydána řada tematických propagačních materiálů prezentovaných každoročně na řadě veletrhů v tuzemsku i zahraničí. Od roku 2013 jsou ve spolupráci s městem a místními hotely nabízeny pobytové balíčky pro různá roční období, od r. 2013 jsou vydávány také Turistické noviny v ČJ, AJ, NJ verzi. Součinnost v inzertních a veletržních aktivitách probíhala rovněž s Olomouckým krajem, případně sdružením SM-SCR. V průběhu období bylo v rámci MMOI zřízeno nové oddělení propagace a marketingu, v rámci jehož činnosti se mimo jiné výrazným způsobem posílila i fotobanka MMOI umožňující kvalitnější prezentaci marketingových materiálů.
4	A.1.4.	Kvalitní nabídka kulturních akcí <i>Ve spolupráci s relevantními institucemi (Moravské divadlo, Moravská filharmonie, muzea, malé scény, univerzita atd.) zkvalitňovat stávající nabídku a podporovat vznik nových aktivit v oblasti kulturních akcí.</i>	Splněno částečně Realizováno průběžně	V roce 2008 zpracovalo oddělení kultury Konceptci rozvoje kultury ve městě. Od roku 2007 je realizována celá řada nových či moderněji pojatých pravidelných akcí, které si vysloužily mimořádný divácký ohlas a mají velký potenciál a ambice do města přitáhnout nové diváky a také nové turistické návštěvníky. Mezi nejvýznamnější lze zařadit: Festival Colores Flamencos (mezinárodní festival flamenca a španělské kultury, od r. 2008), VZÁŘÍ (mezinárodní festival světla a videomappingu, od r. 2011), Olomoucké barokní slavnosti (festival v podobě letních večerů s barokní operou v historických kulisách starobylé Olomouce, od r. 2013), Open air vystoupení na Horním náměstí v Olomouci, olomoucké divadelní prázdniny, Adventní Olomouc (zavedená značka, od roku 2009 v novém kabátě; vánoční trhy s programem s populárními skupinami všech žánrů, divadlem pro malé i velké, adventními zvyky, dobovými atrakcemi, venkovním kluzištěm a dalšími atrakcemi. Od roku 2015 bezprostředně navazující na svatomartinské oslavy a trhy.), celostátní akce, jako je Noc kostelů či Muzejní noc a další. Přehled kulturních akcí rozvrstvených v průběhu roku město prezentuje prostřednictvím kulturního kalendáře na turistickém portálu webu města (http://tourism.olomouc.eu/culture/calendar-of-events/cs). V roce 2015–2016 realizovala Univerzita Palackého v Olomouci ve spolupráci s městem unikátní projekt mapování kulturních a kreativních průmyslů v okrese Olomouc s cílem získání dat o tom, v jaké míře se v Olomouci a okolí daří divadlům, audiovizuálním tvůrcům, architektům, grafickým designérům apod. Mapování se účastnilo 1206 subjektů s 5294 zaměstnanci a celkovým obratem 4319,45 mil. Kč. Kreativní průmysly budou mít pravděpodobně rostoucí vliv na ekonomický rozvoj města a zaměstnanosti, s významnou rolí v oblasti inovací a cestovního ruchu. Výstupy mapování by měly sloužit jako důležitý výchozí materiál pro další strategické dokumenty v kulturní a hospodářské oblasti.
5	A.2.1.	Kvalita služeb v oblasti cestovního ruchu <i>Zajistit jednak implementaci cílů udržitelnosti cestovního ruchu (certifikace ekologicky šetrných služeb cestovního ruchu – nadstavba certifikace kvality služeb v oblasti CR) a nadále rozvíjet spolupráci a partnerství se subjekty z oblasti CR (poskytování informací, poradenství a odborné vzdělávání pracovníků CR, motivace podnikatelů apod.).</i>	Realizováno průběžně	Kvalitu služeb v oblasti cestovního ruchu v Olomouci posuzovalo oddělení cestovního ruchu OVVI opakovaně v rámci „Interní certifikace služeb ubytovacích a stravovacích zařízení“ zpracovaných pro období 2006-2009, návazně byla připravována reedice na období 2009-2013. V rámci projektu certifikace 2006-2009 proběhlo na počátku hodnocení zařízení a byly vydány propagační materiály s přehledem zařízení, které certifikát získaly. Proces interní certifikace byl v průběhu příprav na nové certifikační období 2009-2013 pozastaven a návazně ukončen k 31.12.2009 kdy vypršela platnost udělených certifikátů. Vzhledem ke vzniku Asociace hotelů a restaurací ČR došlo k přechodu na nový způsob vyhodnocování kvality služeb prostřednictvím této asociace. Od roku 2010 začal fungovat nový systém klasifikace hotelových služeb HOTELSTARS UNION, který sjednotil klasifikaci v některých zemích EU a podpořil marketing a společnou propagaci certifikovaných zařízení. V Olomouci prošlo náročným procesem certifikace několik ubytovacích zařízení. V roce 2017 se v Olomouci nacházelo celkem 6 ubytovacích zařízení (4 hotely a 2 penziony) certifikované na

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				základě Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení České republiky. Od května 2012 existuje také možnost hodnotit a monitorovat kvalitu služeb ubytovacích a stravovacích zařízení prostřednictvím jedné databanky recenzí hotelových návštěvníků na www.czechadvisor.cz, která je projektem Asociace hotelů a restaurací ČR, agentury CzechTourism a Ministerstva pro místní rozvoj. Oddělení cestovního ruchu spolupracuje s asociací na pravidelné bázi a problematiku kvality služeb řeší i v rámci jednání se zástupci ubytovacích a stravovacích zařízení. Jedním ze společných výstupů těchto jednání je vytváření společných produktů cestovního ruchu. V rámci systému „Cyklisté vítáni“ nebylo k 31. 12. 2016 na území města certifikováno ani jedno ubytovací či stravovací zařízení, certifikováno je pouze Informační centrum Olomouc (toto centrum je také certifikováno v rámci Jednotné klasifikace TIC ČR – splňuje standard pro třídu A, tj. TIC celorepublikové působnosti).
6	A.2.2.	Produkty cestovního ruchu <i>Podpořit stávající produkty CR (Olomouc Card, kongresová a incentivní turistika) a zajistit zpracování nových kvalitních produktů.</i>	Realizováno průběžně	Oddělení cestovního ruchu velmi aktivně pracuje na podpoře turistické atraktivity města a okolí prostřednictvím pestré škály aktivit a produktů CR. V uplynulých letech se podařilo prosadit a rozvíjet zejména tyto produkty: „Olomouc Region Card“ (výrazným způsobem narostl počet zakoupených karet i zapojených subjektů, koordinaci projektu postupně převzal Ol. kraj a plošně se rozšířila nabídka, v roce 2015 odstartovala ve spolupráci s Ol. krajem digitalizace karty), každoročně na jaře probíhá akce Zahájení turistické sezóny, přidala se i akce „Staňte se turistou ve svém městě“, zavedeny „Produktové balíčky“ – individuální turistika s podporou v méně vytižených obdobích ve spolupráci s podnikatelskou sférou (např. Májová Olomouc, Barokní Olomouc, Advent v Olomouci...), pořádání odborných seminářů pro zástupce ubytovacích zařízení, dotazníková šetření. V roce 2012 byla vytvořena nová grafická podoba turistického webu města a registrovány nové domény na kulturní dědictví a další. V roce 2010 bylo výrazným způsobem zmodernizováno Informační centrum (s dotací EU) a zavedeny nové technologie (info smyčka na LCD, infotabule se službami IC, call centrum,) dále pak audioprůvodce pro návštěvníky (v ČJ, AJ, NJ, FJ, IJ), multimediální průvodce s GPS navigací Olina, infokaná s možností spuštění v olomouckých ubytovacích zařízeních. Další realizované projekty: „Webové stránky B2B“ (určeno pro odbornou veřejnost, platforma spolupráce mezi veřejnou správou a podnikateli, součástí turistických stránek tourism.olomouc.eu), zapojení do celoevropského projektu „Mozartovy cesty“, nové expozice na radniční věži, prohlídky krytu CO v Bezručových sadech, prohlídky města s kočíčkou Olou pro děti, prohlídky Olomouc v kostce, v sezóně průvodcovská služba v kostech, spolupráce s městem Kroměříž – produkt ke společné historii, prohlídky města na kole s průvodcem, na raftech, projížďky na čtyřkole, možnost zapůjčení kol atd. Rozšiřují se i další služby a prohlídky v době konání kulturních akcí – např. Svátků města, DED, Nocí kostelů). Vydána řada propagačních materiálů prezentovaných zejména na veletrzích – např. Průvodce do kapsy, Image materiály o Olomouci, Olomouc- family friendly, Duchovní metropole, Kulturní Olomouc, Kulturní kalendář, Olomouc v kostce, Sloup Nejsvětější Trojice, Mapa Olomouce do kapsy, Cykloturistické mapy A3, Olomouc pro sportovce a fanoušky, Zelená Olomouc, Kongresová a incentivní turistika v ČJ/AJ, vydávány Turistické noviny. Významné množství propagačních produktů bylo také staženo v pdf prostřednictvím webového turistického portálu.
7	A.2.3.	Tematické akce <i>Ve spolupráci s obcemi mikroregionu Olomoucko podpořit rozvoj a prezentaci tradičních lokálních řemesel a folklorních souborů.</i>	Splněno částečně Realizováno průběžně	Spolupráce ze strany města probíhá standardně v rámci veřejné finanční podpory – finanční příspěvky v oblastech – kultura, vydávání periodických a neperiodických publikací, oživení centra města, oživení Sv. Kopečka a malé projekty. K úspěšným realizacím patří např. Svátky města Olomouce, Dny evropského dědictví, Oslny výročí vzniku samostatného čs. státu, Olomoucké benefice – hanácká svatba a další. V obdobích hlavní sezóny byly na náměstí pravidelně produkce tradičních hanáckých řemesel a folklorních souborů. Svě příznivce si také našly farmářské trhy nabízející mj. tradiční hanácké produkty. V posledních letech se město soustředí na tyto hlavní pilíře aktivit: Dny evropského dědictví, Svátky města, adventní období v Olomouci (vč. Svatomartinských slavností) a další. S produkcí řemeslných výrobků a jejich podporou souvisí i aktivity týkající se mapování kulturních a kreativních průmyslů – viz A.1.4.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
8	A.2.4.	Rozvoj ubytovacích a kongresových kapacit <i>Vytvořit podmínky pro rozvoj kvalitních ubytovacích a kongresových kapacit ve městě a mikroregionu. Podporovat realizaci autokempu ve vhodné lokalitě.</i>	Realizováno průběžně	V uplynulých letech došlo v rámci města Olomouce k zásadnímu posílení ubytovacích a kongresových kapacit . Zprovozněno bylo několik moderních hotelů a do připravených kapacit se daří postupně získávat hosty i nejrůznější kongresové příležitosti. Ve městě se tak vytvořila kvalitní a respektovaná nabídka hotelového a kongresového zázemí . Podpora rozvoje ubytovacích a kongresových kapacit probíhala v rámci Integrovaného plánu rozvoje území na základě výzev v opatření 3.3.1 Podnikatelská infrastruktura a služby Olomouc, díky níž se podařilo zrealizovat několik projektů : Projekt Modernizace ubytování a zkvalitnění služeb v hotelu Flora vč. posílení kongresových kapacit; Projekt Výstavba Hotelu U Parku (hotel IBIS) vč. konferenčních místností; Projekt Rozšíření provozu hotelu Arigone – penzion Arigone; Projekt Jezdecký areál s ubytovacím zařízením – penzion Lazce. K velmi významným projektům realizovaným ve městě za uplynulé období patří dále realizace těchto ubytovacích komplexů: NH OLOMOUC CONGRESS ve standardu 4**** superior s kongresovým zázemím o kapacitě až 1050 míst; Clarion Congress Hotel Olomouc**** s kongresovými prostorami až pro 1400 delegátů a navazující administrativní budovou CPI City Center. Posílení ubytovacích kapacit ve vysoké kvalitě dokazují i tuzemská a zahraniční ocenění u několika realizovaných projektů. V roce 2015 se v Olomouci konečně podařilo zprovoznit Vodácký kemp a autokemp s názvem Resort Krásná Morava , který doplnil velmi očekávanou nabídku tohoto typu ubytování ve městě, která zde dlouhodobě chyběla. S ubytovateli ve městě pravidelně spolupracuje oddělení cestovního ruchu , vytváří nabídku společných produktů, nabízí ubytovací a kongresové kapacity prostřednictvím turistických webových stránek či katalogu ubytování, na veletrzích cestovního ruchu, odborných prezentacích apod. Informační centrum MMOI opakovaně vydává Katalog ubytovacích kapacit ve městě v ČJ a AJ verzi.
9	A.2.5.	Destinační management <i>Rozvíjet spolupráci všech zainteresovaných subjektů cestovního ruchu ve městě a mikroregionu a koordinovat řízení jejich aktivit ve prospěch cestovního ruchu.</i>	Realizováno průběžně	Rada města v roce 2005 schválila projekt zřízení Organizace cestovního ruchu v rámci marketingového plánu CR 2006 , a po přípravném období vznikl v říjnu 2006 subjekt „ Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu “ (SM – SCR). Město pravidelně aktivně spolupracuje se SM – SCR v oblasti propagace, vydávání materiálů, zajištění prezentací, probíhají pravidelná setkávání a jednání zástupců odd. CR MMOI, SM – SCR, oddělení cestovního ruchu Krajského úřadu Olomouckého kraje za účelem koordinace činností jednotlivých subjektů. Spolupráce probíhá také při organizaci fam a press tripů. Oddělení CR spolupracuje taktéž se zástupci cestovních kanceláří, připravuje programy pro novináře z tuzemska i zahraničí. Postupně se rozšířila spolupráce také s Informačními centry v Olomouckém kraji, kam město začalo pravidelně dodávat informační materiály o dění v Olomouci.
10	A.3.1.	Regenerace Městské památkové rezervace <i>Pokračovat v naplňování Programu regenerace Městské památkové rezervace Olomouc. Postupnou revitalizací veřejných prostorů a kvalitními urbanistickými a architektonickými řešeními nových dostaveb v centru města přispívat ke zlepšování obyvatelnosti a pěší prostupnosti historického jádra pro obyvatele a návštěvníky. Přípravovat obnovu Dolního náměstí v návaznosti na rekonstruované Horní náměstí.</i>	Realizováno průběžně	O postupnou regeneraci MPR Olomouc je pečováno jak ze strany města, tak soukromých vlastníků . Pro motivaci vlastníků památkově chráněných objektů v MPR Olomouc je každoročně využívána dotace z Programu regenerace MK ČR spojených s příspěvkem města. Roční částky dotace z MK ČR se pohybovaly v rozmezí 1-2,5 mil. Kč, příspěvek města zhruba okolo 700 - 800 tis. Kč. V jednotlivých letech bylo podpořeno cca 4 až 8 soukromých vlastníků nemovitostí a několik oprav významných památek (např. opravy a restaurování kostela Sv. Michala, kaple Sv. Jana Sarkandra, kapucínský kostel, klášter v Kateřinské, chrám Panny Marie Sněžné, sv. Mořice, CM fakulta UP a nejnákladnější oprava Terežské brány ve výši cca 8 mil. Kč, započato s restaurováním slavnostního sálu ZŠ Komenia). Úspěšně byla v letech 2012-2013 realizována i zásadní rekonstrukce Dolního náměstí za cca 130 mil. Kč díky dotaci z EU. Revitalizovány byly i další veřejné prostory - rekonstrukce ul. 8. května, tzv. Mořické náměstí a ul. 28. října. V prosinci 2012 schválilo ZMO aktualizovaný „Program regenerace MPR Olomouc“ s platností na období 2013-2017, v současné době (únor 2017) se zpracovává Program regenerace MPR Olomouc - aktualizace 2018-2022 . Stejně tak pokračují práce na aktualizaci regulačního plánu MPR Olomouc – oba tyto dokumenty jsou nezbytné pro získání dotací z MK ČR.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
11	A.3.2.	Problémová území města <i>Identifikovat lokality vhodné pro regeneraci (zeleně, parky, náměstí, veřejná prostranství, části města s problematickou skladbou obyvatelstva, brownfields apod.) a připravit podmínky pro získání finančních prostředků z dotačních programů EU.</i>	Realizováno průběžně	Problémové zóny - v návaznosti na možnost získání dotace z evropských fondů na regeneraci problémových zón město Olomouc takovou zónu vymezilo a následně na její regeneraci získalo účelovou dotaci v rámci IPRM Regenerace a revitalizace sídliště ve výši 7.179.511,00 EUR (160 mil. Kč z této částky bylo určeno na rekonstrukce a opravy veřejných prostranství). Parametry vybrané zóny: rozloha 207 ha, počet obyvatel 16 926, počet domů 529, počet bytů 7 071, na katastrálních územích Povel, Nové Sady a Nový Svět, převážně v území se sídlištní výstavbou. IPRM bylo realizováno od července 2009 do července 2015. V tomto časovém období bylo vyhlášeno 17 výzev, do kterých bylo podáno a realizováno v rámci aktivity 5.2 a Revitalizace veřejného prostranství 7 projektů s celkovými způsobilými výdaji 135 626 tis. Kč a v rámci aktivity 5.2 b Regenerace bytových domů 56 projektů s dotací celkovými způsobilými výdaji 96 354 tis. Kč. V roce 2010 schválila RMO koncepci zpracované urbanistické studie revitalizace a regenerace sídliště - „Obytná zóna Povel“ pro další přípravu a získání dotace z IOP. Rozsáhlá regenerace nejhustěji obydlené obytné zóny Povel proběhla v několika etapách. Rozsáhlou rekonstrukcí prošla také ulice Přichystalova. Další lokality vhodné pro regeneraci byly rozděleny do několika oblastí: - Regenerace historických parků (realizována obnova cestní sítě a mobiliáře s využitím dotací z EU a také došlo k obnově hlavní Rudolfovy aleje). - Veřejná prostranství: Dolní náměstí, Václavské náměstí vč. Dómského návrší – tzv. Olomoucký hrad (pořízeny studie), Náměstí Republiky a jiné. - Brownfields - regenerace bývalých kasáren v Olomouci Neředíně. V roce 2007 se SMOI zapojilo do mezinárodního projektu INTERREG III C "Města proti sociálnímu vyloučení" s cílem vytvoření sítě mezinárodní spolupráce na úrovni politiků i pracovníků veřejné správy.
12	A.3.3.	Rozvoj výstaviště Flora <i>Zajistit realizaci projektu, který je zaměřen na rozvoj a regeneraci přírodního areálu výstaviště a výstavních prostor. Udržet statut mezinárodních výstav.</i>	Splněno	V prosinci 2005 přijala RMO základní koncepci areálu Výstaviště Flora Olomouc (VFO) a schválila přípravy I. etapy projektu vycházející ze zpracovaných studií příjezdové komunikace a nového pavilonu A1; prověření možnosti rozšíření parkovacích kapacit. V březnu 2006 rozhodla RMO o zařazení projektu do další přípravy na uplatnění dotace do plánovacího období EU 2007 - 2013. Rekonstrukce pavilonu A a dostavba pavilonu A byly dokončeny v roce 2014. V rámci realizace došlo k rozšíření výstavních ploch - nově budovaný objekt přispěl ke zvýšení kapacity výstavní plochy o 1090 m² (v současnosti Výstaviště disponuje plochou cca 4400 m²). Návazně se podařilo zprovoznit také provozní budovu s restaurací, dokončit rekonstrukci příjezdové komunikace, pozemní parkoviště i rekonstrukce částí okolních ulic. Také byla již realizována obnova cestní sítě a mobiliáře v parcích s využitím dotací z EU a došlo k obnově hlavní Rudolfovy aleje. Mezinárodní výstavy v rámci výstaviště byly pravidelně realizovány, zejména pak mezinárodní květinová a zahradnická výstava a další.
13	A.3.4.	Informační a orientační systém města <i>Zajistit realizaci atraktivních a přehledných prvků informačního a orientačního systému města.</i>	Splněno	Od roku 2005 se řešilo zpracování studie a možnosti zajištění finančních zdrojů na realizaci informačního a orientačního systému. Na základě studie vypracované Ing. Pospíšilem byl v roce 2009 zrealizován projekt Informační a orientační systém města (IOS) - nainstalován v Olomouci a v centru Sv. Kopečka). Celá akce byla pokryta z finančních prostředků statutárního města Olomouce. Druhý projekt - Jednotné označení domů a památek byl z projektu Informační a orientační systém města vyňat a zrealizován samostatně v roce 2010/2011 za finanční podpory ROP Střední Morava. Celkové náklady 1 200 000 Kč (z toho dotace 85%). IOS byl dále v jednotlivých letech oddělením propagace a marketingu průběžně aktualizován – např. v návaznosti na nový design manuál a nové logo města, v r. 2014 byly aktualizovány mapy rozmístěné na veřejných plochách, doplňovány nové atraktivní prvky cestovního ruchu. V období 2015-2016 proběhlo mapování a aktualizace informačního a orientačního systému - zmapovány nové subjekty, které v systému chyběly (např. kemp, Pevnost poznání). Nový

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				informační systém se od r. 2008 objevil také na příjezdových komunikacích do města.
14	A.4.1.	Spolupráce v oblasti rozvoje mikroregionu <i>Průběžně vytipovávat oblasti spolupráce mezi městem a obcemi mikroregionu, v návaznosti na společné aktivity kraje, města a obcí.</i>	Realizováno průběžně	Na základě průzkumu mezi starosty bylo dohodnuto, že Mikroregion Olomoucko nebude mít žádnou oficiální právní formu. Spolupráce v oblasti rozvoje mikroregionu však probíhala v rámci několika samostatných oblastí s různým územním rozsahem a zaměřením. V rámci podpory rozvoje vybraných oblastí v ORP Olomouc se SMOI zapojilo do projektu Podpora rozvoje Olomouckého kraje prostřednictvím pozice Euromanagera (realizace řady projektů v okolních obcích, poradenství v oblasti dotací, např. projekt Czech POINT, koordinace cyklostezek). V dubnu 2011 schválila RMO funkci koordinátora cyklistické dopravy (OKR) a vznik stálé pracovní skupiny pro cyklistickou dopravu (poradní orgán RMO). Jedním z důvodů je zajištění provázanosti s projekty cyklostezek v okolních obcích mikroregionu. K posílení principu partnerství mezi městem a okolními obcemi přispívalo SMOI i členstvím ve Sdružení obcí Střední Moravy, vč. pravidelného příspěvku do Regionálního fondu (využití zejm. pro přípravu dotačních projektů menších obcí). Členství SMOI ve Sdružení obcí Střední Moravy bylo ukončeno v roce 2017. Město průběžně spolupracuje také s Olomouckým krajem v různých záležitostech týkajících se regionálního rozvoje v širším okolí města. Zástupci OKR se např. pravidelně účastní setkání zástupců jednotlivých mikroregionů v Olomouckém kraji s cílem výměny zkušeností, prezentací aktivit, projektů, možností atp. Možnost sdílení zkušeností a průníků spolupráce v rámci mikroregionu Olomoucko byla pravidelně umožněna i prostřednictvím jednání rozšířené Komise hospodářského rozvoje, zájem starostů v mikroregionu o účast v Komisi však postupem času upadal. V roce 2014 proběhlo zpracování dokumentace Strategie ITI týkající se aglomerace Olomouc - Přerov - Prostějov včetně spádových obcí s předpokladem prioritního čerpání finančních zdrojů v rámci plánovacího období EU 2014-2020. Město Olomouc se ve spolupráci se Svazem města a obcí ČR zapojilo do projektu „Podpora meziobecní spolupráce“, jehož hlavním cílem je prozkoumat možnosti meziobecní spolupráce v ORP Olomouc. Stanoveny byly oblasti spolupráce: ZŠ a MŠ, sociální služby, odpadové hospodářství, doprava a dopravní dostupnost, zaměstnanost a podpora podnikání. V rámci projektu vznikla v dubnu 2015 Strategie území správního obvodu ORP Olomouc s platností do roku 2024.
15	A.4.2.	Turistické a cyklistické stezky <i>Na základě zpracované koncepce cyklistických stezek a koncepce turistických tras v mikroregionu zajišťovat jejich přípravu a realizaci, posuzovat možnou provázanost s informačními sítěmi.</i>	Realizováno průběžně	V roce 2005 byla zpracována Analýza a strategie rozvoje cyklistické dopravy v mikroregionu Olomoucko (CDV), která byla projednána se starosty vybraných obcí a v RMO. Dne 19.4. 2011 schválila RMO vznik funkce koordinátora cyklistické dopravy (Ing. Stanislav Losert, OKR) a stálé pracovní skupiny pro cyklistickou dopravu jako poradní orgán RMO. V některých letech se podařilo zařadit do rozpočtu města významnější finanční prostředky na cyklo dopravu: 2013, 2012 – 1 +1 mil. Kč, technická pomoc 525 + 700 tis. Kč (smlouva s RARSM – celkem 20 investičních záměrů na cyklostezky, analýza cykl. tras dle generelu cyklo dopravy, technický manuál, revize, studie parkovací infrastruktury apod.) V roce 2012 zahájena spolupráce s odborem dopravy k realizaci oprav prostřednictvím TSMO a.s., každoročně realizovány opravy na různých vytipovaných úsecích. Průběžně probíhala příprava projektových dokumentací, aby bylo možno využívat finanční prostředky z EU, SFDI, Olomouckého kraje apod. (integrováný projekt Moravská cyklotrasa, řešení Jantarové stezky). Současně byly řešeny návaznosti ostatních cyklistických tras zejména s ohledem na napojení okolních obcí. K nejvýznamnějším aktivitám patří Moravská cyklotrasa – smluvní spolupráce 10 obcí (Příkazy, Skrbeň, Horka nad Moravou, Křelov-Břuchotín, Olomouc, Kožušany-Tážaly, Blatec, Bystročice, Charváty, Dub nad Moravou) - projekt cyklostezky v koridoru Moravské cyklotrasy podél toku řeky Moravy, realizace s pomocí

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				ROP SM (opatření 1.3). Projekt k lednu 2017 dokončen kromě 1. úseku: Olomouc - Nemilany- Kožušany. V průběhu období se podařilo zrealizovat celou řadu dalších projektů – např. realizace cyklistické stezky Chválkovice – Samotíšky (2008), úsek Černovír – Hlušovice (2013, dotace z ROP SM), In-line stezky Hejčinské louky (2013), Obnova mobiliáře a cestní sítě v olomouckých historických sadech (2013), Moravská cyklostezka k.ú. Povel (2014), Moravská stezka k.ú. Slavonín - Nemilany (2014), Moravská cyklotrasa na území ORP Olomouc k.ú.Řepčín, část I. (2014), Přestavba chodníku do parametrů stezky pro chodce a cyklisty v ul. Foersterově (2014), Jantarová stezka II. část (od lávky mezi Hodolany a Bělidly - ul. Pavelkova) (2015), Velkomoravská pod mostem podél Moravy (2015), Jílová (smíšená cyklostezka) úsek od Okružní po odbočení k MŠ (2015), ul.Holická - Babíčková, cyklostezka (Teplárna - po okružní křižovatku u Baumaxu) (2016), Moravská Řepčín 2.část Hejčín (2016), Rožňavská - přestavba chodníku do parametrů stezky pro chodce a cyklisty (oprava odborem dopravy v r. 2016), Nemilany - směr Nedvězí - Jantarová cyklotrasa (testovací oprava odborem dopravy pomocí recyklátu). V roce 2017 se budou budovat následující cyklostezky, na které město obdrželo dotaci z IROP: ul. Jeremenkova (od Jantarové cyklotrasy po hl.n.ČD), Týneček - Chválkovice; cyklopruha Střední Novosadská (bezbariérová trasa M). V roce 2016 byly zahájeny práce na Plánu městské udržitelné mobility, kam byla cyklodoprava začleněna jako jeden z prvků městské dopravní infrastruktury.
16	A.4.3.	Internetová prezentace města a mikroregionu <i>Vytvořit efektivní model kvalitní prezentace města a mikroregionu Olomoucko (spolupráce s krajským úřadem, obcemi mikroregionu a dalšími partnery z oblasti ČR).</i>	Splněno	Představení mikroregionu Olomoucko je součástí webu města Olomouce. Na samostatné stránce jsou prezentovány základní informace o mikroregionu, odkazy na webové stránky jednotlivých obcí mikroregionu a schematická mapka mikroregionu (http://www.olomouc.eu/podnikatel/uzemni-plan-mesta-a-strategie-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta/mikroregion-olomoucko). Prezentace aktivit zahrnující i území mikroregionu se prolínala na různých úrovních dalších webových prezentací v rámci města, kraje i jednotlivých obcí. Web města (www.olomouc.eu) - vývoj: v r. 2008 proběhla změna domény z www.olomouc.cz a návazně také redesign. V 1/2014 spuštěn samostatný http://kalendar.olomouc.eu sdružující akce v regionu řazené tematicky dle zaměření do několika skupin. Zdarma dána možnost organizátorům vkládat vlastní akce, zvát veřejnost. Kalendář implementován do stránek olomouc.eu i tourism.olomouc.eu. Dále v r. 2014 spuštěn web pro rodiny http://prorodinu.olomouc.eu, vč. mapové aplikace umožňující naplánovat si bezbariérový pohyb po Olomouci. Uzavřena byla i dohoda s poskytovateli mobilních aplikací a průběžně vytvářen interaktivní obsah. V r. 2015 spuštěna anglické verze webových stránek pro podnikatele prezentující příležitosti pro investory v Olomouci vč. určité provázanosti na nejbližší okolí města. 2015 byly spuštěny speciální webové stránky zaměřené na problematiku ochrany obyvatel (http://ochranaobyvatel.olomouc.eu). Web Olomouckého kraje (www.kr-olomouckv.cz) – vývoj: v 7/2007 spuštěn turistický informační portál www.ok-tourism.cz, který zajišťuje celý Olomoucký kraj a zpřístupňuje informace v oblasti cestovního ruchu za všechny obce a mikroregiony Olomoucka (fin. Z Interregu IIIa). V 1/2015 modernizace podoby webových stránek Olomouckého kraje, zobrazeny rychlé navigace, provazby na sociální sítě. V 7/2011 nová verze webových stránek kraje, jazykové mutace v ENG, GER, FRA, POL.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
17	A.4.4.	Podpora projektu PROK <i>V návaznosti na rámec projektu Partnerství pro rozvoj Olomouckého kraje aktivně a efektivně spolupracovat s Olomouckým krajem s cílem podpory rozvoje obcí území ORP Olomouc.</i>	Splněno	Cíl byl realizován postupně v několika navazujících projektech. Do r. 2007 byl realizován projekt Partnerství pro rozvoj Olomouckého kraje , v rámci kterého byla vytvořena síť euromanažerů na území jednotlivých ORP pro zajišťování informačního servisu o podporách EU. Na tento projekt navázal další - Podpora rozvoje Olomouckého kraje 2008–2010 s cílem zvyšování absorpční kapacity v regionu a zajištění úspěšného čerpání ze SF EU. MMOI spolupracoval s Ol. krajem při pořádání kurzů, seminářů, školení a workshopů, na mapování projektů do ROP SM, formou poradenství k příprav. projektům. Jako kontaktní osoba působil euromanažer. K zaměření výzev ROP spolupracoval OK s regionalisty všech ORP a realizována byla řada aktivit. S obdobným cílem následoval projekt Podpora rozvoje Olomouckého kraje 2010–2012 . K hlavními aktivitám patřilo pořádání seminářů, vydávání publikací, příprava a řízení integrovaných rozvojových plánů a projektů, zásobník projektových námětů, koordinace IPRÚ Bouzovsko a IPRÚ Staroměstsko. Podobně navazoval projekt Podpora rozvoje Olomouckého kraje 2012–2015 , který kladl důraz na mapování absorpční kapacity na území kraje. MMOI se podílel zejména zapojením do Zásobníku projektových námětů a do zpracování Integrované Investiční strategie Olomouckého kraje. Na principu partnerství funguje na Olomoucku Regionální fond pro přípravu projektů . RARSM v návaznosti na SOSM administrovala prostředky umožňující zvýhodněné přípravy projektů pro členské obce SOSM. Fond sloužil hlavně pro přípravu projektů menších obcí, města přispívala převážně solidárně. V r. 2007 se zapojil i Ol. kraj. Výběr projektů pro podporu z fondu schvalovala SV SOSM (r. 2005 cca 1,5 mil. Kč, 2006 cca 1,5 mil. Kč, 2007 cca 2 mil. Kč, 2008 cca 2 mil. Kč, 2009 cca 3 mil. Kč, 2010 cca 1,4 mil. Kč, 2011 cca 1,6 mil. Kč, v roce 2012 cca 1,9 mil. Kč, v roce 2013 1,7 mil. Kč a v roce 2014 cca 1,7 mil. Kč). Ukončení účasti SMOI na této aktivitě v r. 2017 v souvislosti s ukončením členství ve Sdružení obcí střední Moravy k 30. 6. 2017.
B - Lidské zdroje				
18	B.1.1.	Podpora rozvoje zaměstnanosti <i>Nadále podporovat programy a organizace zaměřené na profesní rekvalifikace pracovní síly podle potřeb zaměstnavatelů a související rozvoj odborného školství (podpora spolupráce škol a podnikatelského sektoru v oblasti profesní přípravy).</i>	Realizováno průběžně	Na plnění tohoto cíle se podílely zejména Olomoucký kraj a Úřad práce v Olomouci. Aktivity Olomouckého kraje vychází ze základního strategického materiálu „ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje pro období 2012–2016 “. Podpora se zaměřovala především na tyto oblasti: Učňovská stipendia - podpora zvýšení počtu žáků v učňovském školství v oborech perspektivních na trhu práce. Dotační program na stipendia pro žáky 1., 2. a 3. ročníků vybraných 24 učebních oborů (např. ve školním roce 2014/15 vyčleněno 5,6 mil. Kč, stipendium poskytnuto celkem 1848 žákům). Stipendium pro žáky technických oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou : dotační programu od r. 2014 s cílem motivovat žáky ke studiu technických oborů s maturitní zkouškou, o které je na trhu práce dlouhodobý zájem. Stipendium poskytováno žákům středních škol v 7 podporovaných oborech vzdělání: Strojírenství, Elektrotechnika, Aplikovaná chemie, Stavebnictví, Optik, Mechanik strojů a zařízení, Mechanik seřizovač (v r. 2014 alokována částka 1,7 mil. Kč.) Projekt Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Olomouckém kraji 2013–2015 (v rámci výzvy č. 44 OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost) – s cílem zvýšit motivaci žáků SŠ a ZŠ ke studiu technických

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				a přírodovědných oborů, zkvalitnit výukové metody a zvýšit odbornou kvalifikaci pedagogů, zmodernizovat zařízení a vybavení na jednotlivých školách a podpořit spolupráci mezi SŠ, ZŠ a místními firmami. Aktivně se zapojilo 32 středních a 100 základních škol. Významné projekty se zaměřením na zvyšování kvality ve vzdělávání v Olomouckém kraji: realizována řada projektů podpory technického vzdělávání z ROP SM pro konkrétní záměry škol – v letech 2008 (Integrovaný rozvoj a obnova regionu), 2010/2011 (vytvoření materiálně-technických předpokladů), 2012 (podpora rozvoje vzdělávací infrastruktury technických škol s cílem, aby absolventi příslušných učebních oborů disponovali odpovídajícími kompetencemi potřebnými k uspokojení poptávky zaměstnavatelů a investorů.) Úřad práce v Olomouci - každoročně realizována řada rekvalifikačních aktivit. Od r. 2008 i zaměstnanecké rekvalifikace (zaměstnavatelé dostali předem možnost připomínkovat plánované kurzy a doporučit další přínosné typy kurzů). Pro firmy postižené ekonomickou krizí zahájilo MPSV ČR v r. 2009 projekt „Vzdělávejte se!“ (možnost pro firmy čerpat pro své zaměstnance kurzovné, cestovní náhrady a mzdové náklady do výše 24 tis. Kč/účastník školení/měsíc) - ročně se projektu účastnily desítky firem a tisíce zaměstnanců. Negativní dopady hospodářské krize se snažil řešit v r. 2010 také Olomoucký kraj finančním příspěvkem na vzdělávání zaměstnanců v regionu (až 50 tis. Kč.) ÚP se dále v r. 2011 zapojil do realizace tzv. Regionálních individuálních projektů zaměřených na zvýšení zaměstnatelnosti nezaměstnaných osob z cílových skupin se specifickým postavením na trhu práce. MPSV ČR spustilo v květnu 2011 projekt „Vzdělávejte se pro růst!“, do kterého se zapojila řada zaměstnavatelů v okr. Olomouc. V září 2012 byl zahájen projekt na udržení pracovních míst s názvem „Vzdělávejte se pro stabilitu“ (Kurzarbeit). V květnu 2014 se rozběhl projekt zaměřený na podporu pracovního uplatnění absolventů škol bez praxe s názvem Generační tandem – podpora generační výměny v OK. Dále realizován národní individuální projekt Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců. V současné době dochází ke zpracování Krajských a Místních akčních plánů v oblasti školství. Klíčovými tématy jsou: 1.Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, 2.Rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií –polytechnické vzdělávání, 3.Kariérové poradenství v základních školách. V MAP Olomouc vyčleněno jako samostatná Prioritní oblast 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce. Cíle a opatření se provazují s operačními programy na čerpání fondů EU.
19	B.1.2.	Personální unie <i>Posílit funkčnost personální unie, která mapuje situaci a zpracovává prognózy vývoje trhu práce, za účasti Úřadu práce a klíčových partnerů.</i>	Realizováno průběžně	Personální unie byla založena 20. 6. 2002 s těmito cíli: propojit konkrétní technicky zaměřené školy s personalisty, umožnit firmám působit na 30 % osnov odborných škol ve prospěch budoucích zaměstnavatelů; poskytnout výrobky některých firem do odborné výuky tak, aby budoucí absolventi uměli zařízení nainstalovat, uvést do provozu, seřadit, opravit apod. Snahou bylo působit na odborné vzdělávání, spustit kampaň za řemeslo a odborné vzdělávání – distribuován informační leták, jednání s řediteli a výchovnými poradci škol, proběhla řada exkurzí do výrobních firem a odborných škol, výroba stanovených předmětů pod odborným dozorem pedagogů. Uspořádáno několik konferencí pod záštitou předsedy Parlamentu ČR, za účasti primátora, nám. hejtmána, setkání s řediteli a výchovnými poradci. Dlouhodobá spolupráce OHK s výrobními podniky v oblasti praxe učňů a studentů na špičkových technologiích ve firmách. Odborníci OHK Olomouc se každoročně účastní závěrečných zkoušek u středních odborných škol a učilišť. Financování aktivit prováděno z prostředků OHK Olomouc. Proběhlo několik ročníků soutěže pro žáky ZŠ a SOŠ, soutěž „Řemeslná zručnost“. Oceňováno vždy cca 70 studentů a žáků u příležitosti prezentační výstavy SŠ Scholaris. OHK Olomouc je také autorem projektu: Vzdělávání pedagogů středních odborných škol Olomouckého kraje v nových trendech vyučovaných oborů OP VKCZ.1.07/3.2.05/04.0087. Projekt realizován na 4 SOŠ v 5 oborech, zkoušky studentů dle nových materiálů, exkurze do technicky vyspělých podniků, výměna zkušeností s 2 odbornými školami v Německu. Spolupráce s PřF UP – OHK realizovala výuku pro studenty UP na téma podnikatelský záměr

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
20	B.1.3.	Podpora rozvoje vysokého školství <i>Podporovat rozvojové projekty Univerzity Palackého, Moravské vysoké školy Olomouc a vyšších odborných škol včetně vzniku nových oborů, a to rovněž technických.</i>	Realizováno průběžně	a rozhodčí soud. Všechny aktivity realizovány v souladu s dlouhodobou strategií OHK Olomouc. V uplynulém období se podařilo v Olomouci zrealizovat významné rozvojové aktivity v oblasti vysokého školství, zejména v rámci projektů Univerzity Palackého. Řadu nových aktivit však nastartovala také MVŠO. Pravidelnou podporu poskytoval i Ol. kraj. Univerzita Palackého využila ke svému rozvoji vnější zdroje ze státního rozpočtu, z Evropských fondů OP VaVpI (získaná dotace 3,360 miliardy Kč) a OP Životní prostředí úspory energie. Z vnitřních zdrojů UP realizovány spíše menší opravy a rekonstrukce. K nejvýznamnějším rozvojovým projektům patřily realizace špičkových výzkumných center mimořádného významu, které již přinášejí řadu aplikovaných výsledků: Centrum region Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum (2013), Regionální centrum pokročilých materiálů a technologií (2013), Biomedreg – Ústav molekulární a translační medicíny (2012). Dále se podařilo zásadně rozšířit výukové prostory LF UP realizací dostavby Teoretických ústavů (2012), dále i PdF realizací Výzkumně-vzdělávacího areálu PdF (2013). K dalším úspěšným rozvojovým projektům patří: Centrum biologických oborů v areálu PpF na Šlechtitelů (2015), Centrum doktorských studií na FF Křížkovského (2015), Modernizace stávající infrastruktury pro výuku spojenou s výzkumem na PdF Purkrabská (2015). Získány byly také dva projekty na LF a PpF v rámci výzvy Centra transferu technologií - pre-seed. VTP UP získalo na podporu komercializace projekt z programu OMEGA (TA ČR). Realizován projekt Natura – podpora informačních zdrojů a rozvoj knihovny UP (financování široké škály databází, 2014). V rámci popularizace a komercializace výsledků vědy a výzkumu byl realizován velmi úspěšný projekt Pevnost poznání (2015). Rozvojové aktivity ve Vědeckotechnickém parku – rekonstrukce budovy A, realizován druhý Podnikatelský inkubátor (OPPI, Prosperita, 2015). V areálu FTK v Neředíně realizován projekt BALUO (Prosperita, 2015), Centrum kinantropologického výzkumu FTK v Olomouci-Neředíně (2016). Z OP Životní prostředí úspory energie byly realizovány projekty na zateplení Teoretických ústavů LF a Právnické fakulty a dále úpravy PpF a Kolejí a menz UP. Ze zdrojů SR a UP rekonstruovány části objektů CMTF (2015-2016) a objektu Křížkovského 10 (2015–2017). Pro další rozvojové záměry UP byla zakoupena budova „Envelopa“ – příprava projektu 3. etapy podnikatelského inkubátoru jako součásti VTPUP (předpoklad využití části kapacity prostor pro subjekty kreativního průmyslu). Rozvojové aktivity MVŠO byly sledovány ve dvou úrovních: 1. Analýza studijních forem na MVŠO se snahou analyzovat a postupně zavádět studium mezioborové bakalářské, distanční a magisterské. Kromě udržení akreditace výchozích oborů se podařilo zajistit výuku v několika specializacích - Facility Management, Základy energetického managementu, Management zdravotnictví a Řízení lidských zdrojů. Inovoval se obor Podniková ekonomika a management. Byly zpracovány také materiály pro CŽV, které jsou nabízeny i zájemcům z řad podniků a institucí regionu. K zajímavým aktivitám patřilo např. pilotní testování kariérových preferencí studentů 1. ročníku kombinovaného studia a unikátní systém výuky – interdisciplinární řešení případové studie. Významným způsobem se podařilo prohloubit internacionalizaci výuky (výuka v AJ pro studenty MVŠO, pro studenty ze zahraničí v rámci Erasmu, výuka pro studenty z Theresan Military Academy v Rakousku, spolupráce s University Hasselt v Belgii na jejich magisterském studiu „Management information system“). 2. Grantové projekty MVŠO – postupná realizace rozsáhlého projektu BEA centra – Business, Education, Acceleration (se záměrem realizace business aktivit samostatnými právními subjekty sídlícími v BEA centru, výchova expertních a manažerských skupin v oblasti ekonomie, komunikačních technologií a inovačních směrů, vytvoření inovačního prostředí pro začínající firmy). MVŠO se účastnila řady rozvojových projektů s různými typy finanční podpory - např. ESF – OP VK, TAČR, Grantová agentura ČR, ERASMUS+, TAČR Omega, Mezinárodní visehradský fond, Významné projekty OK, Fond partnerství a to v rolích řešitele/spoluřešitele. Jednalo se např. o projekty Fullcost - Metodika úplných nákladů, Inovace ekonomických předmětů, Začátek podnikání a zvyšování konkurenceschopnosti, Mezioborové studium – Prekoučink,

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				Inovační procesy založené na klastrových strukturách; projekt BEACON – business, acceleration of innovation, education, consulting. Aktivity podpory Olomouckého kraje – účelové dotace z rozpočtu OK. Např. v roce 2015 částkou přes 10 mil. Kč podpořeny: UPOI, MVŠO, VŠLG a NF CBS Šumperk. K dalším pravidelným aktivitám podpory Ol. kraje patřily: Studijní stipendium Olomouckého kraje (kofinancování zahraničních studijních pobytů), Specializované inovační stipendium OK, Mezioborové studijní programy (podpora spolupráce MVŠO, UPOI a VŠLG – rozvoj soft skills absolventů, spolupráce s MSP), Projektová spolupráce (např. spolupráce s UPOI na projektu týkající se inovace výuky československých a českých dějin 20. století).
21	B.1.4.	Celoživotní vzdělávání <i>Vytvořit ucelený systém přípravy a podpory programů celoživotního vzdělávání zaměřený na potřeby města a mikroregionu (jazykové, technické a další vzdělávací programy). Vytvořit "Registr nabídky celoživotního vzdělávání". Zajistit pokračování aktivit projektu "Magisthere" zaměřeného na vzdělávání v oblasti kulturního dědictví.</i>	Realizováno průběžně	Celoživotní vzdělávání je tradiční součástí aktivit Univerzity Palackého v Olomouci, která nabízí prostřednictvím jednotlivých fakult řadu programů v rámci celoživotního vzdělávání i rozmanité kurzy jak v oblasti profesního (kompetenčního), tak zájmového vzdělávání (více na webových stránkách univerzity https://czv.upol.cz/). V rámci Pedagogické fakulty Univerzity Palackého vzniklo Centrum celoživotního vzdělávání v Olomouci, které je vzdělávací institucí akreditovanou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a poskytuje další vzdělávání pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům všech typů škol, školských i výchovných zařízení a ostatním zájemcům i institucím, které nabídku programů ČŽV zaujala. Nabízí různé vzdělávací programy poskytující rekvalifikaci a odborné kurzy, stejně jako programy celoživotního vzdělávání. Rozsah kurzů a programů reflektuje potřeby a požadavky dalšího vzdělávání stávajících učitelů a výuky praxe v regionu střední Moravy. Pracovníci poskytují rady a jsou k dispozici při výběru programů, kurzů a rekvalifikací. (Více na: http://new.ccv.upol.cz/cz/). Koncepční a komplexní přístup v oblasti rozvoje nabídky dalšího vzdělávání a zvýšení počtu osob zapojených do procesu celoživotního vzdělávání je řešen na úrovni Olomouckého kraje prostřednictvím národních projektů UNIV, UNIV2 Kraje a UNIV3, které probíhaly postupně od r. 2005. Aktivně zapojen Olomoucký kraj a 26 středních odborných škol z OK. Na těchto školách v průběhu realizace projektu vznikala tzv. Centra celoživotního učení s nabídkou programů dalšího vzdělávání reflektující regionální specifika trhu práce. Významnou úlohu v procesu rozvoje nabídky dalšího vzdělávání a zvýšení počtu osob zapojených do procesu celoživotního vzdělávání sehrává i sdružení středních odborných škol – Centrum uznávání a celoživotního učení Olomouckého kraje. Toto sdružení zároveň plní povinnosti v Olomouckém kraji vztahující se k procesu uznávání kvalifikace dle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a změně některých zákonů.
22	B.2.1.	Olomoucká fortová pevnost <i>Formulovat a konkretizovat záměry na využití jednotlivých objektů fortové pevnosti s důrazem na využití Korunní pevnůstky jako areálu aktivního odpočinku v souvislosti s přípravou muzea fortové pevnosti Olomouc.</i>	Realizováno průběžně	V 11/2005 schválila RMO zpracování projektu "Olomoucká pevnost" (záměr a marketingová studie projektu) v rámci aktivit marketingového plánu cestovního ruchu na rok 2006. Zpracována 1. verze námětu/scénáře muzea. Soukromí majitelé pevnůstek (Korunní, Radíkovská, Nová Ulice, Křelovská) se s přičiněním euromanažera pro ORP Olomouc sdružili do zájmového sdružení právnických osob registrované u kraje pod názvem "Pevnostní město Olomouc" s cílem propagovat Olomouc jako pevnost. Realizováno několik společných aktivit (včetně mezinárodní) týkající se zatraktivnění těchto objektů pro cestovní ruch. Někteří majitelé se ucházeli také o dotace z ROP SM 3.1.– Integrovaný rozvoj cestovního ruchu Olomouc v celkové hodnotě 33,859 mil. Kč: Muzeum Olomoucké pevnosti, o. s. s názvem projektu „Barokní bastionová pevnost – Prachárna Olomouc“; NOVARA, sdružení při fortu XIII Olomoucké fortové a táborové pevnosti, o. s. s názvem projektu „Muzeum Lagerfort XIII“; NATUR ENERGY, o. s. s názvem projektu „Stavební úpravy fortu XXII. a vybudování expozice prezentující vojenské opevnění města Olomouce“; Fort Radíkov, o. s. s názvem projektu „Pevnůstka Radíkov – poterna“. Korunní pevnůstka – od r. 2008 postupná rekonstrukce objektu a otevření veřejnosti; objekty a jejich využití: Korunní hradba – vyhlídkový okruh, Prachárna – muzeum o historii olomouckého opevnění, Strážnice – informační centrum pro vojenskou historii města a okolí, Velký dělostřelecký sklad – projekt Pevnost poznání Univerzity Palackého, Malý dělostřelecký sklad – komunitní centrum, Bastion XXIV – amfiteátr. Postupně se podarilo zpřístupnit tyto forty: Korunní pevnůstka, fort Tabulový vrch, fort II.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				Radíkov, fort V Hamerský mlýn, fort XVII Křelov, fort XX Křelov, fort XV Neředín, fort XIII Nová Ulice. Sdružení Pevnostní město Olomouc (www.pevnostolomouc.cz) realizovalo projekt „Cesta po pevnostkách císařsko-královské olomoucké pevnosti“ (www.cisarska-pevnost.cz). V roce 2013 zvolila Agentura Czech Tourism jako TOP portálu " Kudy z nudy" právě produkt Olomoucké fortové pevnosti. Tento krok přispěl k větší propagaci turistického cíle v rámci ČR a zahraničí. Informační centrum Olomouc připravilo na sezonu 2015 nový poutač na IC Olomouc věnovaný fortům, nový leták o všech fortových pevnostech ve městě a okolí vydalo na letní sezonu zájmové sdružení.
23	B.2.2.	Rozvoj příměstské rekreace <i>Zaměřit se na systematické zlepšování podmínek pro příměstskou rekreaci. Zejména vytvořit odpovídající podmínky pro rekreaci obyvatel v areálech přírodních koupališť a pro rozvoj cestovního ruchu na Sv. Kopečku (pokračovat v realizaci příměstského lesa na Sv. Kopečku, dokončit obnovu aleje na Sv. Kopeček, včetně vybudování cyklostezky na Sv. Kopeček). Další možnosti vytvářet také v příměstských lesích v majetku města.</i>	Realizováno průběžně	Mezi nejvýznamnější aktivity, jež se podařilo zrealizovat patří: - Areál přírodního koupaliště Poděbrady: studie rekreačního využití jezera – komplikované majetkoprávní vztahy. Ve spolupráci s vlastníkem okolních pozemků s CHKO a s obcí Křelov se městu Olomouc nakonec podařilo dosáhnout oživení přírodního koupaliště Poděbrady. Areál koupaliště se nachází na katastru obce Horka nad Moravou, ale historicky byl vždy z velké části využíván obyvateli Olomouce. Z tohoto důvodu město iniciovalo jeho oživení. Na údržbu areálu každoročně přispíval odbor životního prostředí MMOI částkou 100 tisíc korun. Obec Křelov přispěla v roce 2010 na rekonstrukci příjezdové silnice k parkovišti. Podařilo se zprovoznit objekt občerstvení na hlavní pláži jezera (restaurace Terasa). V létě 2012 dokončena stavba cyklostezky, která umožnila obyvatelům Olomouce se bezpečně dostat do této lokality příměstské rekreace. Přes zjevné snahy o oživení areálu koupaliště je jeho celkový stav stále velmi tristní a již neodpovídá současným trendům a požadavkům na moderní přírodní příměstskou relaxační zónu. - Dětské hřiště u ZOO: původně realizováno v roce 2001 v rámci projektové dokumentace příměstského lesa, vzhledem k jeho provozně-technickému stavu muselo být uzavřeno pro veřejnost s nezbytným odstraněním nebezpečných prvků, RMO v roce 2010 rozhodla o rekonstrukci. Celková rekonstrukce proběhla v r. 2011 s náklady ve výši cca 1,6 mil. Kč. Odbor investic pořídil projektovou dokumentaci příměstského lesa, z ní realizováno pouze hřiště u ZOO. Nedaleko hřiště se také nachází Lanový park Veverák nabízející 47 překážek rozdělených do tří tras určených pro děti i dospělé. - Stavba cyklostezky na Sv. Kopeček: uvedena do provozu v roce 2008 – vede pouze do obce Samotíšky, provedena také částečná obnova stávající aleje (další viz cíl A.4.2. Turistické a cyklistické stezky). - Holický les: viz cíl B.2.7. - Park v Řepčíně: dokončena realizace nového dětského hřiště v areálu parku s využitím potřeby nově zřizované mateřské školy i pro veřejnost.
24	B.2.3.	Aquapark <i>Zajistit účinnou propagaci a marketing aquaparku.</i>	Splněno	Výstavbu aquaparku se podařilo úspěšně zrealizovat a zprovoznit v roce 2009. Postupně se stal jednou z nejnavštěvovanějších atrakcí ve městě . Tržby i návštěvnost narůstaly, např. v roce 2013 se stal druhou nejnavštěvovanější atrakcí v Olomouckém kraji, kdy do něj zavítalo více než 185 tis. návštěvníků. Postupně doplňovány nové atrakce a aktivity. Olomoucký aquapark je propagován městem (OVVI) ve spolupráci se zástupci zařízení jako jedna z hlavních atrakcí pro rodiny s dětmi. Propagace realizována průběžně různými nástroji - články v Turistických novinách města Olomouce, aktuality na turistických stránkách města, tiskoviny, součást propagačních materiálů Olomouce v různých jazykových mutacích, i na řadě akcí - např. zahájení turistické sezony (TK pro odbornou veřejnost), grantový projekt "S plavkami na Floru", propagace na veletrzích CR, půlmaratonu, Svátcích města; dále také inzerce v tisku (deníky, týdeníky, odborné časopisy atp.), v rozhlasových médiích, internet, DPMO. Stavba získala ocenění Cena Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství.
25	B.2.4.	Sportovní areály zimního a plaveckého stadionu <i>Systematicky naplňovat schválené etapy obnovy plaveckého stadionu a připravovat rekonstrukci zimního stadionu jako</i>	Splněno částečně	Přestavba areálu zimního stadionu na multifunkční halu se sportovním, kulturním a společenským využitím – tento cíl se i přes poměrně značné úsilí nepodařilo naplnit. Vedení města vnímalo dlouhodobě situaci kolem zimního stadionu jako neutěšenou a aktivně se snažilo hledat cesty, jak současný stav napravit. Zvažováno bylo několik variant postupu – rekonstrukce stávajícího stadionu i výstavba nové haly v jiné lokalitě. Řešení bránilo komplikované majetkoprávní vztahy a finanční možnosti. Pro přestavbu zimního stadionu na multifunkční halu byla zpracována investiční studie s prověřením proveditelnosti přestavby (2006). Následně byla zpracována dokumentace pro

Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
	<i>sportovního a kulturního zařízení na multifunkční halu.</i>		územní rozhodnutí, která byla projednána se všemi dotčenými orgány (2008). Po dořešení majetkoprávních vztahů mělo být vydáno územní rozhodnutí a následně zahájeny práce na dokumentaci pro stavební povolení. S ohledem na skutečnost, že jednání o dořešení majetkoprávních vztahů se dlouhodobě nedařilo dokončit, pověřila RMO v říjnu 2010 odbor koncepce a rozvoje prověřit nové možné umístění multifunkční haly v jiné lokalitě. Bylo prověřeno 7 lokalit z hlediska veškerých možností realizace této investice na území města. RMO ze dne 22. 3. 2011 vybralo jako nejdostupnější hodnocenou lokalitou pro alternativní umístění multifunkční haly území Pražské východ. Následně OKR zpracoval v září 2011 zadání analýzy pro zhodnocení lokalit Hynaisova a Pražská z hlediska umístění multifunkční haly a zpracování tohoto posouzení bylo zadáno VUT Brno, ústavu architektury fakulty stavební. Závěrem posouzení bylo hodnocení multikriteriální metodou, ze které vyplynulo, že celkově příznivější podmínky pro realizaci investičního záměru jsou v lokalitě Hynaisova (důvody přípravné dokumentace, technické infrastruktury, ekonomické, časové atp.). Ve stejné době byla RMO prezentována architektonická studie „Městská hala Hynaisova, Olomouc“ zpracovanou A2 ARCHITEKTI, s.r.o Olomouc pro firmu PMS reality, a.s.. Na základě výše uvedených podkladů RMO na svém jednání dne 13. 3. 2012 schválila spolupráci s PMS reality, a. s. na přípravě dokumentace pro územní rozhodnutí jak na samotnou městskou halu na Hynaisově ulici, tak na úpravy v okolí zimního stadionu. Následně byla vydána územní rozhodnutí jak na samotnou stavbu městské haly, tak na podmiňující investice a úpravy v okolí zimního stadionu. Také probíhala jednání o možnostech financování této investice, stejně jako jednání se zástupci společnosti Hokejová hala Olomouc, a.s., kteří jsou vlastníky strojovny, bývalé funkční malé haly zimního stadionu a důležitých pozemků v areálu zimního stadionu. Bez získání dotačního titulu, který by napomohl financování záměru multifunkční haly, není dnes reálně uvažovat, že by se celá tato akce mohla zvládnout pouze z rozpočtu statutárního města. Opravy a investice zimního stadionu V r. 2010 byly zpracovány z popudu RMO varianty možného redukováného řešení rekonstrukce stadionu, ke kterým ale po diskusích v RMO vzhledem ke stále nedořešeným majetkoprávním záležitostem nebylo přijato žádné usnesení. RMO opakovaně a intenzivně jednala s majitelem tzv. „malé haly“, budovy, ve které je umístěna technologie chlazení a přilehlých pozemků, bez kterých není rekonstrukce zimního stadionu ani v redukované podobě, nemluvě o celkové rekonstrukci vůbec, možná. Tato jednání bohužel nebyla zatím vzhledem k neúměrným požadavkům majitele zmíněných nemovitostí a pozemků úspěšná. RMO tedy řešila ve spolupráci s vedením HC Olomouc potřebné nejakutnější opravy zimního stadionu, a to i s ohledem na případnou možnost využití postupně upravovaných částí zimního stadionu i po případné rekonstrukci. I přes toto omezení byly vloženy investice v posledních letech nemalé, v jednotlivých letech byly realizovány např. tyto opravy: kompletní rekonstrukce šatny mužstva hostů + sprchy, sociální zařízení a přilehlé prostory, kompletní rekonstrukce ledové plochy, rekonstrukce všech sociálních zařízení pro návštěvníky zimního stadionu, výměna cca 500 kusů sedaček, instalace turniketového systému, rekonstrukce sociálního zařízení a sprch na jižní straně, kompletní rekonstrukce šatny A mužstva + sprchy, sociálky a přilehlé prostory, přemístění plynové kotelny ze strojovny přímo do objektu zimního stadionu, nová časomíra 2 ks, nová technologie, chlazení (fin. PMS reality, a. s.), rekonstrukce šaten mládeže pod severní a jižní tribunou atd. SMOI zpracovalo také podklady pro rekonstrukci střechy velké haly zimního stadionu. V roce 2016 byla realizována rekonstrukce technologie vodního hospodářství plaveckého stadionu (náklady 10,7 mil. Kč) a rekonstrukce ledové plochy a chladicího zařízení zimního stadionu (náklady 26 mil. Kč). Úprava venkovních ploch a obnova plaveckého stadionu

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				Zásadní rekonstrukce venkovního areálu plaveckého bazénu byla úspěšně dokončena v květnu 2013. Došlo k výměně van velkého i dětského bazénu v nerezovém provedení. Velký bazén – 8 vyznačených drah, startovní bloky, piktogramy, žebříky, vstupy pro tělesně hendikepované. Nové atrakce přibýly v dětském bazénu. Řešeny i zpevněné plochy, oprava schodiště na terasu, areálové rozvody, nová technologie bazénů, nový mobiliář, nové dětské hřiště, upraveny travnaté plochy. Díky úspoře finančních prostředků při výběru zhotovitele přidáno hřiště na beach volejbal a automatický závlahový systém. Náklady: cca 48 mil. Kč, dotace z ROP SM. V několika etapách proběhla také modernizace kryté haly plaveckého stadionu – rekonstrukce vstupní haly, nový odbavovací systém, zateplení, výměna oken apod. Vybudována nová letní pokladna a parkoviště (7 mil. Kč). SMOI se podílelo na investicích společně s Olterm & TD Olomouc, a.s.
26	B.2.5.	Atraktivní a udržované městské parky <i>Realizovat obnovu městských parků s důrazem na kultivované, atraktivní a bezpečné prostředí pro veřejnost.</i>	Realizováno průběžně	Za účelem kontinuální obnovy zeleně a rozšířené údržby parků se pravidelně scházeli zástupci OKR, OŽP a Výstaviště Flora, OI a další partneři. Na Bezručovy, Čechovy a Smetanovy sady byly pořízeny studie obnovy vegetačních prvků. RMO 14. 3. 2006 rozhodla o zařazení "Projektů obnovy olomouckých historických parků" do projektových námětů pro období 2007-2013 a tento projekt schválila k další přípravě. Podařilo se zrekonstruovat cestní síť a mobiliáře ve Smetanových, Bezručových a Čechových sadech (2011-2012). Bylo provedeno ošetření dřevin z dotačního titulu OPŽP ve Smetanových, Čechových a Bezručových sadech (dokončení v r. 2011). K investičně náročným fázím obnovy parků spolufinancovaných z evropských dotací patřila komplexní obnova Rudolfovy aleje, realizována ve dvou etapách (2010-2012), vč. nového povrchu cest, laviček a osvětlení. Postupně byla realizována také obnova dílčích částí parků. Ve Smetanových sadech byly pořízeny studie na rekonstrukci „Letní čítárny“ a prostoru za oranžérií, v září 2013 byla uskutečněna 1. etapa rekonstrukce Letní čítárny v místě bývalé „samby“, která byla odstraněna. Probíhá postupná obnova pineta. V návaznosti na plán péče v rámci zvýšené údržby proběhly také rekonstrukce magnóliové zahrady a okolí Labutího jezírka při ulici Polská ve Smetanových sadech. V letech 2014-2015 byla realizována významná rekonstrukce Rozária (veřejná zakázka, součást IPRM Městské parky), projekt zahrnoval vybudování vstupního objektu s bránou + infocentrem, úprava betonových ploch, redukce ploch růží na úkor trvalek a travin, trávnikové pobytové plochy, mobiliář, textilní plachty, obnova vodních nádrží, polyfunkční herní parter. Komplex historických parků je jednou z nejvýznamnějších atraktivit jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky města. V tomto kontextu je nezbytné se problematice nadále věnovat. Je potřeba docílit kvalitnější údržby zeleně a rovněž udržet a posílit atraktivitu, škálu a věhlas výstavnické činnosti.
27	B.2.6.	Komunitní plán sociálních služeb <i>Ve spolupráci města, obcí, institucí a organizací působících v sociální oblasti zajišťovat plnění Komunitního plánu sociálních služeb.</i>	Realizováno průběžně	1. Rámcový komunitní plán sociálních služeb v Olomouci pro období let 2007–2008, schválen ZMO 20. 6. 2006. Implementace cílů a opatření 1. Rámcového komunitního plánu realizována v rámci projektu podaného do 3. výzvy SROP, opatření 3.2. Realizace projektu 11. 9. 2006 - 31. 05. 2008 (3.720.889,50 Kč). 2. Komunitní plán sociálních služeb města Olomouce na období let 2010–2012, schválen 14. 12. 2009 ZMO. (Žádost do OP LZZ, výzva č. 65, délka projektu: 1.9.2011 - 28.2.2013, 2 703 663,20 Kč, financováno z ESF v rámci projektu „Rozvoj procesu plánování dostupnosti sociálních služeb v Olomouci“). Realizována pravidelná setkávání prac. skupin a RMT, informační akce pro veřejnost, semináře, vytvořen elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb. Hlavní výstupy: studie „Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů soc. služeb v Olomouci 2012“, studie „Analýza potřeb cílové skupiny Děti, mládež a rodina“, analýza „Vyhodnocení efektivity procesu plánování soc. služeb a funkčnost organizační struktury plánování v Olomouci“, zajištění nových služeb např.: podpora samostatného bydlení (pro osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním), nocležna pro ženy, krizová pomoc, Dramacentrum. Za rok 2012 bylo vynaloženo na sociální a navazující služby a prevenci kriminality 17 360 000 Kč a na provoz sociálních služeb 6 345 000 Kč. Za rok 2011: 12 280 995 Kč + 14 169 513 Kč. Za rok 2010: 13 001 574,34 Kč + 1 329 123,15 Kč.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				3. Komunitní plán sociálních služeb města Olomouce na období let 2013–2015. KPSS zaměřen především na zajištění a optimalizaci minimální sítě sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny (děti, mládež a rodina; občané se zdravotním postižením; senioři; osoby ohrožené návykovým chováním; etnické menšiny; občané v přechodné krizi). Hlavní výstupy: vydán 4. aktualizovaný katalog poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb v Olomouci, aktualizovány jednací a organizační řády RMT a pracovních skupin a další. 4. komunitní plán sociálních služeb na období let 2016–2019 pro území města Olomouce a nově i pro obce zařazené do ORP Olomouc. Schválen RMO v r. 2016 na období 4 let. Jako podklad tvorby nového KPSS proběhly tyto aktivity: 03-04/2015 tvorba SWOT analýz v 6 prac. skupinách, 04-05/2015: výzkum potřeb uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb - tzv. fokusové skupiny, dotazníkové šetření za účelem zjištění potřebnosti sociálních služeb na území obcí, sociodemografická analýza pro území ORP.
28	B.2.7.	Rekreační zóna podél řeky Moravy a Bystřice <i>Využití území kolem řeky Moravy představované v rámci protipovodňové ochrany města zároveň jako místa každodenní rekreace obyvatel v architektonicky i přírodně velmi hodnotném prostředí. Sledovat kultivaci a zatraktivnění koridoru řeky Bystřice a vybudovat sportovně-rekreační zónu Holický les.</i>	Splněno částečně	Založení krajinného prvku Holický les se podařilo úspěšně zrealizovat. Byla zpracována Územní studie Holického lesa a realizovány kroky k naplnění koncepce vyjádřené v úz. studii. Z dotačního titulu byla zrealizována výsadba lesních porostů a zatravnění volných ploch v prostoru Holického lesa (projekt Obnova krajinného prvku „Holický les“ z OP ŽP). Došlo tak k doplnění příměstského rekreačního území pro obyvatele jižní části města v jinak intenzivně zemědělsky využívané nivě řeky Moravy. Nadále bude probíhat nezbytná péče o založené porosty. Do budoucna se počítá také s doplněním lesních cest a pro zlepšení přístupu k Holickému lesu se stezkou pro pěší a cyklisty a lávkou přes železniční trať. Zatraktivnění okolí Moravy protipovodňovými úpravami Úspěšně realizována II.A etapa protipovodňových opatření, jejíž součástí bylo vytvoření prostoru s přírodně-rekreační funkcí v návaznosti na řeku Moravu. Povodí Moravy realizovalo úpravy v letech 2012–2013 za pomoci dotace z Programu prevence před povodněmi (MF). Vznikl zde nový ostrov a v rámci realizace byly vysazeny dřeviny. Bylo tak vytvořeno prostředí nabízející možnost krátkodobé rekreace, která je již občany města aktivně využívána. Realizované výsadby domácích dřevin se postupně adaptují na trvalé stanoviště a vzniklý ostrov a nižší úroveň bermy jsou za vyšších průtoků zaplavovány, a tvoří tak integrální součást řeky. Ozývají se kladné ohlasy ze strany občanů na možnost rekreačního využití okolí řeky Moravy (zejména možnost procházek). Připravovaná II.B etapa protipovodňových opatření – rovněž se počítá s rekreačním využitím bezprostředního okolí řeky Moravy a kultivací prostoru kolem řeky. Částečně jsou tyto úpravy situovány v hustě zastavěné části města a mají tak vzhledem k omezeným prostorovým možnostem více městský charakter. V rámci opatření je plánováno vytvoření veřejně přístupného nábřeží podél ulice Blahoslavova a Nábřeží, zpřístupnění bermy v bezprostřední blízkosti řeky (náplavka), doplnění o výsadbu stromů, vybudování vyhlídkových teras a posezení, nového parku podél ulice Kavaleristů a propojení břehů Moravy pomocí lávek. V části u univerzitních kolejí bude mít vzhledem k lepším prostorovým možnostem úprava více přírodně–rekreační charakter. MMOI předpokládá financování některých souvisejících investic (úprava nábřeží) z rozpočtu města (zpracování dokumentace odborem investic). Předpokládáno je financování za pomoci dotací (Podpora prevence před povodněmi). Zahájení realizace se předpokládá v roce 2017. V roce 2017 bylo zahájeno pořízení studie na III. etapu protipovodňových opatření. Tato etapa bude také příležitostí k využití přírodního a rekreačního potenciálu řeky, jak je uvedeno i ve zpracovaných koncepčních materiálech. Aktivity kultivace a zatraktivnění koridoru řeky Bystřice nebyly vzhledem k okolnostem realizovány, pozornost se soustředila zejména na aktivity kolem řeky Moravy, jejichž řešení vyžadovalo vzhledem ke koordinaci souvisejících akcí zvýšené úsilí. Předpokládán je přesah řešení nedokončených či nerealizovaných aktivit do dalšího strategického plánu.

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
29	B.3.1.	Koncepce rozvoje bydlení <i>Zajistit plnění aktualizované Koncepce rozvoje bydlení.</i>	Realizováno průběžně	Koncepce rozvoje bydlení byla projednána a schválena v RMO 12. 6. 2007 , implementace se účastnily příslušné odbory MMOI a SNO, a.s. Koncepce byla pravidelně sledovaná a vyhodnocovaná radou města, úkoly postupně plněny či aktualizovány zejména v návaznosti na finanční priority města. Stěžejním projektem koncepce byla realizace domu s pečovatelskou službou ve Slavoníně , město ale postupně od záměru s ohledem na stanovení jiných priorit pro investiční portfolio upustilo. Projekt byl však za podmínek realizace v intencích zamýšleného využití prodán společnosti ANAVITA, úspěšně dokončen a slouží potřebám seniorů. V roce 2007 OKR analyzoval městské pozemky, které byly určeny územním plánem k zastavění bytovou výstavbou. Pozemky v 18 vytipovaných lokalitách byly po projednání v orgánech města prodány obálkovou metodou na vyšší kupní ceny. Nový územní plán , schválený v září 2014, vymezuje cca 286 ha zastavitelných ploch smíšených obytných , což je o cca 55 ha více než v plánu předešlém. Řešení řady těchto ploch je limitováno např. tzv. etapizací z důvodu potřeby vybudování protipovodňových opatření, řada ploch má komplikovanou proveditelnost z hlediska majetkoprávní struktury a problematiky náročného řešení technické infrastruktury. Výstavba bytů v Olomouci je v posledních letech realizována v dostatečném rozsahu (s převisem nabídky nad poptávkou) soukromými investory a developery. Role Statutárního města je, a nadále by měla hlavně spočívat, v oblasti řešení problematiky bytů zvláštního určení, tj. bytů v domech s pečovatelskou službou a bytů bezbariérových v majetku města návazně na Komunitní plán sociálních služeb města a také na připravovanou koncepci bytové politiky ze strany státu. Odbor koncepce a rozvoje, jako úřad územního plánování, pořizuje také nové územní plány obcí ve svém ORP , kdy je mj. kladen důraz na rozvoj obytných funkcí.
30	B.3.2.	Regenerace sídlišť <i>Pokračovat v regeneraci sídlišť a zlepšovat další faktory kvality bydlení a prostředí sídlištní zástavby.</i>	Realizováno průběžně	Cíl se částečně prolíná s cíli B.3.1. a A.3.2. Olomouc získala na regeneraci sídlišť v rámci integrovaného plánu rozvoje města z dotací EU celkem 210 mil. Kč (celková výše investice v rámci IPRM Revitalizace a regenerace sídliště včetně investic: cca 400 mil. Kč). Část dotace (cca 50 mil.) byla určeno pro vlastníky bytových domů na jejich rekonstrukci. Větší část (160 mil. Kč.) byla určena na rekonstrukci a opravy veřejných prostranství. Postupně byly regenerovány především tyto obytné zóny: Obytná zóna Povel – rozsáhlá regenerace nejhustěji obydlené obytné zóny Povel proběhla ve třech etapách v období 2012–2015 a zahrnovala tyto aktivity: pěší zóna Nedvědova, výsadba vzrostlých stromů a keřů, vybudování veřejných prostor, chodníků, parkovišť a parkovacích stání, hřišť pro děti i seniory, sadové úpravy, kontejnerová stání, veřejné osvětlení a mobiliář. Novým způsobem jsou řešeny i obsluhy a dispozice parkovišť na ulici Heyrovského, Jeremiášova, proběhly úpravy komunikace a parkoviště v ul. Kpt. Jaroše, Finská, malá Schweitzerova, Sienkiewitzova, Nešporova, Kischova. Byla provedena nezbytná asanace zeleně a nově vysazeno 295 nových stromů, 8280 keřů, včetně úpravy travnatých ploch. Regenerace sídliště Úzké Díly (2004–2006) Bylo vyprojektováno celkem 15 staveb za 95,3 mil Kč, z toho byly realizovány pouze 4 s nákladem 18,1 mil.Kč; dotace 12,3 mil.Kč (např. úprava ulic Zelená, slepá obslužná ulice Jílová, slepá ulice z Kmochové). Ostatní stavby (např. U Kovárny, Stiborova) nebyly realizovány z důvodu neshody občanů kvůli zhoršování životního prostředí vybetonováním a vyasfaltováním dalších parkovišť a komunikací na úkor zeleně. Rekonstrukce ulice Přichystalova 2009–2010 rozsáhlá rekonstrukce ulice Přichystalova v městských částech Hodolany a Nový Svět včetně napojení přílehlých komunikací. Investorem stavby za 90 milionů korun bylo SMOI, které získalo pro tuto investiční akci dotaci z evropských fondů ve výši 40 milionů korun v rámci IPRM. Rekonstrukce Přichystalovy ulice realizována v délce jednoho kilometru od křižovatky s ulicí Holická až po konec u nově vybudované dešťové zdrže (vč. přeložek IS, nové kanalizace, vpustí, nového povrchu vozovky, instalaci zpomalovacích prahů, tří přechodů pro chodce, nových zastávek MHD a parkovacích stání, chodníků, veřejného osvětlení a úpravy veřejné zeleně).

	Cíl	Název cíle	Plnění cíle*	Popis plnění cíle
				Park Malého prince Postupná realizace v pěti etapách, dokončena v r. 2006. V rámci parku realizována výsadba stromů a keřů, dokončení cestní sítě, osvětlení a rozmístění mobiliáře. Náklady poslední etapy: 7 mil. Kč + 3 mil. Kč náhradní výsadby od Povodí Moravy (kompenzace - "Morava Olomouc I. etapa."). Celkové náklady I.-V. et.: 17,526 mil. Kč. Výzvy SMOI v oblasti regenerace bytových domů – na základě podmínek kontinuální výzvy MPR vyhlášovalo SMOI např. výzvy ke snížení energetické náročnosti bytových domů, moderní sociální bydlení, odstranění statických poruch bytových domů, modernizace, rekonstrukce technického vybavení domů (2009–2010). V roce 2014 byl Zastupitelstvem města Olomouce schválen nový územní plán, který mimo jiné počítá ve stávajících sídlišťích se zpracováním regulačních plánů na statickou dopravu a další kultivaci veřejného prostranství. Problematice sídlišť by měla být věnována pozornost i nadále; možné způsoby kultivace sídlišť by měly být předmětem jednání v souvislosti s tvorbou nového SP.
31	B.3.3.	Plochy pro bydlení <i>Vytvářet dostatek ploch vhodných pro bytovou výstavbu a vyhodnocovat možnosti a formy podpory města např. v oblasti technické infrastruktury, včetně zapojení soukromých investorů a developerů. Například projekt lokalita Pražská východ.</i>	Realizováno průběžně	Město zpracovalo tzv. katalog pozemků na území města Olomouce, které byly v majetku SMOI a vhodné k bytové výstavbě. Po schválení RMO byly dle katalogu od léta 2007 prodávány pozemky kategorie A (pozemek fyzické osobě za účelem postavení rodinného nebo bytového domu) a kategorie C (odprodej pozemku firmě, která se zabývá výstavbou domů a bytů a následně je odprodává fyzickým osobám a zajišťuje zainvestování a vybudování technické infrastruktury). Vyčleněné pozemky pro bydlení byly v letech 2008 a 2009 rozprodány a noví majitelé na nich postavili většinou rodinné domy nebo firmy bytové domy. V dalším období se pak zajištěním dostatečných ploch pro bydlení zabýval i nový územní plán, který vymezil cca 286 ha zastavitelných ploch smíšených obytných, což je o cca 55 ha více než v plánu předešlém. Řešení řady těchto ploch je však limitováno např. tzv. etapizací a realizací protipovodňových opatření, vyřešením majetkoprávní struktury a technické infrastruktury. Vývoj bytové výstavby: v období okolo roku 2010 byl vzhledem k poptávce v Olomouci patrný přebytek bytů, ceny klesaly ve srovnání s r. 2007 v rozmezí od 10 až do 25 %. Celkově klesal i počet dokončených bytových jednotek až cca do r. 2013. S oživením ekonomiky se bytové výstavbě opět začalo dařit a v letech 2015–2016 došlo ke značnému zvýšení poptávky po bytech a souvisejícímu výraznějšímu nárůstu cen. V posledních letech je evidován rel. největší zájem o byty menších výměr. V průběhu sledovaného období byla na území města realizována řada bytových komplexů i RD v gesci soukromých investorů – např. lokality Horní Lán, Jeremiášova, Wellnerova, Dlouhá, Holandská čtvrť, Kaskády Hejčín, Peškova, Novosadský dvůr, Mošnerova, Kyselovská, Rokycanova, Nová Litovelská, Švýcarská, Rezidence U parku, Rezidence Na Dlouhé atd.; dále RD v lokalitách Nový Svět, Chomoutov, Týneček, Nemilany, Arbesova, Keplerova, Pražská, Partyzánská, Klášterní Hradisko, Horova a další. Nová rezidenční výstavba se připravuje např. v lokalitách – Šantovka, Nová Sladovna, Jánského, Hněvotínská, Šibeník, Hejčín, Sochorova kasárna a další. Statutární město vlastní výstavbu neplánuje, tuto roli na trhu nemovitostí dostatečně zajišťují soukromí investoři. Role Statutárního města je, a nadále by měla hlavně spočívat, v oblasti řešení problematiky bytů zvláštního určení, tj. bytů v domech s pečovatelskou službou a bytů bezbariérových v majetku města návazně na Komunitní plán sociálních služeb města a také na připravovanou koncepci bytové politiky ze strany státu. Nadále trvá poptávka po plochách pro bytovou výstavbu v kvalitních bytových domech a rodinných domcích, role města je v koordinaci postupů návazně na územního plán.

C - Hospodářský růst a konkurenceschopnost			
32	C.1.1.	Rozvojové plochy <i>Společně s dalšími partnery identifikovat možné rozvojové plochy, podpořit a koordinovat přípravu městských a soukromých rozvojových ploch včetně promítnutí do Územně plánovací dokumentace, hledat kompromisy ve vztahu k zemědělskému půdnímu fondu. Využít zpracování Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje k prověření možností v mikroregionu.</i>	Realizováno průběžně Koordinace potřeb v Zásadách územního rozvoje OK: Opatření obecné povahy, kterým byly vydány Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, nabylo účinnosti 28.3.2008. V roce 2008 byla zaevidována do územně plánovací dokumentace ÚS RO1 (Územní studie rozvojové oblasti 1, Olomouc). V roce 2009 byla schválena Zpráva o uplatňování ZÚR OK. Aktualizace č. 1 ZÚR nabyla účinnosti 14. 7. 2011. Byla zpracována Územní studie rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v rozvojové oblasti RO1 Olomouc, Šternberk, Uničov, Litovel (4/2012). Rozvojová oblast RO 1 (Olomouc) tvoří spolu s navazující RO 6 (Přerov) hlavní pól rozvoje kraje vymezený k lokalizaci strategických rozvojových zón kraje. Z hlediska zatížení území je pro RO 1 (Olomouc) souhrn všech rozvojových ploch pro podnikání včetně stávajících stanoven v rozsahu 350 ha. V roce 2013 OSR KÚOK s příslušnými ORP prověřoval požadavky či náměty k rozvojovým lokalitám vč. ploch pro podnikatelské aktivity, závěry využity při pořizování aktualizace č. 2 ZÚR OK. V 6/2014 rozeslána Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (07/2011–05/2014) - zadání aktualizace č. 2 ZÚR OK. V tomto dokumentu je řešeno zpřesnění vymezení rozvojové oblasti dle Politiky územního rozvoje ČR, dále je v této oblasti uvažováno o upřesnění řešení ploch podnikatelských aktivit nadmístního významu s cílem lépe naplňovat potřeby pro hospodářský rozvoj. Aktualizace č.1 Politiky územního rozvoje ČR vstoupila v platnost v dubnu 2015 a došlo ke zpřesnění rozvojové oblasti OB8 (ORP Olomouc + J část ORP Šternberk). Za rozvojové oblasti se zde považují oblasti, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na rozvoj. Koordinace potřeb v územním plánu města: V roce 2006 zahájeny přípravy nového územního plánu města. V roce 2007 pořízeny základní územně plánovací podklady (vč. Analýzy ploch výroby). Dne 23. 2. 2011 ZMO schválilo „Pokyny pro zpracování návrhu nového územního plánu“, následně probíhaly kontrolní dny se zpracovatelem (výklad „Pokynů“). Jedním z požadavků bylo i dopracování koncepce výroby s cílem vytvoření podmínek pro další investice. Z hlediska hospodářského rozvoje města byl kladen důraz na specifikaci regulativů nerušící výroby v plochách smíšených obytných a zároveň ochrana bydlení v nově koncipovaných smíšených výrobních plochách tak, aby nebyl omezen rozvoj firem. Územní plán Olomouc nabyl účinnosti 30. 9. 2014. Vymezuje cca 216 ha zastavitelných ploch smíšených výrobních, což je o cca 70 ha více než v plánu předešlém (jedná se o nárůst 55,8 % oproti stabilizovaným plochám). Za zmínku ale stojí, že z těchto zastavitelných ploch nelze přes 85 ha využít okamžitě z důvodu etapizace (podmínkou je např. vybudování protipovodňových opatření nebo dopravního napojení). V rámci souboru změn č. I Územního plánu Olomouc je na základě podnětu právnických a fyzických osob prověřováno vymezení dalších rozvojových ploch ve Slavoníně (TP Olomouc-Hněvotín) a v Nemilanech. Zde je však nutno zdůraznit, že všechny tyto plochy mají komplikované majetkoprávní poměry s velkým počtem soukromých vlastníků. Proveditelnost těchto ploch pro investory je tedy velmi omezená a je nad finanční možnosti města. Možnosti developerského rozvoje ploch: V souvislosti s chybějícími prostředky na výkupy pozemků v rozpočtu města (i okolních obcí) bylo nutné hledat jiné mechanismy přípravy ploch pro výrobní investory. V návaznosti na aktivity developerských skupin se město snažilo vyhodnocovat možnosti nastartování rozvojových ploch a následně se prostřednictvím marketingových a dalších aktivit podílelo na atrakci investorů. Investorům jsou možnosti realizací na zónách nabízeny jak prostřednictvím developerů, CzechInvestu, Odb. strategického rozvoje KÚOK i oddělením hospodářského rozvoje MMOI. S vytvářením podnikatelských ploch souvisí aktivita firmy GEMO OLOMOUC týkající se přípravy Technologického parku

				Olomouc-Hněvotín (TPOH) o celkové výměře až cca 100 ha. Praktická příprava TPOH byla umožněna schválením změny č. XVI ÚPnSÚ Olomouc v ZMO 22. 6. 2009. Schválení předcházela komplikovaná rozporová jednání ve věci záboru ZPF, kdy Krajský úřad pořídil na základě požadavku MŽP Studii variantních řešení technologického parku. 1. etapa (cca 50 ha) realizována, 2. a 3. etapa je podmíněna změnou územního plánu, kterou dosud brzdí nesouhlasné stanovisko MŽP (podána žádost o změnu ÚzP). Developerská společnost VGP vybudovala v městské části Nemilany komplex nájemních hal určených pro lehkou výrobu, skladování a logistiku, který později koupila společnost P3. Vlastník usiloval o rozšíření parku o další dvě haly na ploše celkem 31.tis. m² v navazujícím území, kterou se však z důvodu zamítavého stanoviska MŽP ČR k záboru zemědělského půdního fondu nepodařilo i přes opakovanou podporu ze strany OKR zrealizovat. OKR nově spolupracuje také se zástupci připravované podnikatelské zóny BIA SERVICE Park Olomouc–Bystrovany či Výrobního areálu Řepčín (bývalá Benzina). Z důvodů rostoucích příležitostí v oblasti atrakce investorů ze sektoru sdílených podnikových služeb spolupracuje město také s majiteli/developery na rozvoji stávajících i připravovaných kancelářských komplexů. Spolupráce v oblasti podpory atrakce investorů realizována např. s CPI City Center Olomouc, Nová Envelopa, BEA centrum, Silo Tower Olomouc, Nová Litovelská, Salmův palác, Šantovka (blíže viz cíle C.1.2., C.1.4. a C.2.3.).
33	C.1.2.	Podnikatelské zóny a Technologické parky <i>Rozvíjet stávající a připravovat nové podnikatelské zóny v návaznosti na dostupné finanční zdroje a podporovat soukromé developerské aktivity. Koordinovat efektivně nabídku nemovitostí a zajišťovat obsazenost stávajících zón investory.</i>	Realizováno průběžně	Průmyslová zóna Slechtitelů – vybudována jako partnerský projekt SMOI a Univerzity Palackého s podporou z Phare EU 2003 a MMR, město kofinancovalo technickou infrastrukturu. Cílem byla podpora rozvoje podnikání ve městě zejména pro malé a střední firmy z výrobní sféry. Ambicí bylo rovněž přispět k lepšímu propojení regionální ekonomiky s výzkumnými a vývojovými kapacitami univerzity. Jde o 17 ha zónu, která je v současné době již zcela obsazena menšími, především regionálními firmami (odkup pozemků za zvýhodněnou cenu). Na okraji zóny je lokalizován také Vědeckotechnický park Univerzity Palackého se dvěma podnikatelskými inkubátory. Na zóně bylo dosud vytvořeno přes 300 pracovních míst, některé provozy se teprve budují, celkově firmy odhadují možný rozvoj až na cca 550 pracovních míst. Projekt získal Čestné uznání v národním kole celoevropské soutěže „Evropské ceny za přínos podnikání 2011“ v kategorii „Cena za rozvoj podnikatelského prostředí.“ O pozemky v PZ je stálý zájem ze strany menších investorů, kteří se obracejí na město, které jim momentálně již nemohlo nic nabídnout. Aktuálně se snaží připravit alespoň menší podnikatelskou zónu v Neředíně (cca 6 ha) v lokalitě bývalých kasáren (brownfield) – viz cíl C.1.5. Technologický park Olomouc-Hněvotín – příprava byla umožněna schválením změny č. XVI ÚPnSÚ Olomouc v ZMO 22. 6. 2009, schválení předcházela komplikovaná rozporová jednání ve věci záboru ZPF. Realizace zóny je soukromým projektem společnosti GEMO OLOMOUC, která v roce 2015 uzavřela strategické partnerství s úspěšnou developerskou skupinou VGP. Jedná se o rozvojovou plochu cca 100 ha. V rámci I. etapy (cca 50 ha) jsou v území kompletně vybudované inženýrské sítě, v zóně jsou dosud čtyři investoři ve vlastních provozech, ve zbývajících částech 1. et. zóny je připravována výstavba nájemních hal (jedna hala již dokončena a obsazena). Park určen pro výrobu, logistiku, příp. i strategické služby. V rámci 3. etapy bylo zamýšleno vybudování Národního biomedicínského a biotechnologického parku (NBBP, podepsáno memorandum), realizace NBBP je však podmíněna změnou územního plánu, kterou se opakovaně nedaří kvůli nesouhlasu MŽP prosadit. Oddělení hospodářského rozvoje OKR MMOI průběžně spolupracuje s developerem v oblasti marketingu s cílem atrakce investorů do města a zvyšování nabídky nových pracovních míst. P3 Olomouc (VGP Park Olomouc) - semiindustriální park v lokalitě Dolní Novosadská vybudovala společnost VGP v letech 2008–2009. Na ploše 13 ha nabízí firmám nájemní haly o celkové rozloze 39 785 m² určené pro lehkou výrobu a logistiku. Aktuálně je připravena k výstavbě nová nájemní hala F o celkové rozloze 4 715 m². Touto stavbou už bude možnost rozvoje stávajícího areálu vyčerpána. Společnost usilovala také o další expanzi v navazujícím území, kterou se však z důvodu zamítavého stanoviska MŽP ČR k záboru zemědělského půdního fondu nepodařilo i přes opakovanou podporu ze strany OKR zrealizovat. Od roku 2014 je park ve vlastnictví společnosti PointPark Properties. Podnikatelská zóna Bystrovany (BIA SERVICE Park Olomouc - Bystrovany) – zóna o ploše cca 19 ha je situována

				při okraji Olomouce v obci Bystrovany v těsné blízkosti čtyřproudé komunikace. Přípravována je výstavba infrastruktury pro vstup investorů a nájemní haly s využitím pro logistiku příp. ekologicky nezávadné výrobní či kompletační aktivity. V areálu je předpokládána výstavba hal o rozloze celkem cca 70 tis. až 80 tis. m² podlažní plochy. Stavební práce týkající se infrastruktury by měly být zahájeny v r. 2017. Průmyslová zóna Keplerova (ul. Průmyslová) - V letech 1999–2000 město v lokalitě o rozloze 17 ha na území bývalého cukrovaru vybudovalo technickou infrastrukturu v hodnotě 30 mil. Kč s využitím státní dotace na podporu průmyslových zón ve výši 14,4 mil. Kč. Tato celková veřejná intervence dosud generovala více než 1 mld. Kč privátních investic a vytvoření cca 900 pracovních míst. Za tuto úspěšnou rekonverzi tzv. brownfield území se zóna umístila v r. 2002 na 3. místě jako "Průmyslová zóna roku 2001". Zóna je již zcela obsazena, zahraniční investoři zaujímají v tomto území cca 13 ha a místní firmy okolo 4 ha plochy. V navazujícím území umístili své provozy také další investoři. V průběhu existence zóny došlo ke změně 2 investorů. Město se stále průběžně zapojuje do koordinace řešení širšího území zóny a souvisejících rozvojových záměrů firem v navazujících částech. Podnikatelské zóny – SWOT analýza: 26. 5. 2015 projednala RMO komplexní materiál „Podnikatelské zóny – SWOT“, který obsahuje genezi a shrnutí vývoje podnikatelských a průmyslových zón na území města od r. 2000, dále rozbor ploch pro podnikání a výrobu v novém územním plánu a problematiku brownfields. S ohledem na chybějící pozemky města pro podnikatelské využití a PZ, nereálnost dalších výkupů pozemků, neexistenci dotačních možností pro řešení greenfields, se město bude zaměřovat na spolupráci se soukromými developery a řešení vytipovaných brownfields (kasárna Neředín). Snahou je rovněž podpora dořešení změny územního plánu pro NBBP. V roce 2016 zajistil KÚOK zpracování marketinkového materiálu „Strategické zóny v OK“, Za správní území SMOI byla do tohoto materiálu zahrnut Technologický park Olomouc – Hněvotín.
34	C.1.3.	Kontaktní centrum pro investory <i>Ve spolupráci města, CzechInvestu, Regionální agentury pro rozvoj střední Moravy a OHK Olomouc nadále zajišťovat efektivní systém servisu pro investory.</i>	Realizováno průběžně	V regionu působí několik pracovišť, která mají ve své náplni kontakt s investory a jejich získávání. Jsou to především Regionální kancelář CzechInvest (RK CI), odbor strategického rozvoje kraje (OSR KÚOK), oddělení hospodářského rozvoje odboru koncepce a rozvoje MMOI (OHR OKR). Struktura pracovišť je pro investory čitelná, je uváděna při koordinovaném vytváření marketingových materiálů. CzechInvest má význam pro větší investory s ohledem na vyjednávání o možnosti získání vládních pobídek, OSR KÚOK nabízí širší spektrum možností v rámci Olomouckého kraje a investory se zájmem o město Olomouc předávají obě instituce oddělení hospodářského rozvoje odboru koncepce a rozvoje a v potřebné míře spolupracují, OHR OKR se dominantně zaměřuje na příležitosti pro investory v Olomouci a okolí. Občasně se do jednání s investory zapojuje také hospodářská komora. Město rovněž prostřednictvím OHR spolupracuje přímo s developery reprezentujícími významné podnikatelské nemovitosti, spolupráce probíhá jak v oblasti atrakce výrobních investorů, tak i v rámci nových kancelářských komplexů. Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy, která do značné míry funkci kontaktního místa pro investory původně vykonávala, se dnes již soustředí na jiné spektrum aktivit a zaměřuje se hlavně na pomoc obcím v rámci Sdružení obcí Střední Moravy s přípravou projektů. S ohledem na charakter činnosti uvedených pracovišť, jejich pracovní náplně a dobrou spolupráci a součinnost se nejeví nezbytné vytvářet tzv. "One-stop shop" pro celé spektrum aktivit podpory investic a podnikání. Nejširší spektrum podpory činností v tomto smyslu však bude pravděpodobně v nejbližších letech zajišťovat agentura CzechInvest, která se od r. 2016 (po rozdělení s API) profiluje více aktivně vzhledem k ambicím vykonávat funkci jednotného kontaktního místa pro investory a podnikatele, její vizí je nabízet služby CzechInvestu, CzechTradu a API na jednom místě ve všech regionech.
35	C.1.4.	Spekulativní haly <i>Prověřovat možnosti a zajišťovat spolupráci se soukromými developery a CzechInvestem</i>	Realizováno průběžně	Poptávka po nájemních halách ze strany investorů se v průběhu sledovaného období poměrně měnila. Kolem roku 2010 (v období ekonomické krize) převládala mezi poptávkami investorů spíše zájem o pronájem již vybudovaných hal než o výstavbu vlastních provozů, možnost uspokojit tyto poptávky na Olomoucku byla jen částečná. Většinou se nabízely spíše nemovitosti typu greenfield (např. TPOH). Developeri postupně měnili koncept a začali připravovat výstavbu

		<i>při výstavbě spekulativních (nájemních) podnikatelských nemovitostí (hal).</i>		nájemních hal. Ve městě a jeho okolí tak vzniklo nebo se rozšířilo několik významných nabídek nájemních hal, kdy v současné době prakticky všechny větší zóny nabízejí pouze nájemní prostory. S oživením ekonomiky však opět začala postupně převládat poptávka po výstavbě vlastních firemních provozů, jejichž realizaci však momentálně žádná zóna v Olomouci nenabízí. Průmyslové zóny realizované městem – Šlechtitelů a Keplerova - jsou již zcela zaplněné. Město se tedy pustilo do příprav poslední vlastní lokality menšího rozsahu vhodné pro podnikání – kasáren Neředín, kde má záměr nabídnout firmám pozemky k prodeji. Je však pravděpodobné, že tato nabídka nebude v rámci města dostatečná. Lze tedy konstatovat, že nabídka spekulativních hal na Olomoucku je v současné době dostatečná a zřejmě převyšuje poptávku. Nově budované nájemní haly si však postupně hledají své nájemce, a to jak ze sféry výroby, tak logistiky. Mezi největší projekty zón s nájemními halami na Olomoucku patří následující (pozn. více informací k některým projektům také v cíli C.1.2): P3 Olomouc (VGP Park Olomouc) - semiindustriální park na ploše 13 ha nabízí firmám nájemní haly o celkové rozloze 39 785 m² určené pro lehkou výrobu a logistiku. Aktuálně je připravena k výstavbě nová nájemní hala F o celkové rozloze 4 715 m². Touto stavbou už bude možná rozvoje stávajícího areálu vyčerpána. Technologický park Olomouc - Hněvotín – zóna v rámci 1. etapy (cca 50 ha) nabízí již pouze nájemní haly a žádné pozemky pro vlastní výstavbu. Vybudovány byly zatím 2 nájemní haly G1 a G2, z toho G2 je již obsazená. Aktuálně je připravována nabídka dalších 11 nájemních hal, na které již bylo vydáno stavební povolení. Některé z hal je možné rovněž adaptovat na kancelářské či laboratorní nájemní prostory. Podnikatelská zóna Bystrovany (BIA SERVICE Park Olomouc - Bystrovany) – zóna o ploše cca 19 ha při okraji Olomouce. Připravována je výstavba infrastruktury pro vstup investorů a nájemní haly s využitím pro logistiku příp. ekologicky nezávadné výrobní či kompletační aktivity. V areálu je předpokládána výstavba hal o rozloze celkem cca 70 tis.-80 tis. m² nájemní podlažní plochy. Areál Řepčín-Kopaniny, Accolade – společnost Reticulum ve spolupráci s developerskou společností Accolade připravují rekonverzi bývalého areálu Řepčín – Kopaniny (bývalá Benzina) charakteru brownfields, s cílem revitalizace území 6,1 ha a výstavbou nájemní haly 17 tis.–24 tis. m² (předpokladem umístění výrobních investorů). Společně s Olomouckým krajem hledá město řešení pro potřebné dopravní napojení. Na území města jsou dále (i zahraničním) investorům pronajímány modernizované haly ve starších výrobních areálech – např. haly v lokalitě Chválkovické sklady na PZ Železniční, Logistický park VOP Olomouc (Hamerská, býv. Masokombinát) nebo haly v areálu býv. mrzíren FROL.
36	C.1.5.	Rekonverze (revitalizace) brownfields <i>Ve spolupráci se soukromým sektorem, CzechInvestem, Krajským úřadem apod. hledat a aktivovat způsoby řešení nefunkčních nebo deprivovaných areálů a objektů.</i>	Realizováno průběžně	Dynamický rozvoj podnikatelského sektoru a nedostatek nemovitostí (pozemků i objektů) k podnikání ve městě vedl k výraznějšímu zájmu místních expandujících firem o lokality brownfields (BF) a k řešení jejich využití. V rámci programu OPPI_Nemovitosti zprostředkovala RK CzechInvest řadu projektů na rekonstrukci objektů pro podnikatelské využití (např. se jednalo o rekonstrukce objektů firem FARMAK, a.s., T.S. Bohemia, Aqua Industrial, s.r.o., Profi-tisk group, s.r.o., N.F.I. METALL, s.r.o., SEKNE, spol. s r.o., K - styl, nábytek, interiér, s.r.o., JOLANA CHLÁPKOVÁ-TESA, ENETEX TECHNOLOGY, s.r.o., Moravská výrobní, a. s., DITREX, s.r.o., TECHNO, spol. s r.o. a další). Agentura CzechInvest (společně s Ol. krajem) průběžně pořádala řadu seminářů zaměřených na problematiku BF se snahou podpořit revitalizaci areálů zejména určených k podnikání. Snahou regionálních partnerů (RK CzechInvest, Ol. kraj, SMOL) bylo evidovat BF v rámci jednotné databáze brownfieldů pro Olomoucký kraj s cílem rozšířit investiční příležitosti pro podnikatele a lépe uchopit příležitosti pro financování revitalizací dlouhodobě nevyužívaných objektů. Nejdříve databázi spravoval Ol. kraj, v roce 2010 došlo k dohodě zachovat Databázi podnikatelských nemovitostí Olomouckého kraje v rámci Národní databáze brownfieldů (www.brownfieldy.cz), kterou spravuje CzechInvest. Olomoucký kraj uskutečnil (2010–2011) rozsáhlou aktualizaci databáze podnikatelských nemovitostí, zejména brownfieldů, vč. vydání informačního materiálu „Brownfields v Olomouckém kraji“. V roce 2012 byla uzavřena Smlouva o spolupráci při rozvoji Národní databáze brownfieldů mezi CzechInvestem a Olomouckým krajem

				– pilotní projekt s cílem propojit všechny kraje. KÚOK poskytoval poradenství majitelům brownfieldů při práci s Národní databází. Na přelomu 2014/2015 kraj aktualizoval databázi nevyužívaných podnikatelských ploch z roku 2011 s perspektivou revitalizace právně volných nemovitostí a využitím finanční podpory v programovém období EU 2014–2020, zejména v rámci nástroje ITI OA. Identifikováno 128 BF na území OA (192 v kraji), proběhla jednání s některými vlastníky. Z metodického vyjasňování ITI vyplynulo, že příjemci mohou být pouze malé a střední podniky, v případě municipalit nebylo nastavení ještě vyjasněno. Mezi největšími BF na území města byly identifikovány: Bývalé Seliko (4,3 ha), Moravské železářny (30,83 ha), Kasárna Neředín (16,03 ha), Řepčín-Kopaniny, bývalá Benzina (6,1 ha), Sladovna Holice (3,7 ha), VOP Baumax (19,3 ha). BF v ORP: Průmyslová zóna Sigma, Lutín (48,57 ha), Magacína, Lutín (4,2 ha), Arboretum Horizont, Bystrovany (4 ha), MORA Moravia – Dukla, Hlubočky (3,3 ha), Areál ZD Hněvotín (7 ha). Do řešení některých deprivovaných areálů na území města vstupují také silní developeři. Některé z lokalit se podařilo oživit i díky dotacím z evropských fondů. Příkladem brownfield lokalit s úspěšnou nebo probíhající revitalizací jsou projekty jako Šantovka vč. realizace nové tramvajové trati (rekonverze území bývalé továrny Milo), Nová Sladovna – hotel Ibis (postupná rekonverze území býv. sladoven a mrazíren), Silo Tower Olomouc, Nákupní park Bělidla a další. Městským projektem řešení území BF je lokalita bývalých Kasáren v Neředíně. Jedná se o projekt rekonverze cca 11 ha bývalého areálu kasáren sovětské armády. Projekt byl úspěšně uplatněn do OPPP 01/2006, v r. 2007 bylo zdemolováno 20 objektů, vybudován nový vjezd, doplněno oplocení, záchovná údržba 3 objektů (náklady: 36,2 mil. Kč, zdroje EU – 35,4 mil. Kč). Do konce roku 2011 byla dokončena realizace hlavních řadů nového vodovodu a plynovodu, dále byla zpracována projektová dokumentace na část bočních koridorů obslužných komunikací a proběhl monitoring a čištění dešťových kanalizací. V lokalitě byly také provedeny sanace ekologických škod ze strany MŽP. Areál byl na podzim 2014 usnesením RMO převeden do správy společnosti Správa nemovitostí města Olomouce (SNO), která postupně většinu zchátralých objektů nechala zdemolovat. Komplexní zprávu o situaci v zóně projednala RMO 17. 3. 2015. V roce 2016 proběhla jednání města s CzechInvestem a MPO o možnostech dotačních titulů, které by umožnily vybudování potřebné infrastruktury a přebudování části zóny ve vlastnictví města (cca 6 ha) na podnikatelský areál. Zóna byla rovněž zaregistrována do národní databáze brownfieldů CI, byl zpracován investiční záměr a v případě úspěšného získání dotace by mohla být zóna připravena pro vstup investorů koncem roku 2018.
37	C.1.6.	Marketing investičních příležitostí <i>Průběžně realizovat funkční metody marketingu Olomouce a Olomoucka jako místa pro podnikání a konkrétních investičních příležitostí.</i>	Realizováno průběžně	Oddělení hospodářského rozvoje OKR MMOI v oblasti atrakce investorů a podpory podnikání průběžně realizuje řadu aktivit. Podnikatelské prostředí v Olomouci a příležitosti pro investory prezentuje různými formami. Na webových stránkách města zajišťuje prezentaci informací a příležitostí pro investory a podnikatele (v sekci Podnikatel), v roce 2015 se podařilo spustit i anglickou verzi stránek Business určenou zejména pro zahraniční investory. OHR každoročně vydává publikaci Profil města Olomouce s aktualizovanými statistickými, demografickými, ekonomickými a jinými daty (např. informace o významných podnicích ve městě), která je určena zejména investorům, developerům, odborným návštěvníkům veletrhů a dalším partnerům. Ve spolupráci s Olomouckým krajem a ostatními městy regionu se Olomouc každoročně účastní veletrhů investičních příležitostí - v Brně a také krajské přehledky investičních příležitostí RegionInvest v Olomouci, kde propaguje Olomouc jako místo vhodné pro investice apod. Prezentace na těchto veletrzích je také jedinečnou příležitostí pro informování veřejnosti o aktivitách měst a kraje v oblasti podpory podnikání a hospodářského rozvoje. Na atrakci investorů zástupci OHR průběžně spolupracují také s developery, kteří v regionu reprezentují nabídku podnikatelských nemovitostí (jak výrobních tak kancelářských). Základním cílem je zvýšit nabídku kvalitních pracovních míst. Např. v roce 2014 proběhlo společné jednání OHR/MMOI a TPOH se zástupci CzechInvestu v Praze, za účelem prezentace příležitostí pro investory, akce měla odezvu v podobě většího zájmu zahraničních investorů o zónu. Město se dále také příležitostně účastní různých akcí, konferencí a dalších možností setkávání s potenciálními investory. V oblasti atrakce investorů spolupracuje město i s dalšími regionálními partnery a podílí se na přípravě marketingových materiálů – např. s Krajským úřadem, CzechInvestem (CI), Hospodářskou

				komorou. Od roku 2016 probíhají intenzivní jednání s CI a asociací ABSL v oblasti atrakce investorů Center sdílených služeb (BSS), předpokládá se uzavření smlouvy o spolupráci a realizace několika marketingových nástrojů – publikace BSS Olomouc, marketingová akce pro investory v Olomouci a příp. účast na celostátní konferenci BSS v Brně. Marketing investičních příležitostí významnou měrou podporuje také Olomoucký kraj. Je hlavním pořadatelem a finančním garantem veletrhů investičních příležitostí. Původně se účastnil i zahraničních veletrhů a akcí pro podporu investic (např. Real Vienna v letech 2008-2011), konference GREET VIENNA 2013, veletrh MIPIM v Cannes – účast zástupců kraje 2011). Kraj vydal také řadu publikací na podporu přílivu domácích i zahraničních investorů do regionu – např. Strategické rozvojové plochy OK (2016), Business in the CR and the Olomouc Region (2015, vč. čínské verze), Volně podnikatelské nemovitosti v OK 2015, leták k TPOH (2010), Významné firmy OK (2010), Brownfieldy (2011), Život v Olomouckém kraji (2012) atd.. Řadu aktivit k podpoře investičních příležitostí organizoval i CzechInvest– např. Týden investic (2014) s cílem prohloubení spolupráce mezi státem a konkrétními investory, aktivní řešení jejich problémů zahrnující např. exkurze SOŠ do provozů investorů, konference a vyhlášení soutěže Investor a podnikatelská nemovitost roku 2013. Dalšími aktivitami CI byly např. Aftercare firem v OK, HR CLUB zabývající se zejména možnostmi podpory odborného vzdělávání, databáze nemovitostí, řada odborných seminářů prezentujících možnosti podpory, publikační činnost – např. brožury k podpoře vzniku center strategických služeb (zahrnující i Olomouc), leták BSS; řada článků o podnikatelském potenciálu Ol. kraje v zahraničních časopisech.
38	C.2.1.	Podpora inovací a transferu vědy a výzkumu do praxe <i>Ve spolupráci vysokých škol, města, kraje, CzechInvestu a podnikatelské sféry vytvářet podmínky pro rozvoj inovací a transferu vědy a výzkumu do praxe (regionální technologické a inovační centrum).</i>	Realizováno průběžně	Významné aktivity podpory inovací zajišťoval Olomoucký kraj: Regionální inovační strategie (RIS) – strategie dokončena v roce 2011 za účelem zvýšení regionální konkurenceschopnosti Olomouckého kraje formou propojování činností akademické a podnikatelské sféry, podpora místní ekonomiky v přechodu ke znalostní ekonomice, která vychází z oblasti výzkumných a vývojových aktivit a transferu technologií. Do procesu vytvoření RIS OK se prostřednictvím pracovních skupin a ŘV zapojili i zástupci SMOI. RIS reflektuje tři prioritní oblasti: 1. Lidské zdroje pro řízení a implementaci procesů inovací, 2. Regionální systém podpory transferu technologií, 3. Služby a podpora inovací ve firmách. Za účelem naplnění RIS bylo v r. 2011 založeno zájmové sdružení OK4Inovace www.ok4inovace.cz. Zakládajícím členem bylo i SMOI, které činnost sdružení pravidelně finančně podporuje. Postupně realizována řada inovačních nástrojů (cca 15 inovačních nástrojů v akčním plánu 2014), např. tematická odborná diskusní fóra, studentské soutěže, konference a rychloseznamky pro inovace ve vědeckém + firemním sektoru, specializovaná stipendia, mezioborové studijní programy, inovační vouchery, STARTUP EUROPE ROADSHOW. RIS 3 – pro koordinaci aktivit v oblasti výzkumu a inovací zpracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR v r. 2014 Národní strategii inteligentní specializace České republiky (RIS3). Zpracování strategie bylo podmínkou pro uvolnění finanční podpory EU do oblastí výzkumu a inovací v letech 2014 až 2020. Ministerstvo při přípravě RIS3 zohlednilo rozdíly mezi jednotlivými regiony, specifika kraje byla zohledněna v Regionální příloze RIS3 Olomouckého kraje (schválena ZOK 20. 6. 2014). RIS3 OK zahrnuje i tzv. domény specializace Olomouckého kraje, tedy klíčové obory, které by v budoucnu měly být v regionu za pomoci financí směřovaných do RIS3 podporovány: strojírenství, elektrotechnický průmysl, prášková metalurgie; optika, jemná mechanika, optoelektronika; průmyslová chemie; čerpací technika, čerpací zařízení, systémy pro transport tekutin, vodohospodářská zařízení, membránové technologie; biomedicína a life science; vyspělé zemědělství; nové materiály a technologie. V návrhové části strategie jsou definovány 3 klíčové oblasti změn včetně strategických a specifických cílů strategie: A: Lépe dostupná a kvalifikovaná pracovní síla pro inovace, B: Regionální systém podpory výzkumu, vývoje a transferu znalostí, C: Kvalitní služby a podpora inovativních firem. Jedním z hlavních projektů RIS3 je Smart Akcelerátor, jehož primárním zaměřením je podpora inovačního prostředí a kapacity v krajích ČR, v OK jeho realizaci zajišťuje sdružení

				OK4Inovace. Na řadě dalších aktivit podpory inovací a TT se podílela i Univerzita Palackého – VTP UP – rekonstrukce prostor VTP, realizována výstavba 2. podnikatelského inkubátoru, nové aktivity i služby ve Vědeckotechnickém parku. Plochy ve VTP rychle obsazovány inovativními firmami. Univerzita zvažuje výstavbu nových kapacit s širším spektrem aktivit v rámci zakoupené budovy Envelopa. V r. 2012 zahájilo činnost Pracoviště transferu technologií UP (součást VTP UP) – zkvalitnění získávání přehledu o aktuálních výstupech laboratoří s možným komerčním využitím, jejich nabídky firmám i interní vzdělávání akademických pracovníků v oblasti komerčního využití výsledků vědy a výzkumu (VTP UP akademie). V roce 2015 realizace čtyř kompetenčních center: Pracoviště pro stavbu těles z kovových slitin a plastu (3D tisk), Pracoviště pro numerické modelování proudění a pevnostní výpočty, Pracoviště GIS a geodetických aplikací, Pracoviště pro monitoring v infračerveném a tepelném spektru. Realizován Proof-of-concept fond – start projektů, které ověřují využitelnost vědeckých výsledků výzkumníků UPOI na trhu a jejich komerční uplatnění (celkem na UPOI identifikováno 21 vhodných projektů, část již podpořena), projekt TAČR (19,93 mil. Kč na 5 let). Úspěšné projekty budou nabídnuty firmám nejen v Olomouckém kraji. Business development - spolupráce UPOI s firmami, smluvní a kontrahovaný výzkum, např. v r. 2014 VTP zpracoval 119 poptávek po spolupráci od firem. Univerzita spravuje také Databázi přístrojů a služeb na UP, kterou využívají firmy v rámci smluvního výzkumu. VTP UP akademie a Věda v Olomouci – VTP UP organizuje tzv. Kontrakční workshopy na určité téma – propojování výzkumných pracovníků se zástupci z firem s cílem navázat komerční spolupráci, pořádané odborné přednášky pro akademické pracovníky s cílem prakticky podpořit transfer technologií, od r. 2013 pořádané specializované vzdělávací akce pro firmy „UP akademie“ - zaměřené na specifickou oblast, ve které má UP významný vědomostní potenciál. Dalšími aktivitami VTP UP jsou pravidelně pořádaná Soutěž o nejlepší podnikatelský záměr Podnikavá hlava, Katalog patentů Univerzity Palackého v Olomouci, zapojení VTP UP do projektu EF TRANS, projekt SPINET, Knowledge Transfer Program, CzechEkoSystem/seed-fond (VTPUP role skouta), zprostředkování Inovačních voucherů a další. Řadu inovačních projektů firem, ale i například projekty Univerzity Palackého pomohla zprostředkovat a podpořit v rámci OPPI (Inovace/ Potenciál/ Prosperita) také agentura CzechInvest. CI se zapojoval i do dalších aktivit podpory vědy, výzkumu a inovací v rámci seminářů a prezentace příležitostí.
39	C.2.2.	Podnikatelský inkubátor <i>Podporovat provoz podnikatelského inkubátoru I se zaměřením na inovační podnikání a hledat formy rozšíření aktivit podnikatelského inkubátoru (podnikatelský inkubátor II).</i>	Splněno	Podnikatelský inkubátor VTP UP se dařilo velmi úspěšně provozovat s vysokou obsazeností z řad inovativních firem. Kromě pronájmu prostor byly poskytovány také poradenské služby všem začínajícím firmám ať z řad studentů, tak z řad zájemců z regionu. Postupně se rozšiřovala i nabídka dalších služeb VTP UP (viz cíl C.1.2.). V letech 2010–2011 se za příspěvní dotace 29,95 mil Kč. z OPPI/Prosperita (2010) podařilo také úspěšně zrekonstruovat blok A navazujících prostor VTP UP, kde bylo zmodernizováno více jak 1000 m² pronajimatelných ploch až pro 8 firem, a to z oblastí nanotechnologie, biotechnologie, farmacie apod. Projekt reflektoval poptávku zejména biotechnologických firem, které chtěly mít vybavené laboratoře v blízkosti univerzitních pracovišť. Návazně se úspěšně podařilo rozšířit vědeckotechnický park vybudováním Podnikatelského inkubátoru II (realizace stavby 2013–2014). Prostory pro podnikání (laboratoře, kanceláře a drobné výrobní prostory) rychle obsazovány nájemci, kteří ocenili VaV zázemí UPOI (např. z oblasti farmacie). V roce 2015 byla realizována 4 kompetenční centra, která jsou k dispozici zejména firmám z Olomouckého kraje: Pracoviště pro stavbu těles z kovových slitin a plastu (3D tisk), Pracoviště pro numerické modelování proudění a pevnostní výpočty, Pracoviště GIS a geodetických aplikací, Pracoviště pro monitoring v infračerveném a tepelném spektru. Celkové náklady projektu 5.1 PP04/031 VTP UP: Podnikatelský inkubátor 2 140 mil. Kč, UPOI kofinancuje 25 % této částky. Pro další rozvojové záměry UP byla zakoupena budova „Envelopa“ – příprava projektu 3. etapy podnikatelského inkubátoru jako součásti VTPUP (předpoklad využití části kapacity prostor pro subjekty kreativního průmyslu). VTP UP postupně modifikovalo pojetí inkubačního programu pro začínající perspektivní firmy – tzv. UP Business

				Catapult – kombinace konzultačních služeb interních konzultantů VTP UP, sleva na nájem prostor ve VTP UP a využití externích mentorů. Pravidelně od r. 2010 byla vyhlašována také soutěž o nejlepší podnikatelský záměr Podnikavá hlava s cílem podpořit originální podnikatelské záměry. Soutěž je určena pro úplné začátečníky v podnikání a studenty, i pro zkušené podnikatele s novým nápadem. Vítěz je oceněn finanční odměnou, ale zejména může využít cenné rady odborníků pro podporu rozjezdu svého podnikání. Během přípravy svých projektů mohou účastníci soutěže využít pomoci konzultanta Vědeckotechnického parku, nebo se zúčastnit workshopů, které se přípravě záměrů věnují. Každoročně hodnoceny desítky projektů. Průběžnou snahou VTP byla také podpora podnikavosti studentů UP – projekt OPVK zaměřený na zvýšení podnikavosti studentů univerzity, realizovány průzkumy zájmů studentů UP, zejména jejich vztah k podnikání a apod. UP Business Club – vytváření komunity podnikavých lidí v Olomouci. Jedná se o vzdělávací a networkingové akce pro osobní a podnikatelský rozvoj členů klubu, nájemců VTP UP i veřejnosti (např. v r. 2014 měl klub 103 členů a bylo uspořádáno 18 akcí pro 575 účastníků). Největší konference o podnikání v Olomouci pořádána pod názvem UP Business Camp.
40	C.2.3.	Investice v oblasti strategických služeb <i>Podporovat a vytvářet možnosti pro vstup investic v oblasti strategických služeb a zajišťovat asistenci investorům ve spolupráci s dalšími partnery (např. rozvoj office-parků, techno-center).</i>	Realizováno průběžně	Město Olomouc nabízí výrazný potenciál pro investory působící v oblasti strategických služeb, center sdílených služeb (BSS) a dalších činnostech administrativního charakteru. OHR se tedy průběžně snaží o atrakci těchto investorů různými marketingovými nástroji a spoluprací s developery a dalšími partnery. Ekonomická krize v uplynulých letech tento druh projektů značně přibrzdila, po r. 2015 je však patrné výraznější oživení. Argumentem pro podporu atrakce investorů z oblastí strategických služeb je jednak nedostatek volných pozemků pro výrobní aktivity související s přísnou ochranou zemědělského půdního fondu na Olomoucku a nedostatek technicky kvalifikovaných pracovních sil. Na druhé straně je z hlediska poptávky po práci evidován zájem zejména o „kancelářský“ charakter zaměstnání, jež dlouhodobě převyšuje nabídku ze strany firem. Olomoucko tedy BSS investorům může nabídnout kvalifikovanou pracovní sílu v podobě SŠ i VŠ absolventů humanitních, ekonomických a logistických oborů s dobrou a pestrrou cizojazyčnou kvalifikací. V posledních letech již existuje ve městě také odpovídající zázemí pro tento druh investic v podobě kancelářských prostor kategorie „A“, které zde dříve chyběly. Někteří developéři kancelářských komplexů od svých záměrů sice zřejmě vlivem krize upustily, nebo projekty modifikovaly, několik projektů se však úspěšně podařilo realizovat, další se ještě připravují. Mezi největší projekty ve městě patří: CPI City Center Olomouc (kompletní rekonstrukce v lokalitě bývalého hotelu Sigma, dokončeno 2013, kanceláře obsazeny), Nová Envelopa (projekt změnil majitele, realizace v přípravě, částečně modifikován), BEA centrum Olomouc (několik etap realizace, dominantní část realizována, kanceláře z velké části obsazeny, aktuálně se připravuje další výstavba v BEA kampusu), Salmův palác (rekonstrukce historické budovy na náměstí, větší část kanceláří obsazena), Silo Tower Olomouc (modernizace bývalého brownfieldu, kanceláře obsazeny), možnosti je i adaptace nájemních hal na kancelářské budovy v zóně Technologického parku Olomouc – Hněvotín, případně i v P3 Olomouc, dále jsou ve městě k dispozici i menší moderní kancelářské projekty např. Aksamit Office. V roce 2016 navázalo město spolupráci s agenturou CzechInvest a asociací ABSL a dalšími partnery za účelem podpory investic v oblasti BSS – Business shared services (Centra sdílených služeb), kdy byla Olomouc vytipována jako město velmi vhodné pro tento druh investorů, zejména díky spektru absolventů VŠ, kvalitě života a potřebnému zázemí. Na rok 2017 jsou připravovány marketingové nástroje na podporu atrakce BSS investorů – publikace Profil města Olomouce ve vztahu k BSS sektoru, konference pro investory a další. Tyto aktivity jsou pro město mimořádnou příležitostí. Dosud ve městě působí jeden větší BSS investor – EXLService Czech Republic (původně Schneider Logistics). Řadu dalších aktivit k podpoře investičních příležitostí v oblasti strategických služeb realizovala v průběhu sledovaného období i agentura CzechInvest – vytvořen prospekt ke strategickým službám (BSS) – vyzdvihnuta Olomouc s velkým potenciálem a moderními kancelářskými prostory, řada článků o podnikatelském potenciálu Olomouckého kraje

				v zahraničních časopisech, aktivní After Care – osobní setkání s CEO AFC firem v Olomouckém kraji, revize Databáze nemovitostí a kancelářských prostor v Olomouckém kraji. Agentura zprostředkovala také řadě místních firem dotační podporu v rámci „ OPPI/ICT a strategické služby “ – většinou se jednalo o projekty inovací o vývoji/rozšíření informačních systémů ve firmách, které přinesly také vznik nových pracovních míst.
41	C.2.4.	Klastry <i>Ve spolupráci CzechInvestu a zainteresovaných subjektů (např. Vědeckotechnického parku UP) nadále podporovat možnosti vytváření průmyslových klastrů a jejich zapojení do místní ekonomiky. Spolupracovat s facilitátory klastrových iniciativ.</i>	Realizováno průběžně	V regionu momentálně působí tyto hlavní klastry: Český nanotechnologický klastr (10 firem – 4 z OK, 1 výzkumná instituce), Olomoucký klastr inovací (2 firmy z OK, 1 VŠ, pův. klastr ICT se specializací na Facility management), Klastr MedChemBio (26 členů – 7 z OK, 2 VŠ, 1 výzk. instituce), Moravskoslezský dřevařský klastr (4 firmy z Ol. kraje, 1 VŠ, 3 SŠ). V r. 2006 založen také klastr Výrobci přívěsných vozidel a nástaveb, který dnes již nepůsobí. První mapovací práce potenciálu vzniku klastrů se uskutečnily v letech 2005–2006. V průběhu sledovaného období probíhaly různé akce na podporu klastrů, představení dotačních možností a nových trendů – např. seminář "Nanotechnologie pro firmy" (2008), Kulatý stůl klastrových iniciativ Olomouckého kraje (2008), setkání Národní klastrová iniciativa (představení koncepce NCA), setkávání (potenciálních) členů klastrů, seminář CI „Partnerství jako konkurenční výhoda“ a další. Do podpory klastrových iniciativ se průběžně zapojovalo několik regionálních partnerů – zejména VTP UP, Olomoucký kraj a CzechInvest. Ke klastrovým iniciativám směřovala dotační podpora např. z OPPI, OPPI Klastry, činnost průběžně finančně podporoval i Olomoucký kraj. Výrazně se zapojovala Univerzita Palackého v Olomouci prostřednictvím VTP UP. VTP UP v prvotním období mapovalo potenciální klastrové iniciativy, působil zde vyškolený facilitátor klastrů pro pomoc klastrovým iniciativám ve fázi zakládání i rozběhu. Univerzita se spolu s klastru MedChemBio a Českým nanotechnologickým klastru stala zakládajícím členem Národní klastrové asociace (2010). Vstup do Národní klastrové asociace podpořil blízkou spolupráci s více jak desítkou aktivních klastrů v České republice. Aktivita klastrů dlouhodobě podporuje i Olomoucký kraj – podpora činnosti existujících klastrů ze strany Olomouckého kraje probíhá zejména prostřednictvím dotačního programu Podpora poradenství pro podnikatele. Příspěvky lze využít nejen na aktivity spojené s rozvojem klastru a propagací jeho členů, ale aktuálně také na odborné vzdělávání manažerů klastru nebo na modernizaci webových stránek klastru. Ročně měl kraj k dispozici na podporu klastrů cca 120 tis. – 200 tis. Kč a klastry tyto příspěvky průběžně využívaly zejména na realizaci odborných seminářů. Olomoucký kraj také vyvíjí aktivity podporující vznik nových klastrů na území kraje. Jednou z těchto aktivit bylo zpracování Vyhledávací studie pro mapování a analýzu klastrového potenciálu Olomouckého kraje v oborech optika a jemná mechanika, technologie pro vodní hospodářství a rostlinné biotechnologie. Tu zpracovala v roce 2016 pro Olomoucký kraj Národní klastrová asociace. Na základě výsledků této studie proběhly v roce 2016 první semináře pro zástupce podnikatelů, výzkumníků, veřejné správy a dalších relevantní institucí. Tato studie a související aktivity jsou součástí aktivit projektu Smart Akcelerátor Olomouckého kraje, který realizuje Olomoucký kraj společně se sdružením OK4Inovace. Olomoucký kraj v nejbližším období plánuje navázat na výsledky studie a iniciovat další aktivity v oblasti podpory rozvoje klastrových iniciativ.
42	C.3.1.	Setkávání rady města s podnikateli <i>Udržovat tradici pravidelných tematických setkání městské rady s podnikateli a podnikatelskými sdruženími.</i>	Splněno	V průběhu sledovaného období probíhala pravidelná i další tematická setkávání vedení města s podnikateli. Mezi nejvýznamnější akce patřily tyto: 12/2008 setkání nejvyššího vedení města s cca 60 zástupci významných firem na radnici (informace o přípravě nového územního plánu, výsledky průzkumu podnikatelského prostředí, networking). 12/2009 setkání vedení města s významnými zástupci olomouckých firem v prostorách zasedací místnosti RMO, účast cca 40 zástupců firem (prezentováno plnění strategického plánu, vývoj situace na trhu práce v souvislosti s ekonomickou recesí, vývoj poptávky investorů z pohledu CzechInvestu, nové řešení lokality Šantovka, diskuse). 6/2010 setkání u kulatého stolu se zástupci města a s podnikateli (prezentace konceptu nového územního plánu, diskutovány zejména rozvojové záměry firem a dopravní situace). 11/2011 setkání zástupců významných firem a podnikatelů z Olomoucka s vedením města

				v prostorách obřadní síně a zasedací místnosti primátora, zúčastnilo se cca 65 hostů – firmy, developeři, partnerské organizace (představeno programové prohlášení RMO, střednědobý investiční výhled města, developerské záměry, neformální část). 2/2013 diskusní panel s podnikateli za účasti primátora města na radnici (prezentován návrh nového územního plánu, průběhem projednávání ÚzP, informace o navrhovaných změnách v konkrétních lokalitách, včetně vyjádření názorů a potřeb podnikatelů). 11/2013 Britský den v Olomouckém kraji pod záštitou primátora města Olomouce na radnici organizovala Britská obchodní komora ve spolupráci s MMOL, UK Trade & Investment, UPOI a CzechInvest, zúčastnilo se několik desítek firem – networkingová a vzdělávací akce (představeno britské obchodní prostředí, inovace v OK a diskuze k jazykovému vzdělávání, slavnostní recepce a networking). V roce 2015 proběhlo několik akcí (spolu)organizovaných městem, na kterých se setkali představitelé vedení města s podnikateli z Olomouce a regionu, s hospodářskými komorami a dalšími partnery: Business spolupráce s maďarským partnerským městem Pécs a Prezentace investičních a obchodních příležitostí v Makedonii (navázání konkrétních obchodních kontaktů). V červnu 2015 podruhé úspěšná akce Britský den v Olomouci pod záštitou primátora, účastnily se především zástupci malých a středních firem z Olomoucka. Od roku 2015 se nejvyšší vedení města zaměřuje na setkávání se zástupci významných olomouckých firem přímo v jejich provozech (např. návštěvy podniků Farmak, Nestlé). V roce 2016 proběhlo z iniciativy města také několik jednání Komise hospodářského rozvoje přímo v prostorách olomouckých firem (Koyo, Nutrend, Abo Valve) – ve výsledku velmi kladně hodnoceno.
43	C.3.2.	Podpora MSP <i>Prostřednictvím informačního místo pro podnikatel hledat nové formy podpory a další způsoby komunikace s malými a středními podniky.</i>	Splněno	Jednotné kontaktní místo – informační místo pro podnikatele vytvořeno, zajišťováno a financováno v rámci činnosti Okresní hospodářské komory, poskytovány informace prostřednictvím činnosti odborného pracovníka, přejmenováno na Kontaktní místo Hospodářské komory České republiky (2010). Poskytovány i další služby – možnost řešení soudních sporů prostřednictvím Rozhodčího soudu podle zákona, mimosoudní řešení spotřebitelských sporů, zastoupení podnikatelů při EU v Bruselu prostřednictvím CEBRE, služby Czechpoint. Dále OHK organizovala exkurze do technologicky vyspělých firem v ČR i v zahraničí. Navázána spolupráce s Úřadem průmyslového vlastnictví v Praze s cílem poskytnout odborníkům v regionu nejaktuálnější informace o světovém stavu techniky i ve spolupráci s některými patentáři. Organizace návštěvy a možností spolupráce s Regionálním centrem pokročilých technologií a materiálů. Poskytována poradenská aktivita pro podnikatele v oblasti techniky, práva ČR i německy hovořících zemí, dále projektů, odborných norem. Realizace exkurzí do automobilek BMW v Dingolfingu a Škoda Mladá Boleslav. Snaha prosazovat „kosmické technologie“ do výroby. Individuální jednání s podnikateli a organizace tematických setkání. Krajská hospodářská komora připravila také řadu aktivit na podporu podnikatelů a jejich činnosti, např. akce Partnerské dny KHKOK (2010) – spolupráce se SMOL, KÚOK, osloveny také obchodní a průmyslové komory partnerských měst a regionů, cílem akce byla propagace podnikatelských subjektů olomouckého regionu, zvýšení jejich exportního potenciálu, prohloubení spolupráce komor apod. Od roku 2013 realizovala Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje projekt „BusinessPoint“, který byl pravidelně finančně podporován Olomouckým krajem (např. v r. 2013 podpořen částkou 491 tis. Kč, celkové náklady 956 188,90 Kč). Cílovou skupinu představují zejména malí a střední podnikatelé z Olomouckého kraje, kteří potřebují ke svému vzniku, rozvoji a úspěšné činnosti aktuální a dostupný informační, poradenský a konzultační servis poskytovaný na nekomerčním základě. V rámci projektu byla zdarma provozována kontaktní, informační a konzultační místa zejména pro malé a střední podnikatele a začínající podnikatele v sídle KHK OK a všech okresních hospodářských komor. Součástí projektu bylo také bezplatné vyhledávání a zprostředkování zahraničních kontaktů pro firmy v OK. Byly realizovány kulaté stoly pro podnikatele (např. Kulatý stůl Rusko, Udmurtsko, Indie) a zpracovávány odpovědi na dotazy firem v oblasti exportu a zahraničního obchodu. V sídlech okresních hospodářských komor byly pořádány vzdělávací semináře na aktuální témata (např. nový Občanský zákoník). Díky projektu zpracovány hospodářské profily všech partnerských regionů Olomouckého kraje, nyní KHK OK aktivně spolupracuje s velvyslanectvími jednotlivých regionů, jejich hospodářskými či obchodními komorami a dalšími institucemi podporujícími hospodářský rozvoj. Zpracovány podklady pro aktualizaci publikace

				Významné firmy Olomouckého kraje a vznikl nový elektronický občasník (nahrazující tištěný Časopis podnikatelů). Do podpory MSP se zapojoval také CzechInvest – mezi významné aktivity patřil např. projekt CzechAccelerator (2011–2014) zaměřený na rozvoj českých technologických malých a středních podniků na zahraničních trzích, vč. podpory v procesu získávání financování formou business angels či rizikového kapitálu. Obory: Biotechnologie, IT, ICT, life sciences, zdravotnická technika, čisté technologie, nanotechnologie a přesné strojírenství. Destinace: západní nebo východní pobřeží USA, Singapur, Izrael nebo Švýcarsko. Projekt "CzechLink" – určen pro české podniky, které hledají strategického nebo investičního partnera s cílem usnadnit českým podnikům kontakt se zahraničními investory, kapitálově posílit podnikatelské subjekty a zvýšit příliv zahraničních investic do České republiky. Dále realizovány semináře – k OPPI (výzvy, dotace, konzultace k žádostem), „Financování exportu – využití příležitostí k růstu na zahraničních trzích“ a „Práva k duševnímu vlastnictví“ (2012). Statutární město Olomouc od roku 2000 provádělo ve spolupráci s Berman Group každé dva roky průzkumy podnikatelského prostředí mezi nejvýznamnějšími podnikatelskými subjekty na Olomoucku a jeho cílem je především získávání objektivních dat o firmách podnikajících ve městě a blízkém okolí, včetně zjištění jejich subjektivních názorů na podnikatelské prostředí a přístup veřejného sektoru (města). Výsledky průzkumu se promítaly zejména do procesu tvorby a aktualizací Strategického plánu rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko i do přípravy dalších strategií (ITI, RIS). Průzkum PP je jedním ze zásadních podkladů pro tvorbu nového SP. Dále byla zvažována i sekce pro MSP v Radničních listech, snaha prezentovat zajímavé firmy v regionu – nepodařilo se prosadit zejména kvůli možnému úskalí „marketingového zvýhodňování“ určitých firem a obavám souvisejícím s veřejnou podporou. Významný je rovněž servis odd. hospodářského rozvoje pro malé a střední firmy týkající se pomoci při vyhledávání nemovitostí pro rozvoj firem, dále také servis pro zajištění souladu záměrů firem s územním plánem a případně možná asistence při povolovacích řízeních apod.
44	C.3.3.	Databáze podnikatelských nemovitostí <i>Ve spolupráci s Krajským úřadem, Regionální kanceláří CzechInvestu a Hospodářskou komorou udržovat a nabízet databázi podnikatelských nemovitostí ve městě a mikroregionu jako nabídku pro podnikatele hledající příležitost k podnikání na Olomoucku.</i>	Splněno	Společnou databázi volných podnikatelských nemovitostí v regionu vhodných k podnikatelským účelům původně zajišťoval Olomoucký kraj prostřednictvím webové aplikace na stránkách kraje. Na naplňování a správě databáze se podíleli regionální partneři (zejména SMOI a CzechInvest) a nemovitosti zde mohli bezplatně nabízet i poptávat pracovníci regionálního rozvoje (ORP), podnikatelé i široká veřejnost. Databáze např. v roce 2011 obsahovala 181 nemovitostí a využívalo ji 171 registrovaných uživatelů. Zároveň probíhala i marketingová podpora – leták, prezentace databáze na veletrzích apod. V prosinci 2010 došlo k dohodě regionálních partnerů (OK, SMOI, RK CI) zachovat Databázi podnikatelských nemovitostí Olomouckého kraje v rámci Národní databáze brownfieldů, kterou spravuje CzechInvest. V roce 2011 byla databáze dle dohody převedena. V období září – prosinec 2011 zpracována Vyhledávací studie lokalit brownfields v Olomouckém kraji – zmapovány nové lokality a aktualizovány stávající (celkem 100 lokalit). Výsledky studie využity ke zveřejnění a prezentaci brownfieldů pro potencionální investory v Národní databázi brownfieldů CzechInvestu. V r. 2011 byl vytvořen informační materiál „Brownfields v Olomouckém kraji“ (15 vtypovaných lokalit), za účelem prezentace investičních příležitostí pro podnikatele a revitalizace dlouhodobě nevyužívaných objektů. V červnu 2012 uzavřena Smlouva o spolupráci při rozvoji Národní databáze brownfieldů mezi agenturou CzechInvest a Olomouckým krajem – navázání spolupráce v oblasti podpory a rozvoje investic v nevyužívaných průmyslových lokalitách, brownfieldech (tato spolupráce byla v ČR pilotní, návazně zapojeny i další kraje). Související aktivity byly také prezentovány v rámci seminářů a workshopů pro zástupce ORP Olomouckého kraje (OK+CI). Národní databáze brownfieldů ze strany OK průběžně aktualizována, např. v roce 2014 bylo v databázi 190 brownfieldů z OK, z toho 19 veřejně přístupných s aktivní nabídkou (www.brownfieldy.cz). V roce 2015 se Kraj aktivně podílel na aktualizaci Národní strategie regenerace brownfieldů. Mapování podnikatelských nemovitostí prováděla opakovaně také ag. CzechInvest – zejm. v letech 2011 a 2014 – aktivní vyhledávání nových nemovitostí do databáze, oslovovány ORP. Kritéria pro vložení nemovitosti do databáze: pozemky o velikosti nejméně 1 ha, haly o velikosti nejméně 500 m² výrobní plochy, průmyslové haly s dobrým

				technickým stavem, kancelářské prostory, typ A, transparentní vlastnická struktura, soulad s úz. plánem. Podnikatelské nemovitosti v rámci nabídky příležitostí pro investory prezentovalo také oddělení hospodářského rozvoje města Olomouce. Prezentován přehled průmyslových zón, kancelářských komplexů, vědecko-technického zázemí na webových stránkách města v sekci pro podnikatele, na veletrzích investičních příležitostí, v každoročně vydávané publikaci Profil města Olomouce. OHR průběžně monitorovalo nabídky větších podnikatelských nemovitostí v Olomouci, každoročně kontaktovalo developery a řešilo vyhledávání vhodných nemovitostí v návaznosti na konkrétní požadavky investorů, vč. spolupráce s ostatními regionálními partnery. V roce 2016 zajistil KÚOK zpracování marketinkového materiálu „Strategické zóny v OK“. Za správní území SMOI byl do tohoto materiálu zahrnut Technologický park Olomouc–Hněvotín.
45	C.3.4.	Public-private partnership <i>Ve spolupráci s PPP centrem ČR vyhodnotit možnosti /předpoklady zapojení města do PPP a vytipovat pilotní projekty.</i>	Realizováno průběžně	Tento cíl se v předpokládané podobě systémově nepodařilo realizovat, a to zejména z důvodu ukončení působnosti PPP Centra. PPP Centrum založil stát v roce 2004 s tím, že bude propagovat a řídit projekty, do nichž vstoupí soukromí investoři společně s veřejnými financemi. Několik let se však nepodařilo na státní úrovni zrealizovat jediný PPP projekt. Společnost skončila ve ztrátě a akciová společnost PPP Centrum, stoprocentně vlastněná ministerstvem financí, definitivně v r. 2012 ukončila svou činnost. V Olomouci se i přesto podařilo zrealizovat PPP projekty ve spolupráci soukromého a veřejného sektoru. Mezi největší patří projekt olomouckého Aquaparku, kdy byl při výstavbě, financování a provozu použit model PPP – založena společnost a.s. Aquapark Olomouc (45 % SMOI, 55 % soukromý partner). Projekt předpokládá, že město časem odkoupí akcie soukromého partnera (GEMO) a od r. 2017 by mělo být město již stoprocentním vlastníkem. Dalším projektem typu PPP v Olomouci byla výstavba tramvajové trati v lokalitě Šantovka. V areálu bývalého podniku Milo, který se postupně mění v novou městskou čtvrť Šantovka, byla vybudována nová tramvajová trať, která v několika etapách spojí centrum města s jeho jižní částí (sídliště Nové Sady a Povel). Výstavba 1. etapy začala na jaře 2012 a trať byla zprovozněna na přelomu r. 2013/2014. Tento projekt reprezentuje ojedinělou spolupráci soukromého a veřejného sektoru, kdy se na výstavbě trati finančně podílelo statutární město Olomouc, společnost SMC Development a Švýcarská konfederace, která na stavbu uvolnila prostředky z Programu švýcarsko-české spolupráce.
D - Výkonná infrastruktura a doprava				
46	D.1.1.	Západní část obchvatu Olomouce <i>Urychlit dokončení výstavby západní části obchvatu.</i>	Splněno částečně	V roce 2006–2007 byla realizována I. etapa úseku 3508 Křelov – Slavonín, která byla v listopadu 2007 zprovozněna. Zároveň bylo dokončeno zpracování investičního záměru pro 2. etapu. Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Křelov -Břuchotín došlo k odmítnutí schválené trasy 2. etapy. Pro 2. etapu tedy probíhaly kroky vedoucí ke změně trasy, v první řadě změna platných územně plánovacích dokumentací. V roce 2013 byly obnoveny práce na projektové dokumentaci pro územní řízení ve variantě C/B. Od roku 2014 probíhalo územní řízení stavby 3508.2 „R35 Křelov – Slavonín, II. etapa“. Zahájení stavby je předpokládáno v roce 2022.
47	D.1.2.	Východní tangenta Olomouce <i>Urychlit přípravu východní tangenty - důležité regionální komunikace.</i>	Nerealizováno	V únoru 2008 byly vydány Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, které řešily vedení trasy východní tangenty v nové poloze, v r. 2009 probíhal proces pořízení změny ÚPnSÚ Olomouc. V červnu 2010 byla ZMO vydána změna ÚPnSÚ Olomouc, která řeší v souladu se ZÚR Olomouckého kraje vedení trasy východní tangenty v nové poloze. Město Olomouc nechalo zpracovat expertní posudek na vedení východní tangenty, který měl za úkol prověřit možnosti snížení realizačních nákladů na tuto stavbu, jako součást investičního záměru zpracovávaného prostřednictvím ŘSD ČR. ŘSD jako investor této stavby nechalo zpracovat investiční záměr, který však několik let neprošel schvalovacím procesem v rámci struktury ŘSD a Ministerstva dopravy, a z tohoto důvodu nebylo možné pokračovat v projektové přípravě této stavby. Průběžně však probíhala intenzivní jednání mezi zástupci města a ŘSD o možnostech urychlení přípravy této stavby. V roce 2014 se stal záměr součástí Dopravní sektorové strategie. ŘSD zahájilo přípravu projektové dokumentace uvedené stavby s možným termínem zahájení realizace projektu v r. 2022.

48	D.1.3.	Strategické plánování dopravních investic <i>Koordinovat a účelně plánovat dopravní investice ve městě a okolí.</i>	Realizováno průběžně	V rámci plnění cíle probíhala spolupráce a koordinace mezi městem Olomouc a Olomouckým krajem – zejména v otázce řešení průtahů komunikací II. a III. třídy na území města. Jednalo se například o koordinaci investic ul. Zolova ze Slavonína do Nedvězí, průtah obcí Chomoutov, přípojka v trase severního spoje od Globusu k Moravským železárnám, řešení projektové dokumentace na přeložku silnice III. třídy vedoucí zastavěnou částí Sv. Kopečka. V rámci spolupráce mezi SMOI, Olomouckým krajem a ŘSD ČR byly realizovány projekty odstraňující zejména bodové závady na komunikační síti města (např. přestavba křižovatky ulic Dobrovského x Na Střelnici na křižovatku okružní, přestavba okružní křižovatky u OC Globus). V průběhu období bylo zpracováno několik studií. Byla zpracována studie řešící přestavbu křižovatky ulic Dobrovského x Dlouhá na křižovatku okružní, studie revitalizace tahu silnice III. třídy III/4432 v místní části Lošov. Dále zpracovány územní studie řešící přestavbu křižovatky ulic Svatooplukova x Řepčinská x Křelovská v městské části Řepčín, studie řešící přeložku silnice III/4432 na Sv. Kopečku, územní studie řešící prověření územní rezervy komunikačního propojení v severní části Olomouce a dále také veřejná zakázka „Optimalizace MHD v Olomouci“, jejíž součástí je i sestavení nového dopravního modelu. Nyní probíhá společná koordinace akce rekonstrukce silnice III/03551, ul. Holická, kdy SMOI v rámci této akce hodlá realizovat cyklistické pruhy na této komunikaci. V rámci spolupráce mezi SMOI, Olomouckým krajem a okolními městy a obcemi byla zpracována Strategie ITI Olomoucké aglomerace (pro období 2014–2020).
49	D.2.1.	Rozvoj dopravní obslužnosti <i>Podporovat a rozvíjet hromadnou dopravu (zlepšit kvalitu vozového parku i její efektivnost a funkčnost) a zajistit kvalitní a efektivní propojení s okolními obcemi.</i>	Realizováno průběžně	Cíl byl naplňován prostřednictvím několika aktivit: Integrovaný dopravní systém (IDSOK) v rámci kraje/mikroregionu IDSOK se v průběhu sledovaného období vyvíjel. Ol. kraj přispíval DPMO na dopravní obslužnost obcí MHD v mikroregionu (Bukovany, Bystrovany, Horka, Samotičky, Skrbeň). Optimalizace jízdních řádů zajišťována každoročně odborem odpravy MMOI, v širším spektru mikroregionu Krajským úřadem. Kraj se snažil průběžně dopravní obslužnost optimalizovat. V r. 2014 schválilo ZOK novou strategickou prioritu – sjednocené pojetí dopravní obslužnosti se záměrem od roku 2015 kompletně objednávat, koordinovat a kontrolovat ekonomiku a dohlížet na dopravní obslužnost v kraji tím, že obce budou na jednotný systém finančně přispívat. Tyto kroky včetně sloučení dopravní obslužnosti vycházely z koncepčních materiálů, především z Generelu veřejné osobní dopravy Olomouckého kraje, Plánu dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje a střednědobé strategie KIDSOK. Záměrem IDSOK je nabízet cestujícím na celém svém území jednotný a cenově výhodný systém, umožnit přestupnost a na základě jediného jízdního dokladu využívat spoje příměstské a meziměstské autobusové dopravy, železniční dopravy ČD a MHD. Projekt rozvoje MHD I. etapa Realizován Projekt rozvoje MHD k 30. 6. 2007 – uskutečněn nákup 3 ks nízkopodlažních tramvají, systém preference pro vozidla MHD na 14 křižovatkách, 20 zastávek vybaveno 51 panely inteligentního informačního systému pro cestující. Projekt rozvoje MHD – II. etapa Projekt realizován DPMO v rámci ROP SM (2008–2009), navázal na I. etapu a řešil systémová opatření pro rozvoj MHD: 1. Rozšíření hlasových informací pro nevidomé o časy odjezdů jednotlivých spojů, 2. Dispečerský dohledový software informačního systému na zastávkách, 3. Zpřesnění informačního systému pro cestující o zpoždění – tzv. virtuální body, 4. Automatický bezdrátový přenos dat do IS ve vozidlech MHD, 5. Rozšíření počtu inteligentních zastávek v tramvajové síti (3). Zlepšení managementu, bezpečnosti a spolehlivosti MHD v Olomouci V r. 2010 byl v rámci výzvy Programu švýcarsko-české spolupráce (Životní prostředí a infrastruktura), předložen projekt „Zlepšení managementu, bezpečnosti a spolehlivosti MHD v Olomouci“, který však nebyl poskytovatelem podpory vybrán, navržena byla tedy realizace pouze úpravy stávající radiové sítě v ceně 3–4 mil. Kč. Dokončena I. etapa „Zlepšení komunikace v radiové síti DPMO, a.s.“. II. etapa „Výstavba nové fónické digitální sítě“ ještě nebyla zahájena.

				Celková modernizaci radiové sítě je plánovaná v rozmezí let 2016–2018. Obnova vozového parku DPMO, a.s. Realizovány aktivity v rámci ROP SM (řešeno v období 2011–2013): Obnova vozového parku tramvají (celkem 17 tramvají, náklady projektu 442 mil. Kč), Obnova vozového parku autobusů (celkem 16 autobusů, 79,4 mil. Kč). V plánu je další projekt obnovy – modernizace stávajících tramvají T3 a T3SU – 11 ks (pro dosažení celkové nízkopodlažnosti vozového parku). Odstavné parkoviště tramvají Vybudování odstavné plochy pro parkování tramvají a měnirny Fibichova v prostoru přednádraží v Olomouci. Cílem projektu je vyřešit problém s odstavováním a napájením tramvajových vozidel po zprovoznění nové tramvajové tratě směr Nové Sady. Vznik odstavné plochy pro 20 vozidel typu Vario. Projekt zahájen, odkoupeny pozemky od ČD, sjednány smlouvy o služebnosti s majiteli nevládných pozemků. Podmínkou realizace projektu je rekonstrukce železničního uzlu Olomouc hlavní nádraží. Nová vozovna DPMO pro tramvaje a autobusy Přesun vozovny tramvají z prostorově omezeného areálu v historickém jádru města je podmínkou pro umožnění rozvoje hromadné dopravy v Olomouci. Předpokládá se vybavení areálu (k.ú. Hodolany) technologickými provozy včetně odpovídajícího strojního vybavení a mobilní technikou pro vykonávání plánované údržby dopravních prostředků a nahodilých oprav (běžných BO) včetně drobných havárií. Provozní řešení areálu je děleno na celky: řídicí centrum, vozovny TRAM (100 tramvají), vozovna BUS (80 autobusů), technické zařízení. Přípravenost projektu: Technicko-ekonomická studie. Tramvajová trať Nové Sady – I. etapa Realizována I. etapa výstavby nové tramvajové trati v lokalitě Šantovka. Výstavba I. etapy začala na jaře 2012 a trať byla zprovozněna na přelomu r. 2013/2014. Tramvajová trať Nové Sady – II. etapa: Prodloužení dvoukolejné tramvajové trati navazující na I. etapu výstavby v ul. Rooseveltova, Zikova, Schweitzerova v délce cca 1500 m; vybudování dvou oboustranných zastávek v ul. Zikova a provizorního obratiště při ul. Schweitzerova; úprava dvou křižovatek - instalace SSZ. Přípravenost projektu: Dokumentace pro územní rozhodnutí, probíhá územní řízení. Tramvajová trať Nové Sady – III. etapa: Dokončení tramvajové trati podél ul. Schweitzerova po ul. Jižní, včetně obratiště, v délce 500 m. Příprava územního řízení. Předpokládá se sloučení II. a III. etapy s termínem společné realizace v roce 2018. Tramvajová trať tř. Míru – Pražská Rozvoj tramvajové dopravy v Olomouci v území s očekávaným nárůstem počtu rezidentů a možným umístěním staveb významného občanského vybavení, včetně vazby na stávající obchodní centrum. Vybudování dvoukolejné tramvajové trati odbočením z tř. Míru do ul. Pražská dále do rozvojové plochy bydlení Pražská – východ s ukončením u OC Globus v délce cca 2100 m; vybudování čtyř oboustranných zastávek; úprava tří křižovatek - prostorové upořádání, instalace SSZ. Zpracována územní studie „Variantní řešení tramvajové trati tř. Míru – Pražská (po Globus), včetně obratiště“ za účelem variantního prověření možností realizace tramvajové trati v uličním profilu ulice Pražská.
50	D.2.2.	Doprava v klidu <i>Rozvíjet systém statické dopravy - vytipovat další vhodné lokality pro nová parkoviště.</i>	Realizováno průběžně	Vývoj plnění v jednotlivých letech probíhal následovně: Zpracován projekt na úpravu a modernizaci stávající zóny placeného stání. Součástí bylo i prověření možnosti řešení nových lokalit pro umístění parkovišť nebo parkovacích objektů v centru. Doplnění 10 ks parkovacích automatů ve stávající ZPS v prvním čtvrtletí roku 2006. Zpracována vyhledávací studie pro vyhodnocení nejvhodnější lokality pro umístění parkovacího objektu v centru, zpracování technicko-ekonomické studie parkovacího objektu na Palachově nám. (vyhodnoceno jako nejvhodnější a nejdostupnější). V roce 2010 byla zpracována studie na řešení parkoviště a parkovacího objektu před vstupem do ZOO na Sv. Kopečku (podklad pro možnost případného čerpání z dotačních titulů) a návazné pořízení dokumentace

				pro územní řízení pro parkovací objekt na Sv. Kopečku. V rámci prací na rekonstrukci výstaviště Flora vybudováno i parkoviště pro cca 100 vozidel a 10 autobusů. V rámci revitalizace sídliště Povel došlo k navýšení parkovacích kapacit o cca 30 %. Výstavbou objektu NAMIRO došlo ke zprovoznění cca 250 parkovacích míst v docházkové vzdálenosti do centra města. V rámci zprovoznění Galerie Šantovka v říjnu 2013 došlo vlivem soukromé investice k navýšení parkovacích kapacit v těsné blízkosti centra o cca 1000 míst. Zpracování územní studie investiční proveditelnosti snížení deficitu bilance statické dopravy v části obytného okrsku Nová Ulice v kvadrantu vymezeném ulicemi Brněnská, Hraniční, I.P.Pavlova, Vojanova. Bylo zahájeno pořízení všech 10 regulačních plánů stanovených Územním plánem Olomouc . Jejich účelem je zejména prověření možností snížení deficitu statické dopravy v řešeném území při současném zachování kvality veřejných prostranství a vytvoření podmínek pro jejich kultivaci, tj. prověření a případné určení vhodných pozemků pro realizaci veřejných odstavných a parkovacích ploch či hromadných garáží a vymezení veřejných prostranství pro parkovou zeď.
51	D.2.3.	Zmírňování negativních vlivů dopravy <i>Zpracovat strategie odstraňování negativních vlivů dopravy, jako je hluk z dopravy, emise, ale také nehodovost.</i>	Realizováno průběžně	Město zajišťuje prostřednictvím odboru správy městských komunikací realizaci ročních plánů oprav , kdy se řeší rekonstrukce a opravy závadných liniových a bodových úseků komunikací v objemu ročně cca 50 mil. Kč. Tyto opravy přispívají k plynulosti a bezpečnosti dopravy a mají rovněž významný efekt na zmírňování negativních vlivů dopravy. Větší akce podléhající stavebnímu povolení jsou zařazovány do plánu investic města. Zásadním způsobem by měl ke zmírňování negativních dopravních vlivů přispět Plán udržitelné městské mobility (SUMP) , který město aktuálně zpracovává a jeho schválení se očekává na konci roku 2017. Tento strategický dokument bude řešit mobilitu ve městě komplexně ve vazbě na potřeby obyvatel, návštěvníků města a podnikatelské sféry s cílem zlepšit kvalitu života ve městě.
52	D.3.1.	Program rozvoje technické infrastruktury <i>Ve spolupráci se správci sítí vypracovat střednědobý program rozvoje infrastruktury v mikroregionu se zaměřením na vytváření podmínek pro rozvojové aktivity.</i>	Splněno	Územní energetická koncepce statutárního města Olomouce: V oblasti energetiky byla ve spolupráci se správci energetických soustav zpracována " Územní energetická koncepce SMOI ", která obsahuje i programy pro rozvoj energetiky města. V posledních letech město realizuje zejména program " Teplná ochrana budov ". V 11/2008 byla zpracována Studie proveditelnosti opatření z energetických auditů . Její výstupy jsou využívány pro žádosti o dotace. U vybraných ZŠ a MŠ probíhala v jednotlivých letech realizace opatření z energetických auditů. Generel pro odvodnění města Olomouc: Generel zpracován ve spolupráci se správcem kanalizací. Mimo jiné navrhl i konkrétní opatření na zlepšení funkčnosti a rozšíření kanalizačních sítí, a to i s ohledem na budování průmyslových zón. Generel byl využit jako podklad pro zpracování projektů: - " Rekonstrukce kanalizační sítě města Olomouc I. a II. etapy ", které byly doloženy k žádosti o finanční podporu z fondů EU. Na obě etapy Rekonstrukce kanalizační sítě města Olomouce byly dotace přiděleny. V červnu 2006 byla dokončena I. etapa a současně byla zahájena realizace II. etapy, která byla dokončena v 12/2009. Jedná se o soubor investičních akcí do rekonstrukcí a rozšíření kanalizací celoměstského rozsahu a navíc byly vytvořeny i podmínky pro odkanalizování okolních obcí. Aktualizace Generelu byla provedena v rámci projektu " Koncepce vodního hospodářství města Olomouce ", který byl dokončen v 02/2014 a je pravidelně každý rok aktualizován.
53	D.3.2.	Plán protipovodňových opatření <i>Koordinovat realizaci protipovodňových opatření a aktivně spolupracovat při přípravě a realizaci jednotlivých staveb protipovodňové ochrany.</i>	Realizováno průběžně	II.A etapa protipovodňových opatření: stavba II. A etapy byla zahájena v létě 2012 a na podzim 2013 úspěšně dokončena a zkolaudována za pomoci dotace z Programu prevence před povodněmi na Ministerstvu financí. Předcházela delší příprava, řešení majetkoprávních záležitostí, přeložka kanalizačního sběrače C, Povodí Moravy muselo také upravovat DUR s ohledem na požadavky Unie pro řeku Moravu a Hnutí Duha a zajistit získání nového územního rozhodnutí. II.B etapa protipovodňových opatření: realizace těchto opatření se intenzivně v uplynulém období řešila. Součástí je i výstavba dvou mostů na ul. Masarykově a Komenského, vyžadující náročnou koordinaci dopravy ve městě. Povodí Moravy akci postupně připravovalo, ucházelo se o dotaci od r. 2006. V r. 2009 bylo vydáno územní rozhodnutí v roce

				2012 vydáno stavební povolení (dále žádáno o změny). Proběhla širší polemika o podobě mostu Masarykova, na základě výsledků veřejné diskuze a schválení vedením města byla pořízena změna projektové dokumentace pro most Masarykova a upřednostněno jiné architektonické řešení mostu než v původní studii. SMOI předpokládá financování souvisejících investic (lávky a úprava nábřeží). Předpokládán zahájení realizace II.B etapy: 2017. III. etapa protipovodňových opatření: Povodí Moravy nechalo zpracovat investiční záměr na III. etapu protipovodňových opatření na severu města, která je klíčová pro zajištění plné funkčnosti I. a II. etapy a ochranu většiny města. Záměr však samotný návrh protipovodňových úprav zachytil pouze zjednodušeně. Dalším postupem a formulací požadavků se zabývala RMO v květnu 2015. V roce 2017 bylo zahájeno pořízení studie na III. etapu protipovodňových opatření. Tato etapa bude také příležitostí k využití přírodního a rekreačního potenciálu řeky, jak je uvedeno i ve zpracovaných koncepčních materiálech. Protipovodňová ochrana Chomoutova: OKR k červnu 2009 pořídil studii „Návrh protipovodňových opatření v Olomouci –Chomoutově realizovatelných v krátkodobém horizontu“, která alternativně řeší možnost protipovodňové ochrany této městské části. Nový územní plán řeší protipovodňovou ochranu Chomoutova pomocí obtokového průlehu s částečným ohrázením (jako veřejně prospěšnou stavbu). Úplné ohrázení Chomoutova je řešeno jako územní rezerva. Povodí Moravy pořídilo studii „Morava, ř.k. 235,4 -247,4 - přírodě blízká protipovodňová opatření“ (06/2013), která prověřila další variantu ochrany Chomoutova, a to dvěma širokými průlehy s přírodě blízkým charakterem a nízkým ohrázením. V procesu aktualizace ZÚR OK z důvodu posilování retenční schopnosti krajiny významné pro protipovodňovou ochranu bude tato studie prověřena. Následně bude dle rozsahu a potřebnosti v podrobnosti náležitější ZÚR zapracována do ZÚR OK nebo z důvodů větší podrobnosti odkázána na zapracování do územního plánu.
54	D.4.1.	Koncepce a koordinace rozvoje IT	Realizováno průběžně	Za období od r. 2000 došlo postupně k propojení budov, kde sídlí pracoviště magistrátu, na výkonnou a kapacitní síť optických kabelů. Podařilo se získat do vlastnictví města šest vláken pro zajištění datových i hlasových přenosů, což zajišťuje dostatečnou kapacitu s výhledem na cca 10 let. Pro zajištění efektivní činnosti pracovišť magistrátu došlo k potřebnému rozvoji informačních systémů. Je rozvinuta spisová služba a agendový systém pro zajištění evropských standardů (elektronický podpis a přijmutí podání, a to v rámci EU). Další zaměření aktivit by mělo spočívat v rozvoji IT k zajištění připravovaných změn v legislativě. V rámci města je možno vidět nové příležitosti jak v IT technologiích Smart Cities, tak v tzv. internetu věcí pro domácnosti. Rovněž bude účelná součinnost návazně na plány rozvoje technologií a pracovišť University Palackého (výkonný server, analýzy, technologická fakulta apod.)

4.8.2 Analýza strategických dokumentů

Součástí analytické části Strategického plánu rozvoje města je i analýza dokumentů, jejímž cílem je primárně zmapovat strategické dokumenty na úrovni města a na úrovni vyšších územních celků. Analýza strategických dokumentů je důležitou součástí analytické části strategických plánů. Soulad všech dokumentů je základním stavebním prvkem úspěšného řízení rozvoje města.

Oddíl je rozdělen do dvou částí:

1. První část přináší seznam a charakteristiku základních dokumentů na národní a nadnárodní úrovni. Pro účely tohoto strategického plánu byly v této sekci vybrány dokumenty, které vytvářejí podobu kohezní politiky v období 2014–2020 a mají tak zásadní vliv na rozvoj měst. Tato část se věnuje popisu a vztahu dokumentů k rozvoji města Olomouce (tabulka č. 178).
2. Druhá část se věnuje zmapování strategických a analytických dokumentů na regionální a místní úrovni s hodnocením jejich aktuálnosti a využitelnosti pro Strategický plán (tabulka č. 179, 180 a 181).

Tab. č. 179: Strategické dokumenty na nadnárodní, národní a krajské úrovni s vazbou na kohezní politiku v programovém období 2014–2020

Nadnárodní úroveň		
Název dokumentu	Stručný popis dokumentu	Vztah k rozvoji města Olomouc
Strategie Evropa 2020	Hospodářská strategie Evropské komise, jejíž cíle by v příštím programovacím období měly být úzce propojeny s cíli kohezní politiky pro programovací období 2014-2020. Evropa 2020 definuje tři (vzájemně se posilující) priority: inteligentní růst, udržitelný růst a růst podporující začlenění. Dokument je ke stažení na: http://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/ .	Klíčový dokument pro kohezní politiku – tedy pro možnosti čerpání zdrojů z kohezní politiky v dalším období. Kohezní politika má pomáhat naplňovat cíle tohoto dokumentu.
Návrh obecného nařízení a návrhy nařízení k ERDF a ESF	Návrh obecného nařízení schválený Evropskou komisí v říjnu 2011 určuje společná pravidla pro čerpání finančních prostředků. Tato pravidla by měla umožnit jednodušší kombinaci čerpání prostředků z různých fondů a zvýšit tak finální dopad projektů. Návrh nařízení k ERDF pak stanovuje větší zaměření na udržitelný rozvoj měst, jehož by mělo být dosaženo vyčleněním nejméně 5 % prostředků fondu na tuto tematickou oblast. Dokument je ke stažení na: http://www.r-r-moravskoslezsko.cz/eu2014/narizeni-ek-k-2014 .	Dle těchto nařízení je uplatňována jednotně kohezní politika - tedy i možnosti čerpání prostředků v rámci fondů EU.
Smlouva o partnerství pro rozvoj a investice	Smlouva bude navazovat na Společný strategický rámec přijatý Evropskou komisí. Měla by určovat investiční priority a přidělování finančních prostředků –	Tento dokument umožní využití kohezní politiky v podmínkách ČR, tedy je pro rozvoj Olomouce klíčový.

Nadnárodní úroveň		
Název dokumentu	Stručný popis dokumentu	Vztah k rozvoji města Olomouc
	vnitrostátních i těch ze zdrojů EU. Předpokládá se, že bude obsahovat také podmínky a cíle, kterých má být dosaženo. Dokument bude k dispozici na: www.strukturalni-fondy.cz .	Informace nezahrnuté do tohoto dokumentu nejsou financovatelné z kohezní politiky.
Národní úroveň		
Název dokumentu	Stručný popis dokumentu	Vztah k rozvoji města Olomouc
Národní program reforem	Národní program reforem představuje příspěvek České republiky k plnění cílů Strategie Evropa 2020. Vychází z priorit definovaných politickou vůlí vlády ČR. Současně se snaží reflektovat různorodé zájmy rezonující ve společnosti; za tímto účelem byl dokument v průběhu své přípravy v roce 2011 a aktualizace pro rok 2012 mnohokrát diskutován se zástupci sociálních partnerů, krajských a místních samospráv a zainteresované akademické veřejnosti. Dokument je ke stažení na: http://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/dokumenty/narodni-program-reform-2013--105902/ .	Tento dokument je promítnut do Dohody o partnerství, a tím do možnosti čerpání prostředků z kohezní politiky v ČR.
Strategie regionálního rozvoje	Základní koncepční dokument v oblasti regionálního rozvoje. Hlavním úkolem materiálu je formulovat přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. V současnosti je aktuální strategie na období 2014–2020. Dokument je ke stažení na: http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020 .	Specifika týkající se rozvoje Olomouckého kraje a zejména města Olomouce, je nezbytné do návrhové části strategie Olomouce promítnout.
Politika územního rozvoje	Jedná se o celostátní dokument územního plánování, který by měl koordinovat územně plánovací činnosti krajů a zároveň sloužit jako zdroj argumentů při prosazování českých zájmů v rámci územního rozvoje EU. Politika územního rozvoje schválená v roce 2008 mimo jiné vymezuje rozvojové oblasti (aglomerace) a rozvojové osy na území ČR. V současné době je platnou verzí dokumentu Politika územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizace č. 1, která byla schválena vládou v roce 2015. Dokument je dostupný na: http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Navrh-Aktualizace-c-1-Politiky-uzemniho-rozvoje-CR	V aktuální verzi dokumentu je Olomouc značena jako Rozvojová oblast OB8 a zároveň zasahuje do několika rozvojových OS (OS8, OS10), kde je třeba brát zřetel na koordinaci aktivit územního rozvoje v dopravní a technické infrastruktuře, a posilovat součinnost všech složek veřejné správy.

Tab. č. 180: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty Olomouckého kraje

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Organizace (odbor)	Poznámka
Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015-2020	9/2015	2020	AČ, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	
Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje	2/2008			Olomoucký kraj	Aktualizace v r. 2011 a r. 2017.
Koncepce optimalizace rozvoje silniční sítě II. a III. třídy Olomouckého kraje do r. 2020	12/2013	2020	AČ, NČ	Olomoucký kraj	
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací	4/2012	2015	AČ, NČ	Olomoucký kraj	Aktualizován v r. 2017.

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Organizace (odbor)	Poznámka
soustavy Olomouckého kraje					
Regionální inovační strategie Olomouckého kraje	10/2011		Systémový rámec a akční plán	Olomoucký kraj	
Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje	12/2015	2025	AČ, Směrná část, Závazná část	Olomoucký kraj	
Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2014 – 2020	6/2014	2020	AČ, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	
Krajská příloha k národní RIS 3 za Olomoucký kraj	6/2014	2020	AČ, NČ, IČ	Olomoucký kraj	
Územní energetická koncepce Olomouckého kraje	3/2004	2024	Č, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	Aktualizována v r. 2017.
Územní studie rozvoje cyklistické dopravy v Olomouckém kraji	10/2009		AČ, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	Aktualizována v r. 2017.
Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje	2/2014	2017	AČ, NČ	Olomoucký kraj	
Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje	7/2015	2018	AČ, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	
Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje	7/2012	2016	AČ, NČ, IČ	Olomoucký kraj	
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji	5/2015	2017	AČ, NČ + akční plán	Olomoucký kraj	
Plán primární prevence v Olomouckém kraji	2015	2020	AČ, NČ	Olomoucký kraj	
Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje	6/2015	2018	AČ, NČ, IČ	Olomoucký kraj	

Poznámka: * AČ – analytická část, NČ – návrhová/strategická část, IČ – implementační část

Tab. č. 181: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty zpracované pro území statutárního města Olomouce k 31. 10. 2016 (příp. pro území ORP Olomouc či území Olomoucké aglomerace)

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Odbor	Poznámka	Zpracoval
STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY						
Územní plán Olomouc	nabytí účinnosti 30.9.2014	neomezena		Odbor koncepce a rozvoje	V současné době je pořizován soubor změn č.I a změna č.II Územního plánu Olomouc	OKR, Ing.arch. Jana Křenková
Strategie území správního obvodu ORP Olomouc	04/2015	2024	AČ, NČ, IČ (vč. Akčního plánu)	Odbor evropských projektů	Strategie vznikla v rámci projektu meziobecní spolupráce	OEP, Mgr. Dušan Struna
Strategie ITI Olomoucké aglomerace	10/2015	2023	AČ, NČ, IČ	Odbor evropských projektů		OEP, Mgr. Dušan Struna
Střednědobý investiční plán	Zpracován dílčí návrh OI, bez závaznosti pouze v oblasti požadavků	volební období	Finanční analýza, vazba na ÚP, požadavky odborů, politiků, harmonogram přípravy, podmínky realizace (majetkoprávní s finanční	OEP, EO, OKR, OD, OŠ (ve spolupráci s MOVO, Olterm, TSMO, DPMO, Flora a dalšími)	Nezávazný materiál. Jelikož se jedná o strategický plán, iniciátorem požadavků by měl být OKR případně OI, který by ovšem musel vycházet z dlouhodobého plánu. Nutná	OI, Ing. Vladimír Michalička

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Odbor	Poznámka	Zpracoval
	na přípravu a realizaci		analýzou jejich řešení, výkupy)		závaznost a pravidelná aktualizace.	
Střednědobý rozpočtový výhled SMOI na rok 2017 - 2019	Prosinec 2015	Prosinec 2019	NČ	Odbor ekonomický	Bude vycházet z dat schváleného rozpočtu roku 2016	OE, Bc. Vítězslava Vičarová
Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014 - 2020	září/2014	2020	AČ,NČ, Plán námětů 2015-2020	Odbor vnějších vztahů a informací	Dokument na stránkách: http://tourism.olomouc.eu/b2b/strategy-documents/cs	OVVI, PhDr. Bohumil Šíp
Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015 - 2020	2015	2020	AČ/ NČ	Odbor školství		OSKOL, Fantová Hana, PhDr.
Koncepce protipovodňové ochrany města	od roku 2000		Skládá se z několika dokumentací (PPO na řece Moravě, PPO na řece Bystřici, Studie protierozní ochrany) AČ, NČ	Odbor koncepce a rozvoje		OKR, Ing. Ludmila Žaláková
POH SMOI	2005	2010	AČ, NČ, IČ	Odbor životního prostředí		OZP, RNDr. Jana Matzenauerová
POH SMOI	2016/17	5 let	AČ,NČ, IČ	Odbor životního prostředí	Navazuje na schválení POH OK	OZP, RNDr. Jana Matzenauerová
Systém center odpadového hospodářství v rámci OK	2015		AČ, NČ,IČ	Olomoucký kraj	SMOI je jedním z plánovaných center	OZP, RNDr. Jana Matzenauerová
Studie energetického využití odpadů	2009	2010	AČ, NČ,	Odbor životního prostředí		OZP, RNDr. Jana Matzenauerová
Studie proveditelnosti nízkoemisních zón ve městě Olomouci a Studie proveditelnosti nízkoemisních zón s vyhodnocením dopadů na kvalitu ovzduší pomocí dopravně-emisního modelu ve městě Olomouci	2/2013	-	AČ	Odbor životního prostředí		OZP, Bc. Ludmila Hýblová
Koncepce vodního hospodářství města Olomouce	02/2014	2043	AČ, NČ	Odbor koncepce a rozvoje	Obsahuje: Generel zásobování vodou, Generel odkanalizování, Studie odtokových poměrů, Technicko ekonomické vyhodnocení	OKR, Ing. Jiří Polcr
4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2016–2019	11/2015	2019	Demografická analýza, analýza potřeb uživatelů a poskytovatelů sociálních	Odbor sociálních věcí	Dokument se zabývá udržením, popř. rozvojem sociálních služeb a aktivit na území SMOI, popř. ORP v rámci	OSV, Zdislav Doleček (Mgr. Bc. Michal Majer)

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Odbor	Poznámka	Zpracoval
			služeb.		přenesené působnosti.	
Rodinná politika statutárního města Olomouce na roky 2014 - 2015	schválena RMO 7.4.2014	2015	Podpora cyklistické dopravy, rozvoj MHD, úprava veřejných prostor, bezpečnost dopravy, bezbariérovost, apod.	Odbor sociálních věcí, další zpracovatelé: - odbor dopravy - odbor školství - odbor vnějších vztahů a informací	Opírá se o demografickou analýzu a dále o studii rodin z roku 2011. Předpokládá se pokračování, nový dokument by se měl tvořit cca březen 2016 ideálně na tři roky.	OSV, Zdislav Doleček (Mgr. Bc. Michal Majer)
Koncepce prevence kriminality města Olomouce na období let 2016 - 2020	2016	2020	AČ, NČ	Odbor sociálních věcí		OSV, PhDr. Jarmila Fritscherová
Plán udržitelné městské mobility				Odbor koncepce a rozvoje	Ve zpracování, je třeba vzájemná koordinace se zpracováním SP.	OKR, Ing. Martin Luňáček
Optimalizace MHD	6/2015			Odbor koncepce a rozvoje	Součástí je i model dopravy města Olomouce	OKR, Ing. Martin Luňáček
Generel cyklistické dopravy na území města Olomouce	05/2007		AČ, NČ včetně grafické podoby	Odbor koncepce a rozvoje	Generel byl ve své grafické části novelizován v r. 2013 a „překlopen“ do nového územního plánu města Olomouce	OKR, Ing. Stanislav Losert
Informační strategie	červenec 2011	-	NČ	OINF/OCHR	Část povinností přechází na OCHR	OCHR, Ing. Jan Langr
Koncepce zabezpečení činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů SMOI	březen 2014	2018	NČ	Odbor ochrany		OCHR, Ing. Jan Langr
Vnější havarijní plán KRALUPOL a.s.	listopad 2004	-	AČ, NČ, IČ	Odbor ochrany		OCHR, Ing. Jan Langr
Vnější havarijní plán TOMEGAS s.r.o.	říjen 2015	-	AČ, NČ, IČ	Odbor ochrany		OCHR, Ing. Jan Langr
Riziková území při extrémních přívalových srážkách	srpen 2014	-	AČ, NČ	Odbor ochrany		OCHR, Ing. Jan Langr
ANALYTICKÉ PODKLADY						
Územně analytické podklady	(2014)		AČ	Odbor koncepce a rozvoje	Průběžně aktualizované pro správní území ORP, poslední úplná aktualizace včetně rozboru udržitelného rozvoje území 2014	OKR, Ing.arch. Jana Křenková
Analýza ploch bydlení	2007		AČ	Odbor koncepce a rozvoje	Průzkumy a rozborů pro Územní plán Olomouc (Knesl+Kynčl, s.r.o.,)	OKR, Ing.arch. Jana Křenková
Analýza ploch výroby	2007		AČ	Odbor koncepce a rozvoje	Průzkumy a rozborů pro Územní plán Olomouc (Stavoprojekt)	OKR, Ing.arch. Jana Křenková

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Odbor	Poznámka	Zpracoval
Analýza zařízení a ploch veřejné infrastruktury	2007		AČ	Odbor koncepce a rozvoje	Průzkumy a rozborů pro Územní plán Olomouc (Alfaprojekt Olomouc)	OKR, Ing. arch. Jana Křenková
Krajinná analýza	2007		AČ	Odbor koncepce a rozvoje	Průzkumy a rozborů pro Územní plán Olomouc (Ekologická díla Brno)	OKR, Ing. arch. Jana Křenková
Mapování kulturních a kreativních průmyslů v Olomouci	2015-2016	-	AČ	UPOI	Mapování probíhá v několika etapách, proces ještě není finalizován.	OKR, Ing. Jiří Doležel
Průzkumy podnikatelského prostředí	2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014	-	AČ	OKR	Průzkumy prováděné mezi nejvýznamnějšími podnikatelskými subjekty na Olomoucku. Cílem je získávání objektivních dat o firmách, vč. subjektivních názorů na podnikatelské prostředí.	OKR, Ing. Jiří Doležel
Analýza odpadového hospodářství města Olomouce	2015	rozpracovaná	AČ, NČ	Odbor životního prostředí		OZP, RNDr. Jana Matzenauerová
Analýza zdravotních a environmentálních rizik I.	12/2014	-	AČ	Odbor životního prostředí		OZP, Bc. Ludmila Hýblová
Analýza zdravotních a environmentálních rizik II.	12/2015	-	AČ	Odbor životního prostředí	Zaměřená na vyhodnocení zdravotních rizik vybraných chemických látek v ovzduší a hlukové zátěže z dopravy, které byly v I. etapě vyhodnoceny jako dominantní ve vztahu ke zdraví obyvatel ve městě Olomouci.	OZP, Bc. Ludmila Hýblová
Územní plán – koncepce dopravy	9/2014			Odbor koncepce a rozvoje	Obsahuje vše důležité z oblasti dopravy	OKR, Ing. Martin Luňáček
Rozvoj Výstaviště Flora	2016		územní studie	Odbor koncepce a rozvoje, VFO a.s.		OKR, Ing. Ludmila Žaláková

Poznámka: * AČ – analytická část, NČ – návrhová/strategická část, IČ – implementační část, v případě jiných částí napište prosím, o jaké se jedná

Tab. č. 182: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty Univerzity Palackého v Olomouci

Název dokumentu	Datum zpracování (mm/rrrr)	Platnost do (rrrr)	Struktura dokumentu*	Organizace (odbor)	Poznámka
Dlouhodobý záměr UP na období 2016–2020	01/2016	2020	AČ,NČ, IČ	UPOI	
Aktualizace dlouhodobého záměru na rok 2016	01/2016	2016	IČ	UPOI	

Poznámka: * AČ – analytická část, NČ – návrhová/strategická část, IČ – implementační část, v případě jiných částí napište prosím, o jaké se jedná

4.8.3 Analýza pestel

A. Politické faktory

Tuzemská politická scéna

Popis

Česká republika je z politologického a ústavně-právního hlediska charakterizována jako parlamentní demokracie, vyznačující se relativně vysokou formální stabilitou institucí a kontinuitou striktního dodržování procesů, na níž je vybudován legitimní zastupitelský systém. Formální stabilita se opírá o rigidní (tedy obtížně měnitelnou) Ústavu, v jejímž rámci je relativně pevně zakotvena také pozice regionálních a místních samospráv.

Tyto formální charakteristiky stability systému však byly narušeny změnami politického režimu v posledních desetiletích a jsou v ostrém kontrastu s obsahovou a hodnotovou nestabilitou systému. Jednou ze zásadních příčin nestability politického systému a výrazným limitem přebujelý systém moci a vlivu (a řevnivosti) politických stran a poměrně velmi nízká aktivní účast veřejnosti na politickém dění, a to zejména ve formě nízkých členských základů politických stran.

Role veřejnosti je pak v podstatě omezena na volební proces, mezi volbami pak nejvýše na určitou formu nátlaku či lobbingu. Důsledkem je nízká důvěra veřejnosti jak v politické strany, tak i instituce státní moci, dokumentovaná mj. nízkou volební účastí.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

V krátkodobém horizontu stávající politický a volební systém i přístup veřejnosti k politice patrně zůstane ve svých hlavních parametrech zachován, a tím zůstanou zachovány i příčiny celkové nestability politického prostředí v ČR, se všemi pozitivními i negativními důsledky pro ekonomický, ale i kulturní a morální stav společnosti. Vzhledem k vzdělanostní a věkové struktuře obyvatel Olomouce může ve střednědobém horizontu tlak občanské společnosti vzrůstat. Ovlivnitelnost daného faktoru ze strany místních samospráv může být patrná, zejména ve vztahu k veřejnosti.

Funkčnost systému veřejné správy

Popis

Základní parametry vztahů krajských a místních samospráv k orgánům státní moci a správy jsou definovány Ústavou ČR. Stát může do výkonu samosprávných kompetencí krajů a obcí zasahovat pouze prostřednictvím zákona, a naopak svěřuje krajům a obcím v tzv. přenesené působnosti část výkonu státní správy (v důsledku existence modelu tzv. sloučené

veřejné správy). Přes toto formálně jasné vymezení práv a povinností jsou v ČR v hierarchické struktuře veřejné správy dlouhodobě pozorovatelné centralizační tendence, doprovázené jednak nadměrnou (a stále vzrůstající) regulací výkonu povinností krajů a obcí ve sféře jejich přímé působnosti (školství, veřejná doprava, sociální péče, kultura aj.), jednak rostoucí zátěží lokálních samospráv agendami státní správy (zpravidla bez jejich adekvátní úhrady).

Absence strategické dimenze vládnutí na centrální úrovni a silný resortní přístup ve výkonu správy v podstatě znemožňuje nastolení strategického partnerství národních a lokálních orgánů moci a správy.

Častými změnami celostátních, regionálních i místních vlád a hlavních představitelů dochází k narušení funkčnosti systému veřejné správy. To se projevuje změnami v jednotlivých úřadech na vedoucích i referentských pozicích, nejasnou, resp. často se měnící koncepcí jednotlivých orgánů veřejné správy, slabou kontinuitou jejich činnosti a omezenou „pamětí“ jednotlivých veřejných institucí.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

Situace v Olomouci a v Olomouckém kraji je z hlediska funkčnosti systému veřejné správy spíše příznivá. Na centrální úrovni lze pak ve středně a krátkodobém horizontu předpokládat dílčí zlepšení funkčnosti systému veřejné správy, a to díky některým provedeným či chystaným změnám (opatření zvyšující transparentnost rozhodování orgánů veřejné správy, dlouho odkládanému zákonu o státní službě atd.). Ovlivnitelnost daného faktoru ze strany Olomouce je spíše malá. Z hlediska nastavení systému je prakticky omezena na roli místních samospráv v politickém systému ČR a v legislativním procesu, případně na politický tlak reprezentací lokálních a regionálních samospráv (AK ČR, SMO ČR). Z hlediska fungování systému na místní a regionální úrovni bude částečně odvislá od schopnosti místních a regionálních aktérů (zejména pak politické reprezentace) nalézt konsenzus ohledně stabilizace klíčových úřednických postů a směřování rozvoje v území.

B. Ekonomické prostředí

Hospodářský vývoj EU

Popis

EU v současnosti dle objektivních pohledů zvnějšku i dle slov svých nejvyšších představitelů prožívá či v předchozích letech prožila nejvážnější krizi své historie. Tato krize má primárně ekonomický základ, v konečném důsledku se však dotýká také institucí, jejichž akceschopnost a důvěryhodnost klesá úměrně prohlubujícím se rozporům mezi členskými státy ohledně obsahu a formy reakce na projevy krize a úměrně klesající důvěry evropské veřejnosti v instituce EU i EU jako politickou entitu.

Dluhová krize bude v mnoha zemích dlouhodobě brzdit hospodářský růst, neboť

nevyhnutelně bude muset dojít ke zvýšení daňového zatížení – což za jinak shodných podmínek může mít další negativní dopad na konkurenceschopnost evropských zemí v globální soutěži. Klíčový pro další vývoj bude také další postup při stabilizaci eurozóny.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

Přes všechny problémy a rozpory, které v současnosti EU prožívá, je v zájmu ČR i Olomouce strategická stabilizace institucí EU. Protože je tento směr budoucího vývoje pravděpodobný (resp. z možných pozitivních směrů jediný reálně proveditelný), lze očekávat střednědobou stabilizaci politického prostředí EU a dílčí oslabení politického významu členských států ve prospěch úrovně evropské, možná také úrovně regionální. Ovlivnitelnost daného faktoru ze strany Olomouce je malá. Jednou z mála reálných možností je participace významných entit při plánování budoucí podoby regionální politiky EU v podmínkách ČR.

Konkurenceschopnost české ekonomiky

Popis

Konkurenceschopnost států hodnotí Světové ekonomické fórum na základě globálního indexu konkurenceschopnosti. ČR se v roce 2013 nacházela na 46. místě. Pozitivní posun zaznamenává ČR v dílčích faktorech infrastruktury, makroekonomické stability a velikosti trhu. Negativní vývoj, který zapříčinil propad oproti předchozím letům, pak má ČR v oblasti institucí (transparentnost a funkčnost veřejné správy, vnímání korupce, vymahatelnost práva atd.), efektivitu trhu práce, inovačního prostředí a kvality vzdělávací soustavy.

Česká ekonomika se proto stále výrazně odlišuje od stabilizovaných ekonomik západní Evropy. Produktivita práce v podnicích se zahraničními vlastníky je ve srovnání s domácími podniky téměř dvojnásobná, přičemž úroveň mezd určují zaostávající domácí podniky. Domácí podniky proto rostou výrazně pomaleji a specializují se stále více na výroby nenáročné na kvalifikovanou práci, které současně jsou výrobami s nízkou přidanou hodnotou.

Malé a střední podniky (tj. do 250 zaměstnanců) jsou ve většině vyspělých zemí nejdůležitějšími zaměstnavateli a v mnoha zemích vytvářejí zhruba polovinu HDP. Vzhledem k prioritám privatizace a následné atrakce zahraničních investorů byly české politiky a institucionální úlevy dlouho zaměřené výrazně ve prospěch velkých podniků, MSP tak byly dlouho ponechané svépomoci. Otevřenost české ekonomiky je příznačná v oblasti exportu i importu. Zásadní je v tomto směru energetická závislost, která se zvolna přesouvá na politicky problematické Rusko. Klíčový význam bude pro českou ekonomiku mít budování lidského kapitálu a vědy. V obou Česko za světovými lídry zatím výrazně zaostává.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

V příštích letech lze očekávat další zvyšování konkurence na propojujícím se evropském i celosvětovém trhu. Ekonomické prostředí je faktorem, který může být z úrovně města ovlivněno relativně významně. Nástrojem může být vlastní aktivní podpora malého

a středního podnikání (zvláště inovačního), vytváření prostoru pro inovační potenciál, snižování energetické náročnosti, ekonomizací fungování veřejné správy a sektoru veřejných služeb a zavedením přísných norem protikorupčního jednání.

C. Sociální prostředí

Demografické a migrační chování obyvatel

Popis

Do roku 2030 se v rámci celé EU očekává přírůstek počtu obyvatel ve výši pouhých 5 % oproti roku 2008. Tento přírůstek přitom bude regionálně silně diferencovaný. Růst populace lze očekávat jen souběhem kladného salda přirozené měny a kladného salda migrace. V případě Česka lze předpokládat mírně negativní saldo v rámci migrace uvnitř EU, které však bude vyrovnáváno kladným migračním saldem vůči státům ležícím nyní mimo EU. Tato projekce je ovšem budována na předpokladu regionálně stabilních měr porodnosti a úmrtnosti a na zachování současných trendů migrace. Tyto předpoklady jsou ovšem závislé na budoucím vývoji sociálních a ekonomických podmínek jednotlivých regionů a na cílevědomých opatřeních v rámci národních a regionálních populačních politik.

Druhá složka populačního vývoje - přirozená měna se bude vyznačovat přirozeným úbytkem obyvatelstva. Tento trend je důsledkem nástupu tzv. druhého demografického přechodu, který v postsocialistických státech nastoupil po změně režimu. Druhý demografický přechod přinesl v důsledku širších životních možností, příp. nepříznivých sociálních a ekonomických podmínek pro zakládání a existenci rodin změnu demografického chování. Jde o konflikt vyšších nároků na uplatnění jednotlivců na trhu práce s nároky rodinného života při současném oslabení opěrné sítě péče o děti, dále negativně působí relativně vysoká nezaměstnanost mladých lidí a nedostupnost finančně únosného bydlení. Domácnosti s dětmi, a zejména osamělé matky, jsou častěji ohroženy chudobou než zbytek populace. Přes některá dílčí opatření nebyla dosud zformulována státní rodinná politika, která by odpovídala novým podmínkám demografického chování a života rodin ve společnosti.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

Olomouc se vyznačuje relativně pozitivními demografickými ukazateli – opětovný přirozený i migrační přírůstek, dlouhodobá vysoká míra vzdělanosti, nízká míra sociálně patologických jevů a sociálního napětí. Vzhledem k silně nadregionální povaze základních demografických trendů (zejména pak reprodukčního chování obyvatelstva) je ovlivnitelnost daného faktoru z místní a regionální úrovně relativně malá. V obecné úrovni je potřebné, aby docházelo dlouhodobě ke zvyšování kvality života v nejširším smyslu včetně možností uplatnění na regionálním trhu práce, což se pozitivně odrazí na demografické stabilitě a migrační atraktivitě oblasti. V konkrétnější rovině pak bude záležet na schopnosti stabilizovat trh s bydlením, především pak ve vztahu k obyvatelům s nižšími příjmy a zajištění systému efektivního, adekvátního a udržitelného sociálního bydlení.

Vzdělanost a vzdělávání

Popis

Rozvoj lidských zdrojů je pro ČR klíčovým tématem. V současnosti zde lze identifikovat šest hlavních bariér: Nesoulad mezi požadavky trhu práce a nabídkou studijních oborů, resp. kvalifikovaných pracovních sil. Neúplná transformace českého školství, které selhává při budování lidského kapitálu. Nízké ohodnocení a nízká prestiž pedagogické profese spojené s omezenou kvalitou pedagogických pracovníků. Nevhodná struktura veřejných výdajů na výzkum. Nevyhovující systém hodnocení výzkumu a jeho slabé propojení s rozdělováním veřejných financí. Nízká koordinovanost národních politik souvisejících s výzkumem a inovacemi.

Česká republika tradičně vykazuje v mezinárodním srovnání vysoký podíl populace s dosaženým středoškolským vzděláním. Naopak hluboko pod průměrem EU a OECD je tradičně podíl obyvatelstva s terciárním vzděláním. Rychlejší posun je řešitelný formou tzv. dalšího vzdělávání dospělých.

České školství patří v mezinárodním srovnání mezi finančně zanedbávané. Tento deficit je zaznamenáván na úrovni základního, středního i terciárního školství. Největší deficity má Česká republika ve financování vědy a výzkumu na vysokých školách, výdaje na jednoho studenta v této oblasti nedosahují ani třetiny průměrných výdajů zemí OECD.

Česká republika přitom patří k zemím s nejsilnější vazbou mezi dosaženým stupněm vzdělání a výší příjmu: lidé s terciárním vzděláním vydělávají v průměru 1,8krát více než lidé se středoškolským vzděláním, a dokonce 2,5krát více než lidé se základním vzděláním. Podobně silný je i vztah mezi dosaženým vzděláním a rizikem nezaměstnanosti.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

V souvislosti s obecnými demografickými trendy budou nadále vstupovat do sekundárního vzdělávání populačně slabé ročníky. Pokud tomu nebude kapacitně přizpůsobena nabídka vzdělávacích oborů, mohou být málo naplňovány méně žádané, ale přitom pro trh práce důležité učňovské a technické obory. Kvalitu vzdělávání bude i nadále limitovat nedostatečné ohodnocení pedagogických pracovníků, jejich nedostatečná příprava na pedagogických fakultách a celkově nízká prestiž učitelství jako profese. Ovlivnitelnost daného faktoru je ze strany města relativně značná: užší spolupráci s podnikatelskou reprezentací, Úřady práce a vysokými školami, zejména však díky svému vlivu na rozsah a strukturu regionálního školství. V nabídce v primárním vzdělávání může Olomouc akcentovat důraz na kvalitu a atraktivitu předmětů, které dají žákům základy pro budoucí studium perspektivních oborů, či následné uplatnění na trhu práce (zejména přírodovědné předměty a cizí jazyky). V sekundárním a terciárním vzdělávání může Olomouc intervenovat pouze nepřímo.

D. Technické a technologické prostředí

Popis

Přes v tuzemsku často opakovanou tezi o vědě, výzkumu a technologiích jako „hybné síle pokroku“ se ČR v této oblasti zdroje konkurenceschopnosti nachází hluboko pod úrovní evropského průměru. Zvláště zaostává v intenzitě inovačních aktivit na úrovni podniků, v technologickém transferu, ve využití kooperačního potenciálu, v podnikových výdajích na výzkum, ve vývoji a inovacích, v patentové aktivitě, ve spolupráci výzkumu s průmyslem, ve využití rizikového kapitálu, ale i v řadě aspektů rozvoje a využívání lidských zdrojů.

V ČR dlouhodobě chybí systematická a koordinovaná politika státu, směřující k vytváření celkově proinovačního prostředí. Nejhůře dopadá srovnání v počtu podaných přihlášek patentů všeho druhu. Malá podpora spin-off firem v jejich raném stadiu vývoje. ČR silně zaostává v počtu studujících na vysokých školách VŠ v oborech přírodní vědy a inženýrská studia a v celoživotním vzdělávání.

Hůře dopadá ČR v tzv. netechnických inovacích („pokročilé manažerské techniky“, „nové nebo podstatně změněné organizační struktury“ apod.). S tím souvisí i slabá ochrana v oblasti duševního vlastnictví.

Nejslabším článkem ve faktoru technologického prostředí ČR je nízká intenzita inovační aktivity firem.

Odhad trendů vývoje inovační politiky ČR je velmi obtížný. Potenciál lze v příštích 20 – 25 letech vidět např. v oblasti informačních technologií, v nanotechnologiích – ovlivní většinu oblastí elektroniky, medicíny, materiálů, strojírenství a životního prostředí, v biotechnologiích - lze očekávat zejména pokrok ve zvládnutí nemocí, drogových závislostí, genetické terapie, snížení stresu, v oblasti materiálové inženýrství – perspektivou jsou kombinované konstrukční materiály pro dopravní systémy a energetiku, nové materiály pro lékařství, farmacii, informační a komunikační technologie apod.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

V Olomouci je dostatečná výzkumná a vývojová základna s potenciálem k tomu, aby zde byly podmínky ke konkurenceschopnosti vůči regionům, které jsou v čele technologických inovací a pokroku. V terciárním vzdělávání je velká nabídka studijních oborů ve výše zmíněných perspektivních odvětvích. Je možné očekávat, že zde bude ve střednědobém horizontu docházet k rozvoji high-tech firem a technologických inovací. Ovlivnitelnost daného faktoru je ze strany Olomouce relativně významná. Spočívá zejména v podpoře technického vzdělávání, regionálního vysokého školství a výzkumné základny, ale též v podpoře rozvoje spin-off firem apod. Důležitým faktorem rozvoje inovační ekonomiky je také přitahování a udržení talentů, což je mj. podmíněné kvalitními podmínkami k životu.

E. Environmentální prostředí

Popis

Evropa z globálního pohledu neudržitelně zatěžuje životní prostředí svojí energetickou a materiálovou náročností. Budoucnost životního prostředí v Evropě tedy závisí do značné míry na tom, nakolik se podaří prosadit inovace v oblasti průmyslu, energetiky či dopravy a nakolik jsou za současných sociálně-ekonomických podmínek reálné evropské politické závazky v oblasti energetiky a ochrany klimatu, ale i v dalších oblastech ochrany životního prostředí. Pro budoucí podobu evropské krajiny i kvality životního prostředí bude také podstatná reforma společné zemědělské politiky. Novým určujícím faktorem pro budoucnost evropské krajiny a její přírodní rozmanitosti je pěstování technických a energetických plodin, ať už na biomasu (a výrobu tepla) či jako biologickou složku biopaliv.

Pokud jde o ČR, k akutním problémům ochrany životního prostředí nyní patří:

- Rostoucí dopravní zátěž spojená se zvýšenou expozicí krajiny a zejména hustě obydlených oblastí vůči emisní a hlukové zátěži.
- Výstavba průmyslových, komerčních a obytných zón „na zelené louce“ vedoucí k záboru kvalitních zemědělských půd, devastaci a fragmentaci biotopů, snížení retenční schopnosti krajiny, vzniku „tepelných ostrovů“ apod.
- Návrat domácností k vytápění nešetrnými palivy, přetrvávající výrazné znečišťování ovzduší malými stacionárními zdroji.
- Důsledky globálních změn klimatu, zejména ve formě extrémních meteorologických jevů (povodně, sucha apod.).
- Výstavba liniových staveb, která přispívá k další fragmentaci krajiny a expozici krajiny hlukové a emisní zátěži (v okolí dopravních liniových staveb).
- Nebezpečí pro přírodní rozmanitost introdukcí tzv. invazních druhů, což jsou nepůvodní a rychle se šířící rostliny (např. bolševník velkolepý) či živočišné druhy (norek americký, klíněnka jírovcová).
- Přetrvávající nešetrné pěstební postupy v zemědělství a lesnictví s důsledky ve formě chemizace prostředí (chemizace půd, eutrofizace vod z hnojiv), degradace půdy v důsledku eroze a zhutnění těžkou technikou, zvýšené náchylnosti monokulturních lesních porostů ke kalamitám, nízké rozmanitosti a ekologické stability krajiny a celkově snížené environmentální hodnoty takto obhospodařované krajiny.
- Existence velkého množství starých ekologických zátěží. Stále ještě vysoká materiálová a energetická náročnost české ekonomiky. Absence konsenzu ohledně posláních a managementu velkoplošných chráněných území s důsledky ve formě jejich nekoncepčního managementu a přetrvávajících sporů ohledně správy, údržby a rozvoje těchto území.

Z výše uvedeného vyplývají klíčová témata pro budoucnost politiky životního prostředí: energetická a materiálová náročnost ekonomiky, spotřební vzorce populace, péče o přírodní rozmanitost a celkovou biokapacitu území a stabilitu krajiny, která je vázána na promyšlenější územní plánování, péči o lesy a ochranu volné nezastavěné krajiny.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

Vzhledem k absenci zátěží vyplývající z činnosti těžkého průmyslu nepatří Olomouc k nejvíce zatíženým územím ČR. Negativním faktorem je však nízká ekologická stabilita území daná zejména intenzivní zemědělskou činností. Ovlivnitelnost z úrovně Olomouce je relativně značná, a to jak prostřednictvím důsledného využívání regulačních nástrojů (ÚPD, důsledné využívání legislativních nástrojů), tak prostřednictvím investičních (např. realizace projektů na eliminaci environmentálních zátěží) i neinvestičních aktivit (údržba krajiny, čištění ulic apod.), dialogu se sociálními partnery, v tomto případě i NNO s ekologickým zaměřením. Silným nástrojem může být i osvěta (EVVO).

F. Legislativní prostředí

Popis

Pro ČR je typická velmi nízká důvěra v právo, nejen pro jeho komplikovaný proces vymahatelnosti, ale i jeho obtížnou srozumitelnost a zejména pro nepředvídatelnost jeho tvorby a hlavně aplikace. Standardní proces tvorby objektivního právního řádu je ovlivněn stále větším počtem navzájem málo souvisejících rozhodnutí, které získávají právní formu zákonů, nařízení či rozsudků.

Nápravu chaotického stavu českého legislativního prostředí lze očekávat přizpůsobení českého právního systému práva EU.

Predikce vývoje v Olomouci a ovlivnitelnost

Olomouc bude z hlediska legislativního prostředí do značné míry ovlivněna celostátním vývojem. Ten bude nejspíše i nadále ovlivněn nestabilní politickou situací a nekonsensuálním procesem tvorby a dále bude ovlivňován požadavky ze strany EU.

V rámci současného legislativního prostředí České republiky je dosud poměrně značná nejistota ohledně ukotvení nositelů ITI. Vzhledem k tomu, že se jedná o nový nástroj, jehož účelem je koordinace urbánního rozvoje, není stávající legislativní prostředí zcela připraveno na veškeré požadavky související s aplikací nástroje ITI. Faktor je ze strany samotného města ovlivnitelný jen silným politickým tlakem ve spolupráci s reprezentacemi místních samospráv (především SMO ČR).

4.8.4 Výstupy z dotazníkového šetření a pocitových map

V rámci analytických prací proběhlo v roce 2017 dotazníkové šetření a tvorba pocitových map zajišťované Univerzitou Palackého v Olomouci. Výstupy jsou k dispozici v samostatných dokumentech. Zde je uvedeno pouze stručné shrnutí.

Dotazníkové šetření proběhlo plošně na celém území města. Sběr se uskutečnil v druhé polovině ledna a v měsíci únoru a dodatečný sběr pak během března 2017. Pro dosažení reprezentativního výběru byla zvolena metoda kvótního výběru. Hlavními kvótními znaky byly pohlaví, věk a vzdělání, dalším zohledněným znakem bylo bydliště respondentů

(příslušnost k městským částem). Celkem bylo zapojeno 1010 respondentů. Tázáni byli respondenti, kteří mají v Olomouci trvalé bydliště, ale i ti, kteří ve městě bydlí většinu roku.

Z průzkumu vyplynula tato klíčová zjištění:

1. Proměnnou, která nejvíce formuje názory a postoje respondentů, se ukazuje být vzdělání a v některých případech věk. Čím vyšší je vzdělání, tím větší jeví respondenti zájem o dění v Olomouci, jsou spjatější s životem ve městě atd.
2. Naprostá většina Olomoučanů je spokojena s životem ve městě.
3. Většina respondentů si přeje, aby byl řešen zejména problém bezdomovectví ve městě. Tuto problematiku, která se „nelíbí“, jmenovali respondenti na prvním místě rovněž v otevřené otázce. V případě pocitových map se rovněž jako problematická jevila místa s vyšší koncentrací bezdomovců.
4. Vize města souvisí s rozvojem kvality života ve městě, respondenti například o něco více preferují Olomouc jako město s rozvinutou sítí sociálních a zdravotnických služeb a město orientované na zeleň a kvalitní životní prostředí, než na cestovní ruch či rozvoj podnikatelského prostředí.
5. O odstěhování přemýšlejí nejmladší respondenti, a to zvláště kvůli kvalitní práci, která by odpovídala jejich požadované úrovni. Kvalitní pracovní příležitosti postrádají především vysokoškolsky vzdělaní respondenti.
6. Obyvatelům město nevíce symbolizují univerzita a obecně historie (památky). Ztotožňují se rovněž s parky, tedy konceptem zeleného města.
7. Kromě historie se respondentům nejvíce líbí možnost kulturního a společenského vyžití. Nejvíce se jim nelíbí bezdomovectví, jak již bylo uvedeno výše.
8. Respondenti by se ochotně podíleli na rozhodování, zejména ve využití veřejných prostranství (79 %), využití městských pozemků a části rozpočtu města.

Sběr dat pro tvorbu pocitových map probíhal prostřednictvím papírových dotazníků (500 respondentů) a webového dotazníku (1746 respondentů). Po očištění o neplatné, prázdné a nerelevantní dotazníky bylo získáno celkem 2117 respondentů – skrze papírové dotazníky (481 respondentů) a skrze webový formulář (1636 respondentů). Respondenti zaznamenali 25 760 bodů, linií a polygonů; a 4 801 komentářů. Nejvíce odpovědí bylo zaznamenáno u otázky „Ve kterém veřejném prostoru ve městě se cítíte příjemně?“ v průměru 3,9. Naopak nejméně u otázky „Vyznačte na mapě místa, kde by se mohlo něco vylepšit z pohledu městské hromadné dopravy?“ a „Která místa by se měla vylepšit z pohledu pěší dopravy?“ v průměru 1,2 na osobu.

Z pocitových map vyplynulo, že příjemně se lidé cítí v centru města (Horní a Dolní náměstí, katedrála sv. Václava, okolí kostela sv. Michala,...). Mimo historické jádro byly velmi pozitivně hodnoceny olomoucké parky, oblast sv. Kopečku a nákupní centrum Šantovka. V rámci otázky na nepříjemná či neatraktivní veřejná prostranství získalo nejvíce odpovědí olomoucké hlavní vlakové nádraží a jeho okolí. Další lokality, které získaly významnější počet hlasů, jsou často asociované s lidmi bez domova či osobami pod vlivem

alkoholu/drog ve veřejném prostoru (Biskupské náměstí, náměstí Republiky, Bezručovy sady za jugoslávským pomníkem, Vodární ulice, oblast v okolí obchodu Albert na tř. Svobody, atd.). Jako lokalitu, která nejvíce potřebuje vylepšit z pohledu městské hromadné dopravy, hodnotili respondenti ulici Zikovu a okolí. Občané Olomouce dále zaznačili mnoho lokalit, které by se měly z jejich pohledu v budoucnu rozvíjet. Nejvíce byly označovány lokality bývalého vojenského skladu u Baumaxu (ulice Velkomoravská), areál na rohu ulic Šantova a 17. Listopadu, volný prostor vedle MVŠO na ulici Vejdovského, ale i oblast hlavního vlakového nádraží, zimního stadionu, areál na ulici U Šibeníku. Velký potenciál vidí občané také v oblasti za ulicí Okružní a v oblasti mezi ulicemi Hraniční, Jižní a Schweitzerova.

4.8.5 Výstupy z řízených rozhovorů, pracovních skupin a veřejného projednání

V rámci analytických prací proběhly **řízené rozhovory s klíčovými partnery města**, oslovení byli zejména zástupci vedení města, koaličních i opozičních politických klubů zastoupených v Zastupitelstvu města Olomouce, zástupci církve, Olomouckého kraje, Univerzity Palackého, MVŠO a vojenské posádky. Celkem proběhlo 14 řízených rozhovorů v období duben – červen 2017.

Oslovení respondenti se shodli, že za posledních 10 let město výrazně rozkvetlo, a to ve více směrech. Tento pohled vnímají zejména turisté a lidé, kteří se do Olomouce vrací po několika letech. Výrazně se investovalo do infrastruktury, zejména v cestovním ruchu a v dopravě. Pozitivně jsou vnímány investice do památek s historickou hodnotou, zmiňována byla oprava Horního a Dolního náměstí, Výstaviště Flóra, apod. Dařilo se také rozvíjet MHD, zejména šlo o rozšiřování tramvajových tratí a udržení vozového parku na vysoké úrovni. Častěji byl také zmiňován rozvoj univerzity. Zlepšilo se rovněž kulturní a společenské vyžití ve městě.

Za největší pozitiva města respondenti považují jeho dostupnost a velikost („tak akorát“). Pozitivně je vnímáno kulturní, společenské a sportovní vyžití. Silně zazníval také odkaz na památky, historický potenciál a univerzitu.

Naopak mezi největšími problémy Olomouce byla nejčastěji zmiňována doprava, a to zejména absence východní tangenty a dobudování západního obchvatu města. Problémy jsou respondenty vnímány i vzhledem k stacionární dopravě. Doprava v klidu nebyla systémově řešena, chybí odstavná parkoviště a návaznost na MHD, problematické je také parkování na sídlištích. Mezi dalšími problémy, které oslovení častěji uváděli, bylo bezdomovectví, vzrůstající zadluženost domácností a rozšiřování skryté chudoby. Zmiňována byla také problematika záboru kvalitní zemědělské půdy, vylidňování centra a podfinancování technické infrastruktury. Poukazováno bylo také na nedostatek finančních zdrojů na rozvojové aktivity, zadluženost města a nekonceptní řešení. Polarizující je mezi oslovenými názor na Šantovka Tower.

Do procesu analytických prací byl zakomponován i názor odborné veřejnosti, která se zapojila v rámci jednání jednotlivých pracovních skupin (PS). **Pracovní skupiny** proběhly ve dnech 10. – 11. 5. 2017. Členové pracovních skupin se podíleli zejména na oponentuře

expertního návrhu SWOT analýzy. Po odsouhlasení pracovní skupinou byly některé výroky členů PS do SWOT analýzy přidány. Svými odbornými komentáři tak obohatili výstupy ze socioekonomických analýz.

Veřejné projednání se uskutečnilo dne 21. 6. 2017 za přítomnosti cca čtyřiceti účastníků. Veřejnost, která se diskusního fóra zúčastnila, byla rozdělena do šesti skupin. Každá skupina měla prostor diskutovat o nedostatcích či potřebách, které by mělo město Olomouc ve svých prioritách zohlednit. Debatovalo se o oblastech, jako je doprava, sociální služby, vzdělání, životní prostředí, veřejná správa, kultura či sport. Následně každá ze šesti skupin představila své závěry. Všichni účastníci pléna poté hlasovali o prioritách mezi definovanými problémy. Na prvních místech se objevila potřeba řešení dopravní infrastruktury, veřejného prostranství a zeleně a absence útvaru hlavního architekta.

Tab. č. 183: „10 P“ z pohledu občanů, kteří se zúčastnili veřejného projednání 21. 6. 2017

Pořadí	Problémy
1.	dopravní infrastruktura (obchvat, tramvaje, napojení fakultní nemocnice...)
2.	veřejná prostranství (zeleň, zahrady, protipovodňová opatření...)
3.	absence útvaru hlavního architekta
4.-5.	cyklodoprava, propojení cyklostezek nadbytečná obchodní plocha, vylidňování centra
6.-7.	reálná spolupráce statutární město Olomouc + Univerzita Palackého fenomén Flóra
8.-10.	sociální bydlení – pro mladé, sociálně slabé využití potenciálu absolventů UP, kulturně-kreativní průmysly slabá podpora architektury a urbanismu

4.8.6 SWOT analýza měst

SWOT analýza je klasifikační metoda umožňující přehledné uspořádání stávajících základních poznatků ze situační analýzy.

SWOT je zkratkou anglických slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).

Silné a slabé stránky hodnotí zpravidla vnitřní parametry, podmínky či znaky regionu, které jsou změnitelné nebo ovlivnitelné aktivitou subjektů v daném území. Silné stránky zahrnují komparativní a konkurenční výhody pro jakékoliv typy rozvojových aktivit, slabé stránky jsou pak veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity. Tato část SWOT analýzy se také nazývá „vnitřní analýza“.

„Vnější analýzou“ se označuje druhá polovina SWOT analýzy, která se zabývá příležitostmi a hrozbami vztahujícími se k vnějšímu prostředí (je jakýmsi popisem vztahů daného území a jeho okolí). V té se vyhodnocují faktory, procesy a okolnosti, které nejsou v převážné míře přímo ovlivnitelné subjekty z řešeného území. Samotná strategie nebude moci mnoho vnějších vlivů ovlivnit, avšak jejich pravděpodobné účinky na město je důležité při její tvorbě zohlednit. Zároveň je do příležitostí a hrozeb zakomponován pohled do budoucna. SWOT v této části obsahuje i hodnocení příležitostí a hrozeb města reflektující budoucí vývojové tendence.

Strategie se bude dále v maximální možné míře snažit využít silných stránek a příležitostí, a naopak eliminovat hlavní problémy (slabé stránky) a minimalizovat důsledky potenciálních hrozeb.

Celkem bylo zpracováno sedm SWOT analýz podle tematického zaměření jednotlivých oblastí. První SWOT pojímá město jako celek z pohledu geografické plohy, obyvatelstva a bydlení a je tematickou průřezovou SWOT. Zbývajících šest SWOT bylo rozděleno podle blízkosti témat. Samostatně je zpracována SWOT pro oblasti „ekonomika, trh práce, vzdělání a výzkum“, „cestovní ruch, kultura a sport“, „doprava“, „životní prostředí, veřejný prostor a infrastruktura“, „sociální oblast, bezpečnost a kriminalita, zdraví obyvatelstva, rodinná politika“ a „veřejná správa a řízení města“. Výsledná podoba SWOT vzešla z jednání pracovních skupin. Jednotlivé body (výroky) jsou v nich seřazeny podle významnosti/důležitosti tak, jak o nich rozhodli členové pracovních skupin na základě hlasování.

Na závěr kapitoly byla přidána jedna komplexní SWOT, která určitou formou sumarizuje základní obraz města Olomouce jako celku.

Geografická poloha, obyvatelstvo a bydlení

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. centrum vzdělanosti a služeb nadregionálního významu (obchod, zdravotnictví), univerzitní město 2. přirozené centrum Olomouckého kraje 3. z pohledu národních strategických dokumentů sídelní aglomerace/metropole národního významu 4. atraktivní lokalita pro život 5. vysoký podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva 6. klesající počet osob se základním vzděláním 7. vysoká intenzita bytové výstavby v Olomouci (za posledních 10 let dokonce nejvyšší v porovnání s vyššími územními celky i velikostně podobnými sídly) 8. zvyšující se úroveň bydlení ve městě (napojení na technickou infrastrukturu, zvyšování celkové i obytné plochy bytu na osobu,...) 9. postupná regenerace bytového fondu stejně jako revitalizace veřejných prostranství v rámci Integrovaného plánu rozvoje města Olomouce – Revitalizace a regenerace sídliště	1. nevýhodná demografická struktura (stárnutí populace) 2. nárůst počtu a také podílu neobydlených domů i bytů 3. vysoké tržní ceny bytů (v porovnání s krajskými městy), které se pro určité skupiny obyvatel stávají z ekonomického hlediska čím dál tím méně dostupné 4. zastaralý domovní fond; vysoká hodnota průměrného stáří bytového fondu (52,2 let) 5. monofunkčnost panelových sídlišť, deficit statické dopravy v sídlištích a s tím související kvalita veřejných prostranství
O - Příležitosti	T - Hrozby
1. podpora dalšího rozvoje kvality života ve městě s cílem omezení suburbanizace 2. výstavba nových bytových domů přispívající k celkovému omládnutí bytového fondu; využití brownfields a nezastavěných proluk ve městě k nové výstavbě 3. pokračující rekonstrukce staršího bytového fondu 4. zvýšení atraktivity centra města pro bydlení; začátek procesu gentrifikace 5. rozvoj ekonomické výkonnosti souměstí Olomouc-Prostějov-Přerov	1. pokračující úbytek obyvatelstva vlivem suburbanizace 2. pokračující stárnutí populace vs. značný nedostatek domů s pečovatelskou službou 3. nesoulad mezi poptávkou a nabídkou na trhu bydlení 4. neschopnost mladých a sociálně slabých obyvatel řešit vlastní bytovou situaci v důsledku snižování životní úrovně 5. hromadný konec životnosti panelových konstrukcí bytových domů, např. v důsledku chemické koroze betonu či jiných nepředvídaných jevů

Ekonomika a trh práce, vzdělání a výzkum

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. město s rozvinutým průmyslem, moderním vědecko-výzkumným zázemím (10) 2. centrum středoškolského a vysokoškolského vzdělávání nadregionálního významu (9) 3. špičkový výzkum v oblastech biotechnologie, pokročilých technologií a materiálů, molekulární a translační medicíny, nanotechnologií a optiky (8) 4. nastartování aktivní spolupráce mezi místními podnikateli a středními a vysokými školami 5. Univerzita Palackého – významný aktér na poli vědy a výzkumu 6. rostoucí podnikatelská aktivita 7. dostatečně hustá síť a dobrá dostupnost vzdělávacích institucí; zvyšující se kapacity mateřských i základních škol, struktura škol různého zaměření vč. mezinárodních škol, škol s alternativní výukou či škol s rozšířenou výukou matematiky, ICT, atd. 8. postupná modernizace a zlepšování stavebně-technického stavu škol a školských zařízení i jejich vybavení (energeticky úsporná opatření, rekonstrukce sportovišť, školních jídelen, atd.) 9. stabilní silné zastoupení sektoru veřejných služeb (vzdělávací, zdravotnické, sociální) 10. dobré dopravní napojení města na dálniční komunikace a železniční dopravu (z pohledu investorů) 11. rostoucí HDP, vysoký nárůst HDP na jednoho obyvatele v posledních 10 letech 12. kvalifikovaná pracovní síla, zejména v humanitních oborech 13. dostatečná infrastruktura pro podporu podnikání, inovací a transferu technologií (OK4Inovace, VTP UP, CzechInvest) i pro vědu a výzkum 14. úspěšné projekty města a UPOI pro začínající podnikatele i malé a střední podnikatele (průmyslová zóna Šlechtitelů) 15. vysoký počet aktivních subjektů v oblasti kulturních a kreativních průmyslů 16. využívání brownfields a jejich konverze pro nové účely (celkový počet neregenerovaných brownfields klesá) 17. zvyšující se počet zaměstnanců v oblasti vědy a výzkumu 18. rostoucí sektor služeb 19. dostatečná nabídka developerských projektů 20. etablovaná česko-britská MŠ a ZŠ ve městě 21. dobrá uplatnitelnost absolventů UPOI na trhu práce 22. výrazný nárůst udělených patentů v oblasti vědy a výzkumu 23. rozvoj Moravské vysoké školy Olomouc 24. aktivity na podporu popularizace vědy a výzkumu	1. nedostatek pracovní síly s poptávanou kvalifikací (zejména technické profese a řemesla) (13) 2. nižší zájem a motivace žáků a studentů (stejně jako jejich rodičů) o studium matematiky a technicky orientovaných oborů, což následně způsobuje jejich nedostatek na trhu práce (11) 3. špatný stavebně-technický stav a nedostatečné vybavení škol a školských zařízení: nedostatečný počet odborných učeben a jejich zastaralé vybavení (dílny, učebny fyziky, chemie, ICT, atd.), nedostatek pomůcek pro vzdělávání či didaktických a kompenzačních pomůcek pro žáky se SVP, nedostatečné kapacity družin, apod. (9) 4. podprůměrná výše měsíční mzdy v porovnání s průměrem ČR 5. problémy při přechodu SŠ i VŠ absolventů do pracovního procesu a jejich přizpůsobení trhu práce 6. nedostatečné kapacity předškolních zařízení zřizovaných statutárním městem Olomouc 7. nedostatek pozemků pro podnikatelské účely v majetku města, nedokáže pokrýt zvyšující se poptávku firem 8. slabá úroveň inovačních aktivit firem a spolupráce firem s výzkumem 9. nedostatečné kapacity (zejména časové) výchovných poradců pro kariérní poradenství 10. absence dílenského vyučování 11. nižší hodnota přímých zahraničních investic (v komparaci se srovnatelnými okresy) 12. výrazný nárůst plošného standardu města Olomouce (jeden z nejvyšších v ČR 2750 m²) a s tím související problémy, především ubývání počtu maloobchodních jednotek v historickém centru města 13. developerské projekty se zaměřují na nájemní haly, firmy projevují zájem o vlastní prostory 14. nízký počet start-up projektů a firem 15. nedostatečný počet pracovních příležitostí pro absolventy humanitních oborů (ve vazbě na příležitosti 4.0) 16. relativně nízký podíl ekonomicky aktivních obyvatel v oblastech stavebnictví a průmyslu 17. dlouhodobá nadprůměrná nezaměstnanost 18. omezená plocha průmyslových a podnikatelských zón s nabídkou do vlastnictví firem 19. dopravní napojení na stávající mezinárodní letiště má dlouhé časové limity 20. limity na rozvoj z pohledu vysoké bonity půdy a jejího zastavění 21. struktura průmyslu je silně zaměřena na zpracovatelský a málo na finální produkty (nízká přidaná hodnota)

(Pevnost poznání)	22. odliv kvalifikovaných pracovních sil do jiných regionů, zejména technicky orientovaných
O – Příležitosti	T - Hrozby
1. rozvoj spolupráce a partnerství vzdělávacích institucí a podnikatelských subjektů, popř. subjektů veřejné správy (11) 2. reforma vzdělávání a školství na národní, ev. krajské úrovni, růst kvality a relevance vzdělávání a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce (7) 3. znovuzavedení dílenského vyučování s vazbou na potřeby trhu práce 4. využití evropských dotačních titulů jak pro zvyšování kapacit škol, školských zařízení a výzkumných organizací a zlepšování jejich stavebně-technického stavu, tak i k rozvoji klíčových kompetencí dětí, žáků a studentů 5. podpora transferu vědy a výzkumu do praxe 6. využití potenciálu kreativního průmyslu a vytváření podmínek pro jeho rozvoj (např. kreativní centrum, prostor pro spolupráci) 7. zvýšení investic do stávajících subjektů za účelem přidané hodnoty 8. podpora výzkumných aktivit a rozvoj inovačního prostředí, např. využitím evropských dotačních titulů 9. využití nových dotačních titulů státu na podporu brownfields 10. rozvoj odborníků ICT v oborech na základě rostoucí poptávky trhu práce 11. možnost realizace mimoškolních aktivit a využití nových výukových metod a nástrojů, popularizačních nástrojů pro rozvoj základních gramotností 12. atrakce a stabilizace talentů a špičkových odborníků na pracoviště vědy a výzkumu 13. vytváření podmínek pro atrakci investorů s vysokou přidanou hodnotou 14. rostoucí poptávka trhu práce po technických oborech a IT (průmysl 4.0) 15. růst mezd ve vzdělávání, zdravotnictví a sociálních službách 16. trend návratu k učňovskému školství (reagujícímu na vývoj moderních technologií) s vlivem na dostupnost kvalifikovaných řemeslníků a dělníků 17. spolupráce okolních měst a obcí ve vazbě na lákání investorů 18. prohlubování kvalifikace a zvýšení motivace pedagogů, asistentů, výchovných poradců aj. 19. intenzivnější využívání informačních a komunikačních technologií ve vzdělávacím procesu základních a středních škol 20. atrakce nových investorů v oblasti BSS – příležitost udržet zejména absolventy UP v Olomouci (případně i z jiných regionů) 21. podpora podnikavosti a začínajících firem (Startupů) 22. vyjednávání blokové výjimky pro Univerzitu Palackého týkající se veřejné podpory pro větší rozvoj dynamických aktivit podpory podnikání	1. nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce (11) 2. odchod technických a řemeslných odborníků do důchodu bez možnosti adekvátní náhrady na trhu práce (9) 3. snížující se kvalita výuky na ZŠ a SŠ, a to zejména cizích jazyků, informatiky, případně technických předmětů z důvodu zastaralého technického vybavení 4. přetrvávající nezáměr o technické obory, riziko omezení počtu studijních oborů i odborných škol 5. zhoršení podnikatelského klimatu a podmínek pro podnikání v Česku 6. odchod zkušených, kvalifikovaných pedagogů do podnikatelské sféry, chybějící motivace pro příchod nových, mladých pedagogů s odbornou a pedagogickou způsobilostí 7. pokračující pokles ekonomicky aktivního obyvatelstva (dlouhodobý trend) 8. riziko nedostatku zdrojů pro dlouhodobou finanční udržitelnost infrastruktury pro podporu podnikání, inovací a transferu technologií 9. snižování kvality vzdělávání v důsledku velkého počtu žáků a studentů ve třídách vč. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10. zvyšování legislativních bariér 11. zvyšující se podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob 12. budoucí nedostatečná kapacita mateřských škol s ohledem na legislativní změny 13. příchod nového investora s nároky na kvalifikovanou pracovní sílu ohrožující stávající strukturu podniků 14. další celoevropské či globální hospodářské recese 15. riziko odchodu VŠ absolventů z Olomouce do jiných regionů z důvodu nedostatku pracovních příležitostí korespondujících s vyučovanými obory na zdejších VŠ

Cestovní ruch, kultura, sport

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. výjimečný potenciál cestovního ruchu; město s druhou nejrozsáhlejší a nejstarší památkovou rezervací a s celou řadou významných kulturních, historických, církevních či vojenských památek (vč. památky UNESCO); potenciál především pro rozvoj kulturně-poznávacího CR (11) 2. bohatá a rozmanitá nabídka zajímavých kulturních, společenských a sportovních akcí, včetně akcí mezinárodního významu (1/2maraton, apod.) (8) 3. vysoký potenciál Olomouce jako univerzitního města – akce pro mladé lidi, popř. pro zástupce akademické sféry a studenty přijíždějící do regionu (7) 4. existence nadregionálních turistických atraktivit a cílů přispívajících k rozvoji cestovního ruchu: ZOO Olomouc, výstaviště Flora Olomouc, atd. 5. rozsáhlá výstavba či modernizace řady ubytovacích zařízení, postupné rozvíjení doprovodných služeb v rámci jejich nabídky 6. rozvinutá kongresová a incentivní turistika – velmi dobrá nabídka kongresových zařízení, příchod významných hotelových řetězců do města, existence Central Moravia & Jeseníky Convention Bureau, atd. 7. opakované zařazení města do edice (seznamu skrytých/tajných míst Evropy) prestižního světového turistického průvodce Lonely Planet 8. proměna města Olomouce po roce 2007 s významným dopadem na rozvoj cestovního ruchu a návštěvnosti města 9. potenciál Olomouc jako duchovní metropole se specifickou cílovou skupinou pro cestovní ruch 10. tradice gastronomických specialit, specializace některých restauračních zařízení z hlediska gastronomické nabídky a jejich zapojení do různých gastronomických projektů a aktivit 11. zpřístupňování sportovních a dětských hřišť v areálech škol pro širokou veřejnost v odpoledních hodinách (po skončení výuky), o prázdninách a svátcích 12. moderní certifikované Informační centrum Olomouc splňující standard pro třídu „A“ 13. informační systém na příjezdových komunikacích, orientační systém města, jednotný systém značení památek a památných domů 14. velmi dobré podmínky pro rozvoj cykloturistiky popř. in-line bruslení – krajina s nepříliš členitým terénem, Olomouc je křižovatkou dvou národních dálkových cyklotras I. třídy, provoz cyklobusu na trase Olomouc – Ovčárna, atd. 15. celkový nárůst hostů v hromadných	1. finanční prostředky investované do rozvoje některých turistických atraktivit nebyly dostatečně podpořeny doprovodnou infrastrukturou (např. dostatečným parkováním) (8) 2. návštěvnost města i jednotlivých turistických cílů nedosahuje silných a vysoce navštěvovaných destinací a atraktivit v ČR nebo v rámci středoevropského prostoru (5) 3. absence parkovacích ploch v blízkosti turistických atraktivit (4) 4. nevyužitý potenciál pevnostního města a podzemí (4) 5. nadměrná byrokratická zátěž a bariéry pro činnost podnikatelských subjektů v oblasti cestovního ruchu (4) 6. rezervy v marketingu (např. speciální webový portál volnočasových aktivit, vydefinování cílových skupin) 7. nedostatečné vnitřní prostory pro některé sportovní aktivity (plavecký stadion,...), absence prostoru kvalitní víceúčelové haly a letní festivalové Open air arény 8. absence pobídek města pro drobné investice iniciované zdola v oblasti cestovního ruchu, kultury a sportu 9. nedostatečná priorita cestovního ruchu, kultury a sportu ve vztahu k ostatním tématům pro město 10. nedostatečná nabídka ubytovacích zařízení nižší cenové relace 11. průměrný počet přenocování hostů a doba (délka) jejich pobytu jsou dlouhodobě na nízké úrovni 12. nízký počet certifikovaných zařízení; např. v rámci systému „Cyklisté vítání“ není na území města Olomouce certifikované ani jedno zařízení 13. limity v oblasti rozvoje cykloturistiky: Olomouc není vnímána jako cyklistická destinace vhodná pro dovolenou na kole, chybějící infrastruktura pro elektrokola, absence rozvinuté nabídky cykloturistických balíčků atd. 14. omezené možnosti financování klubů v nejvyšších soutěžích 15. nedostatek finančních prostředků pro sportovní organizace 16. nevyřešený budoucí stav Androva stadionu a zimního stadionu

ubytovacích zařízení i počtu jejich přenocování (od r. 2012), přičemž dynamika tohoto růstu byla mnohem vyšší, než jaká byla zaznamenána u Olomouckého kraje, ČR i u velikostně stejných sídel 16. jednotný vizuální styl statutárního města Olomouce a důsledný způsob jeho uplatňování (budování brandu města) 17. zastoupení sportovních mužstev v nejvyšších soutěžích (např. fotbal, hokej, volejbal, házená, basketbal) 18. existence sálového kina 19. kvalitní sportovní zařízení k venkovnímu i vnitřnímu vyžití (atletický stadion, plavecký stadion, jezdecký areál, lanové centrum, tenisové kurty, areál OMEGA atd.) 20. činnost a výzkumné aktivity Fakulty tělesné kultury UP a unikátní Aplikační centrum BALUO	
O – Příležitosti	T - Hrozby
- využití potenciálu řeky Moravy a přírodního koupaliště Poděbrady pro rozvoj vodácké turistiky a vodních sportů (5) - využití Smart technologií a sociálních sítí v oblasti cestovního ruchu, kultury a sportu (5) - zvyšující se nabídka tzv. zážitkové turistiky (nových inovativních produktů vznikajících zdola) - prohlubující se spolupráce mezi klíčovými subjekty cestovního ruchu (soukromého a veřejného sektoru) v rámci regionu (SM-SCR) a dále také spolupráce s typově podobnými regiony a městy (Kroměříž), vzájemná koordinace aktivit směřujících do rozvoje cestovního ruchu - růst zájmu o rekreaci a trávení volného času v tuzemsku, zvyšující se zájem o lacinější domácí turismus - rostoucí poptávka po nových specializovaných produktech a produktových balíčcích spojených s aktivním trávením dovolené a po produktech spojených s místními zvláštnostmi/jedinečnostmi - využití vysokého potenciálu Olomouce jako univerzitního města – akce pro mladé lidi, popř. pro akademiky a studenty přijíždějící do regionu - zviditelnění města ve sdělovacích prostředcích, na internetu apod. - orientace na moderní rozvoj současných turistických cílů spojených s městskou a poznávací turistikou - církevní turismus – rozvoj všech forem vě. poutnictví - využití specifické klubové atmosféry města - využití vnitrostátního letiště v oblasti cestovního ruchu - rostoucí zájem o zdravý životní styl a aktivní trávení volného času (další rozvoj cykloturistiky, in-line bruslení, ...) a s ním spojené zajištění bezpečnosti - rozšiřování služeb cestovního ruchu splňující standardy pro certifikaci (ubytovacích,	- nekoncepční investice do atraktivit cestovního ruchu bez vazby na skutečné potřeby návštěvníků (zdola) (4) - podcenění významu cestovního ruchu a volnočasových aktivit jako rostoucího a stabilního ekonomického sektoru a předmětu podnikání a zaměstnanosti (4) - nízké investice do údržby, obnovy popř. zpřístupnění kulturních a historických památek (4) - nedostatečná schopnost subjektů na trhu cestovního ruchu reagovat na trendy probíhající jak na straně poptávky, tak na straně konkurenční nabídky, tj. budování atraktivit pro volný čas, zábavu, relaxaci i poučení v kontextu převahy historických atraktivit - podcenění zásadního významu tvorby nových a inovovaných produktů a neschopnost vytvoření cílených produktů a produktových balíčků - nízký rozpočet na budování brandu a marketing destinace - nedostatek zdrojů pro financování rozvoje turistických cílů (např. v porovnání s programovacím obdobím EU 2007–2013) - ztráta povědomí o bezpečné lokalitě - riziko izolovanosti ve vztahu k centrální poloze (velká vzdálenost od státních hranic) - další nárůst negativních jevů ve světě (hospodářské krize, terorismus,...) negativně ovlivňující rozvoj cestovního ruchu - citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice, nízké průměrné mzdy v tomto sektoru - sílící pozice a rozvoj konkurenčních regionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu - nekoncepční zásahy do historického charakteru města

stravovacích a dalších zařízení) 15. nové vazby na operátory nových, vzdálených trhů – Rusko, Čína, Jižní Korea, Japonsko, ... 16. geomorfologická charakteristika města pro volnočasové aktivity (cyklistika, pěší, běžky) 17. využití potenciálu partnerských měst 18. podpora vybavení města a jeho okolí sportovním a rekreačními příležitostmi, včetně lepšího využití parků a potřeb v oblasti aktivního stárnutí 19. vyznačení nadnárodní cyklostezky Eurovelo 9, vybudování Arcibiskupské stezky, popř. další cyklistické infrastruktury 20. vznik Středoevropského fóra Olomouc	

Doprava

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. rozvinutý systém veřejné hromadné dopravy (vysoký podíl přepravených osob MHD v porovnání se srovnatelnými městy, v uplynulém období došlo ke zvýšení počtu linek MHD, obslužnosti a zkvalitnění vozového parku, modernizovaný vozový park MHD (tramvaje), začlenění MHD do Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, nízká cena MHD) (13) 2. páteřní dopravní síť tvoří tramvajová doprava (9) 3. hustá a kapacitní silniční i železniční síť (propojení s Prahou, Brnem a Ostravou) (8) 4. významný rozvoj cyklostezek v uplynulém období financovaných z ESI fondů 5. napojení města na třetí železniční koridor 6. kompletní vybavenost města základní technickou infrastrukturou 7. poloha na TEN-T (silniční a železniční) 8. vysoká úroveň bezbariérovosti	1. problém s parkováním (absence záchytných parkovišť a nevyřešené parkování ve vazbě na přestupní dopravní terminály, neexistence parkingů typu B+R a nedostatek parkovacích míst v sídlištích a v centru města) (13) 2. velmi zatížené komunikace v centru města (10) 3. nerealizovaná východní tangenta města, nedostatečně rozvinutá komunikační síť, především v severní části města, a nedokončená D35 v celém svém úseku (9) 4. vysoká intenzita dopravy v Olomouci (8) 5. nedostatek vhodných dopravních terminálů ve městě (rušení stávajícího terminálu, nepropojenost vlakového a autobusového terminálu) 6. zatížení města nákladní dopravou 7. problémy s průchodností města a potřeba zvyšování bezpečnosti pěší dopravy 8. nedostatečná kapacita výukových prostor pro výuku bezpečného chování v dopravě (dopravní hřiště, výukové prostory pro autoškoly) a aktivit pro veřejnost 9. absence dostatečně kvalitních, bezpečných a propojených cyklistických komunikací a podpůrné cyklistické infrastruktury 10. vysoký podíl města Olomouce na financování MHD 11. vyšší podíl nevyhovujících vozovek na území města Olomouc (zejména III. třídy) 12. nevyjasněné další směřování vnitrostátního letiště 13. omezená kapacita stávající vozovny MHD
O - Příležitosti	T - Hrozby
1. dostavba východní a západní tangenty ve městě Olomouc, případně chybějící úseky D35 a D1 v širším zázemí města (8) 2. zvýšení motivace obyvatel k využívání udržitelných forem dopravy v důsledku rostoucích nákladů IAD, případně regulace IAD ve městě (8) 3. další omezování kamionové dopravy v intravilánu města (7) 4. multimodalita – propojenost různých druhů dopravy při modernizaci přestupních terminálů (7) 5. rozšiřování sítě tramvajových tratí (7) 6. další rozvoj nemotorové dopravy (podpora budování cyklistických komunikací včetně cyklopruhů) 7. zvýšení podílu cyklo dopravy na dělbě přepravní práce v souvislosti s intervencemi z ESIF, zvýšení dostupnosti elektrokol 8. popularizace udržitelných forem dopravy 9. alternativní zdroje energií 10. rozvoj inteligentních prvků v dopravě (Smart řešení) 11. vybudování severního spoje v podobě městských komunikací	1. zhoršení kvality života ve městech z důvodu negativních dopadů automobilové dopravy (emise, hluk, zahlcení veřejného prostoru infrastrukturou silniční dopravy a dopravou v klidu) (14) 2. nestabilita rozhodování centrálních orgánů a nekoncepční příprava investic, přetrvávající překážky v přípravě projektů (příliš složitý proces přípravy s opakovanými procedurami, neefektivní způsob majetkoprávní přípravy, nedostatečné pokrytí přípravy projektů finančními prostředky a administrativními /odbornými kapacitami investorů apod.) (11) 3. růst intenzity automobilové dopravy v důsledku hospodářské konjunktury, která zatíží nepřipravené dopravní systémy ve městech i mimo ně (růst poptávky po nákladní dopravě a finanční dostupnosti IAD) (10) 4. propad konkurenceschopnosti hromadné dopravy v důsledku stagnace kvality dopravní obslužnosti, případně neúměrně se zvyšujících cen jízdného 5. možné zvýšení hlukové zátěže při dokončení obchvatu 6. postupně stárnoucí vozový park MHD

Životní prostředí, veřejný prostor a infrastruktura

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. prstenec parků kolem centra města, zeleň podél vodních toků a další plochy (9) 2. zpracována a postupně realizována koncepce protipovodňové ochrany města (9) 3. přítomnost několika přírodně hodnotných území (CHKO Litovelské Pomoraví, přírodní park Údolí Bystřice, ZCHÚ, Natura 2000, CHOPAV Kvartér řeky Moravy) využívaných také k rekreaci (7) 4. velká část domácností napojena na ekologický centrální zdroj tepla (VEOLIA ENERGIE ČR a OLTERM&TD Olomouc, a.s. s podílem města 34 %) 5. dobře fungující a postupně se zlepšující systém nakládání s odpady 6. přítomnost vzdělávacích institucí v oblasti EVVO (např. Centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s., Sluňákov) 7. zajímavá morfolgie terénu (niva řeky Moravy jako krajinná osa, horizont Svatého Kopečka, Neředínský a Slavonínský horizont, krajinné póly historického jádra města a Svatého Kopečka) 8. potenciál řeky Moravy s přítokem Bystřicí 9. vodní plochy (Chomoutovské jezero, Poděbrady) 10. jedinečné historické jádro – genius loci a historický odkaz, hodnota a síla kulturního dědictví – MPR patří mezi klíčové urbanistické soubory ČR 11. pohledově dominantní prvky (Katedrála sv. Václava, Klášter Hradisko, Kostel sv. Michala, Bazilika na Sv. Kopečku aj.) 12. fortové pevnosti jako součást obrazu města 13. postupná realizace energetických opatření snižujících spotřebu energie 14. vysoký podíl kvalitní orné půdy 15. zpracovány základní koncepční dokumenty v oblasti životního prostředí (např. Koncepce vodního hospodářství města Olomouce)	1. nízká ekologická stabilita krajiny/území – vysoký podíl zastavěných a ekologicky nestabilních ploch (7) 2. historicky regulované vodní toky a postupný pokles hladiny podzemních vod (6) 3. systém ÚSES je navržen, ale ve velkém množství případů nefunkční z důvodů vlastnických vztahů aj. (6) 4. hluková zátěž z automobilové dopravy v okolí hlavních dopravních tahů (6) 5. překračovány imisní limity pro polévatý prach (denní koncentrace) a benzo(a)pyren (6) 6. vlastnické vztahy, sevřená zástavba inženýrské sítě v trasách protipovodňových opatření 7. limity pro výsadbu zeleně v intravilánu (technické sítě) 8. rozvoj nových obytných zón, kterým chybí základní vybavenost a jejichž dopravní obsluha je obtížná (slepé dopravní závleky) 9. nedostatečně využívané možnosti „vnitřní rekreace“ uvnitř města (řeka, veřejná prostranství) 10. omezení rozvoje města vyplývající zejména z umístění některých jeho částí v záplavovém území a dále z existence kvalitních zemědělských půd 11. oslabování významu historického jádra především z hlediska obchodní funkce (úbytek prodejen – změna chování populace, dopad nákupních center) 12. veřejný prostor ve městě je zatížen servisními aktivitami (jako parkování, doprava, reklama apod.), které omezují možnosti jeho efektivnějšího využívání (např. pro občanské, kulturní a společenské aktivity) 13. nedostatečný rozvoj kvalitních a živých urbánních center aktivit mimo centrum města 14. neexistence politiky města, které by definovala cíle rozvoje kvality veřejného prostoru a veřejných prostranství a strategie nástrojů k jejich dosažení 15. neexistence koncepce priorit města v rozvoji veřejného prostoru a na jejich základě dlouhodobý investiční plán 16. majetkoprávní vztahy – malý manipulační prostor samosprávy (většina nemovitostí je soukromých) 17. nízká retenční schopnost krajiny 18. limity dalšího rozvoje města v souvislosti s charakterem půdy 19. řada lokalit evidovaných jako lokality se starou ekologickou zátěží 20. vysoký podíl zornění půdy (půdní eroze) 21. převis požadavků na zahrádkářské kolonie nad nabídkou 22. stárnoucí technická infrastruktura (vodovody a kanalizace), vysoká finanční náročnost údržby a rozvoje technické infrastruktury a z toho plynoucí podfinancovanost této infrastruktury 23. existence drobných skládek různých odpadů

O - Příležitosti	T – Hrozby
1. přírodě blízká protipovodňová a protiteroziní opatření na tocích a v krajině (8) 2. prioritní zástavba brownfieldů na území města (8) 3. zlepšení kvality ovzduší cílením na oblasti dopravy a malých zdrojů znečištění (7) 4. rozvoj sídelní a krajinné zeleně a propojení města a krajiny, rozvoj příměstské krajiny pro krátkodobou rekreaci (zelený prstenec) 5. zabránění zmenšování ploch zeleně ve městě a rozšiřování těchto ploch, zejména ochrana zeleně ve vlastnictví města 6. lepší využití veřejných prostranství 7. komplexní pozemkové úpravy 8. sanace starých ekologických zátěží 9. snížení emisí z mobilních zdrojů znečištění ovzduší v souvislosti s ekologizací vozového parku (včetně MHD) 10. využívání záplavových území pro rekreaci 11. uplatňování principů hospodaření s dešťovými vodami 12. posílení ekologické stability krajiny 13. snížení emisí z kotlů RD prostřednictvím tzv. „kotlíkových dotací“ 14. Lesopark Bystřička 15. snižování emisí z velkých zdrojů 16. využití řeky Moravy pro každodenní rekreaci 17. péče o architektonickou tvář města a jeho urbánní prostředí včetně historicky utvářených struktur 18. důraz na urbánní kvalitu a na nezbytnou veřejnou vybavenost a rekreační zázemí při přípravě nových obytných zón vč. jejich doplnění do stávajících monofunkčních ploch 19. zvýšení aktivity SMOI v iniciaci, plánování a partnerství se soukromým sektorem v rozvoji města 20. implementace principů územní ekonomie do rozhodování o urb. rozvoji 21. rekonverze výrobních areálů – brownfields a jejich zapojení do organismu města 22. komplexní posouzení významu subcenter popř. přirozených jader (jádra historických vesnic) pro město jako celek a podpora jejich rozvoje ze strany samosprávy 23. zvyšování prostupnosti území pro chodce – kvalita veřejného prostoru a s tím související podmínky pro pohyb městem výrazně určují i kvalitu života 24. vytvoření strategie a koncepce veřejných prostranství 25. nové městské parky 26. budování zázemí pro komunitní aktivity 27. pokračující podpora využívání prostoru základních škol pro veřejnost mimo vyučování 28. aktivní majetková politika města 29. plnění plánu obnovy vodohospodářské infrastruktury	1. ohrožení území z povodní na vodních tocích a erozí z přívalových srážek (10) 2. pokračující zábory orné půdy a její degradace erozí (7) 3. zhoršení stavu a zásob pitné vody (6) 4. potenciální konflikt mezi zájmy ochrany přírody a protipovodňové ochrany na toku řeky Moravy 5. nárůst emisí z mobilních zdrojů znečištění ovzduší v důsledku rostoucího objemu automobilové dopravy 6. degradace veřejného prostoru 7. nízká míra propojení sídelní (parkové) zeleně s volnou (tj. nezastavěnou) krajinou v zázemí města 8. střední a velké riziko vysychání vodních toků 9. výstavba v záplavových oblastech 10. nárůst klimatických extrémů v důsledku globálních změn klimatu (povodně, sucha, apod.) 11. rizika vyplývající ze změny klimatu – nárůst teplot, vlny veder, sucha a vysychání menších vodních toků 12. možné střety zájmů mezi zájmy ochrany přírody a využitím vodních zdrojů 13. vybudování kanálu Dunaj-Odra-Labe 14. potenciální střety mezi zájmy ochrany přírody a rozvojem cestovního ruchu v CHKO Litovelské Pomoraví 15. nárůst dalších prodejních ploch velkoplošných maloobchodních prodejen 16. vznik uzavřených rezidenčních areálů – segregace 17. degradace urbánního prostředí a obrazu města 18. riziko skokového nárůstu nákladů na vodohospodářskou infrastrukturu v budoucnu v případě neplnění plánu obnovy 19. konflikty mezi velkými developerskými projekty a požadavky na ochranu hodnot území 20. urban sprawl 21. nové dopravní stavby vytvářející bariéry, které povedou k omezení průstupu krajiny

Sociální oblast, bezpečnost a kriminalita, zdraví obyvatelstva, rodinná politika

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. dobrá vybavenost sítí zdravotnických zařízení (lůžkových i ambulantních) a zařízení sociální péče, působení záchytné stanice a speciální ordinace praktického lékaře pro osoby bez domova (11) 2. rozmanitost a dostupnost sociálních služeb (10) 3. koncepční, institucionální, personální, finanční, informační aj. podpora rozvoje rodinné politiky ze strany statutárního města Olomouce (6) 4. intenzivní spolupráce veřejnoprávních a neziskových subjektů při podpoře rodin a porodinných aktivit 5. podpora činnosti klubů pro seniory, mateřských a rodinných center, komunitních center 6. pokrytí zdravotní péče z hlediska fungování samostatných ordinací lékařů ve městě Olomouci je v porovnání s velikostně obdobnými městy nadstandardní 7. realizace aktivit v rámci projektu „Bezbariérová Olomouc“ a existence Fondu pomoci olomouckým dětem vytvořeného za účelem podpory dětí z nízkopříjmových rodin 8. dlouhodobý pokles nápadu trestných činů na území města Olomouce (od r. 1996 o 42 %) 9. existence a činnost Probační a mediační služby Olomouc a řady státních i nestátních organizací plnících roli primární, sekundární i terciární prevence kriminality a sociální patologie 10. většina obyvatel považuje město Olomouc za bezpečné město, kde jim většinou nehrozí nebezpečí; nejbezpečněji se cítí v centru města 11. institucionální ukotvení prevence kriminality na úrovni města (manažer prevence kriminality, Komise pro prevenci kriminality a bezpečnost, finanční podpora z rozpočtu SMOl) a úspěšná realizace městských projektů prevence 12. dobrá spolupráce Policie ČR, Městské policie Olomouc a dalších složek při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě 13. existence městského kamerového dohlížecího systému; monitorování na místech s vysokou mírou kriminality (centrum města atd.) 14. činnost Preventivně informační skupiny Policie ČR a Preventivně informační skupiny Městské policie Olomouc, realizace programů a aktivit zaměřených na prevenci kriminality a eliminaci sociálně patologických jevů (pořádání přednáškových a osvětových akcí atd.)	1. nedostatečná kapacita sociálního bydlení ve vztahu k poptávce (mj. nízký počet bytů zvláštního určení včetně bytů v domech s pečovatelskou službou) (12) 2. přetrvávající problematika bezdomovectví a narůstající počet osob ohrožených bezdomovectvím, včetně absence azylových domů pro celé rodiny (11) 3. chybějící koncepce rozvoje bytové politiky mj. řešící problematiku bydlení sociálně slabých obyvatel či mladých rodin s dětmi (9) 4. nedostatečná kapacita LDN a psychiatrické péče, absence infekčního oddělení (nejbližší se nachází v Prostějově) 5. nedostatek dětských psychologů a rodinných terapeutů, nedostačená kapacita poraden pro rodinu 6. existence míst (hlavní vlakové a autobusové nádraží včetně prostranství okolo nich, městské parky, podchody, apod.), kde se občané dlouhodobě necítí bezpečně 7. nedostatečné řešení hazardu 8. neodpovídající průběžný informační servis Policie ČR a Městské policie mapující nápad trestné činnosti respektive stav veřejného pořádku v jednotlivých lokalitách města 9. nedostatečná realizace aktivit a podpora nástrojů napomáhajících sladění pracovního a rodinného života 10. nedostatečná kapacita městských jeslí 11. Olomouc je v oblasti kriminality nejzatíženějším sídlem na území Olomouckého kraje (zejména se týká obvodních oddělení Olomouc 1 a Olomouc 3) 12. existence lokalit se zvýšenou kriminalitou ve městě – nákupní centra s přilehlými parkovišti, panelová sídliště s vysokou hustotou obyvatel,... 13. podprůměrný počet objasněných trestných činů
O - Příležitosti	T - Hrozby
1. zvyšování kapacity dostupného bydlení (13) 2. realizace preventivních opatření v oblasti sociálního vyloučení (11) 3. využití evropských fondů (7) 4. obecný trend podpory komunitního života	1. vzrůstající zadluženost domácností a rozšiřování skryté chudoby (17) 2. nepružnost sítě sociálních služeb (dlouhá prodleva mezi aktuální potřebou a vznikem sociální služby) (10)

v obcích a posílení identity obyvatel, posilování sousedství a občanského soužití, rozvoj občanské společnosti 5. systémová podpora volnočasových aktivit v oblasti prevence 6. transformace psychiatrické péče 7. vytvoření motivačního systému pro obyvatele města, který by vedl k většímu zájmu a odpovědnosti za vlastní bezpečnost v okolí bydliště, zdraví atd. 8. posilování zaměstnatelnosti na základě růstu a rozšiřování kvalifikace a motivace obyvatel s využitím vnějších finančních zdrojů 9. zlepšení mediálního obrazu prevence kriminality a sociálně právní ochrany dětí 10. nové zdroje financování prevence kriminality (firemní programy, nadace, grantové programy Olomouckého kraje) a posílení stávajících zdrojů (SMOI, dotace MV ČR) 11. rozvoj sociálního podnikání 12. osvěta a šíření informací v rámci preventivních programů; ochrana seniorů a jiných ohrožených skupin 13. zapojení nových subjektů do systému prevence kriminality města a prohloubení spolupráce se stávajícími 14. rozvoj systému včasné intervence 15. rozšiřování kamerových bodů do stávajícího systému MKDS	3. rostoucí sociální segregace obyvatel znemožňující vzestup na sociálním žebříčku (7) 4. rostoucí podíl domácností přijímajících příspěvek na živobytí i bydlení 5. obtížné rozkrytí latentní kriminality a nových jevů v oblasti sociální patologie (sociální síť, agresivita, imigrace, šíření nenávisti) 6. nárůst počtu sociálně vyloučených osob a vznik segregovaných skupin participujících na zvýšené kriminalitě 7. odchod zkušených kvalifikovaných odborníků z oblasti sociálních služeb do jiného odvětví 8. migrační krize a nebezpečí pramenící z potencionálního příchodu běženců 9. riziko nárůstu sociálně patologických jevů u dětí a mládeže 10. snížování finančních dotací pro oblast vzdělávání k prevenci 11. nekoncepční vývoj v oblasti legislativy sociálního bydlení 12. omezení činnosti sítě služeb v oblasti preventivních aktivit 13. konflikt ochrany památek a řešení bezbariérovosti v historickém centru města v kontextu české památkové péče 14. snížování stavu pracovníků preventivně informačních skupin Policie ČR i Městské policie Olomouc 15. nedostatečný počet či neexistence edukačních či jiných osvětových programů zaměřených na oblast imigrace (náboženské předsudky)

Veřejná správa řízení města

S – Silné stránky	W – Slabé stránky
1. dlouhodobě kladný provozní přebytek (13) 2. existence Komise městských částí (8) 3. vysoce hodnocení ratingu a zavádění ISO (7) 4. optimální index provozních úspor 5. silné vnější vazby (partnerská města) 6. podíl cizích zdrojů k celkovým aktivitám v optimálním pásmu 7. rozšířené úřední dny a hodiny pro veřejnost, možnost on-line objednávání na přepážky 8. celková likvidita v optimálním pásmu 9. dobrá dostupnost města pro občany z obcí, pro něž je vykonávána působnost pověřeného obecního úřadu a působnost obce s rozšířenou působností 10. dobře fungující Městská policie Olomouc 11. zavedený systém periodického hodnocení zaměstnanců SMOI	1. přílišný resortismus odborů magistrátu v samosprávných oblastech a z toho plynoucí obtížná spolupráce (12) 2. nedostatečná provazba mezi koncepčními dokumenty a rozpočtem města a nedostačený důraz na implementaci koncepčních dokumentů (9) 3. nedostatečné využití Smart řešení a sociálních sítí v samosprávných oblastech (8) 4. výše úvěrového zadlužení města (8) 5. klesající trend kapitálových výdajů (investice) v uplynulém období 6. absence zavedení standardu projektového řízení 7. absence dlouhodobé vize rozvoje města 8. nižší zapojování veřejnosti do procesu strategického řízení a správy věcí veřejných 9. nedostatečná uživatelská přívětivost některých koncepčních dokumentů 10. legislativní omezení v zapojení městských částí do rozhodování města 11. rozmístění a přílišné rozptýlení jednotlivých budov magistrátu na území města
O - Příležitosti	T - Hrozby
1. využití ESI fondů pro realizaci rozvojových potřeb (ITI) 2. pokračující tlak EU a státu na strategické plánování na úrovni metropolitních areálů/aglomerací – umožnění dalšího plánování na úrovni Olomoucké aglomerace 3. další rozvoj metod systematického hodnocení kvality magistrátu 4. elektronizace veřejné správy – eIDAS atd. 5. kybernetická bezpečnost	1. nedostatek finančních prostředků v důsledku zhoršené ekonomické situace v Česku 2. nedostatek finančních prostředků pro realizaci rozvojových potřeb, např. z důvodu poklesu evropských dotací po roce 2020 3. úbytek finančních prostředků pro rozvoj města v důsledku významného poklesu objemu ESIF 4. nárůst agend úřadu s dopadem na personální zatížení a finanční náročnost přenesené působnosti bez adekvátního pokrytí finančním příspěvkem 5. významný výpadek příjmové stránky města 6. nárůst majetku města a s tím související vysoké náklady na provoz 7. kybernetické útoky na údaje veřejné správy 8. přesouvání nových povinností a kompetencí ze státu na obce v rámci výkonu státní správy, které zvyšují nároky na personální obsazení úřadu bez adekvátního pokrytí příspěvkem na výkon státní správy ze strany státu – dotování činnosti státu z rozpočtu města

4.8.7 Problémová analýza

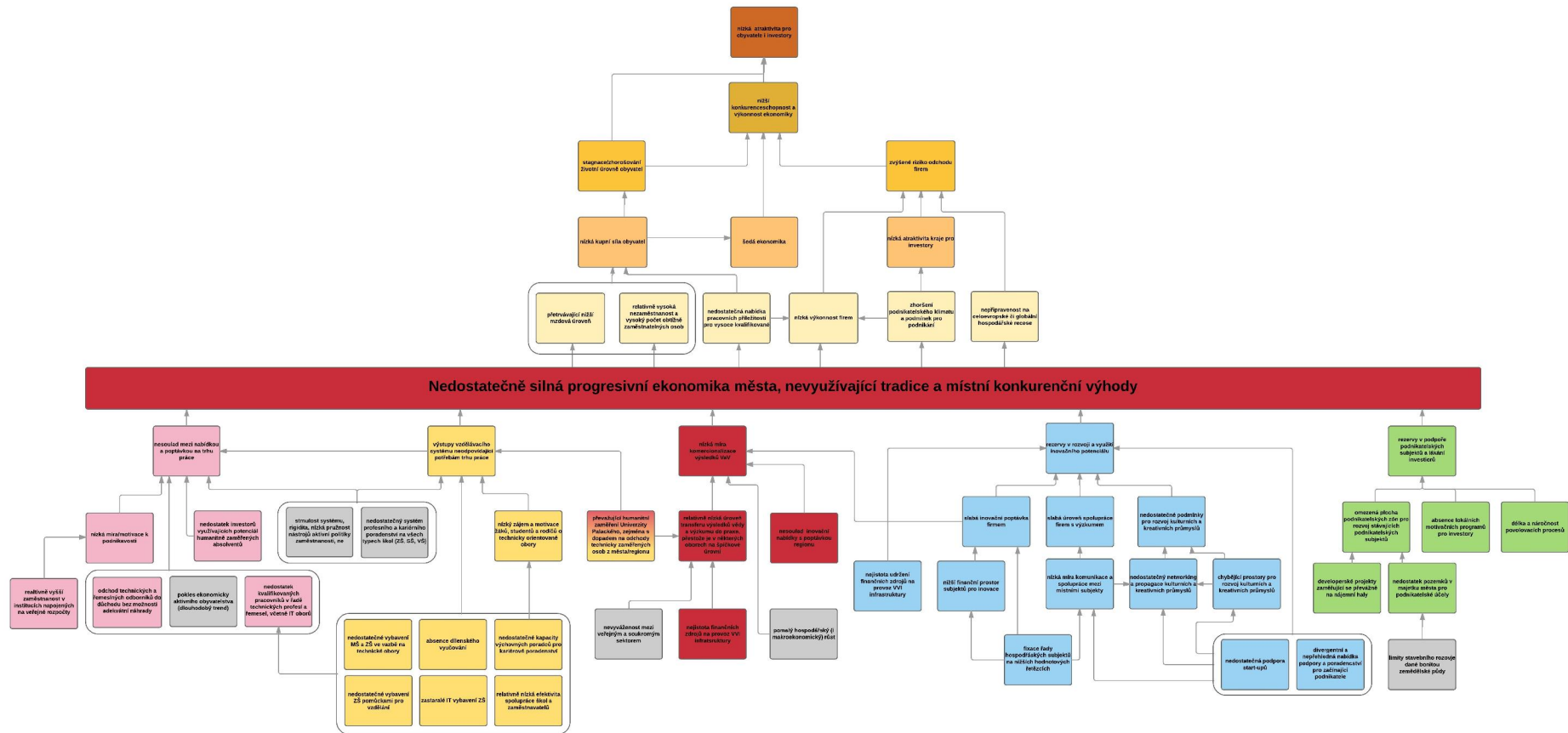
Problémová analýza vychází z předchozích analytických podkladů a pojmenovává hlavní problémy a bariéry rozvoje v daném rozvojovém kontextu. Byla zpracována formou tzv. stromů problémů. Jde o syntézu souvislostí vážících se k nejvýznamnějším rozvojovým problémům. Problémy byly identifikovány pomocí expertního hodnocení ve spolupráci s tematickými pracovními skupinami, při němž byly významně zohledněny provedené analytické vstupy (socioekonomická analýza, SWOT analýza) a další analytické podklady (řízené rozhovory, veřejné projednání, dotazníkové šetření atd.).

Pro identifikaci a popis problémů byl použit rámec „příčina – problém – důsledek“, který je analogií „teorie změny“. Prostřednictvím těchto stromů došlo k popisu identifikovaných problémů a nalezení vzájemných vazeb, příčin a důsledků, které jednotlivé problémy podmiňují. V ústřední části stromů problémů je definován klíčový problém, v dolní části jsou uvedeny příčiny (faktory, které způsobují/ovlivňují určitý problém) a v horní části důsledky. Šedě podbarvené příčiny značí danost, tj. město nemá možnost je ovlivnit. Tematicky příbuzné příčiny mají shodné barevné označení.

Stromy problémů byly vytvořeny kombinací expertní a komunitní metody a odrážejí hlavní problémy města dle tematických oblastí specifikovaných v šesti tematických SWOT analýzách.

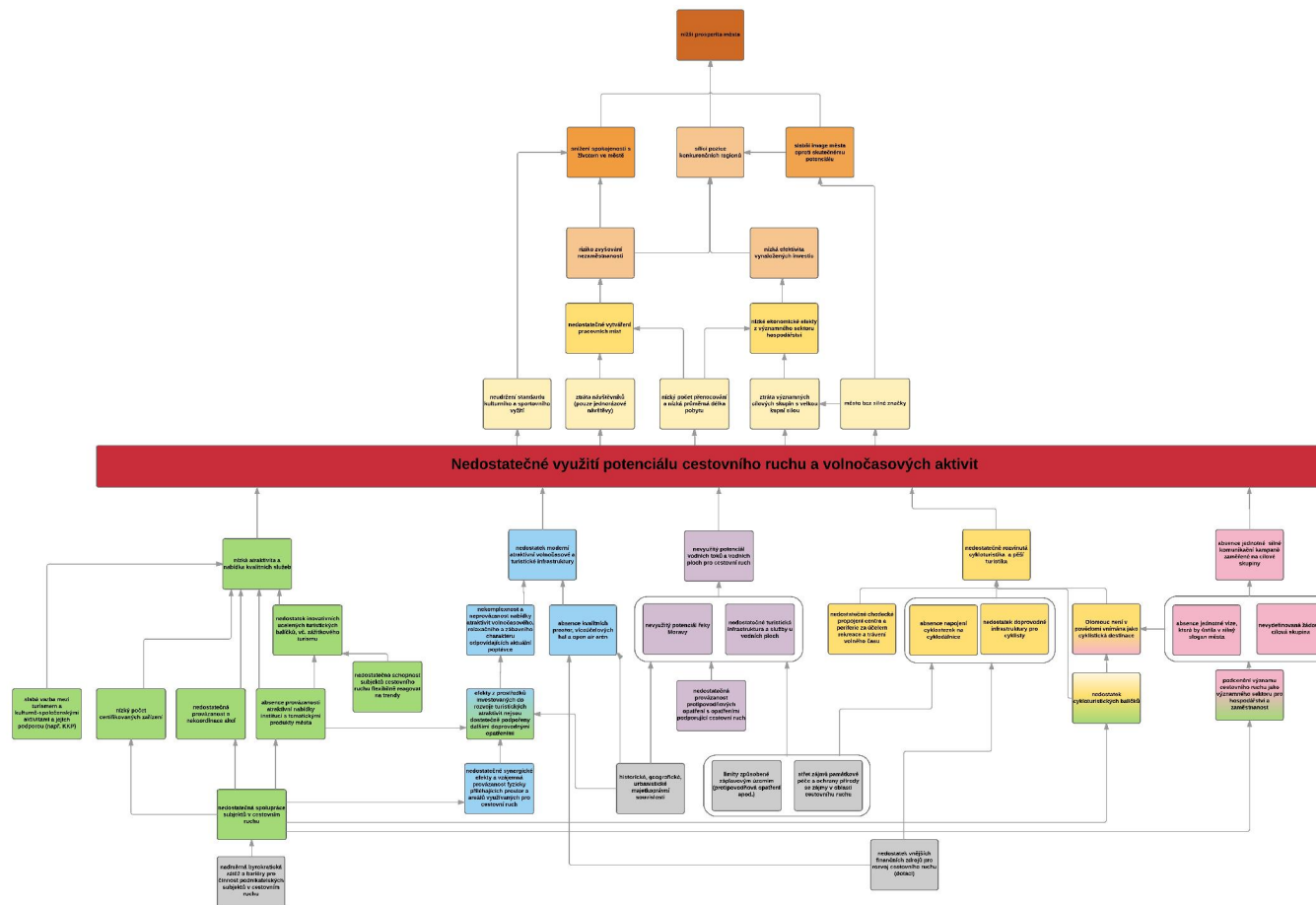
Stromy problémů budou základním podkladem pro tvorbu návrhové části.

Ekonomika a trh práce, vzdělání a výzkum

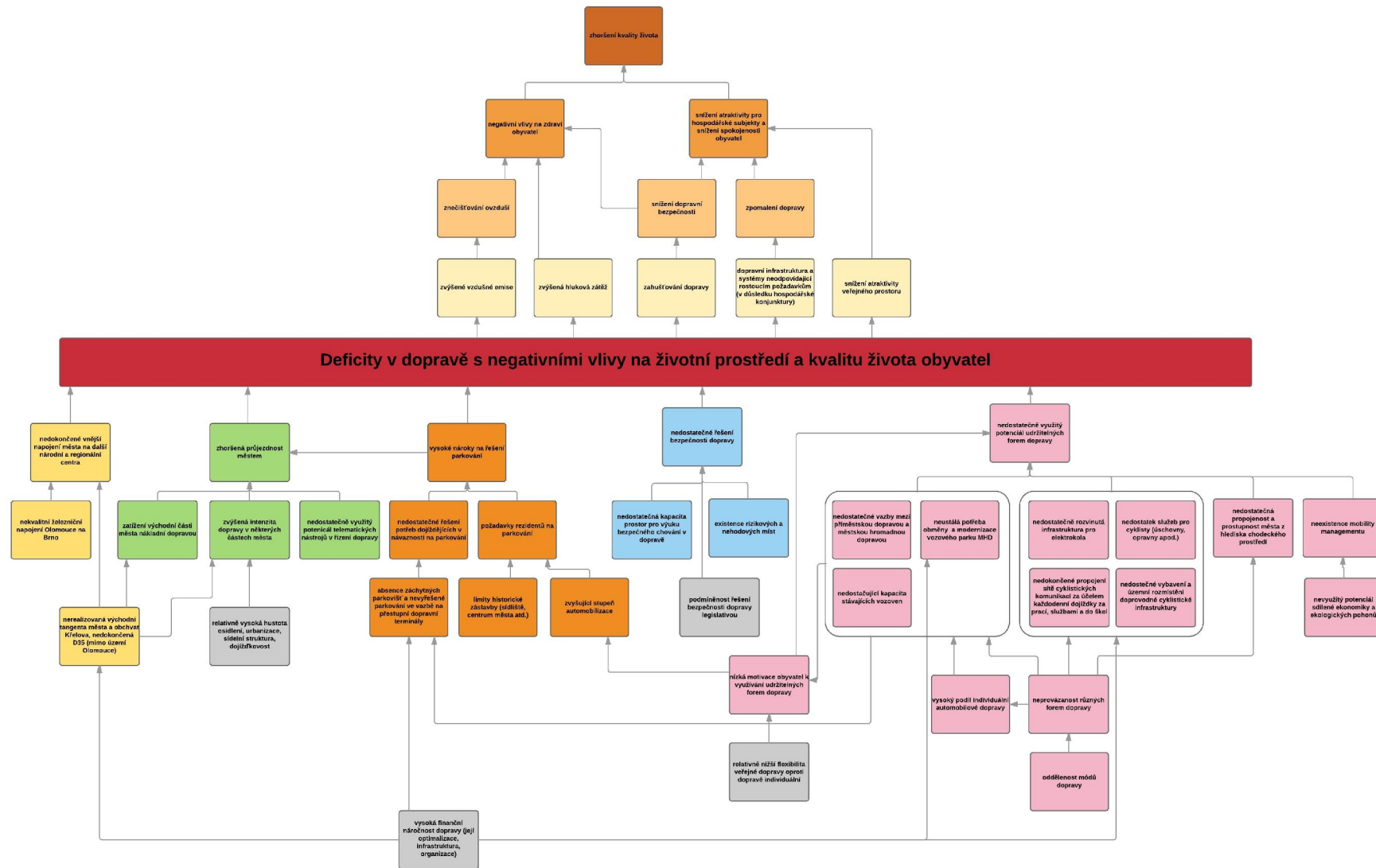

Cestovní ruch, kultura, sport

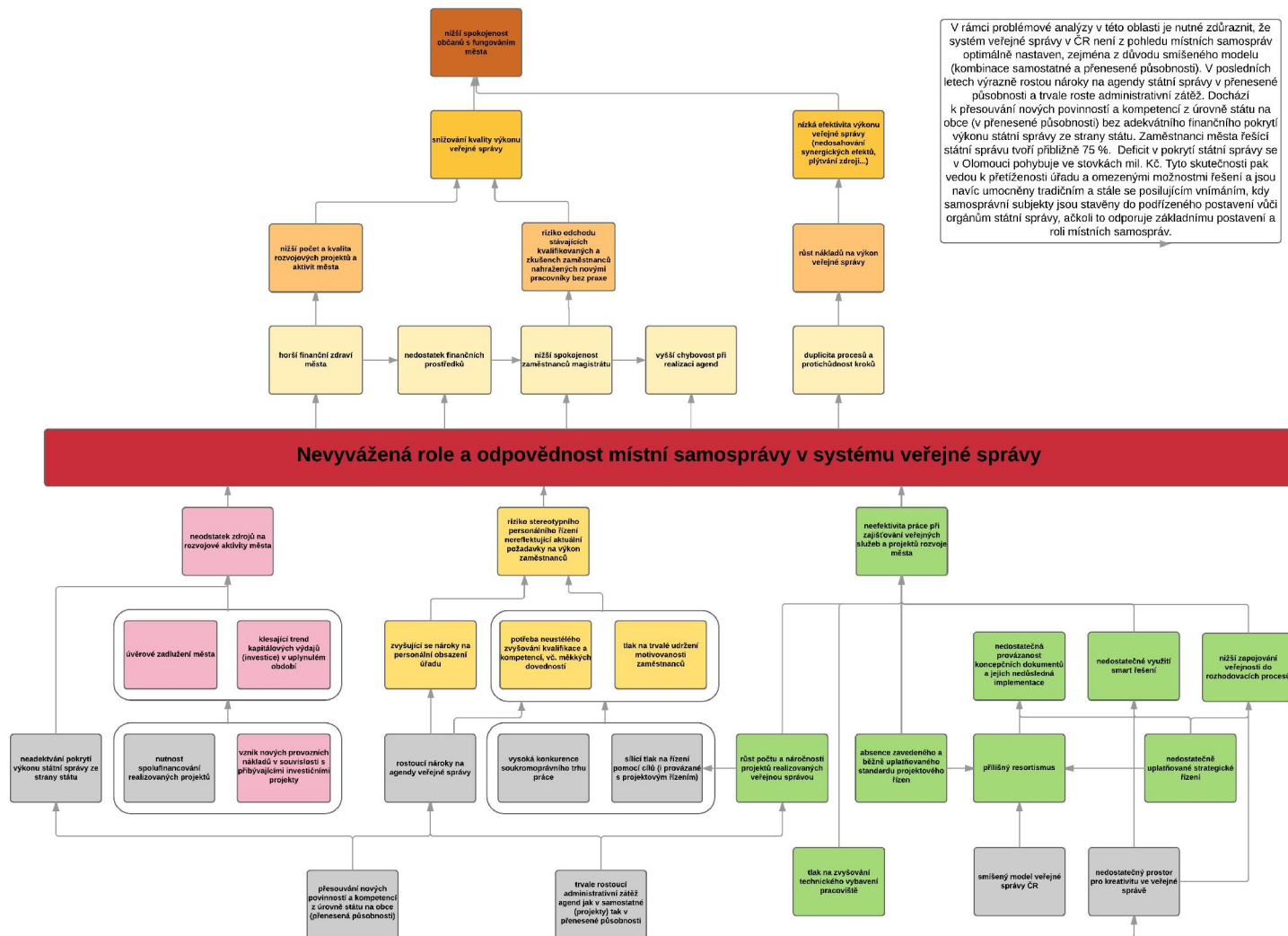

Doprava

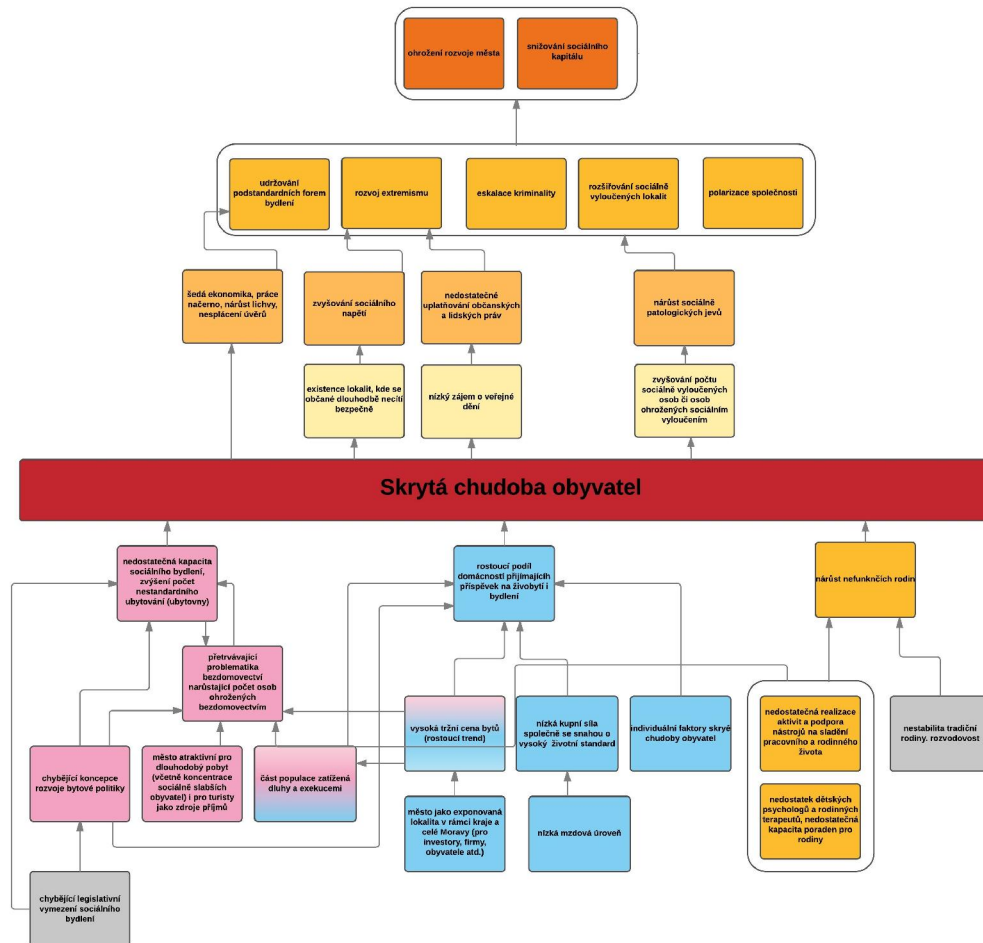

Veřejná správa řízení města

V rámci problémové analýzy v této oblasti je nutné zdůraznit, že systém veřejné správy v ČR není z pohledu místních samospráv optimálně nastaven, zejména z důvodu smíšeného modelu (kombinace samostatné a přenesené působnosti). V posledních letech výrazně rostou nároky na agendu státní správy v přenesené působnosti a trvale roste administrativní zátěž. Dochází k přesouvání nových povinností a kompetencí z úrovně státu na obce (v přenesené působnosti) bez adekvátního finančního pokrytí výkonu státní správy ze strany státu. Zaměstnanci města řešící státní správu tvoří přibližně 75 %. Deficit v pokrytí státní správy se v Olomouci pohybuje ve stovkách mil. Kč. Tyto skutečnosti pak vedou k přetížení úřadu a omezenými možnostmi řešení a jsou navíc umocněny tradičním a stále se posilujícím vnímáním, kdy samosprávní subjekty jsou stavěny do podřízeného postavení vůči orgánům státní správy, ačkoli to odporuje základnímu postavení a roli místních samospráv.

Sociální oblast, bezpečnost a kriminalita, zdraví obyvatelstva, rodinná politika

4.8.8 Identifikace kritických oblastí

Kritické oblasti jsou kompromisním návrhem problémových (tématických) okruhů, které je z hlediska města žádoucí řešit prioritně, a současně takových problémových okruhů, jejichž řešení je v moci místních subjektů/aktérů. Jsou vyjádřením skutečně existujících problémů a nedostatků, jež jsou pro statutární město nejdůležitější. Kritické oblasti jsou začátkem procesu rozčleňování problematiky daného území na dílčí části a smyslem jejich stanovení je omezit a zúžit předmět strategického plánování a orientovat celý jeho proces jen na vybrané problémy.

Na základě informací shromážděných a analyzovaných v předchozí části, zejména (socioekonomické analýzy, která shrnuje poznatky o stavu, problémech a vývojových trendech statutárního města Olomouce, výstupů dotazníkového šetření a pocitových map realizovaných mezi obyvateli města, řízených rozhovorů s klíčovými protagonisty města, vyhodnocení plnění cílů Strategického plánu rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko (pro období 2007–2016), analýzy strategických dokumentů či z diskusí v pracovních skupinách vzešlých SWOT analýz a problémových analýz) byly v rámci statutárního města Olomouce identifikovány čtyři hlavní kritické oblasti, které budou tvořit základní pilíře návrhové části.

Výchozím podkladem pro identifikaci kritických oblastí byly zejména stromy problémů, na které kritické oblasti tematicky navazují. Dvě kritické oblasti v sobě zahrnují jeden klíčový problém. U zbývajících dvou kritických oblastí došlo k zastřešení dvou klíčových problémů. Zastřešení se týká třetí kritické oblasti, která řeší oblast dopravy a životního prostředí, které spolu velmi úzce souvisí, ale problematika v těchto oblastech je natolik komplikovaná, že byla rozdělena do dvou klíčových problémů. Obdobně bylo postupováno i v případě čtvrté kritické oblasti, která je taktéž rozdělena na řešení dvou klíčových problémů.

1. Konkurenceschopná a kreativní Olomouc

Tato kritická oblast zahrnuje témata ekonomiky, trhu práce, vzdělávání a výzkumu.

Jako klíčový problém byla identifikována:

- nedostatečně silná progresivní ekonomika, nevyužívající tradice a místní konkurenční výhody.

Hlavní příčiny tohoto problému jsou nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce, výstupy vzdělávacího systému, které neodpovídají potřebám trhu práce, nízká míra komercializace výsledků VaV, rezervy v rozvoji a využití inovačního potenciálu a omezené plochy podnikatelských zón pro rozvoj stávajících podnikatelských subjektů.

2. Olomouc Perla Evropy

Tato kritická oblast zahrnuje témata cestovního ruchu, kultury a sportu.

Jako klíčový problém bylo identifikováno:

- nedostatečné využití potenciálu cestovního ruchu a volnočasových aktivit.

Hlavní příčiny tohoto problému jsou v nízké atraktivitě a nabídce kvalitních služeb, nedostatku moderní atraktivní volnočasové a turistické infrastruktury, v nevyužitém potenciálu vodních toků a vodních ploch pro rozvoj cestovního ruchu, nedostatečně rozvinuté cykloturistiky a pěší turistiky a v absenci jednotné silné komunikační kampaně zaměřené na sílové skupiny.

3. Udržitelná Olomouc

Tato kritická oblast zahrnuje témata dopravy, životního prostředí, technické infrastruktury a veřejného prostranství.

Jako klíčové problémy byly identifikovány:

- deficity v dopravě s negativními vlivy na životní prostředí a kvalitu života obyvatel;
- rezervy v kvalitě prostoru pro život.

Hlavní příčiny deficitu v dopravě jsou: nedokončené vnější napojení města, zhoršená průjezdnost městem, vysoké nároky na řešení parkování, nedostatečné řešení bezpečnosti dopravy a nedostatečně využitý potenciál udržitelných forem dopravy.

Hlavní příčiny rezerv v kvalitě prostoru jsou: nedostatečná kvalita veřejného prostoru, nízká kvalita krajiny, zatížené životní prostředí, neoptimální nakládání s odpady a technická infrastruktura v opotřebovaném stavu.

4. Olomouc funkční centrum regionu

Tato kritická oblast zahrnuje témata veřejné správy a vnějších vztahů, sociální oblasti (včetně sociálního bydlení), bezpečnosti a zdraví obyvatel.

Jako klíčové problémy byly identifikovány:

- nevyvážená role a odpovědnost místní samosprávy v systému veřejné správy;
- skrytá chudoba obyvatel.

Hlavní příčiny skryté chudoby obyvatel jsou: přetrvávající problematika bezdomovectví a narůstající počet osob ohrožených bezdomovectvím, rostoucí podíl domácností přijímajících

příspěvek na živobytí i bydlení a nárůst nefunkčních rodin.

Hlavní příčiny nedostatečně uplatňovaných principů strategického řízení rozvoje města jsou: nedostatek zdrojů na rozvojové aktivity města, riziko stereotypního personálního řízení nerefluktující aktuální požadavky na výkon zaměstnanců a neefektivita práce při zajišťování veřejných služeb a projektů rozvoje města.

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a MAP

Obr. č. 1: Schéma analytických podkladů pro návrhovou část	6
Obr. č. 2: Pohyb obyvatelstva, Olomouc, 1971–2015	20
Obr. č. 3: Přirozený pohyb obyvatelstva, Olomouc, 2002–2015	20
Obr. č. 4: Mechanický pohyb obyvatelstva, Olomouc, 2002–2015	21
Obr. č. 5: Suburbanizace, 2010	22
Obr. č. 6: Přírůstek/úbytek stěhování v obcích Olomouckého kraje 2011–2015.....	23
Obr. č. 7: Přirozený přírůstek/úbytek v obcích Olomouckého kraje 2011–2015.....	23
Obr. č. 8: Hrubá míra migračního salda obcí ORP Olomouc za rok 2015.....	24
Obr. č. 9: Hrubá míra migračního salda obcí ORP Olomouc za rok 2015.....	24
Obr. č. 10: Průměrné ceny stavebních pozemků ve městě Olomouci (v Kč/m ²) v závislosti na jejich poloze v letech 2007–2015	38
Obr. č. 11: Ekonomická aktivita obyvatelstva ve vybraných městech v letech 2001 a 2011 ..	47
Obr. č. 12: Srovnání databáze brownfields v roce 1998 a 2011 na území města Olomouce ...	64
Obr. č. 13: Bariéry rozvoje 2000–2016.....	66
Obr. č. 14: Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízení a počtu přenocování (s dělením na rezidenty a nerezidenty) v Olomouci v letech 2012–2015	113
Obr. č. 15: Celková kapacita mateřských škol a počty dětí v MŠ zřízených statutárním městem Olomouc a dalšími zřizovateli v Olomouci ve školním roce 2016/2017	125
Obr. č. 16: Celková kapacita základních škol a počty dětí v ZŠ zřízených statutárním městem Olomouc a dalšími zřizovateli v Olomouci ve školním roce 2016/2017	130
Obr. č. 17: Podíl domácností pobírající příspěvek na živobytí v roce 2014	156
Obr. č. 18: Podíl domácností pobírajících doplatek na bydlení v roce 2014	156
Obr. č. 19: Podíl nezletilých páchajících trestnou činností v roce 2014	157
Obr. č. 20: Nápad trestné činnosti na území města Olomouce (v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 1996–2015	165
Obr. č. 21: Celkový počet událostí a řešených přestupků Městskou policií Olomouc na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015	168
Obr. č. 22: Pocit bezpečí v Olomouci	171
Obr. č. 23: Nebezpečná a bezpečná místa v Olomouci.....	172
Obr. č. 24: Názory respondentů na míru výskytu problematických a kriminálních jevů v Olomouci.....	173
Obr. č. 25: Hospodářící domácnosti podle typu na území města Olomouce	194
Obr. č. 26: Preference způsobu přepravy obyvatel města Olomouce v pracovní dny	198
Obr. č. 27: Preference způsobu přepravy obyvatel města Olomouce do zaměstnání v pracovní dny.....	199
Obr. č. 28: Preference způsobu dopravy podle vzdálenosti v pracovní den	199
Obr. č. 29: Podíl vyjíždějící do Olomouce z ekonomicky aktivních zaměstnaných.....	200
Obr. č. 30 Výsledky celostátního sčítání dopravy na silniční a dálniční síti ČR v roce 2010	204
Obr. č. 31: Intenzita dopravy na území města Olomouc, 2010	205

Obr. č. 32: Významné železniční tratě	210
Obr. č. 33: Přehled železničních stanic v Olomouci	211
Obr. č. 34: Počet přepravených osob z hlediska typů dopravy v roce 2011 a 2015.....	213
Obr. č. 35: Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje (zóna 71)	215
Obr. č. 36: Realizované stavby v rámci sítě cyklistických komunikací.....	218
Obr. č. 37: Bezbariérová mapa.....	222
Obr. č. 38: Ptačí oblasti a evropsky významné lokality na území nebo blízkosti města Olomouce	231
Obr. č. 39: Zvláště chráněná území a přírodní park na území města Olomouce	234
Obr. č. 40: Měsíční průměry polétavého prachu PM ₁₀ vypočtené z denních průměrů v letech 2012–2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín - µg/m ³)	244
Obr. č. 41: Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na území města Olomouce pro benzo(a)pyren k imisním limitům pro ochranu zdraví za rok 2015	245
Obr. č. 42: Hlukové zatížení silniční dopravou (na silnicích II. a III. třídy).....	250
Obr. č. 43: Výřez ze Strategické hlukové mapy silnic	251
Obr. č. 44: Vodstvo a záplavová území na území města Olomouce.....	253
Obr. č. 45: Pohled na řeku Moravu od mostu na Velkomoravské (leden 2015).....	256
Obr. č. 46: Podíl jednotlivých složek půdního fondu v Olomouci k 30. 6. 2016 (v %).....	269
Obr. č. 47: Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí	271
Obr. č. 48: Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí	271
Obr. č. 49: Riziko vysychání drobných vodních toků v ORP Olomouc	274
Obr. č. 50: Celkový pohled na příjmy a výdaje statutárního města Olomouce za roky 2012 až 2016, v mil. Kč.....	282
Obr. č. 51: Pohled na výdaje statutárního města Olomouc za roky 2012 až 2016, v mil. Kč	283
Obr. č. 52: Pohled na příjmy statutárního města Olomouce za roky 2012 až 2016, v mil. Kč	286
Obr. č. 53: Schéma systému řízení statutárního města Olomouce	297
Obr. č. 54: Schéma Magistrát města Olomouce.....	298
Obr. č. 55: Schéma Městská policie Olomouc	299

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Základní charakteristika, vyšší územní celky a vybraná města, k 31. 12. 2015	12
Tab. č. 2: Vzdálenosti Olomouce od vybraných evropských a českých měst, 2016	12
Tab. č. 3: Porovnání Olomoucké aglomerace s ostatními ITI.....	14
Tab. č. 4: Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel, vybraná města, 1961–2015	17
Tab. č. 5: Přírůstek/úbytek obyvatel (v %), mezi roky SLDB, vybraná města, 1961–2011	18
Tab. č. 6: Vývoj počtu obyvatel města Olomouc a vyšších územních celků 2006–2015	19
Tab. č. 7: Podíl věkových skupin, Olomouc, 2002–2015	25
Tab. č. 8: Index stáří (v %), vybraná města, 2002–2015.....	26
Tab. č. 9: Průměrný věk, vybraná města, 2002–2015	26

Tab. č. 10: Vývoj indexu stáří (v %) a průměrného věku ve městě Olomouci a vyšších územních celcích, 2006–2015	27
Tab. č. 11: Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání (v %), vybraná města, 2011	28
Tab. č. 12: Struktura vzdělání obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání, Olomouc, 1991–2011	28
Tab. č. 13: Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání (v %), Olomouc a vyšší územní celky, 2011	29
Tab. č. 14: Domovní fond ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011	30
Tab. č. 15: Obydlené domy podle vlastnictví v r. 2011	30
Tab. č. 16: Průměrné stáří obydlých domů v letech 2001 a 2011	31
Tab. č. 17: Obydlené byty podle materiálu nosných zdí v roce 2011	31
Tab. č. 18: Bytový fond ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011	32
Tab. č. 19: Obydlené byty v Olomouci podle právního důvodu užívání a počtu obydlých místností v letech 2001 a 2011	33
Tab. č. 20: Obydlené byty podle období výstavby nebo rekonstrukce domu v r. 2011	33
Tab. č. 21: Vybrané ukazatele úrovně bydlení ve městě Olomouci v letech 2001 a 2011	34
Tab. č. 22: Bytové domácnosti podle počtu členů ve vybraných regionech v letech 2001 a 2011	34
Tab. č. 23: Počet dokončených bytů ve vybraných regionech v letech 2007–2015	35
Tab. č. 24: Městské bytové a nebytové prostory spravované Správou nemovitostí Olomouc, a.s. v letech 2007–2015	35
Tab. č. 25: Průměrné tržní ceny bytů v krajských městech (v Kč/m ²) v období Q4 2015–Q3 2016*	37
Tab. č. 26: Ceny stavebních pozemků ve městě Olomouci (v Kč/m ²) v závislosti na jejich poloze v letech 2007–2015	37
Tab. č. 27: Průměrné ceny stavebních pozemků podle druhu území ve městě Olomouci (v Kč/m ²) v letech 2007–2015	38
Tab. č. 28: Hrubý domácí produkt v krajích (v mil. Kč)	41
Tab. č. 29: Podíl jednotlivých krajů na hrubém domácím produktu ČR (v %)	41
Tab. č. 30: Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele v krajích v Kč	42
Tab. č. 31: Průměrná hrubá měsíční mzda na zaměstnance v krajích v Kč	43
Tab. č. 32: Přímé zahraniční investice v tis. Kč k 31.12.	44
Tab. č. 33: Významní zahraniční investoři v Olomouci, do roku 2016	44
Tab. č. 34: Ekonomická aktivita obyvatelstva ve vybraných městech v letech 2001 a 2011 ..	46
Tab. č. 35: Sektorová struktura zaměstnanosti v Olomouci a vyšších územních celcích v letech 2001 a 2011 (v %)	47
Tab. č. 36: Sektorová struktura zaměstnanosti ve vybraných městech v roce 2011 (v %)	48
Tab. č. 37: Zaměstnaní celkem a jejich podíl dle jednotlivých odvětví ve vybraných městech a v ČR v roce 2011	49
Tab. č. 38: Index změny 2011/2001 struktury zaměstnanosti ve vybraných odvětví, srovnání měst	50

Tab. č. 39: Největší zaměstnavatelé v Olomouci v roce 2016	51
Tab. č. 40: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle stavu v Registru ekonomických subjektů (k 31. 12. 2016).....	52
Tab. č. 41: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle stavu v Registru ekonomických subjektů (k 31. 12. 2016), srovnání měst	52
Tab. č. 42: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle převažující činnosti (k 31. 12. 2016), srovnání regionů.....	53
Tab. č. 43: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle převažující činnosti (k 31. 12. 2016), srovnání měst	54
Tab. č. 44: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle právní formy (k 31. 12. 2016), srovnání regionů.....	54
Tab. č. 45: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle právní formy (k 31. 12. 2016), srovnání měst.....	55
Tab. č. 46: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016).....	56
Tab. č. 47: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016), srovnání měst	56
Tab. č. 48: Podíl ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců (k 31. 12. 2016), srovnání měst.....	57
Tab. č. 49: Firmy s více než 100 zaměstnanci a počet jejich zaměstnanců podle odvětví v Olomouci k 31. 12. 2011 a 2015	57
Tab. č. 50: Ekonomické subjekty podle formy podnikání v Olomouci k 31. 12.	59
Tab. č. 51: Průmyslové zóny v Olomouci, 2016.....	60
Tab. č. 52: Kapacita maloobchodní sítě ve městě Olomouci a v jeho centru v letech 1987, 1998 a 2016	63
Tab. č. 53: Opětovné využití brownfields v Olomouci	63
Tab. č. 54: Brownfields v Olomouci výhledově plánované k revitalizaci	64
Tab. č. 55: Subjekty kulturního a kreativního průmyslu na Olomoucku v roce 2015	68
Tab. č. 56: Vývoj míry nezaměstnanosti/podílu nezaměstnaných osob v % k 31. 12.	69
Tab. č. 57: Vývoj míry nezaměstnanosti/podílu nezaměstnaných osob v %, srovnání měst k 31. 12.....	70
Tab. č. 58: Počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné pracovní místo k 31. 12.....	70
Tab. č. 59: Vývoj nezaměstnanosti v Olomouci k 31. 12.	71
Tab. č. 60: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v Olomouci.....	72
Tab. č. 61: Struktura uchazečů o zaměstnání v Olomouci podle hlavní třídy CZ-ISCO	72
Tab. č. 62: Volná pracovní místa v Olomouci podle hlavní třídy CZ-ISCO	73
Tab. č. 63: Pracoviště VaV v krajích ČR podle sektorů provádění VaV	78
Tab. č. 64: Zaměstnanci VaV a výdaje VaV v krajích.....	78
Tab. č. 65: Patentové přihlášky a udělené patenty podle krajů	79
Tab. č. 66: Počet nájemců a zaměstnanců ve Vědecko-technickém parku	82
Tab. č. 67: Památkově chráněné objekty podle okresů Olomouckého kraje k 31. 07. 2016 ...	86

Tab. č. 68: Památkově chráněné objekty ve vybraných městech k 31. 07. 2016.....	87
Tab. č. 69: Návštěvnost kulturně-historických památek a kulturních zařízení na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015	90
Tab. č. 70: Počet uspořádaných kulturně výchovných akcí v Muzeu umění Olomouc s uvedením návštěvnosti a celkovým pořadím v rámci ČR v letech 2009–2015.....	91
Tab. č. 71: Návštěvnost Zoologické zahrady Olomouc v letech 2007–2015.....	93
Tab. č. 72: Úseky řek vhodné pro vodní turistiku v zájmovém území	94
Tab. č. 73: Návštěvnost sbírkových skleníků, botanické zahrady a rozária a výstav na Výstavišti Flora v letech 2007–2015	96
Tab. č. 74: Značené turistické trasy vycházející, končící či procházející městem Olomouc...	96
Tab. č. 75: Naučné stezky na území města Olomouce.....	97
Tab. č. 76: Návštěvnost plaveckého bazénu a aquaparku Olomouc v letech 2007–2015.....	100
Tab. č. 77: Sportovní zařízení a centra zaměřená na více sportovních a volnočasových aktivit regionálního významu	100
Tab. č. 78: Olomoucká zařízení zaměřená na adrenalinové sporty, popř. netradiční aktivity a zážitky	101
Tab. č. 79: Turisticko-rekreační funkce (TRF) a turisticko-rekreační zatížení (TRZ) území	103
Tab. č. 80: Nová hromadná ubytovací zařízení či modernizovaná ubytovací zařízení s rozšířeními kapacitami na území města Olomouce od roku 2007.....	103
Tab. č. 81: Kapacity pro kongresový cestovní ruch ve městě Olomouci v roce 2016.....	106
Tab. č. 82: Návštěvnost Informačního centra Olomouc v letech 2007–2015	109
Tab. č. 83: Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) a počet přenocování v letech 2007–2015	112
Tab. č. 84: Počet hostů v HUZ – rezidentů i nerezidentů v letech 2007–2015.....	113
Tab. č. 85: Počet přenocování v HUZ – rezidentů i nerezidentů v letech 2007–2015.....	114
Tab. č. 86: Průměrný počet přenocování a průměrná doba pobytu v letech 2007–2015	115
Tab. č. 87: Mateřské školy zřízené statutárním městem Olomouc ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017	119
Tab. č. 88: Počet živě narozených ve statutárním městě Olomouci v letech 2000 až 2015...	121
Tab. č. 89: Počet odmítnutých dětí v mateřských školách zřízených statutárním městem Olomouc v letech 2011 až 2016.....	122
Tab. č. 90: Mateřské školy soukromých a jiných zřizovatelů (než statutárního města Olomouce) zřízené na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017 ..	123
Tab. č. 91: Základní školy zřízené statutárním městem Olomouc ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017	127
Tab. č. 92: Základní školy soukromých a jiných zřizovatelů (než statutárního města Olomouce) zřízené na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017 ..	128
Tab. č. 93: Počet žáků ZUŠ na území města Olomouce ve školním roce 2011/2012 až 2016/2017	132
Tab. č. 94: Střední školy zřízené na území města Olomouce	135
Tab. č. 95: Vyšší odborné školy zřízené na území města Olomouce.....	137

Tab. č. 96: Zaměření studijních oborů 1.2.2017	138
Tab. č. 97: Střední školy dle kmenových oborů zřízené na území města Olomouce k 1. 2. 2017.....	139
Tab. č. 98: Počet studentů středních škol v Olomouci dle kmenových oborů k 30. 9. 2015 .	141
Tab. č. 99: Vývoj počtu studentů v 10 největších vysokých školách v ČR k 31. 12.	143
Tab. č. 100: Vývoj počtu absolventů v 10 největších vysokých školách v ČR k 31. 12.	144
Tab. č. 101: Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů 10 největších vysokých škol v ČR k 1.2.2017.....	145
Tab. č. 102: Vývoj počtu studentů Univerzity Palackého dle jednotlivých fakult k 1.2.2017	145
Tab. č. 103: Základní charakteristiky fakult Univerzity Palackého, 2016.....	146
Tab. č. 104: Vývoj počtu studentů Moravské vysoké školy k 1.2.2017	147
Tab. č. 105: Základní charakteristiky Moravské vysoké školy, 2016.....	147
Tab. č. 106: Přehled poskytovaných druhů služeb ve městě Olomouci v roce 2008, 2012 a 2015	150
Tab. č. 107: Srovnání počtu zařízení vybraných sociálních služeb 31. 12. 2015	152
Tab. č. 108: Srovnání počtu míst zařízení vybraných sociálních služeb 31. 12. 2015.....	152
Tab. č. 109: Výskyt sociálně vyloučených lokalit v krajích, 2015	154
Tab. č. 110: Charakteristiky sociálního vyloučení ve vybraných městech v roce 2014 a 2015	155
Tab. č. 111: Byty zvláštního určení ve vlastnictví statutárního města Olomouce v letech 2007–2015	158
Tab. č. 112: Počet žádostí o městské byty a o byty v domech s pečovatelskou službou v letech 2007–2015.....	158
Tab. č. 113: Kriminalita – zjištěné trestné činy a index kriminality v letech 2013–2015.....	162
Tab. č. 114: Kriminalita – objasněné trestné činy v letech 2013–2015	162
Tab. č. 115: Nápad trestné činnosti na území města Olomouce (respektive v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 2013–2015.....	164
Tab. č. 116: Přestupky řešené Policií ČR na území města Olomouce (v obvodních odděleních Olomouc 1 – Olomouc 4) v letech 2013–2015	166
Tab. č. 117: Celkový počet událostí a řešených přestupků Městskou policií Olomouc na území statutárního města Olomouce v letech 2007–2015	167
Tab. č. 118: Podíl jednotlivých způsobů řešení přestupků Městskou policií Olomouc v letech 2007–2015 (v %).....	168
Tab. č. 119: Podíl jednotlivých kategorií přestupků v letech 2007–2015 (v %).....	169
Tab. č. 120: Trestná činnost (TČ) řešená Městskou policií Olomouc v letech 2007–2015.....	169
Tab. č. 121: Výsledky činnosti PIS v letech 2007–2015	170
Tab. č. 122: Vývoj vybraných údajů o zdravotnictví v Olomouckém kraji a ČR.....	176
Tab. č. 123: Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2013	177
Tab. č. 124: Zabezpečení zdravotní péče v okresech v roce 2013	177
Tab. č. 125: Průměrná obsazenost a procento vytíženosti Dětských jeslí statutárního města	

Olomouce	178
Tab. č. 126: Počty zdravotnických zařízení ve vybraných městech v roce 2014.....	179
Tab. č. 127: Samostatné ordinace lékařů ve vybraných městech v roce 2014.....	179
Tab. č. 128: Výdaje z rozpočtu města Olomouc do příspěvkových organizací v oblasti kultury (v tis. Kč).....	181
Tab. č. 129: Seznam specializovaných knihoven v Olomouci.....	183
Tab. č. 130: Sportovní infrastruktura ve městě Olomouci v roce 2016	187
Tab. č. 131: Průměrné investice města Olomouce do sportovních zařízení v letech 2014–2016, investice v Kč.....	188
Tab. č. 132: Výdaje města Olomouc na provoz a údržbu sportovních zařízení v letech 2014–2016.....	188
Tab. č. 133: Výdaje města Olomouc na provoz a údržbu hřišť v letech 2010–2016.....	188
Tab. č. 134: Výdaje města Olomouc na sport v letech 2014–2016.....	189
Tab. č. 135: Počet sportovních asociací a sportovních klubů, které soutěží v nejvyšších divizích, šampionátech a národních turnajích v Olomouci v roce 2016	190
Tab. č. 136: Počet veřejných sportovních událostí spolupořádaných statutárním městem Olomouc v roce 2016	191
Tab. č. 137: Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou na území města Olomouce v r. 2011	194
Tab. č. 138: Vyjíždějící a dojíždějící do zaměstnání a škol ve městě Olomouc v roce 2011	201
Tab. č. 139: Počet osob denně vyjíždějících do zaměstnání a škol z Olomouce podle použitého dopravního prostředku.....	202
Tab. č. 140: Sumarizace rozsahu městských komunikací.....	206
Tab. č. 141: Plochy zpevněných vozovek - rozlišení dle druhu krytu a provozního stavu ke dni 31. 5. 2017	207
Tab. č. 142: Přehled investovaných finančních prostředků do městských komunikací.....	207
Tab. č. 143: Hustota silniční sítě km/100km ² v okrese Olomouc	208
Tab. č. 144: Stav vozovek II. a III. třídy v okrese Olomouc.....	209
Tab. č. 145: Seznam vlakových stanic na území města Olomouce.....	211
Tab. č. 146: Přepravené osoby MHD v tis. osob za vybraná města.....	212
Tab. č. 147: Vývoj podílů dopravy MHD v Olomouci	212
Tab. č. 148: Zdroje financování vybraných investic (v tis. Kč).....	213
Tab. č. 149: Stav vozového parku Dopravního podniku města Olomouce k 1. 1. 2017.....	214
Tab. č. 150: Zrealizované stavby v rámci cyklistické infrastruktury města Olomouce v letech 2010 – 2016.....	216
Tab. č. 151: Vývoj počtu dopravních nehod v Olomouckém kraji, Olomouckém okrese a ve městě Olomouc 2009 - 2015.....	219
Tab. č. 152: Vývoj počtu dopravních nehod za účasti chodců 2007–2015 ve městě Olomouc	220
Tab. č. 153: Předměty ochrany v PO a EVL Litovelské Pomoraví	232
Tab. č. 154: Předměty ochrany v EVL Morava – Chropýňský luh.....	233

Tab. č. 155: Rozloha zvláště chráněných území (v ha) a jejich podíl na celkové ploše území	236
Tab. č. 156: Koeficient ekologické stability dle jednotlivých území (2015)	238
Tab. č. 157: Měsíční průměry polétavého prachu PM ₁₀ vypočtené z denních průměrů v letech 2012–2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín - µg/m ³)	243
Tab. č. 158: Počet překročení denního imisního limitu (50 µg/m ³) v letech 2012-2015 v Olomouci (Olomouc-Hejčín)	244
Tab. č. 159: Překračování imisních limitů za období 2011-2015	245
Tab. č. 160: Podíl jednotlivých skupin zdrojů na emisích znečišťujících látek v r. 2014 v okrese Olomouc.....	246
Tab. č. 161: Emise PM ₁₀ z nejvýznamnějších provozoven na území města Olomouce (2013)	246
Tab. č. 162: Vývoj produkce hlavních složek komunálního odpadu v Olomouci v letech 2011-2015 (t/rok).....	262
Tab. č. 163: Produkce a míra materiálového využití odpadů ve městě Olomouci v letech 2011-2016.....	262
Tab. č. 164: Skládkování a energetického využívání SKO a objemného odpadu	263
Tab. č. 165: Výměra (ha) a podíl (%) jednotlivých ploch na území města Olomouce včetně srovnání s Olomouckým krajem a ČR (k 30.6.2016).....	269
Tab. č. 166: Podíl orné půdy a lesa (2015).....	269
Tab. č. 167: Rozpočtový výhled statutárního města Olomouc na roky 2018 – 2019, v tis. Kč	280
Tab. č. 168: Pohled na výdaje města dle tematických odvětví za roky 2012 až 2016, v tis. Kč	283
Tab. č. 169: Vývoj provozního salda statutárního města Olomouce v letech 2012 až 2016, v tis. Kč	287
Tab. č. 170: Vybrané finanční ukazatele statutárního města Olomouce v letech 2014 až 2016), v tis. Kč	288
Tab. č. 171: Struktura průměrných příjmů v letech 2012–2016 ve srovnatelných městech, v tis. Kč	290
Tab. č. 172: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč	290
Tab. č. 173: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) přepočtené na 1 obyvatele – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč	291
Tab. č. 174: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč	291
Tab. č. 175: Struktura vybraných průměrných výdajů v období 2012 – 2016 (k 30. 9.) přepočtené na 1 obyvatele – porovnání Olomouce s velikostně stejnými sídly, v tis. Kč	291
Tab. č. 176: Počet schválených funkčních míst v Magistrátu města Olomouce v letech 2008–2016 (k 31. 12.)	296
Tab. č. 177: Počet schválených funkčních míst v Městské policii Olomouc v letech 2008–	

2016 (k 31. 12.)	296
Tab. č. 178: Vyhodnocení plnění cílů strategického plánu (2007-2016)	306
Tab. č. 179: Strategické dokumenty na nadnárodní, národní a krajské úrovni s vazbou na kohezní politiku v programovém období 2014–2020	339
Tab. č. 180: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty Olomouckého kraje.....	340
Tab. č. 181: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty zpracované pro území statutárního města Olomouce k 31. 10. 2016 (příp. pro území ORP Olomouc či území Olomoucké aglomerace)	341
Tab. č. 182: Strategické/koncepční rozvojové dokumenty Univerzity Palackého v Olomouci	345
Tab. č. 183: „10 P“ z pohledu občanů, kteří se zúčastnili veřejného projednání 21. 6. 2017	356

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Seznam významných firem (velké i malé střední podniky) k září 2016	398
Příloha č. 2: Seznam mateřských škol zřízených veřejnoprávními subjekty na území statutárního města Olomouce ve školním roce 2016/2017	400
Příloha č. 3: Seznam základních škol zřízených veřejnoprávními subjekty na území statutárního města Olomouce ve školním roce 2016/2017	401
Příloha č. 4: Seznam služeb pro osoby bez domova a jejich kapacita, 2016	402
Příloha č. 5: Vybrané charakteristiky sociálních služeb poskytovaných v Olomouci za roky 2011, 2013 a 2015	403

SEZNAM ZKRATEK

a.s.	Akciová společnost
AK ČR	Asociace krajů České republiky
AV	Akademie věd
BaP	Tuhé znečišťující látky
BB	Bezbariérový byt
BMX	Motokrosové kolo (Bicycle Motorcross)
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
BSS	Investoři v sektoru služeb pro podniky
CAF	Model kvality CAF (Common Assessment Framework – „Společný hodnotící rámec“)
CETIN	Česká k telekomunikační infrastruktura, a.s
CO	Oxidy uhlíku
CRH	Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum
CWTS	Centre for Science and Technology Studies (Centrum voor Wetenschap en Technologische Studies)
CZ-ISCO	Klasifikace zaměstnání dle mezinárodního standardu (International Standard Classification of Occupations)
CZT	Centrální zdroj tepla
ČD	České dráhy
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČZ	Česká zbrojovka
D	Dálnice
dB	Decibel
DN	Diameter Nominal
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPMO	Dopravní podnik města Olomouce
ES	Ekologický stav vodních toků
EU	Evropská unie
EURO	Emisní norma
EVL	Evropsky významná lokalita
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
h	Hodina
HD	Hotelový dům, Velkomoravská 8, Olomouc
HDP	Hrubý domácí produkt
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
CHS	Chemický stav vodních toků

IAAF	Mezinárodní asociace atletických federací (International Association of Athletics Federations)
IČO	Identifikační číslo organizace
ID	Identifikátor
IDSOK	Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
IPEN	International Physical Activity and the Environment Network
IRZ	Integrovaný registr znečišťování životního prostředí
ISDS	Informační systém datových schránek
ISO	Organizace pro standardizaci
ISO	International Organization for Standardization
ITI	Integrované územní investice
ITS	Inteligentní dopravní systém
JV	Jihovýchodní
JZ	Jihozápadní
k.ú.	Katastrální území
KAP	Krajského akční plán rozvoje vzdělávání
KES	Koeficientem ekologické stability
KIDSOK	Krajský integrovaný systém Olomouckého kraje
KKP	Kulturní a kreativní průmysl
km	Kilometr
KO	Komunální odpad
KPÚ	Komplexní pozemkové úpravy
KUOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
kV	KiloVolt
m	Metr
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MDO	Moravské divadlo Olomouc
MHD	Městská hromadná doprava
MKDS	Městský kamerový systém
mm	Milimetr
MMOI	Magistrát města Olomouce
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Městská policie Olomouc
MPR	Městská památková rezervace
MŠ	Mateřské školy
MŠMT	Ministerstvo mládeže a tělovýchovy
MTB	Horské kolo (Mountain Bike)
MVŠO	Moravská vysoká škola, o.p.s.
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
n _i	Nominální jednotka
NKP	Národní kulturní památka
NO	Oxidy dusíku

NPÚ	Národní památkový ústav
NRBK	Nadregionální biokoridor
NS	Naučná stezka
NTMC	Národní telemedicínské centrum
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
OA	Olomoucká aglomerace
OH	Odpadové hospodářství
OLK	Olomoucký kraj
OO PČR	Obvodní oddělení Policie České republiky
OP	Operační program
OZKO	Oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
PAHs	Polycyklické aromatické uhlovodíky
PČR	Policie České republiky
PEO KROK	Pohotovostní a eskortační oddělení
PIS	Preventivně informační skupina Městské policie Olomouc
P _i	Procentuální jednotka
PJ KŘP	Pořádková jednotka Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje
PL	Polsko
PM	Pevné prachové částice
PO	Ptačí oblast
POH	Plán odpadového hospodářství města Olomouce
PP	Protipovodňové prvky
PS	Pracovní skupina
PUMMO	Plán udržitelné městské mobility
PZI	Přímé zahraniční investice
Q	Čtvrtletí roku
RBC	Regionální biocentra
RC	Rekreační celek
RCPTM	Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů
RD	Rodinné domy
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RIS 3	Regionální inovační strategie
RMO	Rada města Olomouce
ROP SM	Regionální operační program NUTS II Střední Morava
RP	Roční průměr
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
RZ	Registrační značka
s.p.	Státní podnik
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SD	Sběrný dům
SEKM	Systematická evidence kontaminovaných míst
SEV	Středisko environmentální výchovy

SEZ	Staré ekologické zátěže
SKO	Směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání domů lidu a bytů
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMOI	Statutární město Olomouc
SNO	Správa nemovitostí Olomouc
SO	Oxidy síry
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SRR	Strategie regionální rozvoje ČR 2014-2020
SSZ	Světelné signalizační zařízení
SŠ	Střední školy
SZ	Severozápadní
t	Tuna
TČ	Trestná činnost
TEN-T	Transevropská dopravní síť
TIC	Turistické informační centrum
TKO	Tuhý komunální odpad
TL	Turistická lokalita
TO	Turistická oblast
TOB	Trvale obydlené byty
TRF	Turisticko-rekreační funkce
TRZ	Turisticko-rekreační zatížení
TSMO	Technické služby města Olomouce, a.s.
ÚAP ORP	Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností
UMTM	Ústav pro molekulární a translační medicínu
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
ÚPnSÚ	Území plán sídelního útvaru
UPOI	Univerzita Palackého v Olomouci
ÚPV ČR	Ústav průmyslového vlastnictví ČR
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VaV	Věda a výzkum
VBD ČSÚ	Veřejná databáze Českého statistického úřadu
VFO	Výstaviště Flora Olomouc
vkm	Vozokilometr
VOC	Těkavé organické látky (Volatile Organic Compounds)
VOŠ	Vyšší odborné školy
VPM	Volné pracovní místo
VRV	Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s.
VSB	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
VTL	Vysokotlaký
VTP UP	Vědecko-technologický park Univerzity Palackého
WHO	Světová zdravotnická organizace

WW	Wildwasser
ZMO	Zastupitelstvo města Olomouce
ZOO	Zoologická zahrada
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZŠ	Základní školy
ZÚR OK	Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje
ZUŠ	Základní umělecké školy
ZW	Zahmwasser

ZDROJE DAT A LITERATURY

Přehled hlavních použitých dokumentů:

- Bc. Karl, D.: Brownfields v Olomouci – Vývoj, současný stav a perspektivy využití, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, 2014
- Berman Group (2016): Průzkum podnikatelského prostředí v Olomouci, zpráva za rok 2016,
- ČSÚ (2003): Rozmístění a koncentrace obyvatelstva ČR - 2001: Vývoj počtu obyvatel ve městech v letech 1961-2001, dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/rozmisteni-a-koncentrace-obyvatelstva-cr-2001-676i4zmt90>
- ČSÚ (2016): Demografická ročenka krajů - (2006 až 2015)
- ČSÚ (2016): Demografická ročenka měst - (2006 až 2015)
- ČSÚ (2016): Demografická ročenka okresů - (2006 až 2015)
- ČSU: Statistické ročenky Olomouckého kraje
- Gac, spol. s.r.o (2015): Analýza sociálně vyloučených lokalit
- Kalivodová a kol., 2010: Studie protierozních opatření na ZPF na území města Olomouce
- MMOI (2016): Koncepce protipovodňové ochrany města Olomouce – podkladové materiály do RMO a ZMO - Důvodová zpráva pro zasedání Zastupitelstva města Olomouce, konaného dne 30. 8. 2016 - Protipovodňová opatření - zvýšení kapacity koryta II. etapa B
- MMR (2013): Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
- MMR (2015): Integrované územní investice (ITI) v programovém období 2014–2020
- MMR (2015): Politika územního rozvoje České republiky ve znění aktualizace 2015
- MZE (2007): Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky – Olomoucký kraj, http://eagri.cz/public/web/file/40165/_22883_13043_CZ071_Olomoucky_kraj.pdf
- OLK (2013): Koncepce optimalizace rozvoje silniční sítě II. a III. třídy Olomouckého kraje do r. 2020.
- OLK (2013): Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje 2014 - 2020
- OLK (2014): RIS 3, Regionální inovační strategie Olomouckého kraje
- OLK (2015): Hluková mapa Olomouckého kraje
- OLK (2015): Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (aktualizace č.2)
- OLK (2016): Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje pro období 2016 – 2018
- OLK: Koncepce rozvoje silniční sítě na území Olomouckého kraje do roku 2010, s výhledem do roku 2013, <https://www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=10060>
- Palaščík, R. a kol (2016): Kulturní a kreativní průmysly na Olomoucku, Univerzita Palackého v Olomouci, www.kreativniolomouc.cz
- Pytlíček, M. (2015): Zjišťování potřebnosti sociálních služeb, dotazníkové šetření, <http://kpss.olomouc.eu>
- Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy (2015): Vyhledávací Studie cyklistických komunikací v rámci ITI Olomoucké aglomerace (závěrečná zpráva)
- SMOI (2008): Integrovaný plán rozvoje města Olomouce – Revitalizace a regenerace

- SMOl (2014): Digitální povodňový plán SO ORP Olomouc
- SMOl (2014): Digitální povodňový plán statutárního města Olomouc
- SMOl (2014): Územní plán města Olomouce – kompletní textová a grafická část, Odůvodnění a vyhodnocení vlivů na životní prostředí
- SMOl (2015): Dlouhodobá koncepce hospodaření s vybraným městským nemovitým majetkem ve vlastnictví statutárního města Olomouce na období 2016–2018
- SMOl (2015): Optimalizace sítě MHD v Olomouci
- SMOl (2015): Střednědobý rozpočtový výhled SM Olomouce 2017 – 2019
- SMOl (2015): Koncepce rozvoje rodinné politiky statutárního města Olomouce na období 2016–2018
- SMOl (2016): 4. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období 2016–2019, <http://kpss.olomouc.eu>
- SMOl (2016): Koncepce prevence kriminality města Olomouce na období let 2016–2020 (zpracovala: PhDr. Jarmila Fritscherová, manažerka prevence kriminality)
- SMOL (2016): Koncepce vodního hospodářství statutárního města Olomouce, DHL
- SMOl (2016): Olomouc, kandidát na Evropské město sportu 2017
- SMOl (2016): Plán odpadového hospodářství města Olomouce
- SMOl (2016): Profil města Olomouce
- SMOl (2016): Strategie ITI Olomoucké aglomerace
- SMOl (2016): ÚAP ORP Olomouc, aktualizace 2016
- SMOl (2016): Soubor změn č. 1 Územního plánu Olomouc - kompletní textová a grafická část, Odůvodnění a vyhodnocení vlivů na životní prostředí
- SocioFactor, s. r. o. (2015): Analýza potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb v Olomouci a související sociodemografické údaje. K dispozici na webu <http://kpss.olomouc.eu>
- Centrum dopravního výzkumu, v.v.i. (2016): Vyhodnocení průzkumu dopravního chování ÚO Olomouc PČR, KŘP Olomouckého kraje (2016): Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na teritoriu Územního odboru Olomouc v roce 2015
- Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2010): Síť zdravotnických zařízení 2009, www.uzis.cz
- Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2012): Síť zdravotnických zařízení 2011, www.uzis.cz
- Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (2015): Síť zdravotnických zařízení 2013, www.uzis.cz
- VRV (2014): Riziková území při extrémních přívalových srážkách
- VSb (2013): Systém řízení kvality ovzduší města Olomouce - rozptylová studie 2013
- VTP UP: Výroční zpráva 2015, 2014, 2013, 2012, 2011
- Zdravotní ústav (2014): Analýza zdravotních a environmentálních rizik ve městě Olomouci
- Zdravotní ústav (2016): II. etapa analýzy zdravotních rizik ve městě Olomouci zaměřená na vybrané chemické látky v ovzduší a hlukovou zátěž z dopravy

Přehled hlavních veřejně přístupných databází:

- Agentury CzechInvest (spravující Národní databázi brownfieldů)
- České národní banky (příliv zahraničních investic)
- Klubu českých turistů
- Ministerstva financí ČR (informační portál MONITOR, ARIS, ÚFIS)
- Ministerstva mládeže a tělovýchovy ČR (rejstřík škol)
- Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (data k nezaměstnanosti, registr poskytovatelů sociálních služeb)
- Ministerstva životního prostředí ČR (Informační systém SEKM)
- Ministerstva dopravy (statistiky k nehodovosti)
- Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu
- Národního památkového ústavu (evidence národních památek)
- Regionální agentury pro rozvoj Střední Moravy (informace k cyklotrasám)
- Ústavu průmyslového vlastnictví ČR (databáze patentů)
- Ústavu zdravotnických informací ČR (databáze zdravotnických zařízení)

Přehled dalších zdrojů:

- <https://www.kr-olomoucky.cz/hluhova-mapa-cl-252.html>
- <http://kpss.olomouc.eu>
- <http://mapakriminality.cz>
- http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady
- <http://scitani2010.rsd.cz/pages/results/default.aspx>
- <http://www.atlasobyvatelstva.cz/cs/suburbanizace>
- <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/app/navs2010/>
- rozpocet.olomouc.eu
- www.cenovamapa.org
- www.ceskedalnice
- www.chmi.cz
- www.idsok.cz
- www.mfcr.cz
- www.monitor.statnipokladna.cz
- www.risy.cz
- www.rozpocetobce.cz
- www.raft.cz

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Seznam významných firem (velké i malé střední podniky) k září 2016

Název firmy	Adresa firmy		
Velké firmy			
ALW Industry, s.r.o.	U Panelárny 594	77200	Olomouc - Chválkovice
AŽD Praha, s.r.o.	Roháče z Dubé 6	772 10	Olomouc
CAT-Gato, s.r.o.	Jana Sigmunda 301	78349	Lutín
Edwards, s.r.o.	Jana Sigmunda 300	78349	Lutín
Elpremo, s.r.o.	Řepčinská 35/86	77900	Olomouc 9
Endl + k, a.s.	Riegrova 390/25	77900	Olomouc 9
Eurogema CZ, a.s.	Blanická 917/19	77900	Olomouc 9
Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o.	Lipenská 1170/45	77900	Olomouc 9
Fagron, a.s.	Holická 1098/31m	77900	Olomouc 9
Farmak, a.s.	Na Vlčinci 16/3	77900	Olomouc 9
Flowserve Czech Republic, s. r. o.	Železniční 512/7	77900	Olomouc
Oltis group	Dr. Milady Horákové 1200/27A	77900	Olomouc
Gemo development	Dlouhá 562/22	772 35	Olomouc-Lazce
Honeywell Aerospace Olomouc, s. r. o.	Nádražní 400	78366	Hlubočky - Mariánské Údolí
Insta CZ, s. r. o.	Jeremenkova 1142/42	77900	Olomouc 9
IP systém, a. s.	U Panelárny 573/3	77900	Olomouc 9
ISH PUMPS OLOMOUC, a. s. (do 31.5.2012 ISH&MSA Čerpadla, a. s.)	Hybešova 1282/16	77900	Olomouc 9
John Crane Sigma, a. s.	Jana Sigmunda 78	78349	Lutín
Koyo Bearings Česká republika, s. r. o.	Pavelkova 253/5	77900	Olomouc 9
M.L.S. Holic, s. r. o.	Sladkovského 149/43	77900	Olomouc 9
MAPEI, spol. s r. o.	Smetanova 192/33	77200	Olomouc
MOLPIR GROUP CZ, a. s.	Technologická 838/14	77900	Olomouc
Mora Moravia, s.r.o.	Nádražní 50	78366	Hlubočky - Mariánské Údolí
Moravská Modelárna, a. s.	Wellnerova 1215/1	77900	Olomouc 9
Moravská Vodárenská, a. s.	Tovární 1059/41	77900	Olomouc 9
Nestlé Česko, s. r. o.	Tovární 233/11	77900	Olomouc 9
VLTAVA LABE MEDIA, a.s. (divize NOVOTISK)	Šlechtitelů 636/6	77900	Olomouc
Nutrend D.S., a. s.	Selské nám. 9/43	77900	Olomouc 9
Olma, a. s.	Pavelkova 597/18	77900	Olomouc 9
Otsuka Brano, s. r. o.	Železniční 570/6	77900	Olomouc 9
Panav, a. s.	Nádražní 212	78345	Senice na Hané
Presbeton Nova, s. r. o.	U Panelárny 498/6	77900	Olomouc 9
Senior Flexonics Czech, s. r. o.	Průmyslová 733/9	77900	Olomouc 9
SIGMA Group, a. s.	Jana Sigmunda 79	78349	Lutín
Skanska DS, a. s., divize Silniční stavitelství	Pavelkova 1133/6	77211	Olomouc
Smurfit Kappa Olomouc, s. r. o.	Průmyslová 799/18	77900	Olomouc 9
Spolpharma, s.r.o.	Hněvotínská 56	77900	Olomouc

STOMIX CZ, s. r. o.	Technologická 840/3	77900	Olomouc
TOS Olomouc, s. r. o.	Tovární 1180/30	77900	Olomouc 9
VALIANT - TMS Czech, s.r.o.	Hálkova 171	77900	Olomouc
Wanzl, s. r. o.	333	78347	Hněvotín
Weba Olomouc, s. r. o.	K Mrazárnám 209/16	77900	Olomouc 9
MERIT Group	Březinova 136/7	77900	Olomouc
ENETEX TECHNOLOGY, s.r.o.	Řepčinská 246	77900	Olomouc
Malé a střední podniky			
ABO Valve, s.r.o.	tř. Svobody 43/39	771 11	Olomouc
ABOT - fotovoltaická zařízení, s. r. o.	Šlechtitelů 813/21	779 00	Olomouc
Alfaprojekt Olomouc, a. s.	Tylova 4, Olomouc	779 00	Olomouc
Aqua Industrial, s. r. o.	Dalimilova 54b	783 35	Olomouc - Chomutov
AVETOP, spol. s r. o.	Chválkovická 223/5	779 00	Olomouc
BioApex, s. r. o.	Šlechtitelů 21	779 00	Olomouc
BioPatterns, s. r. o.	Šlechtitelů 21	779 00	Olomouc
Condata	Železniční 547/4a	772 00	Olomouc
D.I.S. Olomouc, s. r. o.	Chválkovická 271/40	779 00	Olomouc
DRAPS, s. r. o.	Ondřejska 13	772 00	Olomouc
Dystiff	Železniční 548/4B	779 00	Olomouc
EOLA, s. r. o.	Šlechtitelů 241/11	779 00	Olomouc
Espace Morava	Ibsenova 12/128	779 00	Olomouc
EXL service	Kosmonauů 989/8	772 00	Olomouc
Grapo	Šlechtitelů 1	772 00	Olomouc
GRM Systems, s. r. o.	Sienkiewiczova 18	779 00	Olomouc
H+A Eco CZ, s. r. o.	Šlechtitelů 21	779 00	Olomouc
HOPI POPI, a. s	Sokolovská 80/4	772 00	Olomouc
Horiba Europe GmbH - organizační složka	Železniční 512/7	779 00	Olomouc
Htech cz, s. r. o.	Technologická 906/4	779 00	Olomouc
i2M, s. r. o.	Náves Svobody 44/29	779 00	Olomouc
IntellMed, s. r. o.	Šlechtitelů 21	779 00	Olomouc
Jungheinrich (ČR), s. r. o.	Hněvotín 445	783 47	Hněvotín
Medkonsult	Balcárkova 8	779 00	Olomouc
Nanomaf, s. r. o.	Šlechtitelů 21	783 71	Olomouc
Nanotrade, s. r. o.	Mozartova 178/12	779 00	Olomouc
NAPRO, s. r. o.	Hamerská 624/19	772 06	Olomouc-Holice
OLC Systems, s. r. o.	U cukrovaru 672/5a	779 00	Olomouc
OK Design, s. r. o.	Holická 47	779 00	Olomouc
OIChemIm, s. r. o.	Šlechtitelů 241/27	770 10	Olomouc
Sabo-GmbH	Šlechtitelů 21	783 71	Olomouc
STERCH-INTERNATIONAL, s. r. o. (SCHIEBEL)	Hodolany 569	779 00	Olomouc
SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s. r. o.	Jana Sigmunda 79	783 50	Lutín
SIWATEC, a. s.	tř. Svobody 43/39	771 11	Olomouc
SmartGIS, s. r. o.	Tovární 1197/42a	779 00	Olomouc
Tenzováhy	Brněnská 82	779 00	Olomouc
Vision Praha, s. r. o.	Hodolanská 35	772 00	Olomouc
TRYSTOM, spol. s r.o.	Pasteurova 67/15	779 00	Olomouc

Eluvio	Prostějovská 622	783 44	Náměšť na Hané
Vivaco	Technologická 924/19	779 00	Olomouc-Holice

Zdroj: Statutární město Olomouc

Příloha č. 2: Seznam mateřských škol zřízených veřejnoprávními subjekty na území statutárního města Olomouce ve školním roce 2016/2017

Název subjektu	Mateřské školy – pobočky
Mateřské školy zřizované statutárním městem Olomouc	
Mateřská škola Barevný svět Olomouc, Dělnická 17 B	MŠ Barevný svět Olomouc, Dělnická 17 B
Mateřská škola Olomouc, Helsinská 11	MŠ Olomouc, Helsinská 11 MŠ Olomouc, Čapka Choda 12
Mateřská škola Olomouc, Herrmannova 1	MŠ Olomouc, Herrmannova 1 MŠ Olomouc-Chomoutov, Baarova 5
Mateřská škola Olomouc, Jílová 41	MŠ Olomouc, Jílová 41
Mateřská škola Olomouc, Kpt. Nálepký 10	MŠ Olomouc, Kpt. Nálepký 10 MŠ Olomouc, Na Bystřičce 24
Mateřská škola Olomouc, Michalské stromořadí 11	MŠ Olomouc, Michalské stromořadí 11 MŠ Olomouc, Čajkovského 14 A MŠ Olomouc, Vojanova 10
Mateřská škola Olomouc, Mozartova 6	MŠ Olomouc, Mozartova 6
Mateřská škola Olomouc, Rooseveltova 101	MŠ Olomouc, Rooseveltova 101 MŠ Olomouc, Lužická 7
Mateřská škola Sedmikráska Olomouc, Škrétova 2	MŠ Sedmikráska Olomouc, Škrétova 2
Mateřská škola Olomouc, Wolkerova 34	MŠ Olomouc, Wolkerova 34 MŠ Olomouc, Mozartova 22
Mateřská škola Olomouc, Zeyerova 23	MŠ Olomouc, Zeyerova 23
Mateřská škola Olomouc, Žižkovo nám. 3	MŠ Olomouc, Žižkovo nám. 3 MŠ Olomouc, Sokolská 19
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18	MŠ Olomouc, Petřkova 3 MŠ Olomouc, Petřkova 5
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33	MŠ Olomouc, Dvorského 33 MŠ Olomouc, Kovařovicova 11 MŠ Olomouc, Gagarinova 17
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Gorkého 39	MŠ Olomouc-Týneček, Blodkovo náměstí 15 MŠ Olomouc, Selské nám. 42
Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc, Holečkova 10	MŠ Olomouc, Holečkova 10 MŠ Olomouc, Holečkova 7 MŠ Olomouc, Schweitzerova 12 MŠ Olomouc, Střed. novosadská 50
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Holice, Náves Svobody 41	MŠ Olomouc - Holice, Náves Svobody 38
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Nedvědova 17	MŠ Olomouc, Nedvědova 13 MŠ Olomouc, Bieblova 7 MŠ Olomouc, Husitská 19 MŠ Olomouc, Přichystalova 20
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Nemilany, Raisova 1	MŠ Olomouc-Slavonín, Arbesova 48 MŠ Olomouc-Nemilany, Čes. čtvrť 2 MŠ Olomouc-Nedvězí, Neklanova 4
Základní škola Komenium a Mateřská škola Olomouc, 8. května 29	MŠ Olomouc, 8. května 29
Fakultní základní škola dr. Milady Horákové a Mateřská škola Olomouc, Rožňavská 21	MŠ Olomouc, Rožňavská 19 MŠ Olomouc, Radova 5
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Řezníčkova 1	MŠ Olomouc, Hodolanská 4 MŠ Olomouc, Purkyňova 3

Název subjektu	Mateřské školy – pobočky
	MŠ Olomouc, Řezníčkova 1 MŠ Olomouc, Tábortů 36
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Svatoplukova 11	MŠ Olomouc, Na Trati 82 MŠ Olomouc, Řepčinská 54 MŠ Olomouc, Svatoplukova 11
Mateřské školy zřizované Olomouckým krajem	
Mateřská škola, Blanická 16	
Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici	
Základní škola a Mateřská škola logopedická	
Sřední škola, Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejdovského	
Mateřské školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy	
Sřední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené	

Zdroj: Statutární město Olomouc

Příloha č. 3: Seznam základních škol zřízených veřejnoprávními subjekty na území statutárního města Olomouce ve školním roce 2016/2017

Název subjektu	Mateřské školy – pobočky
Základní školy zřizované statutárním městem Olomouc	
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Demlova 18	ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 18 ZŠ Olomouc, Petřkova 3
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33	ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33
Základní škola Olomouc, Gagarinova 19	ZŠ Olomouc, Gagarinova 19
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Gorkého 39	ZŠ a MŠ Olomouc, Gorkého 39
Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4	FZŠ Olomouc, Hálkova 4
Základní škola Olomouc, Heyrovského 33	ZŠ Olomouc, Heyrovského 33 ZŠ Olomouc, Čajkovského 11
Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc, Holečkova 10	FZŠ a MŠ Olomouc, Holečkova 10 ZŠ Olomouc, Rooseveltova 103
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Holice, Náves Svobody 41	ZŠ a MŠ Olomouc-Holice, Náves Svobody 41
Základní škola Olomouc, Mozartova 48	ZŠ Olomouc, Mozartova 48
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Nedvědova 17	ZŠ a MŠ Olomouc, Nedvědova 17 ZŠ Olomouc, Přichystalova 20
Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Nemilany, Raisova 1	ZŠ a MŠ Olomouc-Nemilany, Raisova 1 ZŠ Olomouc-Slavonín, Zolova 2
Základní škola Komenium a Mateřská škola Olomouc, 8. května 29	ZŠ Komenium a MŠ Olomouc, 8. května 29
Fakultní základní škola dr. Milady Horákové a Mateřská škola Olomouc, Rožňavská 21	FZŠ dr. Milady Horákové a MŠ Olomouc, Rožňavská 21
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Řezníčkova 1	ZŠ a MŠ Olomouc, Řezníčkova 1
Základní škola Olomouc, Stupkova 16	ZŠ Olomouc, Stupkova 16
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Svatoplukova 11	ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11
Fakultní základní škola Olomouc, Tererovo nám. 1	FZŠ Olomouc, Tererovo nám. 1 ZŠ Olomouc, Helsinská 6
Základní škola Olomouc, tř. Spojenců 8	ZŠ Olomouc, tř. Spojenců 8
Základní škola Olomouc, Zeyerova 28	ZŠ Olomouc, Zeyerova 28
Mateřské školy zřizované Olomouckým krajem	
Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici	
Základní škola a Mateřská škola logopedická	
Sřední škola a Základní škola prof. Matějčka	
Sřední škola, Základní škola a Mateřská škola prof. V. Vejdovského	
Mateřské školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy	
Sřední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené	

Zdroj: Statutární město Olomouc

Příloha č. 4: Seznam služeb pro osoby bez domova a jejich kapacita, 2016

Název a popis služby	Název zařízení/služby	Poskytovatel	Adresa služby	Kapacita služby
Azylový dům: Služba poskytuje pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé soc. situaci spojené se ztrátou bydlení.	Azylový dům pro muže	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	46 klientů
	Azylový dům pro ženy	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	15 klientů
	Azylový dům	Statutární město Olomouc	Řepčinská 245/113, Olomouc	48 klientů
	Domov pro ženy a matky s dětmi	Statutární město Olomouc	Holečkova 90/7, Olomouc	39 lůžek
	Azylový dům	Statutární město Olomouc	Sokolská 551/48, Olomouc	26 lůžek
Noclehárna: Služba poskytuje osobám bez domova možnost přespání a využití hygienického zařízení.	Noclehárna pro muže	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	18 lůžek
	Noclehárna pro ženy	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	10 lůžek
	Noclehárna	Statutární město Olomouc	Řepčinská 245/113, Olomouc	10 lůžek
Nízkoprahové denní centrum: Služba umožňuje osobám bez domova získat materiální pomoc (strava, hygiena, oblečení).	Nízkoprahové denní centrum	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	ambulantní forma: okamžitá kapacita 30 klientů; terénní forma denní kapacita 50 klientů
Terénní programy: Pracovníci služby aktivně vyhledávají osoby bez domova a poskytují základní sociální poradenství a nezbytnou materiální pomoc.	Terénní program pro lidi bez domova	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc + práce v terénu	22 klientů za den
Krizová pomoc: Služba poskytuje pomoc na přechodnou dobu osobám, které se ocitly v ohrožení zdraví či života např. z důvodu ztráty bydlení.	Krizové centrum	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	6 lůžek v pobytové formě; 8 klientů v ambulantní formě
Odborné sociální poradenství: Služba poskytuje poradenství osobám dle jednotlivých cílových skupin včetně osob, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se zákonem.	Poradenské centrum	Charita Olomouc	Wurmova 588/5, Olomouc	okamžitá kapacita 1 klient, týdenní kapacita: 9 kontaktů, 21 intervencí

Zdroj: Statutární město Olomouc

Příloha č. 5: Vybrané charakteristiky sociálních služeb poskytovaných v Olomouci za roky 2011, 2013 a 2015

Druh	2015						2013						2011					
	Počet poskytovatelů	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)		
Azylové domy (§ 57)	4	178	283	178	84,00	35,83	.	302	.	35,23	31,28	.	279	.	31,3	29,24		
Centra denních služeb (§ 45)	1	34	100	.	12,00	13,18	.	104	.	15,00	13,34	.	88	.	13	13,37		
Denní stacionáře (§ 46)	5	154	133	.	98,00	41,77	.	143	.	53,67	37,58	.	89	.	42,08	31,66		
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48)	1	19	19	19	51,00	22,29	.	20	19	23,23	21,69	.	19	18	22,22	21,69		
Domovy pro seniory (§ 49)	3	382	415	382	314,00	227,06	.	421	327	234,00	206,09	.	328	309	232	214,55		
Domy na půl cesty (§ 58)	1	12	28	12	14,00	4,60	.	32	12	13,00	7,00	.	23	12	11	5,16		
Chráněné bydlení (§ 51)	4	207	210	207	57,00	46,28	.	119	109	17,00	22,73	.	233	243	43,13	48,08		
Intervenční centra (§ 60a)	1	100	154	0	14,00	4,02	.	166	0	14,00	3,69	.	.	0	13	4,73		
Krizová pomoc (§ 60)	1	3	233	6	23,00	4,13	.	173	6	3,80	3,35	.	153	6	4,57	3,97		
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	1	30	1052	.	50,00	11,14	.	1219	.	9,06	7,56	.	1160	.	6,87	6,54		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	4	128	699	.	49,00	13,23	.	803	.	31,68	12,82	.	924	.	37,6	18,88		
Noclehárny (§ 63)	3	38	492	38	55,00	6,86	.	449	34	15,55	6,30	.	459	32	12,88	5,99		

Druh	2015						2013						2011					
	Počet poskytovatelů	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)		
Odlehčovací služby (§ 44)	1	30	246	30	66,00	43,20	.	312	30	51,00	42,80	.	345	30	69,23	43,50		
Osobní asistence (§ 39)	3	108	135	.	149,00	27,82	.	120	.	182,00	25,65	.	98	.	205	21,78		
Pečovatelská služba (§ 40)	4	1389	1428	.	161,00	125,17	.	1359	.	133,14	109,22	.	1510	.	20,93	20,77		
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	2	6	32	.	26,00	4,39	.	25	.	4,56	4,48	.	17	.	3,99	3,87		
Průvodcovské a předčítatelské služby (§ 42)	0	.	.	.	.	.	.	2	.	2,00	0,34	.	2	.	1	0,25		
Raná péče (§ 54)	3	320	.	.	50,00	15,55	.	.	.	39,00	11,87	.	.	.	57	11,10		
Služby následné péče (§ 64)	1	15	41	12	20,00	5,37	.	.	.	16,00	4,80	.	.	.	.	.		
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	7	350	.	.	125,00	36,13	.	.	.	70,15	22,91	.	.	.	67,22	24,87		
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66)	9	247	995	.	103,55	25,55	.	695	.	138,07	29,26	.	727	.	131,81	30,77		
Sociálně terapeutické	1	10	20	.	14,00	2,24	.	15	.	2,94	2,80	.	21	.	3,76	3,32		

Druh	2015						2013						2011					
	Počet poskytovatelů	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)	Kapacita dle katalogu k 31.12	Počet uživatelů	Počet lůžek	Evidenční stav zaměstnanců	Pracovníci celkem (úvazky)		
dílň (§ 67)																		
Sociální poradenství (§ 37)	16	2326	5305	.	157,14	44,99	.	5364	.	129,36	40,58	.	5350	.	109,17	57,57		
Sociální rehabilitace (§ 70)	8	82	662	.	48,22	21,11	.	470	.	58,00	20,54	.	579	.	76	26,46		
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52)*	1	10	7	10	3,00	3,00	.	.	.	2,00	2,00	.	.	.	3	2,30		
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	2	454	.	.	4,00	0,30	.	.	.	4,00	0,30	.	.	.	4	0,30		
Terapeutické komunity (§ 68)	0	.	.	.	.	.	.	16	16	7,00	5,90	.	15	13	6	4,50		
Terénní programy (§ 69)	7	195	2144	.	120,00	40,20	.	1040	.	44,59	12,89	.	1556	.	62,71	24,07		
Tísňová péče (§ 41)	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		
Tlumočnické služby (§ 56)	1	5	121	.	4,00	0,75	.	164	.	3,00	0,70	.	73	.	2	2,00		
Týdenní stacionáře (§ 47)	1	6	6	6	49,00	6,97	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		
Kontaktní centra (§ 59)	0	.	.	.	.	.	.	410	.	17,00	4,77	.	395	.	16	4,65		

Zdroj dat: Statutární město Olomouc, Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouc: <http://kpss.olomouc.eu/katalog/>

Poznámka: Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52) zajišťuje Vojenská nemocnice Olomouc. Vzhledem ke specifické cílové skupině (váleční veteráni), není tato služba řešena v rámci komunitního plánu.